Bundel - Raadsvergadering van 1 november 2023

7 Startnotitie stikstof
Bespreekstuk in twee termijnen.
Voorgesteld besluit
1. In te stemmen met de Startnotitie Stikstof; en akkoord gaan met de volgende doelen:
a. Betrouwbare overheid
b. Natuurherstel
c. Circulaire economie
d. Agrarisch natuurbeheer stimuleren
e. Multifunctionele landbouw stimuleren
f. Rood voor Rood regeling verruimen
g. Gezonde leefomgeving stimuleren
h. Klimaatadaptieve maatregelen
i. Culturele samenwerkingen
j. Samenhang met SDG's

RV Startnotitie Stikstof
RB Startnotitie Stikstof
Bijlage 1. Startnotitie Stikstof 20230919
A-032 CU, VPO, VVD - Vaststellen doelen startnotitie stikstof
A-033 VVD, CU, OB, VPO, D66, GL, PvdA, CDA - Commissie Ooststellingwerf in het FPLG DPLG (stikstof)

8 Uitvoering participatiewet Ooststellingwerf
Bespreekstuk in één termijn
Voorgesteld besluit:
1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport 'Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf' over te nemen, zijnde;
a. Formuleer realistische doelen, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Heroverweeg daarbij de indeling in doelgroepen, waarbij een indeling in trajecten nuttiger is en een beter inzicht geeft in het participatievermogen van het bestand inwoners met een bijstandsuitkering;
b. Gebruik de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier, dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten. Wanneer je resultaten van trajecten of verschuiving van trede op de participatieladder bijhoudt, is het inzicht in wat je bereikt met de gemeentelijke inzet groter, dan wanneer je kijkt naar resultaten per doelgroep. Gebruik doelen in termen van percentages per traject, verschuiving van trede op de participatieladder of termijn van uitstroom.
c. het college de opdracht te geven om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners, passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld

Advies raadscommissie Samenleving - onderzoeksrapport participatiewet
RV Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie - Uitvoering Participatiewet (nieuw)
RB Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie - Uitvoering participatiewet (nieuw)
Bijlage 1 - Brief RKC aanbieden onderzoeksrapport uitvoering Participati...
Bijlage 2 - Uitvoering participatiewet Ooststellingwerf - eindrapport
RV Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie - Uitvoering Participatiewet (oud)
RB Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie - Uitvoering Participatiewet (oud)

9 Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf
Bespreekstuk in één termijn
Voorgesteld besluit:
1. De Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf vast te stellen.

RV Circulaire Uitvoeringstrategie Ooststellingwerf (nieuw)
RB Circulaire Uitvoeringstrategie Ooststellingwerf
Circulaire Uitvoeringsstrategie 2023-2030
Aanpassingen Circulaire Uitvoeringsstrategie
Circulaire Uitvoeringsstrategie 2023-2030 + aanpassingen geel gearceerd
RV Circulaire Uitvoeringstrategie Ooststellingwerf(oud)
A-035a PvdA, D66 Circulaire Uitvoeringsstrategie - Kaders stellen (nieuw)
A-035 PvdA, D66 Circulaire Uitvoeringsstrategie - Kaders stellen (oud)

10 Verordening beslistermijn schuldhulpverlening
Hamerstuk
Voorgesteld besluit:
1. De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf 2023 vast te stellen.

RV Verordening beslistermijn schuldhulpverlening

RB Verordening Beslistermijn Schuldhulpverlening 2023

11 Vaststellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
Hamerstuk
Voorgesteld besluit:
1 Het ontwerpbestemmingsplan 'Makkinga, Bûterheideveld 20' ongewijzigd vast te stellen;
2 Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Advies agendacommissie Vaststellen bestemmingsplan Makkinga, Buterheide 20
RV vast te stellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
RB vast te stellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
Bijlage 1 - Ontwerpbestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
Bijlage 2 - Besluit hogere waarden Wet geluidhinder Bûterheideveld 20 Makkinga incl bijlage akoestisch onderzoek_

12 Vaststelling bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
Hamerstuk
Voorgesteld besluit:
1 Het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop ongewijzigd vast te stellen;
2 Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Advies agendacommissie Vaststellen bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
RV vastgesteld bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
RB vastgesteld bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
Bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
Besluit hogere waarden Wet geluidhinder Bovenweg 49 Oldeberkoop

13 Verlenging overeenkomst accountant
Hamerstuk

Advies agendacommissie Verlening overeenkomst accountant
RV verlenging overeenkomst accountant.docx
RB verlenging overeenkomst accountant

14 Motie vreemd - Kleinschalige bouwprojecten
Verzoeken het college;
· Er bij de provinciale overheid op aan te dringen dat met de huidige woningnood haast moet worden gemaakt met het aanwijzen van meer plekken waar kan worden gebouwd, ook net buitende bebouwde kom/aan de rand van dorpsgrenzen.
· De taskforce wonen de opdracht te geven om te onderzoeken of het mogelijk is om personen met lokale of economische of maatschappelijke binding met onze gemeente volgens de geldende procedures voorrang te verlenen bij de bouw van nieuwe woningen.

M-052a OB, PvdA, CDA motie vreemd - Kleinschalige bouwprojecten

15 Sluiting

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Ruimte**
Titel	:	Startnotitie Stikstof
Onderwerp	:	Integrale aanpak landelijk gebied
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085169422

Datum collegevergadering
19 september 2023

Voorgesteld besluit
1. In te stemmen met de Startnotitie Stikstof; en akkoord gaan met de volgende doelen:
    a. Betrouwbare overheid
    b. Natuurherstel
    c. Circulaire economie
    d. Agrarisch natuurbeheer stimuleren
    e. Multifunctionele landbouw stimuleren
    f. Rood voor Rood regeling verruimen
    g. Gezonde leefomgeving stimuleren
    h. Klimaatadaptieve maatregelen
    i. Culturele samenwerkingen
    j. Samenhang met SDG's

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
In de gemeente Ooststellingwerf ligt een groot deel van het Fochtelooerveen, het Drents Friese Wold en de beekdalen waar de opgave stikstofreductie vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) veel impact zal gaan hebben. De startnotitie geeft een beeld van de integrale gebiedsaanpak en het beleid wat nodig zal zijn om de opgaven in ons gebied te realiseren.

Het stikstofvraagstuk is een A-onderwerp in de samenwerkingsagenda van de gemeenteraad. Conform de Samenwerkingsagenda 2022-2026 maken wij als College een startnotitie om de gemeenteraad hierin vroegtijdig mee te nemen.

Argumenten
1.1. Integrale aanpak

De opgaven in het landelijk gebied willen we integraal aanpakken en dus niet alleen op stikstof focussen. Voor ons als gemeente ligt er een taak om zo goed mogelijk het algemeen belang te behartigen en dat kan door ons als gemeente te richten op de volgende doelen:

Kanttekeningen

1.1. Gemeente nu nog geen formele rol

Formeel gaat de provincie Fryslân over het opstellen van het Fries Programma Landelijk Gebied en de gebiedsgerichte aanpak, en heeft de gemeente nu nog geen formele rol.

Financiële toelichting

Geen financiële gevolgen naast bestaande personele inzet.

Publicatie voor bekendmaking

-

Vervolg

De gemeenteraad zal in het najaar deel mogen nemen aan een formele inspraakprocedure van het Fries programma Landelijk gebied (FPLG). In 2024 zal naar verwachting de gebiedsgerichte aanpak starten.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Startnotitie Stikstof

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085169422

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van; 19 september 2023;

Besluit

1. In te stemmen met de Startnotitie Stikstof; en akkoord gaan met de volgende doelen:
   a. Betrouwbare overheid
   b. Natuurherstel
   c. Circulaire economie
   d. Agrarisch natuurbeheer stimuleren
   e. Multifunctionele landbouw stimuleren
   f. Rood voor Rood regeling verruimen
   g. Gezonde leefomgeving stimuleren
   h. Klimaatadaptieve maatregelen
   i. Culturele samenwerkingen
   j. Samenhang met SDG's

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

Startnotitie stikstof

Van	:	Burgemeester en wethouders
Datum B&W	:	19 september 2023
Onderwerp	:	Startnotitie stikstof
Portefeuillehouder	:	Jan van Weperen
Vergadering	:	College B&W en gemeenteraad

Waarom deze notitie

Het stikstofprobleem is een complex probleem en zet ons voor verschillende uitdagingen. Naast de Vogel- en Habitatrichtlijn hebben we ook te maken met de nitraatrichtlijn , de kaderrichtlijn water en het Parijs-akkoord. Het is dus van belang om integraal te denken en bij opgaves en maatregelen niet louter naar het effect op stikstofdepositie te kijken.

In de gemeente Ooststellingwerf ligt een groot deel van het Fochtelooerveen, het Drents Friese Wold en de beekdalen waar de opgave stikstofreductie vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) veel impact zal gaan hebben. Het stikstofvraagstuk is daarom ook een A-onderwerp in de samenwerkingsagenda van de gemeenteraad. Deze startnotitie is een uitwerking van de wensen vanuit de Samenwerkingsagenda van de raad en kent verder geen structurerende keuzes ter besluitvorming. Het ontwerp FPLG dat in juni 2023 door de provincie is opgesteld kent beschrijvende en niet concrete opgaven, waardoor dit ook nog niet mogelijk is.

Raakvlakken met andere ontwikkelingen

Het NPLG gaat (ook) uit van een integrale aanpak. Er moet een balans worden bereikt tussen de draagkracht van de natuur, met een robuust watersysteem en een lage impact op het klimaat, en een perspectief voor de maatschappelijke en economische ontwikkeling voor bewoners, grondeigenaren en beheerders in de gemeente. Dit vraagt verandering en ander soort oplossingen om onze brede welvaart in stand te houden. Dit biedt kansen, maar brengt ook veel uitdagingen en maatschappelijke onrust met zich mee. Het is niet alleen een technische transitie, maar ook een sociale. Voor ons als gemeente ligt een taak om zo goed mogelijk het algemeen belang te behartigen voor onze inwoners en bedrijven.

Uitvoering van de opgaven

Het ontwerp Fries Programma Landelijk Gebied (FPLG) – de Friese vertaling van het NPLG – dat in juni 2023 door Provinciale Staten is vastgesteld, laat zien dat er veel mogelijk is, maar dat plannen voor lange termijn moeilijk vast te leggen zijn met veel stakeholders aan tafel die elk hun eigen belangen behartigen. Als overheid ben je er voor alle inwoners en is het belangrijk om te kijken naar hoe wij dit samen vorm kunnen geven. In Fryslân zal de uitvoering van het FPLG in gebiedsprocessen gaan plaats vinden.

Met het transitiefonds vanuit het Rijk voor de uitvoering van het NPLG zullen doelstellingen vorm moeten gaan krijgen, ook in onze regio Zuidoost-Fryslân. Via maatregelpakketten moet budget worden aangevraagd uit dit fonds. De provincie heeft regie op dit proces, maar vanuit de gemeenten zullen we zo goed mogelijk voorsorteren op door ons gestelde doelen en belangen.

Aanpak reductiedoelstellingen

Uit natuurdoelanalyses blijkt dat om onze natuur te herstellen, er meerdere reductieopgaven (stikstof, methaan, CO_2) en wateropgaven gerealiseerd moeten worden. Sommige doelstellingen kunnen generiek door heel Fryslân – maar ook landelijk – behaald worden, alleen zullen grote uitstoters van stikstof – zoals piekbelasters – niet ontkomen aan de nieuwe realiteit. Op dit moment is er voor die groep een Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties, maar ontbreken er op dit moment nog alternatieve regelingen om uitstoot te beperken. Het vallen van het kabinet bemoeilijkt de inrichting van meer instrumenten.

Wat doen we nu al?

Persoonlijke begeleiding door agrarische coaches

De onzekerheid op de diverse thema's – waaronder het stikstofdossier – trekt een zware wissel op agrariërs. Het toekomstperspectief op gebied van werken, wonen en leefstijl voor agrariërs zelf en gezin zijn onzeker.

Uit onderzoek van de gemeente is gebleken dat agrariërs niet of nauwelijks aankloppen bij reguliere zorg zoals het gebiedsteam of de huisarts. Het college heeft daarom besloten om budget vanuit de WMO beschikbaar te stellen voor een aanvullend zorgaanbod voor agrariërs. Hiervoor wordt een bedrag van 60.000 euro per jaar gereserveerd voor een periode van 3 jaar. Binnen het budget van de WMO is hier ruimte voor.

Ondersteuning stichting Landii

Samen met de provincie Fryslân ondersteunen wij de stichting Landii. Deze stichting is voortgekomen uit de werkgroep Stikstof Ooststellingwerf die na het voorjaar van 2022 begonnen is met het organiseren van buurtbijeenkomsten vanwege hun zorgen over de positie en het perspectief van agrariërs. Na de zomer start de stichting met een inventarisatie op bedrijfsniveau in de gemeente. Een vijftal agrarische coaches – met ondersteuning van een secretaris – zullen in een halfjaar het perspectief van agrariërs in onze gemeente gaan onderzoeken.

Regiodeal

Het Rijk investeert samen met de zuidoostelijke Friese gemeenten in de Regiodeal meer dan € 30 miljoen in de regio voor het versterken van vitale dorpen en een veerkrachtig landschap. Het gaat hierbij onder andere om projecten waarbij we droogteschade voor landbouw en natuur beperken. We vragen hiervoor ook een maatregelenpakket aan binnen het FPLG. Hierin werken we samen met onze buurgemeenten.

De Regiodeal uitgebreider regionaal leer- en Kenniscentrum Bodem realiseren in het Biosintrum in Oosterwolde, onder andere om agrariërs te ondersteunen. De bodem is de basis voor een (groene) circulaire economie.

Fries Programma Landelijk Gebied (FPLG)

Wij pakken als gemeente een voor ons logische rol in het FPLG-proces. De provincie is regievoerder van zowel het gebiedsplan als de uitvoering in de regio's, maar wij willen als gemeente – mede door het ontbreken van een eigen formele rol – vooraan zitten, omdat het een maatschappelijk ingrijpend en complex vraagstuk is.

Wij zijn daarom zowel bestuurlijk aangehaakt in de Stuurgroep en ambtelijk in de klankbordgroep FPLG. De nieuwe provinciale omgevingsvisie (POVI/NOVEX) zal kaders geven voor het landelijk gebied en ook daar is ook ambtelijke inzet voor. Door het wisselende (landelijke) politieke landschap is het echter de vraag hoe ingrijpend en complex het gebiedsprogramma in de toekomst wordt.

Samenwerking in de gemeente

Als gemeente willen we graag onze inwoners en ondernemers helpen als zij zich inzetten voor maatschappelijke opgaven. Waar het kan werken we samen, faciliteren we of zijn we in gesprek met deze partners. Op het gebied van landschap, landbouw, natuur en recreatie zijn dit onder andere Biosintrum, Kennisconsortium Bodem, ELAN, Gebiedscoöperatie Zuidoost en Landii.

Samenwerking in Drenthe

In het FPLG zullen we in Fryslân in gebiedsprocessen aan onze ruimtelijke opgaven werken, alleen is dit nog niet gedekt voor de impact die opgaven (zullen) hebben in de grensstreken. Op een aantal thema's zitten we al aan tafel bij buurgemeenten voor projecten en landschapsopgaven. Met de stikstofproblematiek zijn er natuurlijk een aantal aspecten bijgekomen die invloed hebben op de inrichting en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. We zien dat er qua ruimtelijke ordening en aanhangend beleid kansen en bedreigingen zijn om meer te gaan samenwerken met overheden in de provincie Drenthe. In de toekomst zullen we dit daarom gaan intensiveren.

Wat willen we bereiken

Hieronder zijn de belangrijkste onderwerpen en doelstellingen opgesomd waar wij als gemeente aan willen gaan werken:

Betrouwbare overheid

In de hectiek van de waan van de dag willen we als gemeente werken aan stabiele maatschappelijke relaties zodat we een betrouwbare partner zijn in gebiedsprocessen. We hebben gezien wat een onbetrouwbare overheid teweeg kan brengen en gebiedsprocessen stil kan doen leggen. Door op het juiste moment met de juiste mensen en opgaven bezig te zijn en hier transparant mee om te gaan, denken we dit te kunnen ondervangen.

Natuurherstel

De doelstellingen voor het verminderen van stikstof zijn opgenomen in de Wet stikstof en natuurherstel . In 2025 moet voor tenminste 40% van de stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden de zogeheten kritische depositiewaarde niet meer overschreden worden. In 2030 moet dit 50% zijn en in 2035 74%.In onze provincie zijn twintig Natura 2000-gebieden, waarvan er twaalf stikstofgevoelig zijn. Drents Friese Wold en Fochtelooerveen zijn beide stikstofgevoelig.

Op 31 augustus jl. is bekend geworden dat beschermde natuurgebieden nog meer last hebben van stikstof dan gedacht en dat de normen nog strenger zullen worden. De opgave om de natuur op een gezond niveau te krijgen en wettelijke stikstofdoelen te halen wordt dus waarschijnlijk nog groter dan gedacht.

Hoe groot de opgave ook is, bij de uitvoering van een gebiedsprogramma willen we gaan voor doelen die (op korte termijn) uitvoerbaar zijn, zowel qua praktische haalbaarheid als maatschappelijk draagvlak. De tijdlijn in het ontwerp FPLG gaat uit van concrete opgaven in 2025, na uitvoering van genoemde onderzoeken. Hierbij moeten generieke maatregelen vóór gebiedsgerichte maatregelen gaan, om de impact op gebieden te minimaliseren en de lasten te verdelen over de provincies.

Circulaire economie

Ons Programma duurzaamheid gaat in op energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Vooral op het thema circulaire economie willen we meer initiatief tonen met projecten om kringlooplandbouw te stimuleren dan wel te faciliteren. Te denken valt aan:

- Invulling van overgangsgebieden onderzoeken;
- Lokale landbouwoplossingen/ verdienmodellen;
- Klimaatadaptieve landbouw;
- Verbreding van de gewassen (bijvoorbeeld graan en peulvruchten).

Agrarisch natuurbeheer stimuleren

Agrarisch natuurbeheer verkleint de scheidslijn tussen landbouw en natuur, maakt het landschap aantrekkelijker, vergroot de biodiversiteit en maakt het landschap weerbaarder voor klimaatverandering. We stimuleren agrariërs die hiermee aan de slag willen.

Multifunctionele landbouw stimuleren

Multifunctionele landbouw omschrijft de activiteiten op het platteland die verbonden zijn aan een agrarische bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld recreatie, zorglandbouw, natuurbeheer, boerderijwinkel. Verbreding van activiteiten kan een (beter) verdienmodel opleveren en bijdragen aan maatschappelijke behoeftes. Het landelijk gebied is gebaat bij een goede afweging tussen het bewaken van de kwaliteit van de leefomgeving en het mogelijk maken van dergelijke activiteiten. Hier gaan we samen met de maatschappelijke partners mee aan de slag.

Rood voor Rood regeling verruimen
Het doel van het Rood voor Rood beleid is om de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied te verbeteren door agrarische bedrijfsgebouwen te slopen en daar woningen voor terug plaatsen. Op die manier wordt de leegstand van agrarische bebouwing aangepakt en wordt voorzien in een vraag naar woningen. De bestaande rood voor rood regeling in Friesland is beperkt ten opzichte van de regelingen in bijvoorbeeld Drenthe. We denken dat de regeling dichtbij dorpen en met een goede aansluiting bij het landschap verruimd kan worden.

Gezonde leefomgeving stimuleren
Een rechtmatige overheid laat eenduidig zien waar letterlijk de grenzen liggen van wat wenselijk of haalbaar is en heeft dus te maken met goede ruimtelijke ordening. We gaan bezig om dit duidelijker in ons beleid op te nemen. De omgevingswet vraagt ook om dit duidelijk op te schrijven. Dit kan onder andere in een omgevingsprogramma/plan mogelijk gemaakt worden, op bijv. de volgende onderwerpen:

- Geur
- Pesticiden
- Geluid
- CO_2
- Stikstof
- Methaan
- Fijnstof
- Zoönose (ziektekiemen vee)
- Verkeersbewegingen
- Ontploffingsgevaar

Klimaatadaptieve maatregelen
Om ons aan te passen aan de klimaatverandering, gaan we in ons gebied – de hoge zandgronden – ons specifiek inzetten voor de volgende doelen, mede vastgelegd in Fryslân Klimaatbestendig 2050+:

- regenwater goed laten infiltreren;
- water langer vasthouden in ons gebied in plaats van snel af te voeren;
- water in sloten en beken op natuurlijke zuiveren door planten;
- minder grondwateronttrekking.

Culturele samenwerkingen
Om onze doelstellingen te halen hebben we draagvlak en samenwerking nodig om maatregelen te kunnen treffen. Cultuur en kunst kunnen hierin een belangrijke rol in spelen. Dit kan door verhalen te vertellen of boodschappen verbeelden die anders niet gehoord of gezien worden. Een van deze boodschappen kan bijvoorbeeld de verhardende discussie zijn tussen natuur en landbouw.

Landschapsontwerpen vanuit landschapsbeheer als ‘Mei it ferline foarút’ en Open Stal kunstroute Oldeberkoop zijn creatieve oplossingen voor complexe vraagstukken om meer bewustwording en verandering te realiseren.

Samenhang met SDG’s
De gemeente Ooststellingwerf is een Global Goals-gemeente. Dat betekent dat wij in de geest handelen van de 17 Sustainable Development Goals (SDG’s) om de wereld een betere plek te maken in 2030. Samen met andere overheden en bedrijven zetten we ons in voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. Onderstaande SDG-doelen hebben (hoofdzakelijk) een relatie tot deze startnotitie:

2- Geen honger

Tegen 2030 moeten ook de allerkwetsbaarden voldoende voedsel hebben in de wereld. Bij ons in Nederland ligt de nadruk van dit doel vooral op de duurzaamheid van de voedselproductie en de impact ervan op de kwaliteit van de leefomgeving en het dierenwelzijn. Ook voedselverspilling moet afnemen.

8 - werkgelegenheid

Economische groei is pas duurzaam als kapitaal, arbeid en grondstoffen verantwoordelijk worden ingezet en als winsten en inkomens eerlijk verdeeld worden tussen burgers en bedrijven.

12 - verantwoorde consumptie en productie (minder veevoer van ver)

In Nederland ligt de nadruk van dit doel op de duurzaamheid van de voedselproductie en de impact ervan op de kwaliteit van de leefomgeving en het dierenwelzijn. Ook voedselverspilling moet afnemen.

15 - stop landdegradatie biodiversiteit

Hier gaat het om bescherming, herstel en duurzaam beheer van het leven op het land in al zijn vormen. Bescherming en herstel van ecosystemen en biodiversiteit kunnen de weerbaarheid tegen toenemende bevolkingsdruk, intensivering van landgebruik en klimaatverandering versterken.

Wat is de planning

Voor het komende jaar is dit de voorlopige formele planning, als het gaat om procedures en activiteiten die met het FPLG samenhangen:

Activiteit	Doel	Wie betrekken	Wanneer klaar/besluit
Toetsing FPLG door het Rijk (LNV, Ecologische Autoriteit, Kennisconsortium)	Goedkeuren gebiedsplan Fryslân	-	juli-oktober 2023
Formele inspraakprocedure	Beoordelen en reageren op gebiedsplan	Gemeenteraad en gebiedspartners	najaar 2023
Aanbieden definitieve versie FPLG aan PS	Vaststellen definitieve versie FPLG	-	voorjaar 2024
Gebiedsgerichte aanpak	Vertalen Fryske aanpak naar maatregelen	Gemeenteraad en deelnemers aan gebiedsprocessen	2024

Verder zullen we komende jaar de taken uitvoeren en activiteiten organiseren die ons helpen bij de doelstellingen uit dit document.

Wie zijn en worden betrokken

Onze doelen, die van het FPLG en de daaraan gekoppelde opgaven, kunnen alleen behaald worden samen mét de Mienskip, maatschappelijke partners en bedrijven. Vanaf 2024 zal dus gewerkt gaan worden met een provinciale uniforme gebiedsgerichte aanpak. Als gemeente zetten we ons in om ook binnen deze structuur onze doelen te behalen en onze gemeentelijke belangen te behartigen.

AMENDEMENT

ChristenUnie Ooststellingwerf

Vrije Partij Ooststellingwerf

VVD Ooststellingwerf

032

De raad van de gemeente Ooststellingwerf, in vergadering bijeen d.d. 01 november 2023

Agendapunt: 7 Startnotitie stikstof

Onderwerp Amendement : Vaststellen doelen

Ondergetekenden, leden van de raad van de gemeente Ooststellingwerf, stellen voor om volgende punt aan het besluit toe te voegen:

k. Een gezond vitaal toekomst bestendig buiten gebied.

Toelichting:
Als je het landelijk gebied integraal wilt aanpakken kun je niet alleen de focus op stikstof leggen. Voor de gemeente ligt dan ook de taak om alle belangen, die in het gebied spelen en actief zijn, te behartigen.

Ook moet er ruimte zijn voor innovatie en ondernemerschap zodat er voor een ieder een gezond perspectief naar de toekomst is.

Ondertekening en naam:

ChristenUnie, Berend Leistra.
VPO, Ben Oostra.
VVD, Bram van ’t Klooster

Het amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van d.d. 01 november 2023

Mevr. A. Hensen, griffier

AMENDEMENT

033

De raad van de gemeente Ooststellingwerf, in vergadering bijeen d.d. 31 Oktober 2023

Agendapunt 7: Startnotitie stikstof

Onderwerp amendement: Commissie Ooststellingwerf in het FPLG / DPLG (Stikstof, etc.)

Ondergetekenden, leden van de raad van de gemeente Ooststellingwerf, stellen voor om het raadsbesluit aan te vullen met de volgende beslispunten:

1. Een commissie stikstof in te stellen, waarin een lid van elke partij zitting kan nemen. De commissie fungeert als klankbord richting het college;
2. Het college te verzoeken om:
   a. De commissie stikstof regelmatig/op vaste termijn te informeren over de stand van zaken/ontwikkelingen die spelen in de regio en hoe daarop in te spelen als gemeente;
   b. In samenspraak met de commissie een klankbordgesprek te organiseren waarin betrokken stakeholders (FPLG/DPLG, agrarische belangenorganisatie, natuurorganisaties etc) worden uitgenodigd om met de commissie en college van gedachten te wisselen.

Toelichting:
Als gemeente Ooststellingwerf zitten wij in de unieke positie dat wij te maken hebben met twee provincies als het gaat om de inrichting van het programma landelijk gebied. Stikstof hebben wij als raad aangemerkt als een A onderwerp in de samenwerkingsagenda, met hoge prioriteit. Het lijkt ons daarom goed om ons op een regelmatige / vaste termijn te laten informeren over de plannen die spelen bij beide provincies en invloed hebben op ons als gemeente.

Ondertekening en naam:

VVD, Bram van ’t Klooster
ChristenUnie, Berend Leistra
OoststellingwerfsBelang, Henk Dongstra
D66, Ignas Minnema
VPO, Ben Oostra
GroenLinks, Lisa Edema,
PvdA, Jan Vledder
CDA, Marie van Tellingen

Het amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van d.d. 31 oktober 2023

Mevr. A. Hensen, griffier

Advies raadscommissie Samenleving

Gehoord hebbende de beraadslaging in de commissie Samenleving van 11 oktober 2023 heeft de raadscommissie geadviseerd het raadsvoorstel ‘Onderzoeksrapport RKC uitvoering participatiewet’ aan te passen. In het nieuwe advies is op aanbeveling van de commissie de volledige aanbeveling vanuit het rekenkamercommissie overgenomen in het raadsvoorstel en besluit.

Namens de raadscommissie Samenleving,

B. Leistra, voorzitter raadscommissie Samenleving

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	Samenleving
Titel	:	Onderzoeksrapport RKC uitvoering Participatiewet
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Presidium

Voorgesteld besluit

1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport 'Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf' over te nemen, zijnde;
    a. Formuleer realistische doelen, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Heroverweeg daarbij de indeling in doelgroepen, waarbij een indeling in trajecten nuttiger is en een beter inzicht geeft in het participatievermogen van het bestand inwoners met een bijstandsuitkering;
    b. Gebruik de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier, dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten. Wanneer je resultaten van trajecten of verschuiving van trede op de participatieladder bijhoudt, is het inzicht in wat je bereikt met de gemeentelijke inzet groter, dan wanneer je kijkt naar resultaten per doelgroep. Gebruik doelen in termen van percentages per traject, verschuiving van trede op de participatieladder of termijn van uitstroom.
    c. het college de opdracht te geven om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners, passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

De rekenkamercommissie Ooststellingwerf heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de Participatiewet in Ooststellingwerf. Het doel van de Participatiewet is om zoveel mogelijk mensen naar werk toe te leiden. De beleidsvrijheid van gemeenten in de uitvoering van de wet is beperkt. De raad heeft wel de beleidsvrije keuze *welke* doelgroepen worden onderscheiden en *welke* instrumenten per doelgroep worden ingezet. Het college bepaalt *hoe* dat gebeurt.
In tijden van veel werkgelegenheid, bestaat de groep uitkeringsgerechtigden voor een groot deel uit mensen met veel afstand tot de arbeidsmarkt. Bij deze groep is het doel van de wet bereikt als zij meer actief worden in de samenleving, door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen of een beperkt aantal uren betaald werk te verrichten. Dat past ook bij het principe van de Participatiewet - mensen activeren om mee te doen.

Argumenten

1.1 De rekenkamercommissie is een instrument van en voor de raad
De gemeenteraad heeft een rekenkamercommissie ingesteld ter ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak. De rekenkamercommissie richt zich op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en beheer. De rekenkamercommissie van Ooststellingwerf is een personele unie met de rekenkamercommissies van Weststellingwerf en Opsterland, met een externe voorzitter en externe leden. De rapporten die zij schrijft biedt zij aan het college van burgemeester en wethouders aan voor een bestuurlijke reactie. Deze bestuurlijke reactie wordt integraal opgenomen in het rapport. De uiteindelijke ontvanger van het rapport is de gemeenteraad. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen in hoeverre de raad zich kan vinden in het rapport, de conclusies en de aanbevelingen. Het is tevens aan de gemeenteraad om te bepalen welke opdracht aan het college wordt meegegeven.

Vervolg

De aanbevelingen worden opgenomen in de voortgangslijst, zodat de raad hier toezicht op kan houden.

De fractievoorzitters van de raad van de gemeente Ooststellingwerf,

Henk Dongstra
Lisa Edema
Bart Polpe
Thomas Wiebe Swart
Sierd van Weperen
Ben Oostra
Marcel Moes
Berend Leistra
Ignas Minnema

Bijlagen

1. Brief RKC aanbieden onderzoeksrapport uitvoering Participatiewet
2. Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf - eindrapport

Extern zaak ID (zaakcode) :

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

Besluit

1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport ‘Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf’ over te nemen, zijnde;
    a. Formuleer realistische doelen, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Heroverweeg daarbij de indeling in doelgroepen, waarbij een indeling in trajecten nuttiger is en een beter inzicht geeft in het participatievermogen van het bestand inwoners met een bijstandsuitkering;
    b. Gebruik de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier, dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten. Wanneer je resultaten van trajecten of verschuiving van trede op de participatieladder bijhoudt, is het inzicht in wat je bereikt met de gemeentelijke inzet groter, dan wanneer je kijkt naar resultaten per doelgroep. Gebruik doelen in termen van percentages per traject, verschuiving van trede op de participatieladder of termijn van uitstroom;
    c. Het college de opdracht te geven om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners, passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld.

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

RKC
Ooststellingwerf

gemeente ooststellingwerf

Aan de Raad van de gemeente Ooststellingwerf
(c.c. college van b. en w.)

Betreft: aanbieden onderzoeksrapport rkc-onderzoek 'uitvoering participatiewet'

Bijlage: onderzoeksrapport

20 juli 2023

Aan de gemeenteraad,

De participatiewet heeft als doel om zoveel mogelijk mensen weer aan het werk te helpen, betaald óf onbetaald. Maar in juni 2023 concludeerde het Sociaal en Cultureel Planbureau dat bijstandsgerechtigden niet altijd voldoende hulp krijgen bij hun problemen omdat de Participatiewet een te grote focus zou hebben op betaald werk.

We zijn nu acht jaar na de invoering, er is meer werk dan ooit tevoren, werkgevers zitten te springen om mensen en toch maakt nog steeds een aanzienlijk aantal mensen (langdurig) gebruik van een bijstandsuitkering. Waar zit de mismatch tussen het aanbod van vacatures op de arbeidsmarkt en de groep inwoners die langdurig gebruik maakt dan een bijstandsuitkering? Diverse raadsleden gaven aan inzicht te willen hebben in hoe de Participatiewet is uitgepakt in de gemeente. We deden daarom onderzoek naar de uitvoering van de participatiewet in Oost- en Weststellingwerf. En alvast een tipje van de sluier: ondanks dat deze twee gemeenten elk hun eigen aanpak hebben, lijkt het resultaat elkaar niet veel te ontlopen. In ons onderzoeksrapport leest u er alles over. Wij zijn hiervoor veel dank verschuldigd aan eenieder die aan ons onderzoek heeft meegewerkt, met name aan de inwoners en ondernemers die hun ervaringen met ons hebben gedeeld.

Het is een ander soort onderzoeksrapport geworden dan dat u van ons gewend bent: aanzienlijk korter en u zult veel cijfers en achtergrondinformatie aantreffen in de factsheets en niet in het rapport zelf. We hebben geprobeerd hiermee tegemoet te komen aan uw uitgesproken wens voor minder dikke rapporten.

Wij komen graag in één van uw komende vergaderingen de uitkomsten van het onderzoek presenteren en toelichten.

Hoogachtend,
Rekenkamercommissie Ooststellingwerf

Hanneke Vervoort, voorzitter a.i.

Heeft de gemeente de wettelijke taak die in de Participatiewet is opgelegd, mensen binnen hun mogelijkheden te ondersteunen naar werk (betaald, onbetaald), op een volgens de doelgroep en volgens de werkgevers passende wijze ten uitvoer gebracht en wordt de raad daarover adequaat geïnformeerd?

Uitvoering Participatiewet in de gemeente Ooststellingwerf

Rekenkamercommissie Ooststellingwerf, juli 2023

Inhoudsopgave

1 Participatiewet - hoe zit het ook alweer? 2
2 Wat is er onderzocht? 3
3 Wat wil Ooststellingwerf bereiken? 4
4 Hoe organiseert Ooststellingwerf de uitvoering? 5
5 Bevindingen 7
6 Conclusies 13
7 Aanbevelingen 14
Bijlage 1 - Benchmark Ooststellingwerf vs Weststellingwerf 15
Bijlage 2 - Monitor sociaal domein 17
Bijlage 3 - Geraadpleegde documenten 21
Bijlage 4 - Bestuurlijke reactie 22

Pagina 23 en verder:
Factsheet 1 – Kenmerken inwoners met een uitkering
Factsheet 2 – Participatie per doelgroep
Factsheet 3 – Resultaten
Factsheet 4 – Resultaten per traject
Factsheet 5 – Resultaten langdurige uitkeringsgerechtigden
Factsheet 6 – Vergelijking Ooststellingwerf en Weststellingwerf

1 Participatiewet - hoe zit het ook alweer?

Het doel van de Participatiewet is om zoveel mogelijk mensen naar werk toe te leiden. Sommige mensen hebben alleen ondersteuning nodig bij het zoeken naar werk, anderen hebben ook ondersteuning nodig omdat zij een arbeidsbeperking hebben. De Participatiewet biedt daarvoor allerlei instrumenten, bijvoorbeeld de leerwerkplek, beschut werk of jobcoaching. En, als werk niet mogelijk is, is er een bijstandsuitkering, maar dan kan de gemeente van je vragen dat je bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doet en op die manier participeert in de samenleving. De beleidsvrijheid van gemeenten in de uitvoering van de Participatiewet is beperkt. Gemeenten moeten beleid formuleren en regels maken om de in de Participatiewet genoemde instrumenten te kunnen inzetten. Daarbij moeten de volgende keuzes gemaakt worden:

- de raad kiest welke instrumenten uit de Participatiewet worden aangeboden en welke doelgroepen de raad wil onderscheiden (beleidsplan);
- de raad kiest welke instrumenten voor welke doelgroepen worden ingezet en onder welke voorwaarden (veelal in verordeningen of beleidsregels per (groep) instrument(en));
- de raad beslist of er een tegenprestatie wordt verwacht voor bijstand en wat dat dan inhoudt (verordening tegenprestatie);
- de raad maakt regels over het voorkomen van misbruik van de regelingen en de handhaving van de voorwaarden (handhavingsverordening);
- het college maakt een keuze over de manier waarop de uitvoering wordt ingericht (meer of minder integraal, samen of alleen - vaak in een uitvoeringsplan).

De ondersteuning door instrumenten uit de Participatiewet heeft verschillende doelen:

- het makkelijker maken om iemand aan te nemen die minder productief kan zijn (loonkostensubsidie, proefplaatsing/participatieplaatsen, no-riskpolis, mobiliteitsbonus, loonkostenvoordeel, beschut werk/detachering);
- zorgen dat een werknemer zijn werk kan blijven doen (jobcoaching, tolk, hulpmiddelen);
- zorgen dat belemmeringen voor werk worden weggenomen (vervoer, aanpassing werkplek);
- zorgen dat iemand klaar wordt gestoomd voor de arbeidsmarkt of voor maatschappelijke participatie (activering/tegenprestatie, begeleiding, opleiding, training, stimuleringspremies, leerwerkplek).

Een beleidsvrije keuze voor de raad is welke doelgroepen worden onderscheiden en welke instrumenten per doelgroep worden ingezet. Veel gemeenten onderscheiden de doelgroepen op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt. Als iemand een bijstandsuitkering komt aanvragen, doen de medewerkers een intake en komt een inwoner in één van de doelgroepen terecht. Dat bepaalt vervolgens welke ondersteuning en welke instrumenten er ingezet kunnen worden voor deze inwoner. Is jobcoaching bijvoorbeeld voor iedereen beschikbaar of alleen voor mensen die veel kans maken op een werkplek? En, het college beslist hoe zij de uitvoering inrichten - krijgt iemand te maken met een contactpersoon voor alle domeinen, of alleen voor werk en inkomen? En doet deze contactpersoon zelf ook aan begeleiding of wordt dat extern ingekocht? Kortom: wat de gemeente aan instrumenten inzet bepaalt de raad, maar hoe dat gebeurt is aan het college.

In tijden van veel werkgelegenheid, bestaat de groep uitkeringsgerechtigden voor een groot deel uit mensen met veel afstand tot de arbeidsmarkt. Bij deze groep is het doel van de wet bereikt als zij meer actief worden in de samenleving, door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen of een beperkt aantal uren betaald werk te verrichten. Dat past ook bij het principe van de

Participatiewet - mensen activeren om mee te doen. Gemeenten gebruiken de participatieladder om te meten in hoeverre iemand actief is. Stijging op de participatieladder wordt ook gezien als succes binnen de Participatiewet. De participatieladder bestaat uit zes treden, zoals figuur 1 laat zien.

De Participatiewet is voortdurend in ontwikkeling en wordt naar aanleiding van de evaluatie van de wet in 2019 aangepast. Tot nu toe richten de aanpassingen zich vooral op het verzachten van een aantal hardheden uit de wet (zoals de kostendelersnorm en de armoedeval bij de overgang naar werk). Hoewel een fundamentele herziening nog niet is voorgesteld, is wel duidelijk dat er steeds meer aandacht komt voor de groep inwoners waarvoor werk geen realistisch doel is (Kamerbrief 21 feb 2022).

2 Wat is er onderzocht?

De aanleiding om de uitvoering van deze wet te onderzoeken is dat het aantal mensen met een langdurige uitkering stabiel blijft, terwijl het aantal vacatures hoog is, maar er sinds 2020 door corona veel minder instrumenten als loonkostensubsidie, proefplaatsingen etc zijn ingezet. Dit onderzoek brengt in beeld op welke manier met name inwoners die langer dan twee jaar een bijstandsuitkering ontvangen worden ondersteund in het komen naar betaald of onbetaald werk. De rekenkamercommissie wil de raad informeren over de instrumenten die de gemeente inzet voor de inwoners die langdurig in de bijstand zitten en wat de ervaringen van deze inwoners en van werkgevers zijn. Met zicht op de uitvoering en de behaalde resultaten bij het inzetten van instrumenten, kan de rekenkamercommissie de raad informeren over de mogelijkheden voor sturing en controle op de Participatiewet: zijn er haalbare en realistische doelen geformuleerd? Lukt het om met de ingezette instrumenten de doelen uit de Participatiewet te bereiken? Krijgt de raad relevante informatie over de voortgang in het bereiken van de doelen?

De centrale vraag van het onderzoek is:

“Heeft de gemeente de wettelijke taak die in de Participatiewet is opgelegd, mensen binnen hun mogelijkheden te ondersteunen naar werk (betaald, onbetaald), op een volgens de doelgroep en volgens de werkgevers passende wijze ten uitvoer gebracht en wordt de raad daarover adequaat geïnformeerd?”

Het onderzoek richt zich op de doelgroep inwoners die langdurig een uitkering hebben ontvangen in de periode 2019-2022. De hoofdvraag is vertaald naar deelvragen, die gaan over:

- Visie en beleid, gestelde doelen en de informatie aan de raad.
- Inzet van instrumenten voor de doelgroep en de wijze waarop dat is georganiseerd.
- De ervaringen van de doelgroep.
- De ervaringen van de werkgevers.

Voor het onderzoek is een documentanalyse gedaan om visie, beleid, doelen en voortgangsinformatie te achterhalen. Voor de inzet van instrumenten is een data-analyse uitgevoerd van registratiegegevens, aangeleverd door de backoffice.

De ervaringen van de doelgroep zijn in beeld gebracht door telefonische interviews met 16 inwoners. De ervaringen van werkgevers zijn in beeld gebracht door een online enquête. De resultaten van de interviews, de online enquête en de data-analyse zijn in een terugkoppelsessie besproken met een groep medewerkers (beleid, uitvoering en backoffice).

Het resultaat van het onderzoek is te vinden in de bijbehorende factsheets. Factsheet 1 geeft zicht op wie de groep inwoners met een bijstandsuitkering is. Factsheet 2 geeft zicht op hoe actief inwoners participeren. Factsheet 3 brengt in beeld wat de resultaten zijn. In Factsheet 4 wordt dit nog verdiept met zicht op de resultaten per traject. Factsheet 5 kijkt specifiek naar de doelgroep langdurig werklozen. In deze overzichtsrapportage vindt u de antwoorden op de onderzoeksvragen, de conclusies en aanbevelingen. U leest achtereenvolgens wat de gemeente Ooststellingwerf wil bereiken (3), hoe de gemeente dat organiseert (4), wat de antwoorden op de onderzoeksvragen zijn (5), wat dat aan conclusies oplevert (6) en welke aanbevelingen de rekenkamercommissie voor de raad heeft (7). *(NB conclusies een aanbevelingen worden na het ambtelijk wederhoor toegevoegd)*

3 Wat wil Ooststellingwerf bereiken?

De gemeente Ooststellingwerf heeft na de decentralisatie in 2015 in eerste instantie het beleid samen met de gemeente Weststellingwerf ingericht. In de Beleidsnota Re-integratie en Participatie Oost en West 2015-2018 en de verfijning daarvan onderscheidt de gemeente drie doelgroepen binnen de Participatiewet: kansrijken, doorstromers en aandachtsgroep. In de beleidsnota zijn tien doelen geformuleerd die vooral instrumenteel zijn - de doelen gaan over hoe de gemeente wil gaan werken. In 2018 heeft de gemeente Ooststellingwerf eigen beleid geformuleerd in de visie Op Weg naar een Inclusief Ooststellingwerf 2019-2021. In deze beleidsnota worden drie speerpunten vertaald in drie concrete doelen. In de Visie op Samenleven die in 2019 wordt ontwikkeld worden nieuwe gewenste effecten benoemd voor de uitvoering van de Participatiewet, bij de opgave Meedoen. In de Doe Agenda B is dit uitgewerkt in tien concrete doelen (zie kader) waarbij per doel de inspanning is geformuleerd die de gemeente wil doen.

1. *We plaatsen jaarlijks minimaal 20 kansrijken, 50 doorstromers en 30 uit de aandachtsgroep (BAB) en creëren minimaal 15 werkervaringsplekken binnen onze eigen organisatie.*
2. *In de jaren 2020-2024 is er jaarlijks 10% minder instroom naar de bijstand.*
3. *Van de inwoners die uitstromen uit de bijstand – P-wet naar werk blijft 90% minimaal een half jaar uit de bijstand.*
4. *Werkgevers weten met één druk op de knop alle arbeid gerelateerde regelingen en voorzieningen te vinden.*
5. *Alle klanten zijn in beeld en we kennen hun positie op de participatieladder.*
6. *Alle klanten hebben een voorziening richting sociale activering en/of werk.*
7. *Alle klanten maken, naar vermogen, stappen op de participatieladder.*
8. *Alle inwoners in de leeftijd van 18 - 67 jaar ervaren hun daginvulling als passend bij hun wens, talenten en eventuele ontwikkeldoelen.*
9. *Bij dagbesteding behaalt minimaal 75% van de Wmo-aanbieders de doelen uit het ondersteuningsplan van de inwoner.*
10. *We geven prioriteit aan het faciliteren en organiseren van informele daginvulling (indicatie vrij) boven formele daginvulling.*

De doelen zijn concreet geformuleerd, met soms een meetbare streefwaarde erbij. De raad wordt via de Monitor Sociaal Domein op de hoogte gehouden van de voortgang in het bereiken van deze doelen. Het was oorspronkelijk de bedoeling om ieder kwartaal een monitor te sturen, maar in 2021 is dat drie keer gebeurd en vanaf 2022 gebeurt dat tweemaal per jaar.

In bijlage 1 is voor de doelen 1 tot en met 7 (de doelen die horen bij de doelgroep van dit onderzoek) samengevat wat hierover is gerapporteerd in de laatst beschikbare Monitor Sociaal Domein (eerste helft 2022) en wat een cohortstudie[1] aan extra informatie heeft opgeleverd.[2]

- Over doel 1 worden in de Monitor cijfers getoond die het doelbereik niet meten: er wordt gerapporteerd over instroom, en niet over plaatsing. De gemeente Ooststellingwerf werkt aan het verbeteren van de monitoring van dit doel.
- De doelen 2 en 3 zijn meetbaar geformuleerd en het doelbereik wordt getoond in de Monitor.
- Doel 4 vraagt een terugkerend onderzoek onder werkgevers wat nog niet is georganiseerd.
- Doel 5 is onvoldoende meetbaar geformuleerd (wat betekent ‘alle klanten zijn in beeld’?). In de Monitor wordt bij doel 5 geschreven dat alle kansrijken zich bevinden op trede 5 en 6 van de participatieladder, doorstromers op treden 3 en 4 en aandachtsgroepers op treden 1 en 2. Uit de registratie van het cohort 2019 blijkt dat dit lang niet altijd het geval is. Een verklaring is onder andere het anders registreren halverwege de monitorperiode.
- Doel 6 is meetbaar geformuleerd, maar voor de Monitor zijn de juiste gegevens niet beschikbaar.
- Doel 7 is onvoldoende specifiek: wanneer maakt een inwoner stappen naar vermogen? In de monitor wordt bij doel 7 gerapporteerd over uitstroom naar werk, terwijl uit de registraties ook beweging op de participatieladder beschikbaar is.

In de jaarstukken kan de raad ook informatie vinden, maar daar wordt gerapporteerd over de ondernomen activiteiten, maar niet aan de hand van de gestelde doelen.

4 Hoe organiseert Ooststellingwerf de uitvoering?

De taken uit de Participatiewet worden uitgevoerd door het gebiedsteam. Zij doen een intake met de inwoners en delen hen in in een doelgroep en een trede op de participatieladder. Ze maken met de inwoner een trajectplan over de begeleiding die er nodig is. De medewerkers zorgen voor passende voorzieningen (de mogelijke instrumenten uit de Participatiewet) en kopen die indien nodig in. De backoffice handelt dit vervolgens administratief af.

De medewerkers werken met drie doelgroepen (kansrijk, doorstroom en aandachtsgroep. Kansrijken zijn mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt (3 maanden). Doorstromers zijn mensen die binnen twee jaar met of zonder ondersteuning te begeleiden zijn naar werk. De aandachtsgroep bestaat uit mensen die langer dan twee jaar nodig hebben om naar betaald werk te gaan. In de praktijk is uitstroom naar werk niet altijd realistisch, voor een deel van de groep is maatschappelijke activering het hoogst haalbare doel.

Omdat de aandachtsgroep groot en zeer divers is en omdat betaald werk voor deze groep binnen 2 jaar meestal niet haalbaar is, wordt behalve de doelgroep ook de trede op de participatieladder geregistreerd. Het doel is om de inwoner naar de voor hem of haar hoogst haalbare trede te activeren.

[1] Voor dit onderzoek is een cohortstudie uitgevoerd. Met een cohortstudie wordt een groep mensen door de tijd gevolgd. We hebben van alle inwoners die een uitkering hadden op 1 januari 2019 gegevens verzameld vanaf het begin van de uitkering tot 1 november 2022. Het zijn gegevens over de indeling in een doelgroep, de treden op de participatieladder en - in geval van uitstroom - de reden van uitstroom.

[2] Doel 8-10 gaan niet meer over de Participatiewet en zijn daarom niet in deze analyse meegenomen.

Als er iets wijzigt in de situatie van de inwoner, dan registreert de medewerker een nieuwe trede op de participatieladder. Vanaf 2021 is de trede op de participatieladder voor de medewerkers van het team leidend boven de doelgroep. Inwoners op treden 4 (onbetaald werk zoals een leerwerkplek) en 5 (betaald werk) kunnen lang op deze treden blijven staan, omdat zij blijvend begeleiding / ondersteuning nodig hebben en er vaak een loonkostensubsidie aan gekoppeld is.

Op basis van de trede op de participatieladder en de situatie van de inwoner wordt bepaald naar welk doel binnen 2 jaar gestreefd wordt en op basis van dat doel wordt een traject ingezet en beschikt. De medewerkers kunnen kiezen uit onderstaande trajecten.

Traject gericht op	Profiel van de inwoner
Uitstroom naar werk	De inwoner kan binnen ongeveer 2 jaar uitstromen naar betaald werk
Sociale activering (gericht op uitstroom)	De inwoner heeft eerst een aantal vaardigheden te leren en kan daarna uitstromen naar betaald werk
Sociale activering (gericht op maatschappelijke participatie)	De inwoner kan op korte termijn niet naar werk begeleid worden, inzet is gericht op meedoen in de samenleving
Inburgering	De inwoner leert eerst een aantal vaardigheden waardoor de kans op duurzame uitstroom naar werk groot is
Zorg	De inwoner is door psychische en/of lichamelijke problemen van zichzelf of gezinsleden tijdelijk niet in staat zijn om deel te nemen aan een traject
Ontheffing	De inwoner heeft geen arbeidspotentieel door bijvoorbeeld een ongeneeslijk ziekte, psychiatrische problematiek of een complexe zorgbehoefte. Arbeidspotentieel wordt in de toekomst ook niet meer verwacht

Het komt voor dat iemand van traject wisselt als er een grote levensgebeurtenis plaatsvindt, maar doorgaans loopt een traject totdat het doel bereikt is of de omstandigheden voor zorg/ontheffing zijn veranderd. Als betaald werk wel haalbaar lijkt, maar pas op de lange termijn (langer dan 2 jaar), dan wordt eerst voor het traject sociale activering (gericht op uitstroom) gekozen.

In de administratie zijn er voor inwoners met een uitkering daarmee drie typeringen te vinden:

- iemand wordt in een ***doelgroep*** geplaatst (kansrijk, doorstroom, aandachtsgroep) en
- iemand wordt ingeschat op een ***trede*** op de participatieladder (trede 1-6) en
- iemand krijgt een ***traject*** - een richting, beoogd doel voor de inzet van instrumenten: ontheffing, inburgering, sociale activering (maatschappelijke participatie), sociale activering (gericht op uitstroom), zorg of uitstroom naar werk.

Er is geen één-op-één koppeling tussen de doelgroepen, de treden op de participatieladder en de trajecten.

Voor het selecteren van de juiste ondersteuning gebruiken de medewerkers naast de wettelijke instrumenten ook een instrumentengids, met instrumenten die mogen worden ingezet bij alle doelgroepen en in alle trajecten.

De instrumenten uit deze gids zijn projecten en programma's van verschillende uitvoerders (bijvoorbeeld Stichting Scala, het Rea college, Humanitas). De wettelijke instrumenten zijn ook beschikbaar voor de medewerkers, maar de inwoner moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om ervoor in aanmerking te komen (zoals vastgelegd in de verordeningen en beleidsregels). De instrumenten jobcoaching en leerwerkplek stelt de gemeente beschikbaar voor iedereen die perspectief heeft op werk, ook op de langere termijn. In de administratie vinden de onderzoekers een brede waaier aan instrumenten terug, dat wat de medewerkers hebben geregistreerd: wettelijke instrumenten, de programma's/projecten, uitvoerders, en eigen categorieën als maatwerk of eigen begeleiding.

De medewerkers kiezen samen met de inwoner wat een passend instrument is, of voeren de begeleiding (activering, jobcoaching, training) zelf uit en kunnen tot een bepaald budget zelf voorzieningen inkopen. Daar is een grens aan - als het budgetplafond wordt bereikt moeten de medewerkers zelf de begeleiding doen. Dat komt regelmatig voor. Het is nog niet voorgekomen dat het zo druk was, dat er geen eigen begeleiding geboden kon worden. Het team wisselt informatie en ervaringen uit over casussen waarbij het uitgangspunt is: liever goed begeleiden dan veel begeleiden. Het team registreert in de administratie ook het contact met de inwoners, dat doen ze allemaal op eenzelfde manier.

Voor de contacten met werkgevers werkt de gemeente samen in de Arbeidsmarktregio Zuidoost Friesland (de vijf gemeenten met UWV, Caparis, en Friesland Werkt). In deze samenwerking streven de partners naar eenduidige dienstverlening voor werkgevers in de regio. Binnen de gemeente is er een accountmanager voor werkgevers (jobhunter) die zowel de werkgevers als de inwoners spreekt. De jobhunter maakt afspraken zowel met grotere bedrijven, gericht op meer plekken, als met individuele bedrijven en inwoners. Als er een match is, dan is het werk van de jobhunter klaar en pakt de casemanager of jobcoach het over. Er is geen registratiesysteem voor bedrijfscontacten, wel zijn er goede contacten met de ondernemersclubs in de gemeente.

5 Bevindingen

In de onderzoeksopzet zijn de onderzoeksvragen gegroepeerd in blokken per thema. Hieronder worden per thema de belangrijkste bevindingen beschreven in de vorm van antwoorden op de onderzoeksvragen.

Bevindingen over visie en beleid

Het beleid van de gemeente Ooststellingwerf is vastgelegd in de visie Op weg naar een inclusief Ooststellingwerf en is verder uitgewerkt in de Visie op Samenleven met de bijbehorende Doe Agenda B. De doelen zijn voor het merendeel specifiek en voorzien van streefwaarden. De verordeningen en beleidsregels rond de Participatiewet zijn tussen 2015 en 2017 opgesteld, alleen de verordening over boetes en terugvordering is recent (2022). De medewerkers zijn vrij om passende instrumenten te kiezen uit de lijst van wettelijke instrumenten en de lijst van programma's en projecten waar de gemeente aan meedoet. De gemeente onderscheidt wel doelgroepen, maar zet instrumenten zo breed mogelijk in. Natuurlijk geldt voor een aantal wettelijke instrumenten dat de doelgroep aan specifieke eisen moet voldoen, maar als het gaat om begeleiding op de werkplek of gericht op het klaarstomen voor werk, dan maakt de gemeente geen onderscheid tussen doelgroepen of trajecten.

De raad krijgt informatie over de voortgang van de doelen uit de Doe Agenda in de Monitor Sociaal Domein. De Monitor Sociaal Domein en de jaarstukken geven de raad echter geen compleet beeld van de voortgang op de gestelde doelen (zie bijlage 1).

Bevindingen over de inzet van instrumenten
De backoffice heeft een overzicht aangeleverd van alle instrumenten die tussen januari 2019 en november 2022 zijn ingezet bij inwoners die langer dan twee jaar een bijstandsuitkering hebben ontvangen.

In de periode 2019-2022 waren er 898 unieke inwoners met een uitkering langer dan 2 jaar. Het is niet makkelijk om een overzicht te geven van de inzet van instrumenten. Dit omdat de administratie zowel losse projecten, wettelijke instrumenten, als categorieën die meerdere instrumenten kunnen omvatten, bevat. Instrumenten worden in de administratie vooral onderscheiden op hun financieringsbron, niet op de richting of inhoud van het handelen van de medewerker. Eigen begeleiding kan bijvoorbeeld zowel zorg als jobcoaching zijn. Wel is het mogelijk een overzicht te geven van de meest voorkomende registraties bij de inwoners die langer dan twee jaar een bijstandsuitkering hebben gehad.

Instrument	N	%
Eigen begeleiding	184	19,8%
Zorgtraject	176	18,9%
Vrijwilligerswerk/tegenprestatie	164	17,6%
Maatwerk	165	16,8%
Iedereen in beweging (St. Scala)	110	11,8%
Externe expertise	103	11,1%

Bron: backoffice. Per inwoner kunnen meerdere instrumenten geregistreerd worden.

Eigen begeleiding is de inzet van begeleiding door de eigen medewerkers, bijvoorbeeld voor jobcoaching. Zorgtraject is meestal de inzet van reguliere zorg (huisarts, specialist, zorg vanuit de wmo) en drukt bijna nooit op het budget van werk. Vrijwilligerswerk/ tegenprestatie wordt als zodanig geregistreerd als de inwoner vrijwilligerswerk doet dat voldoet aan de eisen uit de verordening tegenprestatie (zie ook factsheet 4). Meestal doet de inwoner uit zichzelf al vrijwilligerswerk, omdat dat past bij de cultuur van de gemeente Ooststellingwerf. Vrijwilligerswerk wordt soms opgelegd als tegenprestatie als iemand niet in beweging wil komen en dan wordt er incidenteel ook op gehandhaafd. Mensen met vrijwilligerswerk als tegenprestatie staan op trede 3 van de participatieladder. De drie meest ingezette instrumenten zijn dus instrumenten zonder inkoop. Maatwerk is de inkoop van een instrument dat niet tot de grote inkoop behoort. Omdat weinig instrumenten groot worden ingekocht, is er veel ruimte voor maatwerk. Iedereen in beweging is een activeringsprogramma dat wordt ingekocht bij Stichting Scala. Onder externe expertise vallen bijvoorbeeld medische onderzoeken en herwaarderingsonderzoeken voor loonkostensubsidie. Uit een analyse van de inzet van instrumenten, blijkt verder dat de meeste instrumenten worden ingezet bij inwoners tussen de 22 en 50 jaar. Hoe ouder men wordt, hoe minder instrumenten er worden ingezet.

De medewerkers zien jobcoaching en loonkostensubsidie als de meest effectieve instrumenten, met name in de route vanaf het praktijkonderwijs. En, vrijwilligerswerk wordt gezien als het beste instrument om een stap op de participatieladder te maken. De essentie volgens medewerkers is het inzetten op contact: het loont om de mensen veel te spreken. Medewerkers geven aan dat voor hen het onderscheid in doelgroepen niet zo relevant is, zij letten vooral op de ontwikkeling van de inwoner op de treden van de participatieladder en of de doelen uit het traject worden bereikt.

Bevindingen over de inzet van trajecten
Uit een analyse van de inzet van trajecten voor inwoners die langer dan 2 jaar een bijstandsuitkering ontvangen blijkt dat meer dan de helft van hen op enig moment een traject gericht op uitstroom naar werk heeft gehad en 15% heeft (ook) een traject gericht op sociale activering gehad. Daarnaast heeft 12% een inburgeringstraject (gehad). Van ruim meer dan de helft van de inwoners met een bijstandsuitkering langer dan 2 jaar wordt dus verwacht dat uitstroom naar werk (op termijn) haalbaar is.

Ongeveer een kwart heeft een traject gericht op sociale activering (maatschappelijke participatie) gehad. En ruim een vijfde een traject gericht op zorg. Van hen wordt (voorlopig) geen arbeidspotentieel verwacht. Ongeveer 10% heeft een ontheffing, wat betekent dat van hen ook op termijn geen arbeidspotentieel meer wordt verwacht.

Traject	N	%
Uitstroom werk	499	55,1%
Sociale.activering (maatsch.)	211	23,5%
Zorg	202	22,5%
Sociale activering (uitstroom werk)	133	14,8%
Inburgering	107	11,9%
Ontheffing	93	10,3%

Bron: backoffice. Percentages tellen op tot meer dan 100% omdat per inwoner meerdere trajecten geregistreerd kunnen worden.

Bevindingen over contacten met inwoners
Het is niet mogelijk om uit de administratie een overzicht te halen van alle contacten met inwoners. Wel zijn er gegevens die een indicatie zijn dat er regelmatig contact is met de inwoners. Bij 88% van de uitkeringen is minstens 1 trede op de participatieladder geregistreerd, bij 67% zijn er twee of meer treden geregistreerd. Dat duidt erop dat er regelmatig contact is met de uitkeringsgerechtigden en dat na contact de administratie wordt bijgewerkt. Ook in de interviews met langdurig uitkeringsgerechtigden is naar het aantal contactmomenten gevraagd. Van de 16 bevraagde inwoners geven zes inwoners aan dat er sporadisch contact is, vijf inwoners geven aan jaarlijks contact te hebben en vijf inwoners geven aan regelmatig (twee keer per jaar of meer) contact te hebben.

De medewerkers geven aan voor deze doelgroep te streven naar een contactmoment per halfjaar, dat kan een huisbezoek zijn of een telefoontje. Afhankelijk van het soort traject kan er ook een intensiever contact zijn. Ze geven aan: aandacht helpt.

Bevindingen over de resultaten
Er is een cohortstudie[3] uitgevoerd over alle inwoners die op 1 januari 2019 een uitkering hadden. Het zijn gegevens over de indeling in een doelgroep, de treden op de participatieladder en - in geval van uitstroom - de reden van uitstroom. Van de mensen uit de cohortstudie is iets minder dan de helft uitgestroomd. In 34% van de gevallen was dat naar werk, in 66% van de gevallen was dat om een andere reden.

Een positief resultaat in de zin van de Participatiewet is natuurlijk allereerst uitstroom naar betaald werk. Maar ook als mensen niet uitstromen kan er succes zijn: mensen verrichten dan bijvoorbeeld onbetaald werk (leerwerkplek bijvoorbeeld, trede 4 op de

[3] Met een cohortstudie wordt een groep mensen door de tijd gevolgd.

participatieladder) of hebben betaald werk, maar worden daarbij nog ondersteund met begeleiding of er is sprake van een loonkostensubsidie (trede 5 op de participatieladder). Tenslotte is ook een positief resultaat dat mensen door de inzet van de begeleiding stijgen op de participatieladder en meer meedoen in de samenleving.

Hieronder de belangrijkste resultaten per doelgroep, met meer informatie en uitwerking in Factsheet 3. Van inwoners in de groep 'kansrijk' wordt uitstroom naar betaald werk binnen 2 jaar verwacht. Ook van doorstromers wordt uitstroom naar betaald werk verwacht, maar dan op langere termijn. Van het cohort is 58% van de kansrijken uitgestroomd naar betaald werk en 28% van de doorstromers. Van de aandachtsgroep is 9% uitgestroomd naar betaald werk.

Laatst geregistreerde doelgroep	Doel	Stijging op participatieladder (als min. één trede bekend is)	Onbetaald werk / betaald werk met ondersteuning	Uitgestroomd naar werk (tussen 1-1-2019 en 1-11-2022)
Kansrijk	Uitstroom naar werk	67%	12%	58%
Doorstroom	Stijging op de participatieladder en uitstroom op langere termijn	51%	20%	28%
Aandachts-groep	Stijging op de participatieladder en uitstroom op lange termijn	35%	8%	9%

Rijen tellen op tot meer dan 100% omdat iemand kan stijgen op de participatieladder en betaald of onbetaald werk kan vinden.

In de Factsheet 4 is ook te vinden welke resultaten er per traject zijn behaald. Daarin is zichtbaar dat binnen de aandachtsgroep alle trajecten worden ingezet en dat de resultaten per traject verschillen.

Bevindingen over de ervaringen van de doelgroep

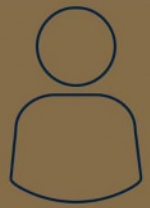
Met 16 inwoners is een telefoongesprek gevoerd om hun ervaringen met de medewerkers en instrumenten te achterhalen. Op basis van de gesprekken kunnen drie verschillende persona's onderscheiden worden die typerend zijn voor de doelgroep die al langer een uitkering heeft (zie de figuur: de stemmen van Ooststellingwerf). Een deel van de inwoners met een bijstandsuitkering heeft geen perspectief op werk of activering en ondersteuning van de gemeente helpt niet en wordt niet gewaardeerd. Een ander deel heeft ook geen perspectief op werk (bijvoorbeeld bijna toe aan pensioen) en de inzet van de gemeente voelt overbodig, maar ze zijn wel dankbaar voor de ondersteuning die er is. Een laatste deel van de inwoners bestaat uit mensen die de ondersteuning van de gemeente nodig hebben, er blij mee zijn en daardoor ook echt actiever worden.
Het contact van de inwoners met de coach bestaat vooral uit het informeren hoe het gaat en het bespreken van het plan of de activiteiten. Af en toe is er ook administratief contact en in een tweetal gevallen is er geen contact geweest. Het merendeel geeft aan regelmatig contact te hebben. Over het algemeen zijn de inwoners positief over de gebiedsteammedewerker en over de inzet van de gemeente in het algemeen.

Tevredenheid	over de medewerker	over de gemeente
Zeer tevreden	5	3
Tevreden	7	7
Ontevreden	1	3
Zeer ontevreden	3	2

Vijf van de ondervraagde inwoners zijn naar eigen zeggen actiever geworden, vier van hen geven aan dat dat (mede) komt door de bemoeienis van de gemeente. Acht inwoners zijn even actief gebleven en drie zijn minder actief geworden.

Mensen vonden het ingewikkeld om aan te geven in welk traject ze zitten, bij doorvragen bleek toch de meerderheid van de inwoners dat wel correct te kunnen benoemen en de inwoners zijn ook positief over hoe het traject aansluit bij wat ze nodig hebben.

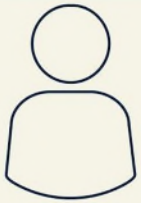
DE STEMMEN VAN OOSTSTELLINGWERF

Robin (1)

Non-actief en ziek (geweest)

Robin is ziek of is in het verleden ziek geweest. Robin heeft weinig sociale contacten en komt niet vaak het huis uit. Een casemanager heeft die wel, maar ze hebben elkaar al geruime tijd niet meer gesproken. Alhoewel er in het verleden geprobeerd is om Robin te activeren, heeft dat niet geholpen en werd dat ervaren als een ongewenste druk op hun.

Anne (2)

Geïsoleerd, richting pensionering

Anne is geïsoleerd en komt weinig buiten. Anne's ervaringen en fysieke aandoeningen zijn te beperkend voor het hebben van een baan. Ze hebben geleid tot een minder actief bestaan met weinig hoop voor verandering in de toekomst. Anne is dankbaar voor de uitkering en wil binnenkort met pensioen. Over het algemeen heerst een behoefte aan rust en minder bemoeienis van de gemeente.

Maxime (3)

Onderweg naar zelfredzaamheid met hulp

Maxime heeft regelmatig, fijn en duidelijk contact met de casemanager. De door de gemeente gekozen trajecten sluiten goed aan en hebben Maxime geholpen met het stellen van doelen. Dankzij de bemoeienis van de gemeente is deze persoon tegenwoordig actiever en optimistischer. In de nabije toekomst hoopt Maxime een betaalde baan te vinden en leren volhouden, uit de bijstand te komen en zelfredzaam te worden. Maxime merkt dat die wel nog doorgaande ondersteuning van de gemeente nodig heeft.

PARMA GROEP

Bevindingen over de ervaringen van werkgevers
In het totaal hebben 25 werkgevers de enquête ingevuld. Over het algemeen zijn de werkgevers tevreden of zeer tevreden over zowel de instrumenten (loonkostensubsidie, banenafspraak banen, regulieren plekken, leerwerkplekken), hoogte van de vergoedingen, als het proces van aanvragen en de administratieve afhandeling. Een enkeling is minder tevreden. De werkgevers hebben het meeste contact met de jobcoach. Het contact is ook afhankelijk van het soort instrument: soms is er ook contact met de medewerker van de praktijkschool of een loonwaarde-expert. Ook over het contact en de samenwerking zijn de werkgevers over het algemeen tevreden tot zeer tevreden, een enkeling had meer contact willen hebben na de plaatsing. Op de vraag of er constructief wordt samengewerkt is bijna iedereen positief, al is het soms wel complex als er ook nog thuisbegeleiding is. De gemeente valt positief op door de actieve houding en het makkelijke contact.

Werkgevers bieden vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid een plek aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Soms is het een expliciet doel van een werkgever, soms wordt het gedaan omdat het voor iedereen meerwaarde heeft of omdat het in het bedrijf goed past. ‘Ik vind het fijn om deze mensen een perspectief te bieden op de arbeidsmarkt’. Werkgevers zijn realistisch over wat het oplevert: het draagt enigszins bij aan het vervullen van vacatures, maar gemiddeld genomen heeft deze groep veel begeleiding nodig.

6 Conclusies

Het antwoord op de onderzoeksvraag is in het kort: zowel werkgevers als inwoners zijn gemiddeld genomen tevreden over de ondersteuning door de gemeente bij het begeleiden naar werk (betaald/onbetaald). De doelen zijn niet altijd even relevant geformuleerd en daarmee is ook de informatie aan de raad niet altijd relevant, maar wel in lijn met de gestelde doelen. De wijze van registreren en de administratie maakt het geven van meer relevante informatie wel mogelijk.

Hieronder worden de conclusies puntsgewijs opgesomd:

- Er is een actuele en consistente visie op de uitvoering van de Participatiewet in het kader van de visie op de samenleving. Het beleid is uitgewerkt in meetbare prestaties waarover in de Monitor Sociaal Domein wordt gerapporteerd aan de raad in de volgorde van de gestelde doelen.
- Niet over alle doelen is specifieke en duidelijke informatie beschikbaar. Daardoor kan de raad niet op alle doelen de voortgang volgen. De administratie bevat wel meer relevante gegevens die de raad kunnen helpen bij het sturen op de gewenste effecten.
- Er is actueel beleid voor het samenwerken met de werkgevers in de regio. Per ketenpartner verschilt de samenwerking, maar men kan elkaar steeds beter vinden.
- De prestaties waarover de medewerkers rapporteren aan de raad zijn geformuleerd op het niveau van de doelgroep. De medewerkers geven daarover aan dat dat geen relevant zicht biedt op de mogelijkheden en variatie binnen de grote aandachtsgroep. De trajecten geven volgens de medewerkers een beter beeld van de mogelijkheden van de inwoners.
- De verschillende programma’s en projecten zijn vrij beschikbaar voor medewerkers om in te zetten bij iedere doelgroep en dat is afdoende en te managen door de medewerkers.
- De wijze van registreren van de instrumenten maakt het niet mogelijk om op basis van de administratie uitspraken te doen over het effect van specifieke instrumenten of projecten. Wel is het mogelijk om het resultaat van de ingezette trajecten in beeld te brengen. Van de trajecten kan op basis van de administratie in beeld gebracht worden op

welke termijn mensen uitstromen of in welke mate mensen stijgen op de participatieladder.
- De gemeente heeft goed zicht op de doelgroep en onderhoudt contact met hen - de registraties kloppen met de praktijk en laten geregeld contact en aanpassingen in het systeem zien.
- De werkgevers werken uit maatschappelijke verantwoordelijkheid mee en zijn tevreden over de inzet van de gemeente. Ze hebben realistische verwachtingen van de doelgroep.
- Als het gaat om de resultaten m.b.t. uitstroom, is de invloed van de gemeente beperkt. De belangrijkste redenen voor instroom/uitstroom zijn niet te beïnvloeden door de gemeente. Maar een klein deel van de uitkeringsgerechtigden kan makkelijk doorstromen naar werk - van de 526 inwoners in het bestand zijn tussen 2019 en 2022 80 inwoners uitgestroomd naar werk.
- De inzet van de gemeente heeft wel effect, er is uitstroom en iets meer dan een derde van de inwoners stijgt op de participatieladder en doet dus meer mee in de maatschappij.

7 Aanbevelingen

De rekenkamercommissie komt op basis van het onderzoek tot de volgende aanbevelingen voor de gemeenteraad:

1. Formuleer realistische doelen, passend bij het idee dat de participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Heroverweeg daarbij de indeling in doelgroepen. Ons inziens is een indeling in trajecten nuttiger en geeft beter inzicht in het participatievermogen van het bestand inwoners met een bijstandsuitkering.
2. Gebruik de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten. Wanneer je resultaten van trajecten of verschuiving van trede op de participatieladder bijhoudt is het inzicht in wat je bereikt met de gemeentelijke inzet groter dan wanneer je kijkt naar resultaten per doelgroep. Daarbij raden we aan doelen in termen van percentages per traject, verschuiving van trede op de participatieladder of termijn van uitstroom te formuleren.

3. Geef het college de opdracht om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld.

Bijlage 1 - Benchmark Ooststellingwerf vs Weststellingwerf

De vergelijking tussen Ooststellingwerf en Weststellingwerf biedt een aantal interessante inzichten. Ooststellingwerf heeft actueel en samenhangend beleid en een heldere monitoring van de gestelde doelen waar de raad informatie over ontvangt. In Weststellingwerf is het beleid niet meer actueel en zijn er nieuwe doelen gevonden in uitvoeringsdocumenten, de raad ontvangt over de doelen en doelbereiking geen informatie. De uitvoering is wel weer goed doordacht en strak ingeregeld: per profiel zijn er in te kopen instrumenten. Hoewel de beleidskwaliteit in Ooststellingwerf goed is, is de gekozen indeling in doelgroepen minder relevant als het gaat om het meten van resultaten van de doelgroep. In Weststellingwerf is de indeling in profiel wel een goede voorspeller van de te verwachten resultaten.

Hoewel de beide gemeenten elkaar op succes niet veel ontlopen, zijn er wel wat verschillen zichtbaar. Ooststellingwerf boekt de meest positieve resultaten bij de aandachtsgroep, Weststellingwerf bij de doelgroep naar werk. Ooststellingwerf heeft een doelgroep die gemiddeld lager scoort op de participatieladder. Vanuit de visie op samenleven zetten de medewerkers in op contact met alle inwoners. Die aandacht betaalt zich uit in resultaat bij de doelgroep die laag op de participatieladder staat. Bij Weststellingwerf wordt er sterk ingezet op contact met werkgevers en worden veel instrumenten ingezet bij de doelgroep naar werk. Er is een hogere doorstroom: er stromen meer mensen in, maar als ze met ondersteuning kunnen werken zijn ze er sneller weer uit. Kun je niet uitstromen naar werk, dan blijf je ook langer in de uitkering dan in Ooststellingwerf.

Gemeente Ooststellingwerf		Gemeente Weststellingwerf
▪ Recente beleidsdocumenten over participatie met heldere doelen ▪ Heldere lijn van beoogd effect, doelen, inspanning, indicatoren en streefcijfers		▪ Geen actueel en samenhangend beleid voor participatie ▪ In uitvoeringsdocumenten zijn doelen te vinden, deels voorzien van indicatoren en streefcijfers
▪ Monitor Sociaal Domein twee keer per jaar ▪ Informatie aan de hand van de doelen ▪ Niet alle doelen zijn meetbaar		▪ Monitor Sociaal Domein twee keer per jaar ▪ Informatie sluit niet aan op de doelen ▪ Informatie geeft geen zicht op effecten
▪ Maatwerk door medewerkers ▪ Registratie beperkt aantal instrumenten ▪ Inkoop op basis van wenselijkheid		▪ Maatwerk door medewerkers ▪ Registratie van veel instrumenten/trajecten ▪ Inkoop strak geregeld, voorziening per profiel
▪ Indeling in drie doelgroepen: aandachtsgroep, doorstromer, kansrijk ▪ Indeling is geen voorspeller voor inzet of resultaat		▪ Indeling in vijf profielen: naar werk, op weg naar werk, in beweging (werk), in beweging en actief, beschut werk ▪ Indeling is een goede voorspeller voor inzet en resultaat
▪ Inzet op contact met de hele doelgroep ▪ Uitstroom naar werk is minder hoog ▪ Stijging op de participatieladder bij alle doelgroepen		▪ Minder registraties en minder contact met een deel van de doelgroep ▪ Positieve resultaten bij de uitstroom naar werk ▪ Stijging op de participatieladder minder sterk

Bijlage 2 - Monitor sociaal domein

Doelen uit Doe Agenda B 2021-2024	Monitor SD (eerste helft 2022)	Cohortstudie Parma Groep
B1. We plaatsen jaarlijks minimaal 20 kansrijken, 50 doorstromers en 30 uit de aandachtsgroep (BAB) en creëren minimaal 15 werkervaringsplekken binnen onze eigen organisatie.	Getoond: aantal uitkeringsgerechtigden in de P-wet per jaar, peildatum 30-6-2022: 480. Opmerking: De absolute aantallen bijstandsgerechtigden (kansrijk, doorstromers, aandachtsgroep) dat is uitgeplaatst kunnen we op dit moment helaas niet vermelden. Het is namelijk zo dat we (nog) geen onderscheid kunnen maken tussen mensen die een uitkering hebben en kansrijk zijn en mensen die nog in onze systemen zitten die geen uitkering meer hebben maar werken met loonkostensubsidie (LKS). Deze groepen staan allebei op trede 6 en geeft hierdoor een vertekend beeld. Er wordt nog aan gewerkt in dit apart in beeld te krijgen.	Op 1-1-2019 waren er 526 uitkeringen met een hoofdkostwinner. 26 hoofdkostwinners daarvan zijn geplaatst in de groep kansrijk, 94 in doorstromer, 345 in aandachtsgroep. Van 61 uitkeringen is geen doelgroep geregistreerd. 80 hoofdkostwinners van de 526 uitkeringen zijn uitgestroomd naar werk in de periode 1-1-2019 tot 1-11-2022 (bijna 4 jaar). 17 hoofdkostwinners zijn uitgestroomd met de reden 'oorzaak bij partner' (wat werk van de partner zou kunnen zijn). De 80 hoofdkostwinners die zijn uitgestroomd naar werk in bijna 4 jaar zijn als volgt ingedeeld: kansrijk (15), doorstromer (26), aandachtsgroep (31) en geen registratie (8).

Doelen uit Doe Agenda B 2021-2024	Monitor SD (eerste helft 2022)	Cohortstudie Parma Groep
B2. In de jaren 2020-2024 is er jaarlijks 10% minder instroom naar de bijstand.	Getoond: aantal inwoners dat instroomt in de P-wet, peildatum 30-6-2022 Instroom is 147 (2019), 133 (2020), 116 (2021) en 43 (eerste helft 2022) Conclusie: We zien in lijn met de landelijke ontwikkelingen dat het aantal uitkeringsgerechtigden (P-wet) weer is gedaald en de instroom in de bijstand is relatief laag door de gunstige arbeidsmarktsituatie. Er zijn nu voor het vierde jaar op rij minder inwoners waaraan we bijstand verstrekken. Dat betekent dat mensen die dat kunnen, deelnemen aan de arbeidsmarkt.	Geen data over instroom
B3. Van de inwoners die uitstromen uit de bijstand – P-wet naar werk blijft 90% minimaal een half jaar uit de bijstand.	Getoond: percentage uitstromers naar werk dat minimaal een half jaar uit de bijstand blijft 90,1% (2019), 92,1% (2020), 96% (2021)	Geen data over herinstroom
B4. Werkgevers weten met één druk op de knop alle arbeid gerelateerde regelingen en voorzieningen te vinden.	De acties om dit doel te bereiken zijn afgerond, dus werkgevers kunnen de regelingen met één druk op de knop vinden. Er is nog geen gestructureerde wijze van tevredenheidsmeting onder werkgevers. Daardoor hebben we hierover op dit moment geen gegevens.	n.v.t.

Doelen uit Doe Agenda B 2021-2024	Monitor SD (eerste helft 2022)	Cohortstudie Parma Groep
B5. Alle bijstandsgerechtigden zijn in beeld en we kennen hun positie op de participatieladder.	Getoond: samenstelling van het totale bestand, aantal kansrijken (K), doorstromers (D) en aandachtsgroep (A) t.o.v. de gehele groep. In de tabel staat verder dat K overeenkomt met trede 5 en 6, D met 3 en 4 en A met 1 en 2 K 6% D 25% A 69% (2018) K 28% D 34% A 38% (2021) K 36% D 31% A 33% (eerste helft 2022) Conclusie: We zien binnen de groep uitkeringsgerechtigden de gewenste verschuiving op de participatieladder. De aandachtsgroep, trede 1 en 2, daalt gestaag en zit medio 2022 op 36 % (eind 2021 nog 38 %). De groep die naar vermogen participeert groeit. 31 % van de bijstandsgerechtigden neemt deel aan maatschappelijke activiteiten of doet vrijwilligerswerk (doorstromers) en 33 % heeft betaald werk met of zonder begeleiding (kansrijken). In deze laatste groep zitten ook de mensen die gesubsidieerd aan het werk zijn. Die verstrekken we geen uitkering maar wel een loonkostensubsidie.	Van het gehele cohort 2019 (526) isvan 461 uitkeringen (88%) zowel de doelgroep als de trede op de participatieladder geregistreerd. Op 1-11-2022 waren 286 van de 526 uitkeringen nog niet uitgestroomd. Bij 31van deze uitkeringen (11%) is geen trede op de participatieladder geregistreerd. Van de kansrijken bevindt 67% zich op trede 5 of 6 Van de doorstromers bevindt 42% zich op trede 3 of 4 Van de aandachtsgroep bevindt 45% zich op trede 1 of 2[4] De laatst geregistreerde doelgroep van het cohort 2019: K 6% D 20% A 74%
B6. Alle bijstandsgerechtigden hebben een voorziening richting sociale activering en/of werk.	Geen gegevens	Geen gegevens

[4] Het is een wens van de uitvoering om de tredes apart in beeld te kunnen brengen omdat dit recht doet aan hun inzet.

Doelen uit Doe Agenda B 2021-2024	Monitor SD (eerste helft 2022)	Cohortstudie Parma Groep
B7. Alle bijstandsgerechtigden maken, naar vermogen, stappen op de participatieladder.	Getoond: aantal inwoners dat uitstroomt uit de participatiewet (peildatum 30-06-2022) en reden van uitstroom Uitstroom: 135 (2019), 122 (2020), 136 (2021), 49 (eerste helft 2022) Reden uitstroom is arbeid in dienstbetrekking: 39 (2020), 46 (2021), 8 (eerste helft 2022)	Van het cohort 2019 is na 3 jaar en 10 maanden de volgende uitstroom gerealiseerd: Uitgestroomd naar werk: 80 Anders uitgestroomd: 160 Niet uitgestroomd: 286 Van het cohort 2019 is de volgende beweging op de participatieladder geregistreerd: Geen gegevens of 1 registratie: 173 (33%) Daling op de ladder: 87 (17%) Gelijk op de ladder: 78 (15%) Gestegen op de ladder: 188 (36%)

Bijlage 3 - Geraadpleegde documenten

Collegeakkoord 2022
Programmabegroting 2021
Programmabegroting 2022
Visie op samenleven 2020-2024
Doelenboom Visie op samenleven 2021-2024
Doe Agenda B
Doe Agenda C
Visie op Inclusie Iedereen doet Mee 2020-2021
Op weg naar een inclusief Ooststellingwerf 2019 -2021
Beleidsnota nieuwe Wet inburgering OWO 2022-2025
Beleidsnota Re-integratie en Participatie gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf 2015-2018
Verfijning beleidsnota Re-integratie en Participatie gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf 2015-2018
Jaarplan 2022 Arbeidsmarktregio Zuidoost Friesland (januari 2022)
Beleidsnotitie en marktbewerkingsplan Werkgeversdienstverlening Ooststellingwerf en Weststellingwerf 2015-2018

Re-integratieverordening Participatiewet Ooststellingwerf 2017
Beleidsregel Jobcoach Participatiewet 2016
Beleidsregel Proefplaatsing Participatiewet 2016
Beleidsregel Werknemersvoorzieningen Participatiewet 2016
Beleidsregel boete sociale zekerheidswetten gemeente Ooststellingwerf 2022
Beleidsregels terugvordering -en invordering gemeente Ooststellingwerf 2022
Beleidsregels Verhaal
Beleidswijzer Handboek Grip op Participatiewet
Verordening Tegenprestatie 2015

Divosa benchmark 2021
Divosa benchmark 2022
Monitor sociaal domein 2021
Monitor sociaal domein eerste helft 2022

Bijlage 4 - Bestuurlijke reactie

gemeente ooststellingwerf

Contactpersoon : Yvonne Wanink
Telefoonnummer : 14 0516
Ons kenmerk : 230620

Rekenkamercommissie Ooststellingwerf
t. a. v. de voorzitter, mevrouw Vervoort

Onderwerp: bestuurlijke reactie rapport rekenkamer uitvoering Participatiewet

Oosterwolde, 11 juli 2023

Beste mevrouw Vervoort,

Het College heeft met interesse kennis genomen van het rapport "uitvoering Participatiewet in Ooststellingwerf".

Algemene reactie
Het College heeft teruggekregen uit de ambtelijke organisatie dat de samenwerking tijdens het onderzoek als prettig werd ervaren en dat het onderzoek op een constructieve manier is uitgevoerd. De wijze waarop de resultaten worden gepresenteerd in factsheets is zowel voor de Gemeenteraad als voor de uitvoering van meerwaarde.

Inhoudelijke reactie
Het College is blij met de conclusie van de rekenkamer dat zowel werkgevers als inwoners gemiddeld genomen tevreden zijn over de ondersteuning door de gemeente bij het begeleiden naar betaald (of onbetaald) werk.

Hieronder een puntsgewijze opsomming van uw aanbevelingen en onze reactie hierop.

1. *Formuleer realistische doelen, passend bij het idee dat de participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Heroverweeg daarbij de indeling in doelgroepen. Ons inziens is een indeling in trajecten nuttiger en geeft beter inzicht in het participatievermogen van het bestand inwoners met een bijstandsuitkering.*

Deze aanbeveling bestaat uit 2 delen. In het eerste deel doet u de aanbeveling om realistische doelen te stellen, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat. Wij zijn verbaasd over deze aanbeveling omdat u in het rapport aangeeft dat er sprake is van heldere doelen. Bijvoorbeeld in de benchmark tussen Ooststellingwerf en Weststellingwerf op bladzijde 16 van uw rapport staat dat de gemeente Ooststellingwerf beschikt over recente beleidsdocumenten met betrekking tot participatie met daarin heldere doelen, en dat er een heldere lijn van beoogd effect, doelen, inspanning, indicatoren en streefcijfers is. Dit baseert u op onze Visie op Samenleven en bijbehorende doe-agenda Meedoen. De doelen in de doe-agenda Meedoen zijn op sociale activering gericht. De doelen die rechtstreeks voortvloeien uit de Participatiewet zijn een gegeven. Daarmee herkennen we uw aanbeveling over het formuleren van realistische doelen niet.
Het 2e deel van aanbeveling 1 betreft het heroverwegen van de indeling in doelgroepen naar een indeling in trajecten. Onze huidige indeling naar mogelijkheden op de participatieladder is pas sinds 2021 ingevoerd. Conform deze indeling wordt geregistreerd en hierover wordt gerapporteerd. Er is geen verbinding tussen de trajecten en de treden op de participatieladder te maken. Het inzetten van maatwerktrajecten is onze kracht en daardoor zouden we het een beperking vinden als we ons richten op de trajecten en de verbinding van de trajecten met de participatieladder. Daarentegen zouden we wel inzichtelijk kunnen maken bij de inzet van een traject op welke trede van de participatieladder iemand zich bevindt.

2. *Gebruik de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten. Wanneer je resultaten van trajecten of verschuiving van trede op de participatieladder bijhoudt is het inzicht in wat je bereikt met de gemeentelijke inzet groter dan wanneer je kijkt naar resultaten per doelgroep. Daarbij raden we aan doelen in termen van percentages per traject, verschuiving van trede op de participatieladder of termijn van uitstroom te formuleren.*

De uitvoering registreert welke stappen gezet worden op de participatieladder. Systeemtechnisch is het helaas nog niet mogelijk om de historie van de stappen inzichtelijk te houden. Voorafgaand aan de invoering van de doe-agenda's, hebben we niet geborgd of we de benodigde informatie op zouden kunnen leveren. Met de komst van de data analist, zetten we hierin stappen vooruit. Tijdens de uitvoering van het onderzoek is ambtelijk geconstateerd dat de onderzoeker over bruikbare informatie voor de uitvoering kon beschikken, door alle bruikbare gegevens handmatig over elkaar heen te leggen. Die informatie wil de uitvoering graag beter toegankelijk maken en in de vak-applicaties implementeren. Daarmee kunnen we ook de Gemeenteraad beter van informatie voorzien.

3. *Geef het college de opdracht om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners passend bij het traject waarbij ze zijn ingedeeld.*

Het College ziet dat dat de doelgroep die een beroep doet op de Participatiewet in toenemende mate kampt met complexer wordende problematiek. Dat vraagt andere en intensievere begeleiding in de re-integratie. De uitvoering zet hierin grote en goede stappen. De inzet van het College is gericht op een Gebiedsteam-brede ontschotting. Daarbij wordt de medewerker ingezet die het best passend is bij de situatie van de inwoner. Het onderzoek is uitgevoerd over een periode 2019 en voor een beperkte doelgroep van de Participatiewet. Daardoor zijn de resultaten van de uitvoering en de huidige ontwikkelingen hierin niet zichtbaar. Het College neemt daarom deze aanbeveling niet over, ondanks dat het College de aanbeveling zeker onderschrijft. In de uitvoeringspraktijk heeft dit al invulling gekregen.

Met vriendelijke groet,

het College van burgemeester en wethouders

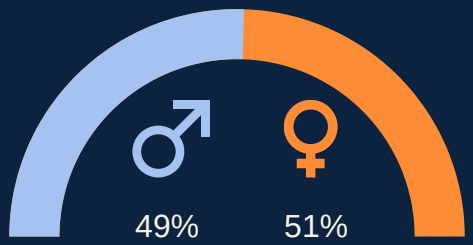
W. Mutter
secretaris

J. Werkman
burgemeester

1. Kenmerken hoofdkostwinners (A)

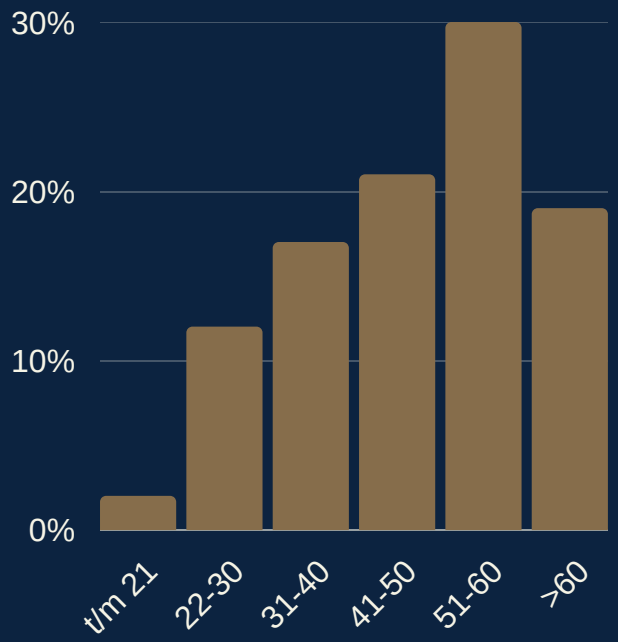
Wanneer een (echt)paar een uitkering ontvangt, dan is er sprake van twee uitkeringsgerechtigden, maar van één uitkering. In het geval van een paar bepaalt bepaalt de wet (deel inkomen) wie van het paar de hoofdkostwinner is. Voor de cohortstudie zijn gegevens over de uitkeringen en over de hoofdkostwinner verstrekt. Op 1 januari 2019 waren er 526 uitkeringen en dus ook 526 hoofdkostwinners (verder genoemd: inwoners). Het gebiedsteam schat in of de inwoner snel kan uitstromen naar betaald werk en deelt deze op basis daarvan in in een doelgroep: aandachtsgroep (uitstroom op lange termijn), doorstromer (uitstroom na een versterkend traject, zoals educatie) of kansrijk (uitstroom binnen 2 jaar). Het gebiedsteam registreert verder op welke trede van de participatieladder de inwoner zich bevindt (huidige situatie) en welk traject passend is voor de inwoner (doel voor de eerste 2 jaar).

Grafiek O1: geslacht

Ongeveer de helft van de inwoners is man en de helft is vrouw.

Grafiek O2: leeftijd op 1 januari 2019

Op 1 januari 2019 was 69% van de inwoners met een bijstandsuitkering ouder dan 40 jaar. Bijna de helft was ouder dan 50 jaar.

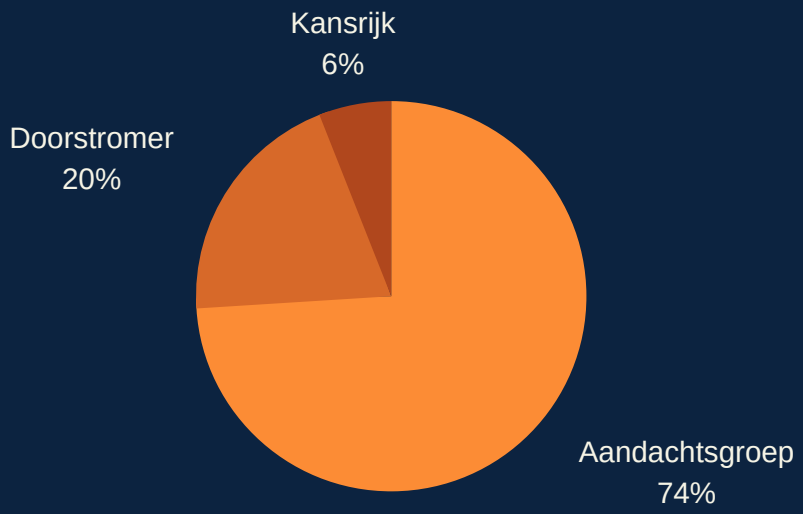
Tabel O1: duur uitkering op 1 januari 2019

< 2 jaar	33%
2 tot 5 jaar	30%
5 tot 10 jaar	24%
meer dan 10 jaar	13%

Op 1 januari 2019 had een derde van het cohort korter dan 2 jaar een uitkering.

1. Kenmerken hoofdkostwinners (B)

Grafiek O3: laatste registratie doelgroep

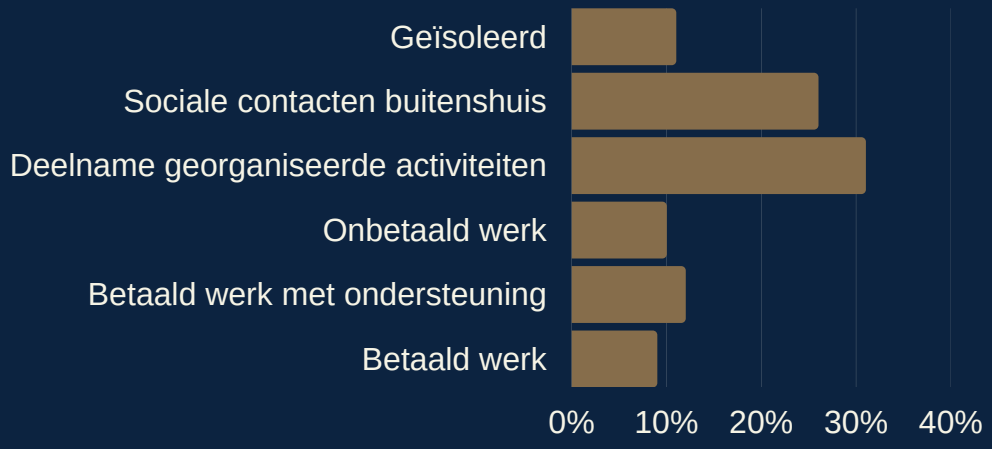
Tabel O2: gemiddelde duur uitkering op 1 januari 2019

Aandachtsgroep	5,7
Doorstromer	3,7
Kansrijk	2,6

De meeste inwoners zijn ingedeeld in de Aandachtsgroep (74%). De groep Kansrijk is het kleinst (6%).

De gemiddelde duur van alle uitkeringen was op 1 januari 2019 5,3 jaar. Voor inwoners in de kansrijke groep is de duur van de uitkering gemiddeld het kortst, maar toch nog meer dan tweeëneenhalf jaar

Grafiek O4: laatste geregistreerde trede op de participatieladder

Als een inwoner zich ontwikkelt, registreert de gebeidsteammedewerker een nieuwe trede op de participatieladder, een inwoner kan daarom meerdere registraties hebben. Van 88% van de inwoners is minstens één trede op de participatieladder geregistreerd. In grafiek O3 is de laatst geregistreerde trede weergegeven. *Geïsoleerd* is de laagst participerende groep en *Betaald werk* de hoogst participerende groep.

De meeste inwoners bevinden zich op trede 2 (26%) of trede 3 (31%) van de participatieladder.

2. Participatie per doelgroep

Tabel 3 toont op welke trede de inwoners geregistreerd staan binnen elke doelgroep. De verwachting is dat inwoners in de groep Kansrijk hoger op de participatieladder staan dan inwoners in de groep Doorstromers. Doorstromers zouden dan weer hoger op de ladder moeten staan dan inwoners in de Aandachtsgroep. Uit de tabel blijkt dat tweederde van de inwoners in de groep Kansrijk staan op trede 5 of 6, van de Doorstromers is dat 40% en van de Aandachtsgroep 12%. 81% van de Aandachtsgroep bevindt zich op treden 1, 2 of 3 en 42% van de Doorstromers staat op treden 1, 2 of 3.

Tabel O3: laatst geregistreerde trede participatieladder per doelgroep

Trede	**Aandachtsgroep**	**Doorstromer**	**Kansrijk**
Geïsoleerd	14%	2%	-
Sociale contacten buitenshuis	31%	16%	13%
Deelname georganiseerde activiteiten	36%	24%	17%
Onbetaald werk	7%	18%	4%
Betaald werk met ondersteuning	7%	24%	29%
Betaald werk	5%	16%	38%
Totaal	**100%**	**100%**	**100%**

3. Resultaten (A)

PARMA GROEP

We definiëren drie positieve resultaten in de zin van de Participatiewet. Het eerste resultaat is uitstroom uit de bijstand naar betaald werk. Het tweede resultaat is onbetaald werk (trede 4 op de participatieladder) of betaald werk met ondersteuning (trede 5). Het derde positieve resultaat is een stijging op de participatieladder.

Uitstroom uit de uitkering

Op 1 januari 2019 waren er 526 uitkeringen. Op 9 november 2022 (ruim 3,5 jaar later) was 46% uitgestroomd uit de uitkering. Ruim de helft ontving op 9 november 2022 nog steeds een bijstandsuitkering.

Van de 526 uitkeringen is na ruim 3,5 jaar 15% (80 inwoners) uitgestroomd naar werk, dat komt overeen met 34% van de uitgestroomden**.** 3% van de uitgestroomden (8 inwoners) is uitgestroomd naar een studie. 63% stroomt op een andere manier uit.

De gemiddelde duur van de uitkering op het moment van uitstromen is 6,2 jaar. Als een inwoner uitstroomt naar werk is de gemiddelde duur 4,2 jaar.

Tabel O4: gemiddelde leeftijd bij uitstroom

Uitgestroomd naar werk	42,4
Anders uitgestroomd	52,4
Niet uitgestroomd	52,5

De gemiddelde leeftijd van inwoners die uitstromen naar werk is 10 jaar jonger dan van hen die niet uitstromen of anders uitstromen.

Tabel O5: reden beëindiging uitkering

Werk	34%
Bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	20%
Verhuizen naar een andere gemeente	19%
Oorzaak bij partner	7%
Overige categorieën (aanvang studie, etc.)	20%

De meeste uitstroom komt door factoren waar de gemeente geen invloed op heeft. Vaak bereiken mensen de AOW-gerechtigde leeftijd, verhuizen mensen of komen ze door het aangaan van een relatie uit de uitkering. Jongeren stromen vaker uit naar studie, mensen tussen de 22 en 50 stromen vaker uit naar werk en oudere mensen stromen het vaakst uit naar de AOW.

3. Resultaten (B)

Tabel O6: uitgestroomd naar werk, onbetaald werk (trede 4) of betaald werk met ondersteuning (trede 5) per doelgroep

	Anders uitgestroomd	**Uitgestroomd naar werk**	**Trede 4 of 5**	**Niet uitgestroomd**	**Totaal**
Aandachtsgroep	30%	9%	8%	52%	100%
Doorstromer	28%	28%	20%	24%	100%
Kansrijk	23%	58%	12%	7%	100%

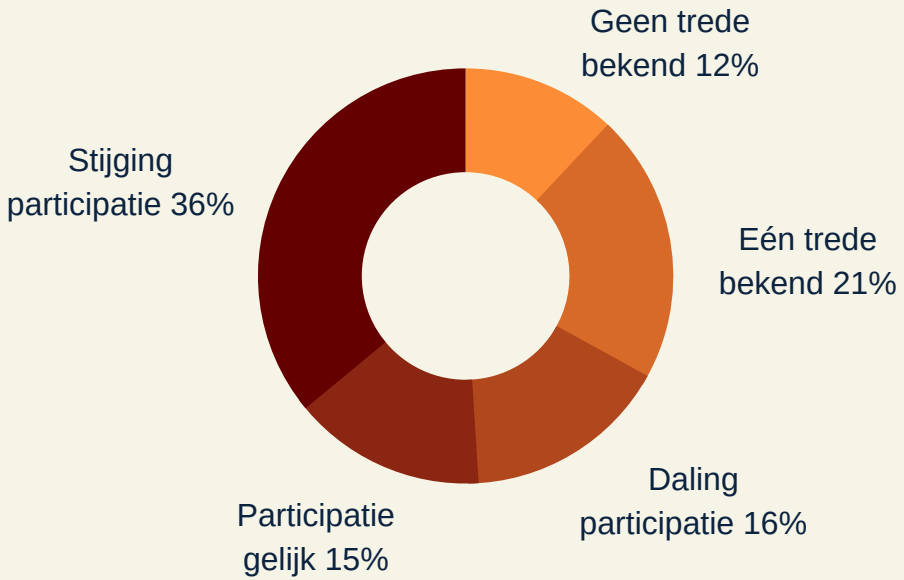
Meer dan de helft van de Aandachtsgroep is na ruim 3,5 jaar nog niet uitgestroomd uit de bijstand. De meeste Aandachtsgroepers die uitstromen, stromen uit naar iets anders dan betaald werk.

Van de Doorstromers is na ruim 3,5 jaar ongeveer een kwart uitgestroomd naar betaald werk en nog eens ruim een kwart is anders uitgestroomd. 20% van de Doostromers is na ruim 3,5 jaar niet uitgestroomd naar werk, maar doet onbetaald werk (leerwerkplek, stage et cetera) of verricht betaald werk met ondersteuning (meestal loonkostensubsidie en/of jobcoaching).

Meer dan de helft van de inwoners in de doelgroep Kansrijk is zoals verwacht uitgestroomd naar werk, bijna een kwart is anders uitgestroomd. 7% van de groep Kansrijk is na ruim 3,5 jaar nog niet uitgestroomd uit de bijstand en verricht ook geen onbetaald werk of betaald werk met ondersteuning.

3. Resultaten (C)

Grafiek O4: beweging op de participatieladder

Van 88% van de inwoners is minstens 1 trede op de participatieladder geregistreerd. Van 67% van de inwoners is meer dan één trede geregistreerd.

Als meer dan één trede is geregistreerd is er vaker sprake van een stijging op de participatieladder dan van een daling.

Tabel O7: gemiddelde leeftijd bij beweging op de participatieladder

Daling	52,3
Gelijk	53,0
Stijging	47,8

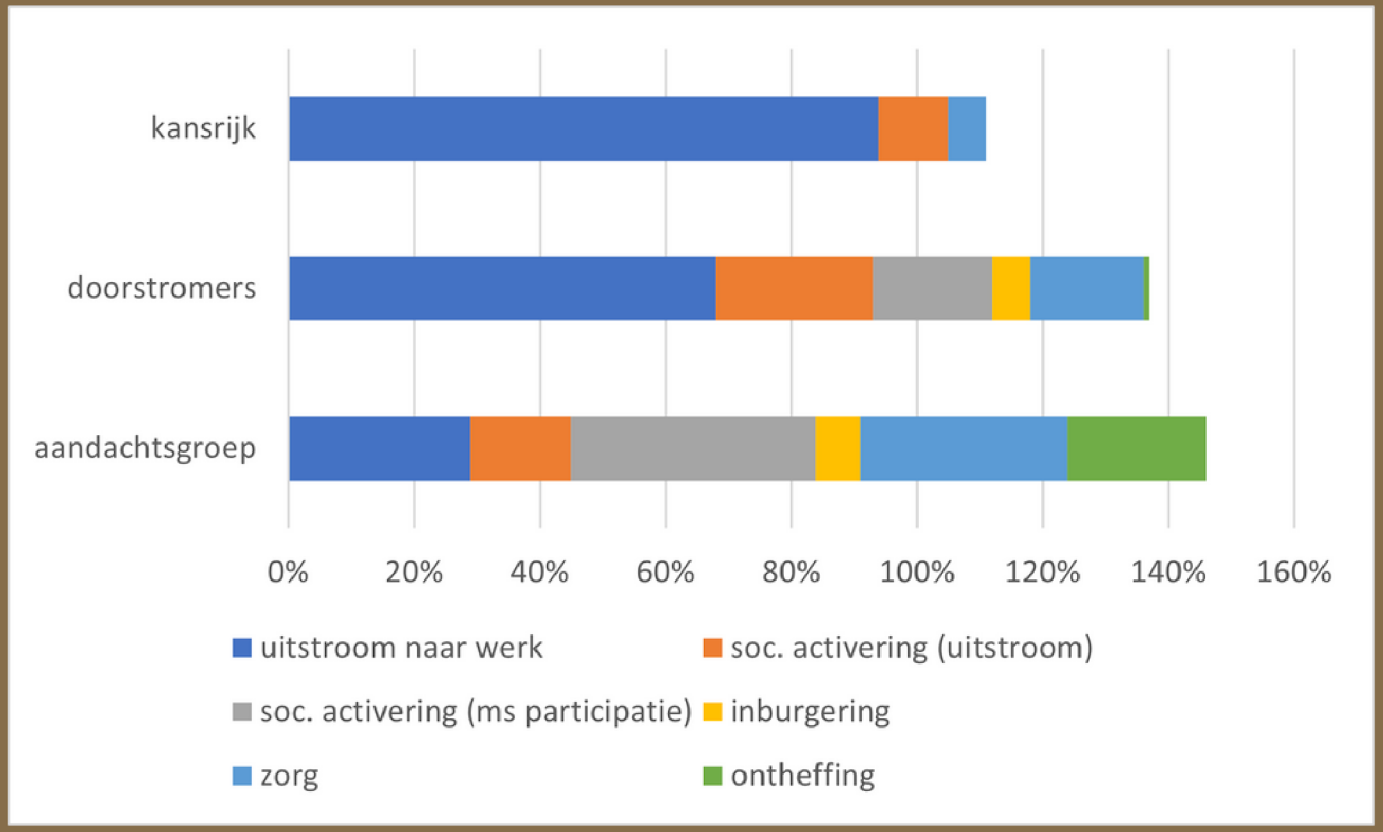
Inwoners die stijgen op de participatieladder zijn gemiddeld jonger dan de andere inwoners.

4. Resultaten per traject (A)

Elke inwoner wordt bij de intake ingedeeld in een traject. Aan het traject is een doel gekoppeld. Wanneer het doel behaald is of wanneer een ingrijpende verandering plaatsvindt in het leven van de inwoner, dan wordt een nieuw traject gekozen. Het traject wordt vastgelegd in een trajectplan en wordt beschikt. In het trajectplan worden ook instrumenten opgenomen die het gebiedsteam inzet om het doel te bereiken. In deze infographic laten we zien hoe vaak de verschillende trajecten worden ingezet, welke instrumenten worden ingezet en welke resultaten worden bereikt per traject.

We hebben gegevens over trajecten en instrumenten van 68% van de uitkeringen van het cohort (359 uitkeringen). Dit zijn allemaal inwoners die 2 jaar of langer een uitkering hebben ontvangen in de periode 2019-2022. Het kan dus zijn dat deze inwoners op 1 januari 2019 nog maar net een uitkering hadden.

Grafiek O5: trajecten per doelgroep (meerdere trajecten per inwoner mogelijk)

Inwoners in de doelgroep Kansrijk hebben bijna allemaal een traject gericht op uitstroom naar werk.

Van de Doorstromers heeft meer dan 60% een traject gericht op uitstroom naar werk. Ook de sociale activeringstrajecten worden voor Doorstromers regelmatig ingezet (19% gericht op maatschappelijke participatie en 25% gericht op uitstroom).

Bij inwoners in de Aandachtsgroep worden alle trajecten ingezet. De meest voorkomende zijn sociale activering gericht op maatschappelijke participatie (39%), zorg (33%), uitstroom naar werk (29%) en ontheffing (22%).

4. Resultaten per traject (B)

Tabel O8: gemiddelde duur uitkering en gemiddelde leeftijd op 1 januari 2019, per traject

Traject gericht op...	Gemiddelde duur uitkering	Gemiddelde leeftijd
Uitstroom naar werk	4,6	51,2
Sociale activering (uitstroom)	5,2	56,5
Inburgering	1,9	51,9
Sociale activering (maatschappelijke participatie)	6,4	58,8
Zorg	4,9	48,6
Ontheffing	8,4	40,4

Inwoners met een traject gericht op inburgering hadden op 1 januari 2019 gemiddeld 1,9 jaar een uitkering, wat korter is dan de andere inwoners. Inwoners met een traject gericht op ontheffing (8,4 jaar) en maatschappelijke participatie (6,4 jaar) hebben de langste uitkeringsduur.

Inwoners met een traject gericht op ontheffing (40,4 jaar) of een traject gericht op zorg (48,6 jaar) zijn gemiddeld jonger dan de andere inwoners. Inwoners met een traject gericht op sociale activering zijn gemiddeld het oudst.

4. Resultaten per traject (C)

Tabel O9: top 3 ingezette instrumenten en beweging participatieladder, per traject

Traject	Top 3 ingezette instrumenten	Beweging participatieladder		
		Daling	Gelijk	Stijging
Uitstroom naar werk	• Eigen begeleiding • Vrijwilligerswerk / tegenprestatie • Maatwerk	22%	34%	45%
Sociale activering (uitstroom)	• Vrijwilligerswerk / tegenprestatie • Externe expertise • Eigen begeleiding	15%	42%	43%
Inburgering	• Cursus of opleiding • Declaratiekosten • Scala iedereen in beweging	10%	43%	48%
Sociale activering (maatschappelijke participatie)	• Vrijwilligerswerk / tegenprestatie • Eigen begeleiding • Zorgtraject	24%	31%	45%
Zorg	• Zorgtraject • Eigen begeleiding • Externe begeleiding	22%	44%	34%
Ontheffing	• Vrijwilligerswerk / tegenprestatie • Eigen begeleiding • Externe expertise	28%	43%	29%

Van 359 inwoners is minimaal 1 traject en minimaal 1 trede op de participatieladder geregistreerd. Wanneer 1 trede bekend is, is de inwoner ingedeeld in de categorie 'Gelijk', omdat het vaak inwoners betreft waarmee regelmatig contact is, maar die blijven staan op trede 4 of 5, omdat betaald werk zonder ondersteuning niet haalbaar is.

Eigen begeleiding en Vrijwilligerwerk / tegenprestatie staan bij vijf respectievelijk vier van de trajecten in de top 3 van ingezette instrumenten.

Cursus of opleiding wordt het vaakst ingezet bij het traject gericht op inburgering.

In het algemeen kan over de beweging participatieladder gezegd worden dat de inzet van de gemeente een positief effect heeft op de maatschappelijke participatie. Met uitzondering van inwoners in het traject gericht op ontheffing, zijn inwoners namelijk in alle trajecten meer mee gaan doen in de samenleving.

4. Resultaten per traject (D)

Tabel O10: uitstroom per traject

Traject gericht op...	Aantal inwoners	Anders uitgestroomd	Uitgestroomd naar werk	Trede 4 of 5	Niet uitgestroomd
Uitstroom naar werk	**149**	27%	26%	20%	28%
Sociale activering (uitstroom)	**65**	28%	14%	20%	39%
Inburgering	**21**	33%	33%	10%	24%
Sociale activering (maatschappelijke participatie)	**113**	27%	2%	13%	58%
Zorg	**98**	27%	10%	7%	56%
Ontheffing	**58**	31%	2%	9%	59%

Uitstroom naar werk is het hoogste bij de trajecten gericht op inburgering (33%) en op uitstroom naar werk (26%).

Onbetaald werk en betaald werk met ondersteuning (trede 4 of 5) is het hoogst bij trajecten gericht op sociale activering (uitstroom) en trajecten gericht op werk (beide 20%).

Meer dan de helft van de inwoners met een traject gericht op sociale activering (maatschappelijke participatie), zorg of ontheffing is op 9 november 2022 niet uitgestroomd. Degene die wel zijn uitgestroomd, zijn doorgaans niet naar werk uitgestroomd.

5. Resultaten langdurige uitkeringsgerechtigden (A)

Van het cohort van 1 januari 2019 (526 uitkeringen) was meer dan de helft niet uitgestroomd op 9 november 2022 (286 uitkeringen). We noemen deze groep de langdurig uitkeringsgerechtigden, omdat zij minimaal 3 jaar en 10 maanden een uitkering hadden. De gemiddelde uitkeringsduur van de groep langdurig uitkeringsgerechtigden is op 1 november 2022 9,5 jaar.

Tabel O11: trede op de participatieladder en duur uitkering

Trede	Aantal inwoners	Duur uitkering op 1-11-2022
Geïsoleerd	37	11,6
Sociale contacten buitenshuis	70	8,4
Deelname georganiseerde activiteiten	90	10,0
Onbetaald werk	32	8,7
Betaald werk met ondersteuning	24	8,3
Totaal	**253**	**9,5**

Van 253 van de 286 langdurige uitkeringen is minimaal één trede op de participatieladder geregistreerd (88%). Van 33 inwoners met een langdurige uitkering - die nog een uitkering hadden op 1 november 2022 - is geen trede geregistreerd.

De grootste groep langdurig uitkeringsgerechtigden staat op 1 november 2022 op trede 3 van de participatieladder en heeft dan gemiddeld 10 jaar een uitkering. 56 inwoners staan op trede 4 of 5 en hadden op 1 november 2022 ruim 8 jaar een uitkering. 37 inwoners staan op trede 1 en hebben gemiddeld meer dan 11 jaar een uitkering.

31% van de langdurig uitkeringsgerechtigden heeft meerdere registraties en is gestegen op de participatieladder, 24% heeft meerdere registraties en is gedaald op de ladder.

Vergelijking kenmerken gemeenten

Kengetal	Ooststellingwerf	Weststellingwerf	Friesland
Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners) 2021	**340**	**302**	**437**
Huishoudens met een bijstandsuitkering (% van totaal) 2022	**4,1%**	**3,5%**	**5,0%**

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Kengetal	Ooststellingwerf	Weststellingwerf	Nederland
Inwoners met loonkostensubsidie (% van inwoners met bijstand)	**15,0% (2021) 16,1% (2022)**	**16,1% (2021)**	**6,2% (2021) 6,6% (2022)**
Inwoners met part-time werk (% van inwoners met bijstand)	**8,8% (2021) 8,3% (2022)**	**9,2% (2021)**	**7,2% (2021) 7,3% (2022)**
Inwoners met re-integratievoorziening (% van inwoners met BUIG-uitkering)	**65%**	**87%**	**54%**

Bron: Divosa benchmark

Vergelijking kenmerken hoofdkostwinners

Hoofdkostwinners op 1 januari 2019	Ooststellingwerf	Weststellingwerf
Geslacht = man	49%	43%
Leeftijd > 40 jaar	69%	67%
Gemiddelde leeftijd	47 jaar	46 jaar
Langer dan 5 jaar bijstand	37%	38%
Gemiddelde duur bijstand	5,3 jaar	5,7 jaar

Laatst geregistreerde trede op de participatieladder

Bron: Back-office OWO, bewerking door Parma Groep

Vergelijking resultaten

Resultaten op 1 november 2022	Ooststellingwerf	Weststellingwerf
uitgestroomd uit de uitkering	46%	50%
uitgestroomd naar werk	15%	19%
gemiddelde leeftijd bij uitstroom naar werk	42 jaar	42 jaar
gemiddelde duur uitkering bij uitstroom naar werk	4,2 jaar	3,7 jaar
gemiddelde duur uitkering als niet uitgestroomd op 1-11-2022	9,5 jaar	10,7 jaar

Bron: Back-office OWO, bewerking door Parma Groep

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	Samenleving
Titel	:	Onderzoeksrapport RKC uitvoering Participatiewet
Onderwerp	:	Onderzoeksrapport RKC uitvoering Participatiewet
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Presidium/A. Hensen
Extern zaak ID (zaakcode)	:	

Voorgesteld besluit

1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport 'Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf' over te nemen, zijnde;
    a. realistische doelen te formuleren, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat;
    b. de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier te gebruiken dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten;
    c. het college de opdracht te geven om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

De rekenkamercommissie Ooststellingwerf heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de Participatiewet in Ooststellingwerf. Het doel van de Participatiewet is om zoveel mogelijk mensen naar werk toe te leiden. De beleidsvrijheid van gemeenten in de uitvoering van de wet is beperkt. De raad heeft wel de beleidsvrije keuze *welke* doelgroepen worden onderscheiden en *welke* instrumenten per doelgroep worden ingezet. Het college bepaalt *hoe* dat gebeurt.
In tijden van veel werkgelegenheid, bestaat de groep uitkeringsgerechtigden voor een groot deel uit mensen met veel afstand tot de arbeidsmarkt. Bij deze groep is het doel van de wet bereikt als zij meer actief worden in de samenleving, door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen of een beperkt aantal uren betaald werk te verrichten. Dat past ook bij het principe van de Participatiewet - mensen activeren om mee te doen.

Argumenten

1.1 De rekenkamercommissie is een instrument van en voor de raad
De gemeenteraad heeft een rekenkamercommissie ingesteld ter ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak. De rekenkamercommissie richt zich op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en beheer. De rekenkamercommissie van Ooststellingwerf is een personele unie met de rekenkamercommissies van Weststellingwerf en Opsterland, met een externe voorzitter en externe leden. De rapporten die zij schrijft biedt zij aan het college van burgemeester en wethouders aan voor een bestuurlijke reactie. Deze bestuurlijke reactie wordt integraal opgenomen in het rapport. De uiteindelijke ontvanger van het rapport is de gemeenteraad. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen in hoeverre de raad zich kan vinden in het rapport, de conclusies en de aanbevelingen. Het is tevens aan de gemeenteraad om te bepalen welke opdracht aan het college wordt meegegeven.

Vervolg

De aanbevelingen worden opgenomen in de voortgangslijst, zodat de raad hier toezicht op kan houden.

De fractievoorzitters van de raad van de gemeente Ooststellingwerf,

Henk Dongstra
Lisa Edema
Bart Polpe
Thomas Wiebe Swart
Sierd van Weperen
Ben Oostra
Marcel Moes
Berend Leistra
Ignas Minnema

Bijlagen

1. Brief RKC aanbieden onderzoeksrapport uitvoering Participatiewet
2. Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf - eindrapport

Geheime stukken

Geen

Extern zaak ID (zaakcode) :

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

Besluit

1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport ‘Uitvoering Participatiewet Ooststellingwerf’ over te nemen, zijnde;
    a. realistische doelen te formuleren, passend bij het idee dat de Participatiewet minder over werk en meer over sociale activering gaat;
    b. de in de administratie beschikbare gegevens op een dusdanige manier te gebruiken dat er meer zicht wordt verkregen op de behaalde resultaten;
    c. het college de opdracht te geven om medewerkers in te zetten passend bij de doelen die zijn geformuleerd op het gebied van contact en begeleiding van de inwoners, passend bij het traject waarin ze zijn ingedeeld.

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Ruimte**
Titel	:	Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf
Onderwerp	:	Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Gerben But en Jan van Weperen
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085183290

Datum collegevergadering
19-09-2023

Voorgesteld besluit
1. De Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf vast te stellen

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
In de Samenwerkingsagenda 2022 – 2026 is het thema circulaire economie benoemd. In hoofdstuk 4, paragraaf 4.3 is het thema ‘Duurzaamheid: circulaire economie’ benoemt als B-onderwerp. In de Samenwerkingsagenda verzoekt de raad het college om met een strategie te komen voor een circulaire en biobased economie in Ooststellingwerf waarin nadrukkelijk aandacht is voor versnelling van deze ontwikkeling.

Ook heeft de gemeenteraad eind juni 2021 heeft het Programma Duurzaam Ooststellingwerf vastgesteld. Eén van de drie centrale thema’s in dit programma is het bevorderen van een circulaire economie. In het Programma Duurzaam Ooststellingwerf is het opstellen van een uitvoeringsstrategie benoemd als actie om focus aan te brengen in de uitvoering op het thema circulaire economie.

Op 9 mei 2023 is de concept Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf ter consultatie besproken in de raadscommissie Ruimte. De gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in de voorliggende versie van de Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf.

Argumenten
1.1 Opstellen Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie is B-dossier in Samenwerkingsagenda 2022 – 2026
Het opstellen van een strategie voor circulaire economie is benoemd als B-dossier in de Samenwerkingsagenda 2022 – 2026. Hierdoor is dit onderwerp van politiek belang en geeft de gemeenteraad aan dat het opstellen van de uitvoeringsstrategie door het college kan worden voorbereid op basis van enkele door de raad meegegeven aandachtspunten. De conceptversie van de uitvoeringsstrategie is op 9 mei 2023 besproken in de raadscommissie Ruimte. Opmerkingen en aandachtpunten uit deze consultatie zijn verwerkt in de laatste versie.

1.2 Opstellen Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie is benoemd als actie in het Programma Duurzaam Ooststellingwerf.
Eén van de drie centrale thema’s in dit programma is het bevorderen van een circulaire economie. Het opstellen van een strategie voor uitvoering op het thema circulaire economie is benoemd als actie in het Programma Duurzaam Ooststellingwerf.

1.3 Aanbevelingen uit evaluatie Programma Biobased Economy (BBE) zijn meegenomen in uitvoeringsstrategie.

Het programma Programma Biobased Economy (BBE) is eind 2020 afgerond en vervolgens geëvalueerd. Deze evaluatie is begin maart 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze evaluatie is geconcludeerd dat:

- het uitvoeringsprogramma Biobased Economy veel heeft opgeleverd, zoals concrete projectresultaten en nieuwe samenwerkingen;
- de gemeente Ooststellingwerf hiermee een beweging in gang heeft gezet voor het verankeren van Biobased Economy binnen de gemeente;
- de evaluatie van het uitvoeringsprogramma Biobased Economy voldoende handvatten biedt voor verbetering van onze aanpak in de uitvoering;
- voor optimaal rendement van onze investeringen in de afgelopen vier jaren het nodig is om continuïteit te borgen en door te gaan op ingeslagen inhoudelijke koers;
- de uitdaging is Biobased Economy meer gemeengoed te maken binnen onze gemeente en hier onze inwoners goed bij te betrekken;

De conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van het Programma Biobased Economy (BBE) zijn meegenomen als uitgangspunt voor het opstellen van het concept Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie.

1.4 Input van ondernemers en onderwijs & kennisinstellingen

Voor het opstellen van de uitvoeringsstrategie zijn we begonnen met het ophalen van input bij (circulaire) ondernemers uit Ooststellingwerf en onderwijs- en kennisinstellingen die nadrukkelijk bezig zijn met onderwijs, onderzoek en innovatie op het gebied van circulaire economie. Voor deze gesprekken hebben we de door de raad meegegeven aandachtspunten en de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van het Programma Biobased Economy (BBE) als vertrekpunt genomen. De inzichten ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen zijn verwerkt in het concept Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie. In de raadscommissie Ruimte op 9 mei 2023 is gevraagd ook nog in gesprek te gaan met het Stellingwerf College en het CSG Liudger. Deze gesprekken hebben in juni plaatsgevonden en de opbrengst hiervan is meegenomen in de laatste versie van de Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf.

1.5 Toevoeging vanuit raadscommissie Ruimte op 10 oktober 2023

Tijdens de raadscommissie Ruimte op 10 oktober heeft wethouder Gerben But de volgende 3 adviezen meengenomen en verwerkt in dit voorstel:

1. Het gebruik van een materialenpaspoort bij gemeentelijke bouwprojecten, zoals nieuwbouw of verbouw van vastgoed.
2. Na vaststelling van de Circulaire Uitvoeringsstrategie pakken we naast de in het plan benoemde acties ten aanzien van communicatie ook de communicatie op over de Circulaire Uitvoeringsstrategie zelf. Dit doen we samen met de Vereniging Circulair Fryslân. Zie ook het kopje ‘Publicatie voor bekendmaking’.
3. Voor de uitleg van de R-ladder hebben we voorbeelden gezocht die dichter bij de belevingswereld van onze inwoners staan, zie hieronder:

R-ladder

De R-ladder is een ladder die bestaat uit tien treden die in het Engels allemaal met een ‘R’ beginnen. De tien treden bieden samen een hiërarchische volgorde van circulaire strategieën: R0 is het meest circulair en R9 het minst. Hieronder worden de tien strategieën toegelicht.

R0: Refuse → Afwijzen

Bij *refuse* wordt voorkomen of geweigerd dat grondstoffen en producten worden gebruikt. In deze strategie wordt daarom gefocust op het overbodig maken van producten. Met andere woorden: er worden geen producten meer aangeschaft die eigenlijk onnodig of overbodig zijn. Dit kan ‘consuminderen’ worden genoemd.
Bijvoorbeeld: in plaats van het bezitten van een auto en daarmee reizen, kan gekozen worden om te reizen met het openbaar vervoer. Of als je kleding koopt, weiger je impulsieve aankopen te doen en kies je ervoor om alleen kleding te kopen die je echt nodig hebt.

R1: Rethink → Heroverwegen

Bij *rethink* wordt gefocust op omdenken: zijn er (meer) circulaire alternatieven? Omdenken is van belang in zowel het gebruik als het ontwerp van het product. Productgebruik kan worden geïntensiveerd door bijvoorbeeld producten te delen, maar het product kan ook ontworpen worden voor een langere levensduur of voor multifunctioneel gebruik.
Bijvoorbeeld: het gebruik van deelmobiliteit (het delen van auto’s en fietsen). Of in het geval van kleding heroverweeg je je koopgedrag en denkt na over de impact van fast-fashion op het milieu voordat je beslist om nieuwe kleding te kopen.

R2: Reduce → Verminderen

Bij *reduce* wordt gefocust op het verminderen van het grondstofgebruik. Het ‘niet’ gebruiken van grondstoffen en producten is namelijk het meest efficiënt. Daarnaast wordt gefocust op effectiever gebruik van grondstoffen door minder grondstoffen te verbruiken tijdens de productie en het gebruik van een product. Om deze reden is het tevens van belang om te richten op een productontwerp dat efficiënt gebruik maakt van grondstoffen.
Bijvoorbeeld: een auto produceren met minder materiaal of een auto die zuiniger rijdt. Of in het geval van kleding koop je minder vaak kleding en concentreert je op het opbouwen van een duurzame en veelzijdige kledingcollectie.

R3: Reuse → Hergebruiken

Bij *reuse* worden producten opnieuw gebruikt en ingezet voor dezelfde functie. Producten die niet meer gebruikt worden, kunnen zonder bewerking doorgegeven of verkocht worden aan een nieuwe eigenaar. Een manier om meer hergebruik te stimuleren is door producten aan te bieden op een weggeefhoek of marktplaats om ze een tweede leven te geven bij een nieuwe eigenaar.
Bijvoorbeeld: een tweedehands auto aanschaffen. Of in plaats van nieuwe kleding te kopen, zoek je naar tweedehands kleding in tweedehandswinkels of organiseert kledingruilfeesten om kleding een tweede leven te geven.

R4: Repair → Repareren

Bij *repair* worden defecte producten of kapotte onderdelen gerepareerd, zodat men de producten kan blijven gebruiken voor het oorspronkelijke doel. Net als bij *reuse* gaat een product hierdoor langer mee. Een manier om dit te stimuleren is door middel van een zogenoemd *"repair cafe''* waar mensen hun kapotte spullen naar toe kunnen brengen om gemaakt te laten worden.
Bijvoorbeeld: een onderdeel van de auto repareren in plaats van vervangen. En als één van je favoriete kledingstukken beschadigd raakt, breng je het naar een kleermaker om het te laten repareren in plaats van het weg te gooien.

R5: Refurbish → Opknappen

Bij refurbish worden bestaande product opgeknapt of gemoderniseerd. In deze strategie wordt een oud product weer tot een nieuw en daarmee hoogwaardiger product gemaakt.
Bijvoorbeeld: een auto moderniseren door er een nieuwe motor in te plaatsen zodat de auto elektrisch rijdt. In het geval van kleding knap je oude kledingstukken op door ze te verven, aan te passen of te versieren om ze een frisse uitstraling te geven.

R6: Remanufacture → Reviseren
Bij *remanufacture* worden onderdelen van een afgedankt product gebruikt in een nieuw product met dezelfde functie. In deze strategie worden onderdelen gecheckt en vervangen of gereinigd waar nodig, zodat ze opnieuw gebruikt kunnen worden.
Bijvoorbeeld: een afgeschreven auto uit elkaar halen en maximaal inzetten op onderdelen vervangen zodat de auto weer werkt zoals nieuw. Of: je verzamelt oude kledingstukken en geeft ze een nieuw leven door er zelf nieuwe kleding van te maken of een bedrijf verzamelt gebruikte denimkleding, hergebruikt de stof om nieuwe jeans te maken en verkoopt ze als "gereviseerde" jeans.

R7: Repurpose → Herbestemmen
Bij *repurpose* wordt de levensduur van producten verlengt. Dit kan door middel van reparatie en onderhoud, door nieuwe producten te maken van (onderdelen van) oude producten en door gebruikte producten opnieuw in te zetten in een andere functie. Herbestemmen staat lager in de R-ladder, omdat er vaak onderdelen verloren gaan of nieuwe grondstoffen moeten worden toegevoegd.
Bijvoorbeeld: de interieurbekleding van de auto gebruiken om tassen van te maken. En je gebruikt oude kledingstukken om zelfgemaakte modeaccessoires, zoals tassen of sieraden, te creëren.

R8: Recycle → Recyclen
Bij *recycling* worden materialen verwerken tot grondstoffen, zodat daar weer nieuwe producten van gemaakt kunnen worden. Recyclen staat laag op de R-ladder omdat het veel energie kost en omdat materialen vaak worden verwerkt tot producten met een mindere kwaliteit dan het origineel. Afvalplastic kan bijvoorbeeld niet gerecycled worden tot dezelfde producten, zoals voedselverpakkingen, omdat het gemengd ingezameld wordt.
Bijvoorbeeld: de materialen van een afgedankte auto scheiden en versnipperen zodat het omgesmolten kan worden tot grondstoffen voor een nieuwe auto. Wanneer je oude kleding niet meer kan worden gedragen, breng je ze naar een kledingrecyclingcontainer om ervoor te zorgen dat de stoffen worden gerecycled tot vezels en gebruikt om nieuw textiel te produceren.

R9: Recover energy → Terugwinnen
Bij recovering worden materialen verbrand met energieterugwinning. Terugwinnen is het minst circulair, aangezien de materialen veel waarde verliezen. In een circulaire economie worden materialen zo min mogelijk verbrand.
Bijvoorbeeld: de afgedankte auto volledig verbranden en de energie gebruiken om de fabriek van nieuwe auto's te voorzien van fossielvrije energie. En kleding die niet meer kan worden hergebruikt of gerecycled, wordt verbrand in een afval-energiecentrale om energie op te wekken.

Storten (landfill)
In het ergste geval worden producten en materialen weggegooid en niet meer opnieuw gebruikt. Deze methode is niet circulair, omdat de producten en materialen veelal in de aarde verdwijnen en daar vervolgens sporen van verontreiniging achterlaten. Dit kan voorkomen worden door te kiezen voor een methode die in de R-ladder staat, het liefst zo hoog (circulair) mogelijk.

Kanttekeningen

1. **Behoud ruimte voor flexibiliteit in uitvoering**

Een Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie geeft focus en houvast om verder te gaan op de koers die jaren geleden is ingezet met het Programma BBE. Focus en houvast zijn nodig om doelen op langere termijn te halen en zicht te houden op de stip aan de horizon. Tegelijkertijd is het verstandig om enige mate van flexibiliteit in de uitvoering te behouden. Omdat we nooit precies kunnen voorspellen welke ontwikkelingen in de toekomst relevant zijn om versnelling te maken op het behalen van onze doelstellingen.

Financiële toelichting

De gemeenteraad heeft op 2 maart 2021 besloten om het resterende budget van € 253.150 vanuit het uitvoeringsprogramma Biobased Economy Ooststellingwerf 2016-2020 te gebruiken voor het verder vormgeven van Biobased Economy binnen het nieuwe programma Duurzaamheid 2021 – 2025. Voor de uitvoering van acties uit de Uitvoeringstrategie Circulaire Economie gebruiken we het beschikbare budget.

Publicatie voor bekendmaking

Na vaststelling van de Circulaire Uitvoeringsstrategie maken we samen met de Vereniging Circulair Fryslân een persbericht en communiceren we via verschillende (social)media kanalen.

Vervolg

Planning & communicatie
Nvt.

Evaluatie
Nvt.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf

Geheime stukken

1.

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085183290

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2023;

Besluit:

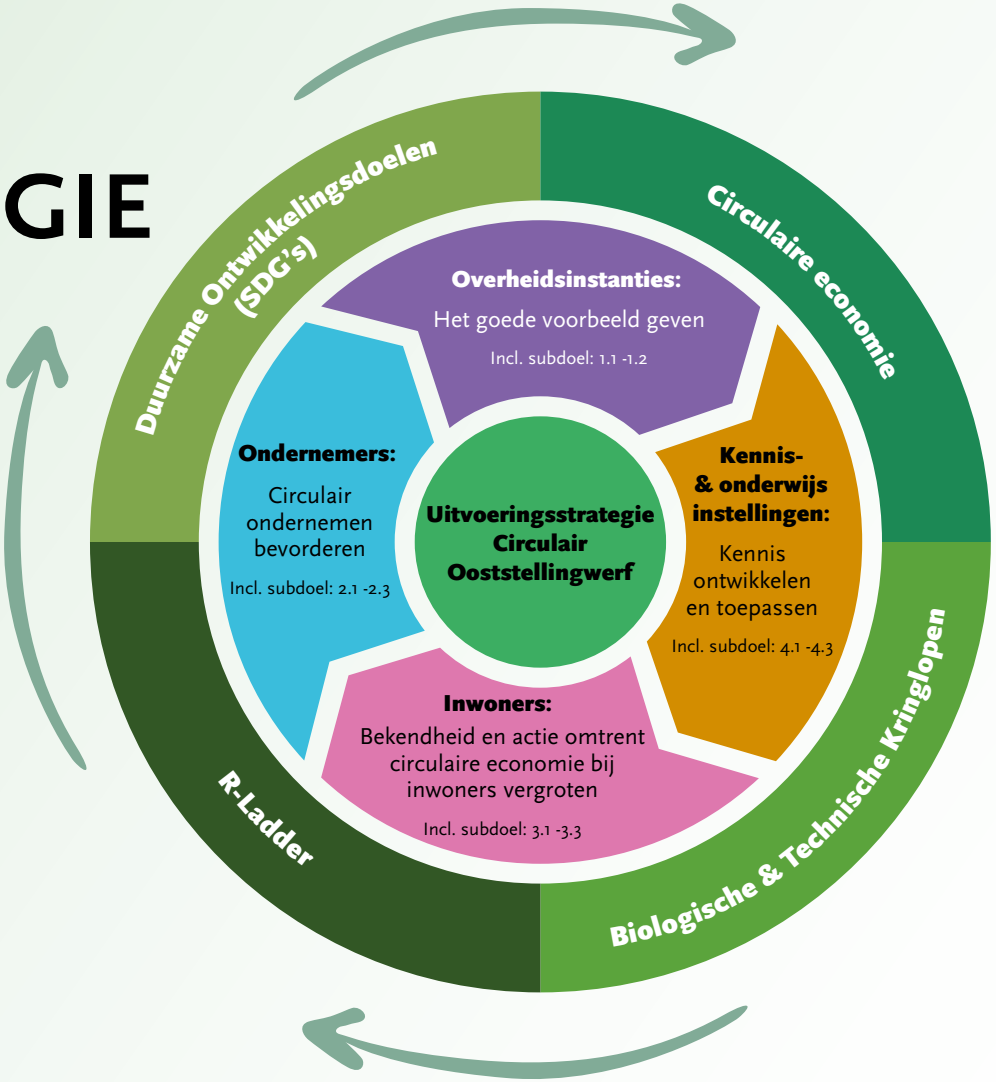
1. De Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf vast te stellen

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

2023 - 2030

CIRCULAIRE UITVOERINGSSTRATEGIE OOSTSTELLINGWERF

GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF
MAART 2023

gemeente ooststellingwerf

Inhoud

Model Circulair Ooststellingwerf 5
Het Model 6
Duurzame Ontwikkelingsdoelen 7
Circulaire Economie 8
Biologische en technische kringlopen 9
R-ladder 10
Internationale Beleidskaders 12
Nationale Beleidskaders 13
Provinciale Beleidskaders 14
Programma Duurzaam Ooststellingwerf 15
Overheidsinstanties (gemeente) 16
Ondernemers 17
Inwoners 18
Kennis- en onderwijsinstellingen 19
Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven 20
Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen 22
Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten 24
Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen 27
Monitoring en evaluatie 29
Bijlage A – Gesprekken 31
Bijlage B - Begrippenlijst 32

Circulair Ooststellingwerf

In de huidige economie halen we materialen van de aarde, maken we er producten van en gooien we ze uiteindelijk weg als afval. Dit proces is lineair. In een **circulaire economie** daarentegen worden grondstoffen, materialen en producten zo lang mogelijk gebruikt en bestaat afval dus niet. De circulaire economie helpt daardoor onder andere om klimaatverandering en biodiversiteitsverlies tegen te gaan en om in belangrijke maatschappelijke behoeften te voorzien[1]. Daarnaast draagt de circulaire economie bij aan een verbeterde leveringszekerheid van grondstoffen, een betere concurrentiepositie en kan het bijdragen aan innovatie, groei en banen[2].

De gemeente Ooststellingwerf erkent het belang van circulaire economie en daarom is het een van de drie thema's uit het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf**. Deze uitvoeringsstrategie is een uitwerking van dit specifieke thema, waarin is omschreven hoe een circulaire economie in de gemeente Ooststellingwerf wordt bevorderd. Voor het schrijven van deze uitvoeringsstrategie heeft de gemeente gesproken met verschillende ondernemers, organisaties en kennisinstellingen over dit onderwerp (zie **bijlage A – Gesprekken**). De opbrengst van deze gesprekken zijn net als de **evaluatie van het Programma Biobased Economy 2016 – 2020** meegenomen in het maken van deze uitvoeringsstrategie en het formuleren van de doelstellingen.

Het centrale thema in de uitvoeringsstrategie is de 'circulaire economie'. Om de transitie van een lineaire naar een circulaire economie te maken, moeten **kringlopen** worden gesloten. Daar draagt de gemeente Ooststellingwerf graag aan bij. Het hoofddoel van deze uitvoeringsstrategie is daarom:

De gemeente Ooststellingwerf sluit voor 2030 zoveel mogelijk biologische en technische kringlopen. Dit doet de gemeente in samenwerking met lokale ondernemers, inwoners, overheidsinstanties en kennis- en onderwijsinstellingen.

De gemeente werkt aan dit doel door:
1. Het goede voorbeeld te geven
2. Circulair ondernemen te bevorderen
3. Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners te vergroten
4. Kennis te ontwikkelen en toe te passen

1 https://ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview
2 https://www.europa-nu.nl/id/vknegugz7hwu/nieuws/circulaire_economie_definitie_belang_en?ctx=vg9pjk198axu&s0e=vhdubxdwqrzw#:~:text=De%20weg%20naar%20een%20meer,580.000%20banen%20in%20de%20EU)

Model Circulair Ooststellingwerf

In deze uitvoeringsstrategie worden de concrete stappen en acties omschreven die bijdragen aan een circulair Ooststellingwerf. Deze stappen en acties zijn vertaald naar een visueel model (zie figuur 1). Dit model wordt als leidraad gebruikt in deze uitvoeringsstrategie. Het model bestaat uit verschillende onderdelen. Op elk onderdeel kan worden geklikt, waarna een nadere toelichting van dat onderdeel verschijnt. In dit model zijn de volgende zaken te vinden:

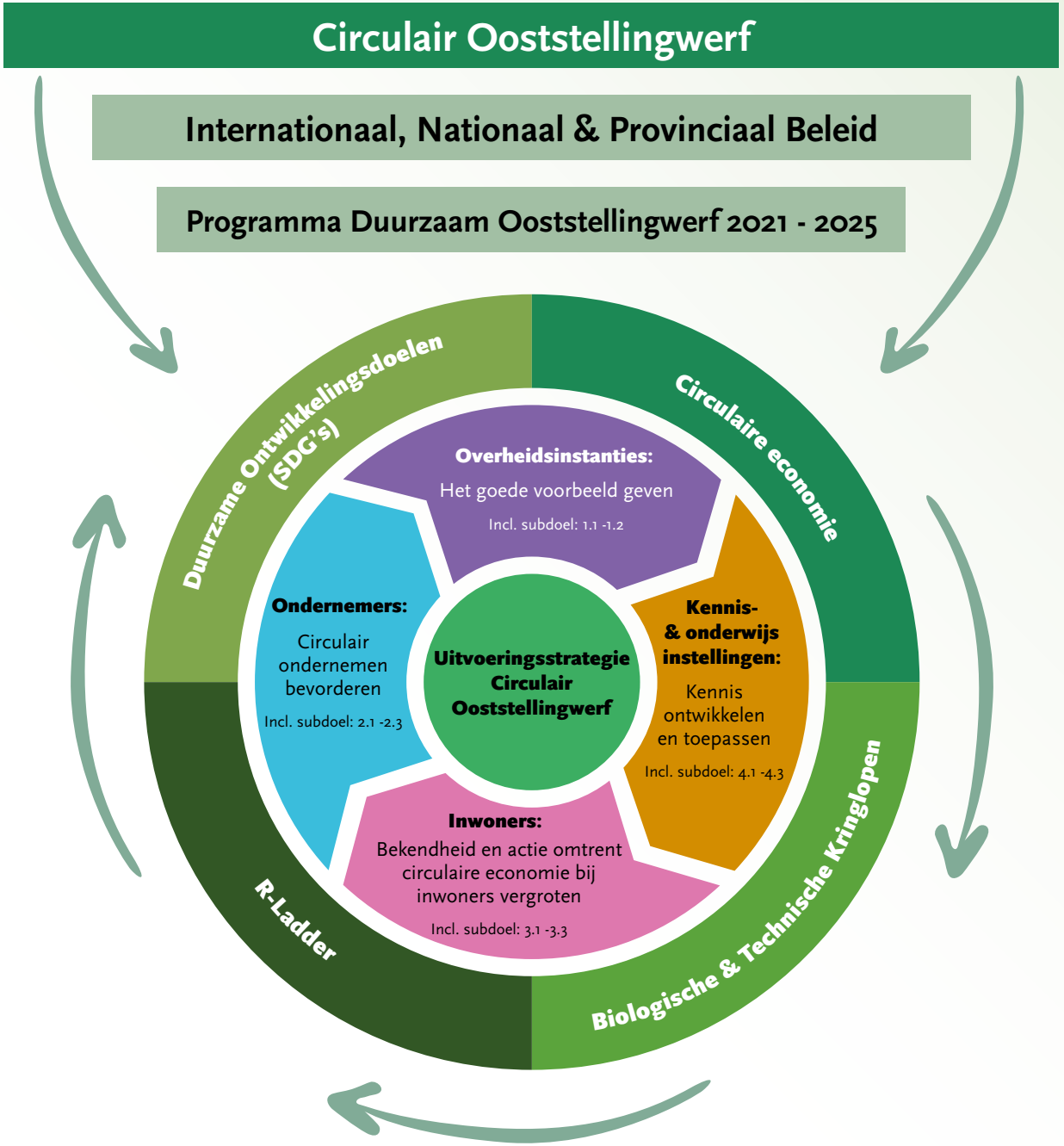
Circulair Ooststellingwerf
Het onderdeel circulair Ooststellingwerf verwijst naar de aanleiding en urgentie van deze uitvoeringsstrategie. Naast de overkoepelende titel **Circulair Ooststellingwerf** wordt ook de beleidsachtergrond weergegeven door middel van de kopjes:

- Internationaal, Nationaal, Regionaal en Lokaal Beleid: vanwege de urgentie om efficiënter met materialen om te gaan, is er door diverse overheden beleid ontwikkeld. Dit onderdeel verwijst naar de totstandkoming van circulair beleid en de actuele ontwikkelingen op het gebied van **internationaal**, **nationaal** en **provinciaal** beleid.
- Programma Duurzaam Ooststellingwerf: om de achtergrond van de interne beleidsontwikkeling toe te lichten, verwijst dit onderdeeldeel naar de directe aanleiding tot dit rapport: het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf**.

Circulaire economie begrippen
In de groene cirkel van het model staan de belangrijkste begrippen op het gebied van circulaire economie. Het geeft een uitleg over wat een circulaire economie precies is en hoe dit samenhangt met andere onderwerpen, zoals economische groei, sociale impact en duurzaamheid. De verschillende termen die uitgelegd worden, zijn: **Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)**, **Circulaire Economie**, **Biologische en Technische kringlopen**, en de **R-ladder**.

De Quadruple helix
Bij de ontwikkeling van een lokale, circulaire economie zijn de volgende vier stakeholders voornamelijk van belang: ondernemers, inwoners, overheidsinstanties, en kennis- en onderwijsinstellingen. Deze partijen samen worden ook wel de 'quadruple helix' genoemd. Deze stakeholders hebben allemaal een rol in het creëren van een circulaire economie. Een intensieve samenwerking tussen deze partijen is nodig om innovaties en nieuwe ontwikkelingen te laten slagen. In het model worden deze stakeholders daarom ook specifiek benoemd door middel van een dikgedrukt kopje boven de doelstellingen. In deze uitvoeringsstrategie worden bij de onderdelen **ondernemers**, **inwoners**, **overheidsinstanties** en **kennis- en onderwijsinstellingen** uitgelegd welke belangen, rollen en verantwoordelijkheden deze stakeholders hebben in de transitie naar een circulaire economie.

Circulaire Doelstellingen
Onder de stakeholders staat per stakeholder een hoofdthema geformuleerd. Per hoofdthema zijn verschillende doelen ontwikkeld, waarbij is aangegeven welke plannen wanneer worden uitgevoerd.

Figuur 1 - Model Circulair Ooststellingwerf

Figuur 2 - De zeventien ’Sustainable Development Goals (SDG’s)

Figuur 2 - De zeventien ’Sustainable Development Goals (SDG’s)

Circulaire Economie

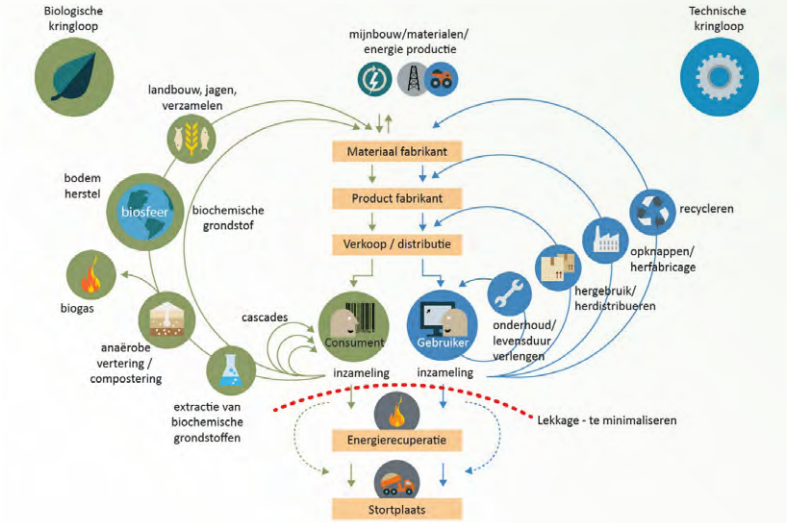
Onze huidige economie is lineair. In een lineaire economie worden grondstoffen van en uit de aarde gehaald en daarvan worden producten gemaakt. De producten worden vervolgens voor een bepaalde tijd gebruikt en daarna worden ze weggegooid als afval. Dit systeem leidt tot schaarste en een hoge CO2-uitstoot, met de opwarming van de aarde als gevolg.

Een alternatief op de lineaire economie is de circulaire economie, waarin grondstoffen zoveel mogelijk worden teruggebracht in de economie. In een circulaire economie worden bestaande materialen en producten namelijk continu teruggebracht in de kringloop. Dit kan bijvoorbeeld door te hergebruiken, repareren en op te knappen (**R-ladder**). Daarnaast worden producten op zo'n manier ontworpen dat ze aan het einde van hun levensduur opnieuw als grondstoffen kunnen worden ingezet. Op die manier wordt de levenscyclus van een product uitgebreid en grondstofverspilling teruggebracht.

In een circulaire economie worden grondstoffen, materialen en producten dus zo lang mogelijk en hoogwaardig benut. Dat betekent dat in een volledig circulaire economie, afval niet meer bestaat en de **biologische en technische kringlopen** gesloten zijn. Dit heeft als voordeel dat grondstoffen voorradig blijven en CO_2-uitstoot wordt teruggedrongen.

Biologische en technische kringlopen

De Ellen MacArthur Foundation houdt zich constant bezig met het ontwikkelen en promoten van ideeën gerelateerd aan de circulaire economie. De stichting heeft de circulaire economie gevisualiseerd in een zogeheten vlinderdiagram, zoals weergeven in figuur 3. Dit diagram illustreert de circulaire economie en daarmee de continue stroom van materialen. Er zijn twee kringlopen: de biologische kringloop (links, in groen) en de technische kringloop (rechts, in blauw)[4].

Figuur 3 – Vlinderdiagram (gebaseerd op het Vlinderdiagram van de Ellen MacArthur Foundation en OverCirculair[5])

Biologische kringloop

De biologische kringloop is voor natuurlijke materialen die biologisch worden afgebroken en daarmee veilig kunnen terugkeren naar de aarde. Het gaat hier vooral om producten die geconsumeerd worden, zoals voedsel. De biologische kringloop beschrijft de processen die voedingsstoffen terugbrengen naar de bodem en helpen de natuur te regenereren. Regeneratie is de kern van de biologische kringloop. Dit houdt in dat mensen niet alleen focussen op minder schade toebrengen aan het milieu, maar ook op hoe we de aarde kunnen verbeteren[6].

Technische kringloop

De technische kringloop is voor producten die worden gebruikt in plaats van geconsumeerd. De technische kringloop richt zich voornamelijk op het zo lang mogelijk in gebruik houden van deze producten, zodat deze niet verspild worden. Het vlinderdiagram laat meerdere manieren zien voor het hoogwaardig in gebruik houden van producten: onderhouden, hergebruiken, herdistribueren, herstellen, componenten hergebruiken of recyclen. Hoe kleiner de lus, hoe meer waarde het product behoudt en hoe efficiënter het proces. De binnenste lussen krijgen daarom prioriteit boven de buitenste lussen[7]. De **R-ladder** gaat hier uitgebreider op in.

4 https://ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy-diagram
5 https://aboutcircular.nl/2019/11/21/het-vlindermodel/
6 https://ellenmacarthurfoundation.org/articles/the-biological-cycle-of-the-butterfly-diagram
7 https://ellenmacarthurfoundation.org/articles/the-technical-cycle-of-the-butterfly-diagram

R-ladder

De R-ladder (zie figuur 4) is een ladder die bestaat uit tien treden die in het Engels allemaal met een ‘R’ beginnen. De tien treden bieden samen een hiërarchische volgorde van circulaire strategieën: R0 is het meest circulair en R9 het minst. De verschillende **quadruple helix** partijen (ondernemers, inwoners, overheidsinstanties, en kennis- en onderwijsinstellingen) moeten door middel van de doelstellingen in deze uitvoeringstraditie worden gestimuleerd om circulaire strategieën toe te passen die zo hoog mogelijk op de R-ladder staan. Hieronder worden de tien strategieën toegelicht.

R0: Refuse → Afwijzen
Bij *refuse* wordt voorkomen of geweigerd dat grondstoffen en producten worden gebruikt. In deze strategie wordt daarom gefocust op het overbodig maken van producten. Met andere woorden: er worden geen producten meer aangeschaft die eigenlijk onnodig of overbodig zijn. Dit kan ‘consuminderen’ worden genoemd.
Bijvoorbeeld: in plaats van het bezitten van een auto en daarmee reizen, kan gekozen worden om te reizen met het openbaar vervoer.

R1: Rethink → Heroverwegen
Bij *rethink* wordt gefocust op omdenken: zijn er (meer) circulaire alternatieven? Omdenken is van belang in zowel het gebruik als het ontwerp van het product. Productgebruik kan worden geïntensiveerd door bijvoorbeeld producten te delen, maar het product kan ook ontworpen worden voor een langere levensduur of voor multifunctioneel gebruik.
Bijvoorbeeld: het gebruik van deelmobiliteit (het delen van auto’s en fietsen).

R2: Reduce → Verminderen
Bij *reduce* wordt gefocust op het verminderen van het grondstofgebruik. Het ‘niet’ gebruiken van grondstoffen en producten is namelijk het meest efficiënt. Daarnaast wordt gefocust op effectiever gebruik van grondstoffen door minder grondstoffen te verbruiken tijdens de productie en het gebruik van een product. Om deze reden is het tevens van belang om te richten op een productontwerp dat efficiënt gebruik maakt van grondstoffen.
Bijvoorbeeld: een auto produceren met minder materiaal of een auto die zuiniger rijdt.

R3: Reuse → Hergebruiken
Bij *reuse* worden producten opnieuw gebruikt en ingezet voor dezelfde functie. Producten die niet meer gebruikt worden, kunnen zonder bewerking doorgegeven of verkocht worden aan een nieuwe eigenaar. Een manier om meer hergebruik te stimuleren is door producten aan te bieden op een weggeefhoek of marktplaats om ze een tweede leven te geven bij een nieuwe eigenaar.
Bijvoorbeeld: een tweedehands auto aanschaffen.

R4: Repair → Repareren

Bij *repair* worden defecte producten of kapotte onderdelen gerepareerd, zodat men de producten kan blijven gebruiken voor het oorspronkelijke doel. Net als bij reuse gaat een product hierdoor langer mee. Een manier om dit te stimuleren is door middel van een zogenoemd ''repair cafe'' waar mensen hun kapotte spullen naar toe kunnen brengen om gemaakt te laten worden.
Bijvoorbeeld: een onderdeel van de auto repareren in plaats van vervangen.

R5: Refurbish → Opknappen

Bij *refurbish* worden bestaande product opgeknapt of gemoderniseerd. In deze strategie wordt een oud product weer tot een nieuw en daarmee hoogwaardiger product gemaakt.
Bijvoorbeeld: een auto moderniseren door er een nieuwe motor in te plaatsen zodat de auto elektrisch rijdt.

R6: Remanufacture → Reviseren

Bij *remanufacture* worden onderdelen van een afgedankt product gebruikt in een nieuw product met dezelfde functie. In deze strategie worden onderdelen gecheckt en vervangen of gereinigd waar nodig, zodat ze opnieuw gebruikt kunnen worden.
Bijvoorbeeld: een afgeschreven auto uit elkaar halen en maximaal inzetten op onderdelen vervangen zodat de auto weer werkt zoals nieuw.

R7: Repurpose → Herbestemmen

Bij *repurpose* wordt de levensduur van producten verlengt. Dit kan door middel van reparatie en onderhoud, door nieuwe producten te maken van (onderdelen van) oude producten en door gebruikte producten opnieuw in te zetten in een andere functie. Herbestemmen staat lager in de R-ladder, omdat er vaak onderdelen verloren gaan of nieuwe grondstoffen moeten worden toegevoegd.
Bijvoorbeeld: de interieurbekleding van de auto gebruiken om tassen van te maken.

R8: Recycle → Recyclen

Bij recycling worden materialen verwerken tot grondstoffen, zodat daar weer nieuwe producten van gemaakt kunnen worden. Recyclen staat laag op de R-ladder omdat het veel energie kost en omdat materialen vaak worden verwerkt tot producten met een mindere kwaliteit dan het origineel[8]. Afvalplastic kan bijvoorbeeld niet gerecycled worden tot dezelfde producten, zoals voedselverpakkingen, omdat het gemengd ingezameld wordt[9].
Bijvoorbeeld: de materialen van een afgedankte auto scheiden en versnipperen zodat het omgesmolten kan worden tot grondstoffen voor een nieuwe auto.

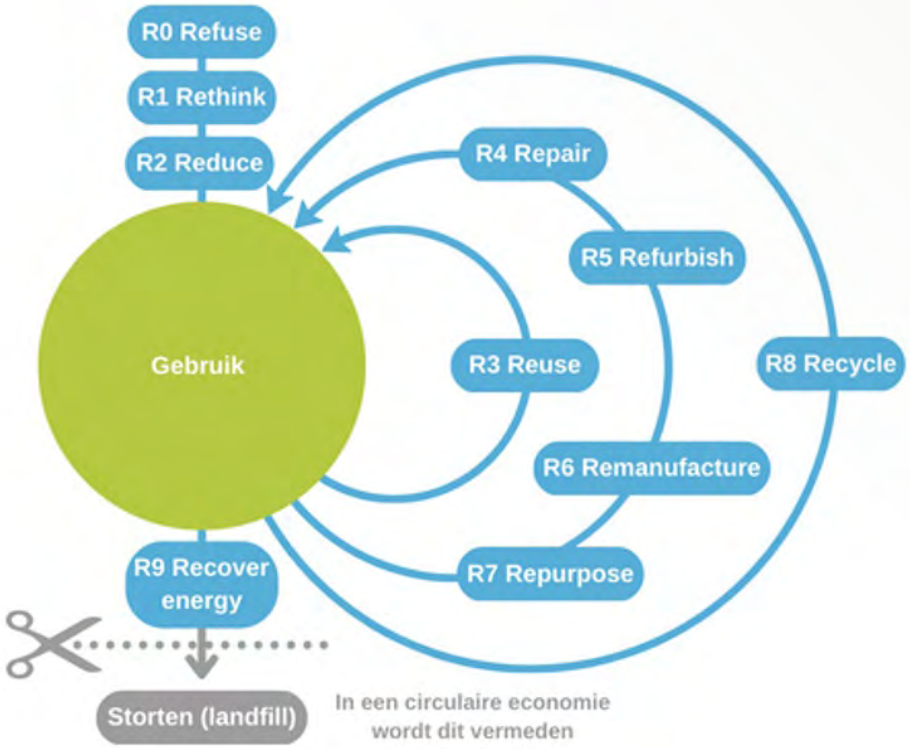
8 Meer milieuwinst met recycling #hoe dan? (cpb.nl)
9 Plastic Recycling Is Niet De Oplossing - Plastic Soup Foundation

R9: Recover energy → Terugwinnen

Bij *recovering* worden materialen verbrand met energieterugwinning. Terugwinnen is het minst circulair, aangezien de materialen veel waarde verliezen. In een circulaire economie worden materialen zo min mogelijk verbrand.
Bijvoorbeeld: de afgedankte auto volledig verbranden en de energie gebruiken om de fabriek van nieuwe auto's te voorzien van fossielvrije energie.

Storten (landfill)

In het ergste geval worden producten en materialen weggegooid en niet meer opnieuw gebruikt. Deze methode is niet circulair, omdat de producten en materialen veelal in de aarde verdwijnen en daar vervolgens sporen van verontreiniging achterlaten. Dit kan voorkomen worden door te kiezen voor een methode die in de R-ladder staat, het liefst zo hoog (circulair) mogelijk.

Figuur 4 - R-ladder (gebaseerd op de R-ladder van PBL[10])

10 https://www.pbl.nl/publicaties/achtergrondrapport-circulaire-economie-in-kaart

Internationale Beleidskaders

De Europese Unie (EU) wil klimaatneutraal zijn in 2050. Om dit te bereiken, is de Europese Green Deal in het leven geroepen. Uitbreiding van de circulaire economie heeft hierin een belangrijke rol, omdat de verandering van een lineaire naar een circulaire economie veel CO_2 bespaart.

Het “actieplan voor een circulaire economie” vanuit de Europese Commissie is daarom een van de bouwstenen van de Europese Green Deal. Het actieplan dient als toekomstgerichte agenda voor Europa. Met dit actieplan wil de Europese Commissie de standaard veranderen naar duurzame producten, diensten en bedrijfsmodellen en consumptiepatronen op zo’n manier beïnvloeden zodat er minder afval wordt geproduceerd.

In het **actieplan voor een circulaire economie** wordt het beleid voor duurzame producten omschreven. Producten moeten duurzaam gemaakt worden, gebruikers en overheidsinkopers moeten een grotere rol krijgen, en er moet meer nagedacht worden over circulariteit tijdens het maken van producten.

Daarnaast richt het actieplan zich op minder afval en meer waarde. Er moet minder afval gemaakt worden en de hoeveelheid niet-gerecycled stedelijk (rest)afval moet tegen 2030 de helft zijn. Hiervoor is het volgende nodig:

- een versterkt afvalbeleid;
- meer vertrouwen in het gebruik van tweedehands grondstoffen;
- een goed werkende markt voor tweedehands grondstoffen;
- minder uitvoer van afval uit de EU.

Ook beschrijft het actieplan drie sector overschrijdende acties:

- Circulariteit moet als voorwaarde worden gezien voor klimaatneutraliteit.
- Er moeten maatregelen worden genomen om de financiering te sturen naar duurzamere productie- en consumptiepatronen.
- Onderzoek, innovatie en digitalisering moeten de overgang naar een circulaire economie aanmoedigen[11].

Al met al richt het actieplan zich vooral op duurzame producten, diensten en bedrijfsmodellen en op het verminderen van afval. Voor gemeenten ligt hier een kans om dit lokaal te bevorderen.

11 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098&from=EN

Nationale Beleidskaders

Nederland wil in 2050 een circulaire economie hebben. Als tussendoel wil Nederland 50% minder primaire grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) gebruiken in 2030[12].

In het **Rijksbrede programma Circulaire Economie** wordt omschreven hoe Nederland de doelstelling 'Nederland circulair in 2050' gaat behalen. Het programma omschrijft drie strategische doelen:

1. Grondstoffen in bestaande ketens worden zo goed mogelijk gebruikt, zodat er minder grondstoffen nodig zijn.
2. Wanneer nieuwe grondstoffen nodig zijn, worden niet-duurzame grondstoffen vervangen door duurzame grondstoffen.
3. Er worden nieuwe manieren ontwikkeld om producten te maken, nieuwe producten worden circulair ontworpen en gebieden worden anders ingericht. Ook worden nieuwe manieren van consumeren aangemoedigd.

Van overheden, waaronder provincies en gemeenten, wordt verwacht dat zij niet alleen toezicht houden, maar ook richting geven en samenwerken met verschillende partijen. Overheden kunnen meehelpen door eisen te stellen aan de circulariteit van producten en diensten bij overheidsinkopen en door de totale levenscyclus en kosten mee te nemen in aanbestedingen.

Gemeenten kunnen extra meehelpen door te zorgen voor een groter aanbod van nieuwe reparatie- en kringloopideeën, circulair en biobased bouwen een plek te geven in projecten en in samenwerking met producenten, en afval- en recyclingbedrijven te werken aan minder afval[13].

12 https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050
13 Rijksbreed Programma Circulaire Economie 'Nederland Circulair in 2050'

Provinciale Beleidskaders

De provincie Fryslân werkt hard aan de transitie naar een circulaire economie. Voor de provincie Fryslân is een circulaire economie meer dan alleen het recyclen van materialen. Het gaat ook over duurzame energie, watergebruik, biodiversiteit, gezondheid en sociale inclusie.

De provincie heeft de volgende doelen op het gebied van circulaire economie:

- In 2025 koopt de provincie Fryslân maximaal circulair in.
- In 2025 is er in het onderwijs een doorlopende leerlijn over circulaire economie.
- In 2025 behoort Friesland tot de top drie van ontwikkelregio's in Europa.
- In 2025 is Friesland de meest gunstige ontwikkelregio op het gebied van circulaire economie van Nederland.[14]

Alle gemeenten, kennisinstellingen en een groeiend aantal (maatschappelijke) organisaties zijn verenigd in Vereniging Circulair Friesland en werken samen met de provincie Fryslân aan het waar maken van een circulaire economie. Vereniging Circulair Friesland is een samenwerking van gemeenten, kennisinstellingen en (maatschappelijke) organisaties. De gemeente Ooststellingwerf is ook lid van de vereniging en heeft zich gecommitteerd tot een tweetal documenten, namelijk het **Ambitiedocument** en het **Biobased-initiatief**.

De doelstellingen uit het Ambitiedocument zijn:

- "In 2020 kopen wij tenminste 10% van de fysieke producten circulair in.
- Wij kiezen alleen nog voor circulair geproduceerd straatmeubilair.
- Bij vervanging binnen het wagenpark zetten wij in op voertuigen op basis van niet-fossiele brandstoffen." [15]

De afspraken uit het biobased-initiatief zijn:

- "Wij ondersteunen het biobased isolatie initiatief.
- Wij willen een start maken met de toepassing van biobased isolatiemateriaal.
- Ingeval wij opdrachtgever zijn, willen wij het gebruik van deze materialen uitvragen.
- Bij nieuwe bouwinitiatieven willen wij het gebruik met bouwer en/of opdrachtgever bespreken.
- Wij gaan als gemeenten in samenwerking met Vereniging Circulair Friesland stappen zetten om een uitvoeringsplan hiervoor te ontwikkelen om de toepassing te bevorderen." [16]

14 https://www.fryslan.frl/_flysystem/media/Uitwerking%20Beleidsbrief%20Circulaire%20Economie.pdf
15 https://circulairfriesland.frl/case/ambitiedocument-circulaire-economie/
16 https://circulairfriesland.frl/tientallen-friese-partijen-zetten-handtekening-onder-biobased-initiatief/

Programma Duurzaam Ooststellingwerf

De gemeente Ooststellingwerf wil CO2-neutraal wil zijn in 2030. Om dit te behalen, zet te gemeente zich in op een drietal thema's, namelijk: energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie[17].

De gemeente heeft deze thema's verder uitgewerkt in het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2021-2025**. Het thema 'circulaire economie' is opgedeeld in drie opgaven:

1. **Biobased produceren**: een biobased Economy (BBE) is een belangrijke pijler van een circulaire economie. In BBE worden natuurlijke grondstoffen zoals gewassen en reststromen uit de landbouw en voedingsmiddelenindustrie ingezet voor niet-voedseltoepassingen, bijvoorbeeld maisafval en algen als grondstof voor de productie van bioplastics. De gemeente benut graag samen met ondernemers het onderscheidend vermogen van Ooststellingwerf door middel van het Ecomunitypark, Biosintrum en vele andere projecten en initiatieven. Daarnaast sluit de gemeente Ooststellingwerf aan op de kernkwaliteiten van Ooststellingwerf: een sterke toeristische recreatiesector, een innoverende sector op gebied van circulaire bouwmaterialen en een grote agrarische sector.
2. **Afvalstoffen en grondstoffen**: voor afvalstoffen en grondstoffen sluit de gemeente aan bij de lopende projecten in het kader van VANG (Van Afval Naar Grondstof), Diftar+ en de aanpak van zwerfafval. In het programma koppelt de gemeente zoveel mogelijk opgaven aan elkaar.
3. **Kringlooplandbouw en voedsel**: landbouw kan significant bijdragen aan het sluiten van kringlopen, bijvoorbeeld door biomassa binnen agrarische bedrijven te hergebruiken, de kringloop van voedselproductie te verkleinen en voedselconsumptie te verminderen. De gemeente benut graag de innovatiekracht van de boeren in Ooststellingwerf om te onderzoeken hoe de kringlooplandbouw meer vorm kan krijgen in de gemeente.

Gezien het belang van biobased produceren en het ontwikkelen van een biobased economy voor het bevorderen van een circulaire economie, wordt in deze uitvoeringsstrategie extra gefocust op de opgave 'biobased produceren'. Er wordt minder ingegaan op de andere twee opgaven, omdat de gemeente hieraan al invulling geeft op andere manieren.

17 https://www.omgevingsvisie-ooststellingwerf.nl/omgevingsvisie-ooststellingwerf1/onze-ambities-en-opgaven

Overheidsinstanties (gemeente)

De gemeente Ooststellingwerf wil toe naar een duurzamer en gezondere maatschappij en economie; een economie waar producten grotendeels lokaal worden gemaakt en waar grondstoffen worden hergebruikt. Om dit bereiken is samenwerking met andere partijen essentieel.

In de transitie naar een circulaire economie heeft de gemeente Ooststellingwerf meerdere rollen en verantwoordelijkheden. Het is van belang dat de gemeente verbindt en faciliteert, initiatieven stimuleert en focust op kansen in plaats van bedreigingen. Concreet betekent dit dat de gemeente inwoners, ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen informeert over circulariteit en de ambitie van de gemeente hierin, betrekt in de plannen rondom circulariteit en dat de gemeente met hen samenwerkt aan de uitvoering. Daarnaast is er vanuit ondernemers behoefte aan een gemeente die proactief meedenkt, flexibel is tegenover hun circulaire initiatieven en ideeën, motiveert en ondersteunt. Deze uitvoeringsstrategie geeft invulling aan de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente.

Ondernemers

In de gemeente Ooststellingwerf zit een grote verscheidenheid aan ondernemers: van landbouw tot horeca, van recreatie tot zakelijke dienstverlening. Ondernemers zijn onder andere gebaat bij een gezond economisch klimaat, een goede infrastructuur, relevante kennisontwikkeling en vaardige werknemers. Ook zijn zij (indirect) gebaat bij een schoon milieu en een groene, natuurrijke omgeving. Een schoon milieu zorgt voor schoon en voldoende water en een vruchtbare bodem. Tevens bevordert een groene omgeving de gezondheid van mensen.

Ondernemers hebben een belangrijke en cruciale rol in het circulair inrichten van producten, diensten en bedrijfsprocessen. Ondernemers kunnen hier zelf al een start in maken, door kritisch te kijken naar de grondstoffen die ze gebruiken en het afval dat ze creëren. Hiermee wordt inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn om te kiezen voor duurzame alternatieven of om grondstoffen en afval te verminderen. Op die manier kunnen de ondernemers een besparing aan grondstoffen en CO_2 realiseren en daarmee kosten reduceren, terwijl ze tegelijkertijd de inwoners en overheden helpen om duurzamere keuzes te maken. Hierdoor ontstaan nieuwe verdienmodellen en ondernemerskansen. De keuze om circulair te ondernemen kan dus ook economisch gedreven zijn. Ondernemers kunnen de R-ladder en het model van Ellen MacArthur goed gebruikt worden. Daarnaast kunnen de ondernemers de kennis van **Vereniging Circulair Friesland** en het Versnellingshuis gebruiken of subsidies aanvragen voor circulair ondernemen via bijvoorbeeld Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Hiervoor is het echter wel van belang dat ondernemers gemotiveerd zijn om hun producten en diensten circulair te (her)ontwerpen. Deze motivatie kan financieel (minder kosten of meer opbrengsten) of intrinsiek zijn (een persoonlijke wens om een circulair product of dienst te maken). Uit gesprekken met meerdere ondernemers is gebleken dat het vaak gaat om een combinatie van financiële en intrinsieke motivatie, omdat de financiële voordelen niet altijd genoeg zijn. De gemeente heeft vooral de verantwoordelijkheid om deze motivatie bij ondernemers te vergroten.

Inwoners

Inwoners zijn gebaat bij een veilige, gezonde en groene leefomgeving. De gemeente heeft een grote rol in het creëren en behouden hiervan. Inwoners hebben hierin echter zelf ook een actieve rol. Inwoners kunnen een circulaire economie namelijk stimuleren door de strategieën vanuit de R-ladder toe te passen. Bijvoorbeeld het repareren van onderdelen van een auto is goedkoper dan het nieuw aanschaffen van een auto. Circulair denken kan de inwoners een kostenbesparing opleveren en een motivatie zijn om circulair te handelen.

Om dit te kunnen doen, is het van belang dat inwoners weten wat een circulaire economie is, waarom het belangrijk is en hoe zij kunnen bijdragen. De gemeente Ooststellingwerf erkent dit belang en wil daarom ook de verantwoordelijkheden nemen. Echter, het is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente om de inwoners te informeren. Ook kennis- en onderwijsinstellingen (zoals universiteiten en scholen) en andere overheidsorganen (zoals de rijksoverheid) spelen hierin een belangrijke rol. Tevens is het enorm waardevol als ook bedrijven hun verantwoordelijkheid pakken om circulaire economie gerelateerde kennis te delen. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van hun eigen ervaringen of door inwoners eerlijk te informeren over hoe circulair hun producten of services eigenlijk zijn. Tot slot is het van belang dat inwoners onderling hun kennis delen. Op die manier kunnen ze elkaar informeren en stimuleren tot circulair gedrag. Met meer kennis en informatie tot hun beschikking, kunnen inwoners steeds meer zelf de verantwoordelijkheid nemen.

Kennis- en onderwijsinstellingen

In de gemeente Ooststellingwerf zitten verschillende kennis- en onderwijsinstellingen. Zij hebben baat bij een omgeving waarin men kan leren en onderzoeken. De rol van kennis- en onderwijsinstellingen is het opleiden van toekomstige werknemers, experts en onderzoekers. Door deze rol hebben ze tevens de verantwoordelijkheid om kennis te ontwikkelen rondom duurzame thema's zoals een circulaire economie. Deze kennis kan vervolgens gebruikt worden om de transitie naar een circulaire economie te versnellen.

Uit gesprekken met enkele kennisinstellingen in Ooststellingwerf en omgeving, blijkt dat zij volop bezig zijn met het thema circulaire economie. Veel van de studenten doen onderzoek naar technische oplossingen voor het ontwikkelen van circulaire producten of het meer circulair maken van systemen en processen. Ook kijken ze naar het gedrag van mensen en welke invloed dit heeft op systemen en processen. Veel van hen doen dit in samenwerking met bedrijven uit de omgeving, die hen vaak benaderen met praktische onderzoeksvragen. Er wordt dus zeker al onderzoek gedaan naar dit thema. Echter, het concept "**circulaire economie**" is relatief jong en daarom is er nog veel onderzoek nodig. Bijvoorbeeld naar nieuwe materiaaltoepassingen en bedrijfsmodellen. Deze kennis helpt bedrijven en de overheid weer verder in de transitie.

Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven

Thema 1 richt zich op de circulaire economie binnen de gemeentelijke organisatie. De gemeente wil bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie en tegelijkertijd anderen inspireren om hetzelfde te doen. Daarvoor is het van belang dat de gemeente het goede voorbeeld geeft. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd.

Doel thema 1: In 2030 is de gemeentelijke organisatie 100% circulair

Subdoel 1.1: Vanaf 2024 dragen de medewerkers van de gemeente actief bij aan een circulaire gemeente.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een intern communicatieplan op om circulair denken en handelen zoveel mogelijk te stimuleren. Het doel is dat dit interne communicatieplan een gedragsverandering teweeg brengt.	Gemeentelijke organisatie	Informeren, stimuleren, activeren	2023-2024
Nulsituatie vaststellen: de gemeente gaat verder met verduurzaming van grondstofstromen door een grondstofstromenanalyse op te stellen van de gemeentelijke organisatie. Hiermee wordt inzichtelijk wat de grotere grondstofstromen zijn en waar impact te behalen valt. Hieruit volgen de concrete acties voor de gemeente. In deze concrete acties wordt een onderscheid gemaakt tussen de korte en de lange termijn acties.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen	2023
De gemeente publiceert de grondstofstromenanalyse intern en communiceert hierover om medewerkers bewust te maken van de impact van deze grondstofstromen.	Gemeentelijke organisatie	Bewustwording vergroten	2024
De gemeente inventariseert de mogelijkheden tot het uitvoeren van grondstofstromenanalyses voor inwoners en ondernemers, in samenwerking met organisaties uit de omgeving zoals Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie (NICE) en ondernemers.	Gemeentelijke organisatie, inwoners, ondernemers	Nulsituatie vaststellen, bewustwording vergroten	2024
De gemeente voert de grondstofstromenanalyse iedere twee jaar uit.	Gemeentelijke organisatie	Monitoren en evalueren	2024-2030
De gemeente deelt regelmatig resultaten van de interne circulaire aanpak en reflecteert hierop. Daarnaast blijft de gemeente circulaire initiatieven positief benaderen, zodat er een gezamenlijke beweging ontstaat om de gemeente circulair te maken.	Gemeentelijke organisatie	Informeren, kennis delen, monitoren en evalueren, activeren	>2024

Subdoel 1.2: In 2030 koopt de gemeente 100% circulair, CO2-neutraal en energieneutraal in.
Het tussendoel in 2025 is dat 25% van de inkopen van de gemeente circulair, CO2-neutraal en energieneutraal is.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente implementeert de afspraken conform Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) in het **inkoopbeleid** en volgt het actieplan dat is opgesteld vanuit de OWO-gemeenten (Oost-stellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland).			
• De gemeente laat zich certificeren op de CO2-prestatieladder, mini-maal trede 3.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen, monitoren en evalueren	>2023
• De gemeente verzamelt data over de eigen inkoop via de MVI zelfe-valuatietool en creëert daarmee inzage in hoe duurzaam er wordt ingekocht.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen, monitoren en evalueren	>2023
• De gemeente draagt bij het inkopen bewust en meetbaar bij aan het realiseren van haar duurzame doelstellingen.	Gemeentelijke organisatie	Kennis delen, bewust-wording vergroten	Continu

• De gemeente maakt alle grond-, weg-, en waterbouw (GWW) aanbe-stedingstrajecten inzichtelijk.
  • De gemeente werkt 5 van deze GWW aanbestedingstrajecten verder uit tot een project, waarbij de ambitie wordt verhoogd naar niveau 3 van het ambitieweb.
  • De gemeente past in minimaal 1 van deze 5 projecten een aanbe-stedingsprocedure toe die verdere innovatie mogelijk maakt.
	Gemeentelijke organisatie	Kansen signaleren en realiseren	2023-2025

De gemeente inventariseert het gebruik van een platform om (bouw) materialen uit de openbare ruimte en het vastgoed circulair in te zetten en in te kopen (o.a. in samenwerking met Vereniging Circulair Friesland). Indien de resultaten succesvol zijn, maakt de gemeente voor 2025 actief gebruik van een platform.	Gemeentelijke organisatie	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren, activeren	>2023

Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen

Thema 2 richt zich op het bevorderen van circulair ondernemen. Denk hierbij aan een stabielere materiaaltoevoer, een verbeterde leverings-zekerheid van grondstoffen en een betere concurrentiepositie. Daarnaast heeft het veel maatschappelijke voordelen. Door als ondernemers kennis en informatie met elkaar uit te wisselen en als overheid innovatie te stimuleren, kunnen er veel waardevolle circulaire ontwikkelingen ontstaan. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 2: In 2030 werken ondernemers samen aan het zo circulair mogelijk inzetten van grondstoffen en materialen

Subdoel 2.1: In 2024 weten ondernemers in de gemeente wat circulair ondernemen is en welke middelen er beschikbaar zijn.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente inventariseert de beschikbare middelen (innovatiebudget-ten via gemeente en provincie, CIRCO-tracks, RVO subsidies, netwerk subdoel 4.1, etc.) en werkt deze uit in een overzicht. De gemeente stimu-leert de ondernemers om gebruik te maken van deze middelen, door het overzicht actief met hen te delen.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, informeren, stimuleren	2023-2024
De gemeente weet waar de circulaire kansen van verschillende sectoren in de gemeente liggen.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren	2023-2024
De gemeente brengt relevante ondernemersnetwerken onder de aan-dacht en stimuleert ondernemers om lid te worden van netwerken zoals Vereniging Circulair Friesland.	Ondernemers	Kennis delen, stimuleren	>2023
De gemeente stelt een communicatieplan op voor informatieverstrekking richting ondernemers.	Ondernemers	Informeren, kennis delen	2023-2024

Subdoel 2.2: In 2024 en 2025 stelt de gemeente een innovatiebudget beschikbaar voor circulaire innovaties en ontwikkelingen.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente opent een innovatiebudget en communiceert actief over dit innovatiebudget vanuit de in het communicatieplan beschreven middelen.	Ondernemers	Informeren, activeren	2024-2025
De gemeente evalueert na het toekennen van de subsidies hoe de subsidie de ondernemer geholpen heeft.	Ondernemers	Monitoren en evalueren	2024-2026

Subdoel 2.3: In 2030 wisselen ondernemers kennis, (gebruikte) grondstoffen en materialen met elkaar uit.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente sluit zich aan bij de ondernemersvereniging en is aanwezig bij de bijeenkomsten om circulair ondernemen te bevorderen en waar mogelijk te bemiddelen.	Ondernemers	Informeren, kennis delen	>2023
De gemeente deelt resultaten die voortgekomen zijn uit de gebruikte middelen (bijv. gevolgde CIRCO-tracks of benutte innovatiebudgetten). Er wordt gereflecteerd op de resultaten, waarna wordt bepaald hoe de middelen worden voortgezet en/of uitgebreid.	Ondernemers	Kennis delen, monitoren en evalueren	>2024
De gemeente zet de circulaire hub (zie subdoel 3.3) in als middel voor ondernemers om kennis, (gebruikte) grondstoffen en materialen met elkaar uit te wisselen.	Ondernemers	Kennis delen, kennis ontwikkelen, kennis toepassen	2030

Uitvoeringsthema 3:
Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten

Thema 3 richt zich op het creëren van bekendheid omtrent het thema circulaire economie, aangezien het concept ‘circulaire economie’ bij veel inwoners nog onbekend is. Binnen dit thema wordt ingezet op het creëren van bewustwording en in gang zetten van circulaire economie gerelateerde acties. Het belang van inwonersparticipatie wordt met deze doelstellingen benadrukt.
Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 3: In 2030 weten inwoners wat een circulaire economie inhoudt en hoe zij hieraan kunnen bijdragen

Subdoel 3.1: In 2025 heeft de gemeente de VANG-doelstelling van 30 kg restafval per inwoner per jaar behaald.
De gemeente onderneemt de volgende acties aan de hand van het **Van Afval Naar Grondstof (VANG)** beleid:

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente continueert in samenwerking met Omrin en de VANG werkgroep bestaande acties op het gebied van afvalpreventie, het verbeteren van afvalscheiding (door middel van Diftar+) en het sluiten van kringlopen. Dit wordt waar mogelijk verder uitgebreid.	Inwoners	Kennis delen, Bewustwording vergroten, stimuleren	>2023
De gemeente continueert de bestaande projecten uit het beleids- en uitvoeringsprogramma aanpak zwerfafval 2014-2022 en breidt dit waar mogelijk verder uit.	Inwoners	Bewustwording vergroten, stimuleren, activeren	>2023
De gemeente maakt gebruik van de Friese communicatiecampagne ‘**Samen Halen We Alles Eruit**’.	Inwoners	Bewustwording vergroten, stimuleren, activeren	Continu
De gemeente onderzoekt welke instrumenten ingezet kunnen worden om afvalpreventie en hergebruik verder te stimuleren. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt bepaald welke acties worden ondernomen.	Inwoners	Kennis ontwikkelen, stimuleren	>2023

Vervolg Subdoel 3.1

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om de hoeveelheid grof huishoudelijk afval en bouw- en sloopafval te verminderen en hoe deze afvalsoort beter gescheiden kan worden. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt bepaald welke acties worden ondernomen.	Inwoners	Kennis ontwikkelen	>2023
De gemeente maakt effectief gebruik van de resultaten van het monitoren van zwerfafval in verschillende winkelgebieden. Daarnaast worden opruimacties georganiseerd in samenwerking met ondernemers, inwoners en Nederland Schoon.	Inwoners, ondernemers	Kennis toepassen, stimuleren, activeren	>2023

Subdoel 3.2: Vanaf 2024 communiceert de gemeente actief over het thema ‘circulaire economie’.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een Communicatieplan Circulaire Economie op voor 2024-2030, om bekendheid te creëren onder inwoners over de circulaire economie en over de bijdrage die inwoners kunnen leveren. Dit is ter aanvulling op de communicatiecampagne van VANG.	Inwoners	Kennis toepassen, stimuleren, activeren	>2023
De gemeente zoekt voor het communicatieplan waar mogelijk de verbinding met communicatiestudenten, om te onderzoeken welke kansen er zijn om het thema ‘circulaire economie’ creatief te communiceren.	Inwoners, kennis- en onderwijsinstellingen	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren	2023-2024
De gemeente organiseert en faciliteert elk jaar ‘de week van de circulaire economie’ waarbij lokale overheidsinstanties, ondernemers, inwoners en kennis- en onderwijsinstellingen samenkomen. De gemeente pakt een rol in het vergroten van de zichtbaarheid.	Inwoners, lokale overheden, ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen	Bewustwording vergroten, kennis delen, activeren	>2024
De gemeente ondersteunt jaarlijks initiatieven die bekendheid en bewustwording omtrent circulariteit stimuleren.	Inwoners	Stimuleren, activeren	>2023

Subdoel 3.3: In 2030 beschikt de gemeente Ooststellingwerf over een Circulaire Hub.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente zoekt naar een geschikte plek voor de start van een Circulaire Hub, waar maximaal wordt ingezet op het hergebruiken, repareren, opknappen, reviseren, herbestemmen en recyclen van producten en materialen (zie **R-ladder**). In de Circulaire Hub worden afvalstromen aan nieuwe en hoogwaardigere toepassingen gelinkt (bijv. textiel dat ingeleverd wordt bij de kringloop zichtbaar verbinden aan Weefcollectief Friesland).	Inwoners, ondernemers	Stimuleren, activeren, kennis delen	2023-2025
De gemeente werkt de ontwikkeling van een Circulair Hub uit in een routekaart.	Inwoners, ondernemers	Informeren	2025
De gemeente richt zich met de Circulaire Hub ook op sociale activering (bijv. onderwijs en educatie) en werkgelegenheid (bijv. (re)integratie).	Inwoners, lokale overheden, ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen	Kansen signaleren en realiseren, kennis delen, stimuleren	>2025
De gemeente ondersteunt jaarlijks initiatieven die bekendheid en bewustwording omtrent circulariteit stimuleren.	Inwoners	Stimuleren, activeren	>2023
De gemeente onderzoekt de mogelijkheden tot verdere uitbreiding van het Repair Café en de Estafette Recyclewinkel en initieert een samenwerking met de Circulaire Hub.	Inwoners, ondernemers	Kansen signaleren en realiseren, kennis delen	>2025

Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen

Thema 4 richt zich op de ontwikkeling en toepassing van kennis over de circulaire economie in de gemeente. Er wordt binnen de gemeente vanuit verschillende hoeken kennis opgedaan over de circulaire economie. Om stappen te maken richting een circulaire economie, is het van belang dat deze kennis daadwerkelijk in de gemeente wordt toegepast. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 4: In 2030 wordt de ontwikkelde kennis over de circulaire economie toegepast binnen de gemeente en worden kennis- en onderwijsinstellingen ingezet bij lokale uitdagingen

Subdoel 4.1: In 2024 is geïnventariseerd welke circulaire ontwikkelingen en uitdagingen er bij kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers leven.

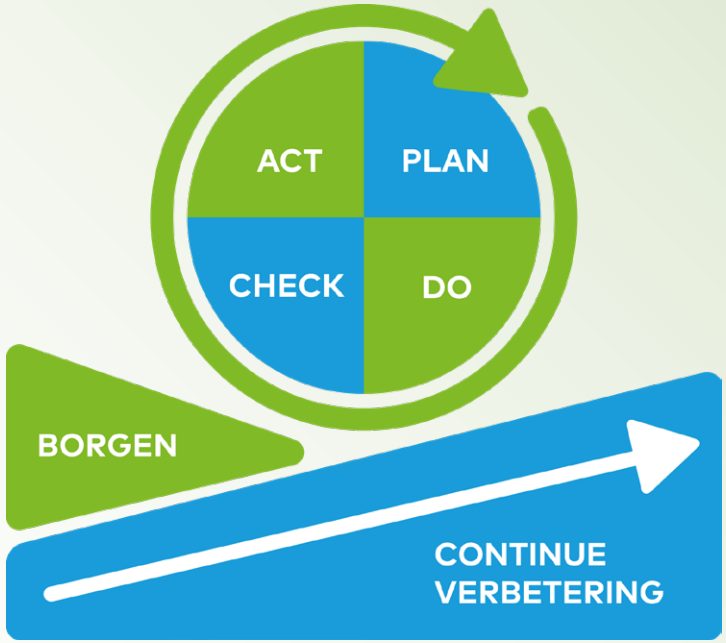
Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een ambassadeur aan die verbindingen legt tussen kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Stimuleren, activeren, kansen signaleren en realiseren	2023
De gemeente onderzoekt wat kennis- en onderwijsinstellingen momenteel doen met het thema ‘circulaire economie’, waar ze naar toe kunnen werken en hoe de gemeente hen daarbij kan ondersteunen. De gemeente maakt op basis van dit onderzoek een plan voor de ondersteuning.	Kennis- en onderwijsinstellingen	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren, stimuleren	2023-2024
De gemeente inventariseert de laatste ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van de circulaire economie bij ondernemers en houdt dit actief bij.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, Kansen signaleren en realiseren	>2023

Subdoel 4.2: Vanaf 2025 wordt de denkkracht van kennis- en onderwijsinstellingen ingezet op de lokale ontwikkelingen en uitdagingen.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente zet een netwerk op, of maakt gebruik van een bestaand netwerk, met kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers. In dit netwerk worden onderwijs en onderzoek verbonden aan de lokale ontwikkelingen en uitdagingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de lopende initiatieven en netwerken zoals **SPARK the Movement** en het **Biosintrum**.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Kennis delen, activeren, kansen signaleren en realiseren	2024-2025
De gemeente focust op het actief delen van circulaire praktijkvoorbeelden om meer bekendheid te geven aan circulariteit en het netwerk. Het lisdodde-project voor veenweidegebieden kan worden gebruikt als voorbeeld, zodat er kan worden geleerd van deze succesvolle aanpak waarbij denkkracht van onderwijs werd ingezet.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Kennis delen, stimuleren	>2025

Monitoring en evaluatie

Om een goed beeld te geven van hoe ver de gemeente is met de impact per uitvoeringsthema's zal het proces uitgebreid gemonitord worden. Bij het monitoren wordt er in de gaten gehouden of de uitvoeringthema's en de bijhorende doelen op het goede spoor zijn en of er eventueel moet worden bijgestuurd. De monitoring wordt via meetmomenten gedaan en geëvalueerd zodat er ieder jaar kan worden teruggekoppeld hoe ver ieder thema is en wat er aan impact bereikt is. Het jaar 2024 is hierbij de nulsituatie, zodat effecten van de acties die uit dit rapport voortkomen gemeten kunnen worden. Aan de hand van de Plan-Do-Check-Act cyclus wordt het plan jaarlijks verbeterd en aangescherpt waardoor het als levend plan kan worden beschouwd.

Monitoring en evaluatie zijn allebei belangrijk voor een sluitende Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA-cyclus). Deze PDCA-cyclus is een waardevolle methode aangezien het ervoor kan zorgen dat er continu sprake is van verbeteringen en aanscherping van het plan. Door de plannen voor te bereiden (Plan), uit te voeren (Do), te evalueren (Check) en te verbeteren (Act) kan de gemeente zo effectief mogelijk naar een circulaire gemeente toewerken.

Landelijk zijn er veel ontwikkelingen op het vlak van monitoring van de circulaire economie. Het Planbureau voor de Leefomgeving monitort samen met 8 andere kennisinstellingen de transitie naar een circulaire economie en monitort daarbij ook de voortgang ten aanzien van het tussendoel in 2030. Ieder jaar brengen deze instituten meerdere rapporten uit, zodat het beleid kan worden geëvalueerd en de overheid met nieuwe kennis en inzichten het bestaande beleid bij kan sturen[18]. Hoewel deze kennis veelal gericht is op landelijke monitoring, is er ook veel inzicht in regionale ontwikkelingen. De gemeente ontsluit deze kennis en inzichten door jaarlijks de gepubliceerde rapporten te bestuderen, zodat deze uitvoeringsstrategie ook waar nodig bijgestuurd kan worden met de nieuwste kennis en inzichten.

Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven
Wat betreft de gemeentelijke bedrijfsvoering wordt er gestart met het vaststellen van de nulsituatie door middel van de grondstofstromen analyse. Deze grondstofstromen analyse wordt iedere twee jaar opnieuw uitgevoerd zodat bepaalde stromen gemonitord worden met als doel deze te verkleinen en meer circulair te verwerken. De acties vanuit de grondstofstromen analyse en het daaruit volgende interne communicatieplan worden gedeeld in de organisatie. Dit gebeurt jaarlijks. De aanpak en monitoring hiervan zal in het te ontwikkelen interne communicatieplan staan.

Het inkoopbeleid heeft vanuit deze uitvoeringsstrategie een meetbaar doel waarbij de monitoring plaatsvindt vanuit het inkoopbeleid. De MVI zelfevaluatietool wordt ingezet voor de benodigde datamonitoring van eigen inkoop. Zelf ingekochte materialen vanuit de bouw wordt via de grondstofstromen analyse zichtbaar en daarmee ook gemonitord.

18 Werkprogramma monitoring en sturing circulaire economie | PBL Planbureau voor de Leefomgeving

Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen
Aan de hand van het aangevraagde innovatiebudget en het aantal projecten dat opgezet wordt, wordt gemonitord of dit doel behaald is. De genoemde maatregelen vormen als het ware een actielijst voor de gemeente om de doelen te behalen. In 2025 zijn alle maatregelen van subdoel 2.1 en 2.2 opgestart zodat doorgestart kan worden met de maatregelen uit subdoel 2.3.

Door eind 2024 een steekproef uit te voeren, kan er worden geïnventariseerd of inderdaad alle ondernemers op de hoogte zijn van de beschikbare middelen en opgestarte projecten aan de hand van de subsidies. Door deze resultaten te delen (subdoel 2.3) en te reflecteren wordt de PDCA-cyclus nageleefd en wordt geacteerd voor de daarop volgende jaren.

Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten
De genoemde maatregelen en acties binnen dit thema vormen prestatie-indicatoren voor de bekendheid en actie. De impact hiervan zal in de loop der jaren zichtbaar worden in aantallen restafval. Door dit zoveel mogelijk te gescheiden in te zamelen, kan er steeds meer worden gerecycled. De monitoring vindt daarom plaats via het meten van de aantal kg restafval per inwoner per jaar.

Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen
De genoemde doelen binnen dit thema zijn gebaseerd op de gesprekken die gevoerd zijn met kennis- en onderwijsinstellingen. Vanuit de nulsituatie bleek dat er momenteel een te kleine koppeling is vanuit kennis- en onderwijsinstellingen naar ondernemers en overheden. Omdat die wens er wel is, én omdat het veel potentie heeft, is dit opgenomen in het beleid. Voor de monitoring geldt dat dit soort gesprekken met alle partijen belangrijk zijn om te evalueren of de doelen effect hebben gehad. Daarom wordt er in 2025 wederom een gespreksronde georganiseerd met alle partijen vanuit het netwerk van subdoel 4.2.

Bijlage A - Gesprekken

Naam	Categorie	Datum gesprek
LIMM Recycling	Ondernemers	11-08-2022
Hogeschool Van Hall Larenstein	Onderwijsinstelling	25-08-2022
Oerlemans Packaging	Ondernemers	25-08-2022
Oosterwolde Plastic Industrie (OPI)	Ondernemers	25-08-2022
Wageningen Universiteit	Onderwijsinstelling	30-08-2022
Biosintrum	Kennisinstelling	31-08-2022
Machandel	Ondernemers	31-08-2022
Iedema Projectstoffeerders	Ondernemers	02-09-2022
Panelen Holland	Ondernemers	02-09-2022
Aeres Hogeschool	Onderwijsinstelling	28-10-2022
Recyclewinkel Oosterwolde	Ondernemers	21-09-2022
Circulair Friesland	Vereniging	26-08-2022
Aeres MBO Leeuwarden - MBO life science	Onderwijsinstelling	06-10-2022
Stellingwerf College	Onderwijsinstelling	06-06-2023
CSG Liudger	Onderwijsinstelling	23-06-2023
Milieustraat Oosterwolde, Omrin	Ondernemers	Tussen augustus en oktober 2023

Bijlage B - Begrippenlijst

In deze uitvoeringsstrategie worden de onderstaande definities gehanteerd.

Biobased	Materiaal dat afkomstig is van biomassa, oftewel plantaardig of dierlijk materiaal[16].
Biodiversiteit	De verscheidenheid aan leven op aarde, in allerlei vormen zoals verschillende soorten planten, dieren, schimmels en meer[17].
CO2-neutraal	Een evenwicht tussen de uitstoot van CO_2 en de opname van CO_2.
Circulaire Economie	Een economie waarin grondstoffen steeds worden teruggewonnen en opnieuw worden gebruikt. Afval bestaat niet in een circulaire economie.
Consumptie	Het verbruik en gebruik van producten, levensmiddelen en diensten.
Duurzame Ontwikkeling	Ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties om ook in hun behoeften te voorzien in gevaar te brengen[18].
Energieneutraal	Er wordt net zoveel energie opgewekt als dat er wordt verbruikt[19].
Energietransitie	De omschakeling van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen[20].
Grondstoffen	Grondstoffen worden uit de aarde gehaald en gebruikt om halffabrikaten en/of eindproducten van te maken. Voorbeelden van grondstoffen zijn olie, gas en water.
Kennisinstellingen	De verzamelnaam voor alle universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstellingen en academische ziekenhuizen[21].
Klimaatadaptatie	Aanpassing/bestendigheid van menselijke en natuurlijke systemen aan het veranderende klimaat en daarmee het beperken van huidige en te verwachten (schadelijke) gevolgen[22].
Levensduur	De tijd waarin een product of materiaal gebruikt kan worden of een organisme of individu leeft.
Lineaire Economie	Een economie waarin grondstoffen worden gewonnen, gebruikt en uiteindelijk worden weggegooid als afval.
Materialen	Materialen worden gemaakt van grondstoffen en verwerkt tot producten of dienen als benodigdheden voor een dienst of activiteit. Voorbeelden van materialen zijn metaal, glas en textiel.
Onderwijsinstellingen	De verzamelnaam voor alle instellingen waar onderwijs gegeven wordt.
Producten	Alles wat kan worden aangeboden op de markt om aan een wens of behoefte van een klant te voldoen[23].
Productie	Het maken van producten en diensten met als doel ze te verkopen.
Sociale Inclusie	Iedereen doet mee en hoort erbij. Niemand wordt buitengesloten.

16 https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/biomassa/
17 https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/society/20200109STO69929/verlies-aan-biodiversiteit-waarom-is-dit-een-probleem-en-wat-zijn-de-oorzaken
18 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=LEGISSUM:sustainable_development
19 https://anteagroup.nl/duurzaamheid-encyclopedie
20 https://www.cbs.nl/nl-nl/economie/industrie-en-energie/energietransitie
21 https://www.mkbservicedesk.nl/groeien/innoveren/kennisinstellingen-wat-zijn-dat
22 https://anteagroup.nl/duurzaamheid-encyclopedie
23 Kotler, P., Armstrong, G., Brown, L., and Adam, S. (2006) Marketing, 7th Ed. Pearson Education Australia/Prentice Hall

Aanpassingen in de Circulaire Uitvoeringsstrategie
Ook geel gearceerd in de bijlage.

Pag. 9 – 11: R-ladder
- In de inleiding is tekst over de quadruple helix toegevoegd.
- Bij elke stap in de R-ladder is een voorbeeld toegevoegd.

Pag. 17: Ondernemers
- De twee alinea is aangevuld.

Pag. 20: Uitvoeringsthema 1
- Het opstellen van een intern communicatieplan is nu als eerste actie benoemd, na de actie om met een grondstofstromenanalyse de nulsituatie vast te stellen.
- Nulsituatie vaststellen: het starten van een grondstofstromenanalyse is nu op 2023 gezet i.p.v. 2024 zoals eerder beschreven.
- In de 4e actie toegevoegd dat we voor het uitvoeren van een grondstofstromenanalyse samenwerken met organisaties uit de omgeving zoals Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie (NICE) en ondernemers.

Pag. 24: Uitvoeringsthema 3
- Diftar+ is toegevoegd als aanpak voor het verbeteren van afvalscheiding.
- Het twee keer benoemen van de aanpak zwerfafval is aangepast naar het eenmaal benoemen.

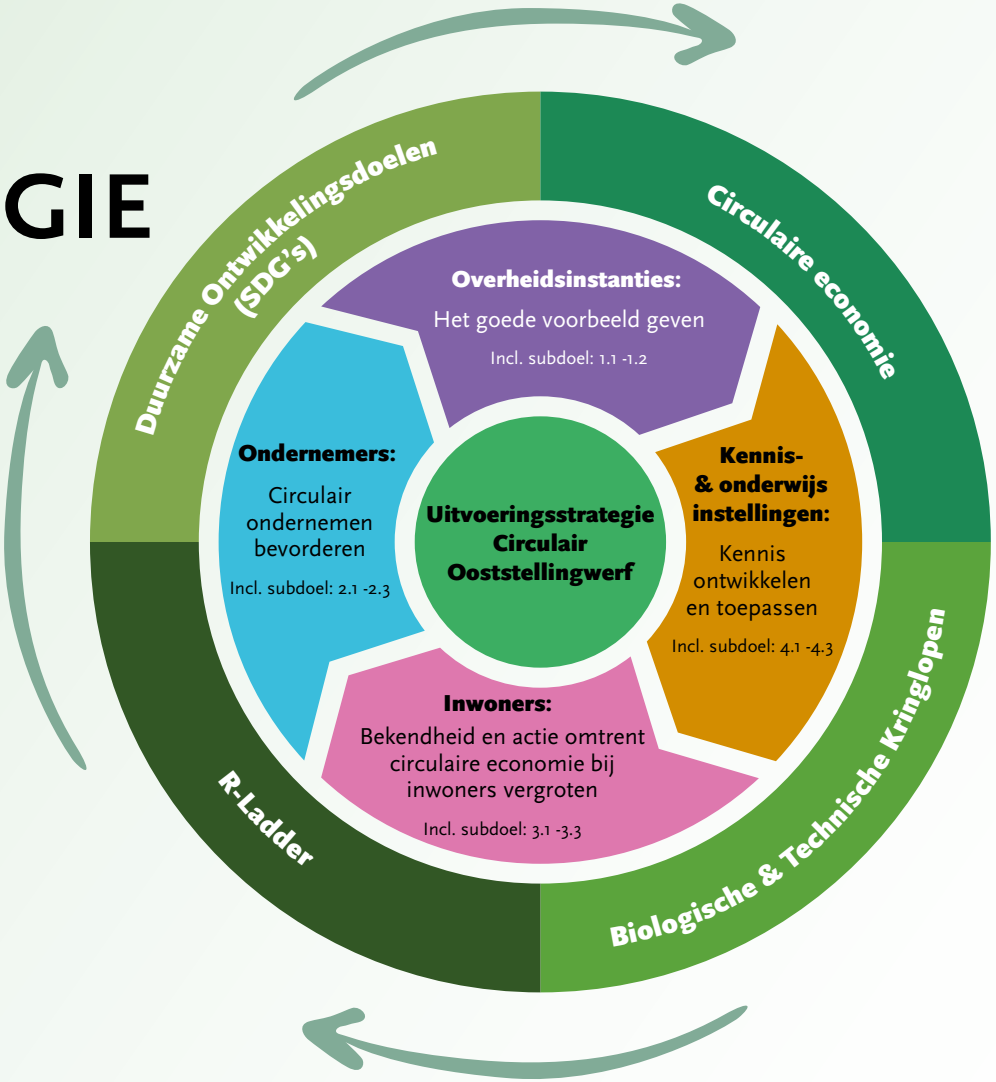
Pag. 25: Subdoel 3.2
- In de 3e actie is benoemd dat de gemeente een rol pakt in het vergroten van de zichtbaarheid. In plaats van de eerdere bewoording dat de gemeente deze rol pakt *waar mogelijk*.

Pag. 29 – 30.
- Monitoring en evaluatie toegevoegd.

Pag. 31: Bijlage A
- Er zijn aanvullende gesprekken gevoerd met de onderwijsinstellingen binnen de gemeente en toegevoegd in het schema van bijlage A.

2023 - 2030

CIRCULAIRE UITVOERINGSSTRATEGIE OOSTSTELLINGWERF

GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF
MAART 2023

gemeente ooststellingwerf

Inhoud

Model Circulair Ooststellingwerf 5
Het Model 6
Duurzame Ontwikkelingsdoelen 7
Circulaire Economie 8
Biologische en technische kringlopen 9
R-ladder 10
Internationale Beleidskaders 12
Nationale Beleidskaders 13
Provinciale Beleidskaders 14
Programma Duurzaam Ooststellingwerf 15
Overheidsinstanties (gemeente) 16
Ondernemers 17
Inwoners 18
Kennis- en onderwijsinstellingen 19
Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven 20
Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen 22
Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten 24
Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen 27
Monitoring en evaluatie 29
Bijlage A – Gesprekken 31
Bijlage B - Begrippenlijst 32

Circulair Ooststellingwerf

In de huidige economie halen we materialen van de aarde, maken we er producten van en gooien we ze uiteindelijk weg als afval. Dit proces is lineair. In een **circulaire economie** daarentegen worden grondstoffen, materialen en producten zo lang mogelijk gebruikt en bestaat afval dus niet. De circulaire economie helpt daardoor onder andere om klimaatverandering en biodiversiteitsverlies tegen te gaan en om in belangrijke maatschappelijke behoeften te voorzien[1]. Daarnaast draagt de circulaire economie bij aan een verbeterde leveringszekerheid van grondstoffen, een betere concurrentiepositie en kan het bijdragen aan innovatie, groei en banen[2].

De gemeente Ooststellingwerf erkent het belang van circulaire economie en daarom is het een van de drie thema's uit het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf**. Deze uitvoeringsstrategie is een uitwerking van dit specifieke thema, waarin is omschreven hoe een circulaire economie in de gemeente Ooststellingwerf wordt bevorderd. Voor het schrijven van deze uitvoeringsstrategie heeft de gemeente gesproken met verschillende ondernemers, organisaties en kennisinstellingen over dit onderwerp (zie **bijlage A – Gesprekken**). De opbrengst van deze gesprekken zijn net als de **evaluatie van het Programma Biobased Economy 2016 – 2020** meegenomen in het maken van deze uitvoeringsstrategie en het formuleren van de doelstellingen.

Het centrale thema in de uitvoeringsstrategie is de 'circulaire economie'. Om de transitie van een lineaire naar een circulaire economie te maken, moeten **kringlopen** worden gesloten. Daar draagt de gemeente Ooststellingwerf graag aan bij. Het hoofddoel van deze uitvoeringsstrategie is daarom:

De gemeente Ooststellingwerf sluit voor 2030 zoveel mogelijk biologische en technische kringlopen. Dit doet de gemeente in samenwerking met lokale ondernemers, inwoners, overheidsinstanties en kennis- en onderwijsinstellingen.

De gemeente werkt aan dit doel door:
1. Het goede voorbeeld te geven
2. Circulair ondernemen te bevorderen
3. Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners te vergroten
4. Kennis te ontwikkelen en toe te passen

1 https://ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview
2 https://www.europa-nu.nl/id/vknegugz7hwu/nieuws/circulaire_economie_definitie_belang_en?ctx=vg9pjk198axu&s0e=vhdubxdwqrzw#:~:text=De%20weg%20naar%20een%20meer,580.000%20banen%20in%20de%20EU)

Model Circulair Ooststellingwerf

In deze uitvoeringsstrategie worden de concrete stappen en acties omschreven die bijdragen aan een circulair Ooststellingwerf. Deze stappen en acties zijn vertaald naar een visueel model (zie figuur 1). Dit model wordt als leidraad gebruikt in deze uitvoeringsstrategie. Het model bestaat uit verschillende onderdelen. Op elk onderdeel kan worden geklikt, waarna een nadere toelichting van dat onderdeel verschijnt. In dit model zijn de volgende zaken te vinden:

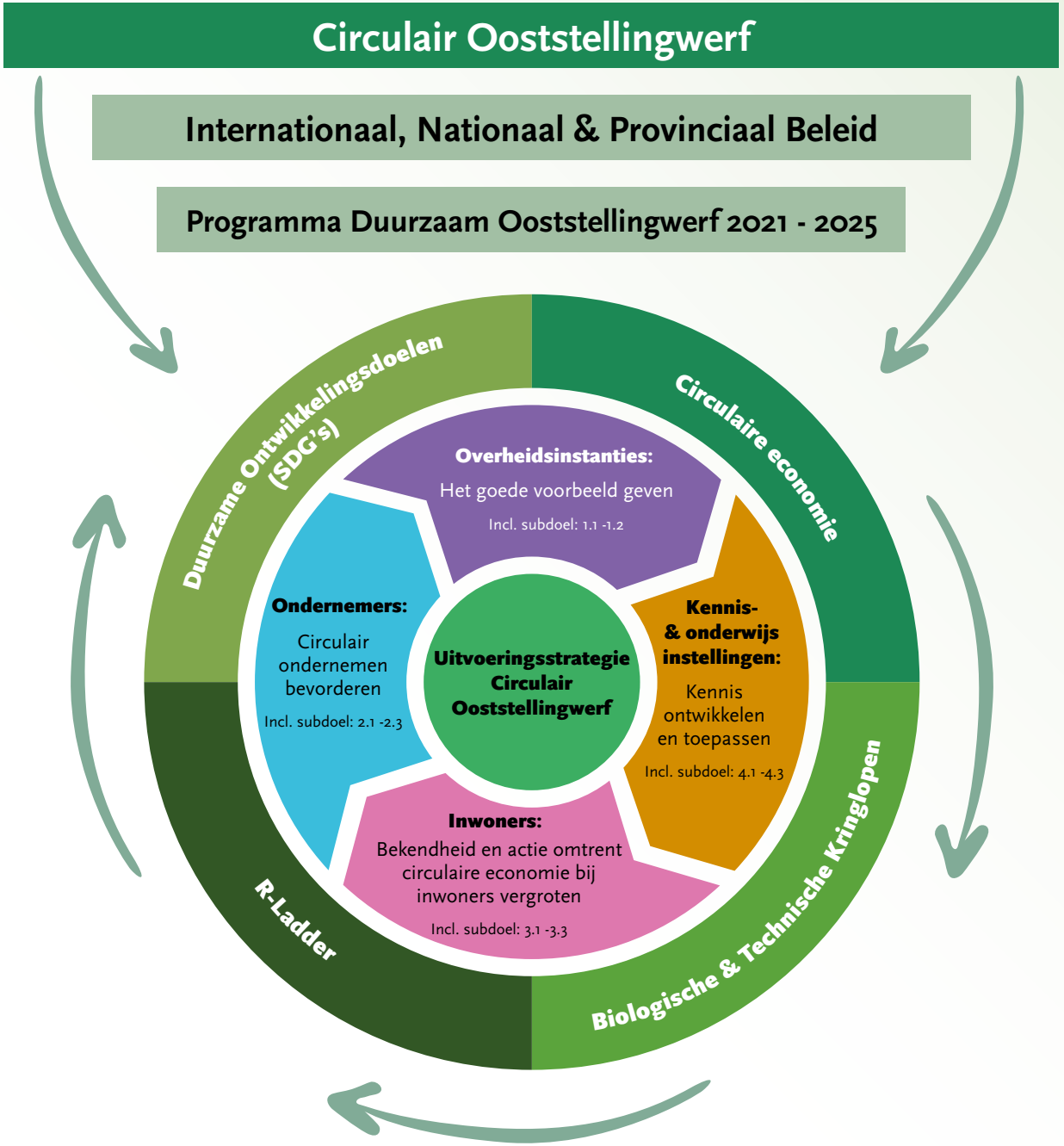
Circulair Ooststellingwerf
Het onderdeel circulair Ooststellingwerf verwijst naar de aanleiding en urgentie van deze uitvoeringsstrategie. Naast de overkoepelende titel **Circulair Ooststellingwerf** wordt ook de beleidsachtergrond weergegeven door middel van de kopjes:

- Internationaal, Nationaal, Regionaal en Lokaal Beleid: vanwege de urgentie om efficiënter met materialen om te gaan, is er door diverse overheden beleid ontwikkeld. Dit onderdeel verwijst naar de totstandkoming van circulair beleid en de actuele ontwikkelingen op het gebied van **internationaal**, **nationaal** en **provinciaal** beleid.
- Programma Duurzaam Ooststellingwerf: om de achtergrond van de interne beleidsontwikkeling toe te lichten, verwijst dit onderdeeldeel naar de directe aanleiding tot dit rapport: het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf**.

Circulaire economie begrippen
In de groene cirkel van het model staan de belangrijkste begrippen op het gebied van circulaire economie. Het geeft een uitleg over wat een circulaire economie precies is en hoe dit samenhangt met andere onderwerpen, zoals economische groei, sociale impact en duurzaamheid. De verschillende termen die uitgelegd worden, zijn: **Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)**, **Circulaire Economie**, **Biologische en Technische kringlopen**, en de **R-ladder**.

De Quadruple helix
Bij de ontwikkeling van een lokale, circulaire economie zijn de volgende vier stakeholders voornamelijk van belang: ondernemers, inwoners, overheidsinstanties, en kennis- en onderwijsinstellingen. Deze partijen samen worden ook wel de 'quadruple helix' genoemd. Deze stakeholders hebben allemaal een rol in het creëren van een circulaire economie. Een intensieve samenwerking tussen deze partijen is nodig om innovaties en nieuwe ontwikkelingen te laten slagen. In het model worden deze stakeholders daarom ook specifiek benoemd door middel van een dikgedrukt kopje boven de doelstellingen. In deze uitvoeringsstrategie worden bij de onderdelen **ondernemers**, **inwoners**, **overheidsinstanties** en **kennis- en onderwijsinstellingen** uitgelegd welke belangen, rollen en verantwoordelijkheden deze stakeholders hebben in de transitie naar een circulaire economie.

Circulaire Doelstellingen
Onder de stakeholders staat per stakeholder een hoofdthema geformuleerd. Per hoofdthema zijn verschillende doelen ontwikkeld, waarbij is aangegeven welke plannen wanneer worden uitgevoerd.

Figuur 1 - Model Circulair Ooststellingwerf

Figuur 2 - De zeventien ’Sustainable Development Goals (SDG’s)

Figuur 2 - De zeventien ’Sustainable Development Goals (SDG’s)

Circulaire Economie

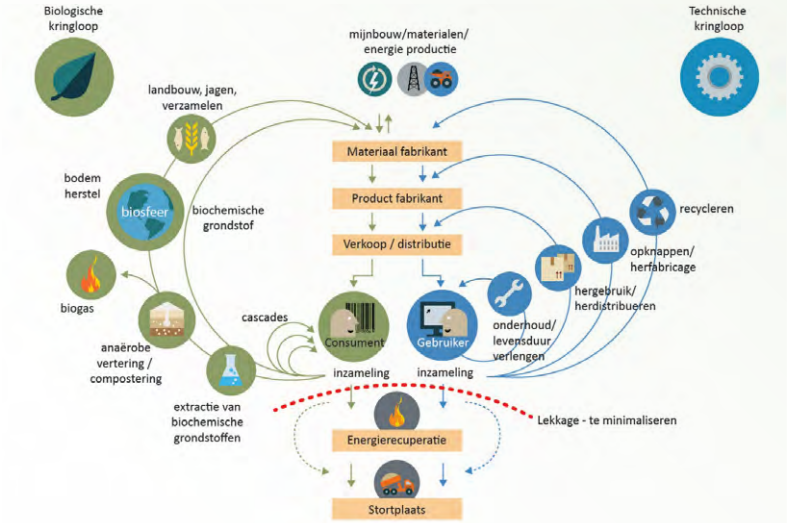
Onze huidige economie is lineair. In een lineaire economie worden grondstoffen van en uit de aarde gehaald en daarvan worden producten gemaakt. De producten worden vervolgens voor een bepaalde tijd gebruikt en daarna worden ze weggegooid als afval. Dit systeem leidt tot schaarste en een hoge CO2-uitstoot, met de opwarming van de aarde als gevolg.

Een alternatief op de lineaire economie is de circulaire economie, waarin grondstoffen zoveel mogelijk worden teruggebracht in de economie. In een circulaire economie worden bestaande materialen en producten namelijk continu teruggebracht in de kringloop. Dit kan bijvoorbeeld door te hergebruiken, repareren en op te knappen (**R-ladder**). Daarnaast worden producten op zo'n manier ontworpen dat ze aan het einde van hun levensduur opnieuw als grondstoffen kunnen worden ingezet. Op die manier wordt de levenscyclus van een product uitgebreid en grondstofverspilling teruggebracht.

In een circulaire economie worden grondstoffen, materialen en producten dus zo lang mogelijk en hoogwaardig benut. Dat betekent dat in een volledig circulaire economie, afval niet meer bestaat en de **biologische en technische kringlopen** gesloten zijn. Dit heeft als voordeel dat grondstoffen voorradig blijven en CO_2-uitstoot wordt teruggedrongen.

Biologische en technische kringlopen

De Ellen MacArthur Foundation houdt zich constant bezig met het ontwikkelen en promoten van ideeën gerelateerd aan de circulaire economie. De stichting heeft de circulaire economie gevisualiseerd in een zogeheten vlinderdiagram, zoals weergeven in figuur 3. Dit diagram illustreert de circulaire economie en daarmee de continue stroom van materialen. Er zijn twee kringlopen: de biologische kringloop (links, in groen) en de technische kringloop (rechts, in blauw)[4].

Figuur 3 – Vlinderdiagram (gebaseerd op het Vlinderdiagram van de Ellen MacArthur Foundation en OverCirculair[5])

Biologische kringloop

De biologische kringloop is voor natuurlijke materialen die biologisch worden afgebroken en daarmee veilig kunnen terugkeren naar de aarde. Het gaat hier vooral om producten die geconsumeerd worden, zoals voedsel. De biologische kringloop beschrijft de processen die voedingsstoffen terugbrengen naar de bodem en helpen de natuur te regenereren. Regeneratie is de kern van de biologische kringloop. Dit houdt in dat mensen niet alleen focussen op minder schade toebrengen aan het milieu, maar ook op hoe we de aarde kunnen verbeteren[6].

Technische kringloop

De technische kringloop is voor producten die worden gebruikt in plaats van geconsumeerd. De technische kringloop richt zich voornamelijk op het zo lang mogelijk in gebruik houden van deze producten, zodat deze niet verspild worden. Het vlinderdiagram laat meerdere manieren zien voor het hoogwaardig in gebruik houden van producten: onderhouden, hergebruiken, herdistribueren, herstellen, componenten hergebruiken of recyclen. Hoe kleiner de lus, hoe meer waarde het product behoudt en hoe efficiënter het proces. De binnenste lussen krijgen daarom prioriteit boven de buitenste lussen[7]. De **R-ladder** gaat hier uitgebreider op in.

4 https://ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy-diagram
5 https://aboutcircular.nl/2019/11/21/het-vlindermodel/
6 https://ellenmacarthurfoundation.org/articles/the-biological-cycle-of-the-butterfly-diagram
7 https://ellenmacarthurfoundation.org/articles/the-technical-cycle-of-the-butterfly-diagram

R-ladder

De R-ladder (zie figuur 4) is een ladder die bestaat uit tien treden die in het Engels allemaal met een ‘R’ beginnen. De tien treden bieden samen een hiërarchische volgorde van circulaire strategieën: R0 is het meest circulair en R9 het minst. De verschillende **quadruple helix** partijen (ondernemers, inwoners, overheidsinstanties, en kennis- en onderwijsinstellingen) moeten door middel van de doelstellingen in deze uitvoeringstraditie worden gestimuleerd om circulaire strategieën toe te passen die zo hoog mogelijk op de R-ladder staan. Hieronder worden de tien strategieën toegelicht.

R0: Refuse → Afwijzen
Bij *refuse* wordt voorkomen of geweigerd dat grondstoffen en producten worden gebruikt. In deze strategie wordt daarom gefocust op het overbodig maken van producten. Met andere woorden: er worden geen producten meer aangeschaft die eigenlijk onnodig of overbodig zijn. Dit kan ‘consuminderen’ worden genoemd.
Bijvoorbeeld: in plaats van het bezitten van een auto en daarmee reizen, kan gekozen worden om te reizen met het openbaar vervoer.

R1: Rethink → Heroverwegen
Bij *rethink* wordt gefocust op omdenken: zijn er (meer) circulaire alternatieven? Omdenken is van belang in zowel het gebruik als het ontwerp van het product. Productgebruik kan worden geïntensiveerd door bijvoorbeeld producten te delen, maar het product kan ook ontworpen worden voor een langere levensduur of voor multifunctioneel gebruik.
Bijvoorbeeld: het gebruik van deelmobiliteit (het delen van auto’s en fietsen).

R2: Reduce → Verminderen
Bij *reduce* wordt gefocust op het verminderen van het grondstofgebruik. Het ‘niet’ gebruiken van grondstoffen en producten is namelijk het meest efficiënt. Daarnaast wordt gefocust op effectiever gebruik van grondstoffen door minder grondstoffen te verbruiken tijdens de productie en het gebruik van een product. Om deze reden is het tevens van belang om te richten op een productontwerp dat efficiënt gebruik maakt van grondstoffen.
Bijvoorbeeld: een auto produceren met minder materiaal of een auto die zuiniger rijdt.

R3: Reuse → Hergebruiken
Bij *reuse* worden producten opnieuw gebruikt en ingezet voor dezelfde functie. Producten die niet meer gebruikt worden, kunnen zonder bewerking doorgegeven of verkocht worden aan een nieuwe eigenaar. Een manier om meer hergebruik te stimuleren is door producten aan te bieden op een weggeefhoek of marktplaats om ze een tweede leven te geven bij een nieuwe eigenaar.
Bijvoorbeeld: een tweedehands auto aanschaffen.

R4: Repair → Repareren

Bij *repair* worden defecte producten of kapotte onderdelen gerepareerd, zodat men de producten kan blijven gebruiken voor het oorspronkelijke doel. Net als bij reuse gaat een product hierdoor langer mee. Een manier om dit te stimuleren is door middel van een zogenoemd ''repair cafe'' waar mensen hun kapotte spullen naar toe kunnen brengen om gemaakt te laten worden.
Bijvoorbeeld: een onderdeel van de auto repareren in plaats van vervangen.

R5: Refurbish → Opknappen

Bij *refurbish* worden bestaande product opgeknapt of gemoderniseerd. In deze strategie wordt een oud product weer tot een nieuw en daarmee hoogwaardiger product gemaakt.
Bijvoorbeeld: een auto moderniseren door er een nieuwe motor in te plaatsen zodat de auto elektrisch rijdt.

R6: Remanufacture → Reviseren

Bij *remanufacture* worden onderdelen van een afgedankt product gebruikt in een nieuw product met dezelfde functie. In deze strategie worden onderdelen gecheckt en vervangen of gereinigd waar nodig, zodat ze opnieuw gebruikt kunnen worden.
Bijvoorbeeld: een afgeschreven auto uit elkaar halen en maximaal inzetten op onderdelen vervangen zodat de auto weer werkt zoals nieuw.

R7: Repurpose → Herbestemmen

Bij *repurpose* wordt de levensduur van producten verlengt. Dit kan door middel van reparatie en onderhoud, door nieuwe producten te maken van (onderdelen van) oude producten en door gebruikte producten opnieuw in te zetten in een andere functie. Herbestemmen staat lager in de R-ladder, omdat er vaak onderdelen verloren gaan of nieuwe grondstoffen moeten worden toegevoegd.
Bijvoorbeeld: de interieurbekleding van de auto gebruiken om tassen van te maken.

R8: Recycle → Recyclen

Bij recycling worden materialen verwerken tot grondstoffen, zodat daar weer nieuwe producten van gemaakt kunnen worden. Recyclen staat laag op de R-ladder omdat het veel energie kost en omdat materialen vaak worden verwerkt tot producten met een mindere kwaliteit dan het origineel[8]. Afvalplastic kan bijvoorbeeld niet gerecycled worden tot dezelfde producten, zoals voedselverpakkingen, omdat het gemengd ingezameld wordt[9].
Bijvoorbeeld: de materialen van een afgedankte auto scheiden en versnipperen zodat het omgesmolten kan worden tot grondstoffen voor een nieuwe auto.

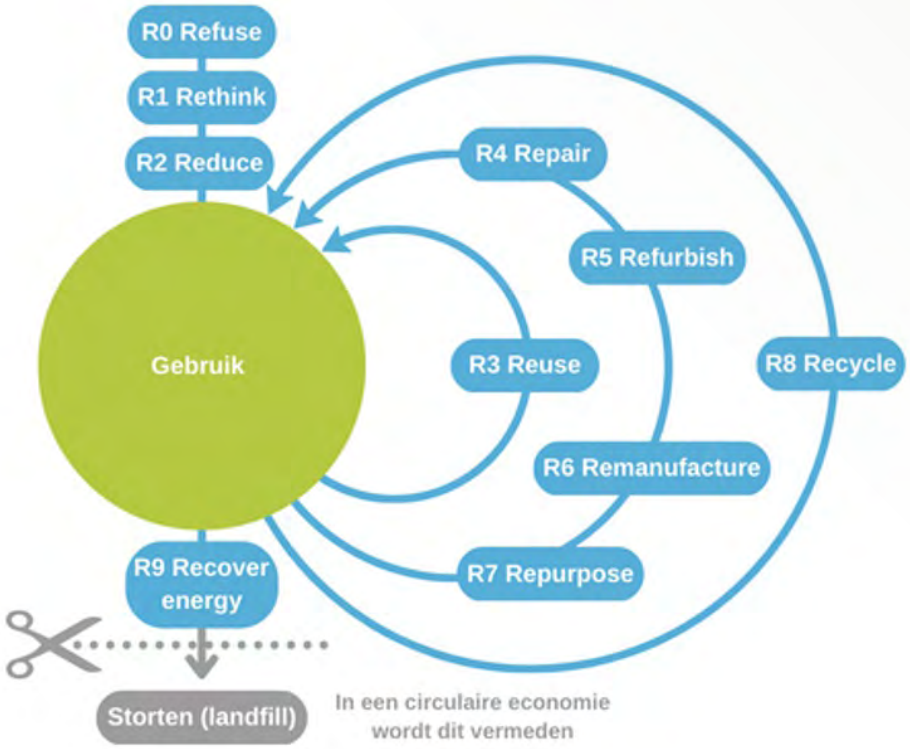
8 Meer milieuwinst met recycling #hoe dan? (cpb.nl)
9 Plastic Recycling Is Niet De Oplossing - Plastic Soup Foundation

R9: Recover energy → Terugwinnen

Bij *recovering* worden materialen verbrand met energieterugwinning. Terugwinnen is het minst circulair, aangezien de materialen veel waarde verliezen. In een circulaire economie worden materialen zo min mogelijk verbrand.
Bijvoorbeeld: de afgedankte auto volledig verbranden en de energie gebruiken om de fabriek van nieuwe auto's te voorzien van fossielvrije energie.

Storten (landfill)

In het ergste geval worden producten en materialen weggegooid en niet meer opnieuw gebruikt. Deze methode is niet circulair, omdat de producten en materialen veelal in de aarde verdwijnen en daar vervolgens sporen van verontreiniging achterlaten. Dit kan voorkomen worden door te kiezen voor een methode die in de R-ladder staat, het liefst zo hoog (circulair) mogelijk.

Figuur 4 - R-ladder (gebaseerd op de R-ladder van PBL[10])

10 https://www.pbl.nl/publicaties/achtergrondrapport-circulaire-economie-in-kaart

Internationale Beleidskaders

De Europese Unie (EU) wil klimaatneutraal zijn in 2050. Om dit te bereiken, is de Europese Green Deal in het leven geroepen. Uitbreiding van de circulaire economie heeft hierin een belangrijke rol, omdat de verandering van een lineaire naar een circulaire economie veel CO_2 bespaart.

Het “actieplan voor een circulaire economie” vanuit de Europese Commissie is daarom een van de bouwstenen van de Europese Green Deal. Het actieplan dient als toekomstgerichte agenda voor Europa. Met dit actieplan wil de Europese Commissie de standaard veranderen naar duurzame producten, diensten en bedrijfsmodellen en consumptiepatronen op zo’n manier beïnvloeden zodat er minder afval wordt geproduceerd.

In het **actieplan voor een circulaire economie** wordt het beleid voor duurzame producten omschreven. Producten moeten duurzaam gemaakt worden, gebruikers en overheidsinkopers moeten een grotere rol krijgen, en er moet meer nagedacht worden over circulariteit tijdens het maken van producten.

Daarnaast richt het actieplan zich op minder afval en meer waarde. Er moet minder afval gemaakt worden en de hoeveelheid niet-gerecycled stedelijk (rest)afval moet tegen 2030 de helft zijn. Hiervoor is het volgende nodig:

- een versterkt afvalbeleid;
- meer vertrouwen in het gebruik van tweedehands grondstoffen;
- een goed werkende markt voor tweedehands grondstoffen;
- minder uitvoer van afval uit de EU.

Ook beschrijft het actieplan drie sector overschrijdende acties:

- Circulariteit moet als voorwaarde worden gezien voor klimaatneutraliteit.
- Er moeten maatregelen worden genomen om de financiering te sturen naar duurzamere productie- en consumptiepatronen.
- Onderzoek, innovatie en digitalisering moeten de overgang naar een circulaire economie aanmoedigen[11].

Al met al richt het actieplan zich vooral op duurzame producten, diensten en bedrijfsmodellen en op het verminderen van afval. Voor gemeenten ligt hier een kans om dit lokaal te bevorderen.

11 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098&from=EN

Nationale Beleidskaders

Nederland wil in 2050 een circulaire economie hebben. Als tussendoel wil Nederland 50% minder primaire grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) gebruiken in 2030[12].

In het **Rijksbrede programma Circulaire Economie** wordt omschreven hoe Nederland de doelstelling 'Nederland circulair in 2050' gaat behalen. Het programma omschrijft drie strategische doelen:

1. Grondstoffen in bestaande ketens worden zo goed mogelijk gebruikt, zodat er minder grondstoffen nodig zijn.
2. Wanneer nieuwe grondstoffen nodig zijn, worden niet-duurzame grondstoffen vervangen door duurzame grondstoffen.
3. Er worden nieuwe manieren ontwikkeld om producten te maken, nieuwe producten worden circulair ontworpen en gebieden worden anders ingericht. Ook worden nieuwe manieren van consumeren aangemoedigd.

Van overheden, waaronder provincies en gemeenten, wordt verwacht dat zij niet alleen toezicht houden, maar ook richting geven en samenwerken met verschillende partijen. Overheden kunnen meehelpen door eisen te stellen aan de circulariteit van producten en diensten bij overheidsinkopen en door de totale levenscyclus en kosten mee te nemen in aanbestedingen.

Gemeenten kunnen extra meehelpen door te zorgen voor een groter aanbod van nieuwe reparatie- en kringloopideeën, circulair en biobased bouwen een plek te geven in projecten en in samenwerking met producenten, en afval- en recyclingbedrijven te werken aan minder afval[13].

12 https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050
13 Rijksbreed Programma Circulaire Economie 'Nederland Circulair in 2050'

Provinciale Beleidskaders

De provincie Fryslân werkt hard aan de transitie naar een circulaire economie. Voor de provincie Fryslân is een circulaire economie meer dan alleen het recyclen van materialen. Het gaat ook over duurzame energie, watergebruik, biodiversiteit, gezondheid en sociale inclusie.

De provincie heeft de volgende doelen op het gebied van circulaire economie:

- In 2025 koopt de provincie Fryslân maximaal circulair in.
- In 2025 is er in het onderwijs een doorlopende leerlijn over circulaire economie.
- In 2025 behoort Friesland tot de top drie van ontwikkelregio's in Europa.
- In 2025 is Friesland de meest gunstige ontwikkelregio op het gebied van circulaire economie van Nederland.[14]

Alle gemeenten, kennisinstellingen en een groeiend aantal (maatschappelijke) organisaties zijn verenigd in Vereniging Circulair Friesland en werken samen met de provincie Fryslân aan het waar maken van een circulaire economie. Vereniging Circulair Friesland is een samenwerking van gemeenten, kennisinstellingen en (maatschappelijke) organisaties. De gemeente Ooststellingwerf is ook lid van de vereniging en heeft zich gecommitteerd tot een tweetal documenten, namelijk het **Ambitiedocument** en het **Biobased-initiatief**.

De doelstellingen uit het Ambitiedocument zijn:

- "In 2020 kopen wij tenminste 10% van de fysieke producten circulair in.
- Wij kiezen alleen nog voor circulair geproduceerd straatmeubilair.
- Bij vervanging binnen het wagenpark zetten wij in op voertuigen op basis van niet-fossiele brandstoffen." [15]

De afspraken uit het biobased-initiatief zijn:

- "Wij ondersteunen het biobased isolatie initiatief.
- Wij willen een start maken met de toepassing van biobased isolatiemateriaal.
- Ingeval wij opdrachtgever zijn, willen wij het gebruik van deze materialen uitvragen.
- Bij nieuwe bouwinitiatieven willen wij het gebruik met bouwer en/of opdrachtgever bespreken.
- Wij gaan als gemeenten in samenwerking met Vereniging Circulair Friesland stappen zetten om een uitvoeringsplan hiervoor te ontwikkelen om de toepassing te bevorderen." [16]

14 https://www.fryslan.frl/_flysystem/media/Uitwerking%20Beleidsbrief%20Circulaire%20Economie.pdf
15 https://circulairfriesland.frl/case/ambitiedocument-circulaire-economie/
16 https://circulairfriesland.frl/tientallen-friese-partijen-zetten-handtekening-onder-biobased-initiatief/

Programma Duurzaam Ooststellingwerf

De gemeente Ooststellingwerf wil CO2-neutraal wil zijn in 2030. Om dit te behalen, zet te gemeente zich in op een drietal thema's, namelijk: energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie[17].

De gemeente heeft deze thema's verder uitgewerkt in het **Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2021-2025**. Het thema 'circulaire economie' is opgedeeld in drie opgaven:

1. **Biobased produceren**: een biobased Economy (BBE) is een belangrijke pijler van een circulaire economie. In BBE worden natuurlijke grondstoffen zoals gewassen en reststromen uit de landbouw en voedingsmiddelenindustrie ingezet voor niet-voedseltoepassingen, bijvoorbeeld maisafval en algen als grondstof voor de productie van bioplastics. De gemeente benut graag samen met ondernemers het onderscheidend vermogen van Ooststellingwerf door middel van het Ecomunitypark, Biosintrum en vele andere projecten en initiatieven. Daarnaast sluit de gemeente Ooststellingwerf aan op de kernkwaliteiten van Ooststellingwerf: een sterke toeristische recreatiesector, een innoverende sector op gebied van circulaire bouwmaterialen en een grote agrarische sector.
2. **Afvalstoffen en grondstoffen**: voor afvalstoffen en grondstoffen sluit de gemeente aan bij de lopende projecten in het kader van VANG (Van Afval Naar Grondstof), Diftar+ en de aanpak van zwerfafval. In het programma koppelt de gemeente zoveel mogelijk opgaven aan elkaar.
3. **Kringlooplandbouw en voedsel**: landbouw kan significant bijdragen aan het sluiten van kringlopen, bijvoorbeeld door biomassa binnen agrarische bedrijven te hergebruiken, de kringloop van voedselproductie te verkleinen en voedselconsumptie te verminderen. De gemeente benut graag de innovatiekracht van de boeren in Ooststellingwerf om te onderzoeken hoe de kringlooplandbouw meer vorm kan krijgen in de gemeente.

Gezien het belang van biobased produceren en het ontwikkelen van een biobased economy voor het bevorderen van een circulaire economie, wordt in deze uitvoeringsstrategie extra gefocust op de opgave 'biobased produceren'. Er wordt minder ingegaan op de andere twee opgaven, omdat de gemeente hieraan al invulling geeft op andere manieren.

17 https://www.omgevingsvisie-ooststellingwerf.nl/omgevingsvisie-ooststellingwerf1/onze-ambities-en-opgaven

Overheidsinstanties (gemeente)

De gemeente Ooststellingwerf wil toe naar een duurzamer en gezondere maatschappij en economie; een economie waar producten grotendeels lokaal worden gemaakt en waar grondstoffen worden hergebruikt. Om dit bereiken is samenwerking met andere partijen essentieel.

In de transitie naar een circulaire economie heeft de gemeente Ooststellingwerf meerdere rollen en verantwoordelijkheden. Het is van belang dat de gemeente verbindt en faciliteert, initiatieven stimuleert en focust op kansen in plaats van bedreigingen. Concreet betekent dit dat de gemeente inwoners, ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen informeert over circulariteit en de ambitie van de gemeente hierin, betrekt in de plannen rondom circulariteit en dat de gemeente met hen samenwerkt aan de uitvoering. Daarnaast is er vanuit ondernemers behoefte aan een gemeente die proactief meedenkt, flexibel is tegenover hun circulaire initiatieven en ideeën, motiveert en ondersteunt. Deze uitvoeringsstrategie geeft invulling aan de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente.

Ondernemers

In de gemeente Ooststellingwerf zit een grote verscheidenheid aan ondernemers: van landbouw tot horeca, van recreatie tot zakelijke dienstverlening. Ondernemers zijn onder andere gebaat bij een gezond economisch klimaat, een goede infrastructuur, relevante kennisontwikkeling en vaardige werknemers. Ook zijn zij (indirect) gebaat bij een schoon milieu en een groene, natuurrijke omgeving. Een schoon milieu zorgt voor schoon en voldoende water en een vruchtbare bodem. Tevens bevordert een groene omgeving de gezondheid van mensen.

Ondernemers hebben een belangrijke en cruciale rol in het circulair inrichten van producten, diensten en bedrijfsprocessen. Ondernemers kunnen hier zelf al een start in maken, door kritisch te kijken naar de grondstoffen die ze gebruiken en het afval dat ze creëren. Hiermee wordt inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn om te kiezen voor duurzame alternatieven of om grondstoffen en afval te verminderen. Op die manier kunnen de ondernemers een besparing aan grondstoffen en CO_2 realiseren en daarmee kosten reduceren, terwijl ze tegelijkertijd de inwoners en overheden helpen om duurzamere keuzes te maken. Hierdoor ontstaan nieuwe verdienmodellen en ondernemerskansen. De keuze om circulair te ondernemen kan dus ook economisch gedreven zijn. Ondernemers kunnen de R-ladder en het model van Ellen MacArthur goed gebruikt worden. Daarnaast kunnen de ondernemers de kennis van **Vereniging Circulair Friesland** en het Versnellingshuis gebruiken of subsidies aanvragen voor circulair ondernemen via bijvoorbeeld Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Hiervoor is het echter wel van belang dat ondernemers gemotiveerd zijn om hun producten en diensten circulair te (her)ontwerpen. Deze motivatie kan financieel (minder kosten of meer opbrengsten) of intrinsiek zijn (een persoonlijke wens om een circulair product of dienst te maken). Uit gesprekken met meerdere ondernemers is gebleken dat het vaak gaat om een combinatie van financiële en intrinsieke motivatie, omdat de financiële voordelen niet altijd genoeg zijn. De gemeente heeft vooral de verantwoordelijkheid om deze motivatie bij ondernemers te vergroten.

Inwoners

Inwoners zijn gebaat bij een veilige, gezonde en groene leefomgeving. De gemeente heeft een grote rol in het creëren en behouden hiervan. Inwoners hebben hierin echter zelf ook een actieve rol. Inwoners kunnen een circulaire economie namelijk stimuleren door de strategieën vanuit de R-ladder toe te passen. Bijvoorbeeld het repareren van onderdelen van een auto is goedkoper dan het nieuw aanschaffen van een auto. Circulair denken kan de inwoners een kostenbesparing opleveren en een motivatie zijn om circulair te handelen.

Om dit te kunnen doen, is het van belang dat inwoners weten wat een circulaire economie is, waarom het belangrijk is en hoe zij kunnen bijdragen. De gemeente Ooststellingwerf erkent dit belang en wil daarom ook de verantwoordelijkheden nemen. Echter, het is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente om de inwoners te informeren. Ook kennis- en onderwijsinstellingen (zoals universiteiten en scholen) en andere overheidsorganen (zoals de rijksoverheid) spelen hierin een belangrijke rol. Tevens is het enorm waardevol als ook bedrijven hun verantwoordelijkheid pakken om circulaire economie gerelateerde kennis te delen. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van hun eigen ervaringen of door inwoners eerlijk te informeren over hoe circulair hun producten of services eigenlijk zijn. Tot slot is het van belang dat inwoners onderling hun kennis delen. Op die manier kunnen ze elkaar informeren en stimuleren tot circulair gedrag. Met meer kennis en informatie tot hun beschikking, kunnen inwoners steeds meer zelf de verantwoordelijkheid nemen.

Kennis- en onderwijsinstellingen

In de gemeente Ooststellingwerf zitten verschillende kennis- en onderwijsinstellingen. Zij hebben baat bij een omgeving waarin men kan leren en onderzoeken. De rol van kennis- en onderwijsinstellingen is het opleiden van toekomstige werknemers, experts en onderzoekers. Door deze rol hebben ze tevens de verantwoordelijkheid om kennis te ontwikkelen rondom duurzame thema's zoals een circulaire economie. Deze kennis kan vervolgens gebruikt worden om de transitie naar een circulaire economie te versnellen.

Uit gesprekken met enkele kennisinstellingen in Ooststellingwerf en omgeving, blijkt dat zij volop bezig zijn met het thema circulaire economie. Veel van de studenten doen onderzoek naar technische oplossingen voor het ontwikkelen van circulaire producten of het meer circulair maken van systemen en processen. Ook kijken ze naar het gedrag van mensen en welke invloed dit heeft op systemen en processen. Veel van hen doen dit in samenwerking met bedrijven uit de omgeving, die hen vaak benaderen met praktische onderzoeksvragen. Er wordt dus zeker al onderzoek gedaan naar dit thema. Echter, het concept "**circulaire economie**" is relatief jong en daarom is er nog veel onderzoek nodig. Bijvoorbeeld naar nieuwe materiaaltoepassingen en bedrijfsmodellen. Deze kennis helpt bedrijven en de overheid weer verder in de transitie.

Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven

Thema 1 richt zich op de circulaire economie binnen de gemeentelijke organisatie. De gemeente wil bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie en tegelijkertijd anderen inspireren om hetzelfde te doen. Daarvoor is het van belang dat de gemeente het goede voorbeeld geeft. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd.

Doel thema 1: In 2030 is de gemeentelijke organisatie 100% circulair

Subdoel 1.1: Vanaf 2024 dragen de medewerkers van de gemeente actief bij aan een circulaire gemeente.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een intern communicatieplan op om circulair denken en handelen zoveel mogelijk te stimuleren. Het doel is dat dit interne communicatieplan een gedragsverandering teweeg brengt.	Gemeentelijke organisatie	Informeren, stimuleren, activeren	2023-2024
Nulsituatie vaststellen: de gemeente gaat verder met verduurzaming van grondstofstromen door een grondstofstromenanalyse op te stellen van de gemeentelijke organisatie. Hiermee wordt inzichtelijk wat de grotere grondstofstromen zijn en waar impact te behalen valt. Hieruit volgen de concrete acties voor de gemeente. In deze concrete acties wordt een onderscheid gemaakt tussen de korte en de lange termijn acties.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen	2023
De gemeente publiceert de grondstofstromenanalyse intern en communiceert hierover om medewerkers bewust te maken van de impact van deze grondstofstromen.	Gemeentelijke organisatie	Bewustwording vergroten	2024
De gemeente inventariseert de mogelijkheden tot het uitvoeren van grondstofstromenanalyses voor inwoners en ondernemers, in samenwerking met organisaties uit de omgeving zoals Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie (NICE) en ondernemers.	Gemeentelijke organisatie, inwoners, ondernemers	Nulsituatie vaststellen, bewustwording vergroten	2024
De gemeente voert de grondstofstromenanalyse iedere twee jaar uit.	Gemeentelijke organisatie	Monitoren en evalueren	2024-2030
De gemeente deelt regelmatig resultaten van de interne circulaire aanpak en reflecteert hierop. Daarnaast blijft de gemeente circulaire initiatieven positief benaderen, zodat er een gezamenlijke beweging ontstaat om de gemeente circulair te maken.	Gemeentelijke organisatie	Informeren, kennis delen, monitoren en evalueren, activeren	>2024

Subdoel 1.2: In 2030 koopt de gemeente 100% circulair, CO2-neutraal en energieneutraal in.
Het tussendoel in 2025 is dat 25% van de inkopen van de gemeente circulair, CO2-neutraal en energieneutraal is.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente implementeert de afspraken conform Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) in het **inkoopbeleid** en volgt het actieplan dat is opgesteld vanuit de OWO-gemeenten (Oost-stellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland).			
• De gemeente laat zich certificeren op de CO2-prestatieladder, mini-maal trede 3.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen, monitoren en evalueren	>2023
• De gemeente verzamelt data over de eigen inkoop via de MVI zelfe-valuatietool en creëert daarmee inzage in hoe duurzaam er wordt ingekocht.	Gemeentelijke organisatie	Nulsituatie vaststellen, monitoren en evalueren	>2023
• De gemeente draagt bij het inkopen bewust en meetbaar bij aan het realiseren van haar duurzame doelstellingen.	Gemeentelijke organisatie	Kennis delen, bewust-wording vergroten	Continu

• De gemeente maakt alle grond-, weg-, en waterbouw (GWW) aanbe-stedingstrajecten inzichtelijk.
  • De gemeente werkt 5 van deze GWW aanbestedingstrajecten verder uit tot een project, waarbij de ambitie wordt verhoogd naar niveau 3 van het ambitieweb.
  • De gemeente past in minimaal 1 van deze 5 projecten een aanbe-stedingsprocedure toe die verdere innovatie mogelijk maakt.
	Gemeentelijke organisatie	Kansen signaleren en realiseren	2023-2025

De gemeente inventariseert het gebruik van een platform om (bouw) materialen uit de openbare ruimte en het vastgoed circulair in te zetten en in te kopen (o.a. in samenwerking met Vereniging Circulair Friesland). Indien de resultaten succesvol zijn, maakt de gemeente voor 2025 actief gebruik van een platform.	Gemeentelijke organisatie	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren, activeren	>2023

Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen

Thema 2 richt zich op het bevorderen van circulair ondernemen. Denk hierbij aan een stabielere materiaaltoevoer, een verbeterde leverings-zekerheid van grondstoffen en een betere concurrentiepositie. Daarnaast heeft het veel maatschappelijke voordelen. Door als ondernemers kennis en informatie met elkaar uit te wisselen en als overheid innovatie te stimuleren, kunnen er veel waardevolle circulaire ontwikkelingen ontstaan. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 2: In 2030 werken ondernemers samen aan het zo circulair mogelijk inzetten van grondstoffen en materialen

Subdoel 2.1: In 2024 weten ondernemers in de gemeente wat circulair ondernemen is en welke middelen er beschikbaar zijn.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente inventariseert de beschikbare middelen (innovatiebudget-ten via gemeente en provincie, CIRCO-tracks, RVO subsidies, netwerk subdoel 4.1, etc.) en werkt deze uit in een overzicht. De gemeente stimu-leert de ondernemers om gebruik te maken van deze middelen, door het overzicht actief met hen te delen.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, informeren, stimuleren	2023-2024
De gemeente weet waar de circulaire kansen van verschillende sectoren in de gemeente liggen.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren	2023-2024
De gemeente brengt relevante ondernemersnetwerken onder de aan-dacht en stimuleert ondernemers om lid te worden van netwerken zoals Vereniging Circulair Friesland.	Ondernemers	Kennis delen, stimuleren	>2023
De gemeente stelt een communicatieplan op voor informatieverstrekking richting ondernemers.	Ondernemers	Informeren, kennis delen	2023-2024

Subdoel 2.2: In 2024 en 2025 stelt de gemeente een innovatiebudget beschikbaar voor circulaire innovaties en ontwikkelingen.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente opent een innovatiebudget en communiceert actief over dit innovatiebudget vanuit de in het communicatieplan beschreven middelen.	Ondernemers	Informeren, activeren	2024-2025
De gemeente evalueert na het toekennen van de subsidies hoe de subsidie de ondernemer geholpen heeft.	Ondernemers	Monitoren en evalueren	2024-2026

Subdoel 2.3: In 2030 wisselen ondernemers kennis, (gebruikte) grondstoffen en materialen met elkaar uit.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente sluit zich aan bij de ondernemersvereniging en is aanwezig bij de bijeenkomsten om circulair ondernemen te bevorderen en waar mogelijk te bemiddelen.	Ondernemers	Informeren, kennis delen	>2023
De gemeente deelt resultaten die voortgekomen zijn uit de gebruikte middelen (bijv. gevolgde CIRCO-tracks of benutte innovatiebudgetten). Er wordt gereflecteerd op de resultaten, waarna wordt bepaald hoe de middelen worden voortgezet en/of uitgebreid.	Ondernemers	Kennis delen, monitoren en evalueren	>2024
De gemeente zet de circulaire hub (zie subdoel 3.3) in als middel voor ondernemers om kennis, (gebruikte) grondstoffen en materialen met elkaar uit te wisselen.	Ondernemers	Kennis delen, kennis ontwikkelen, kennis toepassen	2030

Uitvoeringsthema 3:
Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten

Thema 3 richt zich op het creëren van bekendheid omtrent het thema circulaire economie, aangezien het concept ‘circulaire economie’ bij veel inwoners nog onbekend is. Binnen dit thema wordt ingezet op het creëren van bewustwording en in gang zetten van circulaire economie gerelateerde acties. Het belang van inwonersparticipatie wordt met deze doelstellingen benadrukt.
Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 3: In 2030 weten inwoners wat een circulaire economie inhoudt en hoe zij hieraan kunnen bijdragen

Subdoel 3.1: In 2025 heeft de gemeente de VANG-doelstelling van 30 kg restafval per inwoner per jaar behaald.
De gemeente onderneemt de volgende acties aan de hand van het **Van Afval Naar Grondstof (VANG)** beleid:

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente continueert in samenwerking met Omrin en de VANG werkgroep bestaande acties op het gebied van afvalpreventie, het verbeteren van afvalscheiding (door middel van Diftar+) en het sluiten van kringlopen. Dit wordt waar mogelijk verder uitgebreid.	Inwoners	Kennis delen, Bewustwording vergroten, stimuleren	>2023
De gemeente continueert de bestaande projecten uit het beleids- en uitvoeringsprogramma aanpak zwerfafval 2014-2022 en breidt dit waar mogelijk verder uit.	Inwoners	Bewustwording vergroten, stimuleren, activeren	>2023
De gemeente maakt gebruik van de Friese communicatiecampagne ‘**Samen Halen We Alles Eruit**’.	Inwoners	Bewustwording vergroten, stimuleren, activeren	Continu
De gemeente onderzoekt welke instrumenten ingezet kunnen worden om afvalpreventie en hergebruik verder te stimuleren. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt bepaald welke acties worden ondernomen.	Inwoners	Kennis ontwikkelen, stimuleren	>2023

Vervolg Subdoel 3.1

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om de hoeveelheid grof huishoudelijk afval en bouw- en sloopafval te verminderen en hoe deze afvalsoort beter gescheiden kan worden. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt bepaald welke acties worden ondernomen.	Inwoners	Kennis ontwikkelen	>2023
De gemeente maakt effectief gebruik van de resultaten van het monitoren van zwerfafval in verschillende winkelgebieden. Daarnaast worden opruimacties georganiseerd in samenwerking met ondernemers, inwoners en Nederland Schoon.	Inwoners, ondernemers	Kennis toepassen, stimuleren, activeren	>2023

Subdoel 3.2: Vanaf 2024 communiceert de gemeente actief over het thema ‘circulaire economie’.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een Communicatieplan Circulaire Economie op voor 2024-2030, om bekendheid te creëren onder inwoners over de circulaire economie en over de bijdrage die inwoners kunnen leveren. Dit is ter aanvulling op de communicatiecampagne van VANG.	Inwoners	Kennis toepassen, stimuleren, activeren	>2023
De gemeente zoekt voor het communicatieplan waar mogelijk de verbinding met communicatiestudenten, om te onderzoeken welke kansen er zijn om het thema ‘circulaire economie’ creatief te communiceren.	Inwoners, kennis- en onderwijsinstellingen	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren	2023-2024
De gemeente organiseert en faciliteert elk jaar ‘de week van de circulaire economie’ waarbij lokale overheidsinstanties, ondernemers, inwoners en kennis- en onderwijsinstellingen samenkomen. De gemeente pakt een rol in het vergroten van de zichtbaarheid.	Inwoners, lokale overheden, ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen	Bewustwording vergroten, kennis delen, activeren	>2024
De gemeente ondersteunt jaarlijks initiatieven die bekendheid en bewustwording omtrent circulariteit stimuleren.	Inwoners	Stimuleren, activeren	>2023

Subdoel 3.3: In 2030 beschikt de gemeente Ooststellingwerf over een Circulaire Hub.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente zoekt naar een geschikte plek voor de start van een Circulaire Hub, waar maximaal wordt ingezet op het hergebruiken, repareren, opknappen, reviseren, herbestemmen en recyclen van producten en materialen (zie **R-ladder**). In de Circulaire Hub worden afvalstromen aan nieuwe en hoogwaardigere toepassingen gelinkt (bijv. textiel dat ingeleverd wordt bij de kringloop zichtbaar verbinden aan Weefcollectief Friesland).	Inwoners, ondernemers	Stimuleren, activeren, kennis delen	2023-2025
De gemeente werkt de ontwikkeling van een Circulair Hub uit in een routekaart.	Inwoners, ondernemers	Informeren	2025
De gemeente richt zich met de Circulaire Hub ook op sociale activering (bijv. onderwijs en educatie) en werkgelegenheid (bijv. (re)integratie).	Inwoners, lokale overheden, ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen	Kansen signaleren en realiseren, kennis delen, stimuleren	>2025
De gemeente ondersteunt jaarlijks initiatieven die bekendheid en bewustwording omtrent circulariteit stimuleren.	Inwoners	Stimuleren, activeren	>2023
De gemeente onderzoekt de mogelijkheden tot verdere uitbreiding van het Repair Café en de Estafette Recyclewinkel en initieert een samenwerking met de Circulaire Hub.	Inwoners, ondernemers	Kansen signaleren en realiseren, kennis delen	>2025

Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen

Thema 4 richt zich op de ontwikkeling en toepassing van kennis over de circulaire economie in de gemeente. Er wordt binnen de gemeente vanuit verschillende hoeken kennis opgedaan over de circulaire economie. Om stappen te maken richting een circulaire economie, is het van belang dat deze kennis daadwerkelijk in de gemeente wordt toegepast. Daarom zijn de volgende (sub)doelen geformuleerd:

Doel thema 4: In 2030 wordt de ontwikkelde kennis over de circulaire economie toegepast binnen de gemeente en worden kennis- en onderwijsinstellingen ingezet bij lokale uitdagingen

Subdoel 4.1: In 2024 is geïnventariseerd welke circulaire ontwikkelingen en uitdagingen er bij kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers leven.

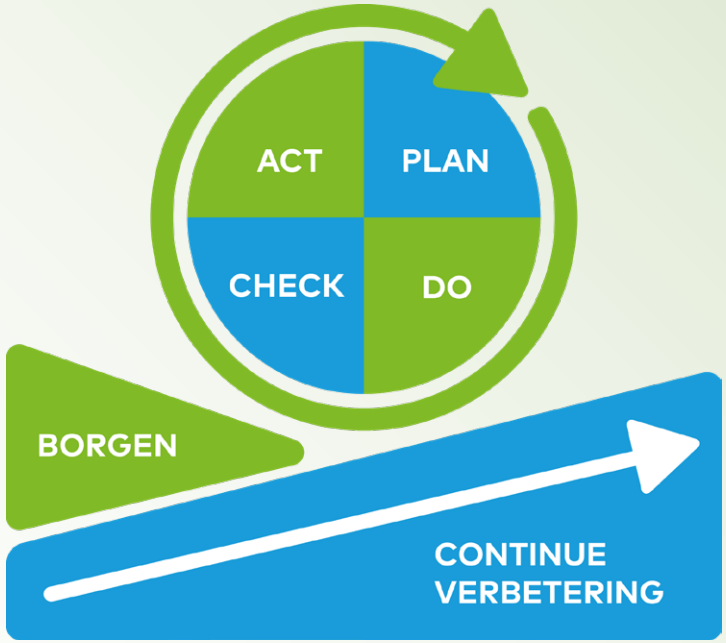
Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente stelt een ambassadeur aan die verbindingen legt tussen kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Stimuleren, activeren, kansen signaleren en realiseren	2023
De gemeente onderzoekt wat kennis- en onderwijsinstellingen momenteel doen met het thema ‘circulaire economie’, waar ze naar toe kunnen werken en hoe de gemeente hen daarbij kan ondersteunen. De gemeente maakt op basis van dit onderzoek een plan voor de ondersteuning.	Kennis- en onderwijsinstellingen	Kennis ontwikkelen, kansen signaleren en realiseren, stimuleren	2023-2024
De gemeente inventariseert de laatste ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van de circulaire economie bij ondernemers en houdt dit actief bij.	Ondernemers	Kennis ontwikkelen, Kansen signaleren en realiseren	>2023

Subdoel 4.2: Vanaf 2025 wordt de denkkracht van kennis- en onderwijsinstellingen ingezet op de lokale ontwikkelingen en uitdagingen.

Wat	Voor wie	Waarom	Wanneer
De gemeente zet een netwerk op, of maakt gebruik van een bestaand netwerk, met kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers. In dit netwerk worden onderwijs en onderzoek verbonden aan de lokale ontwikkelingen en uitdagingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de lopende initiatieven en netwerken zoals **SPARK the Movement** en het **Biosintrum**.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Kennis delen, activeren, kansen signaleren en realiseren	2024-2025
De gemeente focust op het actief delen van circulaire praktijkvoorbeelden om meer bekendheid te geven aan circulariteit en het netwerk. Het lisdodde-project voor veenweidegebieden kan worden gebruikt als voorbeeld, zodat er kan worden geleerd van deze succesvolle aanpak waarbij denkkracht van onderwijs werd ingezet.	Kennis- en onderwijsinstellingen, ondernemers	Kennis delen, stimuleren	>2025

Monitoring en evaluatie

Om een goed beeld te geven van hoe ver de gemeente is met de impact per uitvoeringsthema's zal het proces uitgebreid gemonitord worden. Bij het monitoren wordt er in de gaten gehouden of de uitvoeringthema's en de bijhorende doelen op het goede spoor zijn en of er eventueel moet worden bijgestuurd. De monitoring wordt via meetmomenten gedaan en geëvalueerd zodat er ieder jaar kan worden teruggekoppeld hoe ver ieder thema is en wat er aan impact bereikt is. Het jaar 2024 is hierbij de nulsituatie, zodat effecten van de acties die uit dit rapport voortkomen gemeten kunnen worden. Aan de hand van de Plan-Do-Check-Act cyclus wordt het plan jaarlijks verbeterd en aangescherpt waardoor het als levend plan kan worden beschouwd.

Monitoring en evaluatie zijn allebei belangrijk voor een sluitende Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA-cyclus). Deze PDCA-cyclus is een waardevolle methode aangezien het ervoor kan zorgen dat er continu sprake is van verbeteringen en aanscherping van het plan. Door de plannen voor te bereiden (Plan), uit te voeren (Do), te evalueren (Check) en te verbeteren (Act) kan de gemeente zo effectief mogelijk naar een circulaire gemeente toewerken.

Landelijk zijn er veel ontwikkelingen op het vlak van monitoring van de circulaire economie. Het Planbureau voor de Leefomgeving monitort samen met 8 andere kennisinstellingen de transitie naar een circulaire economie en monitort daarbij ook de voortgang ten aanzien van het tussendoel in 2030. Ieder jaar brengen deze instituten meerdere rapporten uit, zodat het beleid kan worden geëvalueerd en de overheid met nieuwe kennis en inzichten het bestaande beleid bij kan sturen[18]. Hoewel deze kennis veelal gericht is op landelijke monitoring, is er ook veel inzicht in regionale ontwikkelingen. De gemeente ontsluit deze kennis en inzichten door jaarlijks de gepubliceerde rapporten te bestuderen, zodat deze uitvoeringsstrategie ook waar nodig bijgestuurd kan worden met de nieuwste kennis en inzichten.

Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven

Wat betreft de gemeentelijke bedrijfsvoering wordt er gestart met het vaststellen van de nulsituatie door middel van de grondstofstromen analyse. Deze grondstofstromen analyse wordt iedere twee jaar opnieuw uitgevoerd zodat bepaalde stromen gemonitord worden met als doel deze te verkleinen en meer circulair te verwerken. De acties vanuit de grondstofstromen analyse en het daaruit volgende interne communicatieplan worden gedeeld in de organisatie. Dit gebeurt jaarlijks. De aanpak en monitoring hiervan zal in het te ontwikkelen interne communicatieplan staan.

Het inkoopbeleid heeft vanuit deze uitvoeringsstrategie een meetbaar doel waarbij de monitoring plaatsvindt vanuit het inkoopbeleid. De MVI zelfevaluatietool wordt ingezet voor de benodigde datamonitoring van eigen inkoop. Zelf ingekochte materialen vanuit de bouw wordt via de grondstofstromen analyse zichtbaar en daarmee ook gemonitord.

18 Werkprogramma monitoring en sturing circulaire economie | PBL Planbureau voor de Leefomgeving

Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen
Aan de hand van het aangevraagde innovatiebudget en het aantal projecten dat opgezet wordt, wordt gemonitord of dit doel behaald is. De genoemde maatregelen vormen als het ware een actielijst voor de gemeente om de doelen te behalen. In 2025 zijn alle maatregelen van subdoel 2.1 en 2.2 opgestart zodat doorgestart kan worden met de maatregelen uit subdoel 2.3.

Door eind 2024 een steekproef uit te voeren, kan er worden geïnventariseerd of inderdaad alle ondernemers op de hoogte zijn van de beschikbare middelen en opgestarte projecten aan de hand van de subsidies. Door deze resultaten te delen (subdoel 2.3) en te reflecteren wordt de PDCA-cyclus nageleefd en wordt geacteerd voor de daarop volgende jaren.

Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten
De genoemde maatregelen en acties binnen dit thema vormen prestatie-indicatoren voor de bekendheid en actie. De impact hiervan zal in de loop der jaren zichtbaar worden in aantallen restafval. Door dit zoveel mogelijk te gescheiden in te zamelen, kan er steeds meer worden gerecycled. De monitoring vindt daarom plaats via het meten van de aantal kg restafval per inwoner per jaar.

Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen
De genoemde doelen binnen dit thema zijn gebaseerd op de gesprekken die gevoerd zijn met kennis- en onderwijsinstellingen. Vanuit de nulsituatie bleek dat er momenteel een te kleine koppeling is vanuit kennis- en onderwijsinstellingen naar ondernemers en overheden. Omdat die wens er wel is, én omdat het veel potentie heeft, is dit opgenomen in het beleid. Voor de monitoring geldt dat dit soort gesprekken met alle partijen belangrijk zijn om te evalueren of de doelen effect hebben gehad. Daarom wordt er in 2025 wederom een gespreksronde georganiseerd met alle partijen vanuit het netwerk van subdoel 4.2.

Bijlage A - Gesprekken

Naam	Categorie	Datum gesprek
LIMM Recycling	Ondernemers	11-08-2022
Hogeschool Van Hall Larenstein	Onderwijsinstelling	25-08-2022
Oerlemans Packaging	Ondernemers	25-08-2022
Oosterwolde Plastic Industrie (OPI)	Ondernemers	25-08-2022
Wageningen Universiteit	Onderwijsinstelling	30-08-2022
Biosintrum	Kennisinstelling	31-08-2022
Machandel	Ondernemers	31-08-2022
Iedema Projectstoffeerders	Ondernemers	02-09-2022
Panelen Holland	Ondernemers	02-09-2022
Aeres Hogeschool	Onderwijsinstelling	28-10-2022
Recyclewinkel Oosterwolde	Ondernemers	21-09-2022
Circulair Friesland	Vereniging	26-08-2022
Aeres MBO Leeuwarden - MBO life science	Onderwijsinstelling	06-10-2022
Stellingwerf College	Onderwijsinstelling	06-06-2023
CSG Liudger	Onderwijsinstelling	23-06-2023
Milieustraat Oosterwolde, Omrin	Ondernemers	Tussen augustus en oktober 2023

Bijlage B - Begrippenlijst

In deze uitvoeringsstrategie worden de onderstaande definities gehanteerd.

Biobased	Materiaal dat afkomstig is van biomassa, oftewel plantaardig of dierlijk materiaal[16].
Biodiversiteit	De verscheidenheid aan leven op aarde, in allerlei vormen zoals verschillende soorten planten, dieren, schimmels en meer[17].
CO2-neutraal	Een evenwicht tussen de uitstoot van CO_2 en de opname van CO_2.
Circulaire Economie	Een economie waarin grondstoffen steeds worden teruggewonnen en opnieuw worden gebruikt. Afval bestaat niet in een circulaire economie.
Consumptie	Het verbruik en gebruik van producten, levensmiddelen en diensten.
Duurzame Ontwikkeling	Ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties om ook in hun behoeften te voorzien in gevaar te brengen[18].
Energieneutraal	Er wordt net zoveel energie opgewekt als dat er wordt verbruikt[19].
Energietransitie	De omschakeling van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen[20].
Grondstoffen	Grondstoffen worden uit de aarde gehaald en gebruikt om halffabrikaten en/of eindproducten van te maken. Voorbeelden van grondstoffen zijn olie, gas en water.
Kennisinstellingen	De verzamelnaam voor alle universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstellingen en academische ziekenhuizen[21].
Klimaatadaptatie	Aanpassing/bestendigheid van menselijke en natuurlijke systemen aan het veranderende klimaat en daarmee het beperken van huidige en te verwachten (schadelijke) gevolgen[22].
Levensduur	De tijd waarin een product of materiaal gebruikt kan worden of een organisme of individu leeft.
Lineaire Economie	Een economie waarin grondstoffen worden gewonnen, gebruikt en uiteindelijk worden weggegooid als afval.
Materialen	Materialen worden gemaakt van grondstoffen en verwerkt tot producten of dienen als benodigdheden voor een dienst of activiteit. Voorbeelden van materialen zijn metaal, glas en textiel.
Onderwijsinstellingen	De verzamelnaam voor alle instellingen waar onderwijs gegeven wordt.
Producten	Alles wat kan worden aangeboden op de markt om aan een wens of behoefte van een klant te voldoen[23].
Productie	Het maken van producten en diensten met als doel ze te verkopen.
Sociale Inclusie	Iedereen doet mee en hoort erbij. Niemand wordt buitengesloten.

16 https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/biomassa/
17 https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/society/20200109STO69929/verlies-aan-biodiversiteit-waarom-is-dit-een-probleem-en-wat-zijn-de-oorzaken
18 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=LEGISSUM:sustainable_development
19 https://anteagroup.nl/duurzaamheid-encyclopedie
20 https://www.cbs.nl/nl-nl/economie/industrie-en-energie/energietransitie
21 https://www.mkbservicedesk.nl/groeien/innoveren/kennisinstellingen-wat-zijn-dat
22 https://anteagroup.nl/duurzaamheid-encyclopedie
23 Kotler, P., Armstrong, G., Brown, L., and Adam, S. (2006) Marketing, 7th Ed. Pearson Education Australia/Prentice Hall

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Ruimte**
Titel	:	Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf
Onderwerp	:	Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Gerben But en Jan van Weperen
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085183290

Datum collegevergadering
19-09-2023

Voorgesteld besluit
1. De Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf vast te stellen

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
In de Samenwerkingsagenda 2022 – 2026 is het thema circulaire economie benoemd. In hoofdstuk 4, paragraaf 4.3 is het thema ‘Duurzaamheid: circulaire economie’ benoemt als B-onderwerp. In de Samenwerkingsagenda verzoekt de raad het college om met een strategie te komen voor een circulaire en biobased economie in Ooststellingwerf waarin nadrukkelijk aandacht is voor versnelling van deze ontwikkeling.

Ook heeft de gemeenteraad eind juni 2021 heeft het Programma Duurzaam Ooststellingwerf vastgesteld. Eén van de drie centrale thema’s in dit programma is het bevorderen van een circulaire economie. In het Programma Duurzaam Ooststellingwerf is het opstellen van een uitvoeringsstrategie benoemd als actie om focus aan te brengen in de uitvoering op het thema circulaire economie.

Op 9 mei 2023 is de concept Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf ter consultatie besproken in de raadscommissie Ruimte. De gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in de voorliggende versie van de Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf.

Argumenten
1.1 Opstellen Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie is B-dossier in Samenwerkingsagenda 2022 – 2026
Het opstellen van een strategie voor circulaire economie is benoemd als B-dossier in de Samenwerkingsagenda 2022 – 2026. Hierdoor is dit onderwerp van politiek belang en geeft de gemeenteraad aan dat het opstellen van de uitvoeringsstrategie door het college kan worden voorbereid op basis van enkele door de raad meegegeven aandachtspunten. De conceptversie van de uitvoeringsstrategie is op 9 mei 2023 besproken in de raadscommissie Ruimte. Opmerkingen en aandachtpunten uit deze consultatie zijn verwerkt in de laatste versie.

1.2 Opstellen Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie is benoemd als actie in het Programma Duurzaam Ooststellingwerf.
Eén van de drie centrale thema’s in dit programma is het bevorderen van een circulaire economie. Het opstellen van een strategie voor uitvoering op het thema circulaire economie is benoemd als actie in het Programma Duurzaam Ooststellingwerf.

1.3 Aanbevelingen uit evaluatie Programma Biobased Economy (BBE) zijn meegenomen in uitvoeringsstrategie.

Het programma Programma Biobased Economy (BBE) is eind 2020 afgerond en vervolgens geëvalueerd. Deze evaluatie is begin maart 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze evaluatie is geconcludeerd dat:

- het uitvoeringsprogramma Biobased Economy veel heeft opgeleverd, zoals concrete projectresultaten en nieuwe samenwerkingen;
- de gemeente Ooststellingwerf hiermee een beweging in gang heeft gezet voor het verankeren van Biobased Economy binnen de gemeente;
- de evaluatie van het uitvoeringsprogramma Biobased Economy voldoende handvatten biedt voor verbetering van onze aanpak in de uitvoering;
- voor optimaal rendement van onze investeringen in de afgelopen vier jaren het nodig is om continuïteit te borgen en door te gaan op ingeslagen inhoudelijke koers;
- de uitdaging is Biobased Economy meer gemeengoed te maken binnen onze gemeente en hier onze inwoners goed bij te betrekken;

De conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van het Programma Biobased Economy (BBE) zijn meegenomen als uitgangspunt voor het opstellen van het concept Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie.

1.4 Input van ondernemers en onderwijs & kennisinstellingen

Voor het opstellen van de uitvoeringsstrategie zijn we begonnen met het ophalen van input bij (circulaire) ondernemers uit Ooststellingwerf en onderwijs- en kennisinstellingen die nadrukkelijk bezig zijn met onderwijs, onderzoek en innovatie op het gebied van circulaire economie. Voor deze gesprekken hebben we de door de raad meegegeven aandachtspunten en de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van het Programma Biobased Economy (BBE) als vertrekpunt genomen. De inzichten ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen zijn verwerkt in het concept Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie. In de raadscommissie Ruimte op 9 mei 2023 is gevraagd ook nog in gesprek te gaan met het Stellingwerf College en het CSG Liudger. Deze gesprekken hebben in juni plaatsgevonden en de opbrengst hiervan is meegenomen in de laatste versie van de Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf.

Kanttekeningen

1. **Behoud ruimte voor flexibiliteit in uitvoering**

Een Uitvoeringsstrategie Circulaire Economie geeft focus en houvast om verder te gaan op de koers die jaren geleden is ingezet met het Programma BBE. Focus en houvast zijn nodig om doelen op langere termijn te halen en zicht te houden op de stip aan de horizon. Tegelijkertijd is het verstandig om enige mate van flexibiliteit in de uitvoering te behouden. Omdat we nooit precies kunnen voorspellen welke ontwikkelingen in de toekomst relevant zijn om versnelling te maken op het behalen van onze doelstellingen.

Financiële toelichting

De gemeenteraad heeft op 2 maart 2021 besloten om het resterende budget van € 253.150 vanuit het uitvoeringsprogramma Biobased Economy Ooststellingwerf 2016-2020 te gebruiken voor het verder vormgeven van Biobased Economy binnen het nieuwe programma Duurzaamheid 2021 – 2025. Voor de uitvoering van acties uit de Uitvoeringstrategie Circulaire Economie gebruiken we het beschikbare budget.

Publicatie voor bekendmaking

Geen

Vervolg

Planning & communicatie

Nvt.

Evaluatie
Nvt.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen
1. Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf

Geheime stukken
1.

AMENDEMENT

035

De raad van de gemeente Ooststellingwerf, in vergadering bijeen d.d. 31 oktober 2023

Agendapunt: 9 Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf

Onderwerp amendement: Kaders stellen

Ondergetekenden, leden van de raad van de gemeente Ooststellingwerf, stellen voor om het raadsbesluit als volgt te wijzigen:

Voorgesteld besluit:
De Circulaire Uitvoeringsstrategie vast te stellen, waarvan de uitvoeringsthema's en doelen zijn:

a. Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven; in 2030 is de gemeentelijke organisatie 100% circulair.
b. Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen; in 2030 werken ondernemers samen aan het zo circulair mogelijk inzetten van grondstoffen en materialen.
c. Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten; in 2030 weten inwoners wat een circulaire economie inhoudt en hoe zij hieraan kunnen bijdragen.
d. Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen; in 2030 wordt de ontwikkelde kennis over de circulaire economie toegepast binnen de gemeente en worden kennis- en onderwijsinstellingen ingezet bij lokale uitdagingen.

De voortgang van de circulaire uitvoeringsstrategie wordt meegenomen in de P&C cyclus.

Toelichting:

De gemeenteraad is er om duidelijke kaders te stellen. Dat doen we met dit amendement.

In dit amendement zijn de uitvoeringsthema's en doelen verwerkt van de Circulaire Uitvoeringsstrategie voor Ooststellingwerf. De uitvoeringsthema's en doelen komen uit het document '2023-2030 Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf', met als datum Maart 2023.

Met het vaststellen van dit amendement zijn niet alleen de uitvoeringsthema's duidelijk. Per thema geven we aan wat we van het college verwachten. De uitvoeringsstrategie wordt daarmee ook concreet en zichtbaar. Dit gaat ons helpen bij onze controlerende rol.

Ondertekening en namen:

PvdA, Bart Polpe

D66, Ignas Minnema

Het amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van d.d. 31 oktober 2023

Mevr. A. Hensen, griffier

AMENDEMENT

035

De raad van de gemeente Ooststellingwerf, in vergadering bijeen d.d. 31 oktober 2023

Agendapunt: 9 Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf

Onderwerp amendement: Kaders stellen

Ondergetekenden, leden van de raad van de gemeente Ooststellingwerf, stellen voor om het raadsbesluit als volgt te wijzigen:

Voorgesteld besluit:
De Circulaire Uitvoeringsstrategie vast te stellen, waarvan de uitvoeringsthema's en doelen zijn:

a. Uitvoeringsthema 1: Het goede voorbeeld geven; in 2030 is de gemeentelijke organisatie 100% circulair.
b. Uitvoeringsthema 2: Circulair ondernemen bevorderen; in 2030 werken ondernemers samen aan het zo circulair mogelijk inzetten van grondstoffen en materialen.
c. Uitvoeringsthema 3: Bekendheid en actie omtrent circulaire economie bij inwoners vergroten; in 2030 weten inwoners wat een circulaire economie inhoudt en hoe zij hieraan kunnen bijdragen.
d. Uitvoeringsthema 4: Kennis ontwikkelen en toepassen; in 2030 wordt de ontwikkelde kennis over de circulaire economie toegepast binnen de gemeente en worden kennis- en onderwijsinstellingen ingezet bij lokale uitdagingen.

1. Ten aanzien van uitvoeringsthema 1 te starten met het vaststellen van de nul situatie door een analyse van de grondstofstroom en deze elke twee jaar opnieuw uit te voeren als monitoring (intern).
2. Ten aanzien uitvoeringsthema 2 van het doel te monitoren via het aangevraagde innovatiebudget en het aantal projecten dat opgezet wordt. Een steekproef eind 2024 moet uitwijzen of alle ondernemers weten welke middelen beschikbaar zijn en welke projecten opgestart zijn vanuit subsidies.
3. Dat het resultaat van uitvoeringsthema 3 zichtbaar moet worden in dalende kilo's restafval per inwoner.
4. Dat ten aanzien van uitvoeringsthema 4 in 2025 een gesprek georganiseerd moet worden vanuit de gemeente met alle partijen vanuit het netwerk van kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers om te evalueren of de vastgestelde doelen effect hebben gehad.

Toelichting:

De gemeenteraad is er om duidelijke kaders te stellen. Dat doen we met dit amendement.

In dit amendement zijn de uitvoeringsthema's en doelen verwerkt van de Circulaire Uitvoeringsstrategie voor Ooststellingwerf. De uitvoeringsthema's en doelen komen uit het document '2023-2030 Circulaire Uitvoeringsstrategie Ooststellingwerf', met als datum Maart 2023.

Met het vaststellen van dit amendement zijn niet alleen de uitvoeringsthema's duidelijk. Per thema geven we aan wat we van het college verwachten. De uitvoeringsstrategie wordt daarmee ook concreet en zichtbaar. Dit gaat ons helpen bij onze controlerende rol.

Ondertekening en namen:

PvdA, Bart Polpe
D66, Ignas Minnema

Het amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van d.d. 31 oktober 2023

Mevr. A. Hensen, griffier

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:** Samenleving
Titel	: Doe Agenda C Schuldhulpverlening
Onderwerp	: Verordening beslistermijn schuldhulpverlening
Portefeuillehouder/Teamleider	: Esther Verhagen / Harry Dekkers
Extern zaak ID (zaakcode)	: 0085180566

Datum collegevergadering

12 september 2023

Voorgesteld besluit

1. De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf 2023 vast te stellen.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag.

Inleiding

In 2021 hebben er wijzigingen plaatsgevonden in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Hierin wordt vastgelegd dat inwoners, na het stellen van hun hulpvraag, binnen acht weken een beschikking over het aanbod of afwijzing binnen de schuldhulpverlening moeten krijgen. Door deze verordening vast te stellen, voldoen we aan de wettelijke kaders. Inhoudelijk verandert er niets aan de werkwijze binnen de schuldhulpverlening.

Argumenten

1.1 Met een vastgestelde verordening beslistermijn wordt voldaan aan de wettelijke verplichting.
De gewijzigde Wet schuldhulpverlening (2021) verplicht de gemeente de beslistermijn schuldhulpverlening per verordening vast te stellen. Onder de beslistermijn wordt verstaan: de termijn waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor schuldhulpverlening in aanmerking komt. Door de beslistermijn vast te stellen in deze verordening voldoen we aan de eisen van artikel 4a, derde lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

2.2 De in de verordening opgenomen beslistermijn is wettelijk mogelijk en praktisch uitvoerbaar.
De termijn mag volgens artikel 4a, derde lid, van de wet niet langer zijn dan acht weken. Dit is gelijk aan de maximale redelijke termijn die in artikel 4:13, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt gesteld. Een kortere beslistermijn vaststellen is wel toegestaan. Het beslissen op een aanvraag schuldhulpverlening was tot dusver extern belegd bij de Kredietbank Nederland. Dat is nu een taak van de budgetadviseurs binnen het gebiedsteam. Uitgaan van de maximale termijn van 8 weken maakt implementatie in de uitvoering mogelijk. Wanneer een besluit eerder kan worden genomen, wordt hier uitvoering aan gegeven.

Kanttekeningen

2.1 De in de verordening opgenomen beslistermijn veranderd niets in de uitvoering.
De termijn mag volgens artikel 4a, derde lid, van de wet niet langer zijn dan acht weken. Deze acht weken zijn ook terug te vinden in de processen en de gedragscode van de brancheorganisatie NVVK. De termijn van acht weken is altijd al gehanteerd door de externe uitvoerder Kredietbank Nederland.
Het verplaatsen van de aanmeldfase met daarin het afgeven van een beschikking naar het gebiedsteam moet bijdragen aan een efficiënter proces. Het is echter te ambitieus om de beslistermijn bij te stellen. Evaluatie moet inzicht geven in de mogelijkheden tot het bijstellen van de beslistermijn.

Financiële toelichting

Deze verordening heeft geen invloed op de financiën van de gemeentelijk schuldhulpverlening.

Publicatie voor bekendmaking

In 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. Om aan te sluiten bij de gewijzigde Wet heeft de gemeenteraad een verordening vastgesteld die gaat over de beslistermijn binnen de schuldhulpverlening.

Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf 2023 vastgesteld
Burgemeester en wethouders van de gemeente Ooststellingwerf maken bekend dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 31 oktober de *Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf 2023* heeft vastgesteld.

De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening ligt vanaf 6 november 2023 ter inzage op het gemeentehuis. Ieder kan op verzoek, tegen betaling, een afschrift krijgen van het besluit. De verordening is ook in te zien op de gemeentelijke website.

Inwerkingtreding
De Verordening beslistermijn Ooststellingwerf 2023 treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking ervan. De verordening werkt terug tot en met 1 januari 2021.

Vragen?
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Petra van Dijk, p.vandijk@ooststellingwerf.nl

Vervolg

De vaststelling van de verordening betreft de wettelijke verplichtingen die in de uitvoering reeds geïmplementeerd zijn. Na de vaststelling van de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf 2023 wordt deze op de gebruikelijke wijze gepubliceerd en treedt de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststellingwerf in werking.
Een evaluatie vindt plaats 3 jaar na inwerkingtreding van de verordening. Als signalen uit de uitvoeringspraktijk reden geven voor eerdere evaluatie wordt de raad hiervan op de hoogte gebracht.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Ooststelligwerf 2023.

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085180566

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. ;

gelet op artikel 4a derde lid van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;

overwegende dat,
- Per 1 januari 2021 de wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking is getreden;
- De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: wet) gemeenten verplicht om een bij verordening te bepalen termijn op te nemen waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt;

b e s l u i t :

vast te stellen de

VERORDENING BESLISTERMIJN SCHULDHULPVERLENING OOSTSTELLINGEWERF 2023

Artikel 1. Beslistermijn schuldhulpverlening
De beschikking tot schuldhulpverlening of de afwijzing ervan, bedoeld in artikel 4a, eerste lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wordt genomen binnen een termijn van 8 weken na de dag waarop het eerste gesprek, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van die wet, heeft plaatsgevonden.

Artikel 2. Evaluatie
Burgemeester en wethouders zenden binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze verordening aan de raad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

Artikel 3. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking ervan.
2. Deze verordening werkt terug tot en met 1 januari 2021.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Ooststellingwerf 2023.

Besloten in de openbare vergadering van .

, griffier. , voorzitter.

Advies agendacommissie

Gehoord hebbende de beraadslaging in de agendacommissie van 26 september 2023 heeft de agendacommissie geadviseerd het raadsvoorstel ‘Vaststellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20’ als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 31 oktober 2023.

Namens de agendacommissie,

H. Dongstra, voorzitter agendacommissie

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Commissie Ruimte**
Titel	:	Vaststellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
Onderwerp	:	Vaststellen bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Jelke Nijboer / Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085175165

Datum collegevergadering

19 september 2023

Voorgesteld besluit

1 Het ontwerpbestemmingsplan ‘Makkinga, Bûterheideveld 20’ ongewijzigd vast te stellen;
2 Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

Het college heeft in februari 2022 ingestemd met een principeverzoek, waarin werd gevraagd om het bestemmingsvlak voor de woning Bûterheideveld 20 in Makkinga naar het westelijk van de woning gelegen weiland te verschuiven. De bestaande woning staat erg kort op het agrarisch bedrijf op adres Bûterheideveld 22 in Makkinga. Die situatie voldoet niet aan de milieuregels voor de onderlinge afstand van woningen tot agrarische bedrijven. Door de nieuwe woning op meer afstand te plaatsen, kan wel aan de regels worden voldaan. De bestaande woning zal worden gesloopt en het desbetreffende perceel wordt omgezet naar een agrarische bestemming. De nieuwe woning komt wat dichter op de weg te staan. Daarvoor is naast een nieuw bestemmingsplan, ook een besluit hogere waarden nodig waarmee een hogere geluidsbelasting op de gevels wordt toegestaan.

Het college heeft op 16 mei 2023 besloten het daarvoor opgestelde ontwerpbestemmingsplan en een besluit hogere waarden Wet geluidhinder ter inzage te leggen. We informeerden u daarover met een mededeling aan de raad.

We ontvingen geen zienswijzen op de ontwerpstukken. Ons college besloot de hogere waarden Wet geluidhinder vast te stellen. Het is nu aan uw raad om een besluit te nemen over de vaststelling van het bestemmingsplan.

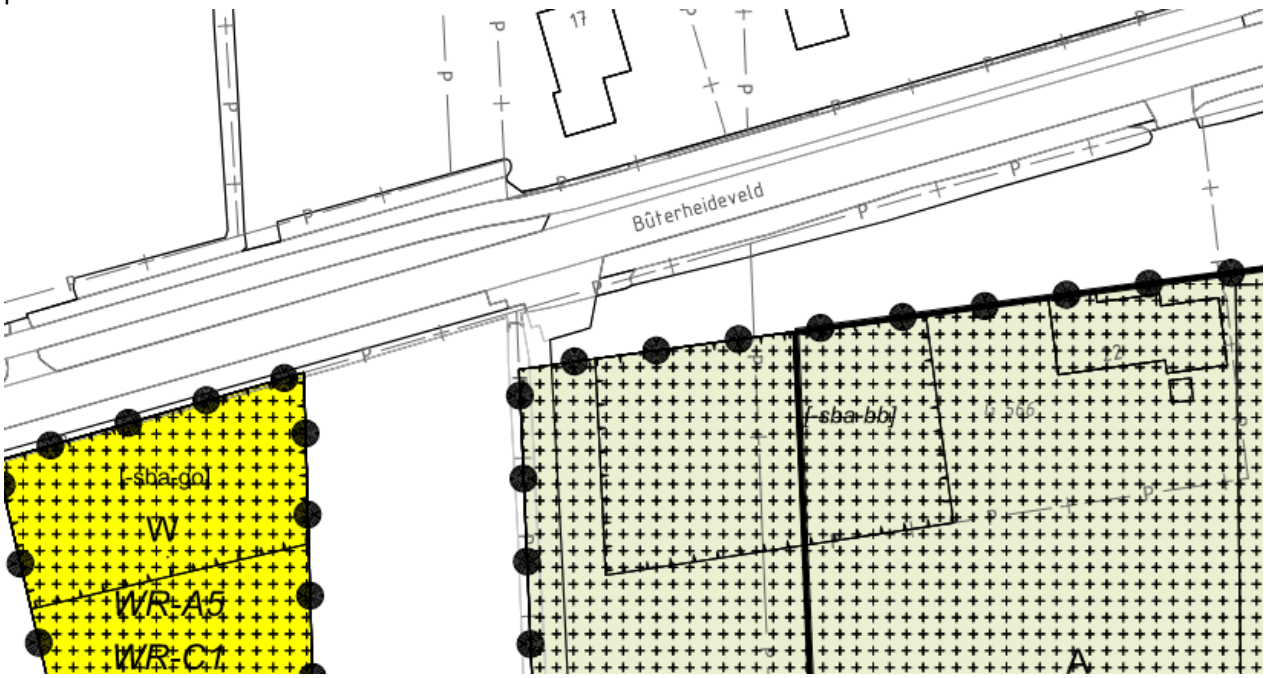
Argumenten

1.1 Er werden geen zienswijzen ingediend

Omdat geen zienswijzen zijn ingediend, hebben we geen reden om ons eerder ingenomen standpunt te herzien. Ons voorstel is daarom om het ontwerpbestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen.

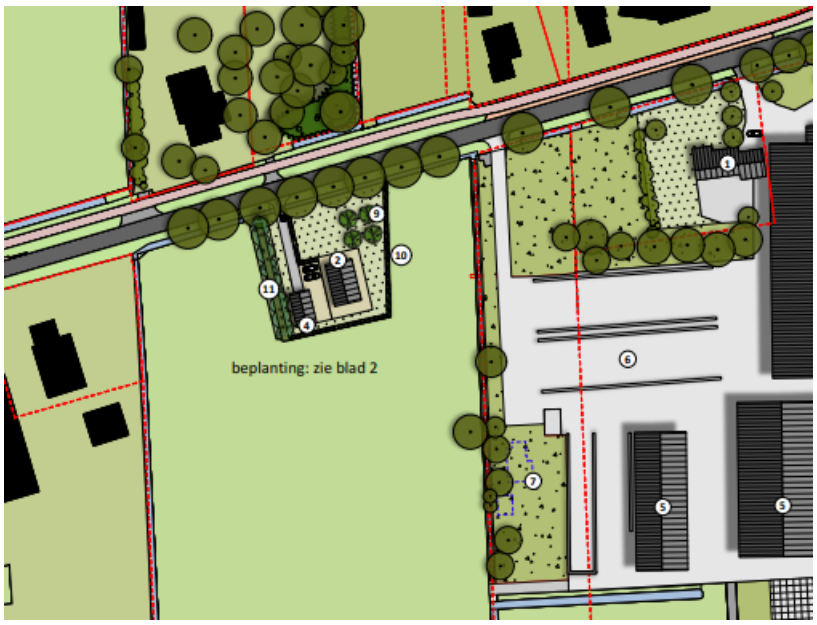
1.1 Het plan is in afstemming met buren ingepast in het landschap

In het ontwerpbestemmingsplan zijn de wensen van de overburen, waarmee initiatiefnemer uitgebreid overleg heeft gevoerd, uitgewerkt. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in een aanduiding (sba-bb) die nieuwe bebouwing in het vooraan de weg gelegen deel van het agrarisch bouwvlak ter plaatse van de huidige paardenweide niet toestaat.

De aanduiding sba-bb sluit nieuwe bebouwing uit op de paardenweide, gelegen vooraan de weg westelijk van de agrarische bedrijfswoning van Bûterheideveld 22.

De erfinrichting is uitgewerkt met singel- en haagbeplanting op de erfgrenzen. Deze landschappelijke inpassing moet verplicht worden uitgevoerd. Dit is geborgd door in de regels van het bestemmingsplan een voorwaardelijke bepaling op te nemen: niet tijdig uitvoeren van het inpassingsplan betekent dat er niet gewoond mag worden in de nieuwe woning. Sloop van de oude woning is op een vergelijkbare manier als verplichting opgenomen in het plan; de nieuwe woning mag niet gebouwd worden, voordat de oude is gesloopt. Het werken met voorwaardelijke bepalingen is een gebruikelijke methode om te zorgen voor borging van afspraken. De provincie is daarop ook scherp.

Fragment uit het landschappelijk inpassingsplan

1.2 Het plan is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening

Uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Op de diverse omgevingsaspecten wordt het plan daarin nader onderbouwd. De planopzet past binnen de geldende milieu-richtafstanden (50m) van woning tot agrarische bedrijf. De planopzet voldoet aan de Wet geluidhinder, mits voor de nieuwe woning hogere grenswaarden worden vastgesteld. Ons college heeft die hogere waarden vastgesteld.

2.1 Een exploitatieplan is niet nodig

Er is een planschadeovereenkomst afgesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Er zijn geen andere mogelijke kosten voor de gemeente. Daarmee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is geen exploitatieplan nodig.

Kanttekeningen

-

Financiële toelichting

De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan worden betaald door de initiatiefnemer. De initiatiefnemer betaalt leges voor het voeren van de bestemmingsplanprocedure, voor het verkrijgen van een rioolaansluiting en het realiseren van een inrit. Initiatiefnemer heeft een planschadeovereenkomst ondertekend, waardoor mogelijke planschade voor zijn rekening zal zijn.

Publicatie voor bekendmaking

De gemeenteraad heeft besloten het bestemmingsplan ‘Makkinga, Bûterheideveld 20’ vast te stellen. In dit nieuwe bestemmingsplan wordt de woonbestemming op adres Bûterheideveld 20 Makkinga verplaatst naar het westelijk daarvan gelegen agrarisch perceel, kadastraal bekend gemeente Makkinga, sectie G, nummer 533. In verband met deze ontwikkeling besloot het college om hogere waarden voor de geluidsbelasting vast te stellen.

Het bestemmingsplan en het besluit hogere waarden worden voor zes weken ter inzage gelegd. Dit wordt gepubliceerd in de Nieuwe Ooststellingwerver, op de gemeentelijke website en op www.officielebekendmakingen.nl. Daarnaast wordt het vastgestelde bestemmingsplan op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl gezet voor digitale raadpleging met de identificatiecode NL.IMRO.0085.BPButerheideveld20-VG01. Tijdens de termijn van terinzagelegging kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Vervolg

Planning & communicatie

Het bestemmingsplan en het besluit hogere waarden treden in werking de dag nadat de beroepstermijn is verlopen én er geen voorlopige voorziening is aangevraagd óf na de uitspraak op de voorlopige voorziening.

Evaluatie

-

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Ontwerpbestemmingsplan Makkinga – Bûterheideveld 20
2. Besluit hogere waarden Wet geluidhinder

Geheime stukken

Geen

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085175165

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2023;

gelet op het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening, het besluit ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat,

van 31 mei 2023 tot en met 11 juli 2023 het ontwerpbestemmingsplan ‘Makkinga, Bûterheideveld 20’ voor iedereen ter inzage heeft gelegen;

van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan op de voorgeschreven wijze openbare kennisgeving is gedaan;

iedereen in de gelegenheid is gesteld om gedurende de genoemde termijn schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen;

van deze mogelijkheid geen gebruik is gemaakt;

Besluit

1. Het ontwerpbestemmingsplan ‘Makkinga, Bûterheideveld 20’ ongewijzigd vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

Bestemmingsplan
"Makkinga, Bûterheideveld 20"

Rombou

Bezoekadres : Jufferenwal 30, 8011 LE Zwolle
Postadres : Postbus 432, 8000 AK Zwolle

Datum : 9 mei 2023

Status : ontwerp

Projectleider : Rombou E.W. / J.J.M.
Telefoon : 08 8236 8236
E-mail : info@rombou.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6

1.2 Ligging plangebied 6

1.3 Vigerend bestemmingsplan 7

1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving 9

2.1 Huidige situatie 9

2.2 Toekomstige situatie 9

Hoofdstuk 3 Beleidskaders 12

3.1 Rijksbeleid 12

3.2 Provinciaal beleid 14

3.3 Gemeentelijk beleid 18

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten 23

4.1 Inleiding 23

4.2 Bedrijven en milieuzonering 23

4.3 Geur 26

4.4 Bodemkwaliteit 27

4.5 Geluid 27

4.6 Luchtkwaliteit 28

4.7 Externe veiligheid 30

4.8 Water 33

4.9 Ecologie 34

4.10 Cultuurhistorie en archeologie 36

4.11 M.e.r.-beoordeling 39

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving 41

5.1 Algemeen 41

5.2 Juridische vormgeving 41

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 44

6.1 Economische uitvoerbaarheid 44

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 44

Bijlagen

Bijlage 1 Landschappelijke inpassing

Bijlage 2 Akoestisch onderzoek

Bijlage 3 Watertoets

Bijlage 4 Aanlegfase

Bijlage 5 Quickscan natuurwaardenonderzoek

Bijlage 6 Vooroverleg reacties

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 144

Artikel 1 Begrippen 144

Artikel 2 Wijze van meten 159

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 161

Artikel 3 Agrarisch 161

Artikel 4 Wonen 173

Artikel 5 Waarde - Archeologie 5 178

Artikel 6 Waarde - Cultuurhistorie 1 180

Hoofdstuk 3 Algemene regels 181

Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	181
Artikel 8	Algemene bouwregels	182
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	183
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	185
Artikel 11	Algemene wijzigingsregels	189
Artikel 12	Overige regels	191
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**192**
Artikel 13	Overgangsrecht	192
Artikel 14	Slotregel	193
Bijlage 1	**Landschappelijke waarden per deelgebied**	
Bijlage 2	**Procesboek ontwikkeling (Agrarische) erven**	
Bijlage 3	**Natuurvergunning**	
Bijlage 4	**Staat van bedrijven**	
Bijlage 5	**Landschappelijke inpassing**	

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan het Bûterheideveld 20 is een kleine verouderde arbeiderswoning aanwezig. Deze woning ligt direct naast een agrarisch bedrijf. Door de ligging en planologische status beperkt de woning het agrarisch bedrijf in haar ontwikkelingsmogelijkheden. Initiatiefnemer wil de woonbestemming verplaatsen om zo de beperkingen voor het bedrijf weg te nemen. Zo kan een planologisch en milieukundig knelpunt worden opgelost en kan de huidige gedateerde woning worden vervangen door een moderne woning op een solitair perceel. Dit bestemmingsplan biedt een actueel juridisch en planologisch kader waarbinnen dit mogelijk wordt gemaakt.

1.2 Ligging plangebied

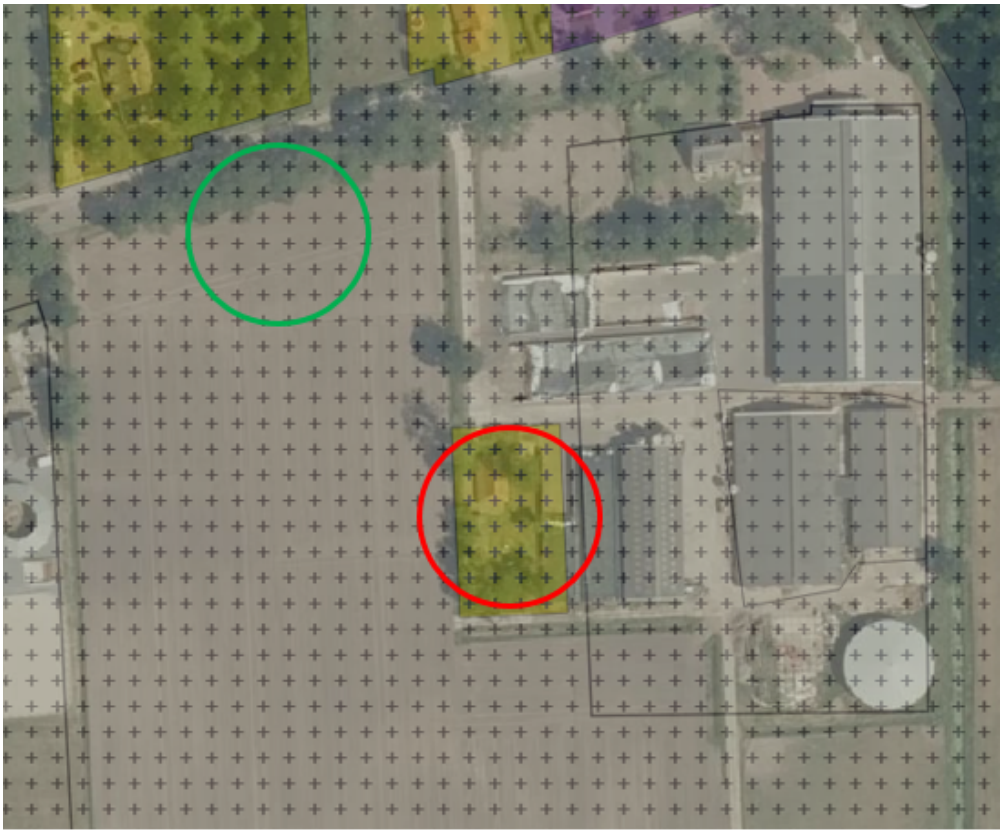
Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Ooststellingwerf. De globale ligging van het plangebied is weergegeven op afbeelding 1.1. De begrenzing van het plangebied is afgestemd op het agrarisch bedrijf, de woonbestemming van de huidige woning op nummer 22 en de locatie van de nieuwe woning. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding van dit bestemmingplan.

Afbeelding 1.1: Globale ligging plangebied (Bron: www.AERIUS.nl)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

De locatie is gelegen in het plangebied van de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2016', en 'Buitengebied 2016, Veegplan 2018', beide zijn opgenomen in een geconsolideerde versie van 27 maart 2019. Afbeelding 2 toont een fragment van de verbeelding van het bestemmingsplan met de ligging van de woonbestemming (rode cirkel) en de voorgenomen locatie (groene cirkel).

Afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan Buitengebied (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

De bestaande locatie heeft de enkelbestemming 'Wonen'. Daarnaast zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 5' en 'Waarde - Cultuurhistorie 1' van toepassing. Voor de nieuwe locatie woning is de enkelbestemming 'Agrarisch' van toepassing met eveneens de dubbelbestemmingen 'Waarde Waarde - Archeologie 5' en 'Waarde - Cultuurhistorie 1' .

1.4 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een weergave van de huidige en de toekomstige situatie weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het relevante beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente beschreven. In hoofdstuk 4 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue. In hoofdstuk 5 komt de juridische vormgeving aan bod. Het laatste hoofdstuk gaat in op maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het plan.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Initiatiefnemer exploiteert een melkveehouderij aan het Bûterheideveld 22 te Makkinga. Op het erf van het melkveebedrijf is, naast de reguliere bedrijfswoning, bedrijfsgebouwen en opslagen nog een woning aanwezig. Deze woning is bestemd als 'burgerwoning' maar is in eigendom bij het bedrijf. Op onderstaande afbeelding 2.1 is de woning te zien. Het betreft een oude arbeiderswoning uit het begin van de 20e eeuw. De woning voldoet bij lange na niet meer aan de huidige standaarden voor een (duurzame) woning. Naast de staat van de woning en de gebruiksbeperking is ook de locatie ongewenst. De woning heeft een reguliere woonbestemming en is gelegen achter op het perceel waar ontwikkeling van de melkveehouderij is voorzien. Planologisch en locatie technisch houdt de woning een verdere ontwikkeling van het bedrijf tegen.

Afbeelding 2.1: Huidige woning die in gebruik is bij het melkveehouderijbedrijf gezien vanaf het Buterheideveld (Bron: www.google.nl).

2.2 Toekomstige situatie

Het planvoornemen betreft het verplaatsen van de bestaande woonbestemming naar een nieuwe locatie, verder van de agrarische bedrijfslocatie af. De nieuwe woonlocatie is gelegen aan het Buterheideveld op gronden die nu nog in gebruik zijn als agrarische productiegrond.

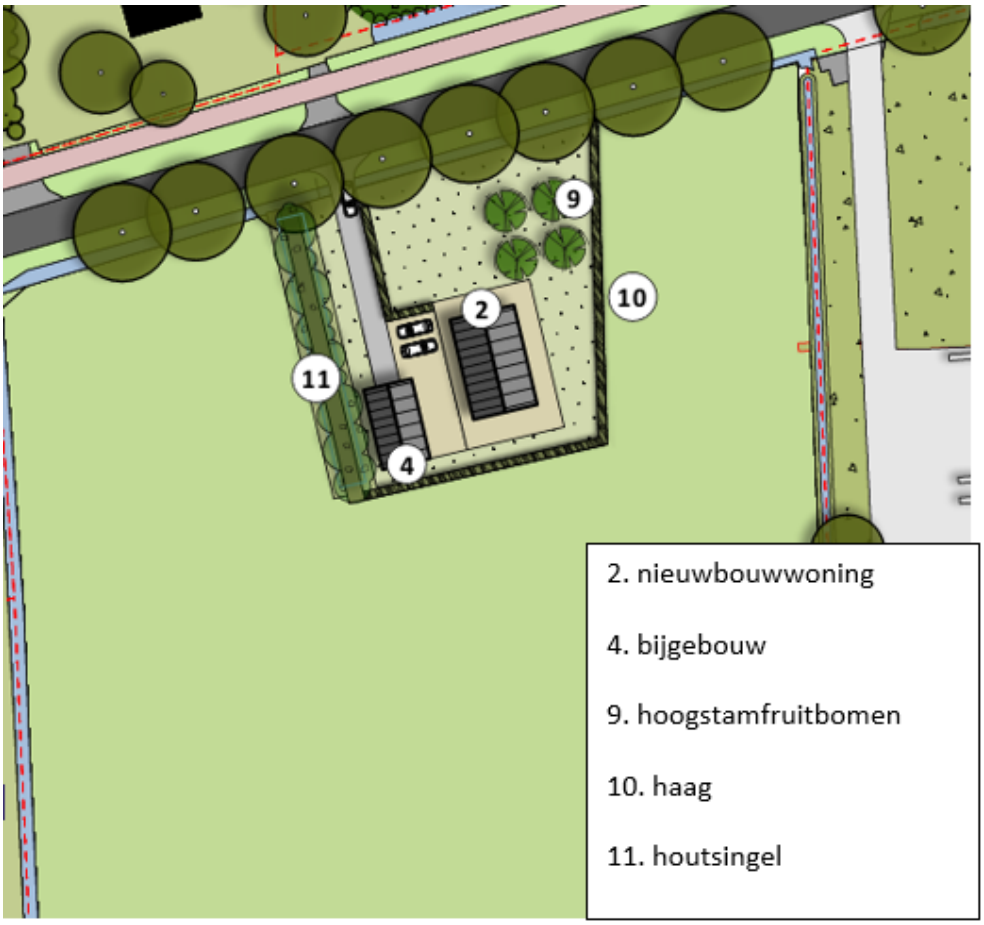

Afbeelding 2.2: locatie nieuwe woonbestemming

Naast de nieuwe locatie voor de woning zullen bestaande bouwrechten voor op het agrarisch perceel waar de woning naast ligt, worden wegbestemd middels een extra aanduiding die bebouwing uitsluit.

2.2.1 Ruimtelijke kwaliteit

Het nieuwe woonperceel wordt voorzien van een zorgvuldige landschappelijke inpassing (zie Bijlage 1). Aan het nieuwe erf worden een aantal elementen toegevoegd die de ontwikkeling passend maken in de omgeving.

Afbeelding 2.3: fragment landschappelijke inpassing met nieuwe elementen.

Aan de oost- en zuidzijde van het perceel komt een 'haag'. Het westelijke deel wordt voorzien van een 'houtsingel'. Voor op het perceel komen hoogstamfruitbomen. Langs de kant van het Buterheideveld zal de inrit tussen de bestaande hoge bomenrij worden gemaakt. Op onderstaande afbeelding is de inpassing van het nieuwe perceel weergegeven. De realisatie en instandhouding van deze inpassing zal geborgd worden in de regels bij de woonbestemming in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.

Natuurinclusief

Het toevoegen van landschappelijke elementen in de vorm van hoogstamfruitbomen, hagen en een houtsingel zal een positieve uitwerking hebben op de biodiversiteit. Insecten zullen worden aangetrokken door de fruitbomen en in de hoog opgaande beplanting in de houtsingen kunnen vogels nestelen of schuilen.

Hoofdstuk 3 Beleidskaders

Dit hoofdstuk behandelt het beleid dat betrekking heeft op het voorliggende bestemmingsplan. Achtereenvolgens wordt ingegaan op het Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid, voor zover dat is gerelateerd aan het plangebied en het voorliggende initiatief.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 NOVI en Barro

Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) In het kader van de invoering van de Omgevingswet, die nu gepland staat voor 1 januari 2022, heeft het Rijk de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) opgesteld. Op die manier wordt invulling gegeven aan de verplichting tot het opstellen van zo'n visie zoals die is vastgelegd in art. 3.1 lid 3 Ow. Tot de invoering van de Omgevingswet heeft dit document de status van structuurvisie in de zin van art. 2.3 Wro.
Inhoudelijk gezien bevat de NOVI een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De intentie van het Rijk is om met de NOVI een perspectief te bieden om grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Bij die opgaven kan worden gedacht grote en complexe opgaven met betrekking tot klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw.
Een centraal aspect van de NOVI is de focus op een nieuwe aanpak van vraagstukken in de fysieke leefomgeving. Werken op basis van integraliteit met betrekking tot verschillende vraagstukken in plaats van sectorale aanpakken voor individuele vraagstukken vormt de kern van deze nieuwe aanpak.
Het streven naar integraliteit dat onderdeel is van de NOVI, valt samen in vier verschillende prioriteiten waartussen een onderscheid wordt gemaakt in de NOVI, te weten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De nationale overheid richt zich in de NOVI op 21 verschillende nationale belangen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor de inhoud van ruimtelijke plannen, voor zover het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang. De normering uit het Barro werkt zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Bij besluitvorming over ruimtelijke plannen moeten de regels van het Barro worden gerespecteerd.

Toets

Het planvoornemen heeft geen directe invloed op één van de prioriteiten uit de NOVI. Ook het Barro bevat geen regels die invloed uitoefenen op het planvoornemen.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond.

Toets

Bij toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking wordt getoetst of sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Het verplaatsen van een bestaande woning in het buitengebied niet aan te merken als een stedelijke ontwikkeling. Op basis hiervan is een verdere toetsing aan de ladder niet noodzakelijk.

3.1.3 Conclusie Rijksbeleid

De toets aan het SIVR, Barro en de Ladder voor duurzame verstedelijking laat zien dat het initiatief in overeenstemming is met het relevante Rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Fryslân - De romte diele

De ontwerp omgevingsvisie stelt een vitale, veerkrachtige, karakteristieke en gezonde Friese leefomgeving centraal. De provincie stelt zich vier opgaven ten aanzien van de leefomgeving. De eerste opgave betreft een leefbaar, vitaal en bereikbaar Fryslân. Hier wordt stilgestaan bij o.a. de vergrijzing, krimp op het platteland,verouderde bebouwing en de betaalbaarheid van het OV. De tweede opgave betreft de energietransitie. De opgave bestaat uit het reduceren van broeikasgassen en een balans vinden tussen duurzaamheidsdoelstellingen en ruimtegebruik. De derde opgave gaat over de klimaatadaptatie van de Provincie Fryslân. Doelstelling is Fryslân in 2050 klimaatbestendig ingericht te hebben. Opgave vier gaat over het versterken van de biodiversiteit. De biodiversiteit dient versterkt te worden via herstel van de kwaliteit van de leefgebieden. Daarnaast wil men de verbinding leggen tussen biodiversiteit en de samenleving.

Naast de vier opgaven wordt er voor drie specifieke gebieden integrale opgaven beschreven. Het gaat om de gebieden: Waddengebied, IJsselmeer en het Veenweidegebied.

Er wordt in de Omgevingsvisie toegelicht hoe de werkwijze rondom ruimtelijke initiatieven vorm wordt gegeven. Hierbij wordt er uitgegaan van een ja, mits principe ten aanzien van ruimtelijke plannen. Er zijn vier inhoudelijke principes waar een plan aan tegemoet moet komen. Zuinig ruimtegebruik, omgevingskwaliteit als ontwerpbasis, koppelen van ambities en gezondheid en veiligheid.

Toets

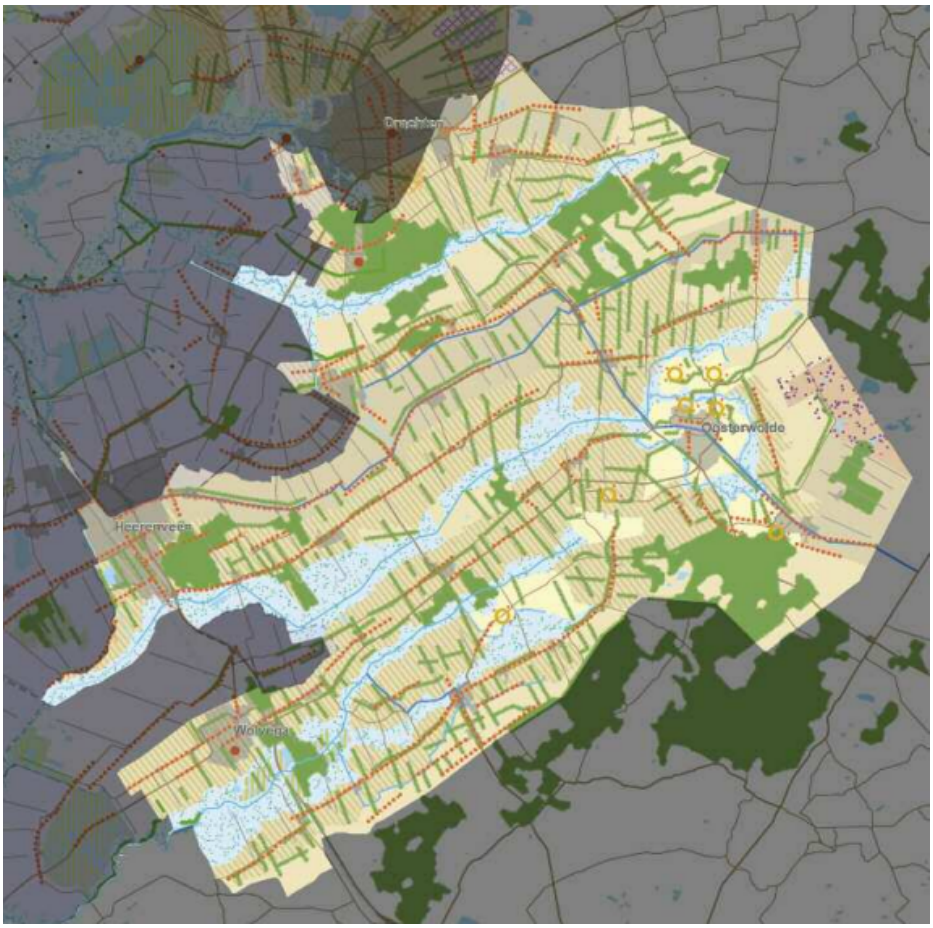
Het voornemen raakt voornamelijk aan een leefbaar en vitaal houden van Fryslân. Dit initiatief op perceelsniveau draagt bij aan deze opgave in de zin van het uit elkaar trekken van een bedrijfs- en een woonbestemming. Ruimtegebruik is efficiënt door de locatie te situeren aan de weg en omgevingskwaliteit wordt toegevoegd door de landschappelijke inpassing. Dit is in overeenstemming met de Omgevingsvisie Fryslân.

3.2.2 Grutsk op 'e Romte

Provinciale Staten hebben op 26 maart 2014 het document “Grutsk op ‘e Romte” als thematische structuurvisie over landschap en cultuurhistorie vastgesteld. In deze thematische structuurvisie zijn landschappelijke en cultuur-historische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd en gewaardeerd. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren. Op deze wijze verwacht Provincie Fryslân de doorwerking van provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten, rijk en provincie te borgen.

Toets

Het plangebied is gelegen in het deelgebied 'Zuidelijke Wouden'. In dit gebied zijn verschillende provinciale belangen van toepassing. Het belang waar dit initiatief het meest aan raakt is de vrij robuuste groenstructuur van singels, houtwallen, grotere en kleinere boscomplexen, boombeplanting langs wegen en de hoge dichtheid aan groene tuinen en erafscheidingen. Door het nieuwe woonperceel te voorzien van een groene inpassing en erfindeling, grenzend aan de bestaande aanplant langs het Buterheideveld sluit het aan op het behoud en versterking van boombeplanting langs wegen en groene erven, groene tuinen en groene erfafscheidingen.

Afbeelding 3.1: deelgebied 'Zuidelijke Wouden' uit Grutsk op 'e Romte (Bron: provincie Fryslân)

3.2.3 Provinciale Verordening Romte Fryslân 2014

In de 'Verordening Romte Fryslân 2014' (hierna: Verordening) worden die onderwerpen uit het 'Streekplan 2007' en 'Grutsk op 'e Romte' geregeld, waarvan de juridische doorwerking en borging in ruimtelijke plannen van gemeenten noodzakelijk is. Het onderhavige initiatief betreft een ruimtelijk plan. Dit betekent dat bij de interpretatie en toepassing van bepaalde artikelen in concrete situaties zoals deze, getoetst moet worden aan het provinciale beleid.

Toets

1.5 Saldoregeling Wonen

1. In afwijking van artikel 1.1.1, eerste lid kan een nieuwe woning in het landelijk gebied worden toegestaan in geval van verplaatsing of vervanging van een aldaar bestaande woning, indien:

a. per saldo het aantal woningen in het landelijk gebied gelijk blijft of afneemt, en
b. in geval van vervanging de bestaande woning wordt gesloopt, en in geval van verplaatsing de locatie van de woning aan de woonbestemming wordt onttrokken, en
c. het oppervlak van de nieuwe woning inclusief de bijgebouwen niet meer bedraagt dan 300 m², of de maat die het bestemmingsplan buitengebied als algemene regel hanteert voor bestaande burgerwoningen, dan wel niet meer dan het oppervlak van de bestaande woning inclusief de bestaande bijgebouwen indien dit oppervlak meer bedraagt dan 300 m², en
d. de nieuwe woning qua omvang en uitstraling wordt ingepast binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een karakteristiek gebouw, tenzij de bouwtechnische en functionele staat van het gebouw zodanig slecht is dat doelmatig hergebruik daarvan redelijkerwijs niet reëel is.

Toets

1.

a. Door het verplaatsen blijft het aantal woningen per saldo gelijk;

b. De bestaande woonbestemming krijgt de bestemming 'Agrarisch' en wordt zo wegbestemd;

c. De regels van de bestemming 'Wonen' uit het bestemmingsplan Buitengebied zijn van toepassing;

d. het nieuwe woonperceel wordt voorzien van een landschappelijke inpassing die zicht voegt in het karakter van het gebied.

2. Niet van toepassing, de bestaande woning heeft geen karakteristieke bestemming of aanduiding.

3.2.4 Conclusie provinciaal beleid

Het initiatief voldoet aan het van toepassing zijnde beleid en regels van de Verordening. Het provinciale beleid en regelgeving vormen geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Ooststellingwerf

Op 23 november 2021 heeft de raad van de gemeente Ooststellingwerf de Omgevingsvisie Ooststellingwerf vastgesteld. In deze visie laat de gemeente zien wat het toekomstbeeld is voor de komende 15 jaar aan de hand van ambities en opgaven.

Ambities

De volgende ambities staan daarbij centraal:

- Uniek Ooststellingwerf

Ons landschap en onze (cultuur)historie vormen de basis van onze gemeente. We willen deze kwaliteiten behouden, benutten en versterken bij nieuwe ontwikkelingen

- Vitaal Ooststellingwerf

We willen dat iedereen een leven lang kan wonen in een gezond, veilig en schoon Ooststellingwerf.

- Bruisend Ooststellingwerf

We bieden ruimte aan ondernemers om zich te ontwikkelen binnen de maat, schaal en kwaliteiten van Ooststellingwerf.

- Bereikbaar Ooststellingwerf

Wij zijn een plattelandsgemeente in het hart van het Noorden, goed digitaal ontsloten en met goede verbindingen (in de auto, met het openbaar vervoer en op de fiets) naar de grote steden en tussen onze dorpen onderling.

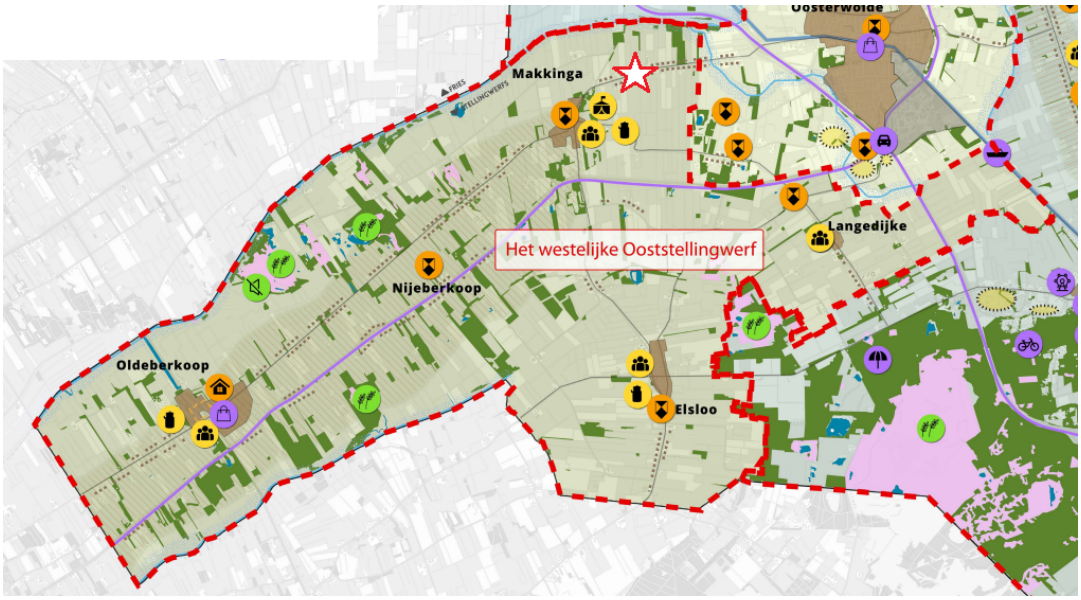
- Toekomstbestendig Ooststellingwerf

We zetten ons in voor een gemeente waar het gebruik van duurzame energie steeds meer gewoon wordt, waar onze economie steeds meer circulair wordt en waar we zijn voorbereid op de klimaatverandering.

Gebieden

In de visie wordt de gemeente opgedeeld in gebieden met ieder een gebeidskompas met koers voor het toekomstbeeld en ambitiets.

Het planvoornemen is gelegen in het gebied 'Het westelijke Ooststellingwerf - Lommerrijke regio langs de Tjonger en Linde'.

Afbeelding 3.3: Ligging locatie (ster) in het westelijke Ooststellingwerf.

Een aantal waarden van het gebied worden als volgt beschreven:

- *Structuur van zandruggen met houtsingels en beekdalen daartussen*;
- *Variatie in beslotenheid van de linten en open gebieden daartussen;*
- *Grote afwisseling tussen natuur- en cultuurgronden*
- *Oldeberkoop met haar historische en beschermd dorpsgezicht;*
- *Rijk verenigingsleven en sterke sociale samenhang;*
- *Veel cultuurhistorische waarden.*

De gemeente ziet de grote afwisseling tussen bebouwde kavels, bosgebiedjes en open kavels en weides. Als een soort streepjescode markeren ze het landschap. Sommige bosgebieden zoals de Dellebuursterheide, Diakonievene en de Schaopedobbe zijn waardevolle plekken voor de natuur en de recreatie en voor de naastgelegen dorpen.

Landschap

Het westelijke Ooststellingwerf kenmerkt zich door veel landschappelijke afwisseling. Deze afwisseling, samen met de rijke historie, maakt het gebied uniek. De gemeente wil de grote variatie in het landschap verder versterken. Dat doen we door natuur en landbouw nog meer samen op te ontwikkelen in dit gebied. We vergroten de afwisseling van kleine stukken natuur, bosstroken, houtsingels, weilanden en bouwlanden. Ook vragen we van alle ontwikkelingen dat ze worden

ingepast in de landschappelijke opzet van het gebied.

Toets

De voorgenomen ontwikkeling wordt voorzien van een landschappelijke inpassing die zich voegt in het westelijke Ooststellingwerf. De kenmerken van een afwisselend landschap wordt hierdoor versterkt.

3.3.2 Woon(zorg)visie Ooststellingwerf 2022-2026

De gemeente heeft op het gebied van wonen een aantal opgaven liggen. Jongeren vinden steeds moeilijker een woning, mensen van buiten de gemeente komen naar de gemeente om te wonen. Invloeden die de schaarste van woningen verder laat toenemen. Verder moet de woningvoorraad verder verduurzaamd worden, moeten er voldoende standplaatsen voor woonwagenbewoners beschikbaar zijn, adequate huisvesting voor arbeidsmigranten en ook voor statushouders.

Om deze opgaven aan te pakken is de woon(zorg) visie opgesteld. In deze visie worden de ambities benoemd voor wonen in de kernen, evenals de onderwerpen wonen en zorg. Deze visie is een uitwerking en verdieping van de hierboven omschreven omgevingsvisie.

In deze visie worden een aantal prioriteiten omschreven waarbij de nadruk ligt op de woningmarkt in de kernen. Wel wordt er ook aandacht besteedt aan het thema 'Werken aan leefbaarheid en duurzaamheid'. Hierin wordt Ooststellingwerf omschreven als een landelijke gemeente waar landschappelijke kwaliteiten, gemeenschapszin en duurzaamheid belangrijk zijn. De gemeente stimuleert prettig wonen in Ooststellingwerf door mee te werken aan een leefbare omgeving en verduurzaamde woningen.

Toets

Dit bestemmingsplan voorziet in het verplaatsen van een bestaande woning in het landelijk gebied van de gemeente Ooststellingwerf. Dit betekent geen netto toename van het aantal woningen in de gemeente. Tevens zal een landschappelijk ingepaste en duurzame woning bijdragen aan het thema' werken aan leefbaarheid en duurzaamheid'. Het planvoornemen is dan ook passend binnen de woonvisie.

3.3.3 Afwegingskader Woningbouw gemeente Ooststellingwerf

De gemeente Ooststellingwerf streeft er naar om de woningvoorraad binnen haar gemeente te laten voldoen aan de huidige en toekomstige behoefte van haar inwoners. Dit geldt zowel in kwantitatieve zin als kwalitatieve zin. Bij het inspelen op de toekomstige behoefte spelen herstructurering van de bestaande voorraad, inspelen op demografische ontwikkelingen en verduurzaming een prominente rol. Aanpassing van de kwaliteit van de woningvoorraad vindt plaats zowel binnen de bestaande voorraad als via de bouw van nieuwe woningen.

Op dit moment zijn er in de gemeente Ooststellingwerf veel plannen, initiatieven, ideeën en (potentiële) locaties voor nieuwbouw. De aantallen die daarmee samengaan overtreffen de ruimte die regionaal is overeengekomen voor de uitbreiding van de woningvoorraad in de gemeente. Met dit afwegingskader wordt getoetst in hoeverre bouwplannen passen in de visie en de (kwantitatieve) ruimte die er in een bepaalde periode is. Door de kwalitatieve en kwantitatieve toets ontstaat een prioriteringslijst van bouwplannen en een kader om plannen in gang te laten zetten, aan te houden, in gesprek te gaan over fasering of planaanpassing, dan wel af te wijzen.

Het afwegingskader biedt een kader voor een goede beoordeling van woningbouwplannen op hun maatschappelijke meerwaarde, gebaseerd op een aantal heldere criteria.

Toets

De aard van het project is sloop en nieuwbouw van een woning in het landelijk gebied. Tevens zal er ten opzichte van de huidige woning een duurzame woning worden teruggebouwd. Voor de maatschappelijke meerwaarde en kwalitatieve criteria zal de nieuwe woning goed scoren. Het initiatief voldoet aan kwantitatieve toets omdat het aantal woningen niet toeneemt.

Op basis van het afwegingskader scoort dit initiatief hoog en kan door gaan in de planologische procedure.

3.3.4 Welstandsnota (aspecten gebiedsgerichte welstandscriteria)

Het gebiedsgerichte beoordelingskader vormt een gereedschap dat de gemeente in staat stelt om aan de hand van een methodiek, door Hûs en Hiem ontwikkeld, zowel de bestaande visueel ruimtelijke kwaliteit te beschrijven en te waarderen, als de gewenste ontwikkeling ervan aan te geven en ook, op basis daarvan, richtlijnen of criteria vast te stellen voor het te voeren welstandsbeleid. De gemeente streeft naar een optimaal ruimtegebruik binnen het dorpsgebied. Eventuele niet-waardevolle open ruimten, vrijkomende bedrijfslocaties e.d. worden bij voorkeur gebruikt voor woondoeleinden, milieuvriendelijke bedrijfsvormen en kantoren.

Wat betreft de cultuurhistorische en landschappelijke waarden dient rekening te worden gehouden met:

- behoud van, respectievelijk inspelen op de karakteristieke structuur van de oudere dorpsdelen;
- behoud en herstel van de karakteristieke panden;
- behoud en zorgvuldig onderhoud van de in het dorpsgebied aanwezige waardevolle open ruimtes, bospercelen, straatbeplanting e.d.

Toets

Bij de aanvraag omgevingsvergunning zal de woning getoetst worden aan de criteria van de Welstandsnota die gelden voor het buitengebied 'Verspreide bebouwing'. De algemene beleidsambitie is hierbij als volgt geformuleerd: Extra aandacht voor ruimtelijke kwaliteit (zie "huidig en toekomstig ruimtelijk beleid"). Bij welstandsbeoordeling wordt de nadruk gelegd op handhaven en respecteren van bestaande kwaliteiten.

3.3.5 Conclusie gemeentelijk beleid

De toets aan de verschillende relevante beleidsstukken en nota's van de gemeente Ooststellingwerf laat zien dat er beleidstechnisch geen bezwaren bestaan tegen dit initiatief.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de van toepassing zijnde milieu- en omgevingsaspecten beoordeeld voor dit initiatief. Als basis dient de bestaande situatie van het bedrijf waarbij de relevante milieu- en omgevingsaspecten met betrekking tot de nieuwe locatie van de woning worden getoetst.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten

tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

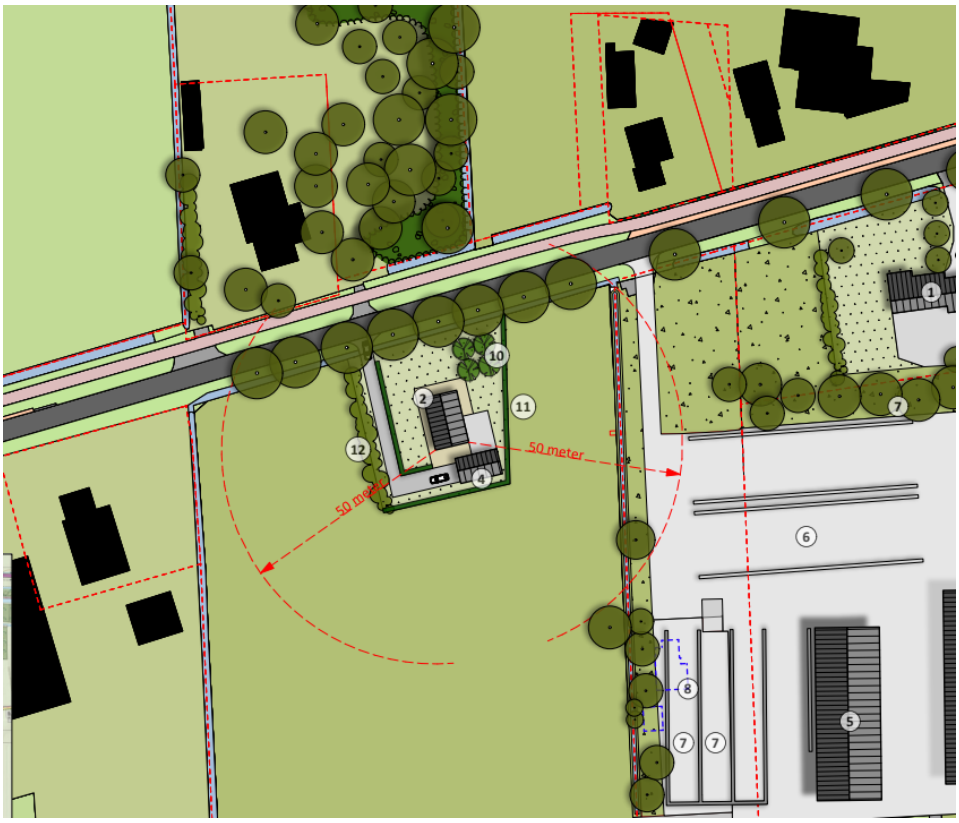
Toets

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de richtafstandenlijst gelden ten opzichte van het omgevingstype tot rustig gebied en gemengd gebied:

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Tabel 2: algemene richtafstanden tot omgevingstype

In de omgeving van het plangebied zijn diverse functies afwisselend van elkaar aanwezig zijn. In dit geval is sprake van het omgevingstype 'gemengd gebied' en zal getoetst moeten worden op basis van deze richtafstanden.

Afbeelding 4.1: afstand nieuwe woning t.o.v. omgeving. De afstand is geprojecteerd op een eerdere versie van de inrichtingstekening. De huidige versie van de inrichtingstekening is opgenomen in bijlage 1 van de toelichting en bijlage 5 van de regels. De woning staat in de oude en nieuwe versie nog op dezelfde plaats.

Nieuwe woonlocatie

Dit bestemmingsplan maakt het verplaatsen van de bestaande woning mogelijk. Deze woning moet op een afstand van 50 meter tot de huidige gebouwen worden gerealiseerd, binnen een aaneengesloten oppervlak van 1,5 ha gemeten vanuit het bouwvlak.

In de directe omgeving van het plangebied zijn diverse bedrijven gevestigd:

Adres	**Omschrijving + SBI 2008**	**Milieu categorie**	**Richtafstand gemengd gebied**	**Afstand tot 'Wonen'**
Buterheideveld 18	Fokken en houden van paarden en ezels / 0143	3.1	30 meter	70 meter

Buterheideveld 19	Reparatie t.b.v. particulieren (excl auto's en motorfietsen / 952	1	0 meter	70 meter
Buterheideveld 22	Fokken en houden van rundvee 0141/0142	3.2	50 meter	60 meter

De nieuwe woonlocatie voldoet aan de richtafstanden die volgend uit de VNG brochure.

Sanering woonlocatie

Het wijzigen van de woonbestemming naar een agrarische bestemming maakt het mogelijk op op deze plek agrarische activiteiten uit te oefenen. De agrarische activiteiten die hier mogelijk gemaakt worden vinden op meer dan 50 meter plaats van gevoelige objecten in de omgeving.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

4.3 Geur

Geurhinder kan optreden bij het houden van dieren in dierenverblijven (stallen, inclusief een vaste uitloop) en het opslaan en bewerken van agrarisch bedrijfsstoffen (mest, kuilvoer). Hierna wordt het risico van geurhinder voor deze activiteiten getoetst aan de wettelijke criteria.

Toets

Voor de beoordeling van geurhinder vanwege het houden van dieren in dierenverblijven is de Wet geurhinder en veehouderij het exclusieve toetsingskader. In de 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf ' zijn andere normen opgenomen die van toepassing zijn op dit bedrijf. Te weten een vaste afstand van 25 meter tot geurgevoelige objecten in het buitengebied.

De nieuwe woonlocatie is een geurgevoelig object. De afstand van de locatie van de woning tot andere bedrijven waar dieren waarvoor een 'vaste afstand' geldt is hier

meer dan 25 meter. Zie hiervoor paragraaf 4.2.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.4 Bodemkwaliteit

Volgens artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een project onderzoek te worden verricht naar de bodemgesteldheid in het projectgebied. Aangetoond dient te worden dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Mocht er een verontreiniging te verwachten zijn dan wel mocht deze feitelijk aanwezig zijn, dan dient voor vaststelling van een plan en/of het nemen van het besluit inzichtelijk gemaakt te worden of de bodemverontreiniging de voorgenomen bestemmings- en/of functiewijziging in het kader van gezondheid en/of financieel gezien in de weg staat.

Toets

De nieuwe woonlocatie is gelegen op gronden die in gebruik zijn als agrarische productiegrond. Er hebben in het verleden geen bodem bedreigende activiteiten plaatsgevonden op deze plek

Conclusie

De verplichting voor uitvoering van het bodemonderzoek voor verlenen van de omgevingsvergunning maakt dat het plan het aspect bodem is het plan uitvoerbaar is.

4.5 Geluid

In de Wet geluidhinder (Wgh) zijn regels opgenomen voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld woningen) door wegverkeer. Het gaat daarbij om de geluidsbelasting in het maatgevende toekomstige jaar. In het algemeen is dit 10 jaar na realisatie of na het akoestisch onderzoek.

In het kader van de beoordeling of de inrichting niet op ontoelaatbare wijze geluidhinder teweegbrengt is gebruikgemaakt van de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening, oktober 1998".

De Wet geluidhinder kent een voorkeursgrenswaarde. Als aan deze waarde wordt

voldaan, is er voor de Wet geluidhinder geen belemmering voor het bouwplan. Onder voorwaarden is een hogere grenswaarde mogelijk. Het onderhavige plan is gelegen buiten de bebouwde kom. In dit geval gelden de volgende grenswaarden:

- Voorkeursgrenswaarde: 48 dB
- Maximale grenswaarde: 58 dB

De Wet geluidhinder gaat ervan uit dat het verkeer in de toekomst stiller wordt, onder andere door Europees bronbeleid. Daarom mogen op de berekende geluidsbelastingen enkele correcties worden toegepast. Er geldt een generieke correctie van 5 dB als het gaat om wegverkeer met een snelheid van minder dan 70 km/u en (minimaal) 2 dB als het gaat om wegverkeer met een snelheid van 70 km/u of meer. Daarnaast geldt er een correctie die afhankelijk is van het soort wegdek van 1 dB of 2 dB voor wegverkeer met een snelheid van 70 km/u of meer.

Toets

In verband met de ligging van de nieuwe woonlocatie op korte afstand van het weg (Bûterheideveld) is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (Bijlage 2). Uit dit onderzoek volgt dat de voorkeursgrenswaarden op de getoetste afstand wordt overschreden. Er worden een aantal maatregelen benoemd die tot een oplossing kunnen leiden en te kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde.

In dit geval is gekozen om een bepaalde afstand tot de weg te hanteren, binnen de uitgangspunten van de landschappelijke inpassing. De locatie van de woning voldoet zo aan de grenswaarden en is opgenomen in de landschappelijke inpassing (Bijlage 1). Verder is er een beperking opgenomen in de regels en verbeelding die bouwen op kortere afstand van de weg onmogelijk maakt.

Conclusie

Het voorgenomen initiatief voldoet aan de (wettelijke) kaders. Voor het aspect geluid bestaan geen belemmeringen ten aanzien van dit bestemmingsplan.

4.6 Luchtkwaliteit

De milieukwaliteitseisen omtrent luchtkwaliteit zijn verankerd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Nieuwe ontwikkelingen mogen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarde die voor een aantal verontreinigende stoffen in de wet is gesteld.

Als aannemelijk is dat aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormt

luchtkwaliteit geen belemmering om een projectplan vast te stellen. Deze voorwaarden zijn:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtverontreiniging;
- het project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Projecten die 'niet in betekenende mate bijdragen' (NIBM) aan de luchtverontreiniging, hoeven niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht. Het Besluit NIBM omschrijft het begrip nader: een project dat minder dan 3% van de grenswaarden bijdraagt is NIBM. Dit komt overeen met 1,2 microgram per m3 (µg/m3) voor fijn stof en stikstofoxiden (NO2).

Toets

Door het verplaatsen van de woonbestemming zal er ten opzichte van de huidige situatie geen toename van fijnstofemissie ontstaan. Het aantal verkeersbewegingen zal gelijk blijven. Formele toetsing aan de grenswaarden uit de Wet milieubheer kan daarom achterwege blijven.

Om aan te tonen dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de nieuwe woning is ook gekeken naar de fijnstofemissie van het omliggende agrarische bedrijven. In dit geval zijn de veehouderijen aan het Bûterheideveld 22 en 18 relevant.

Voor agrarische activiteiten, met uitzondering van o.a. akker- tuin en glastuinbouwbedrijven, zijn geen grenzen vastgesteld. In mei 2010 is de definitieve “Handreiking fijn stof en veehouderijen” gepubliceerd. In deze handreiking worden richtlijnen gegeven wanneer de uitstoot van een agrarisch bedrijf als NIBM kan worden beschouwd. Met behulp van fijn stofemissie factoren kan de emissie van fijn stof uit de stallen worden berekend.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m.	80 m.	90 m.	100 m.	120 m.	140 m.	160 m.
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

Tabel 4.1 NIBM bijdrage

In bovenstaande tabel, die afkomstig is uit paragraaf 2.2 van de "handreiking fijn stof en veehouderijen" is aangegeven wanneer er sprake is van een NIBM-bijdrage. Als in de tabel bij de aangegeven afstand tot een te beoordelen object de toename van de emissie van fijn stof niet meer bedraagt dan het getal dat is aangegeven in dezelfde kolom dan is er conform de "Handreiking fijn stof en veehouderijen" sprake van een NIBM-bijdrage. Uit deze tabel blijkt dat bij een afstand van 70 meter er sprake is van een NIBM-bijdrage als de toename van de fijn stofemissie minder is dan 324.000 gram/jaar. Voor een melkkoe is geldt een emissie van 148 gram/jaar. Dit betekent dat op een afstand van 70 meter van de woonlocatie 2190 melkkoeien moeten worden gehouden voor dat er sprake is van een bijdrage van betekende mate. Deze aantallen zullen binnen de genoemde inrichten feitelijk nooit worden gehouden.

Er is in dit geval sprake van een NIBM-bijdrage van de veehouderijen ter plaatse van het plangebied.

Conclusie

Er wordt ruimschoots voldaan aan de grenswaarden in Bijlage 2 van de Wm voor zwevende deeltjes. Op dit punt is het plan uitvoerbaar.

4.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft risico's met een externe werking, die ontstaan door het transport van, de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transport (weg, spoor, water en buisleiding) in relatie tot de (bebouwde) omgeving.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

- Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans om te overlijden op een bepaalde plaats ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR is op de kaart van het gebied weer te geven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar PR-contour (die als wettelijk grenswaarde fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten komen.

- Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep

slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting. Het GR is weer te gegeven in de fN-curve: een grafiek waar de kans (f) is afgezet tegen het aantal slachtoffers (N). Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. De 1% letaliteitgrens vormt doorgaans de grens van het invloedsgebied (tenzij anders bepaald). Dit is de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Hoe moet worden omgegaan met risico's voor mensen in de omgeving van risicobronnen is in verschillende wet- en regelgeving opgenomen.

- Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen
- Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen
- Besluit en Regeling externe veiligheid Transportroutes
- Besluit risico's zware ongevallen
- Vuurwerkbesluit
- Circulaire ontplofbare stoffen voor civiel gebruik
- Besluit ruimte
- Activiteitenbesluit

Toets

Risico's

Met behulp van de risicokaart externe veiligheid is gekeken naar de risico's in de omgeving van het plangebied. De risicokaart is hulpmiddel om risico bronnen in de omgeving te kunnen bepalen. Onderstaand is de afstand van het plangebied tot dichtstbijzijnde risicobron te zien.

Afbeelding 4.2: Uitsnede risicokaart (Bron: www.risicokaart.nl)

Na onderzoek met behulp van de risicokaart kan het volgende worden gesteld. De locatie:

- bevindt zich niet binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- bevindt zin niet in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- is niet gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- is niet gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Conclusie

Het aspect 'externe veiligheid' levert geen belemmeringen op voor de uitvoering van het plan.

4.8 Water

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Watertoets

Voor dit planvoornemen is de watertoets uitgevoerd (zie Bijlage 3). Hieruit volgt dat de het initiatief geen waterschapsbelang treft. Uit de watertoets komt naar voren dat een aantal wateraspecten van belang zijn.

Toename verharding

Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m^2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m^2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in het wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel.

Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in

de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	Stedelijk (>200 m^2)	Landelijk (>1.500 m_2)
Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Tabel 4.2: compensatienormen Wetterskip Fryslân

Toelichting tabel

- 5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
- maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Conclusie

Voor wat betreft het aspect water kan het plan uitvoerbaar worden geacht.

4.9 Ecologie

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de (mogelijk) aanwezige natuurwaarden. Daartoe wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming regelt onder andere de bescherming van de Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen op grond van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. In Bijlage 5 is de afstand tot deze gebieden beschreven. Voor inrichting is in het kader van de Wet natuurbescherming een verklaring van geen bedenkingen afgegeven door de Provincie Fryslân. Dit project is inmiddels gerealiseerd en betreft dan ook de feitelijk planologisch legale situatie. De emissie behorende bij deze toestemming is gekoppeld aan de regels van dit bestemmingsplan. Hierdoor is de maximale stikstofemissie van het bedrijf vastgelegd en kan er geen significant verslechterend effect op de Natura-2000 gebieden ontstaan.

Op 2 november 2022 is door de Raad van State deeluitspraak gedaan inzake de bouwvrijstelling die volgde uit de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. In

deze uitspraak oordeelde de Raad van State dat de bouw/aanlegfase van een project apart beoordeeld dient te worden. De beoordeling van de aanlegfase is meegenomen in Bijlage 4. Uit deze berekening volgt dat er in de aanlegfase geen significant negatieve effecten plaatsvinden op de betreffende Natura 2000-gebieden.

Daarnaast is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in het kader van de gebiedsbescherming van belang. Ook dit wordt verder toegelicht in Bijlage 5 bij deze toelichting. Het plangebied ligt in de nabijheid van gebied dat gekenmerkt is als 'Natuur buiten de EHS'. De NNN ligt op c.a. 700 meter van de het plangebied.

Soortbescherming

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantsoorten, maar tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende algemene- en weinig kritische beschermde diersoorten. Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten.

Voorgenoemde soorten benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied en bezetten er geen rust- of voortplantingsplaats. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende amfibieën-, vogel- en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden. Het aspect ecologie vormt geen belemmeringen voor uitvoering van het plan.

4.10 Cultuurhistorie en archeologie

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet vormt samen met de Omgevingswet het wettelijke fundament voor de cultuurhistorie en archeologie in Nederland. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Het beschermingsniveau zoals die in de oude wetten en regelingen golden blijven gehandhaafd. Onderdelen van de huidige Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen worden over enige tijd overgeheveld naar de Omgevingswet. Voorbeelden daarvan zijn de verplichting om rekening te houden met archeologie bij het opstellen van bestemmingsplannen (straks omgevingsplannen)

Toets

Cultuurhistorie

Onder het huidige planologisch regime heeft het plangebied en omgeving de bestemming 'Waarde - Cultuurhistorie 1. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud herstel en versterking van cultuurhistorische waarden.

Hieronder worden begrepen de navolgende landschappen waar de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken in onderlinge samenhang nog duidelijk aanwezig is:

- het essenlandschap;
- de heideontginningen;
- woudontginningen

De planlocatie is gelegen in het gebied met 'woudontginningen'. Om de cultuurhistorische waarden te blijven beschermen is de betreffende bestemming ook opgenomen in dit plan.

Archeologie

Om te bepalen of er archeologisch onderzoek nodig is, is de archeologische kaart FAMKE geraadpleegd.

Steentijd – Bronstijd

De kaart geeft aan dat ter plaatse van het plangebied de 'Quickscan'van toepassing is. Van deze gebieden wordt vermoed dat eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zijn, maar dit is niet met zekerheid te zeggen. De provincie

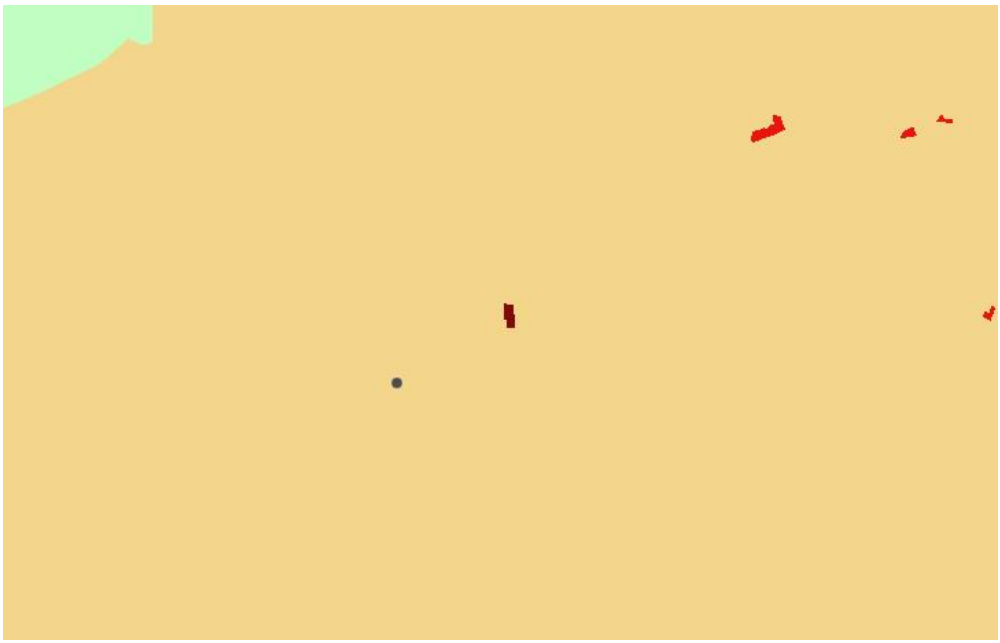
beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5000 m² een quickscan te verrichten.

Afbeelding 4.3: Plangebied (grijze stip) op FAMKE kaart Steentijd - Bronstijd

IJzertijd middeleeuwen

Het plangebied bevindt zich in Adviesgebied 3 van de kaart IJzertijd - Middeleeuwen. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn.

Afbeelding 4.4: Plangebied (grijze stip) op FAMKE kaart IJzetijd - Middeleeuwen

Het planvoornemen betreft het en het verplaatsen van een woning en het omzetten van een woonbestemming naar een agrarische bestemming. Dit planvoornemen brengt geen overschrijding van de gestelde 5000 m^2 met zich mee .

De bestemming 'Waarde - Archeologie 5' is van toepassing op een deel het plangebied. Voor deze bestemming geldt dat bij een overschrijding van een bebouwingstoename van 2.500 m^2 en 40 cm diepte er een archeologisch onderzoek wordt vereist. Door deze bestemming op te nemen bij dit plan wordt bij aanvragen omgevingsvergunning in de toekomst getoetst aan deze planregels. Op deze manier worden de archeologische waarden in het plangebied voldoende beschermd.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van zowel archeologie als cultuurhistorie is het planvoornemen uitvoerbaar.

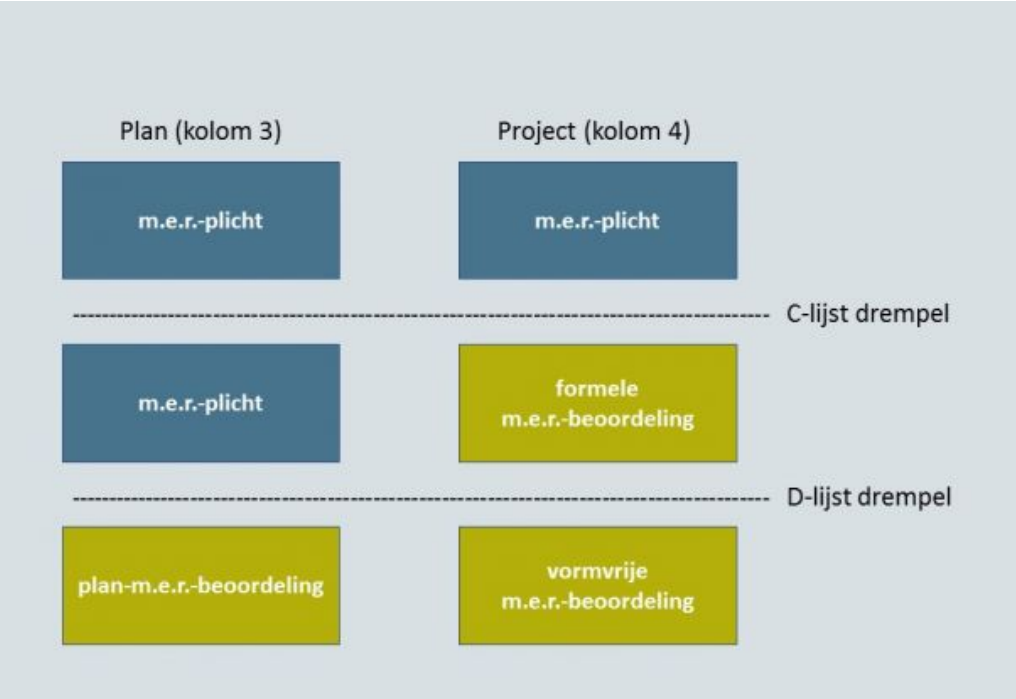
4.11 M.e.r.-beoordeling

In kolom C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Indien er belangrijk nadelige gevolgen en/of bijzondere omstandigheden worden geconstateerd moet een milieueffectrapport (MER) worden gemaakt.

Afbeelding 4.5: schema drempels milieueffect rapportage.

Toets

Het voorliggende project voorziet in het bouwen van één grondgebonden woning.

Hiermee wordt geen drempelwaarde als genoemd in kolom C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. overschreden. Er treden als gevolg van dit project geen belangrijke nadelige gevolgen op voor het milieu. Ook doen zich geen bijzondere omstandigheden voor die het maken van een milieueffectrapport noodzakelijk maken.

Conclusie

Voor het plan is geen mer-procedure of mer-beoordelingsprocedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving

5.1 Algemeen

De Wro bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal en analoog beschikbaar moeten zijn. Dit brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze moeten worden gepresenteerd. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale en analoge plannen moeten voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi. Op de verbeelding zijn alle functies zodanig bestemd dat het mogelijk is om met behulp van het renvooi direct te zien welke bestemmingen aan de gronden binnen het plangebied zijn gegeven en welke regels daarbij horen. Uitgangspunt daarbij is dat de verbeelding zoveel mogelijk informatie geeft over de in acht te nemen maten en volumes. De regels geven duidelijkheid over de bestemmingsomschrijving, de bouwregels en de specifieke gebruiksregels. In de regels zijn eventuele aanlegregels, uitwerkingsregels, nadere eisen, ontheffing- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

5.2 Juridische vormgeving

In deze paragraaf wordt de systematiek van de regels en de wijze waarop de regels gehanteerd dienen te worden, uiteengezet. De regels van het plan bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen. Voor de systematiek is aangesloten op de SVBP2012. Voor de inhoudelijke systematiek is aangesloten op het bestemmingsplan 'Buitengebied, geconsolideerde versie 2020' van de gemeente Ooststellingwerf, vastgesteld op 27 maart 2019.

Hieronder wordt de opbouw en dergelijke kort toegelicht.

5.2.1 Inleidende regels

Conform SVBP bevatten de inleidende regels artikelen met de begripsbepalingen en de wijze van meten.

5.2.2 Bestemmingsregels

In het hoofdstuk bestemmingsregels zijn in de planregels alle bestemmingen opgenomen met de daarbij behorende bestemmingsomschrijving. Hieronder worden de gehanteerde bestemmingen kort toegelicht.

Artikel 3 Agrarisch

Agrarisch

Als basis voor de regels van de bestemming 'Agrarisch' zijn de regels uit het bestemmingsplan 'Buitengebied, geconsolideerde versie 2020' gehanteerd. T.o.v. deze regels beperkt dit bestemmingsplan de bouwregels met een specifieke aanduiding.

Waarde - Archeologie 5

Met deze bestemming worden de archeologische waarden ter plaatse beschermd. Er is een grens van 2.500 m^2 en een diepte van 40 cm opgenomen voor vergroting van bestaande gebouwen of realisatie van nieuwbouw. Voor verkrijgen van een omgevingsvergunning uitvoeren van werken en werkzaamheden zijn specifieke eisen opgenomen. Het college kan deze archeologische bestemming verwijderen door toepassen van een wijzigingsbevoegdheid mits er met een archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische verwachtingswaarden aanwezig zijn.

Waarde - Cultuurhistorie 1

Doel van deze bestemming is het beschermen van de ter plaatse voorkomende cultuurhistorische waarden. In deze bestemming zijn specifieke gebruiksregels opgenomen en een mogelijkheid om hier van af te wijken.

Wonen

Binnen de woonbestemming kan een reguliere grondgebonden woning worden gebouwd volgend de huidige regels van het bestemmingsplan Buitengebied. Hierbij moet rekening gehouden worden met de afstand tot de weg. Dit is planologisch verankerd met een zone binnen de bestemming wonen waar geen geluidgevoelig object gebouwd mag worden.

5.2.3 Algemene regels

In dit hoofdstuk zijn aanvullende regels opgenomen met betrekking tot bouwen. Daarnaast bevat dit hoofdstuk algemene gebruiksregels en afwijkingsregels.

5.2.4 Overgangsrecht en slotregels

In artikel 3.2.1 Bro zijn standaardregels opgenomen met betrekking tot het overgangsrecht voor bouwwerken en gebruik. Deze maken onderdeel uit van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

Bij de uitvoering van een voornemen kan in zijn algemeenheid onderscheid worden gemaakt tussen de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid. Bij de eerste gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen. Bij het tweede gaat het erom hoe de verwezenlijking door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen.

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Er geldt een wettelijke verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een plan. In dit kader wordt in deze paragraaf ingegaan op de economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen. Tevens is in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geregeld dat in het kader van een bestemmingsplan voor bepaalde bouwplannen de grondexploitatieregeling van toepassing is.

Het plan wordt gefinancierd door de initiatiefnemer, de gemeentelijke kosten zijn gedekt middels de te heffen leges. De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan zijn voor de initiatiefnemer. Er wordt vanuit gegaan dat de initiatiefnemer het plan kan financieren en dat het daarom economisch uitvoerbaar is.

Er zal een anterieure overeenkomst gesloten worden tussen initiatiefnemer en gemeente waarin onder andere het verhaal van eventuele planschade is geregeld. De gemeenteraad besluit dan ook bij vaststelling van dit bestemmingsplan om geen exploitatieplan vast te stellen.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg omgeving

Het planvoornemen met bijbehorend inpassingsplan is besproken met de overburen op de adressen Bûterheideveld 17 en 19 te Makkinga. Dit heeft geleid tot situering van de nieuwe woning met bijbehorende inpassing zoals weergegeven op de tekening landschappelijke inpassing in Bijlage 1.

6.2.2 Procedure

Vooroverleg

Op grond van het bepaalde in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening jo artikel 3.6 van de Algemene wet bestuursrecht is het ontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan de wettelijke overlegpartners van de gemeente.

Er is door twee instanties een overlegreactie ingediend, de provincie Fryslân en Brandweer Fryslân. Deze zijn bijgevoegd als Bijlage 6.

Reactie 1. Provincie Fryslân

Landschappelijke inpassing

De ingetekende kuilvoerplaten ter plaatse van de te verwijderen woning zijn van de tekening behorende bij de landschappelijke inpassing verwijderd. Het plan voorziet niet in een uitbreiding van het bestaande erf.

Stikstof

Er is een AERIUS berekening gemaakt van de aanlegfase van de woning. Deze berekening is bijgevoegd als Bijlage 4. Deze fase is tevens beschreven in de paragraaf Ecogie (zie 4.9). Er vindt geen depositietoename plaats in de aanlegfase.

Natuurinclusief

In paragraaf 2.2.1 wordt ingegaan op het aspect 'natuurinclusief'. De toe te voegen landschappelijke elementen hebben een positief efffect op de biodiversiteit.

Reactie 2. Brandweer Fryslân

De brandweer heeft geen inhoudelijke opmerkingen op het plan.

Ontwerp

Het ontwerpbestemmingsplan wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd op grond van artikel 3.1 Wro. Gedurende deze termijn heeft iedereen mondeling of schriftelijk de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Ontvangen zienswijzen zullen worden beoordeeld en beantwoord. De zienswijzen kunnen eventueel leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan. De resultaten van de ter inzage legging worden opgenomen in een bijlage bij het plan.

Vervolgens wordt het bestemmingsplan, al dan niet gewijzigd naar aanleiding van zienswijzen, vastgesteld door de gemeenteraad en 6 weken ter visie gelegd. Belanghebbenden kunnen dan beroep indienen bij de Raad van State.

Bijlagen

Bijlage 1 Landschappelijke inpassing

LEGENDA

1. bestaande woning
2. nieuwbouwwoning
3. bestaande stal
4. bijgebouw
5. schuur
6. kuilplaten
7. sloopcontouren
8. silo
9. hoogstamfruitbomen
10. haag
11. houtsingel

beplanting: zie blad 2

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

VERPLAATSING WONING

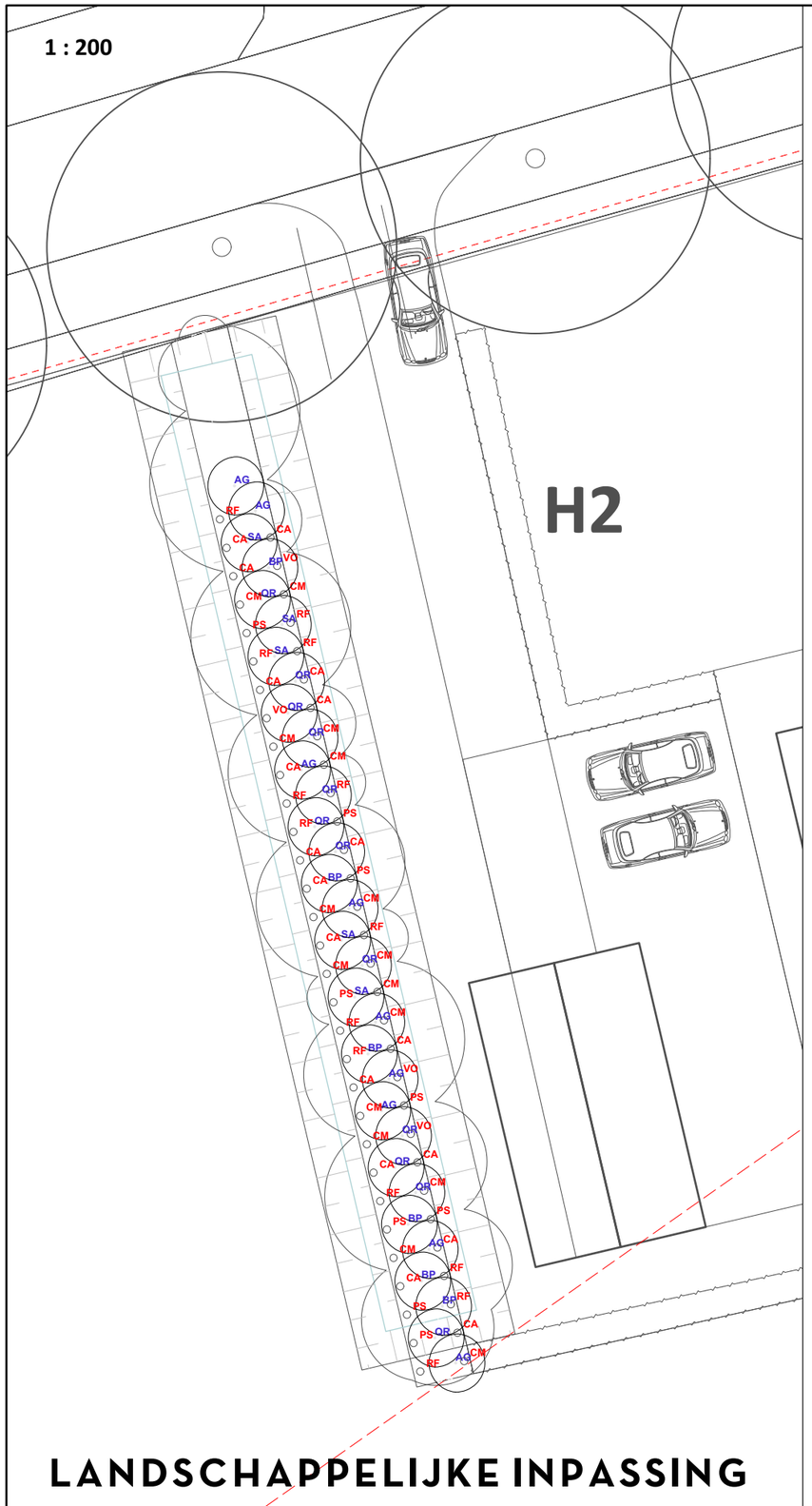
BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

tekeningno	formaat	datum	door
1(2)	A3	17-3-23	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
9	1:1000	D:\Dropbox\DATA\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

1 : 200

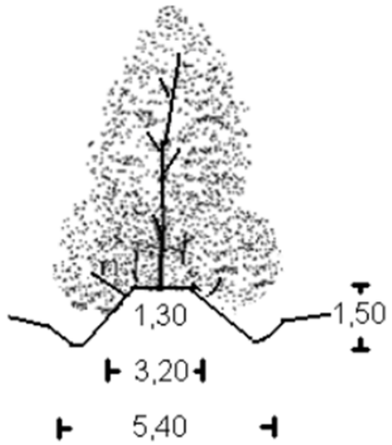
LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De initiatiefnemers hebben een agrarisch bedrijf aan de Bûterheideveld 22 te Makking. Met de gewenste ontwikkelingen wordt de woning verplaatst. Met het ontwikkelingsplan is ook de landschappelijke inpassing van belang.

Het procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven geeft richting aan de gewenste landschappelijke aanplant vanuit het perspectief van de gemeente Ooststellingwerf.

Het erf is gelegen in het Woudontginningenlandschap. Hierbij hoort een lijst met toe te passen soorten. Uit deze lijst is een keuze gemaakt.

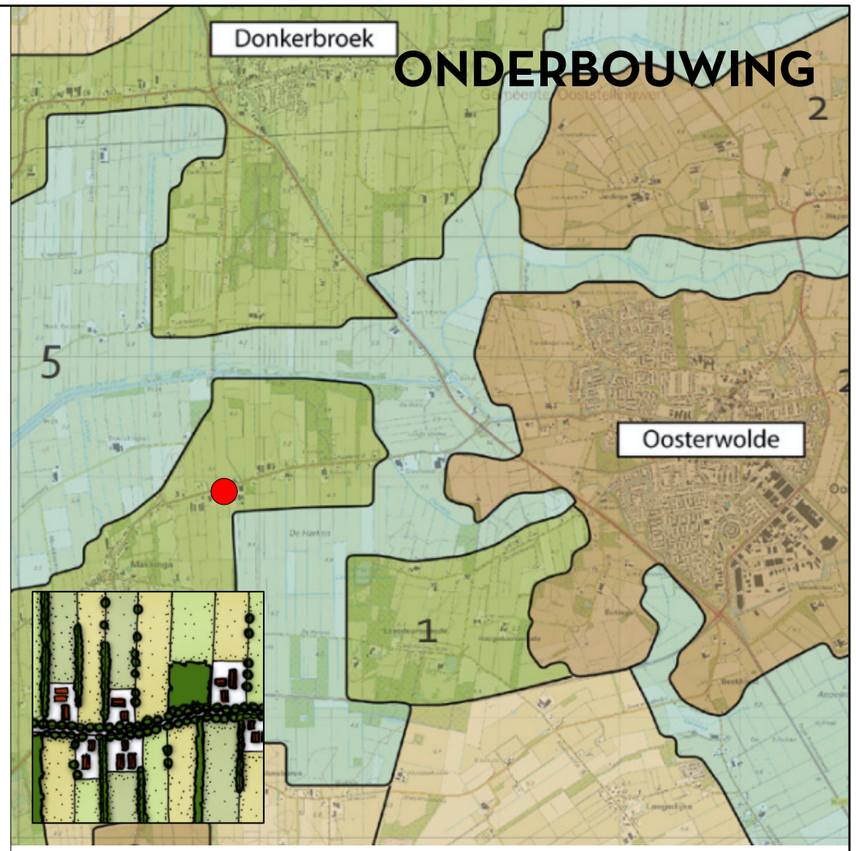
De initiatiefnemers voorzien hier een houtwal. De opbouw wordt conform de voorgeschreven situatie, zie profiel. Hierbij worden 4 rijen bosplantsoen aangeplant, 50 cm uit elkaar. Middelste rijen bomen, in de rij 2.00 m uit elkaar. Buitenste rijen heesters, in de rij 1.00 m. uit elkaar.

HOUTWAL

- Te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm.
- De buitenste rijen 100 % heesters.
- In de rij plantafstand van 100 cm.
- De middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij.
- Om de 200 cm.

Naast de houtwal zijn twee hagen voorzien, bestaande uit beuk en 4 hoogstamfruitbomen, zie lijst

LANDSCHAP VAN DE WOUDONTGINNINGEN

VAK	CODE	ST	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE NAA	LEVERKWA	OPP	ST/M2
BOMEN							
1	AG	9	Alnus glutinosa	Zwarte els	100-125		
1	BP	6	Betula pendula	Ruwe berk	100-125		
1	QR	12	Quercus robur	Zomereik	100-125		
1	SA	5	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	80-100		
BOSPLANTSOEN STRUIKVORMERS							
1	CA	18	Corylus avellana	Hazelaar	80-100		
1	CM	16	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	80-100		
1	PS	9	Prunus spinosa	Sleedoorn	40-60		
1	RF	14	Rhamnus frangula	Vuilboom	80-100		
1	VO	4	Viburnum opulus	Gelderse roos	80-100		
HAGEN							
H1		552	Fagus sylvatica	Beuk	80-100	69	8
H2		152	Fagus sylvatica	Beuk	80-100	19	8
HOOGSTAMFRUITBOMEN							
0	ME	1	Malus 'Elstar'	Appel	HS 14-16		
0	PD	1	Pyrus 'Doyene du Comice'	Peer	HS 14-16		
0	PC	1	Pyrus 'Conference'	Peer	HS 14-16		
0	MO	1	Malus 'Cox's Orange Pippin'	Appel	HS 14-16		

VERPLAATSING WONING

BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

tekeningno	formaat	datum	door
2(2)	A3	17-3-23	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
9	1:200	D:\Dropbox\DATA\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

Bijlage 2 Akoestisch onderzoek

milieuadvies

Akoestisch Onderzoek

Bûterheideveld ong.

Makkinga

2018-3091-3 11 maart 2022

milieuadvies Sain

Laarseweg 24-1, 8171 PR Vaassen
(T) 0578 - 76 90 60 • KvK 082 04 400
www.sainadvies.nl • info@sainadvies.nl

Colofon

Titel	Akoestisch Onderzoek Bûterheideveld ong. Makkinga
Projectnummer	2018-3091-3
Onderzoeksadres	Bûterheideveld ong., ten westen van Bûterheideveld 22 MAKKINGA (gemeente OOSTSTELLINGWERF)
Opdrachtgever	Mts. L.E. De Boer Bûterheideveld 22 8423 TB MAKKINGA
Opgesteld door	Sain milieuadvies Laarseweg 24-1 8171 PR VAASSEN 0578 - 76 90 60
Plaats en datum	Vaassen, 11 maart 2022

Sain milieuadvies print op 100% gerecycled papier dat is voorzien van het EU Ecolabel.

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem gebruikt worden voor het doel waarvoor het is vervaardigd en met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteurs-rechten van dit document blijven berusten bij Sain milieuadvies.

Inhoudsopgave

Colofon

1 Inleiding **4**

2 Wettelijk kader **5**

3 Uitgangspunten **7**

4 Modellering **8**

5 Berekeningsresultaten en bespreking **9**

6 Conclusies **11**

Bijlage 1: Ligging van het plangebied
Bijlage 2: Verkeersgegevens
Bijlage 3: Gegevens rekenmodel
Bijlage 4: Berekeningsresultaten

1 Inleiding

Aanleiding	Er zijn plannen om ten westen van het bedrijf aan de Bûterheideveld 22 een nieuwe woning te realiseren. De woning komt te liggen binnen de geluidszone van de Bûterheideveld. In het kader van de ruimtelijke procedure is daarom om een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai gevraagd.
Doel van het onderzoek	Het doel van het akoestisch onderzoek is om te onderzoeken of het plan wat wegverkeerslawaai betreft mogelijk is binnen de eisen uit de Wet geluidhinder.
Gebruikte gegevens	Bij het uitvoeren van het onderzoek is gebruik gemaakt van: • Tekening '476-03-4.pdf', aangeleverd op 14 januari 2022; • Weg- en verkeersgegevens, afkomstig van de gemeente Ooststellingwerf; • Voertuigverdeling, afkomstig uit BOA van dirActivity-software; • Divers kaartmateriaal (Kadastrale kaart, Basisregistraties Adressen en Gebouwen, etc.); • (Lucht-) foto's.
Bijlagen	Bijlage 1: Ligging van het plangebied

2 Wettelijk kader

In de Wet geluidhinder (Wgh) en eventueel gemeentelijk beleid zijn regels opgenomen voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld woningen) door het weg- en spoorwegverkeer. Bij akoestisch onderzoek moet daarbij worden uitgegaan van het maatgevende toekomstige jaar. In het algemeen is dit 10 jaar na realisatie of na het akoestisch onderzoek. Dit hoofdstuk beschrijft de regels die van toepassing zijn op dit onderzoek.

Zone van de weg	Iedere weg heeft van rechtswege een zone[1], met uitzondering van wegen die liggen binnen een tot woonerf bestemd gebied en wegen waarop een wettelijke snelheid geldt van 30 km/u. Binnen de geluidszone is het verplicht een akoestisch onderzoek in te stellen naar de te verwachten geluids-belasting op de gevel van toekomstige geluidsgevoelige bestemmingen. De zonebreedte van een weg is afhankelijk van het aantal rijstroken en of de weg in binnen- of buitenstedelijk gebied ligt.
Grenswaarden[2]	De Wet geluidhinder kent een voorkeursgrenswaarde. Als aan deze waarde wordt voldaan, is er voor de Wet geluidhinder geen belemmering voor het bouwplan. Als de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde overschrijdt, is onderzoek naar mogelijkheden om de geluidsbelasting te reduceren nodig. Als reductie van de geluidsbelasting niet mogelijk is en de maximale grenswaarde niet wordt overschreden, kan een hogere grenswaarde worden aangevraagd bij het college van Burgemeester en Wethouders. Vervolgens stelt het Bouwbesluit eisen aan de geluidwering van de gevel. Het onderhavige plan ligt buiten de bebouwde kom en er is sprake van een nieuwe woning. In dit geval gelden de grenswaarden in tabel 1. *Tabel 1: Grenswaarden wegverkeer, in dB*

Woonbestemming	**Voorkeurs-grenswaarde**	**Maximale grenswaarde**	**Wgh-artikel**
nieuwe woning in buitenstedelijk gebied	48	53	82, 83 lid 1

Correcties	De Wet geluidhinder gaat ervan uit dat het verkeer in de toekomst stiller wordt, onder andere door Europees bronbeleid. Daarom mogen op de berekende geluidsbelastingen enkele correcties worden toegepast. Er geldt een generieke correctie van 5 dB als het gaat om wegverkeer met een snelheid[3] van minder dan 70 km/u. Als het gaat om wegverkeer met

1 De breedte van de zone, gemeten vanaf de rand van de weg, is opgenomen in artikel 74 Wgh.

2 De voorkeursgrenswaarde wordt in de Wet geluidhinder aangeduid als 'ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting'. De maximale grenswaarde wordt beschreven als een 'hogere dan de genoemde waarde'. In de praktijk wordt vaak over voorkeursgrens-waarde en maximale grenswaarde gesproken, zo ook in dit onderzoek.

3 Het gaat om de representatief te achten snelheid van licht verkeer. De representatief te achten snelheid komt overeen met de maximaal toelaatbare snelheid op een bepaald wegvak, tenzij er onderbouwd een andere snelheid aangehouden kan worden.

	snelheid van 70 km/u of meer bedraagt de generieke correctie: a. 3 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 56 dB is; b. 4 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 57 dB is; c. 2 dB bij overige geluidsbelastingen. Deze generieke correcties betreffen de aftrek uit art. 110g Wgh. Afhankelijk van het soort wegdek geldt er daarnaast een correctie van 1 dB of 2 dB voor wegverkeer met een snelheid van 70 km/u of meer.
Cumulatie	Als er meerdere geluidsbronnen zijn waarvoor de voorkeursgrenswaarde overschreden wordt, moet (op grond van de Wgh) ook de gecumuleerde geluidsbelasting bepaald te worden. Hierbij hoeven alleen geluidsbronnen beschouwd te worden waarvoor de voorkeursgrenswaarde overschreden wordt[1]. In de onderhavige situatie is sprake van slechts één relevante geluidsbron (de Bûterheideveld), zodat cumulatie verder niet is beschouwd
Gemeentelijk beleid hogere waarden	De gemeente Ooststellingwerf heeft nog geen HGW-beleid (beleid ten aanzien van het vaststellen van grenswaarden hoger dan de voorkeursgrenswaarde) vastgesteld. Zodoende zijn alleen de voorwaarden uit de Wet geluidhinder van kracht.

1 Artikel 110f lid 4 Wgh

3 Uitgangspunten

Planbeschrijving	Het plan omvat de bouw van een nieuwe woning, bestaande uit twee bouwlagen. De ligging van het plangebied en de nieuwe woning blijkt uit bijlage 1. De nieuwe woning komt te liggen binnen de geluidszone van de Bûterheideveld.
Verkeersgegevens	De gemeente Ooststellingwerf heeft verkeerstellingen uit de jaren 2019 en 2020 aangeleverd. Vanwege de maatregelen tegen COVID-19 is de telling uit het jaar 2020 niet representatief. Daarom is in het onderhavige onderzoek uitgegaan van de telling uit 2019. Uit de telling zijn de etmaalintensiteit en de periodeverdeling berekend. Er is geen informatie met betrekking tot het soort verkeer bekend. De rijsnelheid volgt uit visuele waarnemingen. Het wegdektype is aangegeven door de gemeente. De etmaalintensiteit in 2019 is met een gebruikelijke autonome groei van 1,5% per jaar opgehoogd tot het jaar 2032. Voor de voertuigverdeling is uitgegaan van een standaardverdeling uit het softwarepakket BOA. Het betreft de voertuigverdeling voor een 80 km/u-weg van het lokale/regionale wegennet. In onderstaande tabel zijn de rijsnelheden, de zonebreedtes en de gehanteerde aftrek (correctie 1) weergegeven. *Tabel 2: Verkeersgegevens*

Weg	**Rijsnelheid [km/u]**	**Zone-breedte [m]**	**Correcties [dB]**			
			1	2	3	totaal
Bûterheideveld	80	250	-2	-1	0	-3

De in tabel 2 genoemde correcties zijn achtereenvolgens:
1. Generieke correctie, afhankelijk van de rijsnelheid (artikel 3.4 van het RMG2012[1]), conform de aftrek ex art. 110g Wgh;
2. Correctie afhankelijk van het soort wegdektype, bij een rijsnelheid van 70 km/u of meer (artikel 3.5 van het RMG2012);
3. Plafondcorrectiewaarde (alleen voor Rijkswegen);

Een negatieve waarde is een reductie, een positieve waarde een ophoging.

Bijlage	Bijlage 1: Ligging van het plangebied Bijlage 2: Verkeersgegevens

1 Reken- en meetvoorschrift geluid 2012

4 Modellering

De berekening van de geluidsbelastingen ten gevolge van het wegverkeer is uitgevoerd volgens Standaard Rekenmethode II op basis van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Het gebruikte programma is Geomilieu V2020.2 van dgmr. Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de uitgangspunten bij de modellering. Bij de modellering is het rekenmodel, behorend bij het door Sain uitgevoerde akoestisch onderzoek met kenmerk 2018-3091 en datum 8 maart 2019 gebruikt als basis.

Wegen	Op basis van de verkeersgegevens is een rijlijn gemodelleerd, in een groep. Vervolgens is aan deze groep een groepsreductie toegekend, overeenkomstig de minimale correctiewaarde 'correctie 1' uit tabel 2. De ligging van de rijlijn is gebaseerd op luchtfoto's.
Bodemmodel	Er zijn geen relevante hoogtevariaties van de bodem. Het rekenmodel rekent met een standaard absorptiefractie van 1,0. Akoestisch reflecterende gebieden zijn ingevoerd met een absorptiefractie van 0,0. De ligging van de nieuwe erfverharding is gebaseerd op de aangeleverde plantekening. De ligging van de overige verharding volgt uit luchtfoto's.
Gebouwen	Gebouwen die van mogelijk relevante invloed zijn op afscherming en reflectie van geluid zijn in het rekenmodel ingevoerd. De ligging van de nieuwe woning en het nieuwe bijgebouw is gebaseerd op de aangeleverde plantekening. Voor de ligging van de overige bebouwing is gebruik gemaakt van een kadastrale kaart en luchtfoto's.
Rekenpunten	De geluidsbelasting is berekend op de bebouwingsgrenzen van de nieuwe woning. De invallende geluidsbelasting is berekend op 1,5 m hoogte (begane grond) en 4,5 m hoogte (verdieping).
Bijlage	Bijlage 3: Gegevens rekenmodel

5 Berekeningsresultaten en bespreking

Met behulp van het opgestelde rekenmodel zijn de geluidsniveaus berekend op de nieuwbouw.
De geluidsbelasting L_{den} is berekend voor het jaar 2032.

Berekeningsresultaten	In tabel 3 staan de geluidsbelastingen L_{den} op de nieuwe woning bij realisatie op de geplande locatie. In tabel 4 en 5 staan de geluidsbelastingen L_{den} op de nieuwe woning na de onderstaand beschreven “afstandsmaatregel” respectievelijk “schermmaatregel”. Overschrijdingen van de maximale grenswaarde zijn vet gedrukt. De geluidsbelasting inclusief aftrek (snelheidsafhankelijke correctie) kan voor de Bûterheideveld in de situatie ‘na afstandsmaatregel’ niet met het rekenprogramma berekend worden, doordat de aftrek afhankelijk is van de hoogte van de geluidsbelasting. Daarom zijn in de bijlage de resultaten zonder aftrek getoond. De correcties 'correctie 2' en 'correctie 3' uit tabel 3 worden door Geomilieu automatisch berekend. In de berekeningsresultaten zijn deze correcties zodoende wel verwerkt.

Tabel 3: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	**56**	52	44	52
1e verdieping	**57**	53	35	53

Tabel 4: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek, na afstandsmaatregel

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	53	51	43	51
1e verdieping	53	52	35	52

Tabel 5: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek, na schermmaatregel

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	53	52	44	51
1e verdieping	**57**	53	35	53

Bespreking van de resultaten	De geluidsbelasting voldoet op de zuidgevel aan de voorkeursgrenswaarde. Op de overige gevels wordt de voorkeursgrenswaarde overschreden. Op de noordgevel wordt ook de maximale grenswaarde van 53 dB overschreden. Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt, dan zijn voor de zijgevels hogere grenswaarden nodig. De noordgevel dient dan uitgevoerd te worden als dove gevel[1].

	Maatregelafweging Door het huidige asfalt (met oppervlaktebewerking) te vervangen door een stiller wegdektype (DAB 0/16 of stiller) is de geluidsbelasting niet te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel is zodoende niet doeltreffend. Wel kan met deze maatregel de dove gevel[1] worden voorkomen. De kosten van deze maatregel staan echter niet in redelijke verhouding tot de planomvang. Door de woning veel verder van de weg te bouwen (minimaal 75 meter afstand van de wegas), kan de geluidsbelasting gereduceerd worden tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel zal echter landschappelijk ongewenst zijn. Door de woning 5 meter verder van de weg te bouwen ("afstandsmaatregel") kan de geluidsbelasting wel gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde. Met deze maatregel kan de eis van een dove gevel vervallen. Dit betreft een dusdanig kleine verschuiving, dat verwacht wordt dat deze maatregel acceptabel is. Het is niet mogelijk om de geluidsbelasting met schermen en/of wallen te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. De geluidsbelasting kan theoretisch gezien wel gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde, door een scherm van minimaal 1,5 meter hoog direct langs de Bûterheideveld, ter hoogte van de hele noordelijke perceelsgrens. Deze maatregel is vanuit landschappelijk oogpunt echter ongewenst. Wel kan de geluidsbelasting ter hoogte van de begane grond gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde door in plaats van de geplande haag langs de oostzijde van de oprit een absorberend scherm te realiseren van minimaal 2 meter hoog ("schermmaatregel"). Hiermee hoeft de noordgevel alleen op verdiepingshoogte uitgevoerd te worden als dove gevel. De Wet geluidhinder biedt voor dit soort situaties de mogelijkheid hogere waarden vast te stellen (vanwege de Bûterheideveld). Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt tot de maximale grenswaarde, dan dient bovendien de noordgevel uitgevoerd te worden als dove gevel.
Bijlage	Bijlage 4: Berekeningsresultaten

1 Een dove gevel is een gevel zonder te openen delen en waarvan de geluidwering hoog genoeg is, of: een gevel waarin alleen bij uitzondering delen te openen zijn (mits de delen niet direct grenzen aan een geluidsgevoelige ruimte).

6 Conclusies

De geluidsbelasting L_{den} op de nieuwe woning ten gevolge van wegverkeer is berekend voor het jaar 2032. Hieruit volgt:

Resultaten geluidsbelasting	De geluidsbelasting vanwege de Bûterheideveld overschrijdt de voorkeursgrenswaarde. Op de noordgevel wordt ook de maximale grenswaarde van 53 dB overschreden.
Maatregelen en hogere waarden	Bronmaatregelen niet doeltreffend of financieel niet haalbaar. Overdrachtsmaatregelen in de vorm van afstandsvergroting of afschermende voorzieningen ter reductie van de geluidsbelasting tot de voorkeursgrenswaarde zijn niet mogelijk, landschappelijk ongewenst en/of financieel niet haalbaar. Daarom zijn hogere waarden vanwege de Bûterheideveld nodig. Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt tot de maximale grenswaarde, dan dient de noordgevel uitgevoerd te worden als dove gevel. Deze eis kan vervallen als de woning 5 meter verder van de weg gebouwd wordt (“afstandsmaatregel”). Een alternatief voor de afstandsmaatregel zou kunnen zijn, om een absorberend scherm van minimaal 2 meter hoog langs de oostzijde van de oprit te realiseren (“schermmaatregel”). Hiermee kan de eis van een dove gevel beperkt worden tot verdiepingshoogte.

Bijlage 1

Ligging van het plangebied

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Buterheideveld 22 - VL toekomst] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Sain milieuadvies

Bron: Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK)

Ligging van het plangebied

Sain milieuadvies

LEGENDA

1. bestaande woning
2. nieuwbouwwoning
3. bestaande stal
4. bijgebouw
5. schuur
6. kuilplaten
7. 2 extra kuilplaten
8. sloopcontouren
9. silo
10. hoogstamfruitbomen
11. haag
12. houtsingel

50 meter

50 meter

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

VERPLAATSING WONING

BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

tekeningno	formaat	datum	door
1(1)	A3	2-12-21	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
4	1:1000	M:\PROJECTEN\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

Bijlage 2

Verkeersgegevens

Buterheideveld

Etmaalintensiteit (aangeleverd en toekomstig)				
Aangeleverd jaar:	2019	Gemiddelde groei per jaar:		1,50%
Intensiteit in aangeleverd jaar	1393	Totale groei over 13 jaar:		21,36%
Gewenst jaar:	2032			
Intensiteit in gewenst jaar	1700			
Verdelingen	**voertuigverdeling (% per periode)***			**periodeverdeling (% per uur)****
periode	*lv*	*mv*	*zv*	
dag	86,0	9,1	4,9	6,89
avond	86,0	9,1	4,9	2,98
nacht	86,0	9,1	4,9	0,68
Overige gegevens				
Snelheid:	80 km/u			
Wegdektype:	asfalt met slijtlaag (=oppervlaktebewerking)			

* Voertuigverdeling: standaardverdling voor een buitenstedelijke 80 km/u-weg van het lokaal/regionaal wegennet, uit het softwarepakket BOA van dir

* Periodeverdeling: berekend uit aangeleverde tellingen uit 2019.

Telpunt 14 Buterheideveld Makkinga dag/uur intensiteiten 2019

tijd	26-sep	27-sep	28-sep	29-sep	30-sep	1-okt	2-okt	3-okt	4-okt	5-okt	6-okt	7-okt	8-okt	9-okt
00:00	4	7	8	9	3	4	1	3	2	6	29	2	3	2
01:00	2	1	2	7	0	1	1	1	0	8	15	1	1	2
02:00	2	1	3	5	2	0	1	1	1	2	7	0	1	1
03:00	0	0	2	4	1	2	0	2	3	4	0	3	0	0
04:00	6	5	3	3	3	4	6	4	4	3	4	2	5	4
05:00	16	16	4	3	15	16	11	14	10	9	6	13	17	19
06:00	50	35	15	5	35	43	49	45	34	7	4	39	48	38
07:00	141	119	40	10	116	115	110	118	97	15	10	116	121	128
08:00	137	125	48	18	102	112	100	91	122	37	14	120	126	90
09:00	91	89	116	32	74	78	68	79	85	66	29	75	77	66
10:00	85	110	118	32	66	66	89	71	93	132	33	67	77	77
11:00	91	123	123	52	67	64	72	88	71	105	52	72	109	90
12:00	112	123	122	79	78	80	101	72	104	93	64	75	107	96
13:00	107	112	97	69	77	77	98	90	120	98	85	84	83	85
14:00	96	141	115	69	95	96	96	89	101	93	122	72	117	106
15:00	105	124	92	62	108	95	95	84	128	110	90	101	143	103
16:00	191	171	100	78	133	130	169	148	155	94	92	136	148	141
17:00	167	126	72	66	138	142	168	149	132	90	84	130	177	139
18:00	117	101	69	45	75	93	93	97	84	70	57	84	107	99
19:00	90	75	36	46	68	79	60	78	58	49	38	83	92	61
20:00	61	63	54	24	26	41	46	40	50	55	29	42	45	37
21:00	46	20	28	27	28	26	38	40	28	28	12	50	42	37
22:00	28	26	20	15	30	28	22	26	22	24	9	33	28	35
23:00	17	33	10	6	17	11	17	15	24	23	5	14	17	8

Bijlage 3

Gegevens rekenmodel

Overzicht rekenmodel

Sain milieuadvies

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Buterheideveld 22 - VL toekomst] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Sain milieuadvies

Overzicht rekenmodel

Sain milieuadvies

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Type	Hbron	Helling	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Lengte
01	Buterheideveld	Buterheideveld	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	0	W8	Oppervlaktebewerking	80	80	80	80	80	80	80	80	80	343,95

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	X-1	Y-1
01	Buterheideveld	1700,00	6,89	2,98	0,68	86,00	86,00	86,00	9,10	9,10	9,10	4,90	4,90	4,90	211541,42	555869,17

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel	X	Y
01	N-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211705,79	555893,27
02	O-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211710,30	555890,79
03	Z-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211708,80	555880,99
04	W-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211702,43	555888,86

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning A	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211810,11	555921,48
02	bedrijfswoning A	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211831,34	555916,29
03	bedrijfswoning A	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211830,90	555918,17
04	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211832,75	555923,12
05	Gebouw B	8,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211839,59	555853,91
06	Gebouw B	10,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,79	555854,89
07	Gebouw B	2,75	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211843,46	555928,15
08	Gebouw B	3,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211856,62	555923,14
09	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,00	555923,18
10	Gebouw C - D	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211824,02	555802,12
11	Gebouw C	4,80	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211855,99	555847,97
12	Gebouw C	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211861,03	555847,44
13	Gebouw D	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211827,45	555847,63
14	Gebouw D	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211835,98	555847,23
15	werktuigberging / werkplaats	5,30	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211793,87	555837,36
16	werktuigberging / werkplaats	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211796,76	555837,68
17	werktuigberging / werkplaats	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211801,54	555837,14
18	mestsilo	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211873,62	555781,29
25	Buterheideveld 18	3,10	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211616,61	555869,33
26	berging Buterheideveld 18	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211632,27	555844,02
27	berging Buterheideveld 18	4,15	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211633,84	555844,53
28	berging Buterheideveld 18	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211637,23	555845,37
29	Buterheideveld 15	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211656,58	555942,24
30	Buterheideveld 17	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211752,21	555940,81
31	Buterheideveld 19	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211774,18	555969,16
34	bijgebouw Buterheideveld 19	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211786,57	555983,31
37	nieuwe woning	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211709,48	555893,99
38	nieuwe garage	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211709,14	555878,11

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning	0,00	211816,24	555923,81
03	mestsilo	0,00	211860,90	555794,17
06	erfverharding	0,00	211750,83	555791,43
07	Buterheideweg 18	0,00	211623,71	555873,10
08	berging Buterheideweg 18)	0,00	211642,71	555848,84
09	Buterheideweg 15	0,00	211664,48	555946,09
10	Buterheideweg 17	0,00	211757,54	555959,63
11	Buterheideweg 19	0,00	211782,07	555972,91
14	bijgebouw Buterheideweg 19	0,00	211785,98	555984,77
15	verharding nieuwe woning	0,00	211694,69	555868,96
01	Buterheideweg	0,00	211539,39	555874,77

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel	X	Y
01	N-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211706,98	555888,37
02	O-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211711,49	555885,89
03	Z-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211709,99	555876,09
04	W-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211703,62	555883,95

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning A	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211810,11	555921,48
02	bedrijfswoning A	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211831,34	555916,29
03	bedrijfswoning A	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211830,90	555918,17
04	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211832,75	555923,12
05	Gebouw B	8,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211839,59	555853,91
06	Gebouw B	10,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,79	555854,89
07	Gebouw B	2,75	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211843,46	555928,15
08	Gebouw B	3,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211856,62	555923,14
09	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,00	555923,18
10	Gebouw C - D	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211824,02	555802,12
11	Gebouw C	4,80	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211855,99	555847,97
12	Gebouw C	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211861,03	555847,44
13	Gebouw D	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211827,45	555847,63
14	Gebouw D	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211835,98	555847,23
15	werktuigberging / werkplaats	5,30	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211793,87	555837,36
16	werktuigberging / werkplaats	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211796,76	555837,68
17	werktuigberging / werkplaats	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211801,54	555837,14
18	mestsilo	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211873,62	555781,29
25	Buterheideveld 18	3,10	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211616,61	555869,33
26	berging Buterheideveld 18	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211632,27	555844,02
27	berging Buterheideveld 18	4,15	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211633,84	555844,53
28	berging Buterheideveld 18	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211637,23	555845,37
29	Buterheideveld 15	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211656,58	555942,24
30	Buterheideveld 17	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211752,21	555940,81
31	Buterheideveld 19	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211774,18	555969,16
34	bijgebouw Buterheideveld 19	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211786,57	555983,31
37	nieuwe woning	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211710,67	555889,09
38	nieuwe garage	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211710,33	555873,20

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning	0,00	211816,24	555923,81
03	mestsilo	0,00	211860,90	555794,17
06	erfverharding	0,00	211750,83	555791,43
07	Buterheideweg 18	0,00	211623,71	555873,10
08	berging Buterheideweg 18)	0,00	211642,71	555848,84
09	Buterheideweg 15	0,00	211664,48	555946,09
10	Buterheideweg 17	0,00	211757,54	555959,63
11	Buterheideweg 19	0,00	211782,07	555972,91
14	bijgebouw Buterheideweg 19	0,00	211785,98	555984,77
15	verharding nieuwe woning	0,00	211695,88	555864,05
01	Buterheideweg	0,00	211539,39	555874,77

Model: VL toekomst - mtrg scherm tpv haag
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

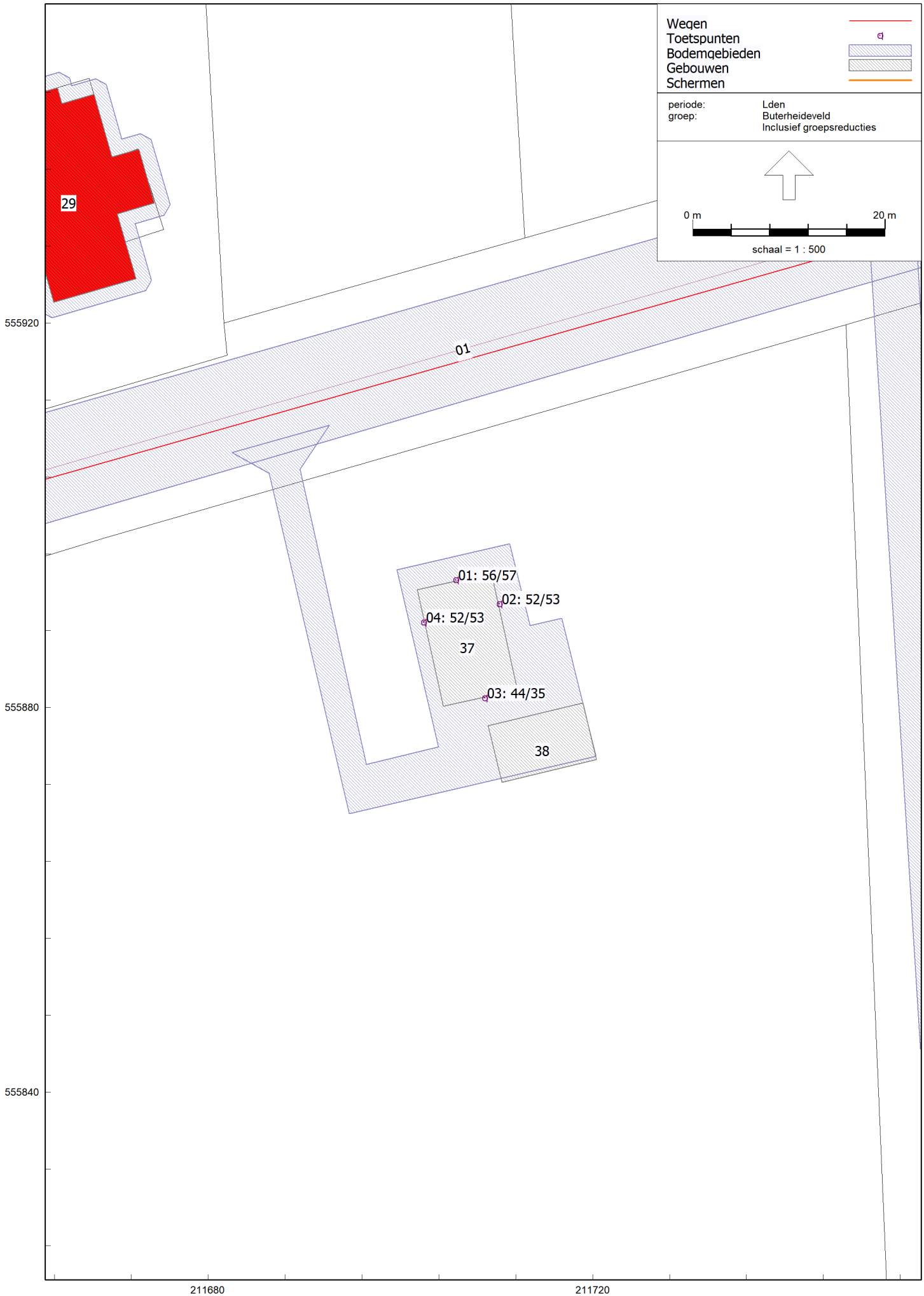
Naam	Omschr.	ISO_H	Hdef.	ISO M.	Lengte	Cp	Zwevend	X-1	Y-1	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125
01	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	52,42	0 dB	Nee	211763,35	555882,06	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	51,54	0 dB	Nee	211764,30	555867,88	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	51,86	0 dB	Nee	211764,62	555864,69	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	52,21	0 dB	Nee	211765,90	555850,40	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	absorberend scherm tpv geplande haag	2,00	Relatief	0,00	10,56	0 dB	Nee	211691,03	555900,54	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

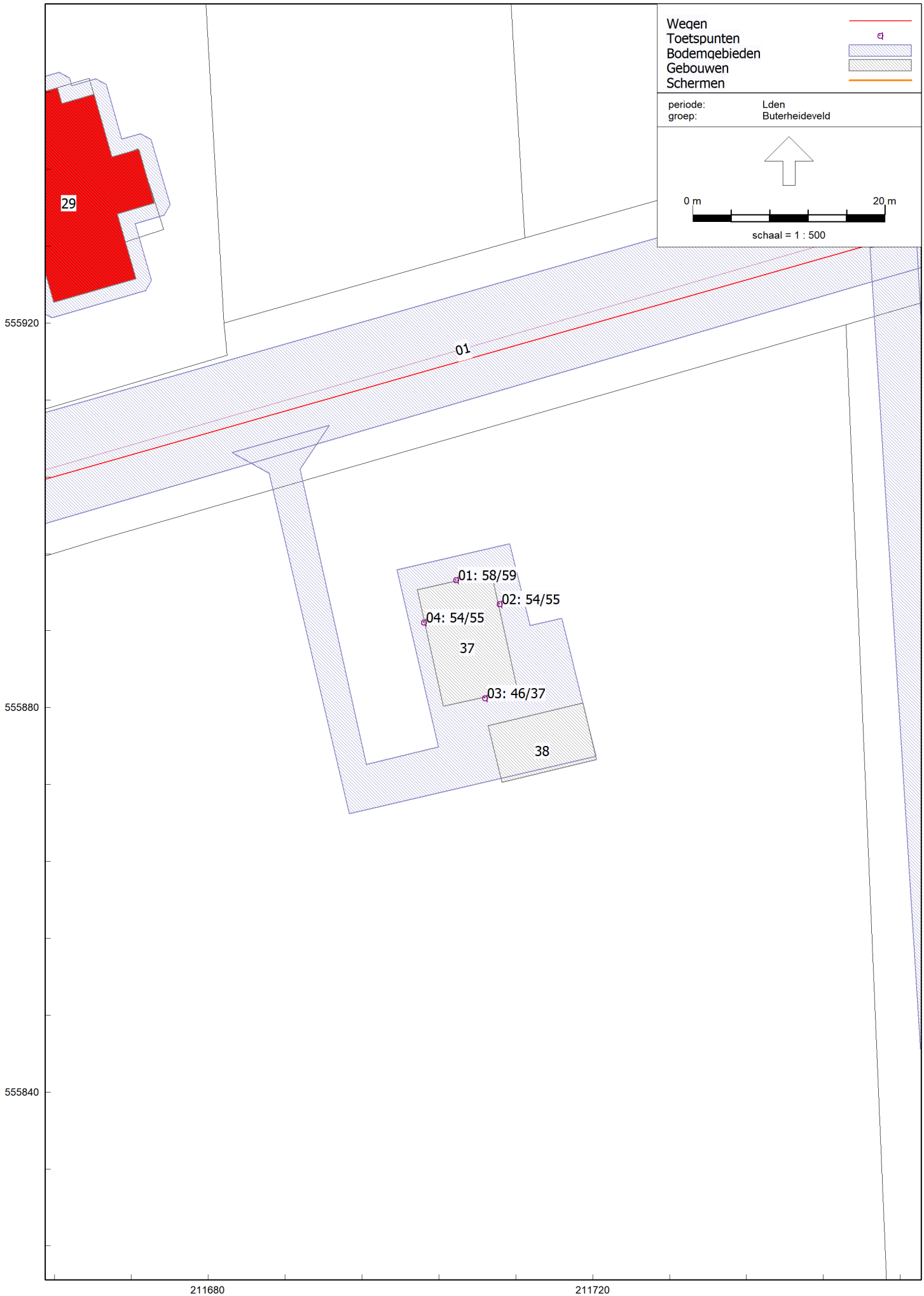
Model: VL toekomst - mtrg scherm tpv haag
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

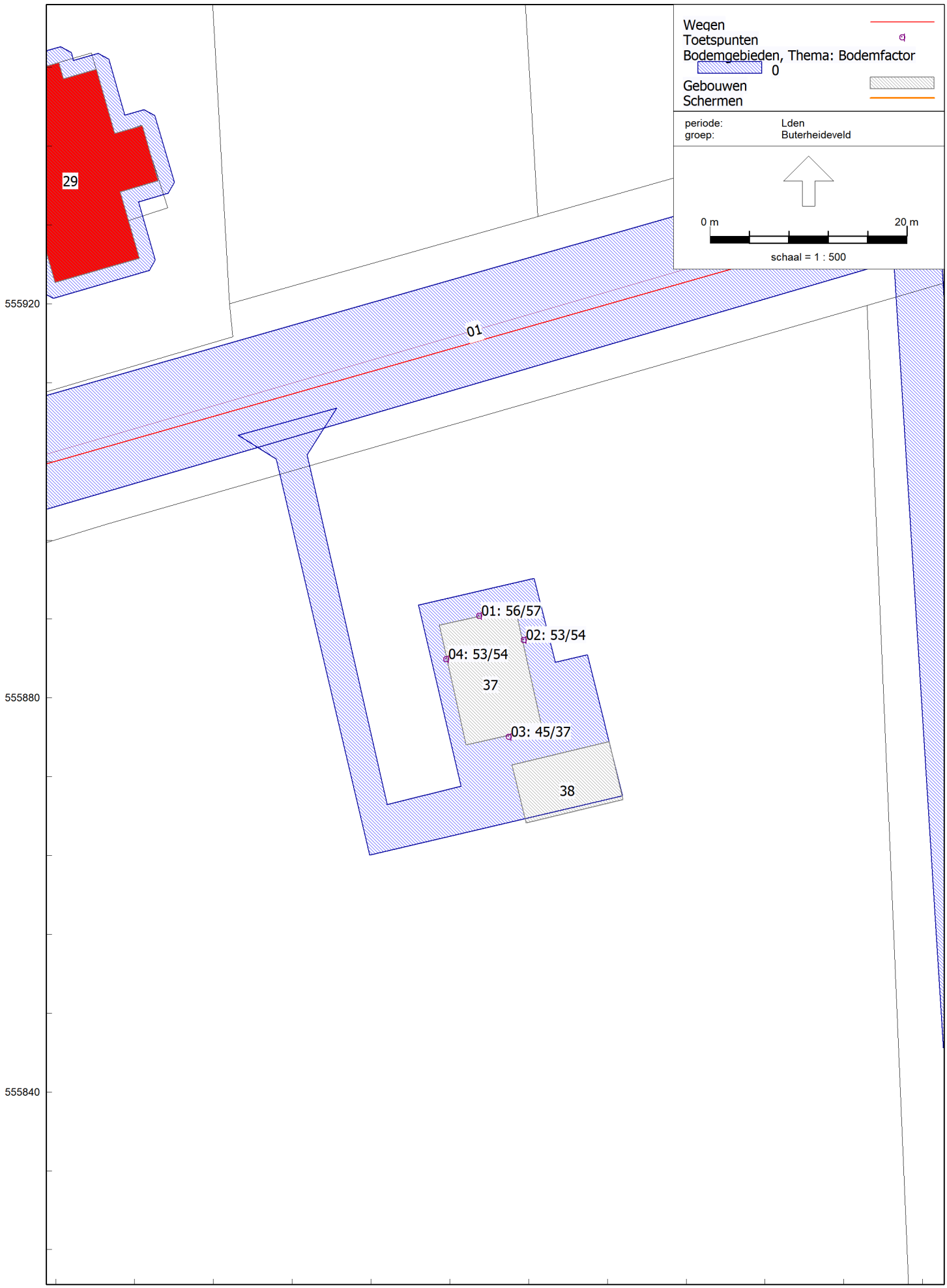
Naam	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

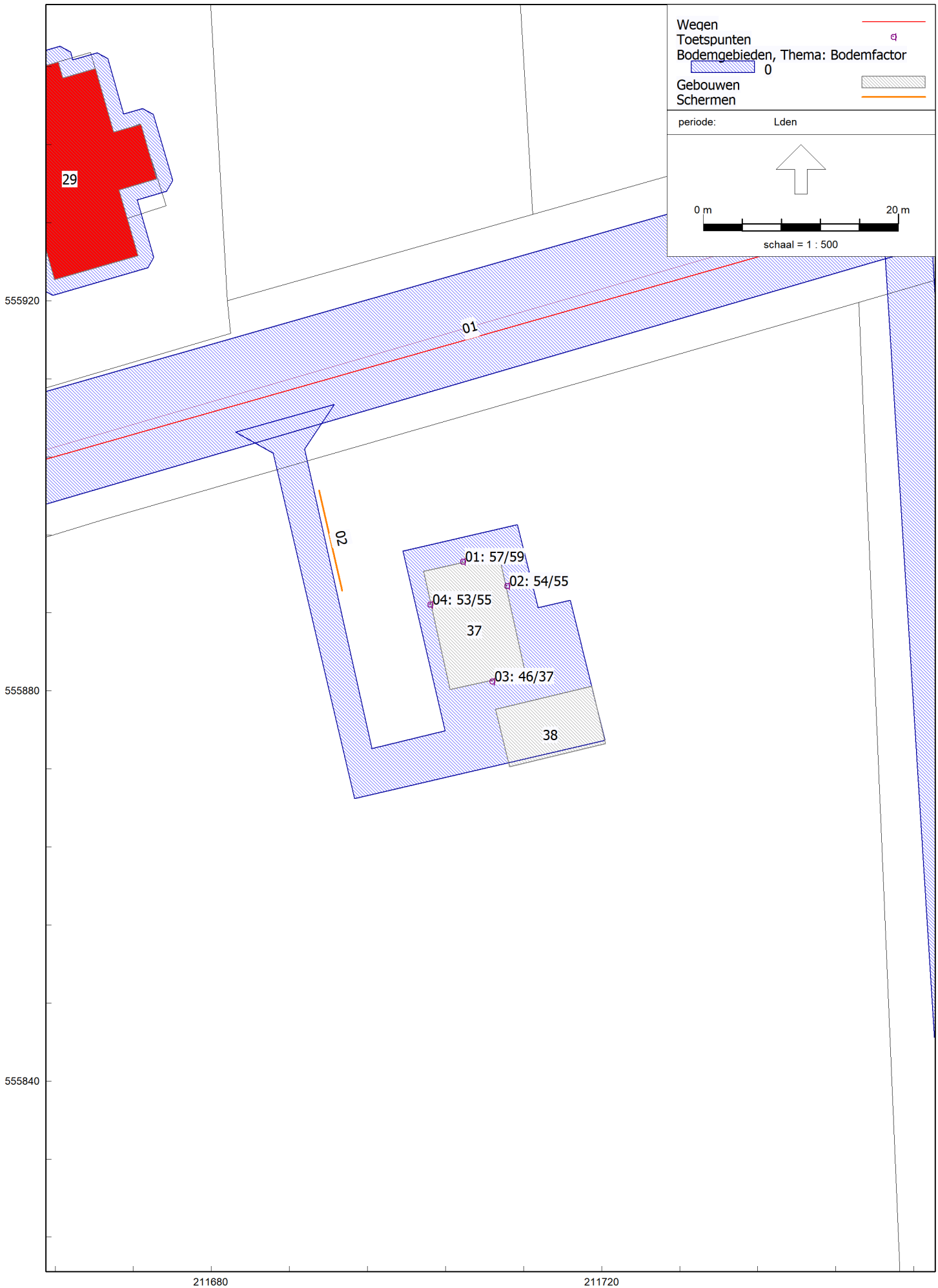
Bijlage 4

Berekeningsresultaten

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
Inclusief groepsreducties
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 56/57
02: 52/53
04: 52/53
37
03: 44/35
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 58/59
02: 54/55
04: 54/55
37
03: 46/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 56/57
02: 53/54
04: 53/54
37
03: 45/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
02
01: 57/59
02: 54/55
04: 53/55
37
03: 46/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

bedrijven • bouw • verkeer • overheid • particulier

Laarseweg 24-1, 8171 PR Vaassen
(T) 0578 – 76 90 60 • KvK 082 04 400
www.sainadvies.nl • info@sainadvies.nl

Bijlage 3 Watertoets

Resultaat van de check gedaan op 20-04-2022

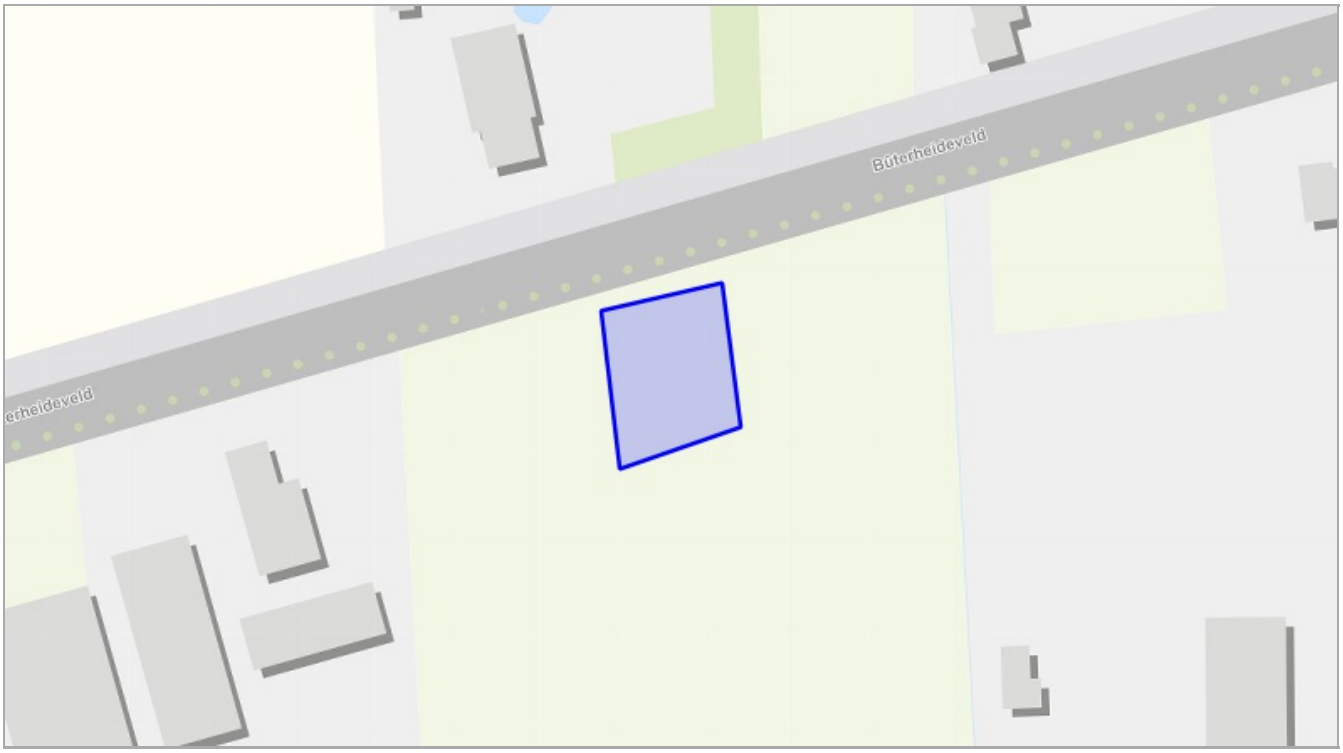
Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

VOOR DE ACTIVITEIT DIGITALE WATERTOETS IS OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN NODIG:

1. Normale procedure
2. Advies aanbrengen toename verharding

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE CHECK

1. Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?
   - nee

2. Verwacht je een toename van verharding in het plan?
   - ja

3. Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?
   - nee

4. Wordt het oppervlaktewaterpeil in het plangebied ook gewijzigd?
   - nee

5. Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt?
   - nee

6. Ga je tijdelijk of permanent op de ingetekende locatie grondwater onttrekken?
   - nee

7. Raak je de laag primaire waterkeringen?
   - nee

8. Raak je de laag regionale en/of lokale waterkeringen?
   - nee

9. Raak je de laag hoofdwateren?
   - nee

10. Raak je de laag rioolwaterpersleidingen?
    - nee

11. Raak je de laag Grondwaterbeschermingsgebied?
    - nee

12. Raak je de laag Kaderichtlijn water?
    - nee

13. Raak je de laag vrij voor de boezem?
    - nee

14. Raak je de laag waterzuiveringsobject?
    - nee

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop ‘Direct aanvragen’.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van

oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op ‘De Friese klimaatatlas’: www.frieseklimaatatlas.nl

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

DETAILS

2. Advies aanbrengen toename verharding

Je gaat verharding aanbrengen.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m2 in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m2 buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

Bijlage 4 Aanlegfase

Transport (over de openbare weg)

LET OP!! 1x aan- of afvoer wordt gerekend als 2 transportbewegingen		Soort transportmiddel	Aantal enkele transporten Aantal x / jaar	Totaal aantal transport-bewegingen / jaar
Aanvoer en afvoer				
	bouwmaterialen	vrachtwagen met 3 of meer assen	90	180
	sloop- en bouwafval	vrachtwagen met 3 of meer assen	20	40
	keet en ondergeschikte zaken halen en brengen	vrachtwagen met 3 of meer assen	5	10
	mobiele kranen	vrachtwagen met 3 of meer assen	8	16
	betonpompwagen	vrachtwagen met 3 of meer assen	4	8
	betonwagens 10 -15m3	vrachtwagen met 3 of meer assen	10	20
	heistelling	vrachtwagen met 3 of meer assen	0	0
Werknemers				
	busjes werknemers aannemer	bestelauto/-bus	300	600
	busje installateur	bestelauto/-bus	100	200
	busje installateu W	bestelauto/-bus	0	0
	busje installateur specifieke specialisten	bestelauto/-bus	30	60
	busjes medewerkers onderaannemers	bestelauto/-bus	30	60
	directievoerder namens opdrachtgever	bestelauto/-bus	30	60
			627	1254

lichte motorvoertuigen	980
middelzware motorvoertuigen	0
zware motorvoertuigen	274
trekker	0

Werktuigen tijdens bouw- of sloopfase

Type werktuig	Aantal draaiuren per project	Vermogen (kW)	Bouwjaar	Dieselverbruik
betonstorters	16	200	2012	313
bronbemalingspomp	120	20	2010	293
compactors/walsen	16	60	2015	100
graafmachine	32	100	2012	321
graders	16	60	2012	100
hijskranen	48	200	2015	938
kiepbakken	40	100	2010	402
Trilplaten	18	10	2018	27
verreikers	180	100	2020	1250
walsen	16	50	2020	85

Emissiefact Stationair

EF

Verkeerscategorie	Voertuigtype	Wegtype	Componen	Eenheid
Bussen	autobussen	stad stagnerend	NOx	g/uur
Bussen	autobussen	stad stagnerend	NH3	g/uur
Licht wegverkeer	personenauto's, bestelauto's en motoren	stad stagnerend	NOx	g/uur
Licht wegverkeer	personenauto's, bestelauto's en motoren	stad stagnerend	NH3	g/uur
Middelzwaar wegverkeer	vrachtauto's < 20 ton GVW en bussen (niet voor niet-snelweg)	stad stagnerend	NOx	g/uur
Middelzwaar wegverkeer	vrachtauto's < 20 ton GVW en bussen (niet voor srm1)	stad stagnerend	NH3	g/uur
Zwaar wegverkeer	vrachtauto's > 20 ton GVW en trekkers	stad stagnerend	NOx	g/uur
Zwaar wegverkeer	vrachtauto's > 20 ton GVW en trekkers	stad stagnerend	NH3	g/uur

bron: https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2021/10/202108-Rekeninstructie-stationaire-emissies-wegverkeer.pdf

Emissie stationair

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
63,882	59,6442	55,4064	52,32288	49,23936	46,15584	43,07232	39,9888	39,37176	38,75472	38,13768	37,52064	36,9036
0,1128	0,1062	0,0996	0,09408	0,08856	0,08304	0,07752	0,072	0,0708	0,0696	0,0684	0,0672	0,066
6,0924	5,8284	5,5644	5,21592	4,86744	4,51896	4,17048	3,822	3,50976	3,19752	2,88528	2,57304	2,2608
0,288	0,279	0,27	0,26352	0,25704	0,25056	0,24408	0,2376	0,23328	0,22896	0,22464	0,22032	0,216
108,8964	99,6048	90,3132	85,34736	80,38152	75,41568	70,44984	65,484	63,42552	61,36704	59,30856	57,25008	55,1916
0,3984	0,4608	0,5232	0,55392	0,58464	0,61536	0,64608	0,6768	0,684	0,6912	0,6984	0,7056	0,7128
115,224	105,111	94,998	90,5568	86,1156	81,6744	77,2332	72,792	71,48664	70,18128	68,87592	67,57056	66,2652
0,6816	0,7374	0,7932	0,8172	0,8412	0,8652	0,8892	0,9132	0,91584	0,91848	0,92112	0,92376	0,9264

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Rombou
Inrichtingslocatie	Buterheideveld 22, 8423 TB Makkinga

Activiteit

Omschrijving	Sloop en bouwfase
Toelichting	Berekening sloop en bouwfase

Berekening

AERIUS kenmerk	S56Qf7uTJVY6
Datum berekening	03 februari 2023, 13:55
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogd - Beoogd	2023	0,7 kg/j	105,3 kg/j

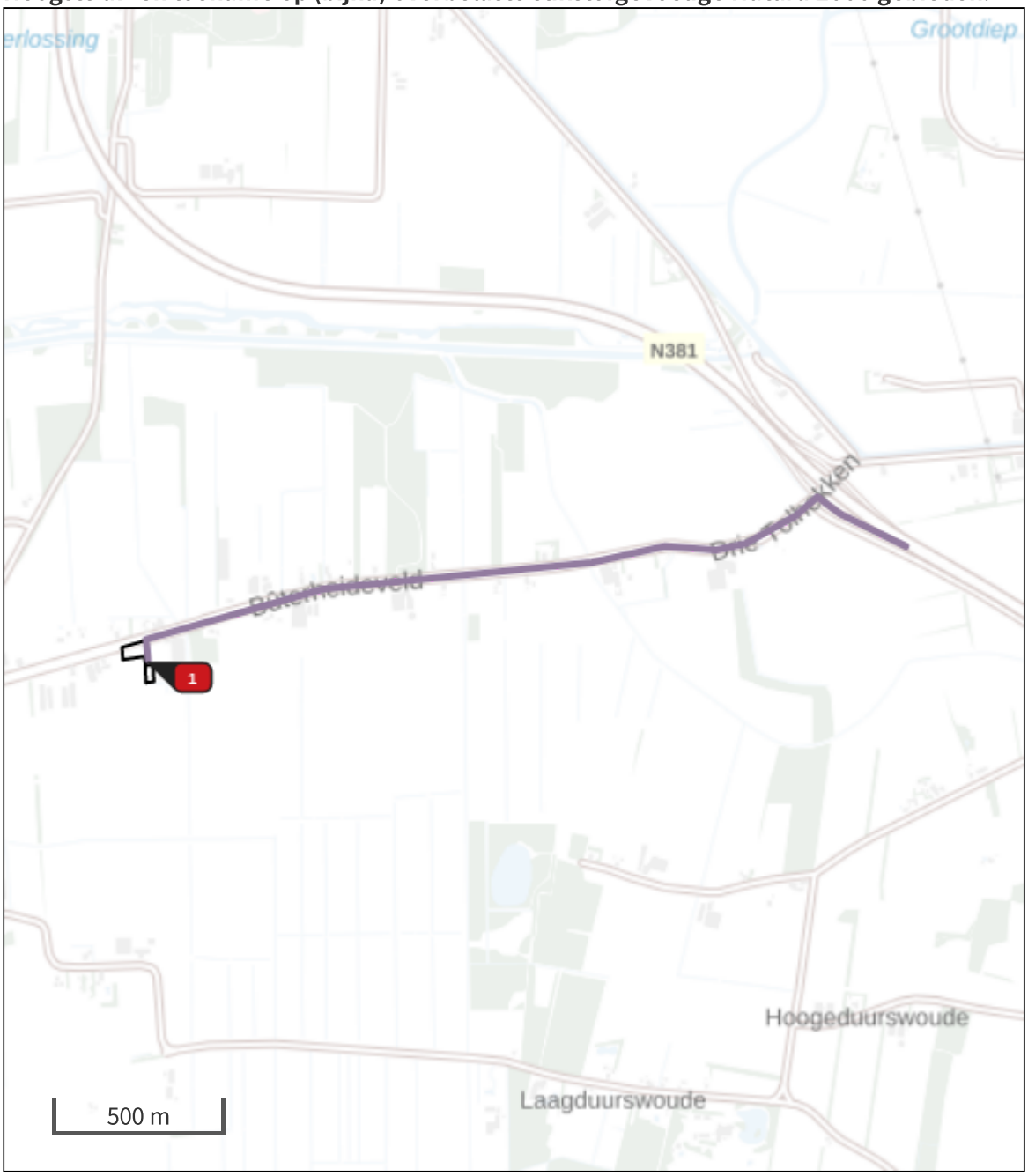
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogd - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Beoogd (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele bronnen	0,6 kg/j	102,2 kg/j
Verkeersnetwerk	90,8 g/j	3,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogd" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Beoogd, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele bronnen	NO_x	102,2 kg/j
Locatie	X:211749,88 Y:555860,13	NH_3	0,6 kg/j
Oppervlakte	0,44 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Betonstorters	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	313 l/j	16 u/j		NO_x	4,8 kg/j
					NH_3	2,3 g/j
Bronbemalingspomp	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	293 l/j	120 u/j		NO_x	5,0 kg/j
					NH_3	2,2 g/j
Compactors/walsen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	100 l/j	16 u/j	0 l/j	NO_x	3,4 kg/j
					NH_3	24,0 g/j
graafmachine	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	321 l/j	32 u/j		NO_x	5,0 kg/j
					NH_3	2,4 g/j
graders	Stage-IIIB, 2011-2013, 56-75 kW, diesel, SCR: nee	100 l/j	16 u/j		NO_x	2,1 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
hijskranen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	938 l/j	48 u/j	0 l/j	NO_x	31,2 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
kiepbakken	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	402 l/j	40 u/j		NO_x	6,2 kg/j
					NH_3	3,0 g/j
Trilplaten	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	27 l/j	18 u/j		NO_x	0,6 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
verreikers	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1250 l/j	180 u/j	0 l/j	NO_x	42,2 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
walsen	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	85 l/j	16 u/j		NO_x	1,8 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer				NO_x	3,1 kg/j
Locatie	X:212906,55 Y:556141,73	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	2.489,80 m	Hoogte	-	-	NH_3	90,8 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	980 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	272 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 5 Quickscan natuurwaardenonderzoek

Quickscan natuurwaardenonderzoek

Buterheideveld 22 te Makkinga

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Buterheideveld 22 te Makkinga.

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: ROMBOU
Contactpersoon: dhr. E Woudstra
Jufferenwal 30
8011 LE Zwolle

Projectnummer en versie: 2394 versie 1.0		Status: definitief
Veldmedewerker(s): P.Leemreise	Auteur: B. Wagener	Rapportdatum: 26-2-2020
Ligging projectgebied: Buterheideveld 22 te Makkinga		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1 Inleiding 5
2 Het plangebied 6
2.1 Situering 6
2.2 Beschrijving van het plangebied 6
3 Voorgenomen activiteiten 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten 7
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer 7
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied 7
4 Gebiedsbescherming 8
4.1 Algemeen 8
4.2 Natuurnetwerk Nederland 8
4.3 Natura2000 9
4.4 Slotconclusie 11
5 Soortenbescherming; het onderzoek 12
5.1 Verwachting en bureauonderzoek 12
5.2 Methode 12
5.3 Resultaten 14
5.4 Toetsingskader 17
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep 18
5.6 Historische gegevens en overige bronnen 20
5.7 Volledigheid van het onderzoek 20
6 Conclusies 21

Samenvatting

Algemeen
Er zijn concrete plannen om een oude woning op het erf van een melkveehouderij aan de Buterheideveld 22 te Makkinga te slopen. Omdat overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten kan worden, is Natuurbank Overijssel gevraagd de wettelijke consequenties van de wenselijke ontwikkeling, in het kader van soort- en gebiedsbescherming, in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Het plangebied is op 31 januari 2020 onderzocht op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies, zoals foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied zoals het Natuurnetwerk Nederland en Natura2000.

Wettelijke consequenties m.b.t. gebiedsbescherming:
Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen schaduwwerking kent in Friesland. Het is niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Een berekening met behulp het computerprogramma Aerius, biedt zekerheid over een mogelijk negatief effect op Natura2000-gebied, als gevolg van stikstofdepositie.

Wettelijke consequenties m.b.t. soortbescherming:
De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantsoorten, maar tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende algemene- en weinig kritische beschermde diersoorten. Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied en bezetten er geen rust- of voortplantingsplaats. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende amfibieën-, vogel- en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen

Conclusie (algemeen):
Het plangebied bestaat uit een woning, erfverharding en gazon. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantsoorten, maar tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende algemene- en weinig kritische beschermde diersoorten.

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen schaduwwerking kent in Friesland.

De uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt zeer waarschijnlijk niet tot een negatief effect op beschermd (natuur)gebied omdat het plangebied op enige afstand van beschermd (natuur)gebied ligt en de invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten lokaal is. De emissie van stikstofoxiden (NOx), welke vrij komt bij de verbranding van fossiele brandstof in voer- en werktuigen, tijdens de ontwikkelfase, leidt zeer waarschijnlijk niet tot toename van stikstofdepositie in Natura2000-gebied. Daarvoor is de emissie te beperkt, gelet op de afstand tot stikstofgevoelige Habitattypen in Natura2000-gebied. Een berekening met behulp het computerprogramma Aerius, biedt zekerheid over een mogelijk negatief effect op Natura2000-gebied, als gevolg van stikstofdepositie.

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen om een woning op het erf van een melkveehouderij aan de Buterheideveld 22 te Makkinga te slopen. Omdat overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten kan worden, is Natuurbank Overijssel gevraagd de wettelijke consequenties van de wenselijke ontwikkeling, in het kader van soort- en gebiedsbescherming, in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

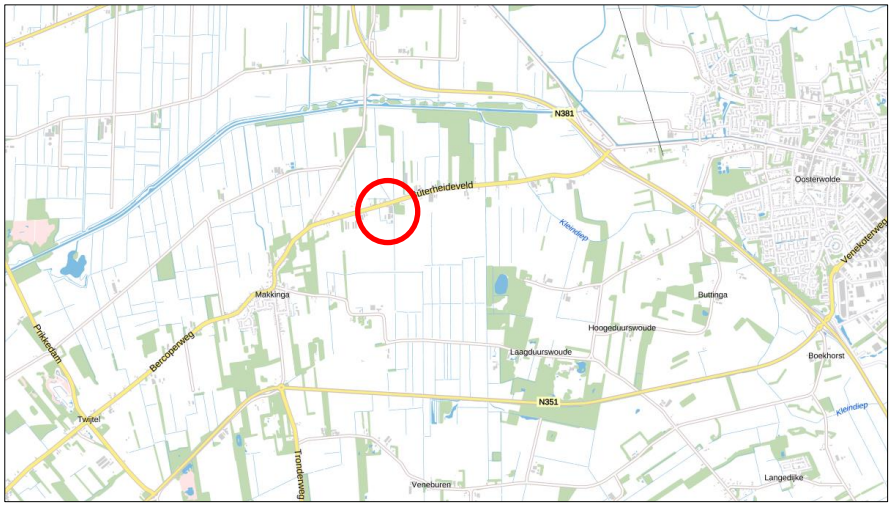
Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura2000-gebied) en de Verordening Romte Fryslân 2014 (Natuurnetwerk Nederland, geconsolideerd 8-8-2018).

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen aan de Buterheideveld 22 te Makkinga. Het ligt op circa 1,25 kilometer ten noordoosten van de woonkern Makkinga. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: pdok.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt aan de achterzijde van een melkveehouderij en bestaat uit een woning, erfverharding en gazon. De woning heeft halfsteense muren en is bedekt met oudhollandse dakpannen. Onder de dakpannen ligt een houten dakbeschot. De woning beschikt niet over een (holle) spouw. Er is geen opgaande beplanting aanwezig in het plangebied. Het plangebied grenst aan de noord-, en oost-, en zuidzijde aan agrarisch erf. Aan de westzijde grenst het aan een sloot met daarachter intensief beheerd grasland. Er is geen open water aanwezig in het plangebied. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals de begrenzing. Voor een impressie van het plangebied wordt verwezen naar de fotobijlage.

Detailopname van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: pdok.nl).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voornemen is om de woning te slopen en de erfverharding te verwijderen. De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen woning en verwijderen erfverharding;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals het slopen van de woning en het verwijderen van erfverharding.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:
De invloedsfeer van de voorgenomen fysieke activiteiten is lokaal. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar in een gebied rondom het plangebied, maar deze effecten zijn echter incidenteel en kortstondig en hebben geen wezenlijke schadelijke invloed op beschermde soorten, rust- of voortplantingsplaatsen buiten het plangebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied (Natura2000) en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

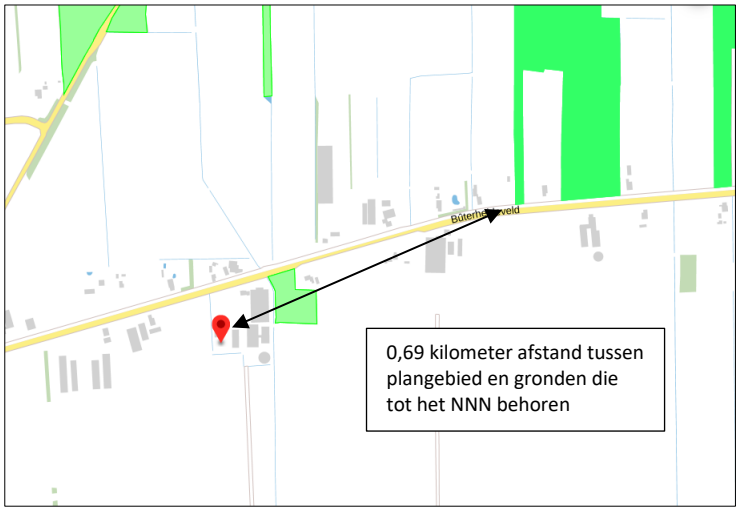
Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN, dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een ‘goede ruimtelijke ordening’ als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN (voorheen EHS). Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het "nee, tenzij"-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken) Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN’ waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.

De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor grootschalige ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: her-begrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het ‘nee, tenzij’-principe en de overige spelregels hebben is opgenomen in de provinciale Verordening Romte Fryslân. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 690 meter van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. Gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de donkergroene kleur op de kaart aangeduid. De lichtgroene gronden behoren tot 'Natuur buiten de NNN'. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: Ruimtelijke plannen)

Effectbeoordeling
De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermd (natuur)gebied.

Wettelijke consequenties
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland. Omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking heeft, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties.

4.3 Natura2000

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime
De Wet natuurbescherming regelt in hoofdstuk 2 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan.
Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

- de leefgebieden van vogels;
- de natuurlijke habitats of habitats van soorten (art. 2.1 Wet natuurbescherming);

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op (art. 2.3 Wet natuurbescherming). In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend

door provincies of door de Minister van EZ. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Als gevolg van het stopzetten van de PAS-systematiek, mogen plannen die leiden tot een verhoogde depositie van NOx/NH3 op Natura2000-gebied, niet in uitvoering gebracht worden zonder Wet natuurbeschermingsvergunning. Per 1-1-2020 is de Spoedwet stikstof van kracht. Het doel van deze tijdelijke wet is om projecten op het gebied van woningbouw, infrastructuur en landbouw door te laten gaan. Projecten worden daartoe van 'dringend openbaar belang' verklaard. Wanneer de Regeling spoedaanpak stikstof bouw en infrastructuur ven kracht is, kan er gewerkt worden met de Spoedwet.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000

Het plangebied ligt op minimaal 2,97 kilometer afstand van gronden die tot Natura2000-gebied Drents-Friese Wold behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode stip aangeduid. Gronden die tot Natura2000 behoren worden met de okergele en groene kleur aangeduid (bron: pdok.nl).

Stikstofgevoelige Habitattypen

Niet alle Habitattypen in Natura2000-gebied zijn even gevoelig voor verzuring, als gevolg van stikstofdepositie, maar het Drents-Friese Wold bestaat voor een aanzienlijk deel uit stikstofgevoelige Habitattypen.

Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

De uitvoering van fysieke activiteiten in een plangebied zou kunnen leiden tot een negatief effect op instandhoudingsdoelen van een Natura2000-gebied in de omgeving van een plangebied. Als gevolg van werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden, zoals een toename van geluid, trillingen, kunstlicht, visuele verstoring, areaalverlies en aantasten hydrologie.

Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten (de sloop van één woning) en de afstand tussen het plangebied en Natura2000-gebied, wordt in voorliggend geval een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied uitgesloten. De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal en gelet op de afstand tussen het plangebied en het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold, is een negatief effect uitgesloten.

Beoordeling Stikstof
Gelet op de ligging van het plangebied, op minimaal 2,97 kilometer afstand van een Natura2000-gebied en de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten, is het niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten zullen leiden tot een verhoogde stikstofdepositie in verzuringsgevoelige Habitattypen.

Deze effectbeoordeling is tot stand gekomen op basis van ervaring met soortgelijke plannen. Een berekening met behulp het computerprogramma Aerius, biedt zekerheid over een mogelijk negatief effect op Natura2000-gebied, als gevolg van stikstofdepositie.

Wettelijke consequenties
Het is niet aannemelijk dat uitvoering van de voorgenomen activiteiten zal leiden tot wettelijke consequenties.

4.4 Slotconclusie
Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen schaduwwerking kent in Friesland. Het is niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Een berekening met behulp het computerprogramma Aerius, biedt zekerheid over een mogelijk negatief effect op Natura2000-gebied, als gevolg van stikstofdepositie.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Verwachting en bureauonderzoek

Het plangebied bestaat uit een woning, erfverharding en gazon. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantsoorten, maar tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende algemene- en weinig kritische beschermde diersoorten. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, behoort het plangebied mogelijk tot functioneel leefgebied van sommige algemene en weinig kritische diersoorten uit onderstaande soortgroepen:

- vogels;
- vleermuizen;
- grondgebonden zoogdieren;
- amfibieën;

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde faunasoorten als reptielen, libellen, vissen, dag- en nachtvlinders, bladmossen, sporenplanten, haften en kreeftachtigen omdat het onderzoeksgebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten of omdat het plangebied buiten het normale verspreidingsgebied van deze soortgroepen ligt. Het is niet aannemelijk dat soorten, of soortgroepen, die moeilijk nieuwe leefgebieden koloniseren, zich spontaan buiten het normale verspreidingsgebied vestigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sommige kleine grondgebonden zoogdieren, reptielen en voor planten.

5.2 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 31 januari 2020 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x50), zaklamp en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt. De onderzoeker beschikte tevens over een warmtebeeldcamera (Helion Pulsar xq28), maar deze is niet gebruikt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- veldbezoek door ervaren ecoloog;[1]
- aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland;
- Atlas van de zoogdieren van Nederland;
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora;
- NDFF Verspreidingsatlas;

Het weer tijdens het veldbezoek

Bewolkt, droog, temperatuur 7°C, wind 5-6 Bft

[1] Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreise. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks ca. 200 Quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland. Behalve beroepsmatig, is hij ook in de vrije tijd betrokken bij vogel- en vleermuisonderzoek, waaronder verschillende projecten in het kader van de Netwerk Ecologische Monitoring (NEM-VT) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ook is hij voorzitter van de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek en bestuurslid van de Vleermuiswerkgroep Gelderland.

Vogels
Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van (broed)vogels. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar (broed)vogels omdat de meeste vogels in deze tijd van het jaar geen territorium-indicerend gedrag (zingen/balts) vertonen en geen bezette nesten hebben. Sommige standvogels (dit zijn vogels die niet wegtrekken in de winter), zoals de huismus, steen- en kerkuil zijn doorgaans wel aanwezig in de buurt van de nest-/rustplaats, maar de meeste trekvogelsoorten bevinden zich in de overwinteringsgebieden.

In het plangebied is gekeken naar vogels, oude nesten en sporen die op de aanwezigheid van nesten in het plangebied duiden, zoals prooiresten (roofvogels), schijtsporen, braakballen, ruiveren (roofvogels), eierdoppen en zichtbaar nestmateriaal. De onderste rij dakpannen is onderzocht op de aanwezigheid van huismussennesten. Op basis van een beoordeling van de landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek, maar matig geschikt voor onderzoek naar voortplantingslocaties. Met uitzondering van sommige muizensoorten, hebben de meeste grondgebonden zoogdieren geen zogende jongen in deze tijd van het jaar. Veel van de in het voorjaar geboren jongen zijn zelfstandig en hebben de nestplaats verlaten. Dat heeft tot gevolg dat ‘zwervende’ grondgebonden zoogdieren soms op de meest vreemde plekken opduiken. Dit hoeven dan niet altijd ‘vaste rust- of voortplantingsplaatsen’ te zijn.

Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het onderzoeksgebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporen, haren, prooiresten, pootafdrukken en uitwerpselen.

Vleermuizen
De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van vleermuizen en matig geschikt voor onderzoek naar winterverblijfplaatsen. Vleermuizen in winterverblijfplaatsen, waar de vleermuizen ‘vrij’ hangen, zijn te onderzoeken, maar de meeste vleermuizen bezetten een winterrustplaats diep weggekropen in gebouwen, andere bouwwerken of holle bomen. Gewone dwergvleermuizen hebben in de periode half augustus-half september de massa-winterverblijfplaatsen bezocht tijdens de donkere uren van de nacht (zogenaamde middernachtzwermen), wat soms nog zichtbaar is door de aanwezige uitwerpselen en urine op muren, ramen en op de grond nabij de invliegopening(en). Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar vleermuizen en naar potentiële rust- verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarbij is gezocht naar vleermuizen en aanwijzingen die op de aanwezigheid van een verblijfplaats in het plangebied duiden.

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag dat vleermuizen foerageren of lijnvormige landschapselementen benutten als vliegroute, maar de mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied.

Amfibieën
De onderzoeksperiode is ongeschikt voor verspreidingsonderzoek naar amfibieën omdat deze dieren de winterrustplaats hebben betrokken en zijn dan niet of heel moeilijk waar te nemen. Winterrustplaatsen bevinden zich in holen en gaten in de grond, onder opgeslagen materialen, afval, takkenbossen, boomstammen of onder water in de sliblaag van natte landschapselementen.

Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de

gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten. Daarbij is tevens rekening gehouden met de ligging van het plangebied ten opzichte van het (normale) verspreidingsgebied van verschillende amfibieënsoorten.

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het onderzoeksgebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het onderzoeksgebied voorkomen of soorten waarvan het onderzoeksgebied een (essentieel) onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Het plangebied behoort tot functioneel leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied. De woning is niet vrij toegankelijk voor vogels. Er zijn het veldbezoek geen huismussen in het plangebied waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steen- of kerkuil een rust- of voortplantingsplaats in de woning in het plangebied bezetten. Huismussen houden zich eind januari meestal duidelijk hoorbaar op in de omgeving van de nestplaats en uilen verraden hun aanwezigheid doorgaans door schijtsporen en braakballen. Gelet op de bouwstijl en het gebruik, wordt de woning niet als een bijzonder geschikte nestplaats voor de huismus beschouwd. Verder zijn er onder de dakgoten en dakoversteek geen nesten of restanten van nesten van de huiszwaluw aangetroffen.

Door het slopen van de woning tijdens voortplantingsperiode, worden geen bezette vogelnesten beschadigd en vernield. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten gaat de functie van het plangebied als foerageergebied voor vogels niet verloren.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn in het plangebied geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat grondgebonden zoogdieren een rust- en/of voortplantingslocatie bezetten in het plangebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, is het aannemelijk dat het plangebied tot functioneel leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als steenmarter, bosmuis en huisspitsmuis behoort. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied. De te slopen woning is niet vrij toegankelijk voor grondgebonden zoogdieren.

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten, worden geen grondgebonden zoogdieren gedood en worden geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen beschadigd of vernield.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de steenmarter een rust- of voortplantingsplaats in het plangebied bezet. Aanwezigheid van steenmarters is doorgaans gemakkelijk vast te stellen aan de hand van prooiresten. De functie van het plangebied als foerageergebied, wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen plannen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten. De woning beschikt niet over een (holle) spouw en er zijn in de buitengevels van de gemetselde bakstenen muren geen potentiële invliegopeningen, zoals open stootvoegen of andere gaten, waargenomen die vleermuizen de kans bieden een verblijfplaats te bezetten. In en aan de gebouwen zijn geen andere potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen, zoals een holle ruimte achter een vensterluik, dakpan, loodslab, windveer, boeiboord of zonnescherm.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:
- Geen;

Foerageergebied
Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als een weinig geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Mogelijk foerageren vleermuizen incidenteel rond de gebouwen of vliegen ze over het plangebied terwijl ze foerageren rond randen van gebouwen en kronen van bomen die net buiten het plangebied staan. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt. Soorten die mogelijk incidenteel en kortstondig in het plangebied foerageren zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied van vleermuizen niet aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:
- Geen;

Vliegroute
Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen gebruik maken van vliegroutes. Op basis van een beoordeling van de inrichting, het gevoerde beheer en de ligging in het landschap kan een goede inschatting gemaakt worden van de betekenis van het plangebied als vliegroute. Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij lantarenpalen, rasterpalen en gevels van woningen.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op vliegroutes van vleermuizen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:
- Geen;

Amfibieën
Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer van het plangebied, wordt het plangebied als een geschikt functioneel leefgebied voor sommige algemene en weinig kritische amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander en

bastaardkikker beschouwd. Amfibieën benutten de buitenruimte van het plangebied als foerageergebied (tijdens de donkere uren van de nacht) maar bezetten er geen een (winter)rustplaats. De woning is niet vrij toegankelijk voor amfibieën. Potentieel voortplantingsbiotoop ontbreekt in het plangebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als een matig geschikt functioneel leefgebied voor amfibieën beschouwd. Slechts kleine aantallen amfibieën zullen het plangebied benutten als functioneel leefgebied.

Het plangebied wordt niet als potentieel leefgebied voor zeldzame amfibieënsoorten beschouwd.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen amfibie gedood en wordt mogelijk geen (winter)rustplaats beschadigd of vernield. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het onderzoeksgebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Friesland van kracht[2].

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op doden voor sommige beschermde soorten, mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Dit kan de Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting zijn van Stadswerk (2016).

Zorgplicht
Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wettelijk kader
Voorgenomen activiteit wordt gezien als ‘ruimtelijke ontwikkeling’. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het kader moet zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om schadelijke gevolgen voor in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft maatwerk. Indien het mogelijk is om zinvolle concrete maatregelen m.b.t. de zorgplicht te benoemen, zijn deze opgenomen in dit rapport.

[2] Per 1-12-2019 is een aangepaste vrijstellingslijst van kracht.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels
Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen vogels verwond of gedood en worden geen vogelnesten beschadigd of vernield. Door het aantasten van het foerageergebied, wordt de duurzame instandhouding van vogelsoorten niet in gevaar gebracht.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Essentieel foerageergebied
Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Vliegroute
Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Grondgebonden zoogdieren
Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen grondgebonden zoogdieren gedood en worden geen rust- of voortplantingsplaatsen beschadigd of vernield. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende soorten niet beschermd.

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Amfibieën
Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen amfibie gedood en wordt geen rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende soorten niet beschermd.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:
- Geen

Overige soorten
Het onderzoeksgebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde flora- of faunasoorten. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; er worden geen grondgebonden zoogdieren gedood	Geen
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd (de gunstige staat van instandhouding van geen enkele vogelsoort wordt aangetast)	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; er worden geen vogels gedood	Geen
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Vaste rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; er worden geen amfibieën gedood	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rust- en verblijfplaats	Voortplan-tingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageer-gebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Ontheffing vereist
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	n.v.t.	nee	nee	nee	Nee
Vogels	Nee	Nee	n.v.t.	nee	nee	nee	Nee
Vleermuizen	Nee	nee	nee	nee	nee	nee	Nee
Amfibieën	nee	nee	n.v.t.	nee	nee	nee	Nee

Vereenvoudigde samenvatting van de wettelijke consequenties per diergroep.

5.6 Historische gegevens en overige bronnen

Er zijn geen historische gegevens van het plangebied bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Conclusies

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt in Friesland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd[3]. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen doden of om opzettelijk rust- en voortplantingsplaats te mogen beschadigen en te vernielen. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen schaduwwerking kent. Vanwege de ligging op enige afstand van Natura2000-gebied, leiden de voorgenomen activiteiten zeer waarschijnlijk niet tot een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Zekerheid omtrent een mogelijk negatieve invloed van de voorgenomen activiteiten, veroorzaakt door de emissie van stikstof, kan verkregen worden door een stikstofberekening uit te voeren.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantsoorten, maar tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende algemene- en weinig kritische beschermde diersoorten. Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied en bezetten er geen rust- of voortplantingsplaats. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende amfibieën-, vogel- en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

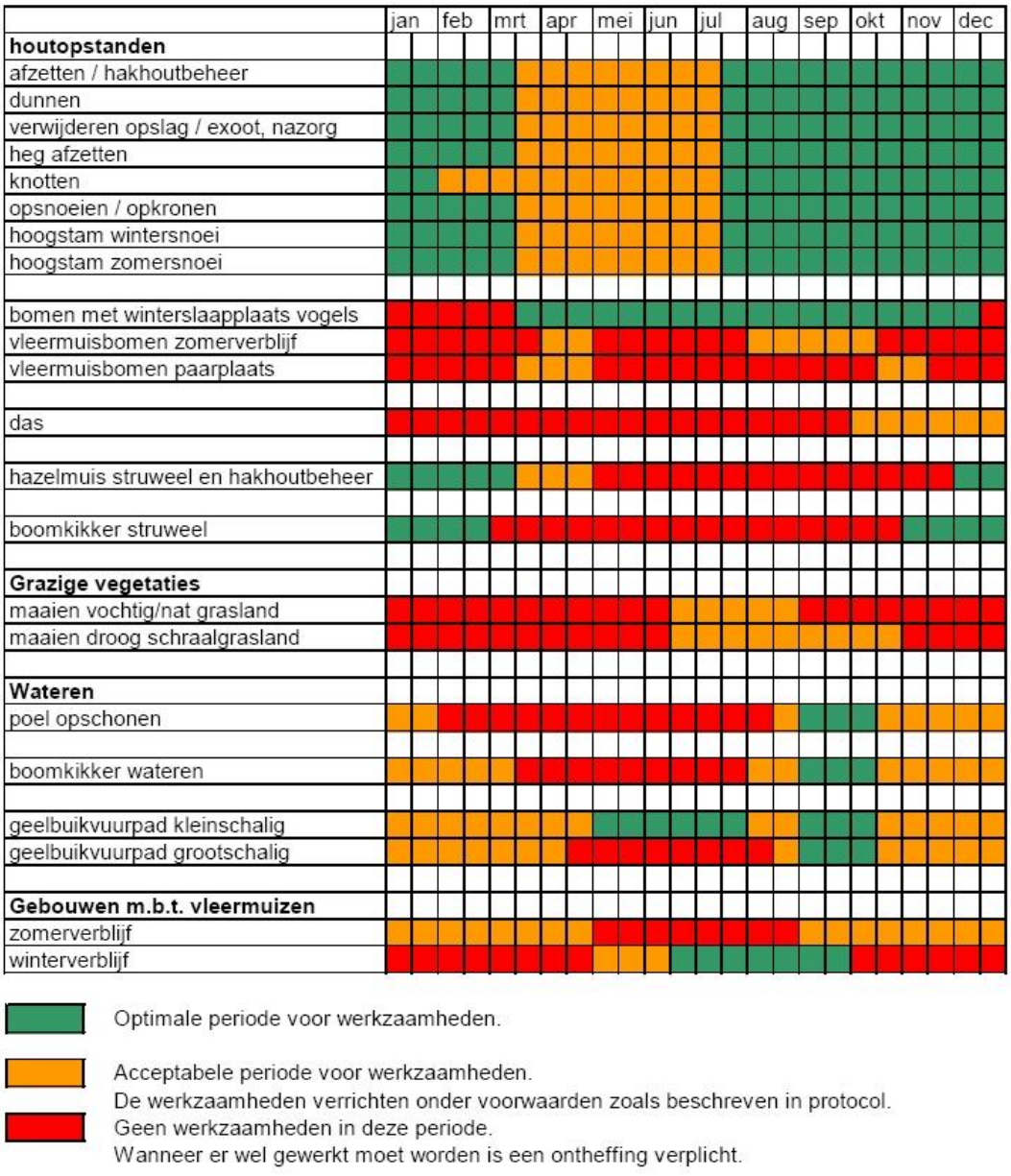
[3] De lijst met soorten waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, wordt vermoedelijk medio november 2019 aangepast. Egel en kleine marterachtigen vallen dan vermoedelijk niet meer onder de vrijstelling.

Conclusie (algemeen):
De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen schaduwwerking kent in Friesland. Het is niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Een berekening met behulp het computerprogramma Aerius, biedt zekerheid over een mogelijk negatief effect op Natura2000-gebied, als gevolg van stikstofdepositie.

Bijlagen

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)
Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming
Bijlage 3. Fotobijlage
Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2
Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes
De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'
De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten
Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving
Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?
De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art 3.31)
Zoogdieren														
Aardmuis	*Microtus agrestis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	*Apodemus sylvaticus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing #	*Mustela putorius*	x	x	x		x	x			x	x	x	x	x
Dwergmuis	*Micromys minutus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel #	*Erinaceus europaeus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn	***Sciurus vulgaris***						x1							
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	*Lepus europeus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hermelijn #	*Mustela erminea*	x	x	x		x	x			x	x		x	x
Huisspitsmuis*	*Crocidura russula*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis	*Arvicola scherman*						x							
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Ree	*Capreolus capreolus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	***Martes foina***			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	*Microtus arvalis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	*Vulpes vulpes*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel #	*Mustela nivalis*	x	x	x		x	x			x	x		x	x
Wild zwijn	***Sus scrofa***							x						
Woelrat	*Arvicola terrestris*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	*Rana temporaria*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	*Bufo bufo*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	***Anguis fragilis***						x3							
Kleine watersalamander	*Triturus vulgaris*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	***Zootoca vivipara***						x4							
Meerkikker	*Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	*Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid

x1 = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

x2 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x3 = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x4 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Opmerking bij Friesland: in de stukken wordt ook vrijstelling gegeven voor de mol, maar deze is niet beschermd onder de Wnb.

wettelijke belangen:													
3.10.2.a / Rnb 3.31.d	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.d	voorkomen onnodig lijden		x							x			
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	ikv beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	ikv beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.g	ikv beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x
3.10.2.i / Rnb 3.31.c	bestendig gebruik					x							x
(geldt alleen voor amfibieën)	ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats									x			

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Op basis van door PS vastgestelde verordeningen d.d. 4 maart 2019.

Deze soorten zijn per 1-12-2019 van de vrijstellingslijst gehaald.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

https://www.verspreidingsatlas.nl

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/

https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/

http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol (vleermuisprotocol)

https://calculator.aerius.nl

http://www.ruimtelijkeplannen.nl

https://pdokviewer.pdok.nl/

Bijlage 6 Vooroverleg reacties

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf
Postbus 38
8430 AA OOSTERWOLDE

Leeuwarden, 29 december 2022
Verzonden,

Ons kenmerk	:	02063254
Afd./Opgave	:	Omgevingszaken
Behandeld door	:	Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	
Onderwerp	:	Advies vooroverleg bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20 (verplaatsen woonbestemming)

Geacht college,

Wij hebben bovengenoemde plan ter advisering ontvangen en tussentijds contact over gehad over de systematiek van bestemmen van agrarische bedrijven.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Landschappelijke inpassing (cat.2, interpretatie verordening/motivering)
Ik ben blij dat u een landschappelijke inpassing heeft opgenomen voor de nieuwe woning en deze inpassing ook heeft geborgd in de regels. Met dit bestemmingsplan wordt de bestaande woning wegbestemd en krijgen de gronden de bestemming ‘Agarisch’. Op de tekeningen zie ik dat de locatie is ingetekend met nieuwe kuilvoorplaten.

Kijkend naar onze definitie van een agrarische bouwperceel[i] moet nu worden geconcludeerd dat het bedrijf groter kan worden dan 1,5 hectare. Op basis van 6.1.5 lid 2 zou er een Nije Pleats moeten plaatsvinden bij verdere uitbreiding van het bedrijf. Kijken naar het perceel kan ik mij voorstellen dat een Nije Pleats een te zware procedure is voor een dergelijke uitbreiding, maar ik vraag u wel om te komen tot een goede landschappelijke inpassing van het erf. Ook kijkend naar de huidige situatie waarbij de bijbehorende voorzieningen die nu in de bestemming ‘Agrarisch’ liggen mee worden ingepast.

Stikstof (cat.3, overige provinciale belangen)
Voor het realiseren van de woning en de eventuele nieuwe sleufsilo's dient getoetst te worden middels een AERIUS-berekening. Zeker nu ook met de zogenaamde 'Porthos' uitspraak adviseer ik u om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

Natuurinclusief, (cat.4, goede ruimtelijke ordening)
Het onderwerp natuurinclusief is niet benoemd in de toelichting. Met het doorvoeren van een aantal passende maatregelen, rekening houdende met de omgeving, kan een positieve bijdrage kan worden geleverd aan de biodiversiteit in het gebied. Zeker wanneer deze maatregelen ook worden geborgd in bijvoorbeeld de regels van het bestemmingsplan of een gekoppeld beeldkwaliteitsplan.

Voor het overige geeft het plan geen aanleiding tot opmerkingen.

Voor de betekenis van de categorie-aanduiding verwijs ik naar de brief van Gedeputeerde Staten van 8 februari 2019, betreffende 'Aanpassing Notitie Inwerkingtreding Verordening Romte Fryslân'.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned b [redacted]
on 28-12-2022

mevr. G. Samandijan
afdelingshoofd Omgevingszaken

[i] Agrarisch bouwperceel: een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels van een ruimtelijk plan, zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing, verharding en bijbehorende voorzieningen ten behoeve van een agrarisch bedrijf zijn toegelaten.

BRANDWEER
Fryslân

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf
T.a.v. [redacted]
Postbus 38
8430 AA Ooststellingwerf

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum	1 november 2022	Behandeld door	[redacted]	Bijlagen	0
Onze referentie	UIT/24465 Z/22/00010040	Doorkiesnummer	[redacted]		
Uw referentie	24325	E-mail	[redacted]		
Uw brief van	21 oktober 2022			Pand-ID	0085010000010175

Onderwerp Advies RO - Concept bestemmingsplan – Verplaatsen van een woning - Bûterheideveld 20, Makkinga

Geacht college,

Op 21 oktober 2022 heeft Brandweer Fryslân uw bericht ontvangen met de mogelijkheid om advies te geven op een concept bestemmingsplan om een woning te verplaatsen aan de Bûterheideveld 20 te Makkinga. Ons belang is om de fysieke veiligheid en de brandweerzorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die wij hiermee nastreven zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren wij middels dit advies op het toegezonden concept.

Externe veiligheid
Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen knel-/ aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid.

Het plangebied ligt niet binnen een invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen met gevaarlijke stoffen en basisnetroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water of het spoor. Externe veiligheid is daarmee niet relevant. De toetsing en conclusie in het concept bestemmingsplan is juist.

Advies risico's en brandweerzorg
Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweerzorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweerzorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Aangezien de ontwikkeling geen nadelige gevolgen heeft op de basisbrandweerzorg en er in de huidige situatie geen knelpunten zijn op basis van de bovengenoemde aspecten, ziet Brandweer Fryslân af van de mogelijkheid tot het geven van een advies risico's en brandweerzorg.

Mocht u naar aanleiding van deze brief een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

BRANDWEER
Fryslân

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken voor een terugkoppeling naar de lokale brandweerpost.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze,

[redacted]
clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20 met identificatienummer NL.IMRO.0085.Buterheideveld20-ON01 van de gemeente Ooststellingwerf;

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aanduidingsvlak:

een op de verbeelding aangegeven vlak met eenzelfde aanduiding, begrensd door een aanduidingsgrens;

1.6 aan huis verbonden bedrijf:

het beroepsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid door middel van handwerk - niet zijnde een aan huis verbonden beroep - waarvan de omvang in een woning met bijbehorende bouwwerken past en waarbij de woonfunctie in ruimtelijke en visuele zin behouden blijft. Onder een aan huis verbonden bedrijf valt wel internetverkoop, maar geen webwinkel;

1.7 aan huis verbonden beroep:

het uitoefenen van een beroep of het verlenen van diensten op juridisch, medisch, therapeutisch, administratief, kunstzinnig of daaraan verwant gebied, als ondergeschikt onderdeel in een woning, waarbij de woonfunctie in ruimtelijke en visuele zin behouden blijft. Commerciële dienstverlening als bankfilialen, uitzendbureaus en reisbureaus, alsmede detailhandel en horeca worden niet begrepen onder aan huis gebonden beroep;

1.8 aaneengesloten oppervlak:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels van een ruimtelijk plan, zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing, verharding en bijbehorende voorzieningen ten behoeve van een agrarisch bedrijf zijn toegelaten; inclusief de voor de landschappelijke inpassing benodigde beplanting indien deze redelijkerwijs binnen de grenzen van het bouwperceel zijn te brengen;

1.9 agrarisch bedrijf:

een veehouderij, een akkerbouw- of tuinbouwbedrijf, niet zijde een glastuinbouwbedrijf, een champignonkwekerij of een gebruiksgerichte paardenhouderij (manege);

1.10 agrarische cultuurgrond:

grasland, daaronder begrepen weiland, akkerbouw en vollegrondstuinbouw c.q. de teelt van gewassen op open grond, daaronder niet begrepen sierteelt, fruitteelt en houtteelt; weiland wordt gebruikt om vee te laten grazen, inclusief de vrije (niet overdekte) uitloop bij een (intensieve) veehouderij, voor zover deze geen deel uitmaakt van de inrichting;

1.11 agrarische hulpactiviteit:

een activiteit dat ziet op het leveren van goederen of diensten overwegend aan agrarische bedrijven, of het overwegend bewerken, vervoeren of verhandelen van agrarische producten, zoals loonwerkbedrijven (inclusief verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen), grondverzetbedrijven, het houden of (medisch) verzorgen van dieren, grootveeklinieken, KI-stations, mestopslag- en mesthandelsbedrijven, veetransportbedrijven en veehandelsbedrijven, met uitzondering van landbouwmechanisatiebedrijven;

1.12 ammoniakemissie

emissie van ammoniak vanwege het houden van dieren, berekend overeenkomstig artikel 3, eerste tot en met derde lid, van de Regeling ammoniak en veehouderij;

1.13 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.14 bed & brochje:

een kleinschalige overnachtingsaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt binnen bestaande gebouwen. Een bed & brochje is gevestigd in een woonhuis of bijbehorend bouwwerk en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende huis;

1.15 bedrijfsgebouw:

een gebouw, geen bedrijfswoning zijnde, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.16 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de functie van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

1.17 bestaand:

a. bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken dat aanwezig is op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan of zoals dat kan worden gebruikt krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het gebruik, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
b. bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan aanwezig zijn of nog kunnen worden gebouwd krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
c. bestaande afmetingen: afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen die op

het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

d. bestaande bouwhoogte: bouwhoogtematen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.18 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak;

1.19 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming, indien en voor zover twee bestemmingsvlakken door aanpijling met elkaar zijn verbonden, worden deze aangemerkt als zijnde één bestemmingsvlak;

1.20 bijbehorende bouwwerken:

uitbreiding van een hoofdgebouw, dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.21 boerderijautomaat:

een onbemande stal of automaat bij een agrarisch bedrijf ten behoeve van de verkoop van agrarische producten die ter plekke worden vervaardigd;

1.22 boerderijwinkel:

verkoop van agrarische producten die ter plekke of in de regio worden vervaardigd of bewerkt, zoals land- en tuinbouwproducten, zelf vervaardigde kunstzinnige producten en/of toeristische informatie;

1.23 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en vergroten van een standplaats;

1.24 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.25 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.26 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.27 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.28 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.29 brutovloeroppervlak:

het vloeroppervlak van de ruimte, dan wel van meerdere ruimten van een gebouw gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de (buitenste) opgaande scheidingsconstructie

1.30 cultuurhistorische waarden:

waarden die van belang zijn voor de archeologie en voor de kennis van de cultuurhistorie;

1.31 dagrecreatief medegebruik:

dagrecreatief gebruik van gronden dat is ondergeschikt aan de hoofdfunctie van de gronden waarbinnen dit dagrecreatief gebruik is toegestaan;

1.32 dagrecreatieve voorzieningen:

voorzieningen in de vorm van voet-, fiets- en ruiterpaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen, visoevers en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen;

1.33 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.34 erf:

een al dan niet omheind stuk grond, in ruimtelijk opzicht direct behorende bij, in functioneel opzicht ten dienste van en in feitelijk opzicht direct aansluitend aan een woning of een ander gebouw, dat in beginsel behoort tot de kavel(s) waarop de woning of het andere gebouw is geplaatst, zoals dat blijkt uit de kadastrale gegevens;

1.35 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.36 gebruiksgerichte paardenhouderij:

een paardenhouderij die is gericht op het africhten en trainen van paarden, het bieden van stalruimte voor paarden en het geven van instructie aan derden;

1.37 gebruiksmogelijkheden:

de mogelijkheden om gronden en bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende functie te gebruiken

1.38 geluidsbelasting:

de geluidsbelasting vanwege een weg, een industrieterrein en/of een spoorweg;

1.39 geluidsgevoelige objecten:

gebouwen welke dienen ter bewoning of andere geluidsgevoelige gebouwen of terreinen, zoals bedoeld in de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.40 gestapelde stal:

een stal waarin vee in twee of meer bouwlagen boven elkaar wordt gehuisvest;

1.41 groepsaccommodatie:

een voorziening ten behoeve van verblijfsrecreatie voor groepen van personen, daaronder begrepen voorzieningen die rechtstreeks ten dienste staan van en rechtstreeks verband houden met de verblijfsrecreatie;

1.42 grondgebonden agrarisch bedrijf:

een agrarische bedrijfsvoering waarbij het gebruik van agrarische gronden in de omgeving van het bedrijf noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf, zoals een melkveehouderij, een productiegerichte paardenhouderij, een opfokbedrijf, een akkerbouwbedrijf of een biologisch veehouderijbedrijf;

1.43 grondgebonden veehouderij:

een veehouderij waarbj voldoende grond in de omgeving van het bedrijf aanwezig is om overwegend te voorzien in een mestafzet en het benodigde ruwvoer van de veehouderij, inclusief een neventak niet-grondgebonden veehouderij die wat betreft aard en schaal ondergeschikt is aan de grondgebonden bedrijfsvoering;

1.44 hogere grenswaarde:

een bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.45 hoofdgebouw:

gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige functie van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op de functie het belangrijkst is;

1.46 horeca:

een bedrijf of instelling waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt;

1.47 houtopstand:

één of meer bomen of boomvormers al dan niet deel uitmakend van een boomzone of boomstructuur;

1.48 intensief veehouderijbedrijf:

een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in de vorm van het houden van dieren, zoals een rundveemesterij (exclusief vetweiderij), een varkens-, vleeskalver-, pluimvee- of pelsdierhouderij, of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen en (nagenoeg) geen weidegang;

1.49 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht, dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.50 kampeerplaats:

een in of op het terrein aangegeven, zichtbaar gemarkeerde plek door middel van nummering, stroomvoorziening, erfafscheiding of anderszins, voor het plaatsen of geplaatst houden van maximaal een hoofdkampeermiddel en maximaal twee bijzettentjes;

1.51 kampeerterrein:

een terrein ter beschikking gesteld voor het plaatsen, dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen;

1.52 kas:

gebouw, niet zijnde tunnelkassen, waarvan de constructie bestaat uit hout, metaal of anderszins welke met glas of in gebruik daarmee overeenstemmend materiaal is afgedekt;

1.53 kleinschalige verblijfsrecreatie:

een terrein met maximaal 15 kampeerplaatsen (25 ter plaatse van de aanduiding ‘overige zone – recreatieve zone’) gedurende de periode van 15 maart tot en met 31 oktober, uitsluitend ten behoeve van mobiele kampeermiddelen in de vorm van toercaravans, vouwwagens, campers, tenten, huifkarren of andere kampeermiddelen niet bedoeld als plaatsgebonden object;

1.54 kwekerij:

een agrarisch bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen;

1.55 kwetsbaar object:

een object waarvoor ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen een grenswaarde voor het risico c.q. een risicoafstand tot een risicovolle inrichting is bepaald, die in acht moet worden genomen;

1.56 landschappelijke waarden:

de visuele waarden van het landschap zoals beschreven in bijlage 1 Landschappelijke waarden per deelgebied;

1.57 landschapsbeleidsplan:

het meest actuele regionale landschapsbeleidsplan zoals dat geldt op het moment van toetsing;

1.58 loon- en grondverzetbedrijf:

een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op het leveren van diensten aan agrarische bedrijven en/of groene en/of recreatieve functies, zo nodig met behulp van werktuigen en apparatuur; kenmerkende werkzaamheden zijn cultuurtechnische werken en grondverzet, meststoffendistributie en agrarisch loonwerk;

1.59 maatschappelijke voorzieningen:

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen, dorpshuizen, kinderopvang, alsmede voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening;

1.60 manege:

bedrijf gericht op het recreatief paardrijden en lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden en/of pony's houdt;

1.61 mestbewerking:

de behandeling van dierlijke mest zonder veranderingen aan de samenstelling van het product teweeg te brengen, zoals mengen, roeren, homogeniseren, verhitting of het verwijderen van vreemde objecten;

1.62 mestvergisting:

toepassing van (proces)technieken gericht op het opwekken van energie uit mest of andere organische stoffen;

1.63 mestverwerking:

de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting of indamping van mest;

1.64 milieusituatie:

de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkomen, dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.65 natuurlijke waarden:

de in het gebied aanwezige waarden van zowel levende als niet-levende natuur zoals geconstateerd door een algemeen erkend en ter zake deskundige;

1.66 nevenberoepsbedrijf:

een niet-volwaardig agrarisch bedrijf met een arbeidsomvang van minder dan 0,5 volwaardige arbeidskracht. Hobbymatige agrarische activiteiten worden niet tot het nevenberoepsbedrijf gerekend;

1.67 normaal agrarisch gebruik:

het gebruik dat, gelet op de functie, regelmatig noodzakelijk is voor een goede grondgebonden agrarische bedrijfsvoering en grondgebonden agrarisch gebruik van de gronden;

1.68 normaal onderhoud:

het onderhoud, dat gelet op de functie regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende functie behoren;

1.69 nutsvoorziening:

een voorziening ten behoeve van telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie, alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut;

1.70 overkapping:

elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder, dan wel met ten hoogste één wand;

1.71 paardenbak:

buitenrijbaan ten behoeve van paardrijdactiviteiten, voorzien van een andere ondergrond dan gras en al dan niet voorzien van een omheining;

1.72 peil:

a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst, de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst, de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

1.73 permanente bewoning:

bewoning als hoofdverblijf;

1.74 productiegerichte paardenhouderij:

een paardenhouderij waar uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en/of met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten en trainen en verhandelen van paarden;

1.75 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.76 recreatief nachtverblijf:

een recreatiewoning, stacaravan, chalet, trekkershut of ander gebouw dat gedurende langere tijd op een kampeerterrein op dezelfde plaats blijft staan en die door zijn plaatsing direct of indirect met de grond is verbonden, dan wel direct of indirect steun vindt in of op de grond en daardoor als bouwwerk is aan te merken;

1.77 recreatiewoning:

een gebouw, geen woonkeet en geen (sta)caravan zijnde, bestemd om uitsluitend door een persoon, een gezin of een daarmee gelijk te stellen groep van personen, dat/die zijn hoofdverblijf elders heeft, gedurende een gedeelte van het jaar te worden bewoond. Onder recreatiewoning wordt tevens een chalet begrepen;

1.78 schuilstal:

een niet voor bewoning, al dan niet in het kader van een agrarisch bedrijf bestemd gebouw dat dient voor het onderbrengen van vee tegen weersinvloeden;

1.79 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.80 standplaats:

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een kampeermiddel;

1.81 straat- en bebouwingsbeeld:

de stedenbouwkundige waarde van een gebied die wordt bepaald door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing. De mate van samenhang wordt bepaald door de verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, de onderlinge verhouding tussen bebouwing op het gebied van bouwhoogte en -breedte en de wijze waarop bebouwing die ruimtelijk op elkaar is georiënteerd zich tot elkaar verhoudt op het vlak van bouwvorm en ligging;

1.82 theetuin:

een horecagelegenheid waar uitsluitend niet-alcoholische dranken en kleine koude gerechten worden geserveerd. De openingstijden van een theetuin zullen tussen 9.00 uur en zonsondergang liggen;

1.83 trekkershut:

een verblijf, bestaande uit een lichte constructie en lichte materialen met een oppervlakte van maximaal 450 m2, niet zijnde een kampeermiddel of een stacaravan, dat naar de aard en de inrichting is bedoeld voor recreatief dag- en/of nachtverblijf;

1.84 tunnelkas:

elke constructie van hout, metaal of anderszins welke met plastic of in gebruik daarmee overeenstemmend materiaal is afgedekt en dient als teeltondersteuning voor bedekte teelten;

1.85 verblijfsrecreatie:

recreatief verblijf, waarbij wordt overnacht in kampeermiddelen, recreatiewoningen, appartementen en/of recreatieverblijven, waarbij hoofdverblijf elders wordt gehouden;

1.86 verkeersveiligheid:

de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer die wordt bepaald door de mate van overzichtelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.87 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien een gebouw met meerdere zijden aan een weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel;

1.88 voorkeursgrenswaarde:

de maximale waarde voor de geluidbelasting, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder c.q. het Besluit grenswaarden binnen zones rond industrieterreinen, het Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen en/of het Besluit geluidhinder spoorwegen;

1.89 vrijgekomen agrarische bebouwing:

gebouwen die, na 28 februari 2006, blijvend zijn of worden onttrokken aan het agrarisch bedrijfsmatig gebruik waarvoor deze oorspronkelijk zijn opgericht en/of zijn bestemd;

1.90 webwinkel:

een specifieke vorm van detailhandel zonder uitstalling, waarbij de goederen via internet worden aangeboden en zowel per post worden geleverd als ter plaatse kunnen worden afgehaald;

1.91 windturbine:

een bouwwerk ten behoeve van de opwekking van windenergie;

1.92 woning:

een complex van ruimten uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishoud;

1.93 woonsituatie:

de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing. Bij de bepaling van de waarde wordt in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkomen of beperken van hinder;

1.94 zorgboerderij:

een maatschappelijke voorziening waar door personen die niet zelfstandig kunnen werken en die geestelijke en/of lichamelijke verzorging behoeven producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren worden voortgebracht.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

1. de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak, ondergeschikte tussenstukken en bouwonderdelen worden niet meegerekend;

2. de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot c.q. de druiplijn, het boeibord of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij het bepalen van de goothoogte van een bouwwerk worden ondergeschikte bouwonderdelen zoals wolfseinden en de goothoogte, voor zover deze niet meer dan 40% van de totale lengte van die gevel beslaat, buiten beschouwing gelaten;

3. de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

4. de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

5. de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk. Daarbij wordt de oppervlakte van overstekken welke meer bedragen dan 1 m^2 meegerekend;

6. de afstand tot de (zijdelingse) grens van een bouwperceel:

de kortste afstand vanaf enig punt van een bouwwerk tot de (zijdelingse) grens van een bouwperceel.

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van de plaatsing en de oppervlakte van gebouwen worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels,

erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de voor de plaatsing van gebouwen geldende regeling met niet meer dan 1 m wordt overschreden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarische cultuurgrond;
b. behoud en herstel van landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden;
c. een grondgebonden agrarisch bedrijf, al dan niet met een bestaande neventak intensieve veehouderij;
d. aan het agrarisch bedrijf ondergeschikte glastuinbouw;
e. dagrecreatief medegebruik, in de vorm van voet-, fiets- en ruiterpaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen,

met daaraan ondergeschikt:

f. het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, al dan niet in combinatie met:
    - een aan huis verbonden beroep;
    - aan huis verbonden bedrijf;
    - een bed & brochje;
g. bestaande nevenactiviteiten bij het agrarisch bedrijf;

met de daarbij behorende:

h. bestaande wegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en landbouwontsluitingswegen;
i. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
j. parkeervoorzieningen;
k. nutsvoorzieningen;
l. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
m. groenvoorzieningen;
n. water;
o. tuinen, erven en terreinen;
p. paardenbakken.

3.2 Bouwregels

a. Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende regels:

1. bouwwerken zullen uitsluitend binnen een aaneengesloten oppervlak van 1,5 ha worden gebouwd gerekend vanuit een bouwvlak, met dien verstande dat de overschrijding van het bouwvlak niet plaatsvindt aan de naar de weg gekeerde zijde van het bouwvlak;
2. in uitzondering op het gestelde onder 1, mogen tevens bouwwerken worden gebouwd overeenkomstig de bestaande situatie, dan wel binnen een bouwvlak indien het bestaande bouwvlak groter is dan 1,5 ha;
3. de breedte van het aaneengesloten oppervlak bedraagt langs de weg gemeten ten hoogste 100 m, de diepte van het aaneengesloten oppervlak bedraagt ten hoogste 200 m, dan wel de bestaande breedte en diepte. In hoeksituaties wordt door burgemeester en wethouders bepaald welke zijde de diepte en welke de breedte van het perceel is;
4. de afstand tussen een gebouw of overkapping tot een ander gebouw of overkapping mag niet meer bedragen dan 50 m;
5. het bouwen van kassen is niet toegestaan, met uitzondering van bestaande kassen; de bouw van tunnelkassen is uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak.

b. Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:
   1. voor de bestaande neventak van intensieve veehouderij is uitsluitend de bestaande gezamenlijke oppervlakte aan stalruimte toegestaan;
   2. de goot- en bouwhoogte mogen ten hoogste respectievelijk 5 m en 15 m, dan wel ten hoogste de bestaande goot- en bouwhoogte bedragen;
   3. in afwijking van het bepaalde onder 2 mag de goothoogte van kassen ten hoogste 3,5 m bedragen;
   4. de dakhelling van gebouwen en overkappingen bedraagt ten minste 15°;
   5. in afwijking van het bepaalde onder 2 en 4 zijn boog- en serrestallen toegestaan met een afwijkende goothoogte of dakhelling, mits dit inpasbaar is binnen de landschappelijke en cultuurhistorische waarden zoals opgenomen in Bijlage 1 bij de regels.

c. Voor het bouwen van bedrijfswoningen gelden in afwijking van het bepaalde onder b de volgende regels:
   1. er mag niet meer dan één bedrijfswoning per agrarisch bedrijf worden gebouwd,
   2. de oppervlakte van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 175 m²,
   3. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3,5 m en 9 m, dan wel de bestaande goot- en

bouwhoogte indien deze meer bedragen.

d. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen en geen overkappingen zijnde, gelden de volgende regels:
    1. de bouwhoogte van tunnelkassen bedraagt ten hoogste 1,2 m;
    2. de wandhoogte van bouwwerken ten behoeve van mestopslag mag niet meer bedragen dan 5 m;
    3. in afwijking van het bepaalde in lid 3.2, sub a onder 1 mogen buiten het aaneengesloten oppervlak bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, met een maximale bouwhoogte van 2 m, niet zijnde tunnelkassen en omheiningen van paardenbakken;
    4. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m;
    5. de bouwhoogte van omheiningen van paardenbakken zal ten hoogste 1,7 m bedragen, met dien verstande dat een omheind oppervlak niet meer mag bedragen dan 1.200 m²;
    6. de bouwhoogte van lichtmasten bedraagt ten hoogste 6 m;
    7. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal 10 m.
e. Voor het bouwen van boerderijautomaten gelden in afwijking van de overige bouwregels de volgende regels:
    1. per agrarisch bedrijf is slechts één boerderijautomaat toegestaan
    2. de boerderijautomaat mag voor de voorgevel van de bedrijfswoning, buiten de in sub a onder 1 genoemde aaneengesloten oppervlakte worden gebouwd;
    3. de oppervlakte van een boerderijautomaat bedraagt maximaal 15 m2;
    4. de bouwhoogte van een boerderijautomaat bedraagt maximaal 2,5 m.
f. In uitzondering op het bovenstaande is het bouwen van bouwwerken, gebouwen, overkappingen, bedrijfswoningen, bouwwerken geen gebouwen en geen overkappingen zijnde, en boerderijautomaten, uitgesloten ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing'

3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- de in lid 3.1 omschreven waarden;
- het milieu;
- de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;

- de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;
- de cultuurhistorische waarden;

mits de gronden niet zijn gelegen in het gebied met de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing', bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 3.2, sub a:

ten behoeve van de bouw van sleufsilo's en vergelijkbare bouwwerken buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak, mits:

1. er geen geschikte plaats binnen het bouwvlak aanwezig is en silo noodzakelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
2. de bouw van sleufsilo's uitsluitend wordt toegestaan aansluitend op het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak;
3. de oppervlakte van het aaneengesloten oppervlak inclusief de sleufsilo's en/of vergelijkbare bouwwerken niet groter is dan 3 ha;
4. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 2 m;
5. een inrichtingsplan is overlegd waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek 'Ontwikkeling agrarische erven', dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

b. lid 3.2, sub a:

ten behoeve van de bouw van schuilstallen, melkstallen en/of naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van een agrarisch bedrijf buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak, mits:

1. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 30 m2;
2. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
3. de stallen niet worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - handhaven openheid';
4. de schuilstal dusdanig wordt gesitueerd dat geen afbreuk wordt gedaan aan
5. de landschappelijke waarden;
6. het aantal schuilstallen en/of melkstallen ten hoogste één per bedrijf
7. bedraagt;

c. lid 3.2, sub a, onder 1:

ten behoeve van de bouw van schuilstallen en/of naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van hobbymatig gebruik bij een woning, mits:

1. de oppervlakte van een kavel ten minste 0,5 ha bedraagt;
2. de oppervlakten van een schuilstral niet meer bedraagt dan 30 m2 ;
3. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
4. niet wordt gebouwd in de onmiddellijke nabijheid van de eigen woning;
5. de schuilstal dusdanig wordt gesitueerd dat geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden;
6. het aantal schuilstallen ten hoogste een per dierhouder bedraagt;

d. lid 3.2, sub a, onder 1:

ten behoeve van het oprichten van tunnelkassen buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak, mits:

1. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 1,2 m;
2. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 100 m² per agrarisch bedrijf;
3. de tunnelkassen dusdanig worden gesitueerd dat geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden;

e. lid 3.2, sub a, onder 1:

ten behoeven van het overschrijden van het in lid 3.2, sub a onder 1 genoemde aaneengesloten oppervlak aan de naar de weg gekeerde zijde van het bouwvlak voor het oprichten van bebouwing, mits:

1. de bedrijfsbebouwing wordt gesitueerd achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel van de bedrijfswoning;
2. een inrichtingsplan is overlegd waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek ‘Ontwikkeling agrarische erven’, dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

f. lid 3.2, sub a, onder 1:

ten behoeve van het overschrijden van het in lid 3.2, sub a, onder 1 genoemde aaneengesloten oppervlak voor het oprichten van bebouwing, mits:

1. wordt gebouwd binnen een aaneengesloten oppervlak van 2 ha;
2. de overschrijding direct aansluit aan het aaneengesloten oppervlak van 1,5 ha en niet plaatsvindt aan de naar de weg gekeerde zijde van het bouwvlak;
3. de overschrijding niet plaatsvindt aan de naar de weg gekeerde zijde van het bouwvlak;

4. de breedte van het aaneengesloten oppervlak langs de weg gemeten ten hoogste 150 m bedraagt, terwijl de diepte daarvan ten hoogste 250 m bedraagt;
5. een inrichtingsplan is overlegd waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek 'Ontwikkeling agrarische erven', dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

g. lid 3.2, sub b, onder 3:

ten behoeve van verhoging van de goothoogte van een bedrijfsgebouw tot ten hoogste 6,5 m;

h. lid 3.2, sub b, onder 5:

ten behoeve van een lagere dakhelling;

i. lid 3.2, sub c, onder 3:

ten behoeve van verhoging van de goothoogte van een bedrijfswoning tot ten hoogste 5,5 m.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Toegestaan gebruik

Onder gebruik in overeenstemming met de bestemming wordt in ieder geval begrepen:

a. het gebruik van bedrijfswoningen in combinatie met aan huis verbonden beroep of aan huis verbonden bedrijf, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
   1. de grondoppervlakte mag maximaal 25% van de vloeroppervlakte van de woning bedragen, met een maximum van 50 m²;
   2. er mag geen detailhandel plaatsvinden, tenzij het productiegebonden detailhandel betreft;
b. het gebruik van bedrijfswoningen en bijbehorende bouwwerken bij de bedrijfswoning in combinatie met een bed & brochje, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
   1. het maximum brutovloeroppervlak dat wordt gebruikt voor bed & brochje is maximaal 100 m²;
   2. in de slaapkamers mag geen zelfstandige kookgelegenheid worden gerealiseerd;
   3. ten behoeve van een bed & brochje mag geen extra inrit worden gerealiseerd

4. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
5. de ontsluiting van het perceel dient kwantitatief en kwalitatief goed van aard te zijn;

c. opslag ten behoeve van de normale agrarische bedrijfsvoering en het normale onderhoud van tuinen en erven en van waterlopen, paden, reden en wegen binnen het aaneengesloten oppervlak als bedoeld in lid 3.2, sub a, onder 1 en 2;
d. het gebruik van gronden ten behoeve van een paardenbak, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. paardenbakken dienen binnen het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak te worden gerealiseerd;
    2. het aantal paardenbakken bedraagt niet meer dan één per bedrijf;
    3. de oppervlakte van een paardenbak bedraagt niet meer dan 1.200 m2;
    4. een paardenbak mag uitsluitend achter de bestaande bebouwing worden gesitueerd;
    5. de afstand tussen een paardenbak en naastgelegen (bedrijfs)woningen van derden bedraagt minimaal 25 m;
    6. de afstand van een paardenbak tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
    7. deze niet zijn gelegen op gronden met de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing', met uitzondering van de bestaande paardenbak.
e. het gebruik van verlichting voor een paardenbak, met dien verstande dat de verlichting niet mag worden gebruikt tussen 23.00 uur en 07.00 uur;
f. mestverwerking, mestbewerking of mestvergisting, mits deze ten dienste staan of verband houden met de bedrijfseigen agrarische activiteiten;
g. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een theetuin als ondergeschikte functie bij het agrarisch bedrijf, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. een theetuin dient binnen het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak te worden gerealiseerd;
    2. de oppervlakte van een theetuin mag niet meer bedragen dan 50 m2;
    3. de afstand van een theetuin tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
    4. het parkeren ten behoeve van de theetuin dient op eigen terrein plaats te vinden;
    5. reclame-uitingen ter aanduiding van de theetuin zijn toegestaan, met dien verstande dat:

- reclame-uitingen uitsluitend zijn toegestaan binnen het bouwperceel waar de theetuin is gelegen;
- uitsluitend bedrijfsgebonden reclame is toegestaan;
- lichtreclame niet is toegestaan;
- maximaal twee reclame-uitingen per theetuin zijn toegestaan;
- de oppervlakte van de reclame-uiting indien op een gebouw aangebracht maximaal 3% van het geveloppervlak mag bedragen, met een maximum van 2,5 m2;
- de oppervlakte van een vrijstaande reclame-uiting maximaal 1 m2 bedraagt;
- de breedte van een reclame-uiting mag maximaal 2 m bedragen, de hoogte maximaal 1,5 m;

h. het uitoefenen van een agrarisch bedrijf in combinatie met een neventak in de vorm van:
   - een boerderijwinkel;
   - informatieve en educatieve doeleinden in relatie tot de agrarische functie en/of natuur- en landschapsbeheer al dan niet in combinatie met ondersteunende horeca;

waarbij de volgende voorwaarden gelden:

1. de neventak dient ondergeschikt te zijn aan de agrarische functie, ook indien er sprake is van cumulatie ;
2. de oppervlakte ten behoeve van de neventak mag niet meer bedragen dan 100 m2, in afwijking hiervan bedraagt de oppervlakte van een boerderijautomaat ten hoogste 15 m2 ;
3. de neventak dient te worden uitgeoefend in bestaande bebouwing, met uitzondering van een bijbehorend bouwwerk ten behoeve van een boerderijautomaat;
4. de neventak wordt geëxploiteerd door een van de leden van het huishouden dat op het perceel woont of werkzaam is in het agrarisch bedrijf;
5. buitenopslag is niet toegestaan;
6. het parkeren ten behoeve van de neventak dient op eigen terrein plaats te vinden. Als norm geldt 0,09 parkeerplaats per 1 m2 verkoopvloeroppervlakte, voor een boerderijautomaat geldt de norm van twee parkeerplaatsen;
7. reclame-uitingen ter aanduiding van de neventak zijn toegestaan, met dien verstande dat:
   - reclame-uitingen uitsluitend zijn toegestaan binnen het bouwperceel

waar de neventak is gelegen;

- uitsluitend bedrijfsgebonden reclame is toegestaan;
- lichtreclame niet is toegestaan;
- maximaal twee reclame-uitingen per neventak zijn toegestaan;
- de oppervlakte van de reclame-uiting indien op een gebouw aangebracht maximaal 3% van het geveloppervlak mag bedragen, met een maximum van 2,5 m2 ;
- de oppervlakte van een vrijstaande reclame-uiting maximaal 1 m2 bedraagt;
- de breedte van een reclame-uiting mag maximaal 2 m bedragen, de hoogte maximaal 1,5 m;

i. het gebruik van gronden buiten bouwvlakken en bouwpercelen ten behoeve van boom-, hout- en fruitteelt, met dien verstande dat:

- boom-, hout- en fruitteelt in de vorm van opgaande teeltvormen, uitgezonderd de gronden die zijn aangegeven met 'specifieke vorm van agrarisch - kwekerij', niet is toegestaan.

3.4.2 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor niet-agrarische bedrijvigheid, anders dan de in lid 3.1en 3.4.1 toegelaten nevenactiviteiten;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden, anders dan de in lid 3.4.1en Artikel 9 toegelaten voorzieningen;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan de in lid 3.4.1 toegelaten detailhandel;
d. het gebruik van gronden en gebouwen als toonzaal, magazijn en kantoorruimte, anders dan de in lid 3.4.1 toegelaten voorzieningen;
e. het gebruik van gronden en gebouwen voor opslag van voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, alsmede caravans, tenten en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
f. het gebruik van gronden voor opslag van schroot, puin, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie en al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen of producten;
g. het gebruik van gronden buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak ten behoeve van de opslag van mest, met uitzondering van bestaande situaties;

h. het gebruik van gronden buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak ten behoeve van boomteelt, houtteelt en boomfruitteelt;
i. het gebruik van gronden buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak als erf of tuin, met uitzondering van de gronden gelegen voor (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw en bestaande situaties;
j. het gebruik van gebouwen ten behoeve van gestapelde stallen;
k. het gebruik van gebouwen en overkappingen ten behoeve van het houden van vee indien dit leidt tot een hogere ammoniakemissie vanaf het agrarisch bedrijf ten opzichte van de ammoniakemissie die wordt veroorzaakt door de bedrijfsvoering overeenkomstig de op datum 23 oktober 2013 verkregen verklaring van geen bedenkingen, kenmerk 01067029, bijgevoegd als Bijlage 3 bij deze regels.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan: de in lid 3.1 omschreven waarden;

- het milieu;
- de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;
- de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;
- de cultuurhistorische waarden;
- bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de gebruiksregels:

a. en toestaan dat het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van het houden van vee leidt tot een toename van de ammoniakemissie van het bedrijf ten opzichte van de bestaande situatie, zoals aangegeven in Bijlage 3, en dit niet leidt tot een toename van ammoniakdepositie ten opzichte van de bestaande situatie, mits hier een toestemming onder de Wet natuurbescherming voor is afgegeven.
b. en toestaan dat mestopslagplaatsen ten behoeve van een agrarisch bedrijf worden gerealiseerd buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak, mits:
    1. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 750 m²;
    2. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 2 m;
    3. onvoldoende ruimte binnen het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten

oppervlak aanwezig is;

4. de oppervlakte van het aaneengesloten oppervlak inclusief de mestopslag niet groter is dan 3 ha;
5. dit niet gerealiseerd mag worden binnen de specifieke bouwaanduiding - uitgesloten - bebouwing;
6. een inrichtingsplan is overlegd waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek 'Ontwikkeling agrarische erven', dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

c. voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf in combinatie met een nevenactiviteit, mits:

1. de nevenactiviteit niet de primaire productie betreft en ondergeschikt blijft aan de agrarische hoofdactiviteit;
2. de bedrijfsactiviteiten zoveel mogelijk plaatsvinden binnen de bestaande gebouwen,
3. de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van de totale vloeroppervlakte van de bebouwing op het bouwperceel met een maximale bedrijfsvloeroppervlakte van 100 m2;
4. de opslag van goederen plaatsvindt binnen de gebouwen;
5. de nevenactiviteit wordt uitgeoefend binnen het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak;
6. de nevenactiviteit uitsluitend betrekking heeft op:
    - detailhandel in streekeigen producten, waarvan de oppervlakte in afwijking van het bepaalde onder 3 niet meer bedraagt dan 30 m2 van de in totaal conform onder 3 genoemde oppervlakte van 100 m2;
    - productiegebonden detailhandel;
    - zorgactiviteiten, waarbij in afwijking van het bepaalde onder 3 geen maximale oppervlakte geldt;
    - natuur- en landschapsbeheer;
    - bedrijfsactiviteiten behorende tot de milieucategorieën 1 en 2 van de bij deze regels behorende Bijlage 4 Staat van bedrijven of naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbare bedrijfsactiviteiten, alsmede agrarische hulpactiviteiten;
    - het africhten, onderbrengen en verzorgen van dieren;
    - kleinschalige horeca, dagrecreatie;

of daarmee naar de aard vergelijkbare activiteiten;

7. een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek ‘Ontwikkeling agrarische erven’, dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

d. voor het gebruik van gronden ten behoeve van boomteelt, houtteelt en boomfruitteelt, mits:
   1. geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden;

e. voor het gebruik van gronden naast de bestaande bebouwing ten behoeve van een paardenbak, mits:
   - een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek ‘Ontwikkeling agrarische erven’, dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan.

3.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, te doen en te laten uitvoeren buiten het in lid 3.2, sub a genoemde aaneengesloten oppervlak:
   1. het aanleggen van landbouwontsluitingswegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en dagrecreatieve voorzieningen, zoals picknickplaatsen;
   2. het vellen en/of rooien van houtopstanden.

b. Het onder a vervatte verbod is niet van toepassing op:
   1. werken en werkzaamheden welke het normale onderhoud betreffen;
   2. dunning en terugzetten van een houtopstand ten behoeve van normaal onderhoud en beheer van de houtopstand;
   3. het verwijderen van houtopstanden uit bestaande watergangen ten behoeve van een duurzaam beheer van de watergang.

c. Voor zover voor meerdere werken en/of werkzaamheden vergunningen worden gevraagd en deze in één (inrichting)plan zijn ondergebracht, wordt dit plan in z'n geheel in de beoordeling betrokken.

d. De onder a bedoelde vergunning mag geen afbreuk doen aan de in de in lid 3.1 omschreven waarden.

Artikel 4 Wonen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, al dan niet in combinatie met:
    - een aan huis verbonden beroep;
    - aan huis verbonden bedrijf;
    - een bed & brochje;
    - een theetuin;

met de daarbij behorende:

b. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
c. parkeervoorzieningen;
d. nutsvoorzieningen;
e. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
f. groenvoorzieningen;
g. water;
h. tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. het aantal woningen bedraagt niet meer dan één per bestemmingsvlak,
    1. er geen woning is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding uitgesloten - geluidgevoelig object';
    2. de afstand (van de niet aaneengebouwde zijde) van een hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    3. de oppervlakte van een hoofdgebouw bedraagt maximaal 175 m^2,
    4. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3,5 m en 8 m, dan wel de bestaande goot- en bouwhoogte indien deze meer bedragen.
b. Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:
    1. een bijbehorend bouwwerk voor de voorgevel is niet toegestaan;
    2. een bijbehorend bouwwerk mag op de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd, dan wel op een afstand van niet minder dan 1 m tot de zijdelingse perceelgrens;

3. de afstand van vrijstaande bijbehorende bouwwerken tot het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 50 m;
4. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken bedraagt maximaal:
    - 125 m^2 bij een erf met een oppervlakte kleiner dan 800 m^2;
    - 150 m^2 bij een erf met een oppervlakte kleiner dan 1.500 m^2;
    - 200 m^2 bij een erf met een oppervlakte van ten minste 1.500 m^2;
5. de gezamenlijke oppervlakte van overkappingen bedraagt ten hoogste 30 m^2;
6. de goot- en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3 m en 6 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen en geen overkappingen zijnde, gelden de volgende regels:
    1. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor de voorgevel niet meer dan 1 m bedraagt;
    2. de bouwhoogte overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal 6 m.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- het milieu;
- de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;
- de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;

bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 4.2, sub b, onder 1:

en toestaan dat voor de voorgevel van een woning een erker wordt gebouwd, mits:

1. de bouwdiepte maximaal 1,2 m bedraagt;
2. de goothoogte maximaal 3 m bedraagt;
3. de breedte maximaal 60% bedraagt van de voorgevelbreedte van de woning waartoe hij behoort;
4. de afstand tot aan de weg gelegen bouwperceelgrens minimaal 3,5 m bedraagt;

a. lid 4.2, sub a, onder 2:

en toestaan dat een woning dichterbij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde, dan wel een vastgestelde hogere waarde;

b. lid 4.2, sub a, onder 3:

en toestaan dat de afstand van woningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

c. lid 4.2, sub b, onder 4:

en toestaan dat er een groter oppervlak aan bijbehorende bouwwerken bij een woning wordt gebouwd, mits:

- het totale oppervlak aan bijbehorende bouwwerken op een erf met een grotere oppervlakte dan 3.000 m^2 ten hoogste 300 m^2 bedraagt;
- een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek 'Ontwikkeling agrarische erven', dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;

lid 4.2, sub a, onder 4 en lid 4.2, sub b, onder 4:

ten behoeve van gehele of gedeeltelijke vernieuwing van een hoofdgebouw en bijbehorende bouwwerken bij een woning in de gevallen dat de totale oppervlakte van het hoofdgebouw, waarin de woning is ondergebracht, meer bedraagt dan 175 m^2, met dien verstande dat:

- de oppervlaktemaat van de totale bebouwing niet wordt vergroot;
- in geval de oppervlakte van genoemd hoofdgebouw meer bedraagt dan 300 m^2, maximaal 300 m^2 aan hoofdgebouw is toegestaan;

lid 4.2, sub a, onder 4 en lid 4.2, sub b, onder 4:

ten behoeve van gehele of gedeeltelijke vernieuwing van bijbehorende bouwwerken bij een woning in de gevallen dat de totale oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken, meer bedraagt dan 300 m^2, met dien verstande dat:

- de totale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken maximaal 70% van de bestaande oppervlakte boven de 150 m^2 aan bijbehorende bouwwerken mag bedragen, waarbij de totale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken ten minste 300 m^2 mag bedragen.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Toegestaan gebruik

Onder gebruik in overeenstemming met de bestemming wordt in ieder geval begrepen:

a. het gebruik van woningen en bijbehorende bouwwerken in combinatie met aan huis verbonden beroep of aan huis verbonden bedrijf, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. de grondoppervlakte mag maximaal 25% van de vloeroppervlakte van de woning bedraagt, met een maximum van 50 m^2;
    2. er mag geen detailhandel plaatsvinden, tenzij het productiegebonden detailhandel betreft;
b. het gebruik van woningen en bijbehorende bouwwerken in combinatie met een bed & brochje, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. het brutovloeroppervlak dat wordt gebruikt voor een bed & brochje is maximaal 50 m^2;
    2. in de slaapkamers mag geen zelfstandige kookgelegenheid worden gerealiseerd;
    3. ten behoeve van een bed & brochje mag geen extra inrit worden gerealiseerd;
    4. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
    5. de ontsluiting van het perceel dient kwantitatief en kwalitatief goed van aard te zijn;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een theetuin, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. een theetuin dient binnen het bestemmingsvlak te worden gerealiseerd;
    2. de oppervlakte van een theetuin mag niet meer bedragen dan 50 m^2;
    3. de afstand van een theetuin tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
    4. het parkeren ten behoeve van de theetuin dient op eigen terrein plaats te vinden;
    5. reclame-uitingen ter aanduiding van de theetuin zijn toegestaan, met dien verstande dat:
        - reclame-uitingen uitsluitend zijn toegestaan binnen het bestemmingsvlak waar de theetuin is gelegen;
        - uitsluitend bedrijfsgebonden reclame is toegestaan;
        - lichtreclame niet is toegestaan;

- maximaal twee reclame-uitingen per theetuin zijn toegestaan;
- de oppervlakte van de reclame-uiting indien op een gebouw aangebracht maximaal 3% van het geveloppervlak mag bedragen, met een maximum van 2,5 m^2;
- de oppervlakte van een vrijstaande reclame-uiting maximaal 1 m^2 bedraagt;
- de breedte van een reclame-uiting mag maximaal 2 m bedragen, de hoogte maximaal 1,5 m.

4.4.2 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden, anders dan de in lid 4.1, lid 4.4.1 en artikel 9 toegelaten voorzieningen;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan de in 4.4.1 toegelaten detailhandel;
c. het gebruik van gronden en gebouwen voor opslag van voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, alsmede caravans, tenten en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
d. het gebruik van gronden voor opslag van schroot, puin, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie en al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen of producten.

4.4.3 Voorwaardelijke verplichting landschap

Het is in strijd met deze bestemming om de gebouwen te gebruiken zonder dat de landschappelijke inpassing is gerealiseerd binnen twee jaar na het onherroepelijke worden van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en in stand worden gehouden overeenkomstig het landschappelijk inpassingsplan in Bijlage 5 van regels.

4.4.4 Voorwaardelijke verplichting tot sloop

Het is in strijd met deze bestemming om een woning en bijbehorende bouwwerken te bouwen en in gebruik te nemen voordat de voormalige woning en de daarbij behorende bouwwerken die zijn gelegen binnen de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - sloop', gesloopt zijn.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 5

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 5' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 40 cm beneden het maaiveld wordt geroerd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte met niet meer dan 2.500 m² wordt uitgebreid;
b. bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 2.500 m² ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 2.500 m² en dieper dan 40 cm, indien:
    1. door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
        - de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld;
        - in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.
    2. de aanvrager op vergelijkbare wijze overtuigend kan aantonen, voor zover het agrarische bouwvlakken betreft, dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.
b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de

bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

c. Indien het bevoegd gezag voornemens is aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld onder b, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd

Artikel 6 Waarde - Cultuurhistorie 1

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Cultuurhistorie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Hieronder worden begrepen de navolgende landschappen waar de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken in onderlinge samenhang nog duidelijk aanwezig is:

- het essenlandschap;
- de heideontginningen;
- woudontginningen.

6.2 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik wordt begrepen:

a. het egaliseren of afvlakken van natuurlijk reliëf;
b. het afgraven en vergraven van houtwallen en dykswâlen;
c. het verharden van zandpaden en de vervanging van de verharding van klinkerwegen door een asfaltverharding of daarmee vergelijkbare verharding, met uitzondering van de gronden ter plaatse van de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie';
d. het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m2.

6.3 Afwijking van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde ten behoeve van het verharden van zandpaden en het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m2 mits:

a. de maatschappelijke noodzaak hiervoor is aangetoond;
b. er geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het type verharding dat wordt toegestaan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond welke eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere plannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

De afstand van een bestaand geluidsgevoelig object ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen.

De afstand van een bestaand geurgevoelig object tot omliggende agrarische bouwpercelen zal minstens 100 m bedragen.

Ten behoeve van de kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie is ten hoogste één sanitairgebouw per terrein van maximaal 50 m² toegestaan.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van risicovolle inrichtingen en vuurwerkbedrijven;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van geluidzoneringsplichtige inrichtingen;
d. het gebruik van gronden voor zover deze zijn gelegen binnen een afstand van 50 m van de bouwperceelgrenzen van naastgelegen agrarische bedrijven voor nieuwe geurgevoelige objecten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij;
e. het gebruik van gronden ten behoeve van windturbines;
f. permanente en niet permanente bewoning, alleen voor zover het betreft andere gebouwen dan bedrijfswoningen en woningen;

9.2 Toegestaan gebruik

Tot een gebruik, toegestaan in dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden ten behoeve van verblijfsrecreatie met een kleinschalige karakter, mits:
    1. dit uitsluitend plaatsvindt op of aansluitend aan de erven van grondgebonden agrarische bedrijven;
    2. de afstand tot de grens van de bebouwde kommen (zoals aangegeven in de beheersverordeningen) van de dorpen Oosterwolde, Appelscha, Haulerwijk, Donkerbroek en Oldeberkoop ten minste 200 m bedraagt;
    3. niet meer dan 50% van de oppervlakte van het erf wordt ingericht ten behoeve van het kamperen;
    4. op een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend kampeermiddelen zijn toegestaan welke niet kunnen worden beschouwd als een plaatsgebonden object;
    5. de oppervlakte van een kampeerplaats ten minste 100 m² en ten hoogste 150 m² bedraagt;
    6. een kleinschalig kampeerterrein op een afstand van minimaal 50 m ten opzichte van een naastgelegen woning ligt;

7. het aanbrengen van afschermende beplantingsranden om een kleinschalig kampeerterrein verplicht is;
8. het aantal kampeerplaatsen niet meer bedraagt dan 15;

b. het gebruik van vrijgekomen agrarische bebouwing ten behoeve van een bed & brochje, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
   1. maximaal vier kamers mogen worden gebruikt voor een bed & brochje;
   2. het maximum brutovloeroppervlak dat wordt gebruikt voor een bed & brochje is maximaal 100 m²;
   3. in de slaapkamers mag geen zelfstandige kookgelegenheid worden gerealiseerd;
   4. ten behoeve van een bed & brochje mag geen extra inrit worden gerealiseerd;
   5. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
   6. de ontsluiting van het perceel dient kwantitatief en kwalitatief goed van aard te zijn.
c. het gebruik van gronden bij een (bedrijfs)woning binnen het bestemmingsvlak waarin de (bedrijfs)woning is gesitueerd ten behoeve van een paardenbak, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
   1. per (bedrijfs)woning is maximaal één paardenbak toegestaan;
   2. de oppervlakte van een paardenbak bedraagt ten hoogste 800 m2;
   3. een paardenbak mag uitsluitend achter de bestaande bebouwing worden gesitueerd;
   4. de afstand tussen een paardenbak en naastgelegen (bedrijfs)woningen van derden bedraagt minimaal 25 m;
   5. de afstand van een paardenbak tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
   6. de bouwhoogte van omheiningen van paardenbakken zal ten hoogste 1,7 m bedragen, met dien verstande dat een omheind oppervlak niet meer mag bedragen dan 800 m²;
d. het bestaande gebruik van paardenbakken, voor zover die buiten het bestemmingsvlak van (bedrijfs)woningen liggen.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

a. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van:
   1. de in het plan gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
   2. het bepaalde in het plan ten behoeve van kruispuntverbeteringen, het realiseren van in- en uitvoegstroken en dergelijke binnen een strook van 15 m ter weerszijden van de bestemming Verkeer;
   3. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
   4. het bepaalde in het plan voor het bouwen van antennes, waarvan de bouwhoogte niet meer dan 25 m mag bedragen;
   5. het bepaalde in het plan voor het bouwen van vlaggenmasten en naar de aard daarmee gelijk te stellen andere bouwwerken met een bouwhoogte van niet meer dan 8 m;
   6. het bepaalde in het plan en toestaan dat gebouwen ten behoeve van beheer van bos en/of ten behoeve van natuur- en landschapswaarden worden gebouwd, met dien verstande dat:
      - het te beheren object niet minder dan 25 ha bedraagt;
      - per 100 ha niet meer dan één gebouw is toegestaan;
      - de inhoud niet meer bedraagt dan 150 m^3;
      - gebouwd wordt in één bouwlaag met kap;
   7. het bepaalde in het plan voor het gebruik van gronden ten behoeve van maximaal één paardenbak bij een (bedrijfs)woning binnen hetzelfde bestemmingsvlak of het aaneengesloten oppervlak, dan wel op een aangrenzend onbebouwd agrarisch perceel, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
      - de oppervlakte van een paardenbak bedraagt ten hoogste 800 m2;
      - een paardenbak mag uitsluitend direct achter de bestaande bebouwing c.q. het bestemmingsvlak worden gesitueerd;
      - er is een inrichtingsplan overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek 'Ontwikkeling agrarische erven', dat als Bijlage 1 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;
      - de afstand tussen een paardenbak en naastgelegen (bedrijfs)woningen

van derden bedraagt minimaal 25 m;
- de afstand van een paardenbak tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
- de bouwhoogte van omheiningen van paardenbakken zal ten hoogste 1,7 m bedragen, met dien verstande dat een omheind oppervlak niet meer mag bedragen dan 800 m;

8. het bepaalde in het plan en toestaan dat lichtmasten uitsluitend ten behoeve van een paardenbak voor hobbymatig gebruik mag worden aangebracht, mits:
   - de hoogte van de lichtmasten minimaal 4 m en maximaal 8 m bedraagt;
   - de situering van de lichtmasten binnen 0,5 m aan de rand van de paardenbak plaatsvindt;
   - de verlichtingstijd is beperkt tussen 07.00 uur en 22.00 uur;
   - geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden van het betreffende gebied;
9. het bepaalde in het plan ten behoeve van het vervangen van de verharding van klinkerwegen, mits:
   - de maatschappelijke noodzaak hiervoor is aangetoond;
   - er geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het type verharding dat wordt toegestaan;
10. het gebruik van bouwwerken en bouwpercelen ten behoeve van zonne-energie, mits het op te stellen vermogen is gericht op de energiebehoefte die samenhangt met de bestaande functie van dat perceel;
11. het bepaalde in het plan en toestaan dat gebouwen worden gebruikt voor de inpandige opslag van caravans en daarmee vergelijkbare kampeermiddelen, mits de bedrijfsvloeroppervlakte ten behoeve van de opslag niet meer bedraagt dan 30% van de bestaande vloeroppervlakte op het bouwperceel;
12. het bepaalde in het plan en toestaan dat de afstand tussen geluidgevoelige objecten tot de weg wordt verkleind, mits de voorkeursgrenswaarden voor geluidgevoelige gebouwen uit de Wet geluidhinder niet worden overschreden;
13. het bepaalde in het plan en toestaan dat geurgevoelige objecten op een kleinere afstand tot agrarische bouwpercelen worden gebouwd, mits geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van het agrarisch bedrijf;

14. het bepaalde in het plan en toestaan dat gronden met uitzondering van de gronden binnen de bestemmingen Natuur - 1, Natuur - 2 en Natuur – 3, Waarde – Beschermd dorpsgezicht, en met uitzondering van de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘overige zone -handhaven openheid’ worden gebruikt ten behoeve van verblijfsrecreatie met een kleinschalige karakter, mits:
    - dit uitsluitend plaatsvindt op of aansluitend aan de erven van grondgebonden agrarische bedrijven, dan wel op of aansluitend aan de erven van een woning of bedrijf indien sprake is van een woon- of bedrijfsperceel dat wat betreft oppervlakte en uitstraling vergelijkbaar is met een agrarisch perceel;
    - de afstand tot de grens van de bebouwde kommen van de dorpen Oosterwolde, Appelscha, Haulerwijk, Donkerbroek en Oldeberkoop ten minste 200 m bedraagt;
    - niet meer dan 50% van de oppervlakte van het erf wordt ingericht ten behoeve van het kamperen;
    - op een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend kampeermiddelen zijn toegestaan welke niet kunnen worden beschouwd als een plaatsgebonden object;
    - de oppervlakte van een kampeerplaats ten minste 100 m² en ten hoogste 150 m² bedraagt;
    - een kleinschalig kampeerterrein op een afstand van minimaal 50 m ten opzichte van een naastgelegen woning ligt;
    - een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek ‘Ontwikkeling agrarische erven’, dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;, waarbij in ieder geval het aanbrengen van afschermende beplantingsranden om een kleinschalig kampeerterrein verplicht is;
    - het aantal kampeerplaatsen niet meer bedraagt dan 15 en ter plaatse van de aanduiding ‘overige zone – recreatieve zone’ het aantal kampeerplaatsen niet meer bedraagt dan 25.

b. De onder a bedoelde omgevingsvergunning mag geen onevenredige afbreuk doen aan:
    1. het milieu;
    2. de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;

3. de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
4. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
5. het bebouwingsbeeld;
6. de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden;
7. de verkeersveiligheid.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

a. een transformatorstation, gasdrukmeet- en regelstation, rioolgemaal en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken van openbaar nut mogen worden gebouwd tot een maximum inhoud van 400 m³ en een maximum bouwhoogte van 4 m, met dien verstande dat voor zover deze wijziging plaatsvindt binnen de Ecologische Hoofdstructuur de ingrepen niet mogen leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur;
b. de bestemmingen Waarde - Archeologie 2, Waarde – Archeologie 3, Waarde – Archeologie 4 of Waarde – Archeologie 5 wordt aangebracht, mits door aanvullend historisch en/of archeologisch onderzoek archeologische waarden van terreinen naar voren komen;
c. de bestemmingen ter plaatse van een Agrarisch bouwperceel in de bestemming 'Agrarisch', ter plaatse van 'Agrarisch - Paardenhouderij', 'Bedrijf' of 'Bedrijf - Loon en grondverzetbedrijf' worden gewijzigd in de bestemming 'Wonen' en eventueel een deel in Agrarisch zonder bouwvlak met dien verstande dat ten hoogste één woning mag worden toegevoegd op het perceel , mits:
    1. de bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
    2. beeldverstorende voormalige agrarische bedrijfsbebouwing is of kassen zijn gesloopt met een oppervlakte van minimaal:
        - 1.000 m² aan bedrijfsbebouwing;
        - 3.000 m² aan kassen;
    3. de woning past binnen het regionale woningbouwprogramma;
    4. een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in het procesboek ‘Ontwikkeling agrarische erven’, dat als Bijlage 2 aan de regels is toegevoegd, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;
    5. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
    6. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
    7. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
    8. de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing wordt aangeduid als ‘specifieke bouwaanduiding – voormalige agrarische bedrijfsbebouwing’;
    9. voor het overige de regels van de bestemming 'Wonen' en eventueel de

bestemming 'Agrarisch' uit het bestemmingsplan 'Buitengebied, geconsolideerde versie 2020' van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeernormen

a. Bij de verlening van een omgevingsvergunning voor bouwen of voor een gebruiksverandering moet, indien de omvang of de bestemming van een gebouw daartoe aanleiding geeft, ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's, (motor)fietsen of andere voertuigen in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het bijbehorend bouwperceel.
b. Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het bijbehorend bouwperceel.
c. Gerealiseerde voorzieningen als bedoeld in sub a en sub b dienen na de realisatie in stand te worden gehouden.
d. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in sub a en sub b:
    1. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit;
    2. voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

A. Overgangsrecht bouwwerken

3. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel kan worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   - gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   - na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan.
4. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

B. Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: 'Regels van het bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20'.

Bijlagen

Bijlage 1 Landschappelijke waarden per deelgebied

Bijlage 1: landschappelijke waarden per deelgebied

1. Woudontginningen

Landschapsstructuren

- Opstrekkende verkavelingsstructuur met percelen vanaf de zandrug het beekdal in.
- Vaak parallelle wegenstructuur met een binnenweg op het hoogste deel van de zandrug en een buitenweg aan de zijde van het beekdal.
- Bebouwing geconcentreerd langs rechte wegen over de zandrug.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Laanbeplanting langs de wegen, houtsingels op perceelsgrenzen en bosstroken geven het gebied een kleinschalig karakter.
- Duidelijk contrast tussen meer beplante dekzandruggen en weidse beekdalen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

2. Essenlandschap

Landschapsstructuren

- Ruimtelijke samenhang van es, esdorp of buurtschap en beekdal, wat zich uit in het wegenverloop en beplantingselementen als esrandbosjes en houtwallen;
- Organisch wegenverloop vanuit de dorpen naar de omgeving, waarbij de wegen vaak nog een klinkerbestrating hebben en een bomenrij aan weerszijden.
- Verspreid liggende bebouwing, waarbij de ligging ten opzichte van de doorgaande weg verschilt.
- Grillig verloop van de doorgaande weg, passend binnen onregelmatige verkavelingsopzet.
- Onregelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Aanwezigheid van microreliëf: bollende bouwlanden (essen) en steilranden.
- Kleinschalig landschap met een afwisseling van houtsingels, bospercelen, esrandbeplantingen, boomgroepen, losse bomen en laanbeplanting langs de wegen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

3. Heideontginningen

Landschapsstructuren

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond, grote bospercelen en heiderestanten en daarmee een afwisseling van open en besloten gebieden.
- Bebouwing ligt verspreid aan de meestal sterk beplante wegen.
- Regelmatige opzet van erven.
- Aanwezigheid van pingoruïnes.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven als verdichtingen aan de weg.
- Afwisseling van open en besloten gebieden.

- Zandpaden.
- Wegbeplantingen.

4. Hoogveenontginningen

Landschapsstructuren

- Stelsel van hoofdvaart met haaks daaropstaande wijken in regelmatige onderlinge afstand.
- Bebouwingslinten die zijn uitgegroeid tot langgerekte dorpen langs de hoofdvaart.
- De structuur van het gebied wordt bepaald door een opstrekkende verkaveling haaks op de hoofdvaart.
- Leidijken als waterkering bij Fochteloo en Waskemeer.
- De bebouwing ligt enerzijds geconcentreerd aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten en anderzijds verspreid aan de meestal rechte wegen in het omringende gebied.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven meest een tot tweezijdig beplant en regelmatig van opzet.
- Open gebieden die door beplante wegen worden begrensd.
- Erven als verdichtingen aan de weg.

5. Beekdalen

Landschapsstructuren

- Slotenpatroon haaks op de loop van de beek.
- Bebouwing komt beperkt voor en ligt verspreid aan later aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Rationele en planmatig aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Een grootschalige openheid, die sterk contrasteert met de meer besloten woudontginningen op de zandruggen.
- Meer besloten gebieden in de bovenloop, vaak in gebruik als natuurgebied.
- Incidentele beplanting, meestal gekoppeld aan de erven.

Bijlage 2 Procesboek ontwikkeling (Agrarische) erven

gemeente ooststellingwerf

Procesboek

Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf

Procesboek
Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf

gemeente ooststellingwerf

BügelHajema
Plek voor ideeën

Projectnummer: 180.00.01.35.00
Datum: 20 augustus 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
2. Integrale afweging	13
3. Inpassing op locatie	17
4. Woudontginningen	21
5. Essenlandschap	33
6. Heideontginningen	45
7. Hoogveenontginningen	57
8. Beekdalen	69

1. Inleiding

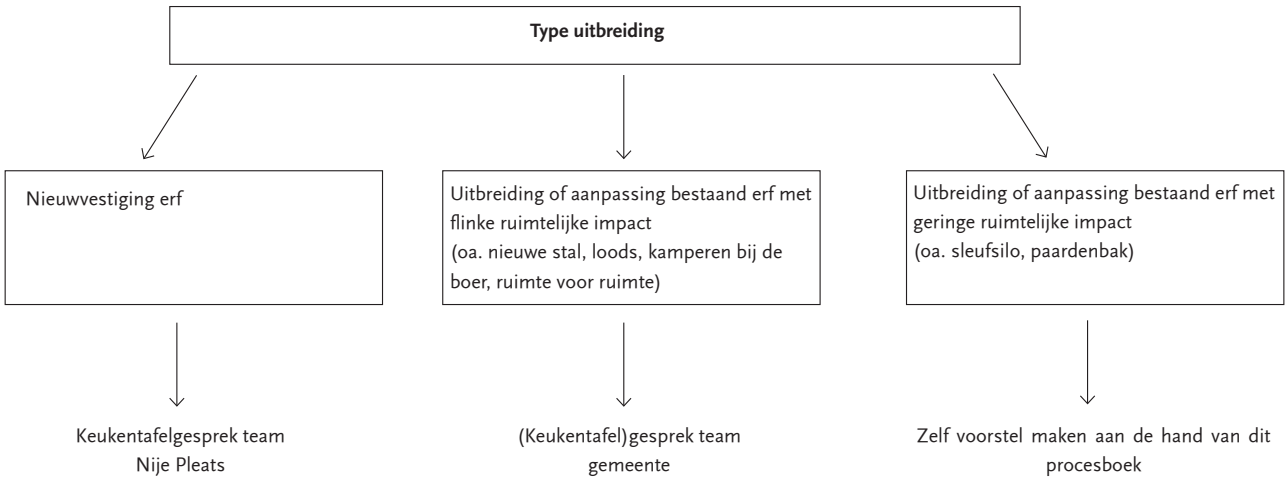
In onze gemeente Ooststellingwerf hechten we aan ons fraaie landschap. Het is een van de visitekaartjes van onze gemeente. Daarom vinden we het van groot belang dat nieuwe ontwikkelingen in het landelijke gebied goed passen in het landschap en in hun omgeving: een mooi erf in een mooi landschap. We hanteren daarbij de 'ja,mits'- instelling: nieuwe ontwikkelingen mogen in het landelijk gebied, mits ze een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het landschap.

Dit procesboek laat zien op welke wijze we willen ontwikkelen met kwaliteit in het landelijk gebied. Daarbij geven we meteen aan dat ontwikkelen met kwaliteit altijd maatwerk is en afhankelijk van plannen en plek. Maar in dit boek geven wij de handvatten om het goede maatwerk te kunnen leveren en te komen tot een plan dat ontwikkelruimte biedt en een kwalitatieve meerwaarde levert voor de locatie en de directe omgeving.

Relatie met bestemmingsplan

Het bestemmingsplan buitengebied geeft de kaders waarbinnen ontwikkelingen in het buitengebied mogen plaatsvinden. Tussen het bestemmingsplan en dit procesboek zit een nauwe relatie. In het bestemmingsplan is namelijk vastgelegd dat ontwikkelingen pas worden toegestaan als daarbij de stappen uit dit procesboek zijn gevolgd en het daaruit voortkomende plan door het college van Burgemeester en Wethouders is goedgekeurd.
Het procesboek is als bijlage bij de regels vastgesteld.

PROCES

Type uitbreiding
Nieuwvestiging erf
Uitbreiding of aanpassing bestaand erf met flinke ruimtelijke impact (oa. nieuwe stal, loods, kamperen bij de boer, ruimte voor ruimte)
Uitbreiding of aanpassing bestaand erf met geringe ruimtelijke impact (oa. sleufsilo, paardenbak)
Keukentafelgesprek team Nije Pleats
(Keukentafel)gesprek team gemeente
Zelf voorstel maken aan de hand van dit procesboek

Relatie met Nije Pleats

In de provincie Fryslân is ' Nije Pleats' inmiddels een bekend begrip. Nije Pleats is een provinciale aanpak voor het uitbreiden van (agrarische) erven in het buitengebied. Onderdeel van de procesaanpak is een specialistisch team dat aan de keukentafel samen met de gemeente en de ondernemer bekijkt hoe een vergroting of ontwikkeling van een (nieuw) agrarisch erf gestalte kan krijgen. Daarbij wordt rekening gehouden met een goede bedrijfsvoering en praktische inrichting van het erf, planologische randvoorwaarden en een goede landschappelijke inpassing.
In Ooststellingwerf werken we ook met dit team van de Nije Pleats, maar alleen in gevallen waarbij sprake is van de vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf.

Denkstappen en processtappen

Dit voorliggende procesboek is gebaseerd op dezelfde afwegingen en stappen als die in de provinciale 'Nije Pleats' -methode worden toegepast. De stappen zijn van toepassing op alle vormen van ontwikkeling van agrarische erven in het buitengebied van de gemeente. Het procesboek geeft aan welke denkstappen doorlopen moeten worden in het proces om te komen tot een plan op maat. Deze denkstappen hoeft u niet allemaal alleen te zetten, dat hangt af van de omvang van uw plannen. Wilt u bijvoorbeeld een paardenbak op uw erf realiseren, wat natuurlijk een ruimtebeslag en een verandering van het erf met zich meebrengt, maar geen toename van dieren, dan kunt u zelf veel doen.

Waar een nieuwe ontwikkeling gepaard gaat met een toename van verkeersbewegingen of dierenaantallen, dan gaan wij graag eerst met u in overleg. Dat geeft het schema hiernaast ook aan. Met het doornemen van dit procesboek, vooraf-gaand aan dat overleg, bent u al goed voorbereid.

Hoe zit dit procesboek in elkaar?

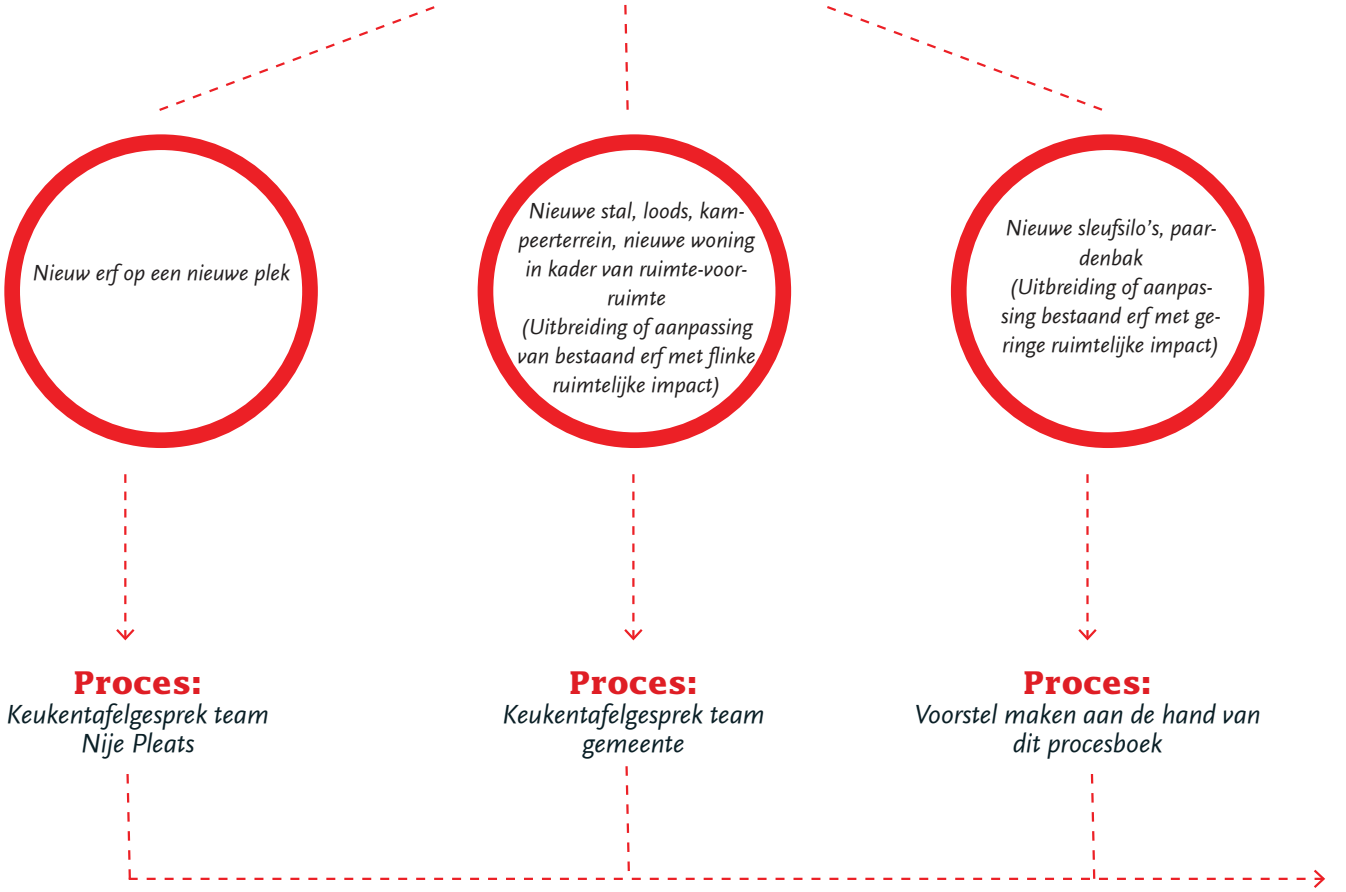
Dit procesboek geeft de achterliggende gedachten en de te zetten stappen om te komen tot een maatwerkoplossing voor uw ontwikkelplannen. Daarbij valt het procesboek uiteen in twee delen. Het eerste deel (hoofdstuk 2) gaat in op de locatie en de omgeving: is de gekozen plek ook voor de lange termijn de meest geschikte plek voor de ontwikkeling? Deze afweging zorgt voor een integrale afgewogen onderbouwing van de ontwikkeling(en) op de gekozen locatie. Hierbij worden alle randvoorwaarden vanuit verkeer, milieu, natuur etc. in beeld gebracht.

Als de keuze voor de locatie goed is onderbouwd, kan in tweede instantie (vanaf hoofdstuk 3) worden ingezoomd op de ontwikkeling en de locatie zelf. In dit hoofdstuk gaat het over de wijze waarop de ontwikkeling op het erf kan worden vormgegeven, rekening houdend met de landschappelijke kenmerken van de omgeving en met de bedrijfseconomische wensen van de initiatiefnemer. In dit deel worden voor elk landschap voorbeelden gegeven hoe een landschappelijke inpassing vorm kan krijgen. Een schematisch overzicht van alle processtappen vindt u op de volgende pagina's.

Stappenplan proces

1. Spoorkeuze

Wat wilt u realiseren?

2. Processtappen
(voor elk spoor gelijk!)

A

Integrale afweging - is het de goede locatie?

1. Tijdshorizon
Staat uw grondpositie (aantal m2) in verhouding tot de gewenste uitbreiding en is die voldoende voor een toekomstbestendige ontwikkeling?

2. Bereikbaarheid
Heeft de uitbreiding consequenties voor het verkeer van en naar uw bedrijf? Heeft u een extra ontsluiting van het erf nodig of een bredere inrit?

3. Nabijheid wonen
Is er voldoende afstand tot naastgelegen woonbebouwing?

4. Nabijheid natuur
Welke effecten verwacht u met uw ontwikkeling op de natuur in uw omgeving?

B

Inpassing locatie - hoe ziet het eruit?

1. Landschapstype
In welk landschapstype ligt uw erf? Kijk op de kaart op pagina 18 en ga naar het desbetreffende hoofdstuk.

2. Uitbreidingswensen
Wat zijn uw wensen? Welke omvang hoort daarbij?

3. Landschappelijke waarden
Welke landschappelijke waarden zijn er in uw directe woon- en werkomgeving?

4. Randvoorwaarden omgeving
Zijn er nog randvoorwaarden uit de omgeving (zie deel A) die bepalend zijn voor hoe u uw uitbreidingswensen kunt realiseren?

5. Stel een inpassingsplan op
Maak een inpassingsplan aan de hand van alle ingrediënten uit de vorige stappen.

6. Vormgeving bebouwing en bouwwerken
Hoe komen de nieuwe bebouwing of de niewue bouwwerken eruit te zien?

Maak één document waarin de resultaten uit deel A zijn opgenomen en een inpassingsplan met bijbehorende onderbouwing.

2. Integrale afweging

2.1 Inleiding

Als ondernemer ben je voortdurend bezig met het toekomstbestendig houden en maken van je bedrijf.
Soms betekent dat dat het bedrijf zich verder moet ontwikkelen: schaal vergroten, verbreden met andere functies of stoppen en wat nieuws beginnen.
Wanneer dit betekent dat het erf moet worden opgeschaald of aangepast en dat niet past binnen de regels van het bestemmingsplan zal er een nieuwe ruimtelijke (vergunning)procedure moeten worden gestart. Dan is dit procesboek de handleiding om te komen tot een passend voorstel op basis waarvan uiteindelijk een omgevingsvergunning kan worden verleend.

De belangrijkste eerste vraag hierbij is of de voorgenomen locatie de juiste plek voor de gewenste ontwikkeling? Is bijvoorbeeld de bereikbaarheid van het erf voldoende om de bij de schaalvergroting horende toename aan verkeer goed te kunnen afwikkelen? En past een vergroting nog binnen de milieucontouren ter plekke? Met andere woorden: is het verstandig om op deze plek nog te investeren?

2.2 Aspecten voor afweging

Het antwoord op de vraag of de voorgenomen locatie (vaak de bestaande locatie) geschikt is voor een uitbreiding van het erf is niet gemakkelijk eenduidig te beantwoorden. Bovendien speelt vaak mee dat veel bedrijven familiebedrijven zijn waar decennialang van vader op zoon (of dochter) een bedrijf heeft gehad. Toch is het goed om te bepalen bij elke ontwikkeling of die locatie voldoende toekomstperspectief biedt.
Belangrijke aspecten die een rol spelen om uit te kunnen breiden op de bestaande locatie of toch te kiezen voor een verplaatsing en nieuwvestiging:

1. tijdshorizon
2. bereikbaarheid: ontsluiting en infrastructuur
3. nabijheid van wonen
4. nabijheid van natuur

In het navolgende wordt bij elk van de aspecten ingegaan op de te maken afweging. Wij verwachten dat u bij het indienen van uw verzoek om medewerking te verlenen aan uw plannen, ook ingaat op al deze aspecten en de daaruit voortvloeiende afweging. In sommige gevallen kan dat heel kort. Maar hoe omvangrijker de ontwikkeling, hoe ingewikkelder de te maken afweging is. In die gevallen is het ook goed om eerst een afspraak te maken met ons op het gemeentehuis om deze bredere verkenning samen door te spreken.

1. Tijdshorizon

Het vergroten of verder ontwikkelen van een bedrijf is meestal niet alleen voor de korte termijn. Het is dan ook goed om meteen in het begin van het (denk)proces stil te staan bij de ontwikkelmogelijkheden, ook op langere termijn, op de gedachte locatie.

Is er voldoende ruimte, hoe zit het met de grondposities? Past de uitbreiding in de plannen voor de verdere toekomst?

Grondpositie is met name ook van belang voor agrariërs. Grotere stallen betekent meer beesten en daarvoor is meer grond nodig. Een nieuwe stal van bijvoorbeeld 3000 m² biedt ruimte aan zo'n 300 koeien en daarvoor is (naar de huidige maatstaven) zo'n 150 hectare cultuurgrond nodig.

Wij verwachten dat u in beeld brengt dat uw grondpositie (aantal m2) in verhouding staat en voldoende is voor een toekomstbestendige ontwikkeling.

2. Bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid is voor ondernemers in het landelijk gebied van groot belang, of het nu gaat om een kampeerterrein of een (groot) agrarisch bedrijf. Een groter bedrijf genereert meer verkeersbewegingen en niet alle bestaande wegen zijn daarop berekend.
Voor agrarische bedrijven komt daar bovenop dat ook het in te zetten materieel steeds groter en zwaarder wordt. Is de bestaande infrastructuur daar nog geschikt voor? Ontstaan er conflicten met bijvoorbeeld het langzaam verkeer?
Als een boer door het dorp moet met zijn materieel is dat voor de boer lastig, maar geeft het voor het dorp ook hinder. Daarnaast heeft een modern agrarisch erf steeds vaker een tweede ontsluiting. Wetgeving, een efficiënte bedrijfsvoering en veiligheid vragen een scheiding van verkeersstromen die het erf op en af gaan.

Ooststellingwerf is een landelijke en toeristisch recreatieve gemeente. Als gemeente accepteren we daarmee dat er (veel) landbouwverkeer in onze gemeente rijdt, maar ook veel recreatief (fiets)verkeer.

Wij vragen u bij het uitwerken van uw plannen aan te geven op welke wijze de uitbreiding consequenties heeft voor het verkeer van en naar uw bedrijf en of u een extra ontsluiting van het erf nodig bent, of een bredere inrit.

3. Nabijheid wonen

De nabijheid van woonbebouwing van derden rond het boerenbedrijf kan beperkingen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van een (agrarisch) bedrijf, nu én in de toekomst. In Nederland hanteren we richtlijnen voor de afstand tussen woningen en andere bestemmingen. Deze richtlijnen, vastgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn opgesteld in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening' en geven een richtafstand aan tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen).
Huidige richtafstanden zijn bijvoorbeeld:

- akkerbouwbedrijven: 30 m;
- veehouderijen: 100 m;
- varkens- en pluimveehouderijen: 200m;
- loonbedrijven: 30 – 50m afhankelijk van de omvang (kleiner of groter dan 500m2)

Zeker wanneer het gaat om forse ontwikkelingen met een flink lange termijn perspectief is het verstandig om meer dan de richtafstand ten opzichte van andere functies aan te houden. Zo wordt voorkomen dat bedrijven op de langer termijn 'op slot' komen te staan. De ervaring leert namelijk dat ook de milieuwetgeving steeds strenger wordt.

Als gemeente nemen wij bij ontwikkelingen in het buitengebied de VNG-richtlijnen als uitgangspunt en hanteren die als minimale afstand.

Wij vragen u aan te geven in uw onderbouwing bij de plannen wat de afstand tot naastgelegen woonbebouwing is.

4. Nabijheid natuur

In Ooststellingwerf liggen vele natuurgebieden. Het Drents-Friese Wold en het Fochteloërveen horen tot het Europese netwerk van Natura2000-gebieden. Beide gebieden zijn gevoelig voor een toename van de stikstofdepositie die het gevolg kan zijn van de vergroting van agrarische bedrijven, in het bijzonder veehouderijen en paardenhouderijen.
Bij recreatieve ontwikkelingen speelt een toename van de recreatieve druk op natuurgebieden een rol.
Bij een vergroting van erven in het landelijk gebied is ecologisch onderzoek dan ook altijd noodzakelijk.

Als gemeente vragen we u op voorhand in beeld te brengen welke effecten u verwacht met uw ontwikkeling op de natuur in uw omgeving. Geef bijvoorbeeld aan met welke omvang uw veestapel groeit en of u met de bouw van een stal maatregelen neemt om de stikstofemissie te beperken.

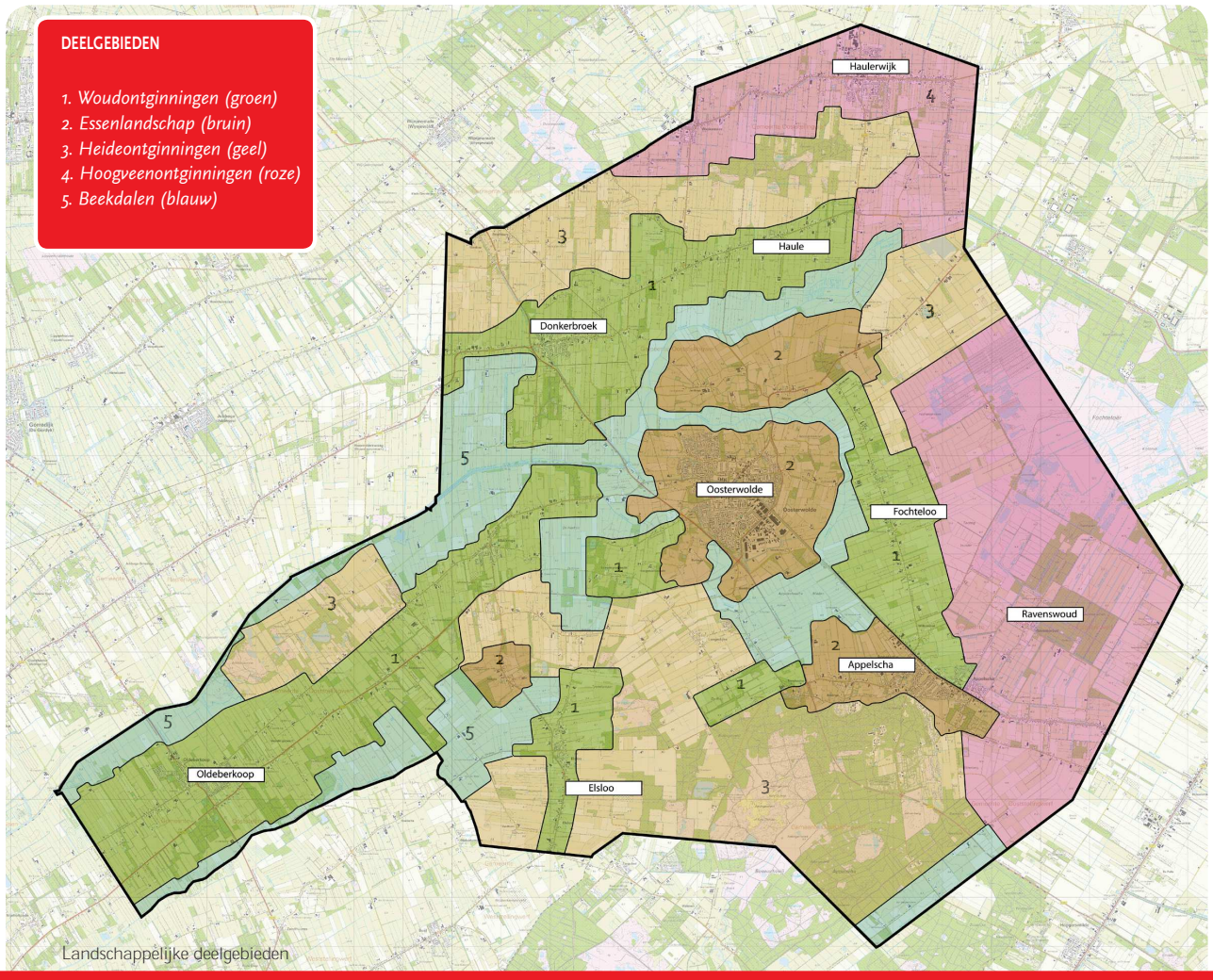

3. Inpassing op locatie

Inleiding

Waar in het vorige hoofdstuk vooral de vraag op tafel ligt of de voorgenomen locatie voor uw plannen ook op de langere termijn een verstandige keuze is, ligt in dit hoofdstuk het accent op de manier waarop uw plannen op de locatie kunnen worden ingepast. Daarbij zoeken we naar een oplossing die zowel rekening houdt met de landschappelijke kenmerken van de omgeving, als met voorwaarden vanuit de bedrijfsvoering: meerdere uitritten, draaicirkels, ruimte voor opslag etc.

Natuurlijk is geen enkele locatie gelijk en dat betekent dus ook dat elke oplossing een *maatwerkoplossing* is. Toch zijn er overeenkomsten tussen erven, afhankelijk van het landschap waarin ze te vinden zijn. Een erf in het esdorpenlandschap bij Oosterwolde zit anders in elkaar dan een erf in de hoogveenontginningen bij Haulerwijk. In dit procesboek nemen we voor elk landschapstype een 'voorbeelderf'. Aan de hand van dit erf zetten we de te volgen denkstappen uiteen die uiteindelijk moeten resulteren in een goed voorstel voor het ontwerp van uw plan en de inpassing ervan op de locatie en in de omgeving.

Landschappelijke deelgebieden

Landschappelijke deelgebieden

In Ooststellingwerf vinden we grote landschappelijke verschillen. Binnen de gemeente komen maar liefst 5 landschappen voor:

1. Woudontginningen
2. Essenlandschap
3. Heideontginningen
4. Hoogveenontginningen
5. Beekdalen.

Op de kaart hiernaast is de indeling in de verschillende landschappen te zien.

De kenmerken van elk landschap zijn in belangrijke mate richtinggevend voor de inpassing van een erf in zijn omgeving. U kijkt dus allereerst in welk landschap uw erf of uw (bouw)plan zich bevindt. Per landschap (elk landschap in een hoofdstuk) laten we vervolgens stap voor stap zien hoe een inpassingsplan kan worden opgesteld. Daarbij gaan we eerst in op de kenmerken van het landschap en het erf en doen we vervolgens handreikingen op welke wijze uw erf landschappelijk kan worden ingepast.

4. Woudontginningen

Ontstaansgeschiedenis

In de dertiende eeuw zijn de mensen begonnen met het in cultuur brengen van de dekzandruggen tussen de beekdalen. Deze ruggen zijn de hogere en dus drogere plekken in het landschap en daarom geschikt als woonplek. Haaks op de loop van de beek zijn langgerekte kavels zijn ontstaan op de dekzandruggen. De percelen worden van elkaar gescheiden door houtsingels en smalle bosstroken. De woudontginningen zijn een bijzondere vorm van esvorming, waarbij een lang-gerekt patroon van bouwlanden, heidevelden en hooilanden is ontstaan.

Kenmerkend zijn de twee parallelle wegen over de dekzandrug, die alle percelen met elkaar verbinden. De binnenweg loopt over het hoogste deel van de zandrug en is de basis van het oudste bebouwingslint. De buitenweg ligt op de overgang van de rug naar het beekdal en is pas later bebouwd. Dat is goed te zien bij Oldeberkoop waar de binnenweg (Oosterwoldseweg) eerder is bebouwd dan de buitenweg (De Weeme).

Ook de bebouwing volgt de zandrug waardoor de karakteristieke streekdorpen zijn ontstaan. Deze streekdorpen vormen een lang bebouwingslint op de rug. Het bebouwingslint van Oldeberkoop, Nijeberkoop en Makkinga wordt tot dit landschap gerekend evenals het lint van Donkerbroek en Haule.

Naast deze lange bebouwingslinten op de zandruggen zijn in de bovenloop van de Tjonger en op geïsoleerde zandruggen de linten van Fochteloo en Elsloo ontstaan. Deze bebouwingslinten worden ook tot de woudontginningen gerekend.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Opstrekkende verkavelingsstructuur met percelen vanaf de zandrug het beekdal in.
- Vaak parallelle wegenstructuur met een binnenweg op het hoogste deel van de zandrug en een buitenweg aan de zijde van het beekdal.
- Bebouwing geconcentreerd langs rechte wegen over de zandrug.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Laanbeplanting langs de wegen, houtsingels op perceelsgrenzen en bosstroken geven het gebied een kleinschalig karakter.
- Duidelijk contrast tussen meer beplante dekzandruggen en weidse beekdalen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

Aandachtspunten

De woudontginningen hebben van oudsher een sterk besloten karakter. Maar door allerhande ontwikkelingen in de afgelopen decennia is dat kleinschalige, besloten beeld niet overal meer even sterk. We zien bovendien dat recente uitbreidingen van agrarische erven vaak kaal in het landschap liggen. We zetten dan ook in op een versterking van het landschapsbeeld en verbetering van de erfinpassing met houtsingels en bosstroken.

Het kleinschalige karakter van de woudontginningen vormt ook een sterk contrast met de veel opener en grootschaliger beekdalen. De bosstroken, houtsingels en laanbeplantingen langs wegen spelen daarin een belangrijke rol. We vinden het belangrijk dat het contrast met de beekdalen duidelijk zichtbaar blijft, ook in de toekomst. De overgangen naar meer open gebieden (de beekdalen) hebben een rafelig karakter, doordat singels en bosstroken in afwisselende lengtes doorlopen tot aan het open gebied. Deze gevarieerde overgangen zijn kenmerkend. Behoud en versterking van dit rafelig karakter is gewenst.

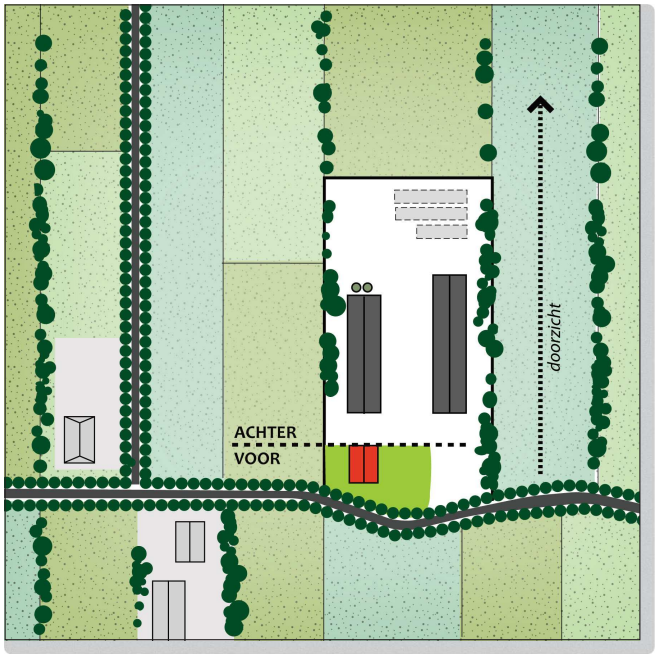
De bebouwing en beplanting zorgen samen voor een afwisselend beeld van open plekken en meer besloten gebieden waardoor een aantrekkelijk dorpssilhouet ontstaat. Doorzichten vanuit de bebouwingslinten naar het achterland zorgen voor een sterke relatie tussen het dorp en de omgeving. Wij vinden het erg belangrijk dat deze doorzichten ook voor de toekomst worden gewaarborgd.

Erven

De kenmerken van het landschap zien we ook terug in de erven. In de woudontginningen liggen de boerenerven meestal in de bebouwingslinten. De erven liggen direct aan de doorgaande weg. Ze hebben een langgrekte opzet en liggen in de opstrekkende verkavelingsstructuur, met het voorerf op de weg gericht en het achtererf grenzend aan de landerijen.

Vroeger was er een duidelijk onderscheid tussen voorerf en achtererf, maar tegenwoordig is dat beeld vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dit onderscheid tussen voor- en achtererf te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap. Houtsingels langs een perceelsgrens lopen door tot op het erf. Nieuwe beplantingen worden op dezelfde manier ingepast, langs perceelsgrenzen, zodat de lengterichting van het landschap wordt versterkt. Op het erf passen verder hoogstamfruitbomen, hagen en enkele solitaire bomen.

Stap 0. Bestaande situatie

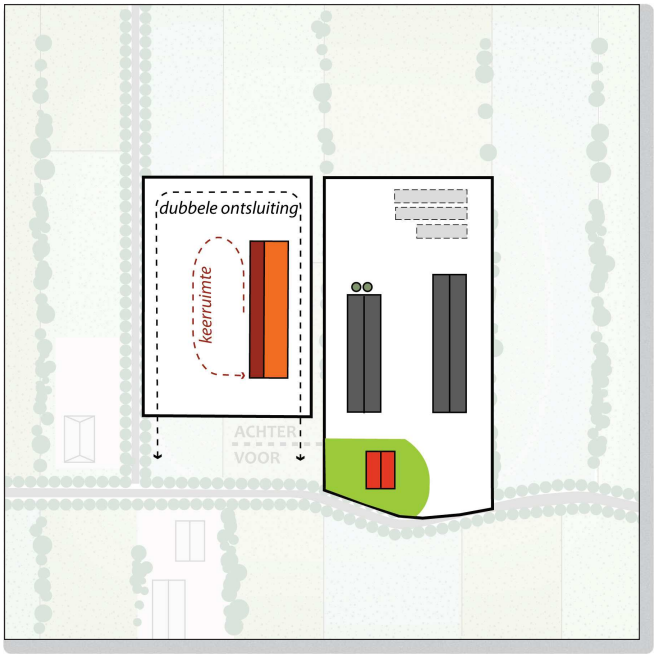
Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

- *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
- *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
- *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
- *Geef aan welke beplanting waardevol is*
- *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

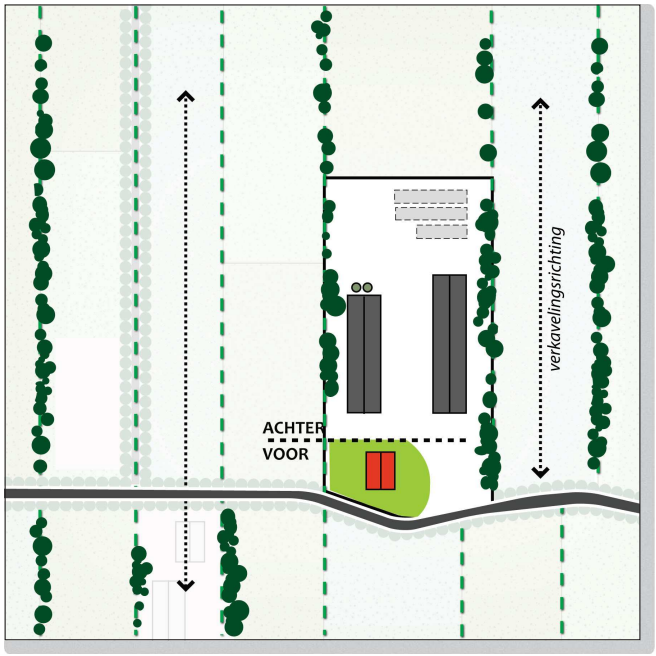
Stap 1. Wensen bedrijfsvoering

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De woudontginningen worden gekenmerkt door een opstrekkende verkaveling. De erven liggen daar vaak tussen.
Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

Bij het opstellen van een erfinrichtingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in de woudontginningen zijn dan ook:

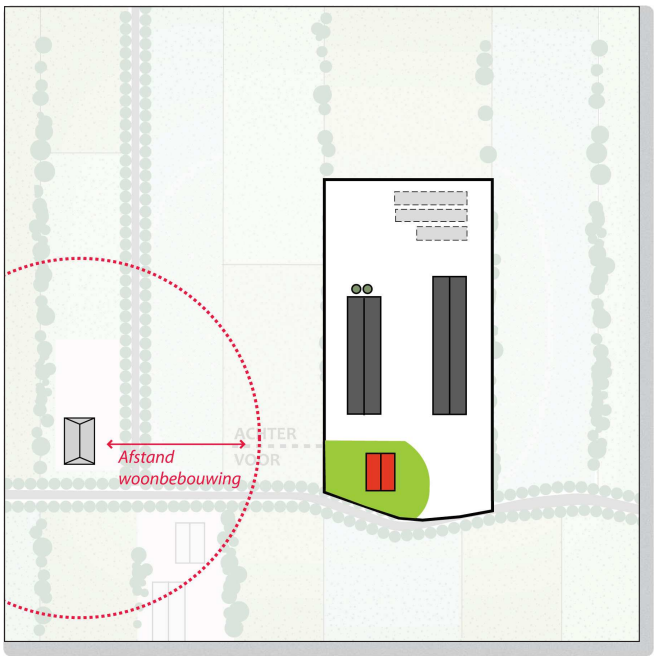
- doorzichten vanaf de weg naar het achterland zoveel mogelijk behouden;
- vasthouden aan een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan: nieuwe bedrijfsbebouwing komt achter de achtergevel van het woonhuis of de oorspronkelijke boerderij;
- erfbeplanting in de vorm van houtsingels in de lengterichting van het perceel, waarbij de houtsingel over de perceelsgrens doorloopt langs het erf.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

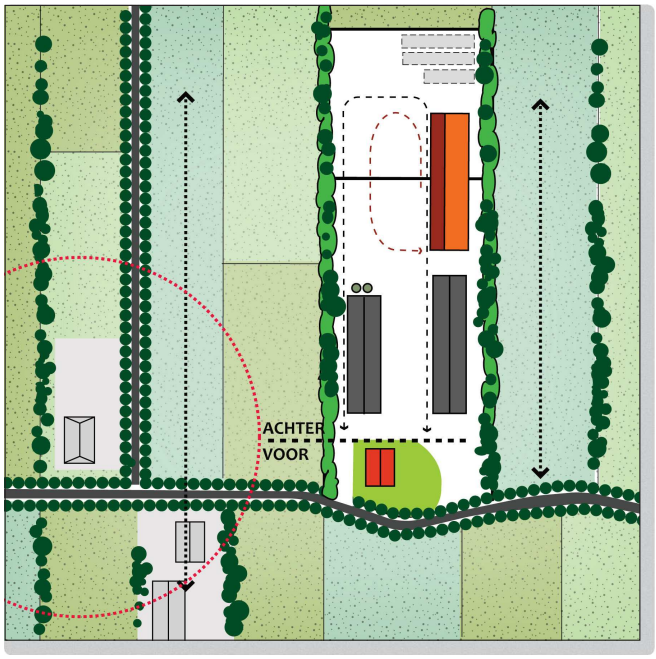
Stap 3. Randvoorwaarden omgeving

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In de woudontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit houtsingels die doorlopen langs de perceelsgrenzen, het achterland in. Soms staat er een boom los op het voorerf.
Dit beeld, dat bepalend is voor de verweving van erven in het landschap, zien we graag terug in uw inpassingsplan, zoals ook het voorbeeld laat zien.
De beplanting die u gebruikt moet wel streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).
Denk bij de inpassing ook aan de inpassing van sleufsilo's, bijvoorbeeld met een lage aarden wal of struiken.

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Stap 5. Vormgeving bebouwing

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de woudontginningen is de bebouwing vaak eenvoudig van vorm. Een simpele rechthoekige schuur met kap, een eenvoudige boerderij met een lage goot.

In zijn algemeenheid houden wij vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Moderne (kunststoffen) materialen mogen wel worden gebruikt, mits ze donkergekleurd zijn. Wat altijd goed past zijn riet, donkere rode tot bruine baksteen, voor de plint, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen of golfplaten. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken.
Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Om het gevoel van de kleine schaal van de woudontginningen te behouden, willen we graag een lage gootlijn voor de bebouwing, in ieder geval aan de zijde die aan het landschap grenst. Als dat niet kan, overweeg dan een dakoverstek te gebruiken of een rij beplanting om de gootlijn voor het oog laag te houden.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

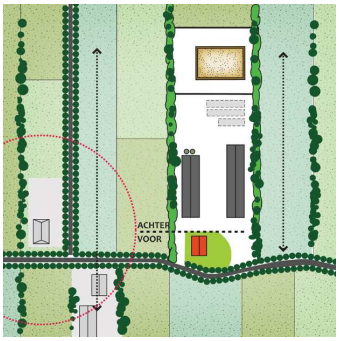
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

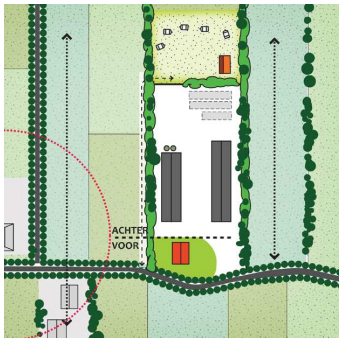
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

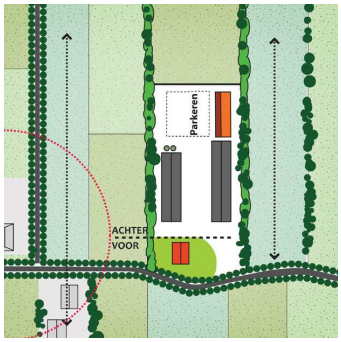
Silo's op achtererf

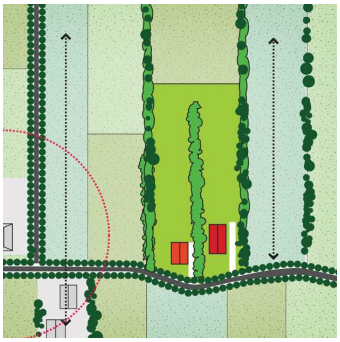
Paardenbak aan achterzijde erf

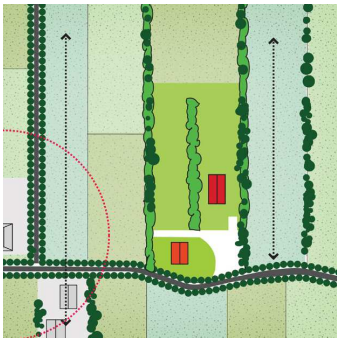
Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van houtsingels op de perceelsgrenzen, waarbij de nieuwe bebouwing grotendeels aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het erf passen solitaire bomen en hoogstamfruitbomen in een boomgaard;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- In geval van stallen bij de vormgeving er van rekening houden met de mate van lichtuitstoot;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

5. Essenlandschap

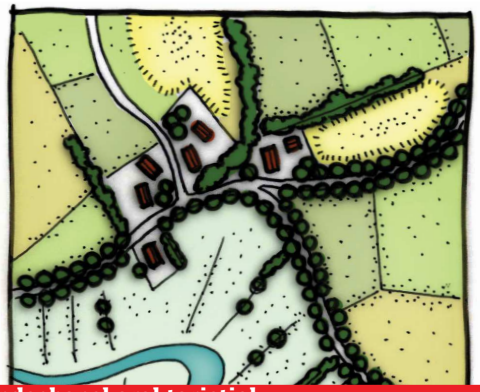
Ontstaansgeschiedenis

Op de uitlopers van het Drents Plateau is, net als in Drenthe, in de vroege Middeleeuwen het essenlandschap ontstaan. Rond deze essen zijn de dorpen en buurtschappen gegroeid, zoals Oosterwolde, Jardinga, Schrappinga, Weper, Tronde en Oud Appelscha.

De essen liggen als eilanden tussen de beekdalen van het Grootdiep, de Tjonger en de Linde. Het 'onland' is vanuit de esdorpen afgeplagd en gemeenschappelijk begraasd. De lange geschiedenis van de esdorpen is in het landschap nog steeds te zien. Historische boerderijen, erven, houtsingels en (het reliëf van) de essen maken het een waardevol gebied.

Deze van oudsher relevante elementen zijn ook nu nog de drager van het landschap: de essen als bouwland, de beekdalen als hooiland en de heidevelden als weidegebied (nu onderdeel van de jonge veldontginningen). Te midden van de essen en op de overgangen naar de beekdalen liggen de dorpen. Het wegenverloop is kronkelig. De bolle vorm van de essen en de aanwezige steilranden zorgen op kleine schaal voor hoogteverschil.

In Ooststellingwerf zijn de esdorpen, op Oosterwolde na, kleine buurtschappen gebleven. Hier is het aloude samenspel tussen bebouwing en omgeving nog sterk aanwezig en zichtbaar. De esdorpen kenmerken zich door een stervormig uitwaaierend wegen- en bebouwingspatroon dat samenhangt met de natuurlijke hoogteverschillen in het gebied.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Ruimtelijke samenhang van es, esdorp of buurtschap en beekdal, wat zich uit in het wegenverloop en beplantingselementen als esrandbosjes en houtwallen;
- Organisch wegenverloop vanuit de dorpen naar de omgeving, waarbij de wegen vaak nog een klinkerbestrating hebben en een bomenrij aan weerszijden.
- Verspreid liggende bebouwing, waarbij de ligging ten opzichte van de doorgaande weg verschilt.
- Grillig verloop van de doorgaande weg, passend binnen onregelmatige verkavelingsopzet.
- Onregelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Aanwezigheid van microreliëf: bollende bouwlanden (essen) en steilranden.
- Kleinschalig landschap met een afwisseling van houtsingels, bospercelen, esrandbeplantingen, boomgroepen, losse bomen en laanbeplanting langs de wegen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

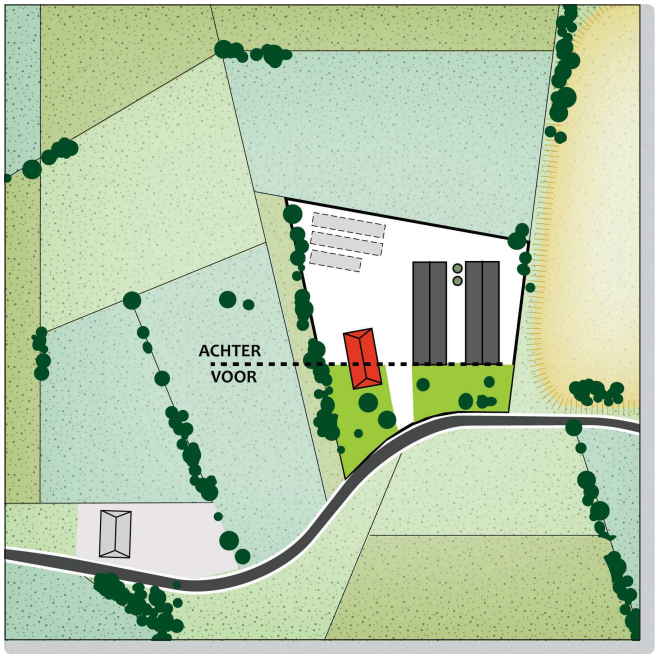
Aandachtspunten

Het essenlandschap is een waardevol cultuurlandschap. We zien dat de karakteristieke elementen
van het essenlandschap onder druk staan, door schaalvergroting en rond Oosterwolde door de aanwas van bebouwing. Als gemeente vinden we het van groot belang dat het reliëf van de essen behouden blijft. Wij stimuleren het verder versterken van de esrandbeplantingen, om het besloten karakter van dit landschap te benadrukken. Zandwegen mogen niet worden verhard.

Erven

Het essenlandschap wordt gekenmerkt door verspreid liggende erven. Op verschillende momenten zijn er doorkijkjes naar het achterliggende landschap.
Deze landschappelijke kenmerken vinden we terug op de erven. De oriëntatie van de bebouwing wisselt en ook de vorm van de erven is variabel. Meestal is het voorerf is gericht op de weg, het achtererf is vaak gekoppeld aan de (eenmans)es. De erven in het essenlandschap worden getypeerd door een rafelig silhouet van bebouwing en beplanting. De bebouwing wisselt af met houtsingels, boskavels en kleine boomgroepen. Desondanks hebben de erven een duidelijk onderscheid tussen een voorerf en een achtererf. Onze inzet is erop gericht om bij nieuwe ontwikkelingen verder te bouwen aan dit ruimtelijke en functionele onderscheid.
Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.
De erfbeplanting bestaat uit boomgroepen en boomgaarden met hoogstamfruit of notenbomen. Vaak ligt aan een zijde een houtsingel, die langs een perceelsgrens verder loopt het landschap in. Beukenhagen vormen de afscheiding van de voortuin met de openbare weg. Wij zetten in op een versterking van dit beplantingspatroon.

Stap 0. Bestaande situatie

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

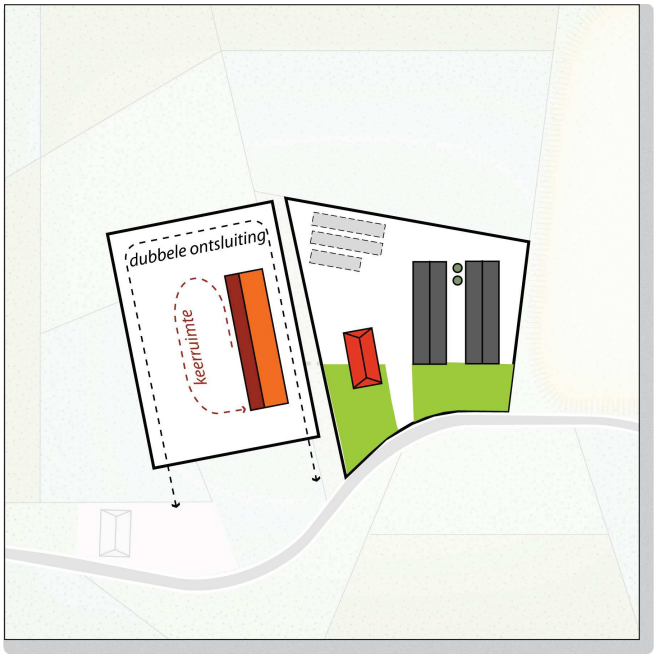
We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

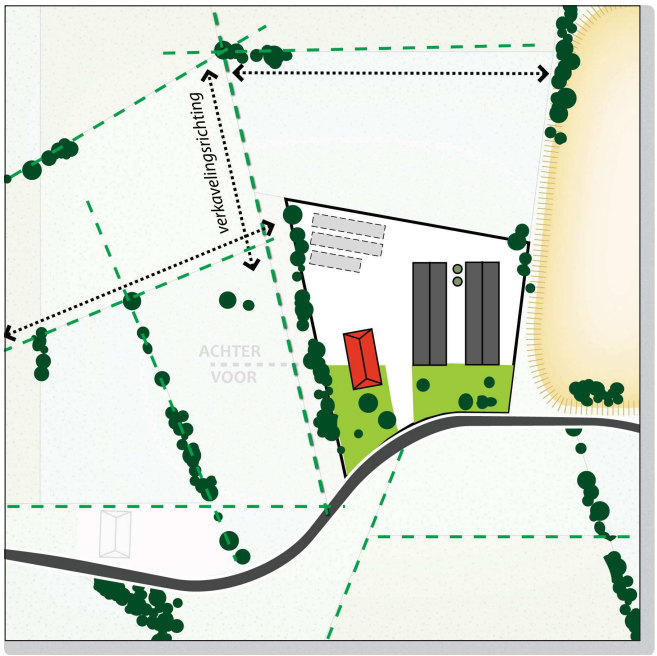
Stap 1. Wensen bedrijfsvoering

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. Het essenlandschap kenmerkt zich door een variabele blokvormige verkaveling. De erven hebben vaak een onregelmatige opzet met bebouwing die ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de weg onder een hoek staat.
Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

Bij het opstellen van een erfinrichtingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in het essenlandschap zijn dan ook:

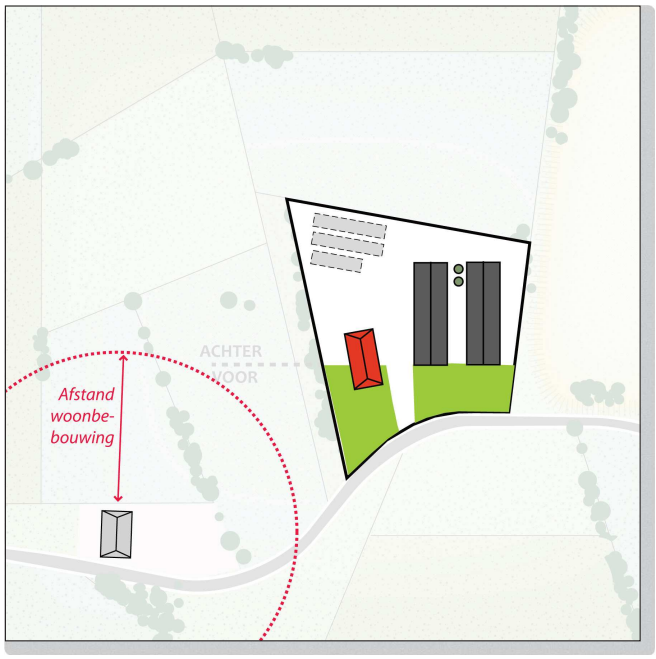
- het zicht op de essen, steilranden en andere hoogteverschillen zoveel mogelijk vrij houden;
- niet bouwen op de es
- het silhouet van het erf waarbij bebouwing en beplanting elkaar afwisselen blijft behouden;
- vasthouden aan een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

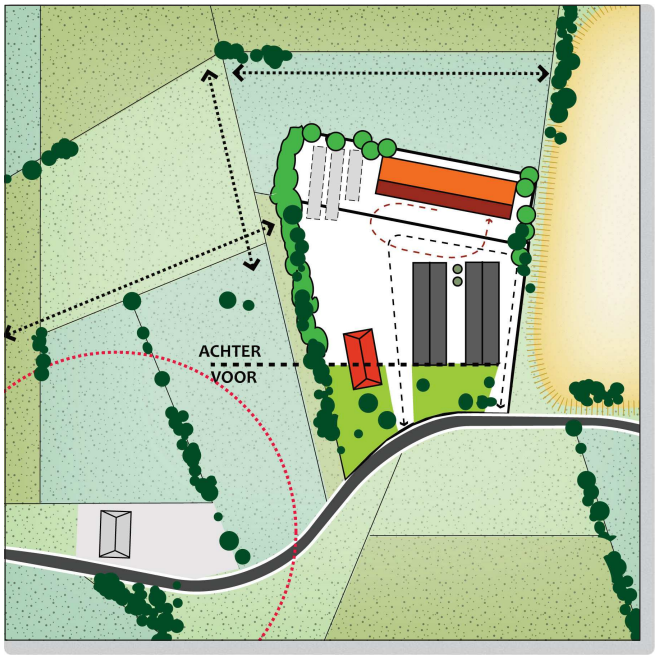
Stap 3. Randvoorwaarden omgeving

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In het essenlandschap bestaat de erfbeplanting vaak uit een eenzijdige (onregelmatige) boomsingel en één of enkele boomgroepen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Ook een boomgaard komt veel voor, net als beukenhagen.
Dit beeld, dat bepalend is voor het rafelig silhouet van het erf, zien we graag terug in uw inpassingsplan. De beplanting die u gebruikt moet wel streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen). Denk bij de inpassing ook aan de inpassing van sleufsilo's, bijvoorbeeld met een aarden wal of struiken.

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Stap 5. Vormgeving bebouwing

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In het essenlandschap is de bebouwing vaak eenvoudig van vorm. Een simpele rechthoekige schuur met kap, een eenvoudige boerderij met een rieten dak, lage goot en een wolfseind. Dat is kenmerkend voor dit eeuwenoude landschap.

In zijn algemeenheid houden wij vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Moderne (kunststoffen) materialen mogen wel worden gebruikt, mits ze donkergekleurd zijn. Wat altijd goed past zijn riet, donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren zijn hoogglanzende geglazuurde dakpannen, veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Om het gevoel van de kleine schaal van het essenlandschap te behouden, willen we graag een lage gootlijn voor de bebouwing, in ieder geval aan de zijde die aan het landschap grenst. Als dat niet kan, overweeg dan een dakoverstek te gebruiken of een rij beplanting om de gootlijn voor het oog laag te houden.
In de beschermde dorpsgezichten zal de gevraagde kwaliteit van de bebouwing hoger zijn.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

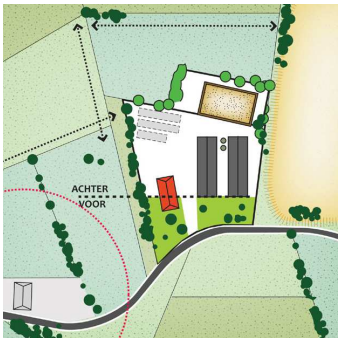
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

Silo's op achtererf

Paardenbak aan achterzijde erf

Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij;
- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomgroepen op het erf en aan één zijde een houtsingel op de perceelsgrens, waarbij de nieuwe bebouwing voor een deel aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het erf passen solitaire bomen en hoogstamfruitbomen in een boomgaard;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

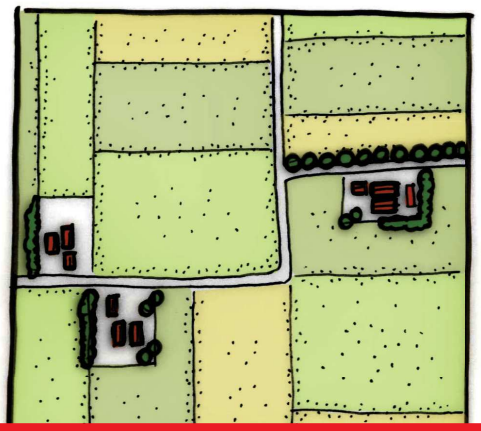
6. Heideontginningen

Ontstaansgeschiedenis

De heideontginningen zijn de gronden in de gemeente die als laatste in cultuur zijn gebracht. Door hun natuurlijke omstandigheden, vooral de arme en droge bodem, waren deze gronden in eerste instantie niet geschikt als landbouwgrond. De oude heidegronden zijn vaak in één keer ontgonnen. Dat gebeurde op een planmatige manier via lange lijnen in een regelmatige verkaveling. Boerderijen worden verspreid over het gebied gebouwd.

De heideontginningen kenmerken zich door hun rationele opzet, de duidelijke lijnen in het landschap en de grote regelmatige verkaveling. Ook komen er veel dobben en pingo's voor, relicten van tienduizenden jaren geleden.
Doordat veel wegen zijn beplant, wordt de van oudsher aanwezige openheid gebroken. Er is een afwisseling tussen bouwlanden, weilanden en bospercelen. Op sommige plekken zijn nog restanten van de heide aanwezig. Bij Appelscha is een deel van de oude zandgronden beplant om het stuivende zand vast te houden. Hoogteverschillen komen niet voor.

Vanwege de late periode van ontginning liggen er in dit landschap geen dorpen. Wel hebben er door het gebied tramlijnen gelopen die in dezelfde perio-de als de heideontginningen zijn aangelegd. Er is een spoorverbinding geweest tussen Noordwolde, Makkinga en Oosterwolde en vanuit Gorredijk via Donkerbroek naar Oosterwolde en vandaar verder richting Appelscha.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond, grote bospercelen en heiderestanten en daarmee een afwisseling van open en besloten gebieden.
- Bebouwing ligt verspreid aan de meestal sterk beplante wegen.
- Regelmatige opzet van erven.
- Aanwezigheid van pingoruïnes.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven als verdichtingen aan de weg.
- Afwisseling van open en besloten gebieden.
- Zandpaden.
- Wegbeplantingen.

Aandachtspunten

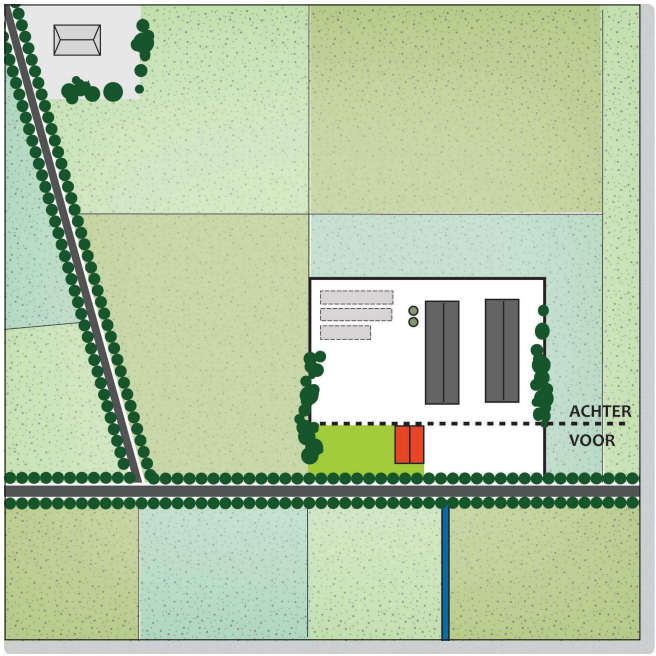
De heideontginningen zijn een relatief jong landschap. Door de rationele verkaveling en ontginning is een duurzame robuuste landschappelijke structuur ontstaan, die we als gemeente als basis willen vasthouden voor de toekomst. We zetten daarom in op een verdere versterking van deze structuur. Stevige erfbeplantingen als losse landschapselementen passen daarin. De nog aanwezige pingo's, dobben en zandwegen willen we als cultuurhistorisch waardevolle relicten behouden.

Erven

In de heideontginningen vormen de doorgaande wegen de bebouwingslinten waar de meeste erven aan liggen. De erven liggen direct aan de weg of op korte afstand
van de weg. De erven liggen in de verkavelingsstructuur en zijn vaak royaal van omvang. Ze hebben een rechthoekige tot langgerekte opzet. Op veel erven zijn stallen tot op het voorerf gebouwd.
Dat past bij het beeld waarin het onderscheid tussen voorerf en achtererf is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap, op de gronden die bij de boerderij horen.

De erfbeplanting is op dit moment sterk uiteenlopend: van een singel op de perceelsgrens tot een groter bosperceel waar het erf naast ligt. Passend in dit soort landschappen zijn erfbeplantingen die een forse maat hebben. Brede singels rond het erf vormen een scherpe grens met de omgeving. De beplanting op het erf bestaat uit bomenrijen, erfbosjes en enkele solitaire
bomen.
We kiezen ervoor om in de heideontginningen de erfbeplanting in ieder geval één hoek van het achtererf te laten omkaderen. Hiermee wordt het groene karakter van het erf versterkt en ontstaat een fraaie achterwand voor de (nieuwe) bebouwing.

Stap 0. Bestaande situatie

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

- *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
- *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
- *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
- *Geef aan welke beplanting waardevol is*
- *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

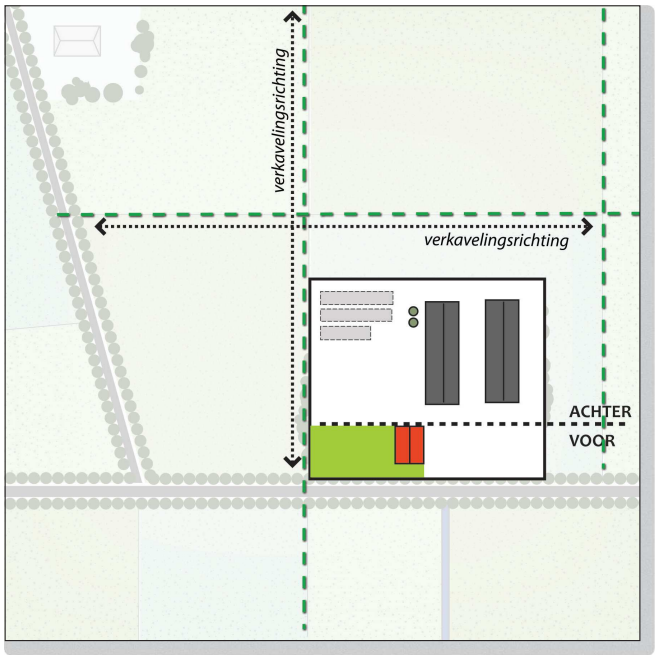
Stap 1. Wensen bedrijfsvoering

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De heideontginningen kenmerken zich door hun rationele opzet, varierend van een opstrekkende tot een meer blokvormige verkaveling. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in het heideontginningslandschap zijn dan ook:

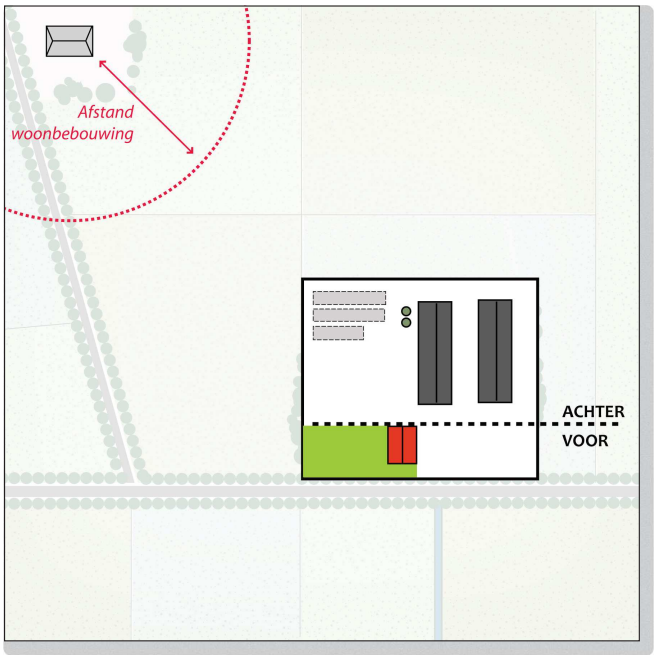
- vasthouden aan de rationele opzet van de verkaveling en van de erven;
- waar het landschap wordt gedomineerd door een opstrekkende verkaveling wordt door de situering van bebouwing, nokrichting en de richting van de beplanting deze verkavelingsrichting versterkt;
- het silhouet van het erf als groen cluster in het landelijk gebied behouden;
- respecteren van een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

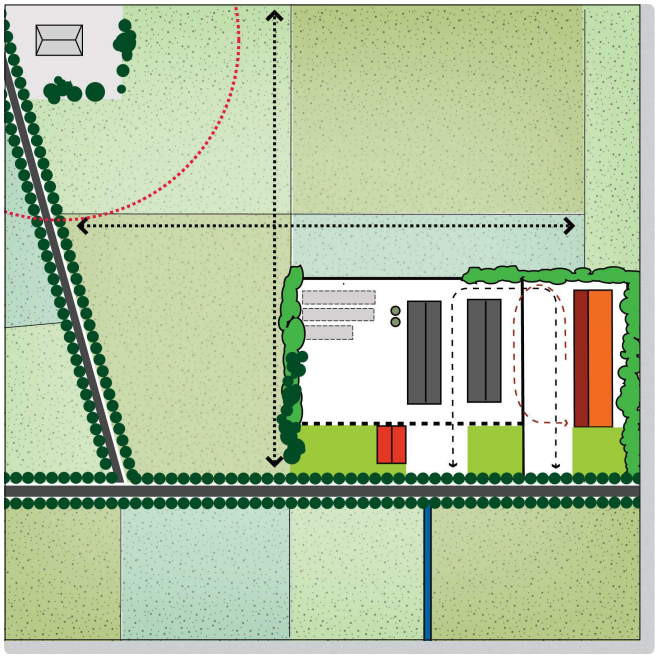
Stap 3. Randvoorwaarden omgeving

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In de heideontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit boomsingels op de erfgrenzen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Om het beeld van de heideontginningen te versterken willen we dat een hoek van het achtererf is beplant door twee boomsingels aan weerszijden. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

+ *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
+ *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
+ *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Stap 5. Vormgeving bebouwing

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de jonge veldontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

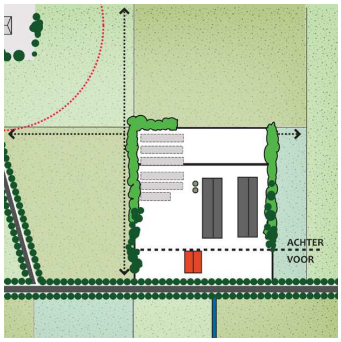

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

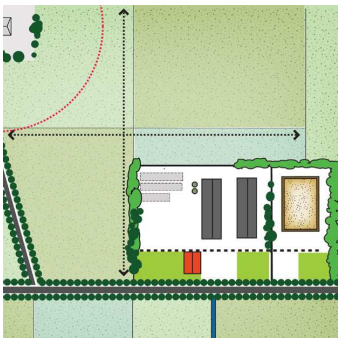
Andere voorbeelden van inpassing

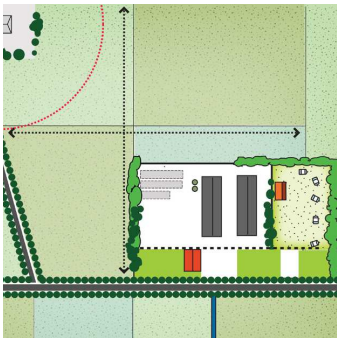
De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

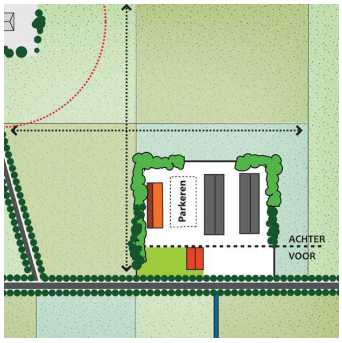
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

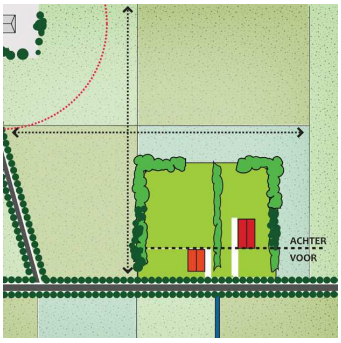
Silo's op achtererf

Paardenbak op het achtererf

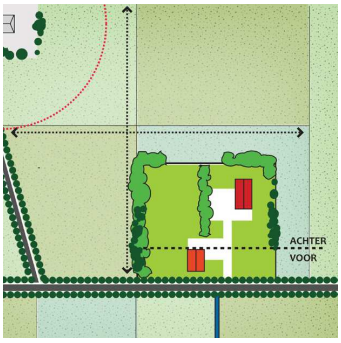

Kleinschalig kamperen bij het erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomsingels op de perceelsgrenzen, waarbij een hoek van het erf in ieder geval is beplant en waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

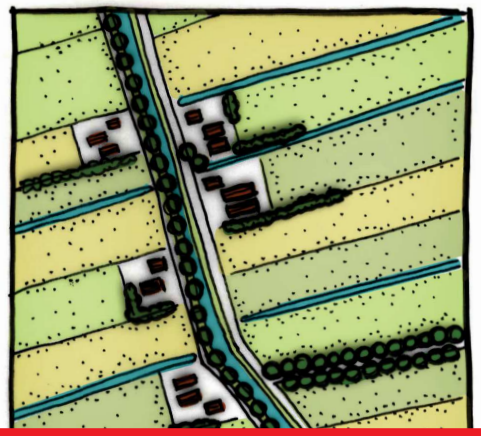
7. Hoogveenontginningen

Ontstaansgeschiedenis

De hoogveengebieden zijn lange tijd ondoordringbare natte, ruige gebieden geweest. De hoogvenen strekten zich uit over het Drents Plateau tot in de bovenlopen van de beekdalen en tot aan de dekzandruggen. Vanaf het eind van de negentiende eeuw zijn de gebieden in cultuur gebracht. De turf wordt allereerst uit de hoogveengebieden gestoken waar deze droog kon worden gewonnen. Hiervoor graaft men een hoofdvaart: de Opsterlandse Compagnonsvaart, Appelschaster Vaart, Haulerwijkstervaart of Lycklamavaart. Vanaf de hoofdvaart worden haaks daaropstaande wijken gegraven in een duidelijke ritmiek en met dezelfde onderlinge afstand. Ook in de naamgeving komt dat vaak terug zoals bij Ravenswoud met Eerste Opwiek, Tweede Opwiek, etc. Zo ontstaat een rationeel ontginningspatroon.

De turf wordt over het water afgevoerd. Langs de vaarten waar de turfstekers zich vestigen, ontstaan veenkoloniedorpen. De vaarten vormen zo naast transportas een ontginngingsbasis en afwateringskanaal voor het onland.
De leidijken vormen een grens tussen ontginning en onland en beschermen op deze wijze het ontgonnen land tegen wateroverlast vanuit het hoogveen. Bovendien werd met de leidijken de hoge waterstand van het onland in tact ge-houden en hadden de leidijken daardoor tegelijk de functie als verdedigingslinie voor het rijke Friese land.

Doordat vrijwel al het veen is afgegraven bestaat de bovengrond van de hoogveenontginningen nu uit zand. Het landschap van de hoogveenontginningen kenmerkt zich door open gebieden die door sterk beplante wegen worden ingekaderd. De erven liggen als beplante clusters aan deze wegen. Rond Ra-

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Hoofdvaart als drager van de ontginning met haaks daarop wijken op regelmatige afstand van elkaar.
- Bebouwingslinten die zijn uitgegroeid tot langgerekte dorpen langs de hoofdvaart.
- De structuur van het gebied wordt bepaald door een opstrekkende verkaveling haaks op de hoofdvaart.
- Leidijken als waterkering bij Fochteloo en Waskemeer.
- De bebouwing ligt enerzijds geconcentreerd aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten en anderzijds verspreid aan de meestal rechte wegen in het omringende gebied.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven meest een tot tweezijdig beplant en regelmatig van opzet.
- Open gebieden die door beplante wegen worden begrensd.
- Erven als verdichtingen aan de weg.

venswoud komt veel bosaanplant voor, waardoor de boskavels het gebied een meer besloten karakter geven.
De omgeving rond Haulerwijk, en ten noorden van Appelscha (Ravenswoud) wordt tot de hoogveenontginningen gerekend. Ravenswoud is in 2007 aangewezen als beschermd gezicht. De gaafheid van de veenontginning, gecombineerd met de relatief geringe ouderdom maken het gebied van groot belang.

De waarde van het beschermd gezicht zit in het rationele verkavelingspatroon van het gebied, gebaseerd op een patroon van hoofdwijken en dwarswijken, met een historische boerderijreeks op de kop van de kavels. Samen met het naastgelegen onontgonnen Fochteloërveen geeft het gebied een totaalbeeld van de ontwikkelingsgeschiedenis van de veenontginningen.

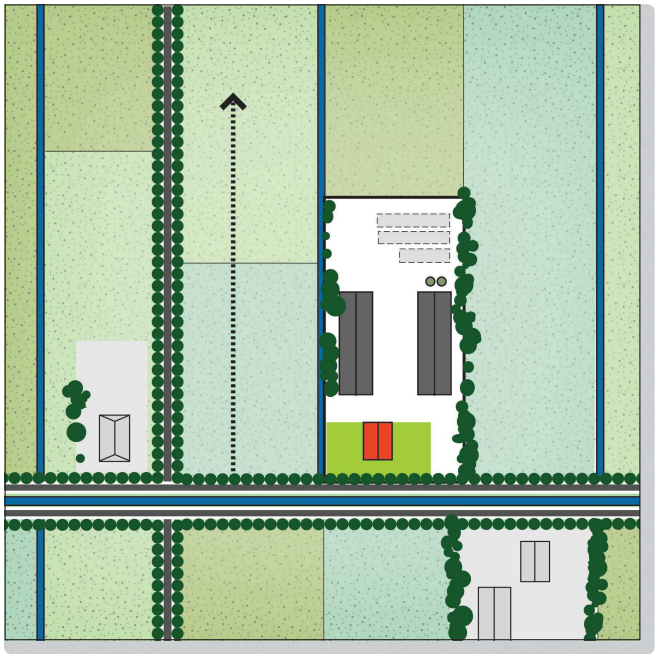
Aandachtspunten

Door het dempen van wijken bevatten de hoogveenontginningen in Ooststellingwerf ook kenmerken van de heideontginningen. Omdat beide landschappen een rationele opzet kennen, lijkt het onderscheid tussen beide landschapstypen daarmee te vervagen. Als gemeente willen we de specifieke kenmerken van de hoogveenontginningen hooghouden. We stimuleren daarom het zichtbaar en open houden van de wijken, zeker in het zicht vanaf de weg. Daarnaast streven we naar perceelsbeplantingen aan weerszijden van het erf, zodat de opstrekkende richting van de verkaveling wordt benadrukt.

Erven

In de hoogveenontginningen zijn de meeste erven onderdeel van de bebouwingslinten aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten, zoals de Haulerwijkstervaart of de Opsterlandse Compagonsvaart. Daarnaast ligt een deel van de erven langs uitvalswegen in de hoogveenontginningen, zoals de Drentse Weg en aan de rand van het Fochteloerveen.
De erven liggen direct aan de weg en zijn meestal compact van opzet. Hierdoor is het verschil tussen voorerf en achtererf soms vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.
Vaak zijn erfgrenzen beplant, waardoor de erven groene verdichtingen vormen aan de eveneens sterk beplante wegen. Dat beeld is kenmerkend voor dit landschap. Wij zetten daarom ook in op versterking van deze karakteristiek door te kiezen voor een erfbeplanting op de zijdelingse perceelsgrenzen, waarmee de ontginningsrichting wordt benadrukt.
De beplanting kan bestaan uit brede singels of bosstroken. Waar het erf grenst aan een wijk, wordt in ieder geval het voorerf vrij gehouden van beplanting op de perceelsgrens, zodat de waterstructuur vanaf de weg beleefbaar blijft.
Enkele solitaire bomen zijn in alle gevallen passend op het voorerf.

Stap 0. Bestaande situatie

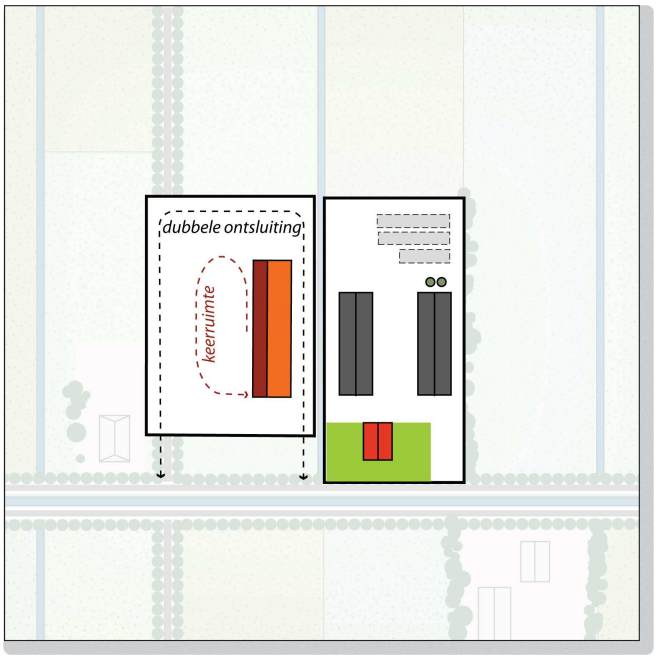
Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we volwassen boomsingels die passen in de streek (bijvoorbeeld met eik, els, abeel, liguster, meidoorn) waardevol. Ook een markante losse boom op het voorerf kan waardevol zijn.

+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

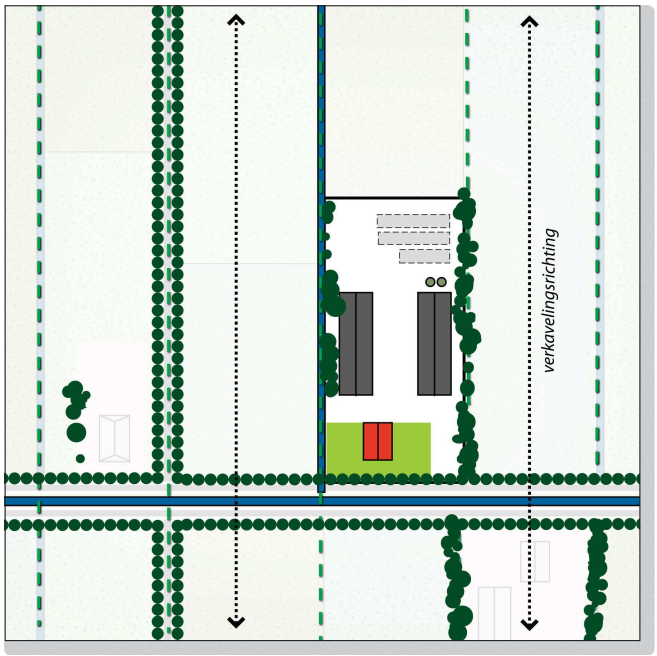
Stap 1. Wensen bedrijfsvoering

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De hoogveenontginningen kenmerken zich door een rationele, meest opstrekkende verkaveling. Het ligt dan voor de hand om het erf aan de achterzijde uit te breiden. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. Daarbij geven we de volgende aanwijzingen mee:

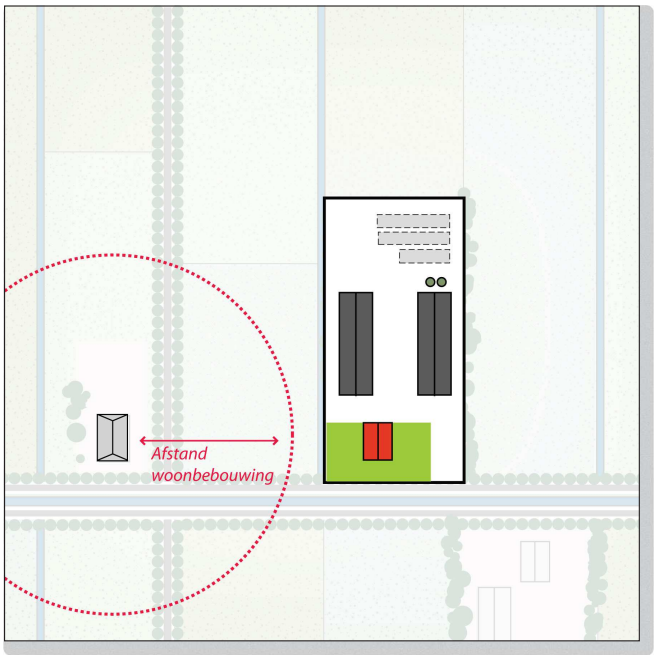
- streef naar een compacte opzet van het erf;
- geef het nieuwe erf een duidelijke rechthoekige vorm.

Op voorhand staan we niet positief tegenover het overschrijden van perceelsgrenzen, al weten we dat het soms onontkomelijk is. Een erf kan dan ook pas in de breedte worden uitgebreid als dat om bedrijfslogistieke redenen noodzakelijk is.
We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing met erfbeplanting, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

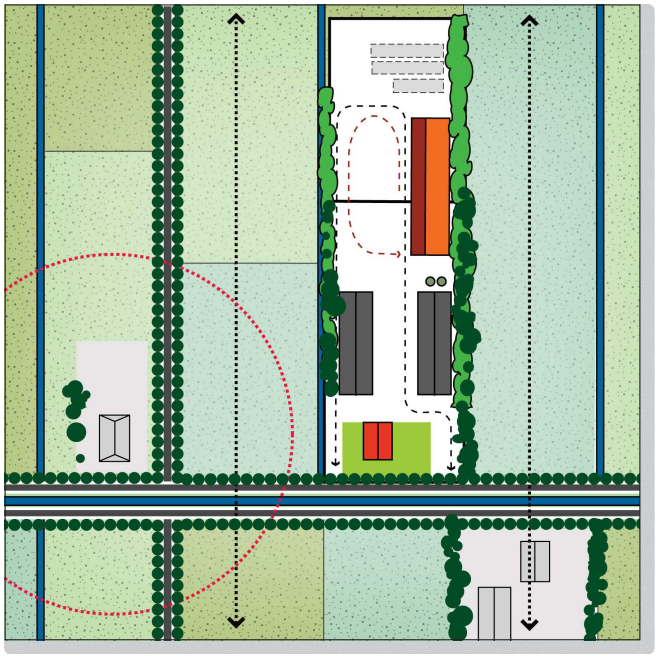
Stap 3. Randvoorwaarden omgeving

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

In de hoogveenontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit boomsingels op de erfgrenzen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan. Om de herkenbaarheid van de hoogveenontginningen in stand te houden, willen we graag de wijkenstructuur zichtbaar houden. Houd daarom het voorerf vrij van beplanting op de erfgrens.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

+ *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
+ *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
+ *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Stap 5. Vormgeving bebouwing

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de hoogveenontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

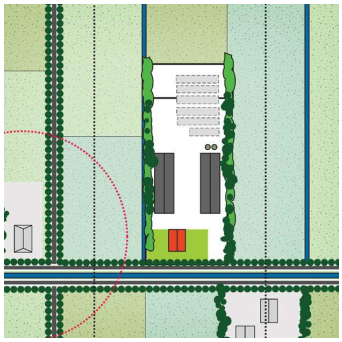

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

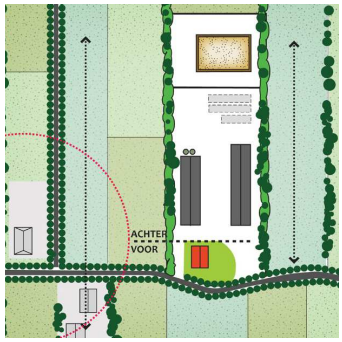
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

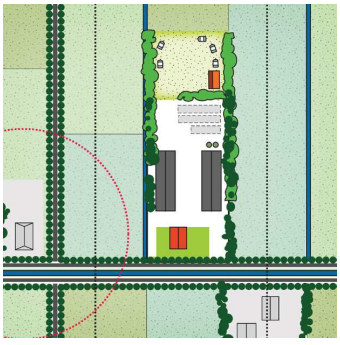
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

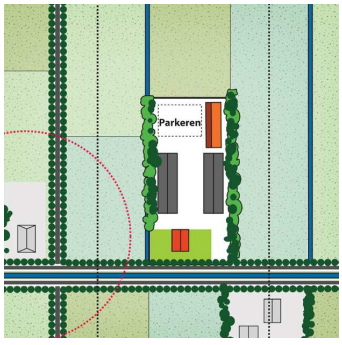
Silo's op achtererf

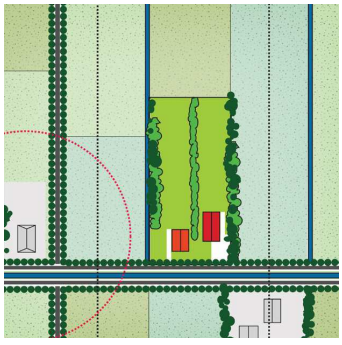
Paardenbak aan achterzijde erf

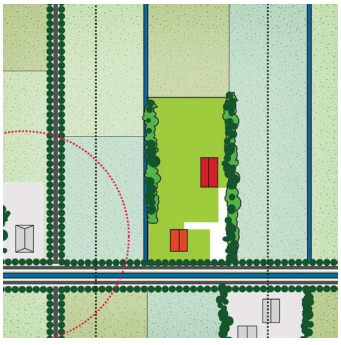
Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van houtsingels op de perceelsgrenzen aan weerszijden van het erf, waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Houd het zicht op de wijken vanaf de weg vrij van beplanting;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

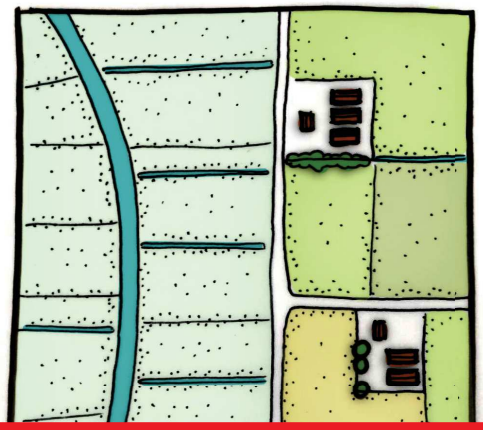

8. Beekdalen

Ontstaansgeschiedenis
De beekdalen zijn lage, door beken uitgesleten delen tussen de zandruggen. Doordat ze van oudsher nat en moeilijk begaanbaar waren, zijn de beekdalen lange tijd onbewoond gebleven. In de Middeleeuwen fungeerden de beekdalen als hooiland en weidegrond voor het vee.
In Ooststellingwerf liggen de beekdalen van de Linde, de Tjonger (Kuunder) en het Grootdiep. Van oorsprong zijn dit meanderende beken, maar vanwege onder andere de waterbeheersing zijn de beken in de vorige eeuw gekanaliseerd: de Tjonger in 1880 en de Linde vanaf 1922.

Een deel van de beekdalen heeft tegenwoordig ook een natuurfunctie. De beekdalen kenmerken zich door een grote verscheidenheid van open landschap met (natte) hooilanden, rietlanden tot een meer besloten landschap met elzenbroekbossen en wilgenstruwelen.

In de beekdalen staat het slotenpatroon haaks op de loop van de beek. Bebouwing komt in de beekdalen beperkt voor langs doorgaande wegen door het beekdal, zoals boven Oosterwolde of aan ruilverkavelingswegen, bijvoorbeeld in het gebied ten noorden van Makkinga.

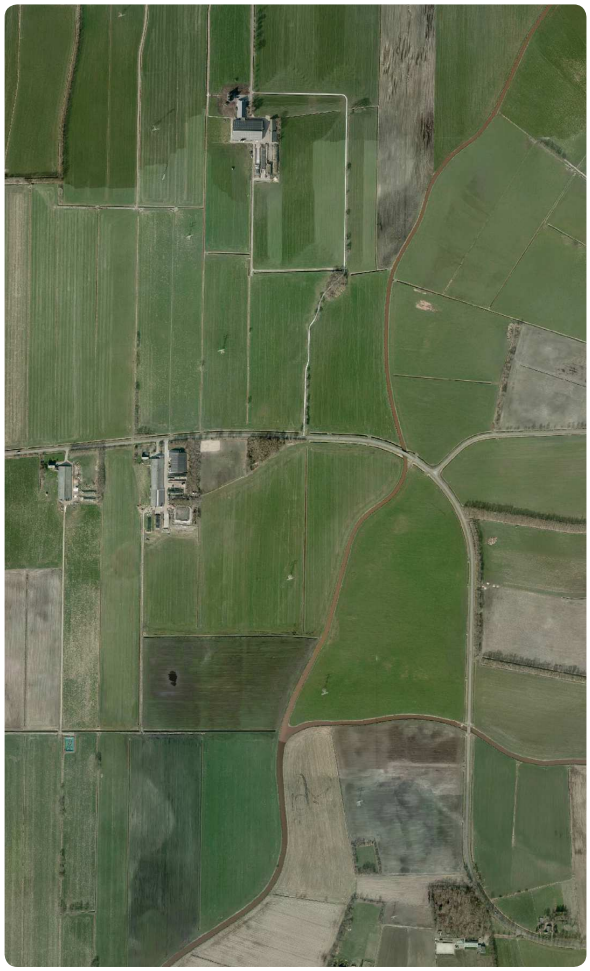
Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Slotenpatroon haaks op de loop van de beek.
- Bebouwing komt beperkt voor en ligt verspreid aan later aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Rationele en planmatig aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Een grootschalige openheid, die sterk contrasteert met de meer besloten woudontginningen op de zandruggen.
- Meer besloten gebieden in de bovenloop, vaak in gebruik als natuurgebied.
- Incidentele beplanting, meestal gekoppeld aan de erven.

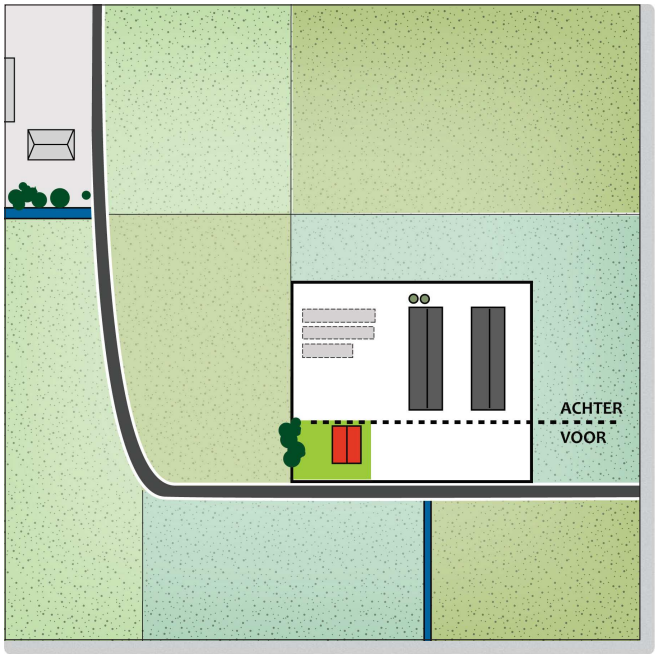
Aandachtspunten

Door klimaatveranderingen en afspraken in het kader van goed waterbeheer ligt het accent tegenwoordig op het herstellen van het meer natuurlijke karakter van de beekdalen. We zullen nieuwe bouwplannen ook in dat licht beoordelen. Nieuwe bebouwing in het beekdal mag daarom niet strijdig zijn met dergelijke wateropgaven . Vanwege het open karakter van beekdalen, zijn
wij voorzichtig met het toevoegen van nieuwe clusters van bebouwing die een verdichting van het gebied mogelijk zouden kunnen maken. De ontwikkeling van erven zien wij vooral in de lengterichting, zodat het zicht vanaf de weg naar het landschap zoveel mogelijk in stand blijft.

Erven

Pas nadat het waterbeheer in de beekdalen goed was geregeld, zijn er erven ontstaan in de beekdalen. De erven zijn dan ook relatief nieuw. Hun opzet varieert van rechthoekig tot vierkant. Ze zijn allemaal helder van opzet met een duidelijk onderscheid tussen voor- en achtererf. Opvallend is de vaak forse schaal van het erf en de stallen. Meestal is er een vrijstaand woonhuis op het erf.
Beplanting op de erven is wisselend van geen beplanting tot boomsingels rondom het erf. Wij willen dat de erven als groene eilanden in de open ruimte te herkennen zijn. Onze inzet is daar dan ook op gericht.

Stap 0. Bestaande situatie

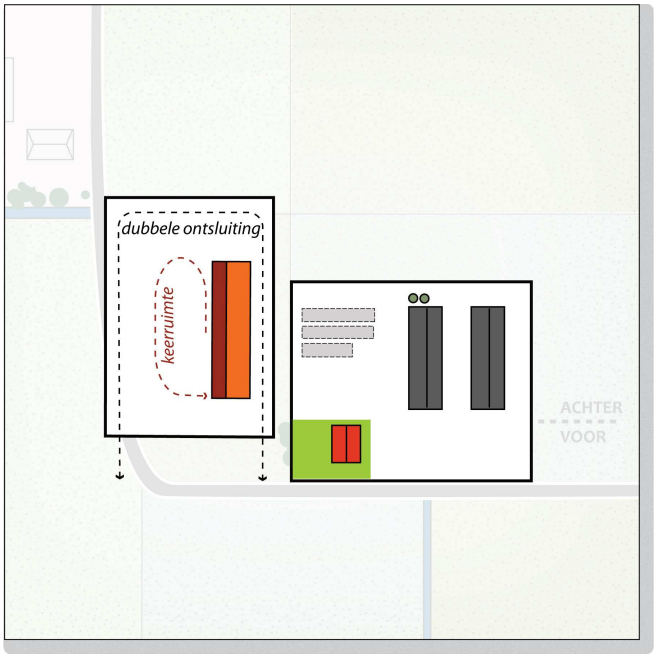
Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Nabije buren, sloten of een natuurgebied.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we volwassen boomsingels die passen in de streek (bijvoorbeeld met els, abeel) waardevol. Ook een markante losse boom op het voorerf kan waardevol zijn.

+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

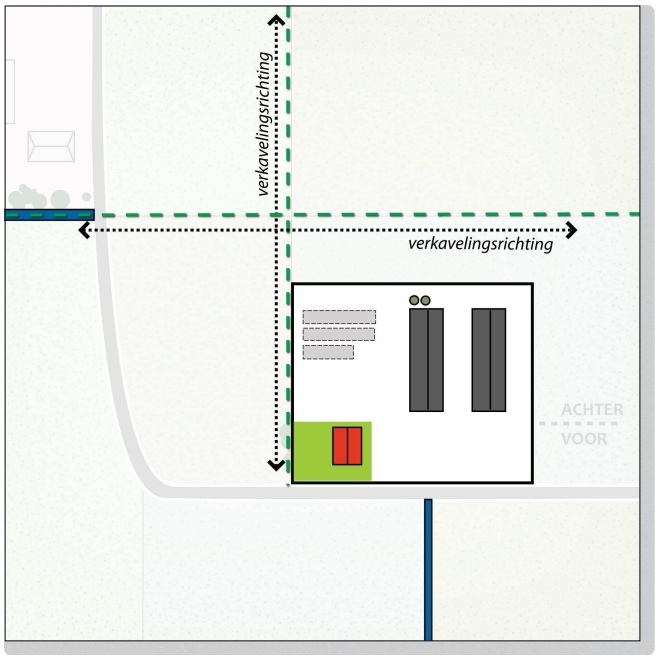
Stap 1. Wensen bedrijfsvoering

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De beekdalen kenmerken zich door hun rationele opzet met rechthoekige, bijna vierkante erven. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.
Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. Daarbij geven we de volgende aanwijzingen mee:

- vasthouden aan de rationele opzet van de verkaveling en van de erven;
- het silhouet van het erf als groen cluster in de openheid van het gebied behouden;
- streef naar een compacte opzet van het erf;
- breid het erf bij voorkeur uit binnen de perceelsgrenzen;
- geef het nieuwe erf duidelijke rechte hoeken.

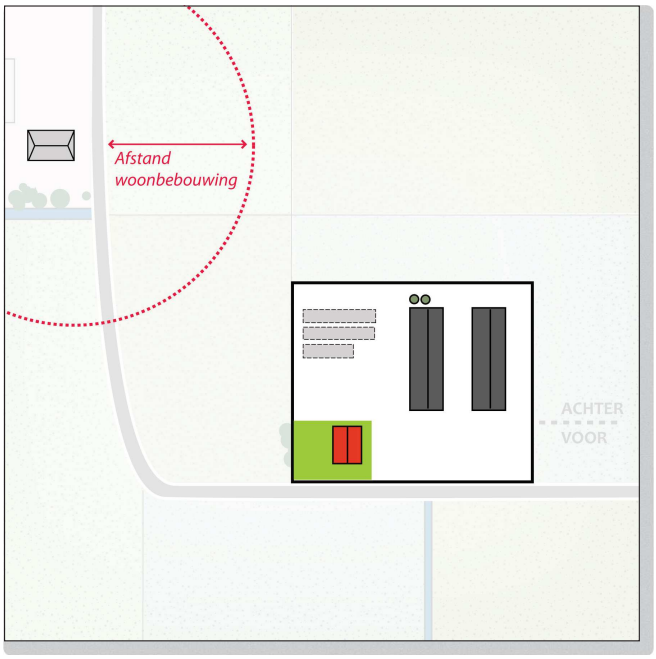
Op voorhand staan we niet positief tegenover het overschrijden van perceelsgrenzen, al weten we dat het soms onontkomelijk is. Een erf kan dan ook pas over perceelsgrenzen heen worden uitgebreid als dat om bedrijfslogistieke redenen noodzakelijk is.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing met erfbeplanting, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

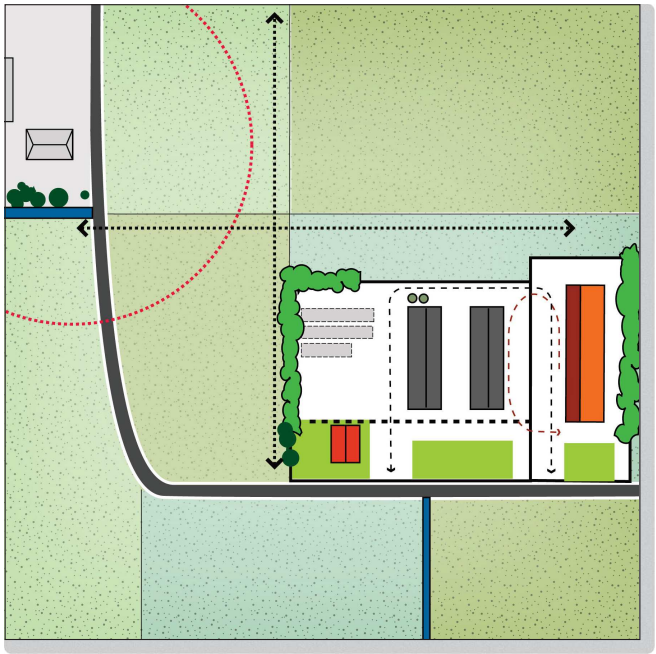
Stap 3. Randvoorwaarden omgeving

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

In de beekdalen zijn boomsingels op de erfgrenzen een passende inpassing. om het landschapsbeeld van de beekdalen te versterken willen we dat een hoek van het achtererf is beplant door twee boomsingels aan weerszijden. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de hoogveenontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

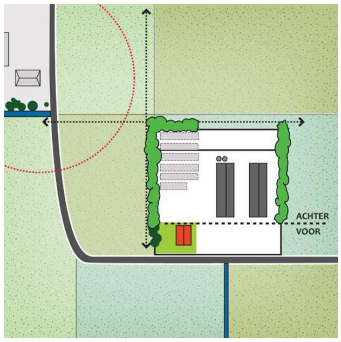

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

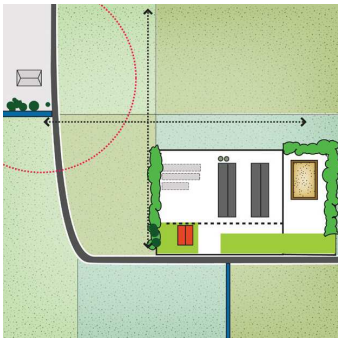
Andere voorbeelden van inpassing

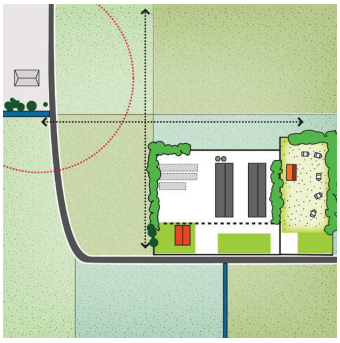
De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

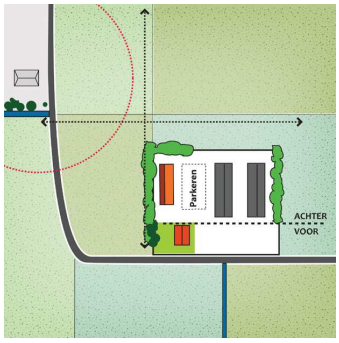
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

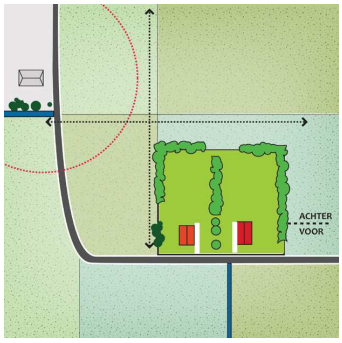
Silo's op achtererf

Paardenbak op het achtererf

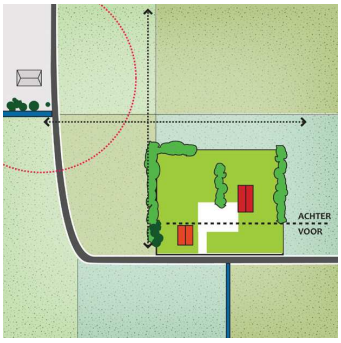

Kleinschalig kamperen bij= het erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomsingels langs minimaal twee perceelsgrenzen en één hoek, waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

Bijlagen

- beplantingslijst
- wijze van aanplant van houtwal of houtsingel

Verklaring

landschapstype:	
geschikt	x
minder geschikt	o
niet geschikt	
vochtbehoefte:	
groot	+
matig	o
weinig	-

Houtsingels met bomen en struiken

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk, ruwe	Betula pendula	x	x	x			x		-	niet toepassen in beekdalen
Berk, zachte	Betula pubescens	o	x	o	x	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Braam	Rubus	x	x					x	-	
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	o	x		-	
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o		o	x	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Gelderse roos	Viburnum opulus	x	x	x	o	o		x	o	
Hazelaar	Corylus avellana	x	x	x	o	o		x	+	
Hulst	Ilex aquifolium	o	o	x	x	x		x	+	
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	o	o	x	x	x		x	o	geschikt voor beekdalen
Kers, zoete	Prunus avium	o	x	x				x	o	niet toepassen in beekdalen
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	x	x	x	x	o		x	o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x				x	+	
Populier, grauwe abeel	Populus canescens			o	x	x	x		+	
Roos, honds	Rosa canina	x	x	o	o			x	o	niet toepassen in beekdalen
Sleedoorn	Prunus spinosa	x	x	o	o			x	o	
Sporkehout/vuilboom	Rhamnus frangula	x	x	x	x	x		x	+	
Veldesdoorn	Acer campestre	x	o	x	o	o		x	-	
Vogelkers (inheems)	Prunus padus	o	o	o	x	x		x	+	
Vlier	Sambucus nigra	x	x	o				x	+	niet toepassen in beekdalen
Wilg, bos	Salix caprea				x	x		x	+	
Wilg, geoorde	Salix aurita				x	x		x	+	

Laanbomen en solitaire bomen

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk, ruwe	Betula pendula	x	x	x					-	
Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	o			o	goede laanboom
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	x			-	goede laanboom
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x			+	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x	x	x			-	
Linde, kleinbladig	Tilia cordata	x	x	x	x	x			-	
Koningslinde	Tilia x europaea 'Koningslinde'	x	x	x	x	x			-	
Balsempopulier	Populus trichocarpa			o	x	x			o	
Paardekastanje	Aesculus hippocastanum	o	o	x	x	x			+	ziektegevoelig
Walnoot, zwarte	Juglans nigra	x	x	x	x	o			o	
Hoogstam fruitbomen	appel, peer, kers en pruim	x	x	x	o	o			o	

Hagen

Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	o			o	
Hulst	Ilex aquifolium	o	o	x	x	x			+	
Liguster, wilde	Ligustrum vulgare	x	x	x	x	x			o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x	o	o			+	
Haagbeuk	Carpinus betulus	o	o	o	o	o			-	
Veldesdoorn	Acer campestre	x	o	x	o	o			-	

Bijzondere bomen voorerf

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Beuk, rode	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	x		x	x	x			o	
Es, goud	Fraxinus excelsior 'Allgold'					x			+	
Moerbei, zwarte	Morus nigra	x	x	x					-	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x	x	x			-	

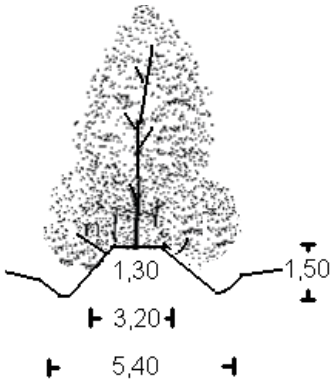
Heesters voorerf

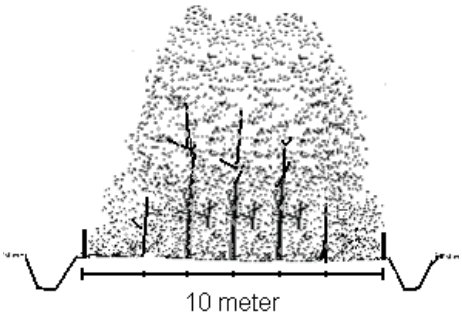
Boerenjasmijn	Philadelphus species	x	x	x	x	x		x	o	
Hortensia	Hydrangea macrophylla cv's	x	x	x	x	x		x	+	
Krent	Amelanchier lamarckii	x	x	x	x	x		x	-	
Ribes, rode	Ribes sanguineum	x	x	x	x	x		x	o	
Sering	Syringa cv's	x	x	x	x	x		x	o	

Bessenstruiken moestuin

Aalbes	Ribes rubrum	x	x	x	o	o			o	
Kruisbes	Ribes uva-crispa	x	x	x	o	o			+	
Zwarte bes	Ribes nigrum	x	x	x	o	o			-	

Wijze van aanplant voor een houtwal of houtsingel

HOUTWAL

- Te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm.
- De buitenste rijen 100 % heesters.
- In de rij plantafstand van 100 cm.
- De middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij.
- Om de 200 cm.

HOUTSINGEL

- Planten 5 rijen, plantafstand tussen de rij 150 cm.
- Driehoeksverband.
- Afstand buitenste rij en afrastering of sloot is 200 cm.
- Buitenste 2 rijen bestaan uit 100% struiken.
- De middelste 3 rijen bestaan uit 90 % boomvormers en 10 % struiken.

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Ooststellingwerf
[redacted]

Rapport
[redacted]

20 augustus 2015

BügelHajema Adviseurs
Vaart NZ. 50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 31 62 06
E assen@bugelhajema.nl
I www.bugelhajema.nl

Bijlage 3 Natuurvergunning

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Afschrift

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf
Postbus 38
8430 AA OOSTERWOLDE

Leeuwarden, 23 augustus 2013
Verzonden, 23 AUG. 2013

Ons kenmerk : 01067029
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : G. Wijnsma / (058) 292 58 08 of g.wijnsma@fryslan.nl
Uw kenmerk : OLO-aanvraagnummer 880099
Bijlage(n) :

Onderwerp : (Ontwerp) Verklaring van geen bedenkingen uitbreiding veehouderij L. de Boer, Buterheideveld 22 te Makkinga (Drents-Friese Wold en Leggelderveld en Fochteloërveen)

Geacht college,

Onderwerp
Gedeputeerde Staten hebben op 21 juni 2013 een verzoek ontvangen van burgemeester en wethouders van de gemeente Ooststellingwerf (verder: burgemeester en wethouders) om een Verklaring van geen bedenkingen (verder: Vvgb) naar aanleiding van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit verzoek is op 1 juli 2013 gewijzigd. Het verzoek om een Vvgb heeft betrekking op de uitbreiding van veehouderij L. de Boer, Buterheideveld 22 te Makkinga, in combinatie met een wijziging van de locatie Haerdijk 2, nabij de Natura 2000-gebieden Drents-Friese Wold en Leggelderveld en Fochteloërveen. Het verzoek is geregistreerd onder nummer 01064267 (OLO-aanvraagnummer 880099).

Besluit
Gedeputeerde Staten zijn voornemens te verklaren dat er, gelet op het betrokken belang van bescherming van natuur en landschap als geregeld in de Nb-wet, geen bedenkingen zijn tegen het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning.

Burgemeester en wethouders dienen de in deze Vvgb opgenomen voorschriften aan de vergunning te verbinden.

Projectbeschrijving
Het project waarvoor een vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven:

* uitbreiding van veehouderij L. de Boer, Buterheideveld 22 te Makkinga in combinatie met wijziging Haerdijk 2 te Langedijke.

Voor de beoordeling van de aanvraag voor een Vvgb op afstand van Natura 2000 is alleen de depositie van ammoniak op voor stikstofdepositie gevoelige habitats van belang. Daarbij wordt (zoals vermeld in artikel 19kd, sub b van de Nb-wet) de depositie op de referentiedatum in een aantal gevallen niet bij de besluitvorming betrokken.

Volgens artikel 19kd lid 3 wordt onder «referentiedatum» verstaan:
a. voor gebieden ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijngebieden):
1°. 7 december 2004, of
2°. de datum waarop het desbetreffende gebied door de Europese Commissie tot een gebied van communautair belang is verklaard ter uitvoering van artikel 4, tweede lid, van richtlijn 92/43/EEG, voor zover die verklaring plaatsvindt na 7 december 2004;
b. voor gebieden ter uitvoering van richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijngebieden) de datum waarop het desbetreffende gebied is aangewezen ter uitvoering van richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn).

De referentiedatum van de betrokken Natura 2000-gebieden zijn 24 maart 2000 (Drents-Friese Wold en Leggelderveld) en 30 november 1998 (Fochteloërveen) en betreft de data van aanwijzing als VR Gebied)). Derhalve geldt de vergunde situatie op deze data voor elk gebied als referentiesituatie.
Als onderbouwing van de situatie op de referentiedatum zijn de op dat moment vigerende vergunningen toegevoegd. Voor de locatie Buterheideveld 22 betreft dit een Hinderwetvergunning van 22 december 1978 (gemeente Ooststellingwerf). Voor de locatie Haerdijk 2 betreft dit een combinatie tussen een op 4 oktober 1995 verleende oprichtingsvergunning (wet milieubeheer) alsmede twee uitbreidingsvergunningen (25 september 1992 en 21 februari 1997)

Deze vergunningen waren vigerend voor de referentiedata van beide Natura 2000-gebieden.

De dieraantallen en bijbehorende emissie in de referentiesituatie en de gewenste situatie zijn weergegeven in de hiernavolgende tabellen.

Referentiesituatie

Buterheideveld 22				
Categorie	**Omschrijving volgens RAV**	**Aantal**	**Emissie per dierplaats**	**Totaal (kg NH3)**
A 1.100.2	Melk-en kalfkoeien, overige huisvestingssystemen, opstallen	156	11,0	1.716,0
A 3	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar	100	3,9	390
Totale emissie (kg NH3/jr)				**2.106,0**
Haerdijk 2				
Categorie	**Omschrijving volgens RAV**	**Aantal**	**Emissie per dierplaats**	**Totaal (kg NH3)**
D 1.1.100.1	Biggenopfok. Overige huisvestingssystemen hokoppervlak maximaal 0,35 m^2 per big	640	0,6	384,0
D 1.2.100	Kraamzeugen, overige huisvestingssystemen	44	8,3	365,2
D 1.3.100	Guste en dragende zeugen, overige huisvestingssystemen	150	4,2	630,0
D 3.100.1	Vleesvarkens, overige huisvestingssystemen, hokoppervlak maximaal 0,8 m^2 per varken	12	2,5	30,0
D 2.100	Dekberen, overige huisvestingssystemen	2	5,5	11,0
Totale emissie (kg NH3/jr)				**1.420,2**

Gewenste situatie

Buterheideveld 22				
Categorie	**Omschrijving volgens RAV**	**Aantal**	**Emissie per dierplaats**	**Totaal (kg NH3)**
A 1.100.2	Melk- en kalfkoeien, overige huisvestingssystemen, opstallen	169	11,0	1.859,0
A 1.5.2	Melk- en kalfkoeien, loopstal met sleufvloer en mestschuif (BWL 2010.24.V3), opstallen	132	9,2	1.214,4
A 3	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar	161	3,9	627,9
K 1	Paarden	30	5	150,0
Totale emissie (kg NH3/jr)				**3.851,30**

Haerdijk 2				
Categorie	**Omschrijving volgens RAV**	**Aantal**	**Emissie per dierplaats**	**Totaal (kg NH3)**
A 1.12.2 *	Melk- en kalfkoeien, ligboxenstal met geprofileerde vlakke vloer met hellende gleuven, regelmatige mest afstorten en frequent schuiven (BWL 2010.33.V2), opstallen.	90	9,5	855,0
A 3	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar	100	3,9	390,0
Totale emissie (kg NH3/jr)				**1.245,0**

* *In de melding Activiteitenbesluit is uitgegaan van een traditionele vloer i.c.m. weidegang (RAV A 1.100.1). Echter vanwege de met 5 hectare beperkte huiskavel van 5 hectare zal weidegang onvoldoende inpasbaar zijn. De stal zal om die reden worden uitgevoerd met een emissiearme vloer zoals bekend onder RAV A 1.12.2.*

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de bij de aanvraag om vergunning gevoegde voortoets / verstorings- en verslechteringstoets.

<u>Procedureel</u>
Algemeen
Bij uw college is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend voor dit project.
Op grond van artikel 2.27, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (verder: Wabo) wijst het Besluit omgevingsrecht (verder: Bor) of een bijzondere wet categorieën van gevallen aan waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning pas wordt verleend, nadat wij hebben verklaard dat wij daartegen geen bedenkingen hebben.

provinsje fryslân

Omdat het hier een project betreft als bedoeld in artikel 19d, lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 jo. artikel 47 b, lid 1 Natuurbeschermingswet 1998, wordt de omgevingsvergunning pas verleend, nadat wij hebben verklaard dat daartegen geen bedenkingen zijn.

Op 22 augustus 2013 hebben Gedeputeerde Staten van provincie Drenthe schriftelijk met deze beslissing ingestemd, voor zover de vergunning betrekking heeft op delen van het Natura 2000-gebied gelegen in die provincie.

Verzoek om Vvgb
Op 21 juni 2013 hebben wij van burgemeester en wethouders een exemplaar van de aanvraag en de daarbij gevoegde stukken ontvangen. Daarbij is verzocht om, behoudens verlenging en/of opschorting van de procedure, binnen 8 weken een Verklaring van geen bedenkingen te geven.

In deze Vvgb zijn voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen. Uw college dient deze voorschriften overeenkomstig artikel 2.27 van de Wabo in de omgevingsvergunning onverkort over te nemen.

Inhoudelijk (motivering)
Het project ligt op zodanige afstand van het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld dat negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Activiteiten en handelingen die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op het betreffende Natura 2000-gebied dienen getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19d).

Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten
Gezien de relatief grote afstand van het bedrijf waarvoor vergunning wordt aangevraagd tot de gebieden Drents-Friese Wold en Leggelderveld (360 m, Haerdijk 2; 2,9 km, Buterheideveld 22) en Fochteloërveen (beide locaties > 5 km) is toetsing met betrekking tot effecten op vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied mede is aangewezen niet noodzakelijk.

Habitattypen
Het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld is aangewezen voor diverse habitattypen die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie, met kritische depositiewaarden variërend van 429 – 2400 mol/ha/jr.

De depositie in de omgeving van het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld varieert van 1040 - 1987 mol/ha/jr, waardoor de kritische depositiewaarde van een aantal habitattypen wordt overschreden. Gezien de achtergronddepositie in Drents-Friese Wold en Leggelderveld, is daarbij sprake van een overbelaste situatie.

Het Natura 2000-gebied Fochteloërveen is aangewezen voor een aantal habitattypen die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie, met kritische depositiewaarden variërend van 500 - 1786 mol/ha/jr.

De depositie in de omgeving van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen varieert van 1042 - 2697 mol/ha/jr, waardoor de kritische depositiewaarde van alle habitattypen wordt overschreden. Gezien de achtergronddepositie in Fochteloërveen, is daarbij sprake van een overbelaste situatie.

Met behulp van het model Aagrostacks is het verschil tussen de depositie van de referentie-situatie en de aangevraagde situatie berekend. Als gevoelig punten zijn daarbij de dichtst bij gelegen punten met een gevoelig habitattype binnen de Natura 2000-gebieden gehanteerd die relevant zijn voor beide locaties. Aangenomen mag worden dat als hier geen toename van de depositie zal plaatsvinden die conclusie zeker ook ten aanzien van verderafgelegen locaties geldt.

In onderstaand overzicht is het resultaat weergegeven.

Referentiepunt	Toename depositie (mol / ha per jaar)	X	Y
Drents-Friese Wold en Leggelderveld - Stuifzand-heide met struikhei 1	0	213277	552985
Drents-Friese Wold en Leggelderveld - Stuifzand-heide met struikhei 2	0	213096	553002
Fochteloërveen – Herstellende hoogvenen	0	219579	557437

Uit de berekeningen blijkt dat er op de gevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld geen toename van de depositie plaatsvindt.

Hierdoor is naar mijn oordeel sprake van een situatie zoals is beschreven in artikel 19kd lid 1 van de Natuurbeschermingswet, onder b. Er is geen sprake van significante gevolgen als gevolg van stikstofdepositie aangezien in samenhang met voor de activiteit getroffen maat-regelen, de stikstofdepositie op de voor stikstof gevoelige habitats in het Natura 2000-gebied als gevolg van de activiteit, per saldo niet is toegenomen of zal toenemen.

Voorschriften natuur

De volgende voorschriften dienen, gelet op het voorgaande, in het belang van de bescher-ming van de natuur aan de Omgevingsvergunning te worden verbonden:

1. De NH3-emissie mag niet meer bedragen dan 3.851,30 kg (locatie Buterheideveld 22) en (Locatie Haerdijk 2) en 1.245,0 kg NH3 per jaar, zijnde de aangevraagde emissie (De in overweging A 1.1. in de tabel "gewenste situatie" aangegeven totale emissie).

Deze ontwerp-Vvgb wordt geacht de definitieve Vvgb te zijn, indien er geen zienswijzen / adviezen m.b.t. de ontwerp-Vvgb zijn ingediend. De datum van het ontwerp geldt als de da-tum van de definitieve Vvgb.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

bla

Mevr. A.D. Bodewitz
Hoofd Team Landelijk Gebied en Water

Bijlage 4 Staat van bedrijven

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									CATEGORIE
-	-	nummer		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR			GROOTSTE AFSTAND	
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW										
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. <= 500 m²	30	10	30			10		30		2
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN										
1581	1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:										
1581	1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30	C		10		30		2
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider e.d.	10	0	30	C		0		30		2
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT										
182	141		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	10	10	30			10		30		2
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.										
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	10	10	30			0		30		2
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA										
221	581		Uitgeverijen (kantoren)	0	0	10			0		10		1
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	10	0	30			0		30		2
2223	1814	A	Grafische afwerking	0	0	10			0		10		1
2223	1814	B	Binderijen	30	0	30			0		30		2
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	30	0	10			10		30		2
2225	1814		Overige grafische activiteiten	30	0	30			10		30	D	2
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	0	0	10			0		10		1
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUKTEN										
2442	2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:										
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	10	10	30			10		30		2
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUKTEN										
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:										
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	10	10	30			10		30		2
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS										
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	30	10	30			10		30		2
31	26, 27,	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR.										

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									CATEGORIE
-	-	nummer		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR			GROOTSTE AFSTAND	
	33		MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.										
316	293		Elektrotechnische industrie n.e.g.	30	10	30			10		30		2
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN										
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30			0		30		2
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.										
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	0	10	10			0		10		1
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	30	10	10			10		30		2
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30			10		30		2
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID										
45	41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	0	10	30			10		30		2
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS										
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	10	0	30			10		30		2
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	0	0	10			10		10		1
5020.5	45205		Autowasserijen	10	0	30			0		30		2
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	0	0	30			10		30		2
505	473	0	Benzineservicestations:										
505	473	3	- zonder LPG	30	0	30			10		30		2
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING										
511	461		Handelsbemiddeling (kantoren)	0	0	10			0		10		1
5122	4622		Grth in bloemen en planten	10	10	30			0		30		2
5134	4634		Grth in dranken	0	0	30			0		30		2
5135	4635		Grth in tabaksproducten	10	0	30			0		30		2
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30			0		30		2
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30			0		30		2
5138, 5139	4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30			10		30		2
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	10	10	30			10		30		2
5156	4676		Grth in overige intermediaire goederen	10	10	30			10		30		2
519	466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.	0	0	30			0		30		2

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									
-	-	nummer		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR			GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN										
527	952		Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	0	0	10			10		10		1
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE										
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30	C		0		30		2
642	61	A	Telecommunicatiebedrijven	0	0	10	C		0		10		1
70	41, 68	A	Verhuur van en handel in onroerend goed	0	0	10			0		10		1
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN										
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	10	0	30			10		30		2
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	10	10	30			10		30	D	2
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE										
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologie-bureaus e.d.	0	0	10			0		10		1
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK										
731	721		Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	30	10	30			30	R	30		2
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	0	0	10			0		10		1
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING										
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	A	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	0	0	10			0		10	D	1
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30	C		10		30		2
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst e.d.	0	0	10			0		10		1
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING										
9002.2	382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:										
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	10	10	30			30	R	30		2
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING										
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30			30	R	30		2
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30			0		30		2

Bijlage 5 Landschappelijke inpassing

LEGENDA

1. bestaande woning
2. nieuwbouwwoning
3. bestaande stal
4. bijgebouw
5. schuur
6. kuilplaten
7. sloopcontouren
8. silo
9. hoogstamfruitbomen
10. haag
11. houtsingel

beplanting: zie blad 2

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

VERPLAATSING WONING

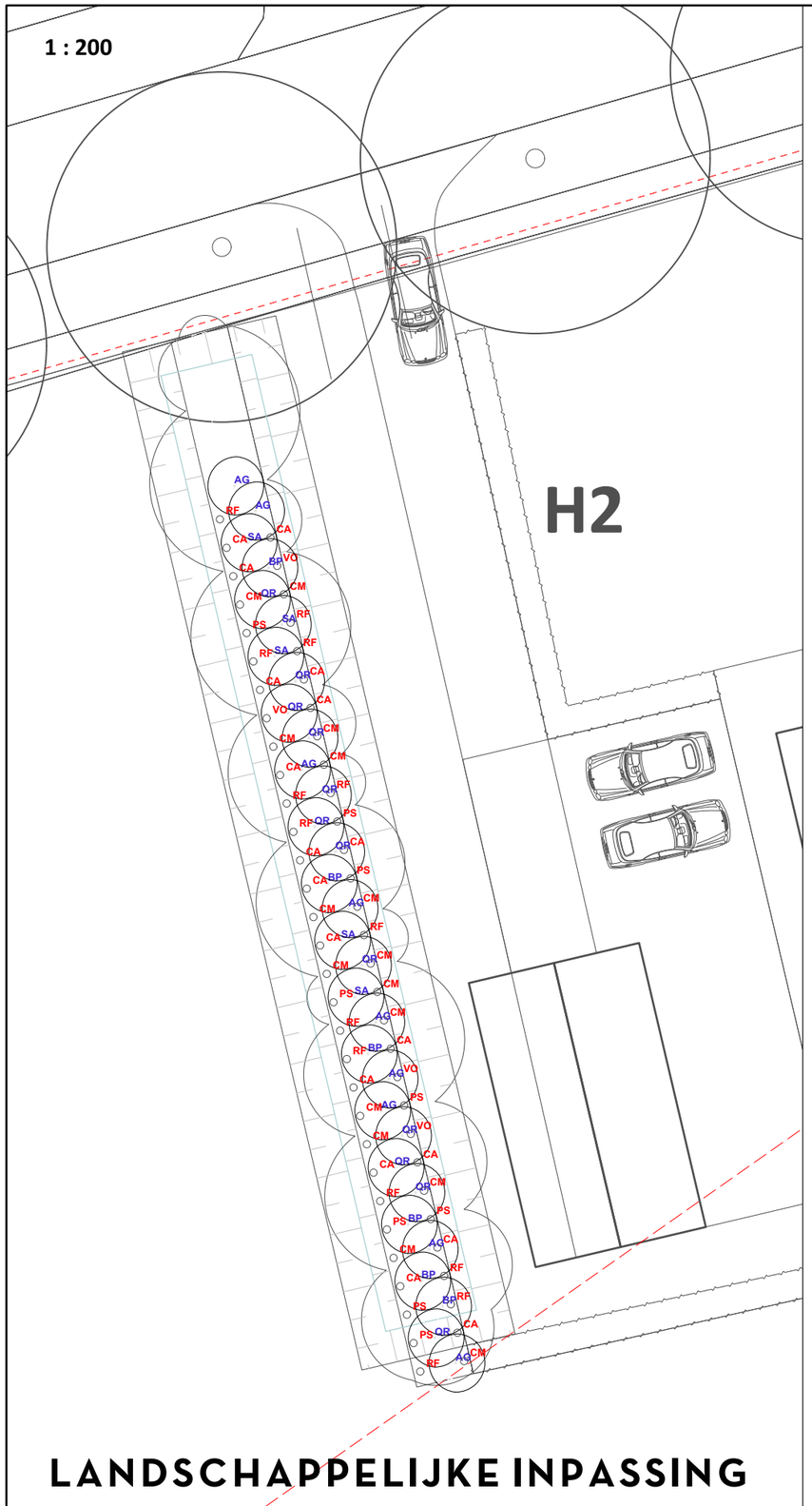
BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

tekeningno	formaat	datum	door
1(2)	A3	17-3-23	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
9	1:1000	D:\Dropbox\DATA\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

1 : 200

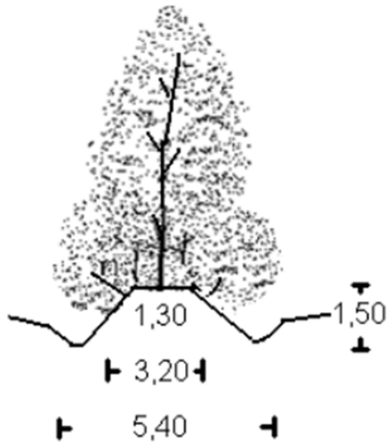
LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De initiatiefnemers hebben een agrarisch bedrijf aan de Bûterheideveld 22 te Makking. Met de gewenste ontwikkelingen wordt de woning verplaatst. Met het ontwikkelingsplan is ook de landschappelijke inpassing van belang.

Het procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven geeft richting aan de gewenste landschappelijke aanplant vanuit het perspectief van de gemeente Ooststellingwerf.

Het erf is gelegen in het Woudontginningenlandschap. Hierbij hoort een lijst met toe te passen soorten. Uit deze lijst is een keuze gemaakt.

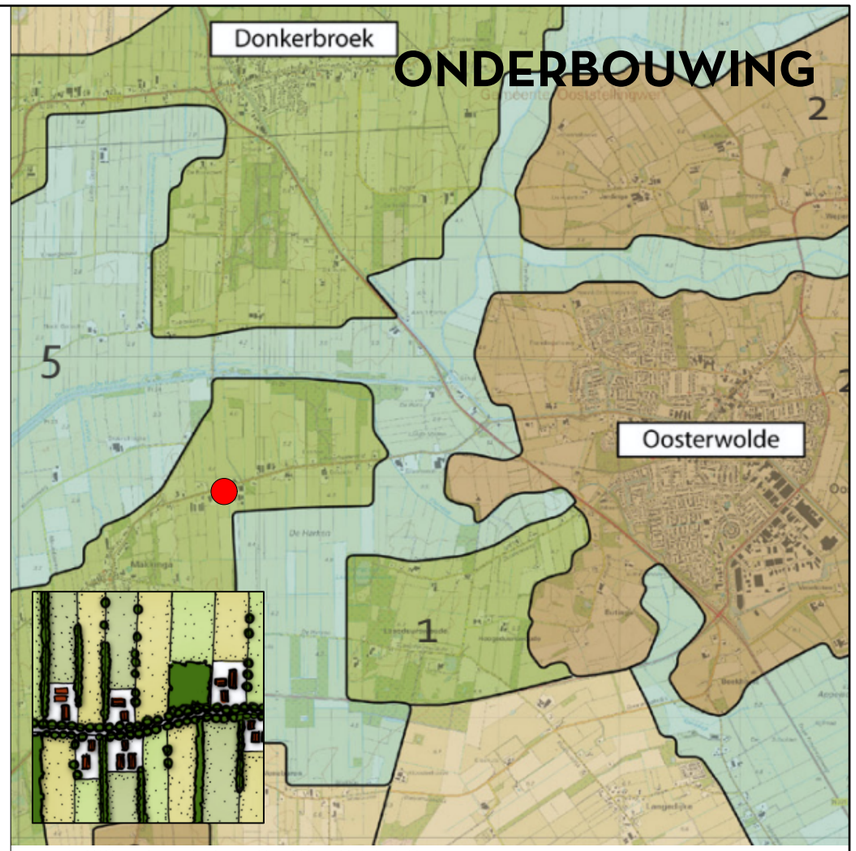
De initiatiefnemers voorzien hier een houtwal. De opbouw wordt conform de voorgeschreven situatie, zie profiel. Hierbij worden 4 rijen bosplantsoen aangeplant, 50 cm uit elkaar. Middelste rijen bomen, in de rij 2.00 m uit elkaar. Buitenste rijen heesters, in de rij 1.00 m. uit elkaar.

HOUTWAL

- Te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm.
- De buitenste rijen 100 % heesters.
- In de rij plantafstand van 100 cm.
- De middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij.
- Om de 200 cm.

Naast de houtwal zijn twee hagen voorzien, bestaande uit beuk en 4 hoogstamfruitbomen, zie lijst

LANDSCHAP VAN DE WOUDONTGINNINGEN

VAK	CODE	ST	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE NAA	LEVERKWA	OPP	ST/M2
BOMEN							
1	AG	9	Alnus glutinosa	Zwarte els	100-125		
1	BP	6	Betula pendula	Ruwe berk	100-125		
1	QR	12	Quercus robur	Zomereik	100-125		
1	SA	5	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	80-100		
BOSPLANTSOEN STRUIKVORMERS							
1	CA	18	Corylus avellana	Hazelaar	80-100		
1	CM	16	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	80-100		
1	PS	9	Prunus spinosa	Sleedoorn	40-60		
1	RF	14	Rhamnus frangula	Vuilboom	80-100		
1	VO	4	Viburnum opulus	Gelderse roos	80-100		
HAGEN							
H1		552	Fagus sylvatica	Beuk	80-100	69	8
H2		152	Fagus sylvatica	Beuk	80-100	19	8
HOOGSTAMFRUITBOMEN							
0	ME	1	Malus 'Elstar'	Appel	HS 14-16		
0	PD	1	Pyrus 'Doyene du Comice'	Peer	HS 14-16		
0	PC	1	Pyrus 'Conference'	Peer	HS 14-16		
0	MO	1	Malus 'Cox's Orange Pippin'	Appel	HS 14-16		

VERPLAATSING WONING

BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

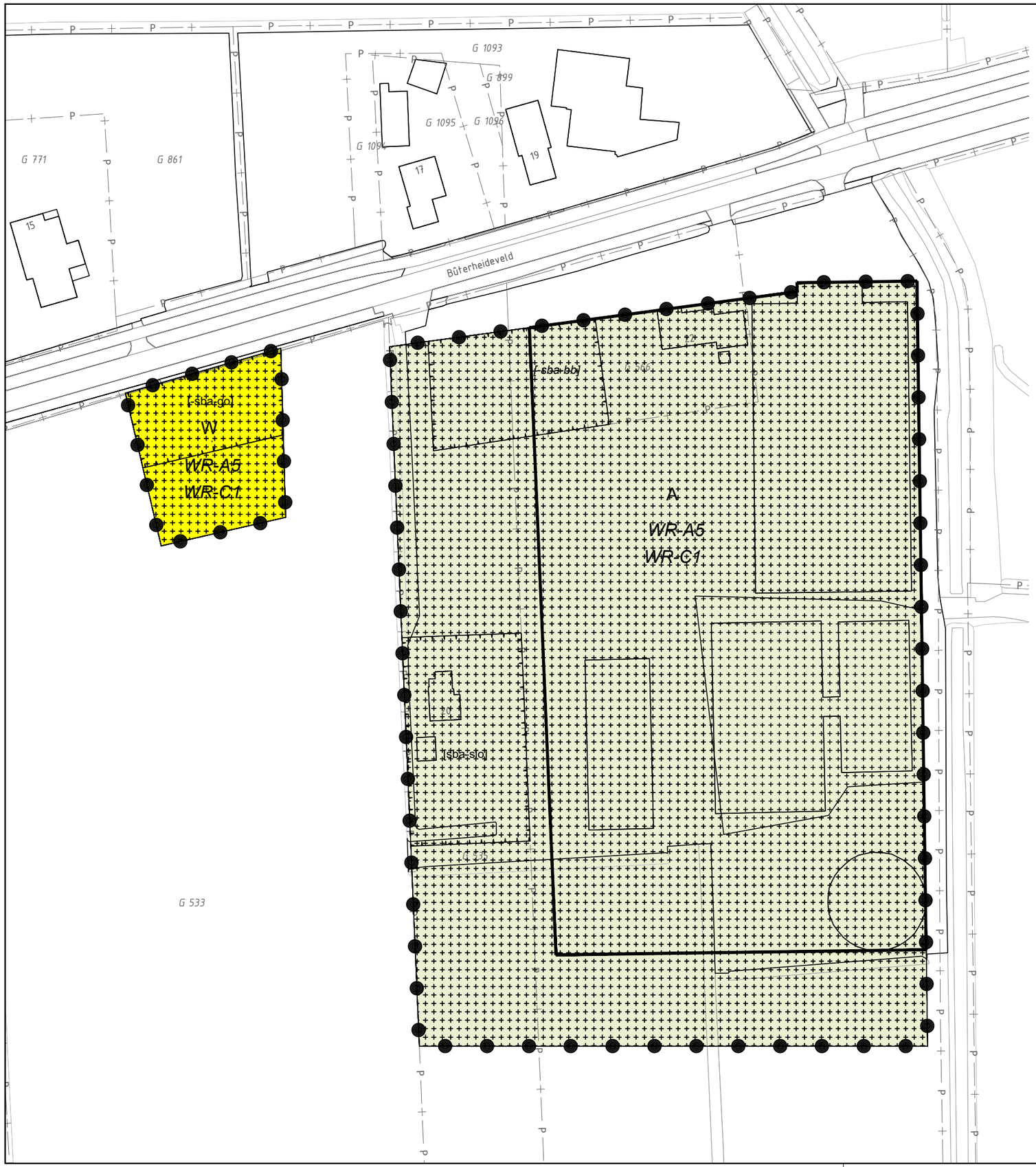
tekeningno	formaat	datum	door
2(2)	A3	17-3-23	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
9	1:200	D:\Dropbox\DATA\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

Jufferenwal 30, 8011 LE Zwolle
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 08 8236 8236
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

Plangebied

Plangebied

Enkelbestemmingen

A — Agrarisch

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-A5 — Waarde - Archeologie 5

WR-C1 — Waarde - Cultuurhistorie 1

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[sba-slo] — specifieke bouwaanduiding - sloop

[-sba-bb] — specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing

[-sba-go] — specifieke bouwaanduiding uitgesloten - geluidsgevoelig object

Verklaring

Ondergrond ontleend aan BGT

rombōu

gemeente	Ooststellingwerf
plannaam	Bestemmingsplan Makkinga, Bûterheideveld 20
intake	661044007
schaal	1:1000
papierformaat	A3

voortgang	status	datum	tervisielegging	auteur
	vastgesteld	-	-	-
	ontwerp	13-10-2022	-	wa
	voorontwerp	-	-	-
	concept	14-04-2022	-	wa

idn code: NL.IMRO.0085.Buterheideveld20-ON01

bladnummer: BP-01

Jufferenwal 30, Zwolle
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 08 8236 8236
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

BESLUIT HOGERE WAARDEN WET GELUIDHINDER

Burgemeester en wethouders van de gemeente Ooststellingwerf;
Gelet op de bepalingen van de Wet geluidhinder;
in overweging nemende,

- dat is gebleken dat bij realisatie van het bestemmingsplan ‘Makkinga, Bûterheideveld 20’ de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder met maximaal 5 dB zal worden overschreden;

- dat in eerste instantie is gezocht naar maatregelen aan de bron of in de overdrachtssfeer om een procedure ten aanzien van een hogere waarde Wet geluidhinder te voorkomen;

- dat deze maatregelen niet redelijk en wenselijk zijn gebleken vanwege de impact van die maatregelen in financiële zin en gelet op een negatief effect op de beeldkwaliteit (inpasbaarheid in de stedenbouwkundige en landschappelijke context);

- dat een bronmaatregel zoals het vervangen van het wegdek financieel niet haalbaar is, gezien de beperkte schaal van de voorgestane ontwikkeling;

- dat de afstand tussen de weg en de voorgevel van de woning al met 5 meter verruimd is ten opzichte van de oorspronkelijk bedachte planopzet, om daarmee te voorkomen dat de grenswaarde van 53 dB werd overschreden en als gevolg daarvan een dove gevel zou moeten worden toegepast;

- dat nog verder van de weg schuiven van de woning om daarmee te kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB (de voorgevel van de woning zou daarvoor minimaal op 75 meter uit de rand van de weg moeten staan), niet goed past in het bebouwingspatroon van de lintbebouwing en zou resulteren in een mindere visuele binding van de woning aan het lint en onnodig gebruik van materialen (langere oprit, langere rioolaansluiting, etc.);

- dat het oprichten van schermen en/of wallen voor incidentele gebouwen sterk afbreuk doet aan het landschappelijke en stedenbouwkundige beeld en daarom niet wenselijk is om als maatregel toe te passen;

- dat – samengevat – het toepassen van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de te verwachten geluidsbelasting tot de voorkeurswaarde, bezwaren ontmoet van verschillende aard (maximale afstand tot bron, verkeerskundige aard, landschappelijke aard);

- dat er in de te realiseren woning zodanige gevelmaterialen moeten worden toegepast zodat de binnenwaarde van 33 dB bij gesloten deuren en ramen niet zal worden overschreden en het hogere geluidsniveau op de gevels als minder hinderlijk zal worden ervaren;

- dat de Wet geluidhinder het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft om een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vast te stellen;

- dat betrokken belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld om gedurende zes weken schriftelijk en/of mondeling zienswijzen naar voren te brengen, van welke mogelijkheid geen gebruik is gemaakt.

b e s l u i t :

1. Op grond van artikel 110a van de Wet geluidhinder de volgende hoogst toelaatbare waarden (respectievelijk 51, 52 en 53 dB) vast te stellen voor het perceel ’Bûterheideveld 20 in Makkinga) ten gevolge van de Bûterheideveld:

Tabel 4: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek, na afstandsmaatregel

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	53	51	43	51
1e verdieping	53	52	35	52

Onder de voorwaarde dat:
Maatregelen zullen worden getroffen om de waarde binnen de woning bij gesloten ramen terug te brengen tot de in de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder of het Bouwbesluit vastgestelde binnenwaarden.

Voor de situering en nadere informatie wordt verwezen naar:
Akoestisch onderzoek Bûterheideveld ong. Makkinga, projectnummer 2018-3091-3 (Sain Milieuadvies, Vaassen, 11 maart 2022)

Besloten in de openbare collegevergadering van 19 september 2023.

, secretaris. , burgemeester

milieuadvies

Akoestisch Onderzoek

Bûterheideveld ong.

Makkinga

2018-3091-3 11 maart 2022

milieuadvies Sain

Laarseweg 24-1, 8171 PR Vaassen
(T) 0578 - 76 90 60 • KvK 082 04 400
www.sainadvies.nl • info@sainadvies.nl

Colofon

Titel	Akoestisch Onderzoek Bûterheideveld ong. Makkinga
Projectnummer	2018-3091-3
Onderzoeksadres	Bûterheideveld ong., ten westen van Bûterheideveld 22 MAKKINGA (gemeente OOSTSTELLINGWERF)
Opdrachtgever	Mts. L.E. De Boer Bûterheideveld 22 8423 TB MAKKINGA
Opgesteld door	Sain milieuadvies Laarseweg 24-1 8171 PR VAASSEN 0578 - 76 90 60
Plaats en datum	Vaassen, 11 maart 2022

Sain milieuadvies print op 100% gerecycled papier dat is voorzien van het EU Ecolabel.

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem gebruikt worden voor het doel waarvoor het is vervaardigd en met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteurs-rechten van dit document blijven berusten bij Sain milieuadvies.

Inhoudsopgave

Colofon

1 Inleiding **4**

2 Wettelijk kader **5**

3 Uitgangspunten **7**

4 Modellering **8**

5 Berekeningsresultaten en bespreking **9**

6 Conclusies **11**

Bijlage 1: Ligging van het plangebied
Bijlage 2: Verkeersgegevens
Bijlage 3: Gegevens rekenmodel
Bijlage 4: Berekeningsresultaten

1 Inleiding

Aanleiding	Er zijn plannen om ten westen van het bedrijf aan de Bûterheideveld 22 een nieuwe woning te realiseren. De woning komt te liggen binnen de geluidszone van de Bûterheideveld. In het kader van de ruimtelijke procedure is daarom om een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai gevraagd.
Doel van het onderzoek	Het doel van het akoestisch onderzoek is om te onderzoeken of het plan wat wegverkeerslawaai betreft mogelijk is binnen de eisen uit de Wet geluidhinder.
Gebruikte gegevens	Bij het uitvoeren van het onderzoek is gebruik gemaakt van: • Tekening '476-03-4.pdf', aangeleverd op 14 januari 2022; • Weg- en verkeersgegevens, afkomstig van de gemeente Ooststellingwerf; • Voertuigverdeling, afkomstig uit BOA van dirActivity-software; • Divers kaartmateriaal (Kadastrale kaart, Basisregistraties Adressen en Gebouwen, etc.); • (Lucht-) foto's.
Bijlagen	Bijlage 1: Ligging van het plangebied

2 Wettelijk kader

In de Wet geluidhinder (Wgh) en eventueel gemeentelijk beleid zijn regels opgenomen voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld woningen) door het weg- en spoorwegverkeer. Bij akoestisch onderzoek moet daarbij worden uitgegaan van het maatgevende toekomstige jaar. In het algemeen is dit 10 jaar na realisatie of na het akoestisch onderzoek. Dit hoofdstuk beschrijft de regels die van toepassing zijn op dit onderzoek.

Zone van de weg	Iedere weg heeft van rechtswege een zone[1], met uitzondering van wegen die liggen binnen een tot woonerf bestemd gebied en wegen waarop een wettelijke snelheid geldt van 30 km/u. Binnen de geluidszone is het verplicht een akoestisch onderzoek in te stellen naar de te verwachten geluids-belasting op de gevel van toekomstige geluidsgevoelige bestemmingen. De zonebreedte van een weg is afhankelijk van het aantal rijstroken en of de weg in binnen- of buitenstedelijk gebied ligt.
Grenswaarden[2]	De Wet geluidhinder kent een voorkeursgrenswaarde. Als aan deze waarde wordt voldaan, is er voor de Wet geluidhinder geen belemmering voor het bouwplan. Als de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde overschrijdt, is onderzoek naar mogelijkheden om de geluidsbelasting te reduceren nodig. Als reductie van de geluidsbelasting niet mogelijk is en de maximale grenswaarde niet wordt overschreden, kan een hogere grenswaarde worden aangevraagd bij het college van Burgemeester en Wethouders. Vervolgens stelt het Bouwbesluit eisen aan de geluidwering van de gevel. Het onderhavige plan ligt buiten de bebouwde kom en er is sprake van een nieuwe woning. In dit geval gelden de grenswaarden in tabel 1. *Tabel 1: Grenswaarden wegverkeer, in dB*

Woonbestemming	**Voorkeurs-grenswaarde**	**Maximale grenswaarde**	**Wgh-artikel**
nieuwe woning in buitenstedelijk gebied	48	53	82, 83 lid 1

Correcties	De Wet geluidhinder gaat ervan uit dat het verkeer in de toekomst stiller wordt, onder andere door Europees bronbeleid. Daarom mogen op de berekende geluidsbelastingen enkele correcties worden toegepast. Er geldt een generieke correctie van 5 dB als het gaat om wegverkeer met een snelheid[3] van minder dan 70 km/u. Als het gaat om wegverkeer met

1 De breedte van de zone, gemeten vanaf de rand van de weg, is opgenomen in artikel 74 Wgh.

2 De voorkeursgrenswaarde wordt in de Wet geluidhinder aangeduid als 'ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting'. De maximale grenswaarde wordt beschreven als een 'hogere dan de genoemde waarde'. In de praktijk wordt vaak over voorkeursgrens-waarde en maximale grenswaarde gesproken, zo ook in dit onderzoek.

3 Het gaat om de representatief te achten snelheid van licht verkeer. De representatief te achten snelheid komt overeen met de maximaal toelaatbare snelheid op een bepaald wegvak, tenzij er onderbouwd een andere snelheid aangehouden kan worden.

	snelheid van 70 km/u of meer bedraagt de generieke correctie: a. 3 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 56 dB is; b. 4 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 57 dB is; c. 2 dB bij overige geluidsbelastingen. Deze generieke correcties betreffen de aftrek uit art. 110g Wgh. Afhankelijk van het soort wegdek geldt er daarnaast een correctie van 1 dB of 2 dB voor wegverkeer met een snelheid van 70 km/u of meer.
Cumulatie	Als er meerdere geluidsbronnen zijn waarvoor de voorkeursgrenswaarde overschreden wordt, moet (op grond van de Wgh) ook de gecumuleerde geluidsbelasting bepaald te worden. Hierbij hoeven alleen geluidsbronnen beschouwd te worden waarvoor de voorkeursgrenswaarde overschreden wordt[1]. In de onderhavige situatie is sprake van slechts één relevante geluidsbron (de Bûterheideveld), zodat cumulatie verder niet is beschouwd
Gemeentelijk beleid hogere waarden	De gemeente Ooststellingwerf heeft nog geen HGW-beleid (beleid ten aanzien van het vaststellen van grenswaarden hoger dan de voorkeursgrenswaarde) vastgesteld. Zodoende zijn alleen de voorwaarden uit de Wet geluidhinder van kracht.

1 Artikel 110f lid 4 Wgh

3 Uitgangspunten

Planbeschrijving	Het plan omvat de bouw van een nieuwe woning, bestaande uit twee bouwlagen. De ligging van het plangebied en de nieuwe woning blijkt uit bijlage 1. De nieuwe woning komt te liggen binnen de geluidszone van de Bûterheideveld.
Verkeersgegevens	De gemeente Ooststellingwerf heeft verkeerstellingen uit de jaren 2019 en 2020 aangeleverd. Vanwege de maatregelen tegen COVID-19 is de telling uit het jaar 2020 niet representatief. Daarom is in het onderhavige onderzoek uitgegaan van de telling uit 2019. Uit de telling zijn de etmaalintensiteit en de periodeverdeling berekend. Er is geen informatie met betrekking tot het soort verkeer bekend. De rijsnelheid volgt uit visuele waarnemingen. Het wegdektype is aangegeven door de gemeente. De etmaalintensiteit in 2019 is met een gebruikelijke autonome groei van 1,5% per jaar opgehoogd tot het jaar 2032. Voor de voertuigverdeling is uitgegaan van een standaardverdeling uit het softwarepakket BOA. Het betreft de voertuigverdeling voor een 80 km/u-weg van het lokale/regionale wegennet. In onderstaande tabel zijn de rijsnelheden, de zonebreedtes en de gehanteerde aftrek (correctie 1) weergegeven. *Tabel 2: Verkeersgegevens*

Weg	**Rijsnelheid [km/u]**	**Zone-breedte [m]**	**Correcties [dB]**			
			1	2	3	totaal
Bûterheideveld	80	250	-2	-1	0	-3

De in tabel 2 genoemde correcties zijn achtereenvolgens:
1. Generieke correctie, afhankelijk van de rijsnelheid (artikel 3.4 van het RMG2012[1]), conform de aftrek ex art. 110g Wgh;
2. Correctie afhankelijk van het soort wegdektype, bij een rijsnelheid van 70 km/u of meer (artikel 3.5 van het RMG2012);
3. Plafondcorrectiewaarde (alleen voor Rijkswegen);

Een negatieve waarde is een reductie, een positieve waarde een ophoging.

Bijlage	Bijlage 1: Ligging van het plangebied Bijlage 2: Verkeersgegevens

1 Reken- en meetvoorschrift geluid 2012

4 Modellering

De berekening van de geluidsbelastingen ten gevolge van het wegverkeer is uitgevoerd volgens Standaard Rekenmethode II op basis van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Het gebruikte programma is Geomilieu V2020.2 van dgmr. Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de uitgangspunten bij de modellering. Bij de modellering is het rekenmodel, behorend bij het door Sain uitgevoerde akoestisch onderzoek met kenmerk 2018-3091 en datum 8 maart 2019 gebruikt als basis.

Wegen	Op basis van de verkeersgegevens is een rijlijn gemodelleerd, in een groep. Vervolgens is aan deze groep een groepsreductie toegekend, overeenkomstig de minimale correctiewaarde 'correctie 1' uit tabel 2. De ligging van de rijlijn is gebaseerd op luchtfoto's.
Bodemmodel	Er zijn geen relevante hoogtevariaties van de bodem. Het rekenmodel rekent met een standaard absorptiefractie van 1,0. Akoestisch reflecterende gebieden zijn ingevoerd met een absorptiefractie van 0,0. De ligging van de nieuwe erfverharding is gebaseerd op de aangeleverde plantekening. De ligging van de overige verharding volgt uit luchtfoto's.
Gebouwen	Gebouwen die van mogelijk relevante invloed zijn op afscherming en reflectie van geluid zijn in het rekenmodel ingevoerd. De ligging van de nieuwe woning en het nieuwe bijgebouw is gebaseerd op de aangeleverde plantekening. Voor de ligging van de overige bebouwing is gebruik gemaakt van een kadastrale kaart en luchtfoto's.
Rekenpunten	De geluidsbelasting is berekend op de bebouwingsgrenzen van de nieuwe woning. De invallende geluidsbelasting is berekend op 1,5 m hoogte (begane grond) en 4,5 m hoogte (verdieping).
Bijlage	Bijlage 3: Gegevens rekenmodel

5 Berekeningsresultaten en bespreking

Met behulp van het opgestelde rekenmodel zijn de geluidsniveaus berekend op de nieuwbouw.
De geluidsbelasting L_{den} is berekend voor het jaar 2032.

Berekeningsresultaten	In tabel 3 staan de geluidsbelastingen L_{den} op de nieuwe woning bij realisatie op de geplande locatie. In tabel 4 en 5 staan de geluidsbelastingen L_{den} op de nieuwe woning na de onderstaand beschreven “afstandsmaatregel” respectievelijk “schermmaatregel”. Overschrijdingen van de maximale grenswaarde zijn vet gedrukt. De geluidsbelasting inclusief aftrek (snelheidsafhankelijke correctie) kan voor de Bûterheideveld in de situatie ‘na afstandsmaatregel’ niet met het rekenprogramma berekend worden, doordat de aftrek afhankelijk is van de hoogte van de geluidsbelasting. Daarom zijn in de bijlage de resultaten zonder aftrek getoond. De correcties 'correctie 2' en 'correctie 3' uit tabel 3 worden door Geomilieu automatisch berekend. In de berekeningsresultaten zijn deze correcties zodoende wel verwerkt.

Tabel 3: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	**56**	52	44	52
1e verdieping	**57**	53	35	53

Tabel 4: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek, na afstandsmaatregel

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	53	51	43	51
1e verdieping	53	52	35	52

Tabel 5: Geluidsbelasting L_{den} in dB, incl. aftrek, na schermmaatregel

Bouwlaag\gevel	N-gevel	O-gevel	Z-gevel	W-gevel
Begane grond	53	52	44	51
1e verdieping	**57**	53	35	53

Bespreking van de resultaten	De geluidsbelasting voldoet op de zuidgevel aan de voorkeursgrenswaarde. Op de overige gevels wordt de voorkeursgrenswaarde overschreden. Op de noordgevel wordt ook de maximale grenswaarde van 53 dB overschreden. Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt, dan zijn voor de zijgevels hogere grenswaarden nodig. De noordgevel dient dan uitgevoerd te worden als dove gevel[1].

	Maatregelafweging Door het huidige asfalt (met oppervlaktebewerking) te vervangen door een stiller wegdektype (DAB 0/16 of stiller) is de geluidsbelasting niet te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel is zodoende niet doeltreffend. Wel kan met deze maatregel de dove gevel[1] worden voorkomen. De kosten van deze maatregel staan echter niet in redelijke verhouding tot de planomvang. Door de woning veel verder van de weg te bouwen (minimaal 75 meter afstand van de wegas), kan de geluidsbelasting gereduceerd worden tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel zal echter landschappelijk ongewenst zijn. Door de woning 5 meter verder van de weg te bouwen ("afstandsmaatregel") kan de geluidsbelasting wel gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde. Met deze maatregel kan de eis van een dove gevel vervallen. Dit betreft een dusdanig kleine verschuiving, dat verwacht wordt dat deze maatregel acceptabel is. Het is niet mogelijk om de geluidsbelasting met schermen en/of wallen te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. De geluidsbelasting kan theoretisch gezien wel gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde, door een scherm van minimaal 1,5 meter hoog direct langs de Bûterheideveld, ter hoogte van de hele noordelijke perceelsgrens. Deze maatregel is vanuit landschappelijk oogpunt echter ongewenst. Wel kan de geluidsbelasting ter hoogte van de begane grond gereduceerd worden tot de maximale grenswaarde door in plaats van de geplande haag langs de oostzijde van de oprit een absorberend scherm te realiseren van minimaal 2 meter hoog ("schermmaatregel"). Hiermee hoeft de noordgevel alleen op verdiepingshoogte uitgevoerd te worden als dove gevel. De Wet geluidhinder biedt voor dit soort situaties de mogelijkheid hogere waarden vast te stellen (vanwege de Bûterheideveld). Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt tot de maximale grenswaarde, dan dient bovendien de noordgevel uitgevoerd te worden als dove gevel.
Bijlage	Bijlage 4: Berekeningsresultaten

1 Een dove gevel is een gevel zonder te openen delen en waarvan de geluidwering hoog genoeg is, of: een gevel waarin alleen bij uitzondering delen te openen zijn (mits de delen niet direct grenzen aan een geluidsgevoelige ruimte).

6 Conclusies

De geluidsbelasting L_{den} op de nieuwe woning ten gevolge van wegverkeer is berekend voor het jaar 2032. Hieruit volgt:

Resultaten geluidsbelasting	De geluidsbelasting vanwege de Bûterheideveld overschrijdt de voorkeursgrenswaarde. Op de noordgevel wordt ook de maximale grenswaarde van 53 dB overschreden.
Maatregelen en hogere waarden	Bronmaatregelen niet doeltreffend of financieel niet haalbaar. Overdrachtsmaatregelen in de vorm van afstandsvergroting of afschermende voorzieningen ter reductie van de geluidsbelasting tot de voorkeursgrenswaarde zijn niet mogelijk, landschappelijk ongewenst en/of financieel niet haalbaar. Daarom zijn hogere waarden vanwege de Bûterheideveld nodig. Als de geluidsbelasting niet gereduceerd wordt tot de maximale grenswaarde, dan dient de noordgevel uitgevoerd te worden als dove gevel. Deze eis kan vervallen als de woning 5 meter verder van de weg gebouwd wordt (“afstandsmaatregel”). Een alternatief voor de afstandsmaatregel zou kunnen zijn, om een absorberend scherm van minimaal 2 meter hoog langs de oostzijde van de oprit te realiseren (“schermmaatregel”). Hiermee kan de eis van een dove gevel beperkt worden tot verdiepingshoogte.

Bijlage 1

Ligging van het plangebied

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Buterheideveld 22 - VL toekomst] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Sain milieuadvies

Bron: Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK)

Ligging van het plangebied

Sain milieuadvies

LEGENDA

1. bestaande woning
2. nieuwbouwwoning
3. bestaande stal
4. bijgebouw
5. schuur
6. kuilplaten
7. 2 extra kuilplaten
8. sloopcontouren
9. silo
10. hoogstamfruitbomen
11. haag
12. houtsingel

50 meter

50 meter

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

VERPLAATSING WONING

BUTERHEIDEVELD 22 MAKKINGA

advies en inrichting landschap en openbare ruimte meppel - info@burostadenland.nl - www.burostadenland.nl - tel 06 41 66 55 76

tekeningno	formaat	datum	door
1(1)	A3	2-12-21	w.f. hilbers
versie	schaal	bestand	
4	1:1000	M:\PROJECTEN\476-Buterheideveld 22 Makkinga\tek\476-03.vwx	

BURO STAD + LAND

Bijlage 2

Verkeersgegevens

Buterheideveld

Etmaalintensiteit (aangeleverd en toekomstig)				
Aangeleverd jaar:	2019	Gemiddelde groei per jaar:		1,50%
Intensiteit in aangeleverd jaar	1393	Totale groei over 13 jaar:		21,36%
Gewenst jaar:	2032			
Intensiteit in gewenst jaar	1700			
Verdelingen	**voertuigverdeling (% per periode)***			**periodeverdeling (% per uur)****
periode	*lv*	*mv*	*zv*	
dag	86,0	9,1	4,9	6,89
avond	86,0	9,1	4,9	2,98
nacht	86,0	9,1	4,9	0,68
Overige gegevens				
Snelheid:	80 km/u			
Wegdektype:	asfalt met slijtlaag (=oppervlaktebewerking)			

* Voertuigverdeling: standaardverdling voor een buitenstedelijke 80 km/u-weg van het lokaal/regionaal wegennet, uit het softwarepakket BOA van dir

* Periodeverdeling: berekend uit aangeleverde tellingen uit 2019.

Telpunt 14 Buterheideveld Makkinga dag/uur intensiteiten 2019

tijd	26-sep	27-sep	28-sep	29-sep	30-sep	1-okt	2-okt	3-okt	4-okt	5-okt	6-okt	7-okt	8-okt	9-okt
00:00	4	7	8	9	3	4	1	3	2	6	29	2	3	2
01:00	2	1	2	7	0	1	1	1	0	8	15	1	1	2
02:00	2	1	3	5	2	0	1	1	1	2	7	0	1	1
03:00	0	0	2	4	1	2	0	2	3	4	0	3	0	0
04:00	6	5	3	3	3	4	6	4	4	3	4	2	5	4
05:00	16	16	4	3	15	16	11	14	10	9	6	13	17	19
06:00	50	35	15	5	35	43	49	45	34	7	4	39	48	38
07:00	141	119	40	10	116	115	110	118	97	15	10	116	121	128
08:00	137	125	48	18	102	112	100	91	122	37	14	120	126	90
09:00	91	89	116	32	74	78	68	79	85	66	29	75	77	66
10:00	85	110	118	32	66	66	89	71	93	132	33	67	77	77
11:00	91	123	123	52	67	64	72	88	71	105	52	72	109	90
12:00	112	123	122	79	78	80	101	72	104	93	64	75	107	96
13:00	107	112	97	69	77	77	98	90	120	98	85	84	83	85
14:00	96	141	115	69	95	96	96	89	101	93	122	72	117	106
15:00	105	124	92	62	108	95	95	84	128	110	90	101	143	103
16:00	191	171	100	78	133	130	169	148	155	94	92	136	148	141
17:00	167	126	72	66	138	142	168	149	132	90	84	130	177	139
18:00	117	101	69	45	75	93	93	97	84	70	57	84	107	99
19:00	90	75	36	46	68	79	60	78	58	49	38	83	92	61
20:00	61	63	54	24	26	41	46	40	50	55	29	42	45	37
21:00	46	20	28	27	28	26	38	40	28	28	12	50	42	37
22:00	28	26	20	15	30	28	22	26	22	24	9	33	28	35
23:00	17	33	10	6	17	11	17	15	24	23	5	14	17	8

Bijlage 3

Gegevens rekenmodel

Overzicht rekenmodel

Sain milieuadvies

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Buterheideveld 22 - VL toekomst] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Sain milieuadvies

Overzicht rekenmodel

Sain milieuadvies

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Type	Hbron	Helling	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Lengte
01	Buterheideveld	Buterheideveld	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	0	W8	Oppervlaktebewerking	80	80	80	80	80	80	80	80	80	343,95

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	X-1	Y-1
01	Buterheideveld	1700,00	6,89	2,98	0,68	86,00	86,00	86,00	9,10	9,10	9,10	4,90	4,90	4,90	211541,42	555869,17

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel	X	Y
01	N-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211705,79	555893,27
02	O-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211710,30	555890,79
03	Z-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211708,80	555880,99
04	W-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211702,43	555888,86

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning A	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211810,11	555921,48
02	bedrijfswoning A	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211831,34	555916,29
03	bedrijfswoning A	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211830,90	555918,17
04	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211832,75	555923,12
05	Gebouw B	8,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211839,59	555853,91
06	Gebouw B	10,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,79	555854,89
07	Gebouw B	2,75	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211843,46	555928,15
08	Gebouw B	3,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211856,62	555923,14
09	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,00	555923,18
10	Gebouw C - D	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211824,02	555802,12
11	Gebouw C	4,80	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211855,99	555847,97
12	Gebouw C	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211861,03	555847,44
13	Gebouw D	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211827,45	555847,63
14	Gebouw D	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211835,98	555847,23
15	werktuigberging / werkplaats	5,30	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211793,87	555837,36
16	werktuigberging / werkplaats	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211796,76	555837,68
17	werktuigberging / werkplaats	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211801,54	555837,14
18	mestsilo	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211873,62	555781,29
25	Buterheideveld 18	3,10	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211616,61	555869,33
26	berging Buterheideveld 18	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211632,27	555844,02
27	berging Buterheideveld 18	4,15	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211633,84	555844,53
28	berging Buterheideveld 18	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211637,23	555845,37
29	Buterheideveld 15	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211656,58	555942,24
30	Buterheideveld 17	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211752,21	555940,81
31	Buterheideveld 19	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211774,18	555969,16
34	bijgebouw Buterheideveld 19	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211786,57	555983,31
37	nieuwe woning	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211709,48	555893,99
38	nieuwe garage	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211709,14	555878,11

Model: VL toekomst
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning	0,00	211816,24	555923,81
03	mestsilo	0,00	211860,90	555794,17
06	erfverharding	0,00	211750,83	555791,43
07	Buterheideweg 18	0,00	211623,71	555873,10
08	berging Buterheideweg 18)	0,00	211642,71	555848,84
09	Buterheideweg 15	0,00	211664,48	555946,09
10	Buterheideweg 17	0,00	211757,54	555959,63
11	Buterheideweg 19	0,00	211782,07	555972,91
14	bijgebouw Buterheideweg 19	0,00	211785,98	555984,77
15	verharding nieuwe woning	0,00	211694,69	555868,96
01	Buterheideweg	0,00	211539,39	555874,77

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel	X	Y
01	N-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211706,98	555888,37
02	O-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211711,49	555885,89
03	Z-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211709,99	555876,09
04	W-gevel	--	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja	211703,62	555883,95

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning A	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211810,11	555921,48
02	bedrijfswoning A	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211831,34	555916,29
03	bedrijfswoning A	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211830,90	555918,17
04	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211832,75	555923,12
05	Gebouw B	8,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211839,59	555853,91
06	Gebouw B	10,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,79	555854,89
07	Gebouw B	2,75	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211843,46	555928,15
08	Gebouw B	3,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211856,62	555923,14
09	Gebouw B	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211851,00	555923,18
10	Gebouw C - D	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211824,02	555802,12
11	Gebouw C	4,80	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211855,99	555847,97
12	Gebouw C	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211861,03	555847,44
13	Gebouw D	5,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211827,45	555847,63
14	Gebouw D	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211835,98	555847,23
15	werktuigberging / werkplaats	5,30	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211793,87	555837,36
16	werktuigberging / werkplaats	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211796,76	555837,68
17	werktuigberging / werkplaats	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211801,54	555837,14
18	mestsilo	7,90	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211873,62	555781,29
25	Buterheideveld 18	3,10	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211616,61	555869,33
26	berging Buterheideveld 18	2,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211632,27	555844,02
27	berging Buterheideveld 18	4,15	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211633,84	555844,53
28	berging Buterheideveld 18	4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211637,23	555845,37
29	Buterheideveld 15	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211656,58	555942,24
30	Buterheideveld 17	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211752,21	555940,81
31	Buterheideveld 19	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211774,18	555969,16
34	bijgebouw Buterheideveld 19	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211786,57	555983,31
37	nieuwe woning	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211710,67	555889,09
38	nieuwe garage	3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	211710,33	555873,20

Model: VL toekomst - afstandsmaatregel
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf	X-1	Y-1
01	bedrijfswoning	0,00	211816,24	555923,81
03	mestsilo	0,00	211860,90	555794,17
06	erfverharding	0,00	211750,83	555791,43
07	Buterheideweg 18	0,00	211623,71	555873,10
08	berging Buterheideweg 18)	0,00	211642,71	555848,84
09	Buterheideweg 15	0,00	211664,48	555946,09
10	Buterheideweg 17	0,00	211757,54	555959,63
11	Buterheideweg 19	0,00	211782,07	555972,91
14	bijgebouw Buterheideweg 19	0,00	211785,98	555984,77
15	verharding nieuwe woning	0,00	211695,88	555864,05
01	Buterheideweg	0,00	211539,39	555874,77

Model: VL toekomst - mtrg scherm tpv haag
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

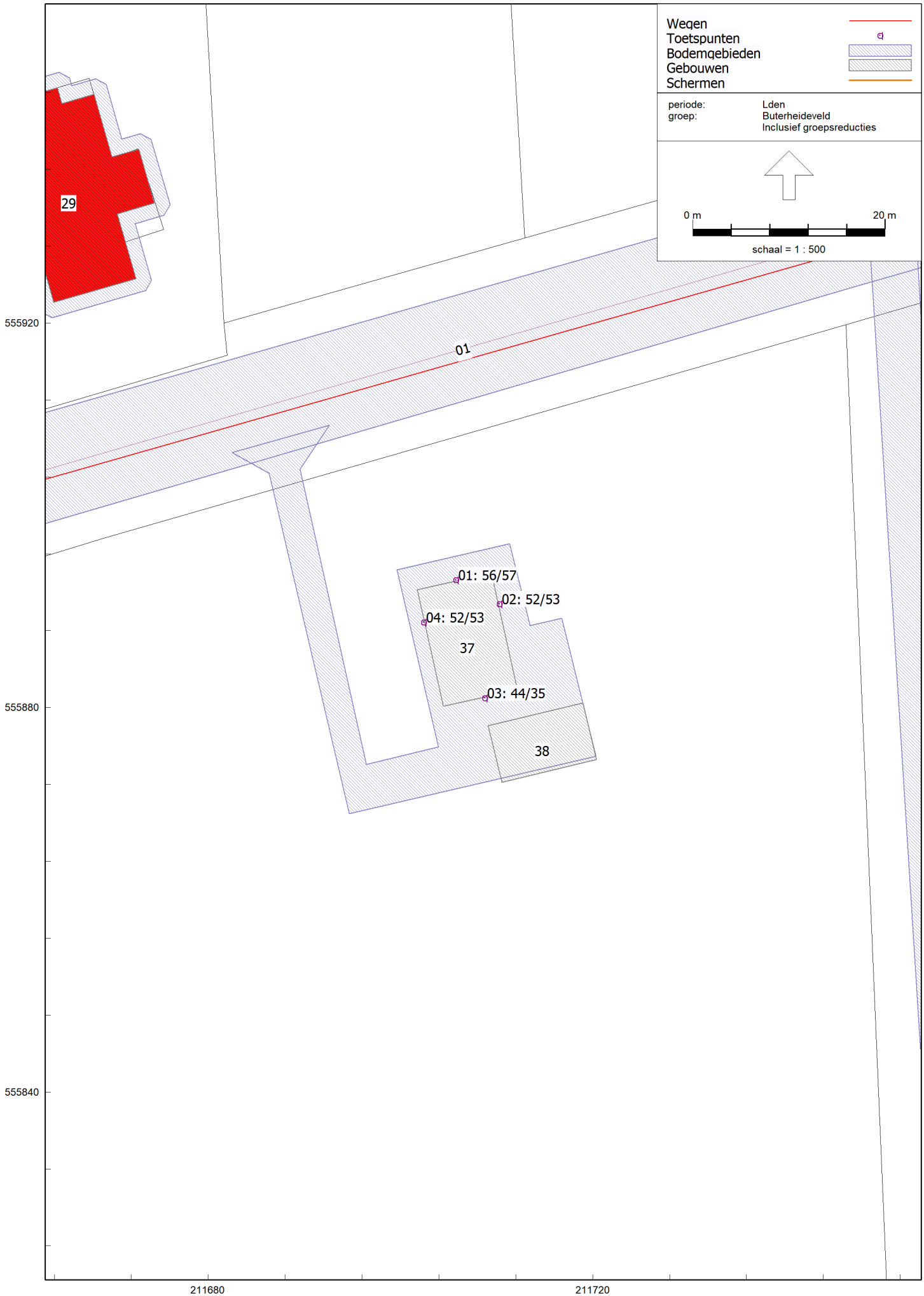
Naam	Omschr.	ISO_H	Hdef.	ISO M.	Lengte	Cp	Zwevend	X-1	Y-1	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125
01	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	52,42	0 dB	Nee	211763,35	555882,06	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	51,54	0 dB	Nee	211764,30	555867,88	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	51,86	0 dB	Nee	211764,62	555864,69	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	sleufsilowand	2,50	Relatief	0,00	52,21	0 dB	Nee	211765,90	555850,40	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	absorberend scherm tpv geplande haag	2,00	Relatief	0,00	10,56	0 dB	Nee	211691,03	555900,54	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

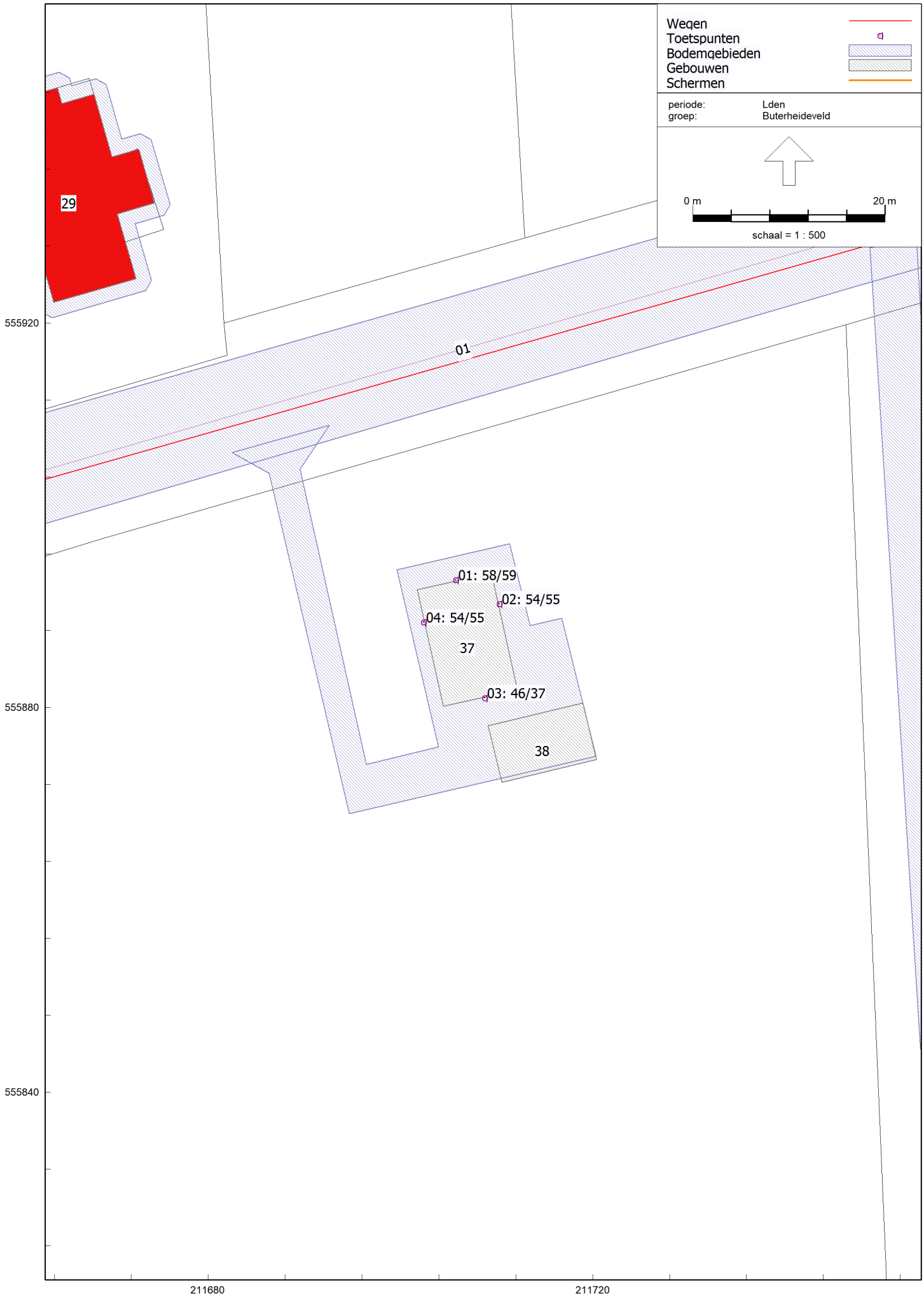
Model: VL toekomst - mtrg scherm tpv haag
Buterheideveld 22 - Makkinga
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

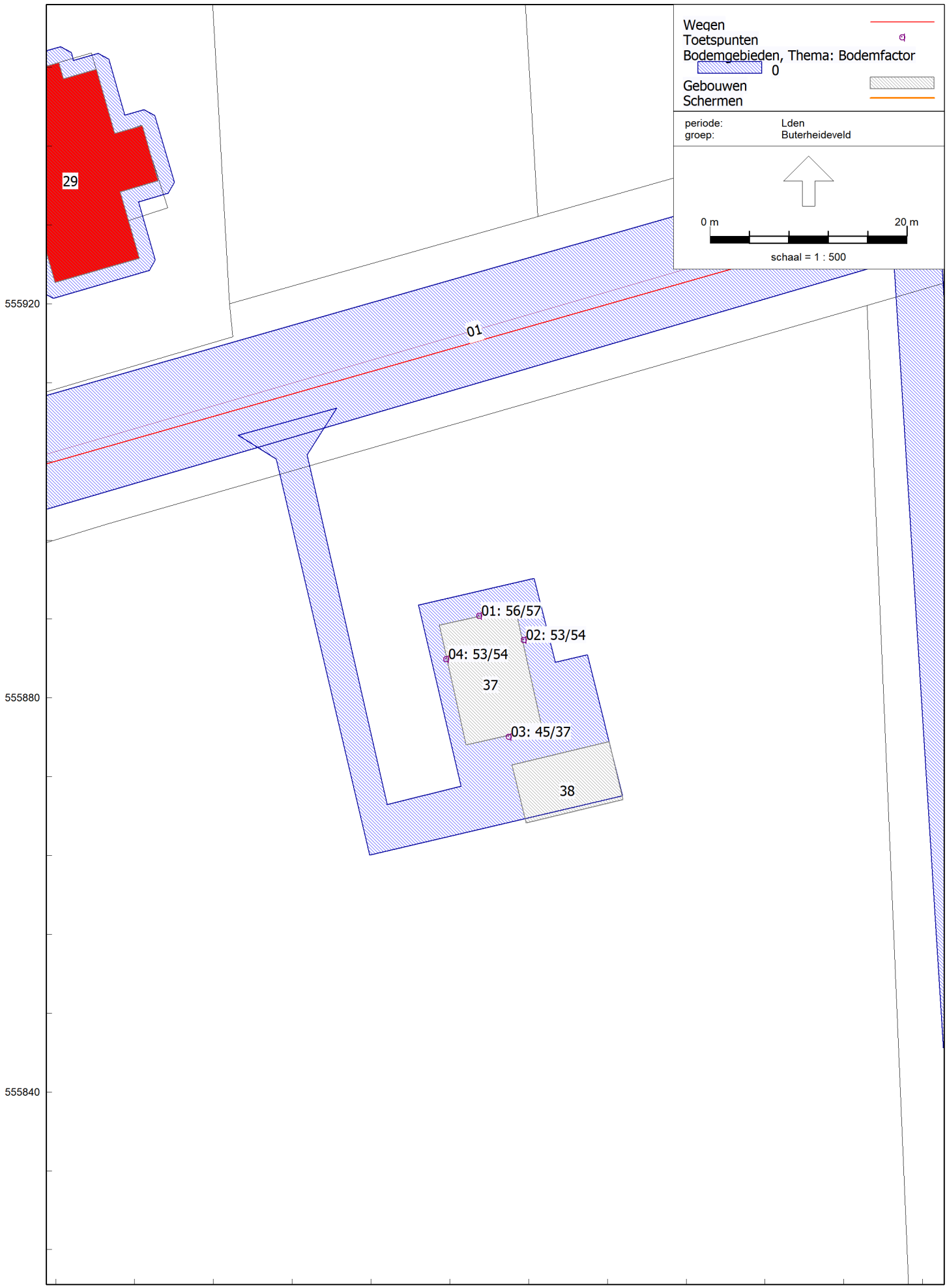
Naam	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

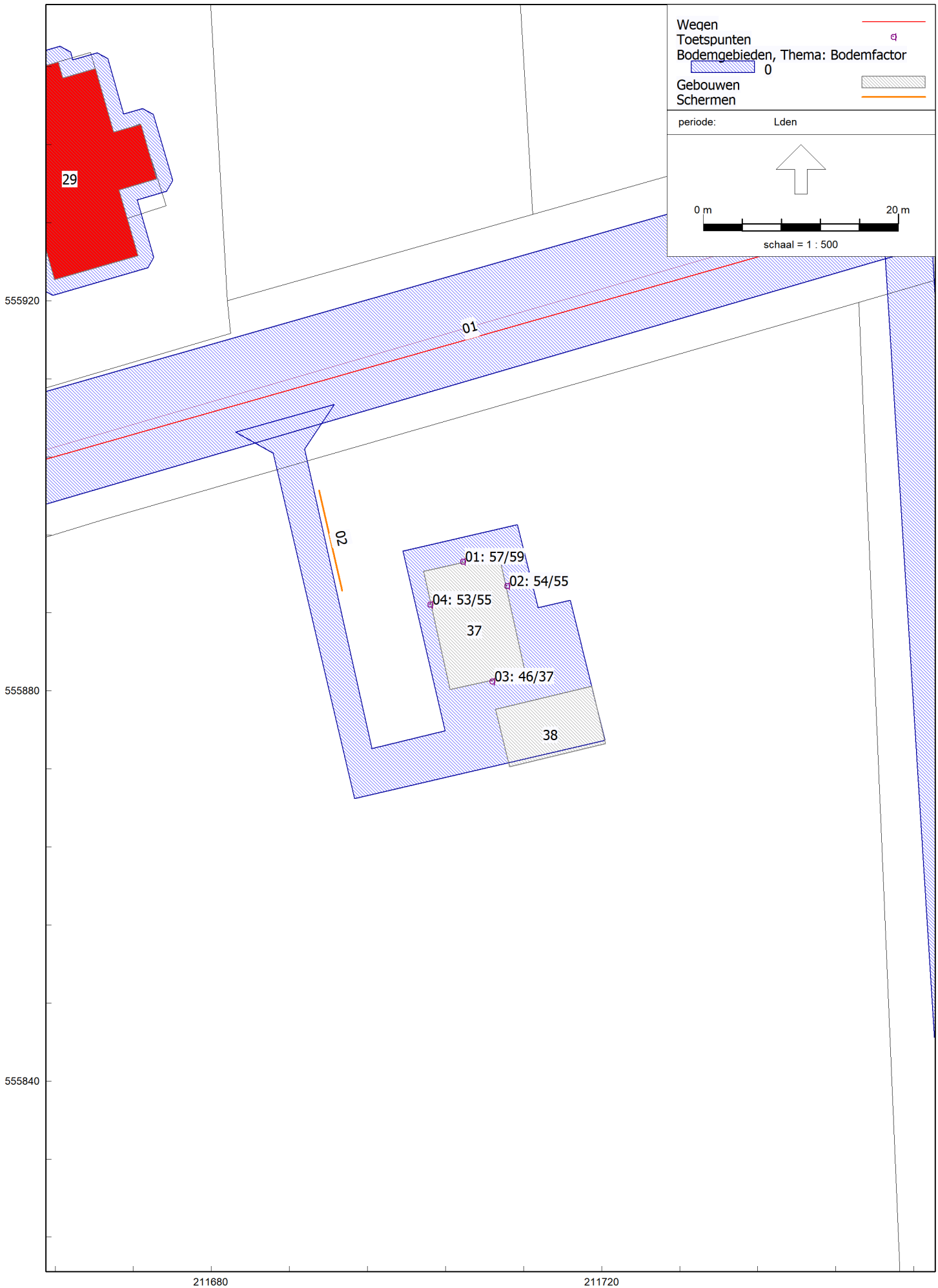
Bijlage 4

Berekeningsresultaten

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
Inclusief groepsreducties
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 56/57
02: 52/53
04: 52/53
37
03: 44/35
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 58/59
02: 54/55
04: 54/55
37
03: 46/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
groep: Buterheideveld
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
01: 56/57
02: 53/54
04: 53/54
37
03: 45/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
Gebouwen
Schermen
periode: Lden
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
29
01
02
01: 57/59
02: 54/55
04: 53/55
37
03: 46/37
38
555920
555880
555840
211680
211720

bedrijven • bouw • verkeer • overheid • particulier

Laarseweg 24-1, 8171 PR Vaassen
(T) 0578 – 76 90 60 • KvK 082 04 400
www.sainadvies.nl • info@sainadvies.nl

Advies agendacommissie

Gehoord hebbende de beraadslaging in de agendacommissie van 26 september 2023 heeft de agendacommissie geadviseerd het raadsvoorstel ‘Vaststellen bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop’ als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 31 oktober 2023.

Namens de agendacommissie,

H. Dongstra, voorzitter agendacommissie

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**: Commissie Ruimte**
Titel	: Vaststellen bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop
Onderwerp	: Vaststellen bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop
Portefeuillehouder/Teamleider	: Jelke Nijboer/Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	: 0085178226

Datum collegevergadering

19 september 2023

Voorgesteld besluit

1 Het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop ongewijzigd vast te stellen;
2 Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

Het doel van de initiatiefnemer van het plan is om een nieuwe woning te kunnen bouwen op het weiland ten noorden van de bestaande woning. De bestaande woning is al enige tijd niet meer bewoond en is in verval geraakt. De bestaande woning zal worden gesloopt en het desbetreffende perceel wordt omgezet naar een agrarische bestemming.

Op 4 juli 2023 besloot het college om het ontwerpbestemmingsplan in procedure te brengen. Het plan lag van 19 juli 2023 tot en met 29 augustus 2023 ter inzage. Tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan lag ook een ontwerpbesluit voor hogere waarden ter inzage.

We ontvingen geen zienswijzen op de ontwerpstukken. Ons college besloot de hogere waarden Wet geluidhinder vast te stellen. Het is nu aan uw raad om een besluit te nemen over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Argumenten

1.1 Er werden geen zienswijzen ingediend

Omdat geen zienswijzen zijn ingediend, hebben we geen reden om ons eerder ingenomen standpunt te herzien. Ons voorstel is daarom om het ontwerpbestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen.

1.1 Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening

Uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Op de diverse omgevingsaspecten wordt het plan daarin nader onderbouwd. Aan het woonperceel aan de Bovenweg is een woning en een bijgebouw gesitueerd. Het doorzicht vanaf de Bovenweg naar het achterliggende landschap blijft bestaan (figuur 1). Deze strook behoudt zijn agrarische bestemming. De huidige woning wordt geheel gesloopt en het perceel als agrarisch land in gebruik genomen.

Figuur 1: Ruimtelijk inrichtingsplan

2.1 Een exploitatieplan is niet nodig
Er is een planschadeovereenkomst afgesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Er zijn geen andere mogelijke kosten voor de gemeente. Daarmee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is geen exploitatieplan nodig.

Kanttekeningen
N.v.t

Financiële toelichting
N.v.t

Publicatie voor bekendmaking
De gemeenteraad heeft besloten het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop vast te stellen. In dit nieuwe bestemmingsplan wordt de woonbestemming verplaatst naar het daarvan noordelijk gelegen perceel (kadastraal bekend als gemeente Oldeberkoop, sectie F, perceel 256). In verband met deze ontwikkeling besloot het college om hogere waarden voor de geluidsbelasting vast te stellen.

Het bestemmingsplan en het besluit hogere waarden worden voor zes weken ter inzage gelegd. Dit wordt gepubliceerd in de Nieuwe Ooststellingwerver en op www.officielebekendmakingen.nl. Daarnaast wordt het vastgestelde bestemmingsplan op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl gezet voor digitale raadpleging. Tijdens de termijn van terinzagelegging kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Vervolg

Planning & communicatie
Het bestemmingsplan en het besluit hogere waarden treden in werking de dag nadat de beroepstermijn is verlopen én er geen voorlopige voorziening is aangevraagd óf na de uitspraak op de voorlopige voorziening.

Evaluatie
N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop
2. Besluit hogere waarden Wet geluidhinder

Geheime stukken

Geen.

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085178226

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2023;

gelet op het bepaald in de Wet ruimtelijke ordening, het besluit ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat;

van 19 juli 2023 tot en met 29 augustus 2023 het ontwerpbestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop voor iedereen ter inzage heeft gelegen;

van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan op de voorgeschreven wijze openbare kennisgeving is gedaan;

iedereen in de gelegenheid is gesteld om gedurende de genoemde termijn schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen;

van deze mogelijkheid geen gebruik is gemaakt;

Besluit

1 Het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop ongewijzigd vast te stellen;
2 Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop

vastgesteld

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan

Bovenweg 49 te Oldeberkoop

vastgesteld

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Plangebied 7
1.3 Huidig planologisch regime 8
1.4 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Beleid **11**
2.1 Rijk 11
2.2 Provincie 12
2.3 Gemeente 14

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **17**
3.1 Huidige situatie 17
3.2 Toekomstige situatie 18
3.3 Juridische vormgeving 21

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten **23**
4.1 m.e.r.-plicht 23
4.2 Wet geluidhinder 23
4.3 Milieuzonering 24
4.4 Luchtkwaliteit 24
4.5 Externe veiligheid 25
4.6 Bodem 26
4.7 Water 28
4.8 Ecologie 29
4.9 Archeologie en cultuurhistorie 30

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid **31**
5.1 Economische uitvoerbaarheid 31
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 31

Bijlagen bij toelichting **33**

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek **35**

Bijlage 2 Bodemonderzoek **69**

Bijlage 3 Ecologisch onderzoek **155**

Bijlage 4 Aeriusberekening **191**

Bijlage 5 Watertoets **201**

Bijlage 6 Overlegreacties **213**

Regels **221**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels **223**
Artikel 1 Begrippen 223
Artikel 2 Wijze van meten 229

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels **231**
Artikel 3 Agrarisch 231
Artikel 4 Wonen 233
Artikel 5 Waarde - Archeologie 3 237
Artikel 6 Waarde - Archeologie 4 239
Artikel 7 Waarde - Cultuurhistorie 1 241

Hoofdstuk 3 Algemene regels **243**

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel 243
Artikel 9 Algemene bouwregels 245
Artikel 10 Algemene gebruiksregels 247
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 249
Artikel 12 Overige regels 251

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 253
Artikel 13 Overgangsrecht 253
Artikel 14 Slotregel 255

Bijlagen bij regels 257

Bijlage 1 Landschappelijke waarden per deelgebied 258

Bijlage 2 Procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf 261

Bijlage 3 Ruimtelijk inrichtingsplan 350

Bijlage 4 Parkeernormen 352

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De familie J.W. Wagenaar (hierna: 'initiatiefnemer') is eigenaar van de woning aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop. Het pand wordt al enige tijd niet meer bewoond en is in verval geraakt. De toegangsweg naar de woning is verwijderd, waardoor het pand midden in het agrarische land is komen te liggen. Afbeelding 1.1 geeft de huidige situatie weer. De woning is omcirkeld. De initiatiefnemer is van plan om de woning te slopen en noordelijk daarvan, in het lint van Bovenweg, te herbouwen. Op 2 november 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ooststellingwerf besloten hieraan in principe medewerking te verlenen.

Afbeelding 1.1 Globale ligging plangebied (bron: perceelloep.nl)

1.2 Plangebied

De huidige woonlocatie is kadastraal bekend als 'gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 258'. Voor de nieuwe woonlocatie gaat het om 'gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 256'. Beide percelen liggen in het buitengebied, ten oosten van de kern Oldeberkoop, en zijn in eigendom van de initiatiefnemer.

Afbeelding 1.2 Huidige woonlocatie

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied maakt deel uit van bestemmingsplan 'Buitengebied 2016' (vastgesteld d.d. 22 maart 2016) en bestemmingsplan 'Buitengebied, Veegplan 2018' (vastgesteld d.d. 26 maart 2019). De huidige woning is op grond van deze plannen bestemd als 'Wonen'. Voor de nieuwe woonlocatie geldt de bestemming 'Agrarisch'. Dit is weergegeven in afbeelding 1.3. Om de vervangende nieuwbouw mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan nodig. Er kan geen gebruik worden gemaakt van wijzigingsbevoegdheden.
Naast de bestemming 'Agrarisch' gelden voor de nieuwe woonlocatie de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3', 'Waarde - Archeologie 4' en 'Waarde - Cultuurhistorie 1' en de gebiedsaanduiding 'overige zone - recreatieve zone'. De dubbelbestemmingen zijn gericht op het behoud van archeologische respectievelijk cultuurhistorische waarden. In 4.9 wordt het planvoornemen hierop getoetst. De gebiedsaanduiding 'overige zone - recreatieve zone' heeft betrekking op ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatie. Dit is verwerkt in de juridische regeling van dit bestemmingsplan.

Afbeelding 1.3 Huidig bestemmingsplan (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.4 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk gaat in op het beleidskader van Rijk, provincie en gemeente. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige situatie en laat zien hoe het plangebied in de toekomst wordt ingericht. In Hoofdstuk 4 is het planvoornemen getoetst aan diverse wet- en regelgeving op het gebied van milieu, bodem, water, ecologie, archeologie en cultuurhistorie. De laatste twee hoofdstukken hebben betrekking op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van dit plan.

Hoofdstuk 2 Beleid

2.1 Rijk

2.1.1 Nationale Omgevingsvisie

In de 'Nationale Omgevingsvisie - Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' (NOVI, september 2020) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI gaat uit van 4 prioriteiten: ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie; een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel; sterke en gezonde steden en regio's; een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.
Naast deze prioriteiten zijn 21 nationale belangen geformuleerd, waaronder 'zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften'. De ambitie is om tussen 2020 en 2035 circa 1,1 miljoen woningen toe te voegen aan de woningvoorraad en een goede kwaliteit van de woningvoorraad in regio's met bevolkingsdaling te behouden. De gebouwde omgeving moet in 2050 zoveel mogelijk CO_2-arm, klimaatbestendig en natuurinclusief zijn ingericht.
Voor het maken van afwegingen met betrekking tot de nationale belangen zijn 3 afwegingsprincipes geformuleerd: combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies; kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal; afwentelen wordt voorkomen.
Dit planvoornemen heeft geen direct raakvlak met de 21 nationale belangen uit de NOVI. In algemene zin wordt door de vervangende nieuwbouw deels aangesloten bij het streven om de kwaliteit van de woningvoorraad op peil te houden. Daarnaast worden de afwegingsprincipes in acht genomen. Zo wordt bij de inrichting van het plangebied rekening gehouden met de karakteristieken van het plaatselijke landschap (zie Hoofdstuk 3). Tevens wordt afwenteling van hemelwater voorkomen (zie 4.7).

2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6 lid 1 en 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Dit artikel is op 1 juli 2017 gewijzigd. In de bijbehorende Nota van Toelichting is aangegeven dat ontwikkelingen die geen extra verstedelijking tot gevolg hebben maar bebouwing reduceren of verplaatsen, zoals ruimte-voor-ruimte-projecten, niet beschouwd worden als stedelijke ontwikkeling in de zin van de ‘ladder’. Dit betekent dat de ‘laddertoets’ niet van toepassing is op dit planvoornemen.

2.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro) voorziet in de juridische borging van het beleid uit de Nationale Omgevingsvisie. In het Barro zijn regels opgenomen die de beleidsruimte van andere overheden inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken. Het gaat hier om de nationale belangen die in 2.1.1 genoemd zijn. Deze hebben geen inperkende werking voor dit bestemmingsplan.

2.1.4 Conclusie

Het planvoornemen sluit aan bij de NOVI en past binnen de regels voor duurzaam ruimtegebruik, zoals vertaald in de ladder voor duurzame verstedelijking. Er is geen sprake van een nationaal belang noch van een inperkende werking op grond van het Barro. Geconcludeerd kan worden dat het plan niet in strijd is met het ruimtelijk beleid van het Rijk.

2.2 Provincie

2.2.1 Grutsk op 'e Romte!

In 'Grutsk op 'e Romte - Structuurvisie 2014' (vastgesteld d.d. 1 april 2014) worden de landschappelijke en cultuurhistorische structuren die van provinciaal belang zijn, in samenhang geanalyseerd, gewaardeerd en van een richtinggevend advies voorzien. Het doel hiervan is: "behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, adviseren en inspireren." De provincie hanteert voor de doorwerking van Grutsk op 'e Romte een tweesporenbeleid: bestuurlijke borging gebeurt via de Samenwerkingsagenda en juridische borging via de Verordening Romte Fryslân 2014 (zie 2.2.3). Gemeenten moeten in ruimtelijke plannen motiveren hoe ze met de provinciale belangen uit Grutsk zijn omgegaan.
Het plangebied is onderdeel van deelgebied 'Zuidelijke Wouden'. Van provinciaal belang binnen dit deelgebied is onder meer "de langgerekte, lintvormige structuren van vaarten en wegen (met beplanting), met en zonder bebouwing, met haaks hierop de planmatig aangelegde verkaveling en wijken in de hoogveenontginningen en de daarin gelegen verveningsdorpen en -gehuchten." De provincie streeft binnen de Zuidelijke Wouden naar behoud van het contrast tussen het overwegend open karakter van de hoogveenontginningen en de dichte bebouwingslinten. In Hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de invulling van het plangebied. Daaruit blijkt dat de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van dit deelgebied gerespecteerd worden. Op dit punt wordt ook verwezen naar 4.9 waarin het planvoornemen getoetst is aan de Cultuurhistorische Kaart Fryslân. Deze kaart geeft geen specifieke belemmeringen voor het plangebied aan.

2.2.2 Omgevingsvisie De romte diele

In de 'Omgevingsvisie De romte diele' (vastgesteld d.d. 23 september 2020) wordt de inhoud van het beleid uit het 'Streekplan Fryslân 2007' en 'Grutsk op 'e Romte' in grote lijnen voortgezet. De Omgevingsvisie geeft richting aan het handelen van de provincie (en is voor andere overheden, burgers of bedrijven niet bindend). Als hoofdambitie is geformuleerd: "brede welvaart in een vitaal, veerkrachtig, karakteristiek en gezond Fryslân". Er zijn negen principes geformuleerd die aangeven hoe de provincie te werk wil gaan en die richting geven bij het maken van keuzes. Dit zijn:

- Zuinig ruimtegebruik;
- Omgevingskwaliteit als ontwerpbasis;
- Koppelen van ambities;
- Gezond en veilig;
- Rolbewust;
- Decentraal wat kan;
- Ja, mits;
- Aansluiting zoeken;
- Sturen op proces, ruimer op inhoud.

Met de Omgevingsvisie zet de provincie onder andere in op het bieden van "een compleet palet [...] van steden en dorpen met gevarieerde en aantrekkelijke woningen, bedrijvigheid en voorzieningen." Verder wordt benadrukt dat er ruimte is voor lokaal maatwerk en een gebiedsgerichte aanpak. De Omgevingsvisie bevat geen directe aanknopingspunten voor de vervangende nieuwbouw binnen het plangebied.

2.2.3 Verordening Romte Fryslân 2014

De 'Verordening Romte Fryslân 2014' (gewijzigd vastgesteld d.d. 21 maart 2021) bevat instructies op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) over de inhoud van gemeentelijke ruimtelijke plannen en over de onderbouwing en motivering in de plantoelichting. Kortgezegd geeft de Verordening weer wat in een ruimtelijk plan wel (toestemming) of niet (verbod) is toegestaan. Bij een verbodsbepaling geeft de Verordening vaak ook afwijkingsbepalingen. Daaruit blijkt onder welke voorwaarden de ontwikkeling toch is toegestaan ('ja, mits'). De gemeente zal bij de toepassing van die afwijkingsbepaling afdoende moeten motiveren dat aan deze voorwaarden wordt voldaan. Bij het vooroverleg over ruimtelijke plannen kunnen gemeenten met de provincie afspraken maken over de invulling van de voorwaarden.

Sturingsfilosofie
De Verordening is gebaseerd op een tweesporenbenadering, met als uitgangspunt het beginsel van de Wro; 'lokaal wat kan, centraal wat moet'. Deze twee sporen zijn:

1. Heldere, transparante rechtsgelijke afbakening van provinciale en gemeentelijke belangen;
2. Ontwikkelingsgerichte samenwerking gebaseerd op gezamenlijke belangen die bij voorkeur vorm

worden gegeven in een planologische samenwerkingsagenda en daarop gebaseerde afspraken en die, voor zover nodig, juridisch worden geborgd door middel van de Verordening.

De Verordening regelt de provinciale belangen die op voorhand door moeten werken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen (spoor 1). Het gaat dan om belangen die niet doelmatig of doeltreffend op gemeentelijk niveau kunnen worden afgewogen en behartigd, omdat de effecten het lokale niveau overstijgen. Uitgangspunt is dat niet meer geregeld wordt dan noodzakelijk is. Dubbele regelgeving wordt ook vermeden. Verder is rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen kwantitatieve en kwalitatieve randvoorwaarden is ruimte voor lokaal maatwerk. In het ontwikkelingsgerichte spoor levert de provincie actief haar bijdrage met kennis en inzicht, investeringen, programma's en projecten, organisatie- en regiekracht (spoor 2). Voor de doorwerking van het ruimtelijk beleid wordt nadrukkelijk ingezet op vooroverleg met gemeenten en afstemming tussen gemeenten.

Wonen

Artikel 1.1 van de Verordening sluit nieuwe stedelijke functies binnen het landelijk gebied in beginsel uit. Verstedelijking dient primair gebundeld te worden binnen bestaand stedelijk gebied. Dit bevordert een doelmatig gebruik van de ruimte, draagt bij aan sterke steden en vitale dorpen, en voorkomt onnodige verrommeling en versnippering van het landelijk gebied, aldus de Verordening. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het bestaand stedelijk gebied.

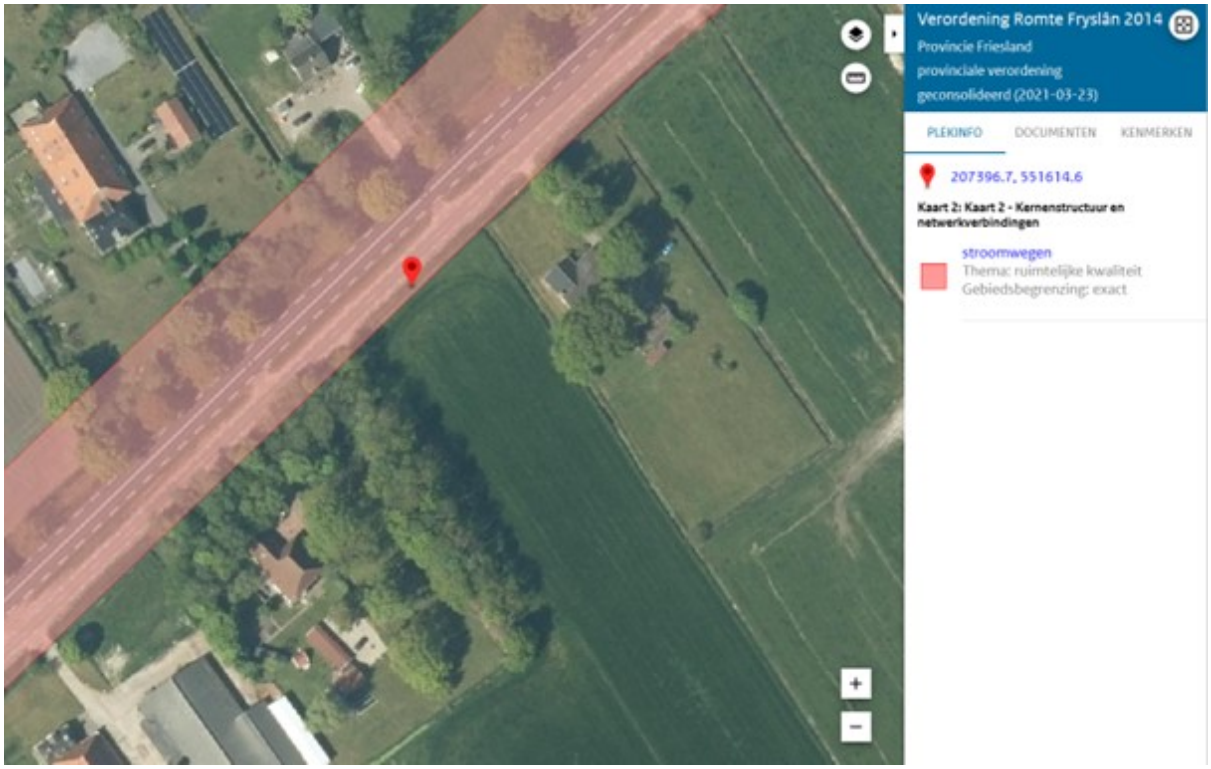
In afwijking van artikel 1.1 kan op grond van artikel 1.5.1 een nieuwe woning in het landelijk gebied worden toegestaan, in geval van verplaatsing of vervanging van een aldaar bestaande woning, mits:

1. "per saldo het aantal woningen in het landelijk gebied gelijk blijft of afneemt, en
2. in geval van vervanging de bestaande woning wordt gesloopt, en in geval van verplaatsing de locatie van de woning aan de woonbestemming wordt onttrokken, en
3. het oppervlak van de nieuwe woning inclusief de bijgebouwen niet meer bedraagt dan 300 m², of de maat die het bestemmingsplan buitengebied als algemene regel hanteert voor bestaande burgerwoningen, dan wel niet meer dan het oppervlak van de bestaande woning inclusief de bestaande bijgebouwen indien dit oppervlak meer bedraagt dan 300 m², en
4. de nieuwe woning qua omvang en uitstraling wordt ingepast binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten."

Voor dit bestemmingsplan wordt aan deze voorwaarden voldaan. Het gaat om vervangende nieuwbouw, waarbij de bestaande woning wordt gesloopt (ad 1 en 2). Voor het bebouwingsoppervlak wordt aangesloten bij de maat die het bestemmingsplan buitengebied als algemene regel hanteert voor bestaande burgerwoningen (ad 3). De nieuwe woning wordt op een landschappelijk en cultuurhistorisch verantwoorde wijze ingepast (ad 4, zie Hoofdstuk 3).

Toetsing plangebied

Er zijn achttien kaarten als bijlage bij de Verordening opgenomen. Uit de kaart ‘Begrenzing bestaand bebouwd gebied’ blijkt dat het plangebied in het landelijk gebied is gelegen. De kaart 'Kernenstructuur en netwerkverbindingen' geeft aan dat het meest noordelijke deel van het plangebied tot de 'stroomwegen' behoort (zie afbeelding 2.1). Stroomwegen mogen niet door een uitbreidingslocatie overschreden worden. De woning binnen het plangebied ligt buiten het aanduidingsvlak van de 'stroomweg' (zie het ruimtelijk inrichtingsplan in 3.2). De overige kaarten van de Verordening geven geen specifieke waarden en belemmeringen voor het plangebied aan.

Afbeelding 2.1 Kernenstructuur en netwerkverbindingen (bron: Verordening Romte Fryslân 2014)

2.2.4 Conclusie

De structuurvisie 'Grutsk op 'e Romte!', de 'Omgevingsvisie De Romte Diele' en de 'Verordening Romte Fryslân 2014' leggen geen specifieke belemmeringen aan het plangebied op. Zie ook Hoofdstuk 3 waaruit blijkt dat de toekomstige situatie binnen het plangebied geen afbreuk doet aan landschapswaarden die van provinciaal belang zijn. Het planvoornemen is aldus in overeenstemming met het provinciaal ruimtelijk beleid.

2.3 Gemeente

2.3.1 Geldende bestemmingsplannen

Het plangebied maakt deel uit van bestemmingsplan 'Buitengebied 2016' (vastgesteld d.d. 22 maart 2016) en bestemmingsplan 'Buitengebied, Veegplan 2018' (vastgesteld d.d. 26 maart 2019). De huidige woning is op grond van deze plannen bestemd als 'Wonen'. Voor de nieuwe woonlocatie geldt de bestemming 'Agrarisch'. Tevens gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3', 'Waarde - Archeologie 4', 'Waarde - Cultuurhistorie 1' en de gebiedsaanduiding 'overige zone - recreatieve zone'. In 1.3 is geconcludeerd dat het planvoornemen vraagt om een herziening van het bestemmingsplan. Op 2 november 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten hieraan in principe medewerking te verlenen.
Voor het plangebied geldt tevens de 'Partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf' (vastgesteld d.d. 25 januari 2022). In dit bestemmingsplan heeft de gemeente - in navolging van gewijzigd provinciaal beleid - een regeling opgenomen voor windturbines op een agrarisch erf. Aangezien er binnen het plangebied geen sprake is van windturbines, hoeft er niet aan de regels van dit bestemmingsplan getoetst te worden.

2.3.2 Omgevingsvisie Ooststellingwerf

Op 23 november 2021 heeft de gemeenteraad de 'Omgevingsvisie Ooststellingwerf' vastgesteld. De Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie 2010-2020-2030 (15 september 2009). Het is een visie op de toekomst van de leefomgeving. Het toekomstbeeld is vertaald naar ambities. Eén van die ambities is "Uniek Ooststellingwerf: Ons landschap en onze (cultuur)historie vormen de basis van onze gemeente. We willen deze kwaliteiten behouden, benutten en versterken bij nieuwe ontwikkelingen." Dit betekent onder meer dat plannen moeten passen in het landschap en een meerwaarde moeten opleveren. Bij plannen in het landelijk gebied en aan de randen van de dorpen zal de gemeente beoordelen of er een passend ruimtelijk inrichtingsplan is gemaakt, dat zorgt voor een goede verankering van het plan in het landschap. In Hoofdstuk 3 komt dit ruimtelijk inrichtingsplan aan bod.
In de Omgevingsvisie zijn drie gebiedskompassen opgenomen. Het plangebied valt onder gebiedskompas 'Het Westelijke Ooststellingwerf'. Binnen dit gebiedskompas geldt dat voor nieuwe functies ruimte gezocht moet worden binnen bestaande structuren. Eén van die structuren is de lintbebouwing op de hogere zandruggen, die gekenmerkt worden door hun verweving met het landschap. Nieuwbouw mag niet leiden tot het aan elkaar groeien van dorpslinten.
Voorliggend bestemmingsplan heeft betrekking op het verplaatsen van een woning. Deze woning wordt gebouwd binnen het bebouwingslint, met respect voor landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Daarbij wordt het plaatselijke doorzicht naar het achterliggende landschap gehandhaafd. Zie hiervoor het ruimtelijk inrichtingsplan in 3.2. Het bestemmingsplan sluit hiermee aan bij de Omgevingsvisie.

2.3.3 Woon(zorg)visie Ooststellingwerf 2022-2026

Op 25 januari 2022 heeft de gemeenteraad de 'Woon(zorg)visie Ooststellingwerf 2022-2026' vastgesteld. In deze Woon(zorg)visie beschrijft de gemeente hoe de woningmarkt zich in de periode tot 2026 kan ontwikkelen. De Woonvisie is een uitwerking van de Omgevingsvisie Ooststellingwerf. De gemeente wil een sturende en regisserende rol spelen op de woningmarkt. Dit komt tot uitdrukking in de vier thema's die centraal staan: inzetten op een passend groeiscenario; mismatch tussen vraag en aanbod (verhelpen); organiseren van wonen en zorg; werken aan leefbaarheid en duurzaamheid.
Met de Woonvisie zet de gemeente in op het groeiscenario ‘trendmatig hoog’ van 520 woningen.[1] Planmatige nieuwbouw moet vooral in de drie kerndorpen (Oosterwolde, Appelscha, Haulerwijk) en in Donkerbroek en Oldeberkoop plaatsvinden. De behoefte in Oldeberkoop tot 2030 varieert van 15-85 nieuwe woningen, waarbij het scenario ‘trendmatig hoog’ uitgaat van 20 woningen. De woonvisie beschrijft dat er behoefte is aan verschillende woningtypes, vooral aan starterswoningen en levensloopbestendige woningen. Daarnaast is ruimte voor luxere koopwoningen boven de € 300.000 (tot maximaal 30% van het totale bouwprogramma). Dit planvoornemen heeft betrekking op de bouw van een luxere koopwoning. Dit past dus in de Woonvisie. Hierbij moet opgemerkt worden dat er met dit plan geen woning aan de woningvoorraad wordt toegevoegd (of aan de woningbouwafspraken wordt onttrokken). Het gaat hier immers om het vervangen van een bestaande woning.

2.3.4 Welstandsnota

Het plangebied is in de Welstandsnota (versie d.d. 23 juni 2009) ingedeeld bij het 'buitengebied'. Dit betekent dat de te bouwen woning moet voldoen aan de gebiedsgerichte criteria voor het buitengebied. De bouwtekeningen voor de woning zullen te zijner tijd - in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen' - aan de welstandscommissie ter beoordeling worden voorgelegd.

2.3.5 Conclusie

Voor de woningbouw binnen het plangebied moet afgeweken worden van het geldende bestemmingsplan. Dit gebeurt in aansluiting bij de Omgevingsvisie en Woon(zorg)visie. Het planvoornemen past daarmee binnen het ruimtelijk beleid van de gemeente.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Huidige situatie

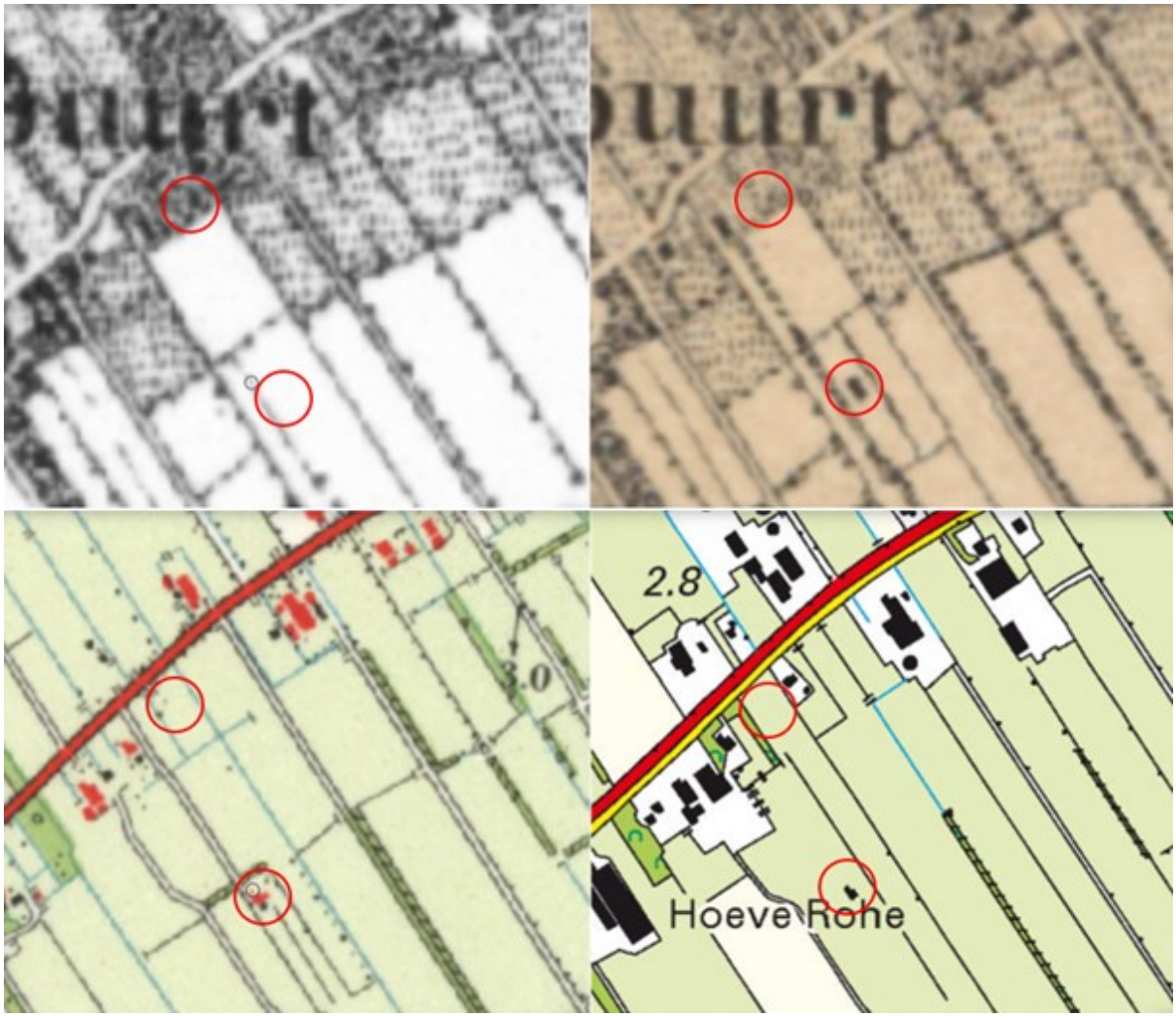
Het plangebied bestaat in feite uit twee locaties. Afbeelding 3.1 brengt ze beide in beeld. Het gaat om de bestaande woning op de achtergrond en de nieuwbouwlocatie op de voorgrond. De bestaande woning ligt op circa 250 m van de Bovenweg, te midden van agrarische percelen. Het gaat om een voormalige melkrundveehouderij. De boerderij werd rond 1910 gebouwd en was ontsloten via het erf van Bovenweg 51 (zie inzet afbeelding 3.1). Rond 2004 verdwijnt de ontsluitingsweg. De woning staat dan al geruime tijd leeg. Op dit moment verkeert de woning in een dermate slechte staat, dat er sprake is van instortingsgevaar. De nieuwbouwlocatie ligt in het bebouwingslint van de Bovenweg. Ten oosten en westen liggen woonpercelen. Ook aan de overzijde van de Bovenweg wordt gewoond. De nieuwbouwlocatie bestaat uit grasland. Het beeld van de westgrens wordt bepaald door de hoogopgaande beplanting op het erf van Bovenweg 51. De oost- en zuidgrens zijn daarentegen juist 'open'. Hier ontbreekt opgaande beplanting, op een enkele boom op het erf van Bovenweg 49 na. De nieuwbouwlocatie grenst aan de weg die parallel aan de Bovenweg ligt. Langs deze weg is een brede sloot aanwezig. De nieuwbouwlocatie wordt aan de noordwestkant ontsloten via een dam over deze sloot.

Afbeelding 3.1 Huidige situatie nieuwbouwlocatie (bron: Street view)

3.2 Toekomstige situatie

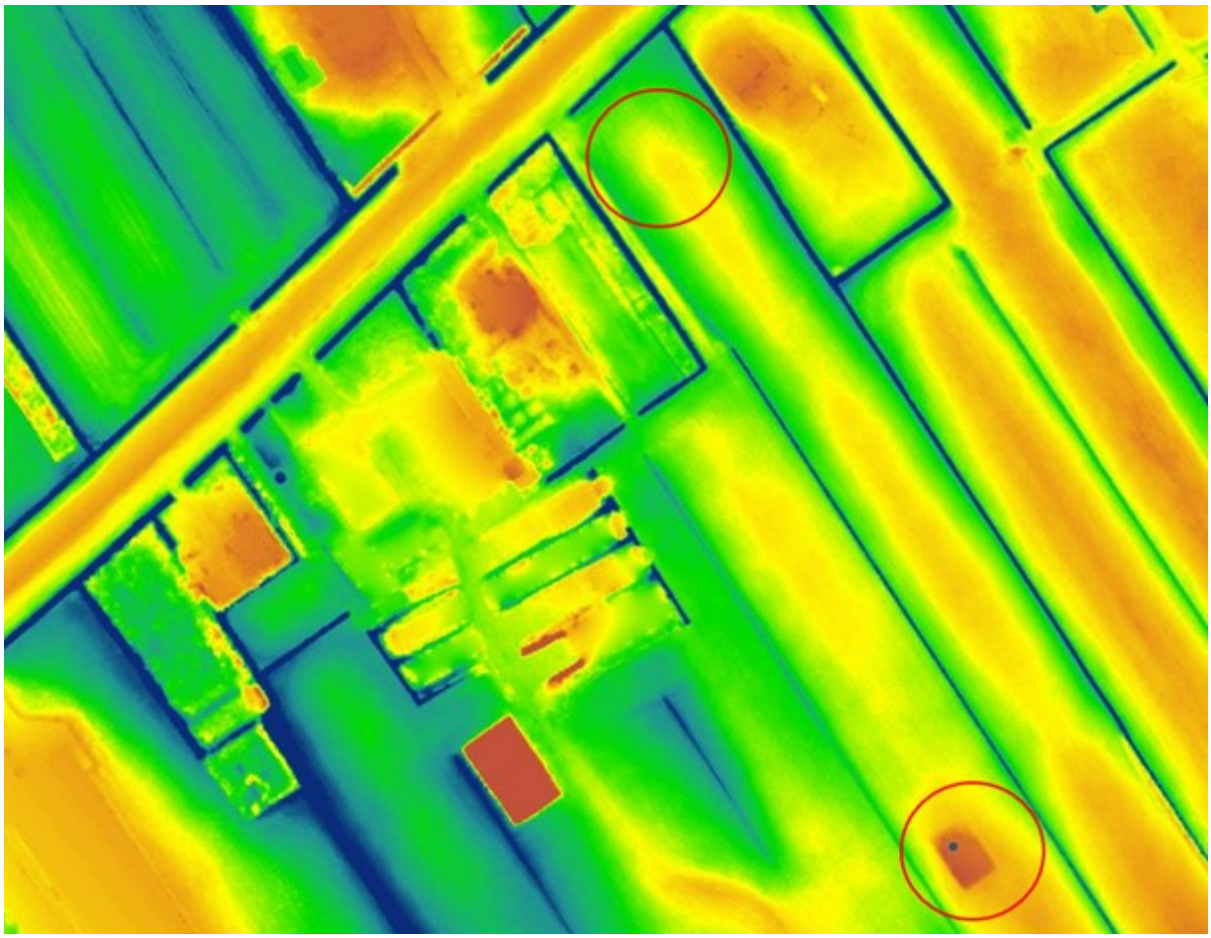
Het plangebied is onderdeel van de 'Zuidelijke Wouden' en te karakteriseren als een hoogveenontginning. In afbeelding 3.2 zijn vier kaartfragmenten opgenomen van de omgeving van het plangebied. Te zien is dat het plaatselijke landschap ontgonnen is vanaf de Bovenweg in lange, smalle stroken. Hierdoor is het kenmerkende opstrekkende verkavelingspatroon ontstaan. De lange zijden van de kavels worden meestal begeleid door boomsingels en sloten. De kaartfragmenten laten zien dat deze structuur rondom het plangebied vrijwel verdwenen is. De opstrekkende verkavelingsrichting is nog herkenbaar, maar door de schaalvergroting van de landbouw zijn in de loop der jaren veel sloten en boomsingels verdwenen. De voormalige melkrundveehouderij binnen het plangebied is op de kaart van 1909 voor het eerst te zien. Uit de kaart van 1966 blijkt dat de bebouwing ontsloten werd via het erf van Bovenweg 51. De nieuwbouwlocatie is sinds de ontginning deels bebost en deels in gebruik als akkerperceel. De bebouwing rond deze locatie is omstreeks 1970 gebouwd. Midden jaren twintig van de vorige eeuw is de Bovenweg rechtgetrokken. Ongeveer 50 jaar later is de parallelweg aangelegd. De nieuwbouwlocatie is hierdoor dichter op de weg komen te liggen. De kaart van 2021 toont de huidige situatie binnen het plangebied. De voormalige melkrundveehouderij op nummer 49 ligt geïsoleerd in het landschap. De ontsluitingsweg is verdwenen. Het erf van Bovenweg 51 blijkt te zijn verbreed in oostelijke richting en is met opgaande beplanting omgeven. Sinds de jaren zestig is de hoeveelheid bebouwing rond de Bovenweg toegenomen. Dat geldt ook voor de schaalgrootte van het landschap, met name door de ruilverkaveling en de houtsingels die daarbij verdwenen zijn.

Afbeelding 3.2 Topografische kaarten uit 1850/1900, 1909, 1966 en 2021 (bron: topotijdreis.nl)

Ter hoogte van de nieuwbouwlocatie is vanaf de Bovenweg een fraai doorzicht naar het achterliggende landschap aanwezig. De opstrekkende verkavelingsrichting is hier nog herkenbaar, vooral door het

aanwezige slotenpatroon. Dit is zichtbaar op de hoogtekaart die in afbeelding 3.3 is opgenomen. Deze kaart laat zien dat de bestaande woning op nummer 49 op een plaatelijke verhoging in het landschap ligt. Binnen de nieuwbouwlocatie is het middendeel hoger (circa 3,35 +N.A.P.) dan de randen (circa 2,25 +N.A.P.). De nieuwbouwlocatie is aan de westkant in feite al ingepast door de opgaande beplanting van het erf bij Bovenweg 51. De oostkant vraagt wel om een inpassing, ook met het oog op de privacy van de bewoners op nummer 47. Van belang daarbij is dat het doorzicht naar het achterliggende landschap niet geblokkeerd wordt.

Afbeelding 3.3 Hoogtekaart (bron: ahn.nl)

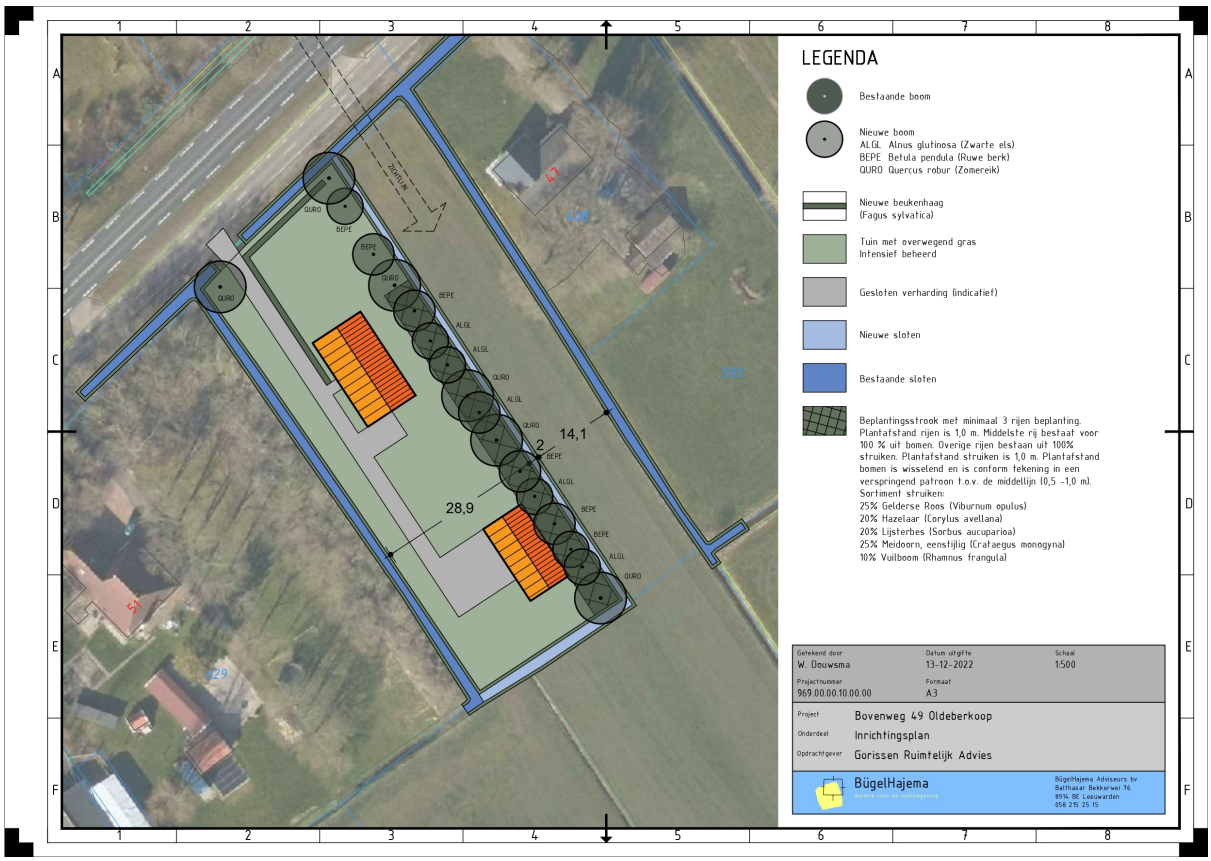
Het ruimtelijk inrichtingsplan is weergegeven in afbeelding 3.4. Zie Bijlage 3 voor de tekening op schaal 1: 500.
De huidige woning wordt geheel gesloopt. Daarna wordt het voormalige bouwperceel als agrarisch land in gebruik genomen. Dat is eerder al gebeurd met de bijbehorende erfverharding, erfbeplanting en ontsluitingsweg. Op dit moment is er alleen nog een woning aanwezig.

De nieuwbouwlocatie aan de Bovenweg wordt opgesplitst in twee delen. Het oostelijke deel blijft vrij van bebouwing en opgaande beplanting. Hierdoor blijft het doorzicht vanaf de Bovenweg naar het achterliggende landschap bestaan. Deze strook behoudt zijn huidige agarische bestemming (zie 3.3.2). Daarmee is de openheid tevens jurdisch geborgd. De strook krijgt een breedte van circa 14 m. Dit leidt ertoe dat er een substantiële afstand tot de woning op nummer 47 gecreëerd wordt, met het oog op de privacy.

Het westelijke deel van de nieuwbouwlocatie wordt ingericht als woonperceel. Dit perceel krijgt een breedte van circa 29 m en een diepte van circa 89 m. Aan de oost- en zuidkant wordt het woonperceel begrensd door een nieuwe greppel. Aan de oostkant wordt voorzien in een houtsingel met gedeeltelijke onderbegroeiing. Aan de noordwestkant, nabij de bestaande ontsluitingsweg, komt een solitaire zomereik. Langs de ontsluitingsweg en de noordgrens wordt een beukenhaag aangelegd. Beide zorgen voor een groene inpassing van het voorerf. De oostelijke houtsingel bestaat afwisselend uit zomereiken, ruwe berken en zwarte elzen. Het eerste deel van de houtsingel krijgt geen ondergroei, zodat de bewoners van Bovenweg 47 - onder de boomkronen door - zicht op de Bovenweg blijven houden. Ter hoogte van de nieuwe woning wordt de houtsingel verdicht met ondergroei van gelderse roos, hazelaar, lijsterbes, meidoorn en vuilboom. Dit

draagt bij aan de privacy voor nummer 47 en de toekomstige bewoners van de nieuwbouwlocatie. Zie verder Bijlage 3 voor het sortiment en de wijze van aanplant.

De woning wordt evenwijdig aan de lengterichting van het perceel gesitueerd. Tezamen met de nieuwe houtsingel wordt daarmee het opstrekkende karakter van het perceel benadrukt. De woning krijgt een oppervlak van maximaal 175 m^2. Daarachter is ruimte voor bijgebouwen met een oppervlak van maximaal 200 m^2. Deze bijgebouwen worden uitgerust met zonnepanelen en worden achterop het perceel geplaatst om zoveel mogelijk te kunnen profiteren van bezonning.

Afbeelding 3.4 Ruimtelijk inrichtingsplan

Verkeer en parkeren

Op basis van de CROW-publicatie nr. 381 'Toekomstbestendig parkeren, van parkeerkencijfers naar parkeernormen' (versie 2018) bedraagt de verkeersgeneratie van een vrijstaande koopwoning binnen het buitengebied (niet stedelijk) 7,8-8,6 motorvoertuigbewegingen per etmaal.

De nieuwbouwlocatie wordt rechtstreeks ontsloten op de parallelweg. Vanaf het ontsluitingspunt is er - naar beide kanten toe - goed zicht op deze weg (en vice versa). Er worden, mede gelet op de beperkte verkeersgeneratie op de parallelweg, geen knelpunten met het oog op de verkeersveiligheid en -doorstroming verwacht.

De CROW-publicatie geeft voor een vrijstaande koopwoning binnen het buitengebied (niet stedelijk) aan dat rekening moet worden gehouden met een parkeerbehoefte van 2-2,8 parkeerplaatsen. Uit afbeelding 3.4 blijkt dat binnen het plangebied voldoende ruimte is om aan deze parkeerbehoefte tegemoet te kunnen komen.

3.3 Juridische vormgeving

3.3.1 Algemeen

In artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening zijn bepalingen omtrent de inhoud van het bestemmingsplan opgenomen. Het eerste lid van dit artikel schrijft voor dat de gemeenteraad "voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vast [stelt], waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven." Een bestemmingsplan bestaat - conform paragraaf 3.1 Besluit ruimtelijke ordening - uit drie delen:

- Een verbeelding van het plangebied waarin de bestemmingen van alle gronden zijn aangewezen.
- De regels waarin de bestemmingen worden beschreven en waarbij per bestemming de doeleinden worden genoemd. De regels en verbeelding vormen tezamen het juridische bindende deel van het bestemmingsplan. Beide zijn opgezet volgens de landelijke standaarden voor de uitwisseling en vergelijkbaarheid van digitale bestemmingsplannen (IMRO 2012 en SVBP 2012).
- Bij het bestemmingsplan hoort een toelichting, waarin onder meer de keuze van de bestemmingen en de uitvoerbaarheid zijn verantwoord.

Het bestemmingsplan wordt langs elektronische weg via www.ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar gesteld.

3.3.2 Bestemmingsregels

In het navolgende wordt de algemeen gehanteerde opbouw van de regels toegelicht. Deze ziet er als volgt uit:

- Hoofdstuk 1 Inleidende regels;
- Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels;
- Hoofdstuk 3 Algemene regels;
- Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels.

De tekst hieronder bespreekt deze hoofdstukken puntsgewijs. Voor de regels is aansluiting gezocht bij de bestemming 'Wonen' uit het bestemmingsplan 'Buitengebied 2016, Veegplan 2018' (vastgesteld d.d. 26 maart 2019).

Inleidende regels
Dit onderdeel bestaat uit de begrippen (Artikel 1) en de wijze van meten (Artikel 2). Deze artikelen geven aan wat in de regels onder bepaalde begrippen moet worden verstaan en hoe moet worden gemeten bij de toepassing van de bouwregels of sommige gebruiksregels van het plan. Dit is alleen het geval wanneer begrippen niet op voorhand voor een eenduidige uitleg, in overeenstemming met normaal spraakgebruik, vatbaar zijn. De gemeente heeft bindende afspraken over planregels opgesteld. Deze zijn aangepast in overeenstemming met de eisen van de SVBP2012. Alle begrippen zijn in alfabetische volgorde opgenomen, met uitzondering van de eerste begrippen 'plan' en 'bestemmingsplan'.'

Bestemmingsregels
Hoofdstuk 2 van de regels bevat de bestemmingsregels. Aan de locatie van de bestaande woning is de bestemming 'Agrarisch' (Artikel 3) toegekend. Deze woning is daarmee 'wegbestemd'. De nieuwbouwlocatie is bestemd als 'Wonen' (Artikel 4). Voor deze bestemming geldt dat het hoofdgebouw binnen het bouwvlak gebouwd moet worden. Er geldt een maximum oppervlak van 175 m² voor het hoofdgebouw. Het totale oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 200 m^2 zijn. De goot- en bouwhoogte van het hoofdgebouw mogen maximaal 3,5 m respectievelijk 8 m bedragen. Er zijn voorwaardelijke verplichtingen in de bestemming 'Wonen' opgenomen voor de sloop van de bestaande woning en de uitvoering en instandhouding van het ruimtelijk inrichtingsplan. Daarmee wordt juridisch afgedwongen dat de bestaande woning gesloopt wordt voordat het nieuwe woonperceel in gebruik wordt genomen en dat de nieuwbouwlocatie conform het ruimtelijk inrichtingsplan wordt ingericht en beheerd.
Naast de bestemming 'Wonen' gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3' (Artikel 5), 'Waarde - Archeologie 4' (Artikel 6) en 'Waarde - Cultuurhistorie 1' Artikel 7). Deze dubbelbestemmingen zijn gericht op het behoud van archeologische en cultuurhistorische waarden en bevatten ondermeer regels voor grondroerende werkzaamheden (zie ook 4.9).

Algemene regels
In hoofdstuk 3 van de regels zijn de algemene regels opgenomen. Deze worden hieronder kort toegelicht.

ANTI-DUBBELTELREGEL
Het doel van de anti-dubbeltelregel (Artikel 8) is om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Kort gezegd, komt het erop neer, dat grond die één keer in beschouwing is genomen voor het toestaan van gebouwen, niet een tweede maal mag meetellen voor de toelaatbaarheid van andere gebouwen, als die grond inmiddels tot een ander bouwperceel is gaan behoren.

ALGEMENE BOUWREGELS
De algemene bouwregels (Artikel 9) bevatten regels voor kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie.

ALGEMENE GEBRUIKSREGELS
In de algemene gebruiksregels (Artikel 10) is aangegeven welke specifieke vormen van gebruik in elk geval strijdig is met de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Wonen'.

ALGEMENE AFWIJKINGSREGELS
In de algemene afwijkingsregels (Artikel 11) is een aantal bepalingen opgenomen die het mogelijk maken om het plan op ondergeschikte punten aan te passen. Het verlenen van een omgevingsvergunning met afwijking mag geen automatisme zijn en moet zorgvuldig afgewogen en gemotiveerd worden.

OVERIGE REGELS
In de overige regels (Artikel 12) zijn de gemeentelijke parkeernormen opgenomen (zie ook 3.2).

Overgangs- en slotregels
In dit hoofdstuk zijn het overgangsrecht en de slotregel opgenomen (in Artikel 13 en Artikel 14).
Voor de redactie van het overgangsrecht geldt het Besluit ruimtelijke ordening. Bebouwing die niet voldoet aan de bepalingen van dit bestemmingsplan is onder het overgangsrecht gebracht. Een geringe uitbreiding van de bebouwing met 10% wordt mogelijk gemaakt.
Het gebruik van gronden en bebouwing dat in strijd is met dit nieuwe bestemmingsplan op het tijdstip van inwerkingtreding, mag in beginsel worden voortgezet. Wijziging van dit strijdige gebruik is verboden, indien de afwijking van het plan wordt vergroot. Indien het strijdige gebruik, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
In de slotregel van het bestemmingsplan wordt aangegeven onder welke titel het bestemmingsplan wordt vastgelegd.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 m.e.r.-plicht

In bijlage C en D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van een ruimtelijk plan of besluit plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Het planvoornemen valt niet onder categorie D 16.1 van het Besluit m.e.r.: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen' (zie 2.1.2). De drempelwaarde voor woningbouw (2000 woningen of 100 ha) wordt evenmin gehaald. Er wordt één woning vervangen. Voor activiteiten die beneden de drempelwaarde van bijlage D blijven, bestaat de verplichting om een zogeheten 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' te doorlopen. Een vormvrije m.e.r.-beoordeling betekent dat er géén MER wordt opgesteld, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Deze 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van bijlage III van de Europese Richtlijn Milieueffectbeoordeling (85/337/EEG en latere wijzigingen). Bijlage III noemt de volgende drie hoofdthema's:

- de kenmerken van de activiteit;
- de plaats van de activiteit;
- de kenmerken van het potentiële effect.

De kenmerken en plaats van de activiteiten zijn in de voorgaande hoofdstukken aan bod geweest (zie met name Hoofdstuk 3). In het onderhavige hoofdstuk zijn de kenmerken van het potentiële effect beschreven. Hieruit volgt dat er voor de relevante omgevingsaspecten geen negatieve effecten te verwachten zijn. Er is sprake van een aanvaardbaar project.

4.2 Wet geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen geluidzones, met uitzondering van wegen die tot een woonerf behoren en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. De breedte van een geluidzone wordt bepaald door het aantal rijstroken en de ligging in stedelijk of buitenstedelijk gebied. Als een ruimtelijk plan voorziet in nieuwe geluidgevoelige bebouwing binnen de zone van een weg, kan akoestisch onderzoek nodig zijn.
Het plangebied ligt in buitenstedelijk gebied en valt binnen de zone van de N351/Bovenweg en de Bovenweg/parallelweg. Deze wegen hebben een snelheidsregime van 80 km/uur respectievelijk 60 km/uur. Adviesbureau WMA heeft een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is opgenomen als Bijlage 1. In dit rapport zijn de volgende conclusies opgenomen:
"Uitgaande van de huidige bouwlocatie is uit het onderzoek gebleken dat de geluidsbelasting vanwege de N351 Bovenweg boven de voorkeurswaarde van 48 dB uitkomt. De geluidswaarde blijft beneden de maximale waarde van 58 dB. Redelijkerwijs gesproken is het niet mogelijk om via bron- of afschermende maatregelen de geluidsbelasting op het gebouw te verlagen. Het ligt daardoor in de rede om een hogere waarde geluid vast te stellen. Om het plan mogelijk te maken dient een hogere grenswaarde geluid te worden vastgesteld door de gemeente voor de N351 Bovenweg. Bij het bouwkundig ontwerp van enkele gevels dient rekening te worden gehouden met voldoende geluidsisolatie om een aanvaardbaar binnenklimaat te waarborgen (maximaal 33 dB binnen). Uitgangspunt daarvoor is de cumulatieve geluidsbelasting zonder aftrek [...]. De geluidsbelasting vanwege de parallelweg voldoet aan de voorkeurswaarde van 48 dB."
Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is door het college van burgemeester en wethouders een ontwerpbesluit hogere grenswaarden vastgesteld. De initiatiefnemer houdt bij het op te stellen woningontwerp rekening met voldoende geluidsisolatie, zodat de maximale binnenwaarde van 33 dB niet overschreden wordt.
Indirecte (geluid)hinder is redelijkerwijs uit te sluiten. In 3.2 is aangegeven dat de totale verkeersgeneratie van de woning binnen het plangebied maximaal 9 motorvoertuigbewegingen per etmaal bedraagt. Dit leidt tot een verwaarloosbaar effect op de gevelbelasting van omliggende woningen.

4.3 Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering (editie 2009). Een richtafstand is de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten.
Het dichtstbijzijnde bedrijf is de melkrundveehouderij van de initiatiefnemer aan de Bovenweg 53 te Oldeberkoop. Voor dit bedrijf geldt een grootste richtafstand van 100 m vanwege het aspect 'geur'. De nieuwe woning komt op een afstand van minimaal 85 m van het agrarisch bouwvlak en perceelgrens te liggen. Deze kortere afstand wordt aanvaarbaar geacht. De melkrundveehouderij op nr. 53 is een bedrijf met een relatief beperkte omvang (80 stuks melkvee en 4 stuks jongvee). Een gemiddelde melkrundveehouderij is 30% groter.[2] Er zijn geen uitbreidingsplannen. Verwacht mag worden dat de kortere afstand (van 15 m) voor de nieuwe woning een aanvaardbaar woon- en leefklimaat niet in de weg staat. Het ontbreken van geurklachten in de omgeving van het bedrijf, waarbij woningen op veel kortere afstand liggen (16-22 m), ondersteunt deze verwachting.
Ook voor de melkrundveehouderij zelf heeft de nieuwe woning geen negatief effect. Voor eventuele uitbreidingsplannen zijn de woningen aan de Bovenweg 51 en 55 te Oldeberkoop maatgevend. Deze woningen liggen op respectievelijk 16 m en 22 m van het agrarisch bouwvlak. De nieuwe wonig perkt de ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf dus niet in. Overigens ligt de huidige woning op nr. 49 op 41 m van het agrarisch bouwvlak. In dit opzicht treedt dus een verbetering van de ontwikkelingsmogelijkheden voor het bedrijf op.
De kortere afstand van 85 m past tenslotte binnen de Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf (2010), die uitgaat van een minimale afstand van 50 m tussen agrarische bedrijven en woningen binnen het buitengebied.

4.4 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels met betrekking tot luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Het planvoornemen leidt, zoals gezegd in 4.2, tot een beperkte verkeersaantrekkende werking. Het gaat om een toename van maximaal 9 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Op grond van de Wet milieubeheer draagt het project daarmee 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit blijkt uit de doorlopen NIBM-toets, waarvan het resultaat is weergegeven in afbeelding 4.1. Nader onderzoek naar luchtkwaliteit is niet noodzakelijk.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	9
	Aandeel vrachtverkeer	10,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$	**0,01**
	PM_{10} in $\mu g/m^3$	**0,00**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Afbeelding 4.1 NIBM-berekening (bron: infomil.nl)

4.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook de risico's die luchthavens geven vallen hieronder. Inwoners van een bepaald gebied kunnen te maken krijgen met plaatsgebonden risico (PR). Dit is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof. In theorie zou die persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats moeten bevinden. Deze kans mag niet groter zijn dan één op de miljoen. Het groepsrisico (GR) legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het is een maatstaf voor de verwachte omvang van een ramp. Bij de berekening van het GR spelen twee factoren mee:

1. de aard en de hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen;
2. het aantal potentiële slachtoffers. In een omgeving met veel inwoners is dit aantal bijvoorbeeld groter dan in een dunbevolkt gebied.

Het plangebied ligt buiten de invloedzones van bedrijven die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen vallen, van overige gevaarlijke inrichtingen en van aardgastransportleidingen. Zie afbeelding 4.2. De ligging van het plangebied is globaal aangeduid met een blauwe cirkel. De rode lijn geeft aan dat de N351/Bovenweg is aangewezen als transportroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor deze transportroute geldt geen plaatsgebonden risico. Aangezien de nieuwe woning een bestaande woning vervangt, is er geen sprake van een verhoging van het groepsrico. Een verantwoording op dit punt kan dan ook achterwege blijven. Onderzoek naar externe veiligheid is niet noodzakelijk.

Afbeelding 4.2 Uitsnede Risicokaart (bron: atlasleefomgeving.nl)

4.6 Bodem

De Wet bodembescherming (Wbb) beoogt een effectieve bescherming te bieden voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater. Aan de ene kant bevat de wet bepalingen ter regulering van handelingen die een bedreiging vormen voor bodem en grondwater. In de tweede plaats is de wet gericht op de aanpak en sanering (of beheer) van bestaande verontreinigingen. Door bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen' te toetsen aan de Wbb, kan voorkomen worden dat de woning gebouwd wordt op verontreinigde grond. De Wbb is de wettelijke grondslag voor enkele besluiten en regelingen. Eén daarvan is het Besluit Bodemkwaliteit.
Het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) streeft naar duurzaam bodembeheer waarbij een balans gezocht wordt tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu enerzijds en het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen anderzijds. Het Besluit bevat regels voor kwaliteitsborging (Kwalibo), bouwstoffen, grond en baggerspecie. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet de vraag worden beantwoord of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Het uitgangspunt hierbij is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet. Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

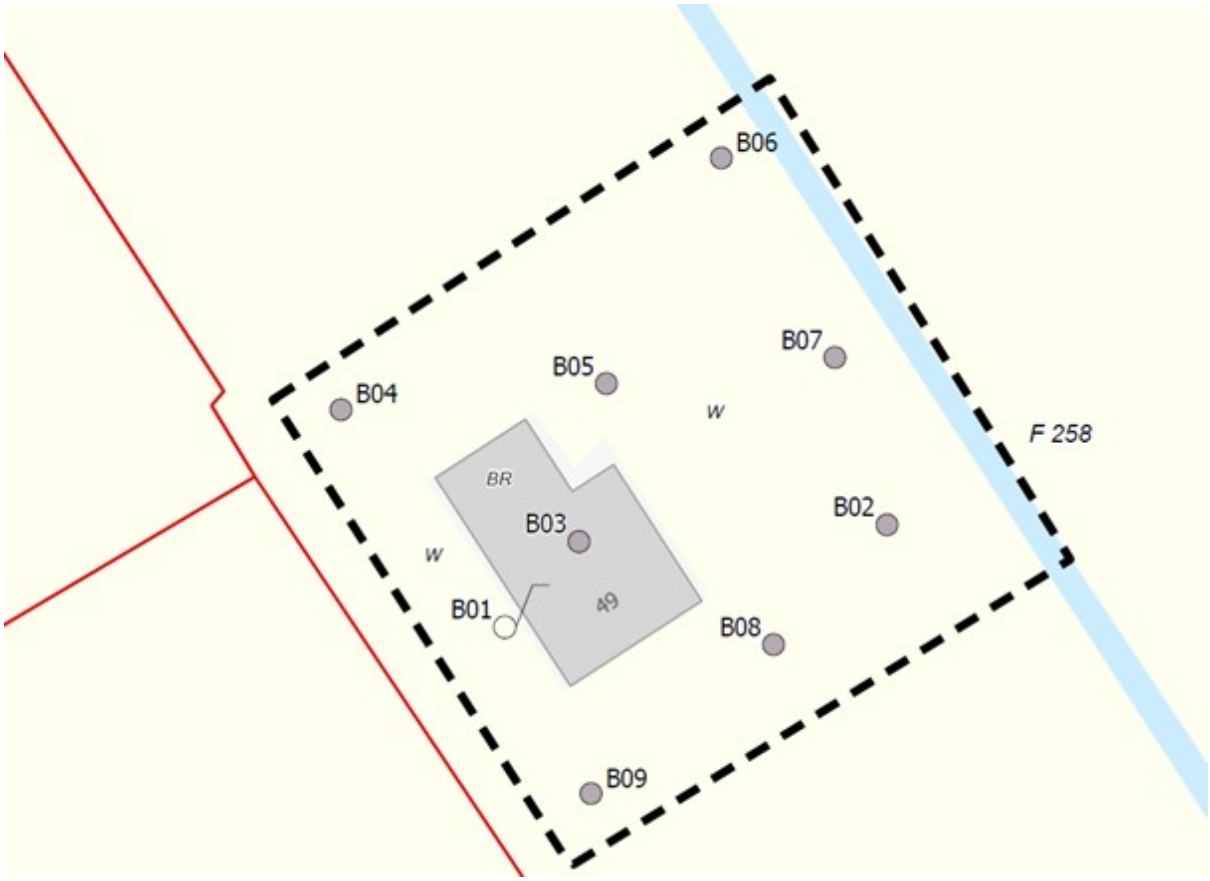
Ortageo Noordoost B.V. heeft binnen het bestaande woonperceel en het nieuwe woonperceel een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De boorpunten binnen beide locaties zijn weergegeven in afbeelding 4.3a/b. Beide percelen krijgen een andere bestemming. Het bestaande woonperceel gaat van 'Wonen' naar 'Agrarisch' en het nieuwe woonperceel van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Ortageo komt tot de volgende conclusies voor het bestaande woonperceel:

- "Er zijn visueel geen bodemvreemde bijmengingen of andere indicaties waargenomen die kunnen duiden op een mogelijke bodemverontreiniging;
- In het samengestelde mengmonster BM1 van de bovengrond is een zeer licht verhoogd gehalte lood gemeten (gelijk aan detectiegrens). Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- In de overige samengestelde mengmonsters van de boven- en ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- Het grondwater bevat licht verhoogde concentraties kobalt en zink en een matig verhoogde concentratie nikkel. Na herbemonstering is een sterk verhoogde concentratie nikkel gemeten. Gezien het ontbreken van een bekende antropogene bron of oorzaak en het zeer slecht doorlatende pakket (leem) waar het filter in staat wordt verwacht dat sprake is van een natuurlijke oorzaak;
- Hoewel voor nikkel de tussenwaarde/interventiewaarde in het grondwater wordt overschreden, wordt gezien het ontbreken van een bekende antropogene bron of oorzaak verwacht dat sprake is van een natuurlijke oorzaak. Nader onderzoek wordt daarom niet zinvol geacht;
- De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bestemmingswijziging naar agrarisch perceel."

Voor het nieuwe woonperceel worden de volgende conclusies getrokken:

- "Er zijn visueel geen bodemvreemde bijmengingen of andere indicaties waargenomen die kunnen duiden op een mogelijke bodemverontreiniging;
- Op de vermoede locatie van de mogelijke slootdemping zijn geen aanwijzingen aangetroffen dan op locatie daadwerkelijk een sloot gedempt is;
- In de samengestelde mengmonsters van de bovengrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als “altijd toepasbaar”;
- Het grondwater bevat een licht verhoogde concentraties barium;
- De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bouwactiviteiten en herbestemming naar wonen."

Op grond van het voorgaande is op beide locaties geen nader bodemonderzoek nodig. Zie verder Bijlage 2 voor de details van het verkenend bodemonderzoek.

Afbeelding 4.3a Overzicht boorpunten bestaande woonperceel (bron: Ortageo Noord B.V.)

Afbeelding 4.3b Overzicht boorpunten nieuwe woonperceel (bron: Ortageo Noord B.V.)

4.7 Water

Beleid

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Deze paragraaf laat zien op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het plangebied ligt in het beheergebied van Wetterskip Fryslân. Het waterbeleid voor dit gebied is vastgelegd in het 'Waterbeheerplan 2022-2027'.

Plangebied

De huidige en toekomstige inrichting van het plangebied zijn toegelicht in Hoofdstuk 3. Daaruit blijkt dat dit bestemmingsplan betrekking heeft op vervangende nieuwbouw. Het bebouwd oppervlak neemt daardoor toe met maximaal 225 m^2 (375-150 m^2). Inclusief terreinverharding bedraagt de totale toename in verhard oppervlak maximaal 300 m^2. De drempel voor compensatie van oppervlakteverharding binnen het landelijk gebied (1.500 m^2) wordt daarmee niet gehaald.

Er wordt voorzien in waterberging aan de zuid- en oostzijde van het nieuwe woonperceel. Dit gebeurt door een greppel van maximaal 2 m breed (bodembreedte maximaal 1,5 m) en 40 cm diep op de perceelgrens aan te leggen. De greppel wordt via een verhoogde of 'geknepen' uitlaat aangesloten op de schoutsloot langs de Bovenweg. Hierdoor kan versnelde afvoer worden voorkomen, en kan het regenwater infiltreren. De grond die bij de aanleg van de greppel vrijkomt, wordt plaatselijk toegepast. De greppel en schouwsloot blijven in eigendom van de initiatiefnemer, die daarmee ook het beheer ervan op zich neemt.

Bij de aanleg van de greppel wordt voldaan aan artikel 2 lid h sub 1 t/m 4 uit de Ontgrondingenverordening Friesland. De greppel is opgenomen op de situatietekening in Bijlage 3. Bij de ontgronding die hiervoor nodig is, worden de volumes uit artikel 2 niet gehaald.[3] De Ontgrondingenwet is daarmee niet van toepassing.

Voor de bouw van de woning wordt uitsluitend gebruik gemaakt van duurzame en niet-uitlogende bouwmaterialen. Dat betekent dat er geen uitspoeling van verontreinigende stoffen naar het grond- of oppervlaktewater plaatsvindt.
Geconcludeerd kan worden dat dit bestemmingsplan geen (negatief) effect heeft op de waterhuishouding.

Watertoetsprocedure
Op 14 januari 2023 is de digitale watertoetsprocedure doorlopen. Daaruit volgt dat voor het plan de normale procedure van toepassing is (zie het 'watertoetsdocument' in Bijlage 5).

4.8 Ecologie

Quickscan
In het kader van de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk om bij ruimtelijke ontwikkelingen te beoordelen in hoeverre er natuurwaarden in het geding zijn. Het plangebied is bezocht door een ecoloog van Alecedo Natuurprojecten en beoordeeld op het voorkomen van natuurwaarden. Daarbij is zowel naar soortbescherming als gebiedsbescherming gekeken. De resultaten van het onderzoek zijn samengevat in het rapport 'Quickscan Flora & Fauna Bovenweg 49 Oldeberkoop' (zie Bijlage 3). De volgende conclusies worden getrokken:

- "Er zijn op de onderzochte locatie geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van beschermde planten- of diersoorten;
- Er zijn vanwege de voorgenomen plannen geen effecten te verwachten die de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten zullen beïnvloeden;
- Er worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden;
- Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen. Conclusie: Ja, door middel van het plaatsen van een kerkuilenkast in de omgeving;
- Aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen is niet noodzakelijk;
- Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000. Conclusie: Dit is niet van toepassing."

De kerkuilenkast in de oude boerderij was niet meer bewoond en is inmiddels - in overleg met Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland - herplaatst naar een nieuwe en betere plek (zie blz. 20 van de Quickscan). Het gaat om de wagenberging op het agrarisch erf van de initiatiefnemer. Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmering vormen voor de uitvoering van het bestemmingsplan.
De provincie Fryslân adviseert om de nieuwbouw natuurinclusief te maken. Gedacht kan worden aan gevelstenen met openingen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen. De initiatiefnemer neemt dit advies over en laat dit uitwerken door de betrokken architect en/of bouwkundig tekenaar.

Stikstof
Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten, de zogeheten 'bouwvrijstelling'. De Raad van State heeft onlangs geoordeeld dat deze bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europees natuurbeschermingsrecht (ABRvS, 2 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3159). Dit betekent dat zowel voor de realisatie- als gebruiksfase de stikstofbelasting verantwoord moet worden.

Realisatiefase
Binnen het plangebied vindt vervangende nieuwbouw plaats. Daarnaast wordt het nieuwe woonperceel bouwrijp gemaakt en ingericht op grond van het ruimtelijk inrichtingsplan uit Bijlage 3. Voor deze sloop- en inrichtingswerkzaamheden worden een kraan, een verreiker en een graafmachine ingezet. Daarnaast is transport nodig voor het aan- en afvoeren van materialen en mobiele werktuigen.
Tijdens de bouwfase worden een mobiele kraan, een verreiker en een betonpomp ingezet. Tenslotte moet rekening gehouden worden met bouwverkeer voor de aanvoer van materialen, mobiele werktuigen en personeel.

Gebruiksfase
Aangezien de nieuwe woning in de plaats komt van een bestaande woning en geen gasaansluiting krijgt, mag aangenomen worden dat in de gebruiksfase sprake is van een afname stikstofuitstoot binnen het plangebied. Voor deze fase hoeft dan ook geen Aeriusberekening te worden opgesteld.

Berekening
Er is een Aeriusberekening voor de realisatiefase opgesteld. Deze is toegevoegd als Bijlage 4. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van een stikstofdepositie van > 0,00 mol/ha/jaar binnen Natura 2000-gebieden. Dit betekent dat het aspect 'stikstof' geen rol speelt bij de uitvoering van het bestemmingsplan.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie
Archeologische waarden dienen op grond van de Erfgoedwet te worden meegewogen in de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen. Voor het bestaande woonperceel geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4'. Op grond daarvan is archeologisch onderzoek nodig bij bodemingrepen met een oppervlak van meer dan 500 m^2 en een ontgravingsdiepte van meer dan 40 cm. Voor de sloop van de aanwezige woning wordt circa 150 m^2 aan grond geroerd. Daarmee wordt de drempel voor archeologisch onderzoek dus niet overschreden. Voor het nieuwe woonperceel geldt eveneens de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Een smalle strook aan de oostkant valt onder de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Binnen deze strook vinden geen bouwactiviteiten plaats. Alleen een klein deel van de nieuwe greppel valt erbinnen (circa 15 $m^{2)}$, maar het te vergaven oppervlak ligt ruim beneden de onderzoeksdrempel (100 m^2). Binnen het overige deel van het woonperceel mogen een woning en bijgebouwen met een gezamenlijk oppervlak van maximaal 375 m^2 worden gebouwd. Voor de nieuwe greppel in dit deel geldt dat deze niet dieper dan 40 cm wordt. Dit betekent dat voor het nieuwe woonperceel de drempel voor archeologisch onderzoek evenmin niet gehaald wordt. Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.
Op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) is aangegeven dat voor de perioden 'ijzertijd-middeleeuwen' en 'steentijd-bronstijd' archeologisch onderzoek nodig is bij bodemingrepen van meer dan 5.000 m^2. Zoals hierboven reeds is aangegeven, wordt deze drempel voor onderzoek niet overschreden. Dit betekent dat op grond van de FAMKE er eveneens geen archeologisch onderzoek nodig is. Daarnaast geldt ook hier dat toekomstige bodemingrepen binnen het plangebied juridisch gebonden zijn aan de ter plaatse geldende dubbelbestemmingen. Er kan dus niet meer grond vergraven worden dan in deze dubbelbestemmingen is opgenomen. Daarmee worden eventueel aanwezige archeologische waarden in de toekomst afdoende beschermd.

Cultuurhistorie
Als gevolg van het beleid Modernisering Monumentenzorg is per 1 januari 2012 in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6) bepaald dat overheden verplicht zijn cultuurhistorie integraal mee te wegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Dit is gebeurd door raadpleging van provinciale en gemeentelijke beleidsnota's (zie Hoofdstuk 2), oude topografische kaarten (zie Hoofdstuk 3) en de Cultuurhistorische Kaart Fryslân (CHK2). Uit de CHK2 blijkt dat het nieuwe woonperceel onderdeel is van een 'boerderijplaats'. Daarnaast is aangegeven dat het plangebied deel uitmaakt van een landschap met 'opstrekkende verkaveling'. Beide waarden worden met het planvoornemen niet aangetast. Zie hiervoor het ruimtelijk inrichtingsplan in Hoofdstuk 3, die uitgaat van een verantwoorde inpassing van bebouwing en erf binnen het landschap. Tenslotte is de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie 1' voor het plangebied opgenomen. Deze zorgt ervoor dat cultuurhistorische waarden beschermd zijn. Geconcludeerd kan worden dat het cultuurhistorisch belang voldoende geborgd is in dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De kosten voor realisatie van dit planvoornemen komen voor rekening van de initiatiefnemer. Dat geldt ook voor eventuele planschadekosten, die daarmee dus 'anderszins verzekerd' zijn. Er zal een planschadeovereenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer worden afgesloten waarin dit is vastgelegd.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht (Bor) verplichten om bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te voeren met het Rijk, de provincie en het waterschap. Dit overleg heeft voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan plaatsgevonden. Er zijn overlegreacties van de Brandweer Fryslân, het Wetterskip Fryslân en de Provincie Fryslân ontvangen. Brandweer Fryslân geeft aan dat het bestemmingsplan met betrekking tot de onderwerpen externe veiligheid, risico's en brandweerzorg geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen. Wetterskip Fryslân adviseert de nieuwe greppel via een verhoogde of 'geknepen' uitlaat aan te sluiten op de bestaande sloten. Daarnaast verzoekt het Wetterskip om de schouwsloot aan de noorzijde te benoemen en aan te geven hoe het beheer ervan geregeld is. Aan beide punten is tegemoet gekomen in 4.7. De Provincie Fryslân geeft aan dat het bouwvlak van de bestaande woning wegbestemd moet worden. Dit is reeds gebeurd door de agrarische bestemming zonder bouwmogelijkheden toe te kennen (zie 3.3). Verder is naar aanleiding van de reactie van de provincie nader onderbouwd waarom er geen archeologisch onderzoek nodig is, is de paragraaf over 'cultuurhistorie' aangepast, is het advies overgenomen om de nieuwe woning natuurinclusief te bouwen en is ingegaan op de Ontgrondingenverordening Friesland. De overlegreacties zijn opgenomen als Bijlage 6.

Het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpbesluit hogere grenswaarden hebben vanaf 19 juli 2023 tot en met 29 augustus 2023 ter inzage gelegen. Tijdens deze terinzagelegging zijn geen zienswijzen ingediend.

Voor de belanghebbenden in de omgeving van het plangebied, was de terinzagelegging niet het eerste contactmoment. Voorafgaand aan de planvorming heeft overleg plaatsgevonden tussen de initiatiefnemer en omwonenden over het planvoornemen en het ruimtelijk inrichtingsplan. De plannen zijn positief ontvangen.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek

Akoestisch onderzoek
Wegverkeer

Woning Bovenweg 49 te Oldeberkoop

Opdrachtgever:	Pieter Gorissen – Gorissen Ruimtelijk Advies
Uitvoering:	Adviesbureau *WMA*
Versie:	18 januari 2023

Verantwoording

Titel	:	“Akoestisch onderzoek woning Bovenweg 49 te Oldeberkoop”
Datum versie	:	18 januari 2023
Uitvoering	:	adviesbureau *WMA* Ludemaborg 26, 9722 WE Groningen **M** 06 – 499 344 34 **E** info@westramilieu.nl **I** www.westramilieu.nl
Opdrachtgever:		Pieter Gorissen – Gorissen Ruimtelijk Advies

INHOUD

1. INLEIDING 4

2. SITUATIE EN UITGANGSPUNTEN 5

2.1 LIGGING EN OMGEVING 5
2.2 UITGANGSPUNT BEBOUWING 5

3. WEG EN VERKEERSSITUATIE 6

3.1 N351 BOVENWEG 6
3.2 PARALLELWEG BOVENWEG 7

4. BEOORDELINGSKADER 8

4.1 GELUIDSNORMEN WEGVERKEER 8
4.2 ISOLATIE BUITENGEVEL 9

5. ONDERZOEKSMETHODE 10

5.1 BEREKENINGSMETHODE 10
5.2 GELUIDSBELASTING 11
5.2.1 Dosismaat L_{den} 11
5.2.2 Aftrek artikel 3.4 RMG 11

6. RESULTATEN 12

6.1 GELUIDSBELASTING N351 BOVENWEG 12
6.2 GELUIDSBELASTING BOVENWEG PARALLELWEG 13
6.3 CUMULATIEVE GELUIDSBELASTING 14
6.4 OVERWEGINGEN MAATREGELEN 15

7. CONCLUSIE 16

BIJLAGEN

1. Inleiding

Een akoestisch onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van het slopen van een woning en ‘terugplaatsen’ van de woning in het bebouwingslint (bestemmingsplanherziening). Het onderzoek richt zich op de mogelijkheden en beperkingen vanwege het geluid van de nabijgelegen wegen.

De woning zal worden gebouwd nabij Bovenweg 49 te Oldeberkoop.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de planontwikkeling en aanvraag wijziging bestemmingsplan. Onderzocht is welke invloed de nabijgelegen wegen hebben op de geluidskwaliteit in het plangebied en op welke wijze hiermee bij de bouw rekening gehouden kan worden.

- Er is onderzocht welke geluidsbelasting het verkeer op de N351 Bovenweg en de Bovenweg parallelweg veroorzaken op de gevels van het bouwplan.

Figuur 1: Impressie van het bouwplan

Het onderzoek heeft plaatsgevonden overeenkomstig het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012”.

In de voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de uitgangspunten en bevindingen van het uitgevoerde onderzoek.

2. Situatie en uitgangspunten

2.1 Ligging en omgeving

Het akoestisch onderzoek heeft betrekking op de bouw van een woning ter hoogte van het adres Bovenweg 49 te Oldeberkoop. De onderstaande luchtfoto en bijlagen A.1 en A.2 geven een overzicht van het plangebied, de wegen en de omgeving.

Figuur 2: Ligging van het plangebied in de omgeving

2.2 Uitgangspunt bebouwing

Uitgangspunt voor de bebouwing is het inrichtingsplan van Bügel Hajema. In het onderzoek is rekening gehouden met de bouw van een woonhuis met een verdiepingshoogte van 3 meter en een totale hoogte van 9 meter en een schuur. Zie hiervoor bijlage A.1. De rekenpunten op de gevel liggen op 2/3 van de hoogte van elke verdiepingshoogte. Zie hiervoor bijlagen C.1 en C.2.

3. Weg en verkeerssituatie

Voor de bepaling van de geluidsbelasting langs wegen zijn de volgende factoren van belang:
a. verkeersintensiteit (totaal aantal motorvoertuigen per etmaal);
b. verkeerssamenstelling (aandeel auto's, middelzware voertuigen, zware voertuigen);
c. verkeersverdeling over een etmaal (dag, avond en nacht);
d. verkeerssnelheid;
e. soort wegdek (normaal asfalt of geluidsarm);
f. wegligging en hoogte;
g. eventueel aanwezige afscherming.
Deze gegevens zijn geïnventariseerd.

De geluidsbelasting wordt per afzonderlijke weg bepaald en getoetst aan de geluidsnorm. De maatgevende N351 Bovenweg en Bovenweg – parallelweg zijn twee afzonderlijke wegen. De overige wegen liggen veel verder weg en zijn niet van belang.

3.1 N351 Bovenweg

De N351 Bovenweg is een buitenstedelijke weg met een maximale wettelijke verkeerssnelheid van 80 km/uur. In het onderzoek is uitgegaan van de huidige wegligging. Op de N351 ligt normaal asfalt (droog asfalt beton)
De modelgegevens zijn opgenomen in de bijlagen D.1, E.1 en E.2.

Figuur 3: De N351 Bovenweg ter hoogte van het bouwplan met rechts de parallelweg (Bron Google maps)

De maatgevende verkeersintensiteit is het weekdaggemiddelde in de toekomst. Voor de verkeerssituatie wordt rekening gehouden met de autonome ontwikkeling over minimaal 10 jaar. Dit is de redelijkerwijs te verwachten ontwikkeling die zich zal voordoen op grond van vastgestelde besluiten en/of overheidsbeleid.

Er zijn telcijfers geïnventariseerd van de N351 en op basis van autonome groei is een prognose gemaakt.

Voor de rekenkundige onderbouwing wordt verwezen naar bijlage D.1.

Verkeerssamenstelling en etmaalverdeling
In het onderzoek is uitgegaan van de verkeers- en etmaalverdeling van tellingen; zie hiervoor bijlage D.1.

3.2 Parallelweg Bovenweg

De parallelweg Bovenweg betreft een erftoegangsweg met een maximale wettelijke verkeerssnelheid van 60 km/uur. In het onderzoek is uitgegaan van de huidige wegligging.
Op de parallelweg ligt normaal asfalt (droog asfalt beton)
De modelgegevens zijn opgenomen in de bijlagen D.1, E.1 en E.2.

Figuur 4: De parallelweg Bovenweg ter hoogte van het bouwplan met rechts de N351
(Bron Google maps)

Omdat de gemeente geen gegevens heeft van deze weg is in het onderzoek gebruik gemaakt van eigen inschattingen (Best Practice). Er is uitgegaan van 1.025 motorvoertuigen per etmaal.

4. Beoordelingskader

Om een goed woon- en leefklimaat qua geluid te bevorderen zijn er voorkeurs- en maximale waarden vastgesteld door de wetgever. Deze hebben zowel betrekking op het geluidsniveau “buiten” als “binnen” de woning. Een goed woon- en leefklimaat wordt bepaald door een combinatie van veel factoren waarbij geluid er één is. Als er buiten een verhoogd geluidsniveau heerst, kan er door het nemen van maatregelen (zoals bijvoorbeeld gevelisolatie en geluidsluwe buitenruimtes) toch sprake zijn van een acceptabel woon- en leefklimaat. Het bevoegd gezag bezit enige mate van beoordelingsvrijheid om de hoogte van het beschermingsniveau te bepalen.

4.1 Geluidsnormen wegverkeer

In de Wet geluidhinder is per situatie bepaald wat de voorkeurswaarde en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting is. De geluidnormen voor wegverkeer zijn samengevat opgenomen in de onderstaande tabel. De geluidsbelasting wordt per weg getoetst aan de norm.

Situatie		Voorkeurs-grenswaarde	Ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting	Artikel Wgh
Gevoelige functie	Geluidsbron			
Vervangende nieuwbouw	Bestaande weg	48 dB	Buiten de bebouwde kom: 58 dB	*Art. 83, lid 7*

Tabel 1: Voorkeurs- en maximaal toelaatbare waarden voor wegverkeer

Omdat er in dit geval sprake is van vervangende nieuwbouw is een maximale waarde van 58 dB van toepassing.

**) Vervangende nieuwbouw (nog te bouwen woningen die nog niet zijn geprojecteerd en dienen ter vervanging van bestaande woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen). Voor vervangende nieuwbouw gelden de aanvullende eisen dat vervanging niet zal leiden tot een ingrijpende wijziging van de bestaande stedenbouwkundige functie of structuur óf een wezenlijke toename van het aantal geluidgehinderden bij toetsing op bouwplanniveau voor ten hoogste 100 woningen*.

Stedelijk gebied: gebied binnen de bebouwde kom, met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom voor zover liggend binnen de zone langs een autoweg of autosnelweg.

Buiten stedelijk gebied: gebied buiten de bebouwde kom, alsmede het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs een autoweg of autosnelweg.

Bebouwde kom: bebouwde kom, vastgesteld krachtens de Wegenverkeerswet 1994.

4.2 Isolatie buitengevel

In het Bouwbesluit is geregeld, dat gevels van geluidsgevoelige gebouwen voldoende geïsoleerd moeten zijn, zodat het buitengeluid niet te veel binnendringt. Als een hogere geluidsbelasting dan de voorkeurswaarde op de gevel van een woning wordt toegestaan is een goede geluidwering van de gevel noodzakelijk om een aanvaardbaar binnenklimaat te houden.

Het maximaal toelaatbare binnenniveau bedraagt 33 dB voor nieuw te bouwen woningen. De benodigde isolatie zal bij de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning worden getoetst.

Het uitgangspunt voor de gevelisolatie is de cumulatieve geluidsbelasting zonder aftrek artikel 110g.

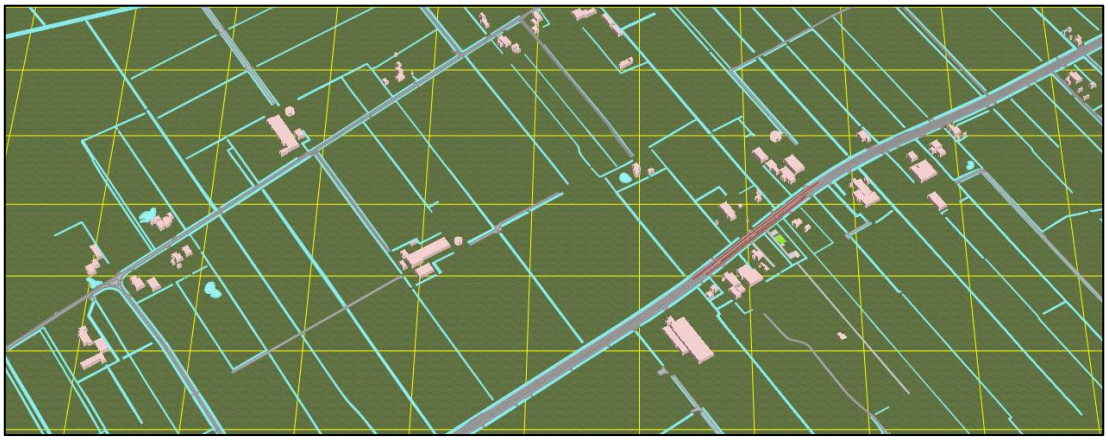
5. Onderzoeksmethode

Het onderzoek heeft plaatsgevonden overeenkomstig het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012”. Dit is de regeling als bedoeld in artikel 110e van de Wet geluidhinder. De onderzoeksmethode is als volgt samengevat:

- onderzoek naar de wegligging, verkeerintensiteiten, snelheden, soort wegdek;
- inventarisatie van de omgevingssituatie tussen de weg en de nieuwbouw in verband met afschermingen en reflecties;
- modellering van de weg-, verkeers- en omgevingssituatie;
- berekening en presentatie van de geluidsbelasting;
- toetsing aan normen

5.1 Berekeningsmethode

De berekeningen zijn uitgevoerd volgens Standaardrekenmethode II van het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012”. Van de situatie is een akoestisch rekenmodel opgesteld aan de hand van de plaatselijke kenmerken, hoogteverschillen, de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en luchtfoto’s. Voor de geluidsberekening is gebruik gemaakt van het softwareprogramma Geomilieu. Aan het model zijn de rijlijnen van de wegen, de hoogtelijnen, gebouwen, rekenpunten en de bodemvlakken toegevoegd. Zie hiervoor bijlage C.1.

Figuur 5: Rekenmodel

Beoordelingspunt op een gevel betreft het midden van de gevel van geluidsgevoelige ruimten. Voor de hoogte van het beoordelingspunt wordt 2/3 van de hoogte van elke verdieping aangehouden. De rekenpunten zijn aangegeven in bijlage C.2. Vanwege bodem-, afstand en afschermende effecten varieert de geluidsbelasting per verdiepingshoogte.

5.2 Geluidsbelasting

5.2.1 Dosismaat L_{den}

Voor wegverkeer wordt de geluidsbelasting uitgedrukt in de dosismaat L_{den}. De dosismaat L_{den} staat voor 'Level day-evening-night'. Voor de bepaling van L_{den} wordt het etmaal in drie periodes verdeeld:

- dagperiode 07.00-19.00 uur
- avondperiode 19.00-23.00 uur
- nachtperiode 23.00-07.00 uur

Een bepaald geluidsniveau in de avond en de nacht wordt door het verminderen van geluiden uit de omgeving als hinderlijker ervaren dan het geluid van overdag. Daarom wordt het niveau dat voor de avond wordt bepaald verhoogd met een 'straffactor' van 5 dB en het nachtniveau met een factor van 10 dB. L_{den} is het gemiddelde van de dag-, avond- en nachtwaarde, waarbij gebruik wordt gemaakt van een 'energetische' middeling. Dit betekent dat de duur van elke periode wordt meegewogen.

5.2.2 Aftrek artikel 3.4 RMG

Met het oog op de verwachting dat de geluidsproductie van motorvoertuigen in de toekomst zal afnemen door technische ontwikkelingen en aanscherping van typekeuringen, moet een aftrek worden gehanteerd op de berekende geluidbelastingen alvorens deze aan de grenswaarden worden getoetst (art. 110g van de Wgh, en art. 3.4 van het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012”). De aftrek bedraagt:

a. bij wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt:
   - 4 dB bij een geluidsbelasting van 57 dB zonder aftrek volgens art. 110g Wgh.
   - 3 dB bij een geluidsbelasting van 56 dB zonder aftrek volgens art. 110g Wgh;
   - 2 dB voor andere waarden van de geluidsbelasting.

b. 5 dB voor de overige wegen;

c. 0 dB bij toepassing van artikel 3.2 van het Bouwbesluit (bij bepaling verschil tussen binnen en buitenwaarde).

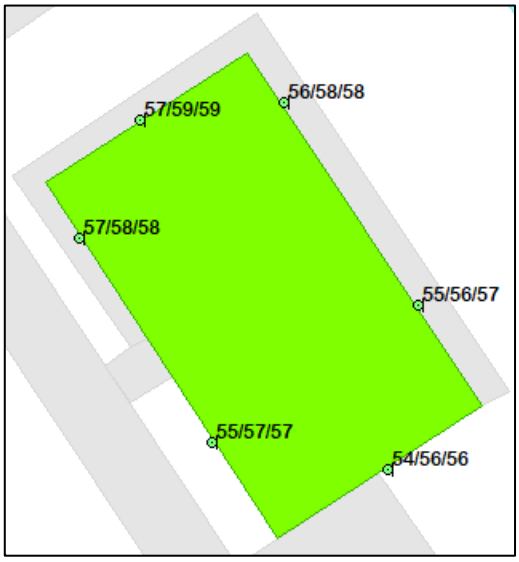
Toelichting:
Voor de geluidsbelasting op de gevel wordt er uitgaan van een waarde inclusief aftrek om te voorkomen dat er op stedenbouwkundig niveau te veel maatregelen worden genomen zoals bijvoorbeeld het aanhouden van grote afstanden tot wegen (niet efficiënt met de beperkte ruimte omgaan) en ter voorkoming van hele hoge schermen. Bij de bepaling van de benodigde gevelisolatie wordt geen rekening gehouden met de aftrek omdat het nog lang kan duren voordat het verkeer daadwerkelijk stiller wordt (dit is afhankelijk van de vervangingsgraad van het Nederlandse wagenpark). Hierdoor wordt voorkomen dat er in woningen nog 10-20 jaar te hoge binnenwaarden heersen.

6. Resultaten

Op basis van de uitgangspunten zoals weergegeven in hoofdstuk 2 t/m 5 is de geluidsbelasting op de gevels van het bouwplan per verdieping berekend. In dit hoofdstuk wordt hiervan een samenvatting gegeven. De uitgebreide rekenresultaten zijn opgenomen in de bijlagen F tot en met G. De geluidsbelasting wordt per afzonderlijke weg bepaald en getoetst aan de geluidsnorm.

6.1 Geluidsbelasting N351 Bovenweg

In de onderstaande figuur is de geluidsbelasting vanwege de N351 Bovenweg op de bouwgrens en per verdiepingshoogte weergegeven in L_{den} zonder aftrek artikel 3.4 RMG.

Figuur 6: Geluidsbelasting N351 Bovenweg per verdiepingshoogte in Lden zonder aftrek

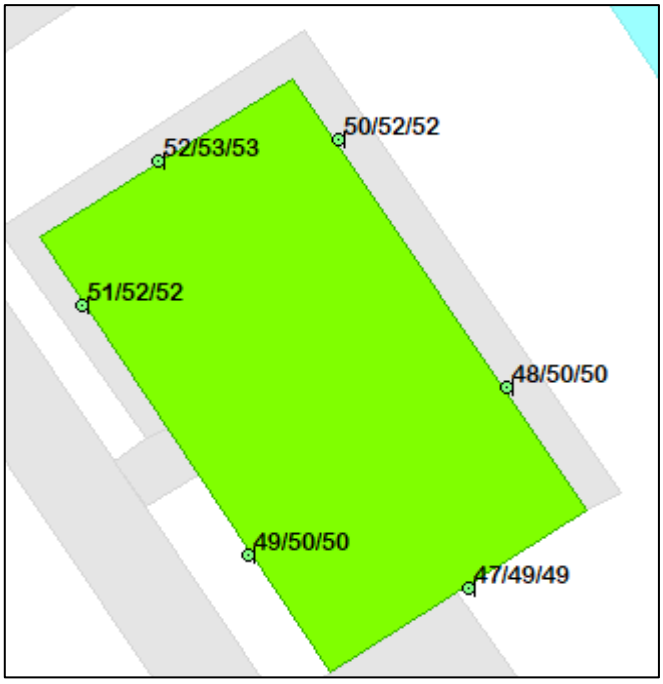
De geluidsbelasting is maximaal 59 dB in L_{den} zonder aftrek en 57 dB in L_{den} inclusief 2 dB aftrek.

De geluidsbelasting komt boven de voorkeurswaarde uit van 48 dB maar blijft beneden de maximale waarde van 58 dB.

6.2 Geluidsbelasting Bovenweg parallelweg

Uit het onderzoek is gebleken dat de geluidsbelasting vanwege het verkeer op de parallelweg Bovenweg voldoet aan de voorkeurswaarde van 48 dB.

De geluidsbelasting op de gevels van het woonhuis is maximaal 53 dB in Lden zonder aftrek en 48 dB in Lden incl. 5 dB aftrek. De geluidsbelastingen op alle rekenpunten zijn opgenomen in de onderstaande figuur en bijlage F en G.

Figuur 7: Geluidsbelasting parallelweg Bovenweg per verdiepingshoogte in Lden zonder aftrek

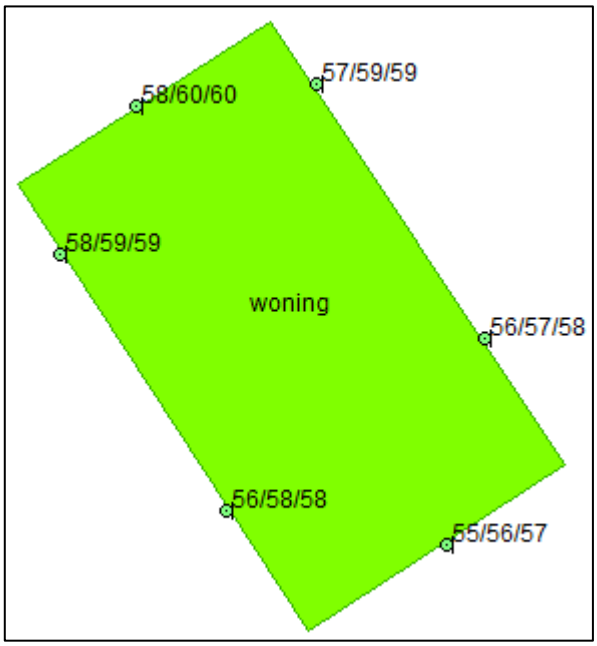
De geluidsbelasting voldoet aan de voorkeurswaarde uit van 48 dB.

6.3 Cumulatieve geluidsbelasting

De geluidsbelastingen van alle wegen samen is opgenomen in bijlage H.1.

De hoogste geluidsbelastingen per geveldeel staan weergegeven op de onderstaande figuur.

De cumulatieve geluidsbelasting zal als uitgangspunt dienen voor de geluidwering van de gevels. Hierdoor is een goed binnenklimaat verzekerd.

Figuur 8: Geluidsbelasting van alle wegen tezamen (cumulatief) in Lden zonder aftrek

6.4 Overwegingen maatregelen

Omdat de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde van 48 dB moet de gemeente een hogere grenswaarde geluid vaststellen voor de N351 Bovenweg en de parallelweg Bovenweg om een bestemminsplanwijziging en het bouwplan mogelijk te maken.
Bij de afweging om een hogere waarde geluid vast te stellen speelt de mogelijkheid om maatregelen te nemen een rol.

De omvang van het bouwplan is niet dusdanig groot dat het redelijk is om een bijdrage van de initiatiefnemers te verlangen voor het nemen van bronmaatregelen aan de weg zoals bijvoorbeeld het aanleggen van stil asfalt of het plaatsen van een scherm langs de weg. Voor de wegbeheerder is het qua onderhoud ook niet gewenst om een klein stuk van de weg voor de nieuwe woning te voorzien van een stiller wegdek. Daarmee krijgt de weg een lappendeken van verschillende asfaltsoorten en te veel asfaltovergangen en naden.

Afstand vergroting is vooral effectief op relatief korte afstand van de weg. Elke afstandsverdubbeling geeft namelijk een geluidsreductie van 3 dB, waardoor er een steeds grotere afstand moet worden aangehouden om eenzelfde geluidsreductie te behalen. Vanuit stedenbouwkundige overwegingen is er vaak een voorkeur om aan te sluiten bij bestaande bebouwingslijnen.

Lang niet overal is het mogelijk of wenselijk om schermen toe te passen. Dit vanwege de barrière werking, consequenties voor de erfontsluiting, het negatieve effect op het uitzicht vanuit de woning en het belemmeren van mooie dorps- of landschapsgezichten vanaf de weg.

Binnen de bebouwde kom langs erftoegangswegen komen schermen daarom over het algemeen niet in aanmerking voor toepassing. De meeste percelen worden rechtstreeks op de weg ontsloten en daar ligt het vanwege de barrière werking niet in de rede om afscherming toe te passen. Bepaalde woningen liggen vlak langs de weg en zijn met de voorkant georiënteerd op de weg. Vanwege de barrière werking en het uitzicht vanuit de woning is het daar niet gewenst om daar hoge schermen toe te passen.
Door het treffen van isolerende maatregelen aan de gevel kan het verblijfsklimaat in de woning aanvaardbaar worden gemaakt.

Redelijkerwijs gesproken is het niet mogelijk om via bron- of afschermende maatregelen de geluidsbelasting op het gebouw te verlagen.

Het ligt daardoor in de rede om een hogere waarde geluid vast te stellen.

De geluidsbelasting in Lden zonder aftrek zal als uitgangspunt dienen voor de geluidwering van de gevels. Bij het ontwerp van de gevels (ramen, vaste geveldelen, daken, ventilatie, kierdichting e.d.) kunnen maatregelen worden genomen om aan de binnenwaarde van 33 dB te voldoen.

Door voldoende geluidsisolatiemaatregelen te treffen kan een goed binnenklimaat worden gerealiseerd. De benodigde isolatie zal bij de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning worden getoetst.

7. Conclusie

Uitgaande van de huidige bouwlocatie is uit het onderzoek gebleken dat de geluidsbelasting vanwege de N351 Bovenweg boven de voorkeurswaarde van 48 dB uitkomt. De geluidswaarde blijft beneden de maximale waarde van 58 dB.

Redelijkerwijs gesproken is het niet mogelijk om via bron- of afschermende maatregelen de geluidsbelasting op het gebouw te verlagen.

Het ligt daardoor in de rede om een hogere waarde geluid vast te stellen.

Om het plan mogelijk te maken dient een hogere grenswaarde geluid te worden vastgesteld door de gemeente voor de N351 Bovenweg.

Bij het bouwkundig ontwerp van enkele gevels dient rekening te worden gehouden met voldoende geluidsisolatie om een aanvaardbaar binnenklimaat te waarborgen (maximaal 33 dB binnen). Uitgangspunt daarvoor is de cumulatieve geluidsbelasting zonder aftrek zoals weergegeven in bijlage H.1.

De geluidsbelasting vanwege de parallelweg voldoet aan de voorkeurswaarde van 48 dB.

Bijlagen

A Overzicht situatie

A.1 Overzicht huidige situatie

B Modelgegevens

B.1 Algemene modelgegevens

C Rekenpunten

C.1 Kaart met rekenpunten

C.2 Tabel met rekenpunten

D Verkeersgegevens

D.1 Onderbouwing verkeersgegevens

E Modelgegevens wegen en verkeer

E.1 Kaart met wegvakken

E.2 Tabel met verkeersgegevens per wegvak

F. Geluidsbelasting in kaarten

F.1 Geluidsbelasting N351 Bovenweg incl. 2 dB aftrek

F.2 Geluidsbelasting parallelweg Bovenweg incl. 5 dB aftrek

F.3 Geluidsbelasting N 351 excl. 2 dB aftrek

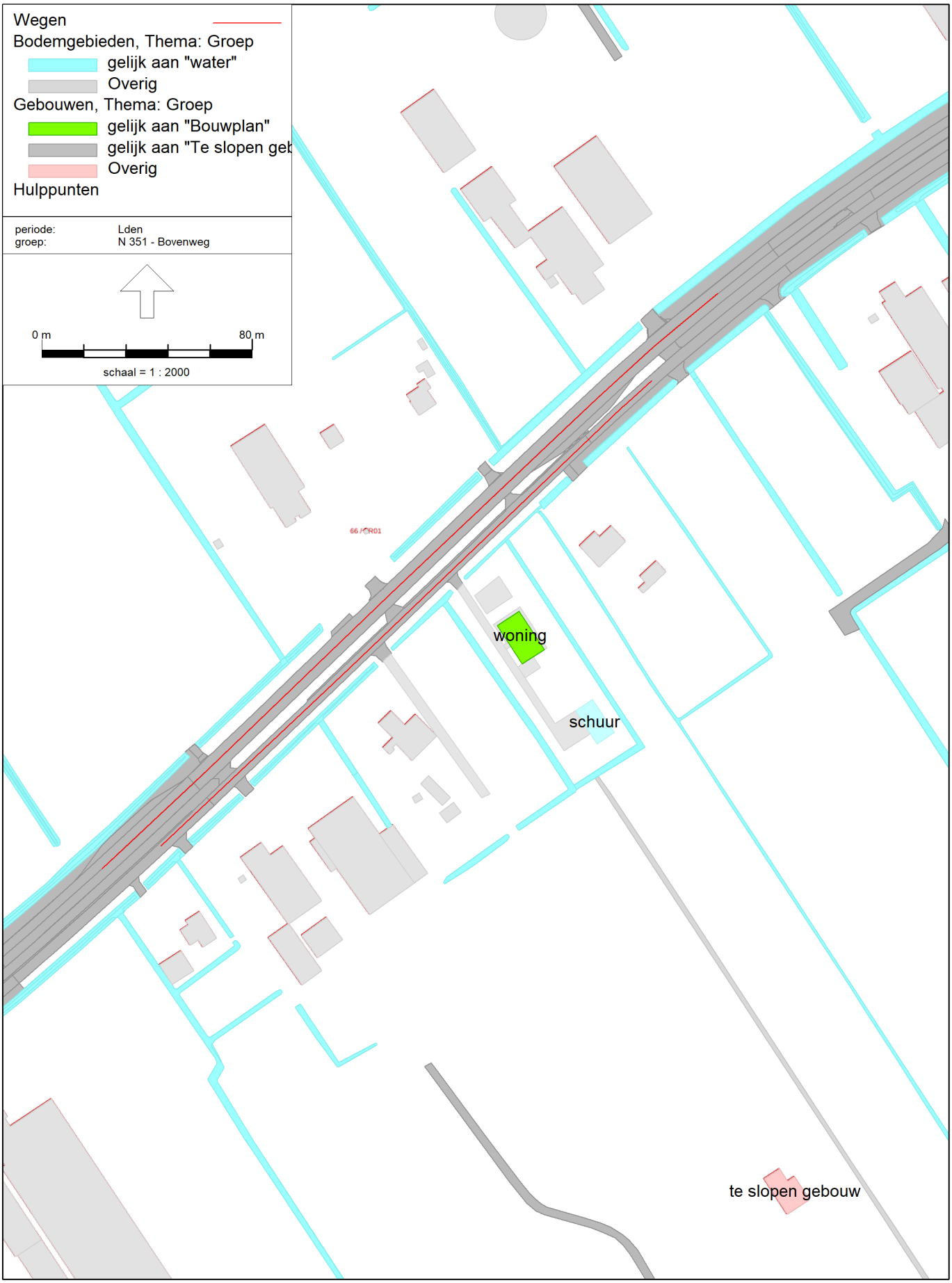
F.2 Geluidsbelasting parallelweg Bovenweg excl. 5 dB aftrek

G. Geluidsbelasting in tabellen

G.1 Geluidsbelasting N351 Bovenweg incl. 2 dB aftrek

H. Geluidsbelasting cumulatief

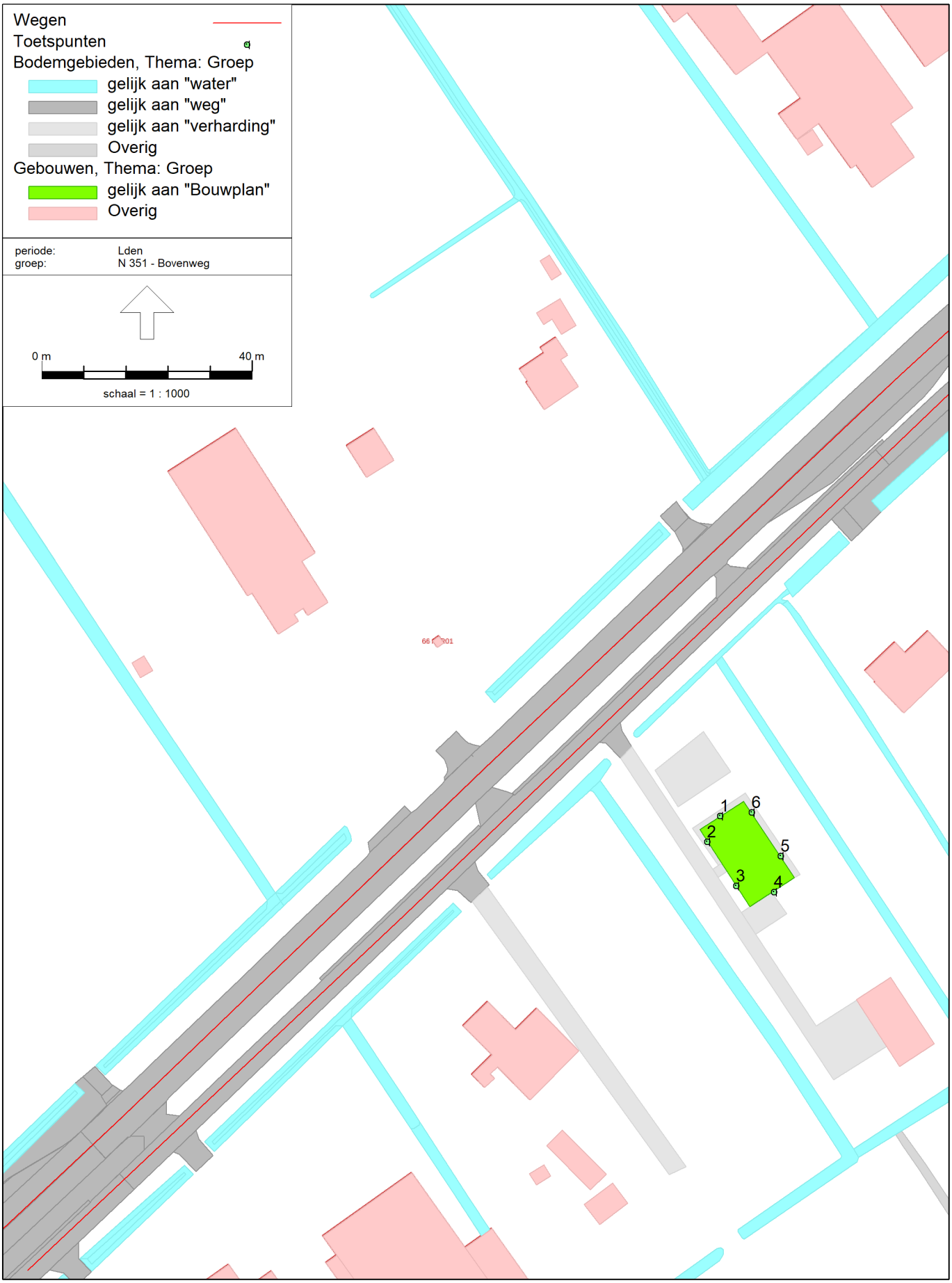
H.1 Geluidsbelasting cumulatief alle wegen

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49

Model eigenschap	
Omschrijving	Oldeberkoop - Bovenweg 49
Verantwoordelijke	Ingrid Westra WMA
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMG-2012, wegverkeer|
Aangemaakt door	Ingrid op 4-12-2022
Laatst ingezien door	Ingrid op 16-1-2023
Model aangemaakt met	Geomilieu V2022.3 rev 1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Aandachtsgebied	5000
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	1,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50
Berekening diffractoreffect	Volgens rekenregels van RMG-2012 (1-10-2022)

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

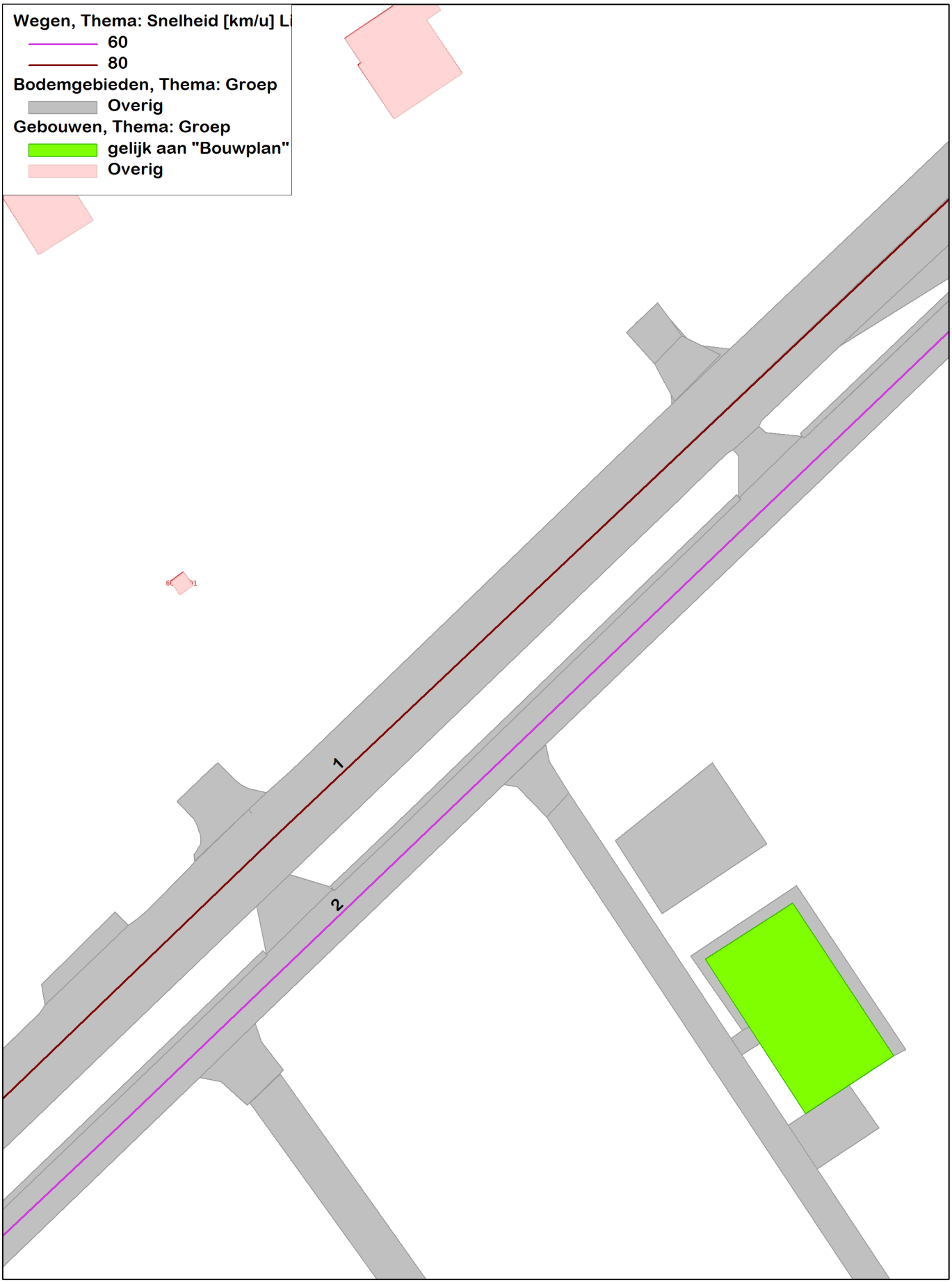
Naam	Omschr.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
1	voorzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja
2	rechterzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja
3	rechterzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja
4	achterzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja
5	linkerzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja
6	linkerzijde	1,80	4,80	7,50	--	--	--	Ja

			jaar
werkdag	5.465	mvt/etmaal	2022
verhouding weekdag/werkdag	92%	aandeel	
weekdag	5.020	mvt/etmaal	
verkeersgroei	1,0%	per jaar	
prognose weekdag	5.601	mvt/etmaal	2033
prognose afgerond op honderdtallen	5.600	mvt/etmaal	

verkeersverdeling telling weekdag	dag 07-19	avond 19-23	nacht 23-07	dag mvt	avond mvt	nacht mvt	
etmaalverdeling weekdag	81,80%	10,50%	7,70%	4.581	588	431	5.600
gem. uurintensiteit	6,82%	2,63%	0,96%				
lichte voertuigen	85,08%	91,22%	82,03%	3.897	536	354	4.787
middelzware voertuigen	10,09%	5,91%	8,51%	462	35	37	534
zware voertuigen	4,82%	2,86%	9,44%	221	17	41	278

			jaar
werkdag	1.000	mvt/etmaal	2022
verhouding weekdag/werkdag	92%	aandeel	
weekdag	919	mvt/etmaal	
verkeersgroei	1,0%	per jaar	
prognose weekdag	1.025	mvt/etmaal	2033
prognose afgerond op honderdtallen	1.000	mvt/etmaal	

verkeersverdeling telling weekdag	dag 07-19	avond 19-23	nacht 23-07	dag mvt	avond mvt	nacht mvt	
etmaalverdeling weekdag	81,80%	10,50%	7,70%	838	108	79	1.025
gem. uurintensiteit	6,82%	2,63%	0,96%				
lichte voertuigen	85,08%	91,22%	82,03%	713	98	65	876
middelzware voertuigen	10,09%	5,91%	8,51%	85	6	7	98
zware voertuigen	4,82%	2,86%	9,44%	40	3	7	51

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

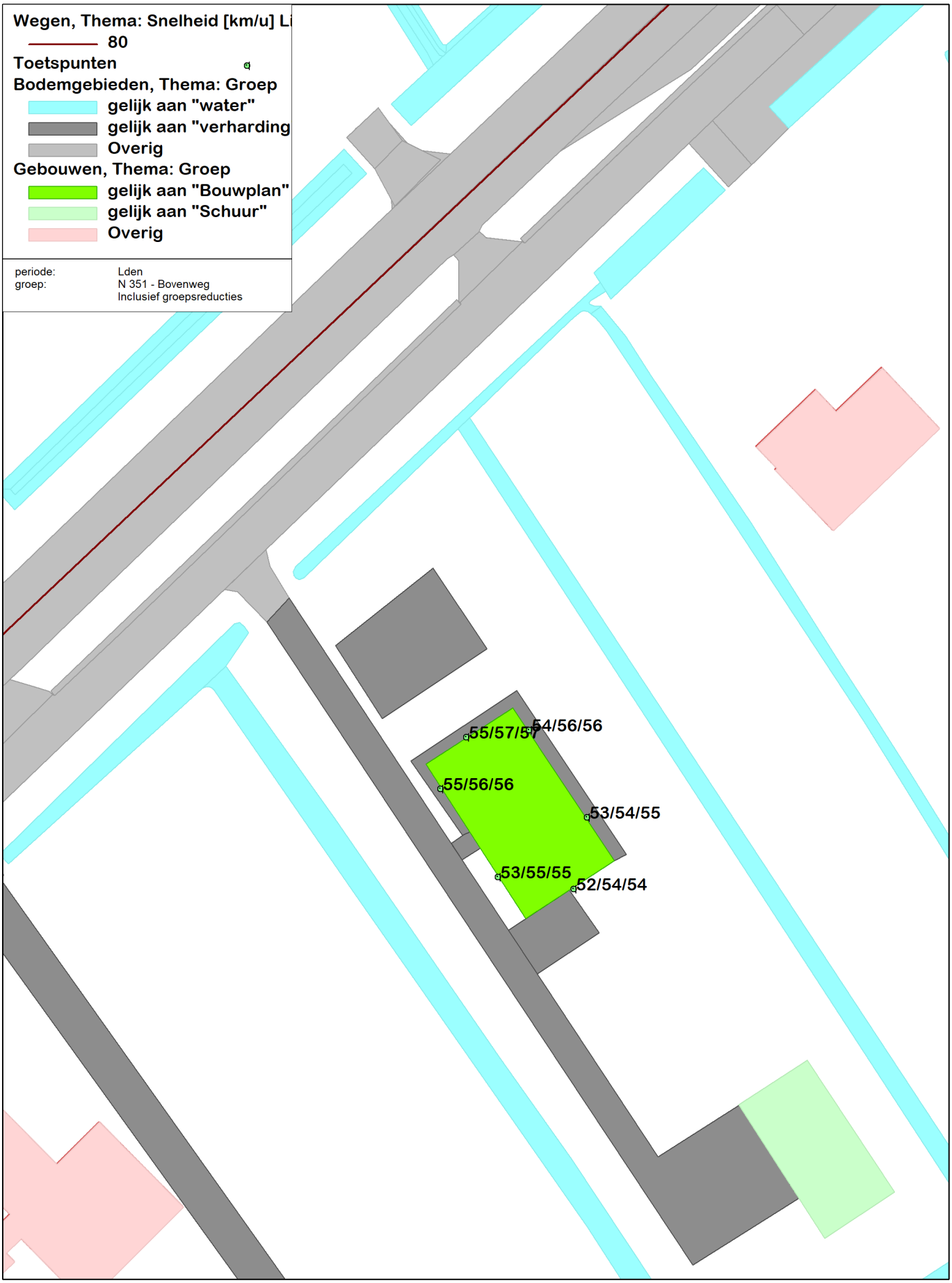
Naam	Omschr.	Groep	V(LV(D))	V(MV(D))	V(ZV(D))	Wegdek	Wegdek
1	N351 - Bovenweg	N 351 - Bovenweg	80	80	80	W0	Referentiewegdek
2	Bovenweg - parallelweg	Bovenweg - parallelweg	60	60	60	W0	Referentiewegdek

Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)
1	5600,00	6,82	2,63	0,96	85,08	91,22	82,03	10,09	5,91	8,51	4,82
2	1025,00	6,82	2,63	0,96	85,08	91,22	82,03	10,09	5,91	8,51	4,82

Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

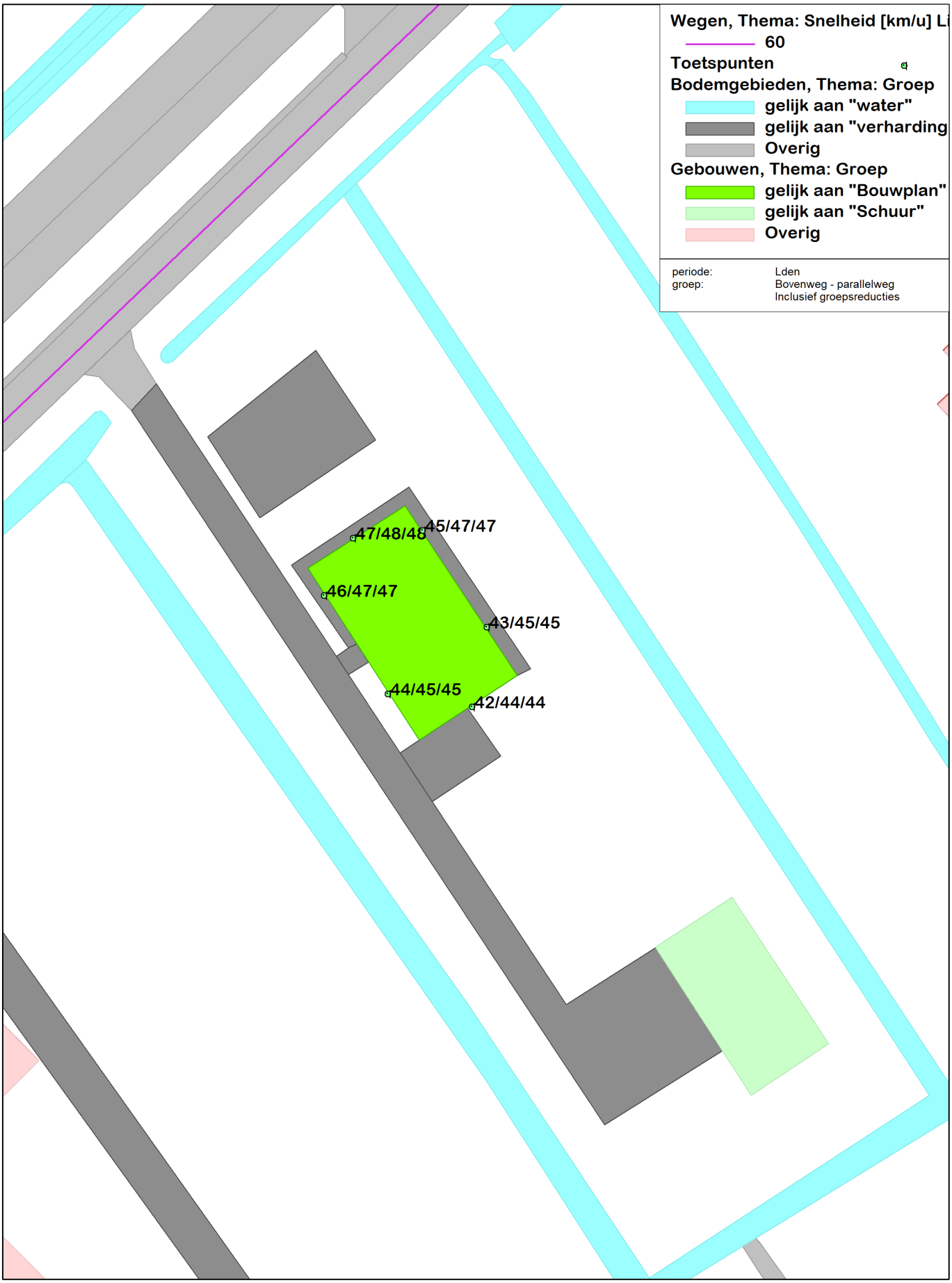
Naam	%ZV(A)	%ZV(N)
1	2,86	9,44
2	2,86	9,44

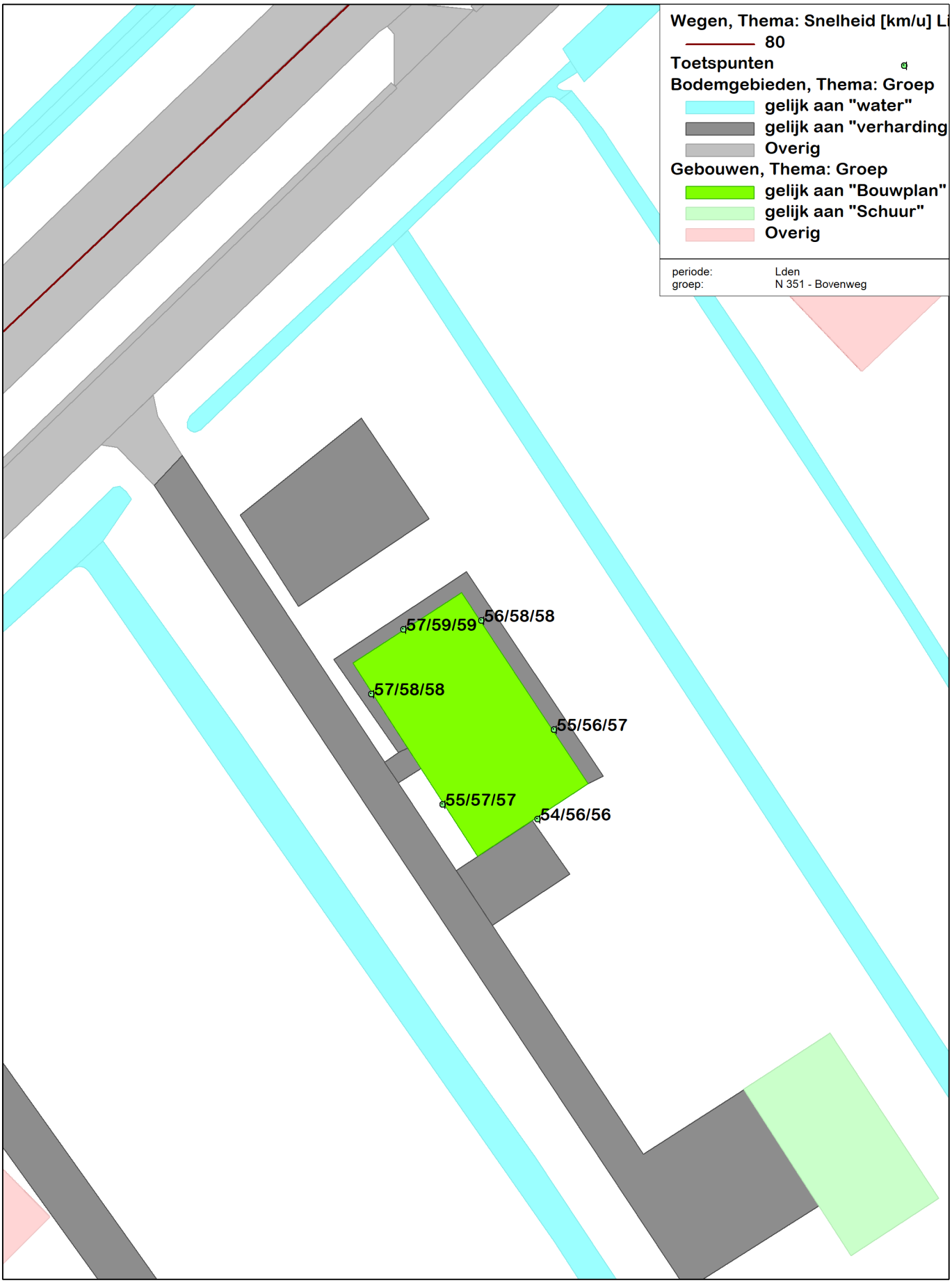
RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Rekenresultaat in Lden incl. 5 dB aftrek

Bovenweg - parallelweg

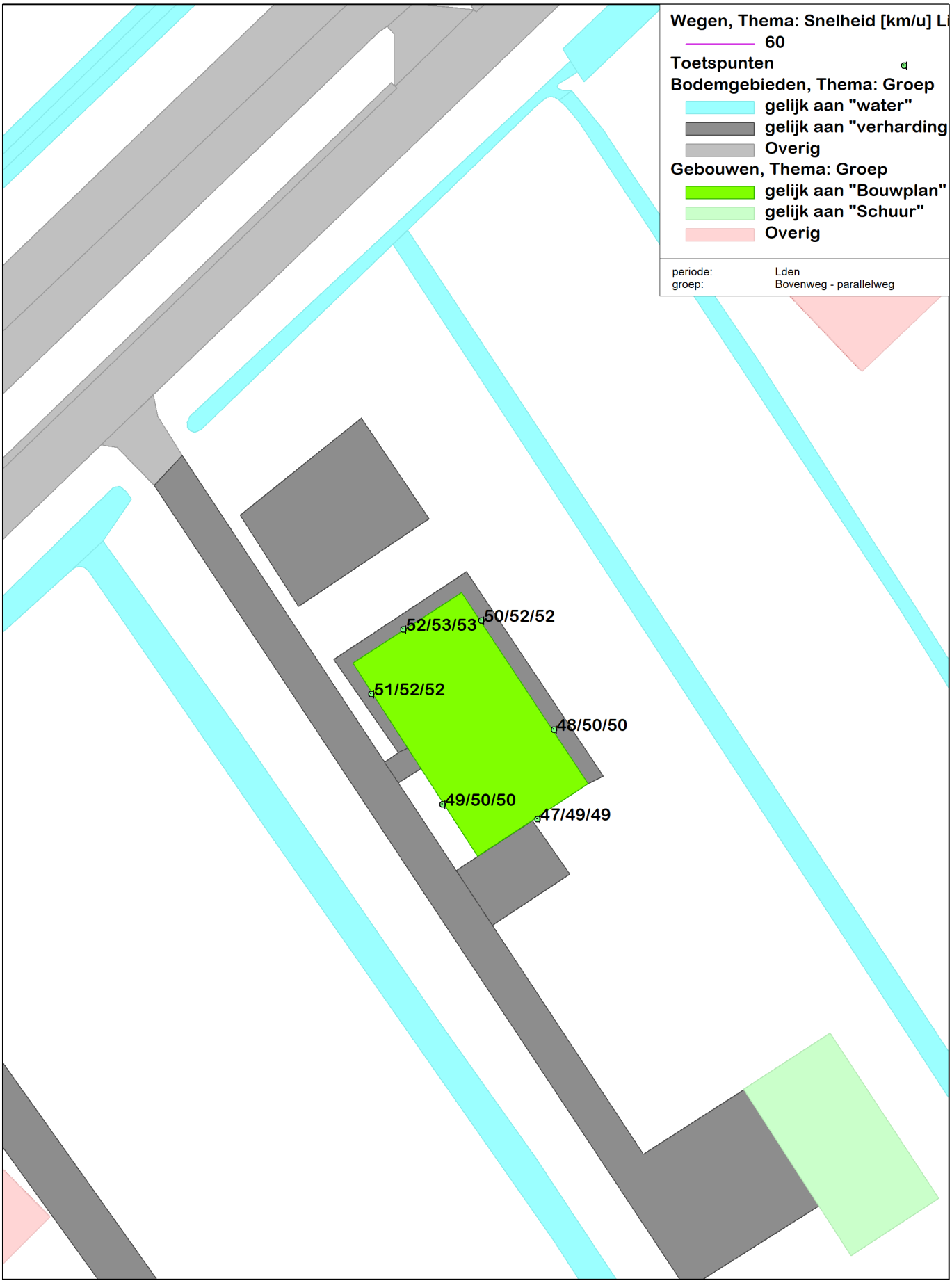

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Rekenresultaat in Lden excl. 5 dB aftrek parallelweg - Bovenweg

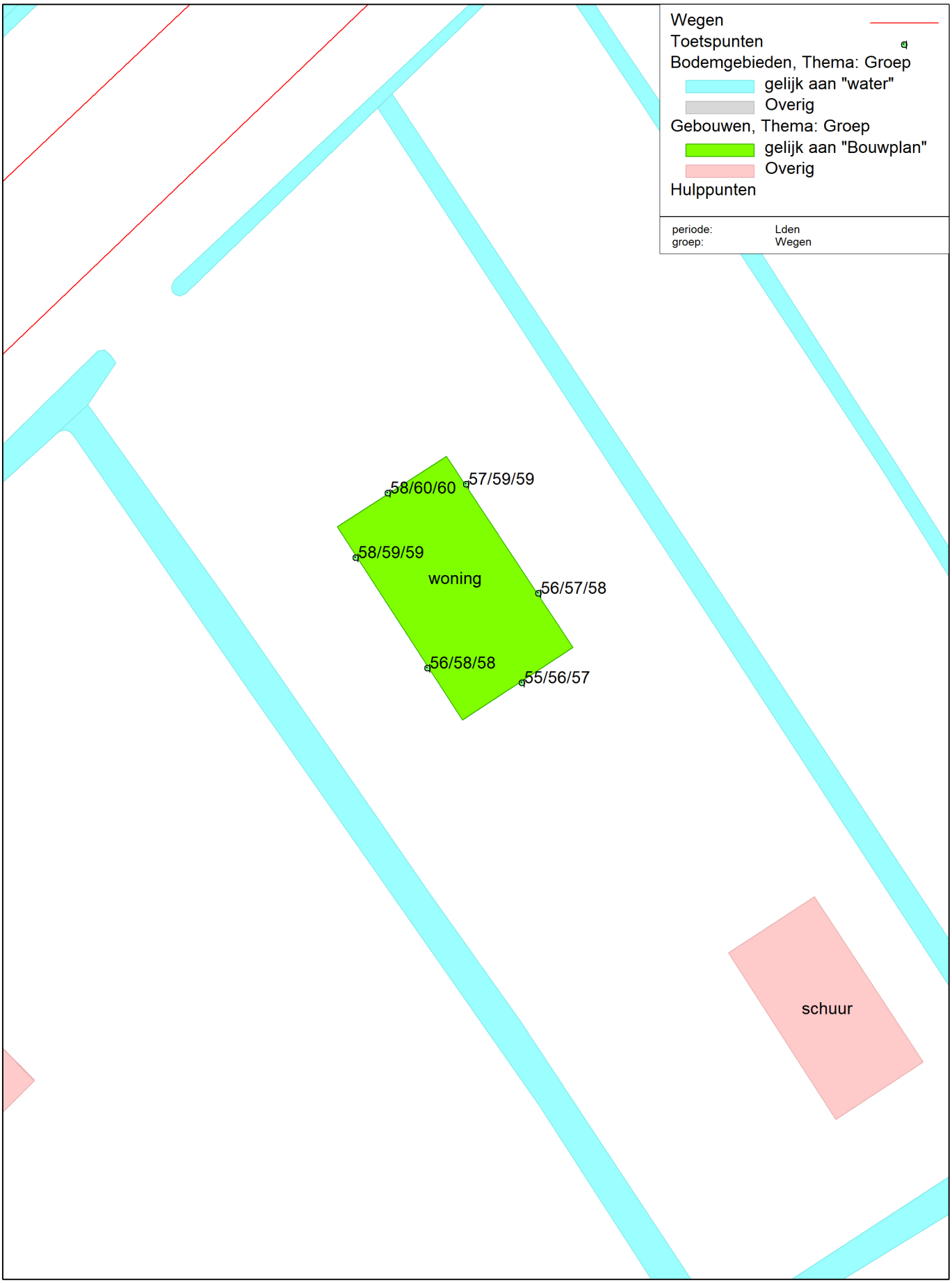
RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Rapport: Resultatentabel
Model: Oldeberkoop - Bovenweg 49
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: N 351 - Bovenweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
1_A	voorzijde	1,80	54	50	46	55
1_B	voorzijde	4,80	56	51	48	57
1_C	voorzijde	7,50	56	51	48	57
2_A	rechterzijde	1,80	54	50	46	55
2_B	rechterzijde	4,80	55	51	47	56
2_C	rechterzijde	7,50	56	51	48	56
3_A	rechterzijde	1,80	52	48	44	53
3_B	rechterzijde	4,80	54	49	46	55
3_C	rechterzijde	7,50	54	50	46	55
4_A	achterzijde	1,80	51	47	43	52
4_B	achterzijde	4,80	53	48	45	54
4_C	achterzijde	7,50	53	49	45	54
5_A	linkerzijde	1,80	52	47	44	53
5_B	linkerzijde	4,80	54	49	45	54
5_C	linkerzijde	7,50	54	49	46	55
6_A	linkerzijde	1,80	53	49	45	54
6_B	linkerzijde	4,80	55	51	47	56
6_C	linkerzijde	7,50	55	51	47	56

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaat in Lden excl. aftrek Geluidsbelasting cumulatief alle wegen

RMG-2012, wegverkeer, [wegverkeer Oldeberkoop - Oldeberkoop - Bovenweg 49] , Geomilieu V2022.3 rev 1 Licentiehouder: Westra Milieuadvies

Bijlage 2 Bodemonderzoek

VERKENNEND BODEMONDERZOEK

Bovenweg 49 in Oldeberkoop + bouwperceel

TITELBLAD

Opdrachtgever:	Gorissen Ruimtelijk Advies B.V. Berkenlaan 51 9321 GT Peize
Rapportnummer:	218449/R01
Status rapport:	Definitief
Datum:	12 januari 2023
Projectomschrijving:	Verkennend bodemonderzoek Bovenweg 49 in Oldeberkoop + bouwperceel
Veldwerk uitgevoerd door:	Ortageo Metingen en Controle B.V. Einsteinstraat 12a 7601 PR Almelo Tel: +31 546 53 20 74 E-mail: info@ortageo.nl
Rapport opgesteld door:	Ortageo Noordoost B.V. Asserstraat 12 9451 AC Rolde Tel: +31 546 53 20 74 E-mail: info@ortageo.nl

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 1
2 Vooronderzoek 2
2.1 Bronnen 2
2.2 Algemene gegevens 2
2.3 Bodemgebruik 3
2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken 4
2.5 Bodemopbouw en geohydrologie 4
3 Hypothese en onderzoeksstrategie 6
3.1 Hypothese 6
3.2 Onderzoeksstrategie 6
4 Veldwerkzaamheden 7
4.1 Uitvoering 7
4.2 Resultaten 8
5 Laboratoriumonderzoek 9
5.1 Analyseprogramma 9
5.2 Analyseresultaten 9
5.2.1 Grond 10
5.2.2 Grondwater 10
5.3 Toetsing aan de hypothese 11
5.4 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek 11
6 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen 12

Bijlagen:

1) Regionale ligging onderzoekslocatie
2) Situatietekening met onderzoekspunten
3) Bodemprofielbeschrijvingen
4) Analysecertificaten
5) Overschrijdingstabellen
6) Gegevens vooronderzoek
7) Foto’s onderzoekslocatie

Appendix

Kader en verantwoording

1 INLEIDING

In opdracht van Gorissen Ruimtelijk Advies B.V. is door Ortageo Noordoost B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op twee locaties op het adres Bovenweg 49 in Oldeberkoop (gemeente Ooststellingwerf). Het veldwerk is uitgevoerd door en onder erkenning van Ortageo Metingen en Controle B.V..

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van agrarisch tot wonen en de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van een woning. Op het adres Bovenweg 49 is een bestemmingswijziging wonen naar een agrarische bestemming voorzien. De leegstaande vervallen boerderij die op deze locatie staat wordt daarvoor gesloopt.

Het doel van het onderzoek is om door het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

In dit rapport worden de resultaten van het vooronderzoek weergegeven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 zijn de hypothese en de onderzoekstrategie beschreven. De veldwerkzaamheden zijn in hoofdstuk 4 en het laboratorium-onderzoek is in hoofdstuk 5 beschreven. Het rapport wordt besloten met een samenvatting, de conclusies en de aanbevelingen (hoofdstuk 6). In de appendix zijn de verschillende kaders van het onderzoek beschreven (waaronder wet-/regelgeving en toetsingskader) en is de verantwoording opgenomen.

2 VOORONDERZOEK

Voor de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd. Doel van het vooronderzoek is het achterhalen van (potentieel) bodemverontreinigende activiteiten die nu plaatsvinden of in het verleden hebben plaatsgevonden op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Bronnen

In onderstaande tabel zijn de in het kader van het vooronderzoek geraadpleegde bronnen weergeven.

Tabel 1: Geraadpleegde bronnen

Nr.	Bron	Verwijzing/toelichting
1	Topografische kaart, kadastrale gegevens	Kadaster, opgenomen in bijlage 1
2	Schriftelijke informatie van Gorissen Ruimtelijk Advies B.V.	Verwerkt in dit hoofdstuk
3	Gemeente Ooststellingwerf	Verwerkt in dit hoofdstuk
4	Internetbronnen: A. Actuele luchtfoto's en straatoverzichten B. Historische topografische kaarten C. TNO-NITG (gegevens bodemopbouw / grondwater) D. Bodemloket (dossiervermelding onderzoek / sanering) E. Provinciale bodematlas F. Digitaal gemeentelijk bodeminformatiesysteem G. Ligging kabels en leidingen H. Informatie hoogteligging I. Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	 www.google.nl/maps en pdokviewer.pdok.nl www.topotijdreis.nl www.dinoloket.nl www.bodemloket.nl https://fryslan.maps.arcgis.com/ https://www.ooststellingwerf.nl/ www.klic-online.nl www.ahn.nl bagviewer.kadaster.nl
5	Locatiebezoek, foto's onderzoekslocatie	Gecombineerd met uitvoering veldwerk en verwerkt in dit hoofdstuk
6	Eigen archief Ortageo	Verwerkt in dit hoofdstuk
7	Rapporten: Verkennend bodemonderzoek Bovenweg 66	 Verhoeve Advies en Realisatie B.V., ABO/ADV/VMN/257009, 07-02-2007

2.2 Algemene gegevens

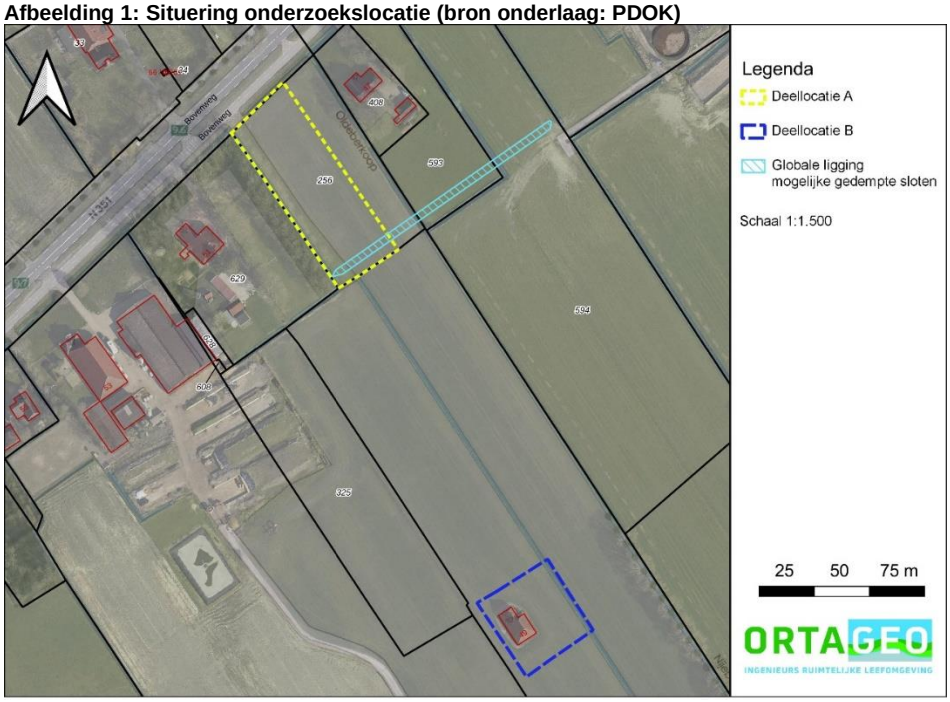
De algemene gegevens over de locatie zijn weergegeven in de volgende tabel. Deellocatie A betreft het perceel waar de nieuwbouw van een woning is voorzien. Deellocatie B betreft het perceel met leegstaande vervallen boerderij wat een functie als akker-/weiland krijgt.

Tabel 2: Algemene locatiegegevens

Deellocatie	A	B
Adres	Nabij Bovenweg 49 in Oldeberkoop	Bovenweg 49 in Oldeberkoop
Kadastrale aanduiding	Gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 256 (deels)	Gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 258 (deels)
Oppervlakte	Circa 2.870 m²	Circa 1.470 m²
Algemene omschrijving	Landbouwgrond	Erf met leegstaande vervallen boerderij
Bebouwing	Geen	Leegstaande voormalige boerderij, thans schuur
Terreinverharding	Geen	Behoudens delen van de vloer in de schuur, geen

De situering van de onderzoekslocatie is globaal weergegeven op afbeelding 1 op de volgende pagina.

Afbeelding 1: Situering onderzoekslocatie (bron onderlaag: PDOK)

2.3 Bodemgebruik

In onderstaande tabel zijn de beschikbare gegevens weergegeven over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en de directe omgeving.

Tabel 3: Beschrijving bodemgebruik

Deel-locatie	Omschrijving	Gebruik	Potentieel bodembedreigende activiteiten en situaties
Onderzoekslocatie			
A	Historisch	Het perceel heeft, voor zover bekend, altijd agrarisch gebruik gekend	Volgens de Friese bodematlas is op locatie mogelijk sprake van een slootdemping op de zuidzijde van het perceel. Langdurig in gebruik zijnde landbouwgronden zijn verdacht op het voorkomen van licht verhoogde gehalten zware metalen in de bovengrond, te relateren aan mestgiften (zoals drijfmest en compost).
	Huidig	Landbouwgrond	Langdurig in gebruik zijnde landbouwgronden zijn verdacht op het voorkomen van licht verhoogde gehalten zware metalen in de bovengrond, te relateren aan mestgiften.
	Toekomstig	Woonerf met woning en bijgebouwen	Geen
B	Historisch	Volgens het kadaster stamt de vml. boerderij uit 1972. Op basis van historische kaarten lijkt circa het begin van de 20ste eeuw op locatie een woning/schuur gelegen te zijn	Het gebruik kan hebben geleid tot een belasting van de bodemkwaliteit. Er zijn geen potentieel bodembedreigende activiteiten zoals een brandstoftank bekend.
	Huidig	(Leegstaande) schuur	Geen voor zover bekend
	Toekomstig	Landbouwgrond	Geen
Directe omgeving			
A en B	Historisch	Op historisch kaartmateriaal is al vanaf 1850 op locatie een weg met daarlangs verschillende woonerven en landbouwpercelen aangegeven.	Langdurig in gebruik zijnde landbouwgronden zijn verdacht op het voorkomen van licht verhoogde gehalten zware metalen in de bovengrond, te relateren aan mestgiften.
	Huidig en toekomstig	Woonerven, openbare weg en landbouwgrond	Geen

2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Op de locatie

Voor zover bekend zijn op beide deellocaties niet eerder bodemonderzoeken uitgevoerd.

Directe omgeving

In de directe nabijheid van de onderzoekslocatie zijn het volgende onderzoek uitgevoerd:

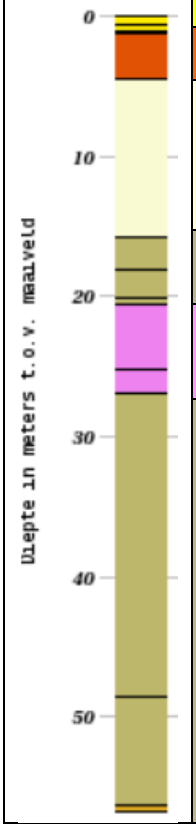
‘Verkennend onderzoek Bovenweg 66 d.d. 07-02-2007 (bron 7)

Van dit onderzoek is een samenvatting verkregen. Het betreft een perceel aan de overzijde van de weg van deellocatie A. Zintuigelijk zijn geen bodemvreemde bijmengingen of afwijkingen waargenomen. In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten minerale olie gemeten. In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten PAK gemeten. Het grondwater bevatte licht verhoogde concentraties chroom en nikkel (zware metalen).

2.5 Bodemopbouw en geohydrologie

De regionale geo(hydro)logische bodemopbouw is weergegeven in de volgende figuren.

Figuur 1: Geohydrologisch model gebaseerd op REGIS II.1 (bron 4C)

Diepte (m -mv)	*Lithologie*	*Geologische formatie*	*Geohydrologische eenheid*
0,0 – 1,2	Zandige eenheid[1]	Boxtel	Deklaag
1,2 – 4,5	Kleiige eenheid[2]	Drente	1ste watervoerend pakket
4,5 – 15,8	Zandige eenheid[3]	van Drachten	1ste watervoerend pakket
15,8 – 25,3	Zandige eenheid[4]	Urk	1ste watervoerend pakket
25,3 – 27	Zandige eenheid[5]	Peelo	1ste watervoerend pakket
27 – 56,3	Zandige eenheid[4]	Urk	1ste watervoerend pakket

1 Midden en fijn zand, met weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind
2 Zandige klei met weinig klei, fijn, midden en grof zand, een spoor grind en een kans op stenen, keien en blokken
3 Midden en fijn zand, met weinig kleiig zand en grof zand en een spoor klei en veen
4 Midden en grof zand, met weinig fijn zand en grind en een spoor klei, zandige klei en veen
5 Midden, fijn en grof zand, met weinig kleiig zand en een spoor klei en grind

De grondwaterstand van het eerste watervoerende pakket bedraagt regionaal gezien circa 1,5 m –mv. Regionaal gezien is de stromingsrichting van het grondwater in het eerste watervoerend pakket oostelijk. Er is sprake van inzijging.

De locatie ligt niet in het intrekgebied van een grondwaterwinning of een grondwaterbeschermingsgebied. Voor zover bekend wordt er op en in de directe omgeving van de locatie niet op relevante schaal grondwater door bedrijven en particulieren onttrokken.

3 HYPOTHESE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

3.1 Hypothese

Beide deellocaties zijn ‘verdacht’ voor een grond- en/of grondwaterverontreiniging met zware metalen en/of PAK (alleen in grond); op basis van het vooronderzoek wordt verwacht dat sprake is geweest van een diffuse bodembelasting gedurende de lange periode dat op de locatie bewoning (deellocatie B) en/of bedrijvigheid (deellocatie A) heeft plaatsgevonden.

3.2 Onderzoeksstrategie

Ondanks de gestelde hypothese is deellocatie A onderzocht conform de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL). Deze strategie is sober en doelmatig en geeft qua opzet en intensiteit een representatief inzicht in de bodemkwaliteit omdat op basis van de huidige bekende gegevens slechts lichte verontreinigingen worden verwacht die geen aanleiding zijn voor vervolgonderzoek en/of sanerende maatregelen. Daarnaast wordt niet verwacht dat de bodemkwaliteit op de onderzoekslocatie afwijkt van de gebiedseigen bodemkwaliteit.

Op basis van de beschikbare gegevens is niet met zekerheid vast te stellen of ter hoogte van deellocatie A daadwerkelijk een voormalige sloot gelegen geeft. Daarnaast wordt verwacht dat, wanneer het daadwerkelijk een gedempte sloot betreft, deze met gebiedseigen grond is gedicht. Zodoende is er geen aparte deellocatie voor aangewezen. In plaats daarvan zijn drie extra boringen tot ongeroerde grond ter verificatie geplaatst ter hoogte van de vermoedelijke demping.

Op basis van de hypothese is deellocatie B onderzocht volgens de strategie voor een ’diffuus belaste niet-lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming’ (VED-HE-NL). Om inzicht te krijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de ondergrond is voor de ondergrond deze strategie gecombineerd met de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL). Dat betekent dat één of meerdere boringen dieper zijn doorgezet en de ondergrond analytisch is onderzocht.

Omdat in de eerste analyseresultaten van het grondwatermonster een matig verhoogde concentratie nikkel is gemeten, is een herbemonstering uitgevoerd en het grondwater opnieuw geanalyseerd op deze parameter.

Sinds 8 juli 2019 heeft het Ministerie verplicht dat grond die van een locatie wordt afgevoerd, onderzocht is op PFAS en indien nodig GenX. Omdat het onderzoek zich richt op de herbestemming van het perceel en vooralsnog op beide deellocaties nog geen grondverzet van toepassing is, is het laboratoriumonderzoek niet uitgebreid met PFAS en/of GenX.

4 VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Uitvoering

Algemeen

In onderstaande tabel zijn de uitvoeringsdata en de verantwoordelijke monsternemers van het veldonderzoek weergegeven. De onderzoekspunten zijn weergegeven op de situatietekening in bijlage 2.

Tabel 4: Uitvoeringsgegevens

Datum	Werkzaamheden	Beoordelingsrichtlijn/ protocol	Erkende organisatie	Verantwoordelijk medewerker
14-12-2022 15-12-2022	Uitvoeren handboringen, plaatsen peilbuizen, maken boor-beschrijvingen, nemen grondmonsters en inmeten	2000/2001	Ortageo Metingen en Controle B.V.	Dhr. T. G. A. Veldhuis
23-12-2022 03-01-2023	Nemen van grondwatermonsters	2000/2002	Ortageo Metingen en Controle B.V.	Dhr. G. M. Visschedijk

In het veld is de vrijgekomen grond laagsgewijs beoordeeld en beschreven (textuur, kleur, humusgehalte). Daarnaast is gelet op het voorkomen van puin, slakken, kolengruis en dergelijke evenals op kleurafwijkingen die kunnen duiden op de aanwezigheid van bodemverontreiniging. Ook het maaiveld is visueel geïnspecteerd op indicaties die kunnen duiden op een bodemverontreiniging. Ten slotte is visueel specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van asbest op het maaiveld en in de bodem.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen die tot een aanpassing van het veldwerkprogramma heeft geleid.

Tabel 5: Overzicht veldwerkprogramma

Deellocatie	Onderdeel	Aantal	Diepte (m –mv)	Nummers
A	Boringen	9	0,5	A07, A08, A09, A10, A11, A12, A13, A14, A15
		5	2,0	A02, A03, A04, A05, A06
	Boringen met peilbuis	1	1,9 – 2,9	A01
	Watermonstername uit peilbuis	1	1,9 – 2,9	A01-1
B	Boringen	6	0,5	B04, B05, B06, B07, B08, B09
		2	2,0	B02, B03
	Boringen met peilbuis	1	2,7 – 3,7	B01
	Watermonstername uit peilbuis	2	2,7 – 3,7	B01-1
				B01-2

Afwijkingen ten opzichte van BRL SIKB 2000

Bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden is niet afgeweken van de BRL SIKB 2000 en de protocollen 2001 en 2002.

4.2 Resultaten

In bijlage 3 zijn de uitgetekende bodemprofielen weergegeven.

Bodemopbouw

In de volgende tabel is weergegeven hoe de bodem op de onderzoekslocatie tot de maximaal onderzochte diepte is opgebouwd. Opgemerkt wordt dat deze classificatie conform de NEN 5104 voor milieukundig onderzoek is beschreven. Het betreft geen classificatie voor civieltechnische hergebruiksmogelijkheden; hiervoor dienen de boorbeschrijvingen op de juiste wijze geïnterpreteerd te worden en kan (aanvullend) civieltechnisch onderzoek nodig zijn.

Tabel 6: Gemiddelde bodemopbouw

Deellocatie	Diepte (m -mv)	Hoofdbestanddeel	Nadere omschrijving
A	0,0 – 0,7	Zand	Zeer fijn, matig siltig, matig humeus
	0,7 – 2,9	Leem	Sterk zandig
B	0,0 – 0,5	Zand	Zeer fijn, zwak siltig, matig humeus
	0,5 – 0,8	Zand	Zeer fijn, matig siltig, brokken leem
	0,8 – 3,7	Leem	Sterk zandig

Visueel waargenomen bijzonderheden

Op het maaiveld van beide deellocaties en aan de uitkomende grond zijn geen bijzonderheden waargenomen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van asbest en/of overige verontreinigende stoffen op en in de bodem.

Op de vermoedelijke locatie van de mogelijke slootdemping zijn geen directe aanwijzingen aangetroffen dat op locatie daadwerkelijk een sloot gedempt is. In twee boringen (A05 en A06) zijn tussen respectievelijk 0,4 – 0,6 en 0,5 en 0,7 m -mv zwak humeuze, geroerde lagen waargenomen. Elders op het perceel zijn ook in diepere boringen (A02 0,6 – 1,0 m -mv) humeuze bodemlagen waargenomen. De waargenomen humeuze lagen kunnen bij eventueel (diep)ploegen in de ondergrond verwerkt zijn.

Grondwater

Tijdens de bemonstering van het grondwater zijn visueel waarnemingen gedaan en metingen verricht. Peilbuis B01-1 is op basis van de eerste analyseresultaten een tweede keer bemonsterd. De resultaten daarvan zijn weergegeven in onderstaande tabel. De zuurgraad en het geleidingsvermogen zijn als normaal te beschouwen voor de onderzochte locatie. Ondanks het lage afpompdebiet overschrijdt de troebelheid de maximaal gewenste waarde van 10 NTU. Als dit consequenties heeft voor de conclusie van het onderzoek, is dit in paragraaf 5.4 beschreven.

Tabel 7: Bijzonderheden en resultaten veldmetingen grondwater

Deel-locatie	Peil-buis	Monster-code	Filterstelling (m –mv)	Waargenomen bijzonderheden	Grondwater-stand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidings-vermogen (µs/cm)	Troebel-heid (NTU)
A.	A01-1	A01-1-1	1,9 - 2,90	-	1,45	6,3	690	68
B.	B01-1	B01-1-1	2,7 - 3,70	-	2,00	6,3	650	81
		B01-1-2		-	1,87	6,4	622	61

5 LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Analyseprogramma

Op basis van de visuele waarnemingen (grondsoort, kleur, aard en hoeveelheid bodemvreemde bijmengingen e.d.) en de ruimtelijke verdeling van de onderzoekspunten zijn grond(meng)monsters samengesteld. In de volgende tabel is een overzicht van de samenstelling van de (meng)monsters en het uitgevoerde analyseprogramma weergegeven.

Vanwege een matig verhoogde concentratie nikkel in het grondwatermonster van peilbuis B01 is een herbemonstering uitgevoerd en is het grondwater opnieuw geanalyseerd op de parameter nikkel.

Tabel 8: Samenstelling (meng)monsters en analyseprogramma

Onderdeel	Monster-code	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Waargenomen bijzonderheden	Analysepakket
Deellocatie A					
Bovengrond	AM1	0,0 - 0,4	A01-1, A03-1, A04-1	-	Standaardpakket grond[1]
	AM2	0,0 - 0,5	A02-1, A05-1, A07-1, A08-1, A09-1, A11-1, A13-1, A14-1	-	
Ondergrond	AM3	0,5 - 1,9	A01-5, A02-4, A03-4, A04-2, A06-3	-	
Grondwater	A01	1,9 - 2,9	A01-1	-	Standaardpakket grondwater[2]
Deellocatie B					
Verdachte laag	BM1	0,0 - 0,5	B01-1, B04-1, B05-1, B09-1	-	Standaardpakket grond
	BM2	0,0 - 0,5	B02-1, B06-1, B07-1	-	
	B03-1	0,0 - 0,5	B03-1	-	
Ondergrond	BM3	0,6 - 1,8	B01-4, B02-2, B03-5	-	
Grondwater	B01-1	2,7 - 3,7	B01-1	-	Standaardpakket grondwater
	B01-2	2,7 - 3,7	B01-2	-	Nikkel

[1] Metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), PCB, PAK, minerale olie, lutum, organische stof en droge stofgehalte

[2] Metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN en styreen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOCl en VC) en minerale olie

5.2 Analyseresultaten

De analysecertificaten van het laboratoriumonderzoek zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingstabellen zijn opgenomen in bijlage 5. In deze tabellen zijn de gemeten gehalten in de grond aan de hand van de analytisch vastgestelde percentages lutum en organische stof omgerekend naar de 'standaard bodem' (25% lutum en 10% organische stof). Dit zijn de gestandaardiseerde gemeten gehalten (GSSD).

In deze paragraaf zijn de resultaten samengevat. In een aantal tabellen is tussen haakjes een index opgenomen (zie 'kader'). De index geeft inzicht in de verhouding tussen de gestandaardiseerde meetwaarde en de achtergrond-waarde/streefwaarde respectievelijk de interventiewaarde. Een index van 0 komt overeen met de achtergrond-waarde/streefwaarde; een index van 0,5 komt overeen met de tussenwaarde en een index van 1 komt overeen met de interventiewaarde. Een index boven 1 geeft aan met welke factor de interventiewaarde wordt overschreden.

5.2.1 Grond

De toetsingsresultaten van de grondanalyses zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven waarbij ook de eventuele bodemvreemde bijmengingen in het (meng)monster zijn weergegeven.

Tabel 9: Overschrijdingstabel analyseresultaten grond

Monster-code	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Overschrijding van de achtergrondwaarde (index[1] ≤ 0,5)	Overschrijding van de tussenwaarde (index[1] >0,5)	Overschrijding van de interventiewaarde (index[1] >1)	Indicatief oordeel Bbk
Deellocatie A						
AM1	0,0 - 0,4	-	-	-	-	Altijd toepasbaar
AM2	0,0 - 0,5	-	-	-	-	Altijd toepasbaar
AM3	0,5 - 1,9	-	-	-	-	Altijd toepasbaar
Deellocatie B						
BM1	0,0 - 0,5	-	Lood (-)	-	-	Altijd toepasbaar
BM2	0,0 - 0,5	-	-	-	-	Altijd toepasbaar
B03-1	0,0 - 0,5	-	-	-	-	Altijd toepasbaar
BM3	0,6 - 1,8	-	-	-	-	Altijd toepasbaar

\- = geen parameters in gehalten/concentraties boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

[1] Index = (gestandaardiseerde meetwaarde- achtergrondwaarde) / (interventiewaarde – achtergrondwaarde)

Het zeer licht verhoogde gehalte lood gemeten (op detectiegrens) in mengmonster BM1 is vermoedelijk te relateren aan het gebruik als boerenerf. Mogelijk heeft er iets van lood (zoals oud-ijzer verzamelplaats of loodtoepassing aan een bouwwerk) geresulteerd in deze zeer lichte verhoging.

5.2.2 Grondwater

De toetsingsresultaten van de grondwateranalyses zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven.

Tabel 10: Overschrijdingstabel analyseresultaten grondwater

Deellocatie	Monster-code	Traject (m -mv)	Overschrijding van de streefwaarde (index[1] ≤ 0,5)	Overschrijding van de tussenwaarde (index[1] >0,5)	Overschrijding van de interventiewaarde (index[1] >1)
A.	A01-1	1,9 - 2,9	Barium (0,03)	-	-
B.	B01-1	2,7 - 3,7	Kobalt (0,08), zink (0,01), barium (0,12)	Nikkel (0,65)	-
	B01-2	2,7 - 3,7	-	-	**Nikkel (1,22)**

\- = geen parameters in gehalten/concentraties boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

[1] Index = (gestandaardiseerde meetwaarde - streefwaarde) / (interventiewaarde - streefwaarde)

Aangezien er geen directe relatie is tussen de licht verhoogde concentratie aan barium en het gebruik van deellocatie A en B, en er voor zover bekend geen bron aanwezig is in de directe omgeving, is de verhoogde concentratie waarschijnlijk van nature op beide deellocaties in het grondwater aanwezig.

Omdat er geen antropogene bron bekend is op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving ervan zijn de licht verhoogde concentraties kobalt en zink en de matig tot sterk verhoogde concentraties nikkel waarschijnlijk van nature in het grondwater aanwezig. Het filter staat daarbij in een zeer slecht doorlatend pakket (leem) de doorstroming van het filter is daardoor niet optimaal, waardoor het niet ongebruikelijk is dat zware metalen verhoogd worden gemeten.

5.3 Toetsing aan de hypothese

De hypothese 'verdachte locatie' wordt voor beide deellocaties aangenomen omdat er verontreinigende parameters zijn aangetoond in gehalten boven de betreffende achtergrondwaarde en in concentraties boven de betreffende streefwaarde.

5.4 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek

Bij de monstername is voor analyse op zware metalen, het grondwater gefiltreerd (0,45 µm) zodat het grondwater grotendeels is ontdaan van eventuele zwevende bodemdeeltjes. Daarmee wordt verwacht dat ondanks een troebelheid hoger dan 10 NTU, zwevende bodemdeeltjes geen (significante) invloed hebben gehad op de onderzoeksresultaten.

Hoewel voor nikkel de tussenwaarde/interventiewaarde in het grondwater wordt overschreden, wordt gezien het ontbreken van een bekende antropogene bron of oorzaak verwacht dat sprake is van een natuurlijke oorzaak. Nader onderzoek wordt daarom niet zinvol geacht.

6 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Gorissen Ruimtelijk Advies B.V. is door Ortageo Noordoost B.V. in de periode december 2022 – januari 2023 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op twee locaties nabij de Bovenweg 49 in Oldeberkoop (gemeente Ooststellingwerf).

Aanleiding en doel

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van agrarisch tot wonen en de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van een woning. Op het adres Bovenweg 49 is een bestemmingswijziging wonen naar een agrarische bestemming voorzien. De voormalige boerderij die op deze locatie staat wordt daarvoor gesloopt.

Het doel van het onderzoek is om door het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende NEN-normen en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving betreffende de kwaliteit van de uitvoering van milieuhygiënisch bodemonderzoek.

Strategie

De locatie bestaat uit twee locaties. Deellocatie A is onderzocht conform de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL). Binnen locatie A lag, op basis van de Friese bodematlas, mogelijk een gedempte sloot. Om te verifiëren of op locatie daadwerkelijk een slootdemping gelegen was zijn drie extra boringen geplaatst tot ongeroerde grond ter hoogte van de vermoedelijke demping.

Op basis van de hypothese is deellocatie B onderzocht volgens de strategie voor een ’diffuus belaste niet-lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming’ (VED-HE-NL). Om inzicht te krijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de ondergrond is voor de ondergrond deze strategie gecombineerd met de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL).

Omdat in de eerste analyseresultaten van het grondwatermonster van deellocatie B een matig verhoogde concentratie nikkel is gemeten, is een herbemonstering uitgevoerd en het grondwater opnieuw geanalyseerd op deze parameter.

Sinds 8 juli 2019 heeft het Ministerie verplicht dat grond die van een locatie wordt afgevoerd, onderzocht is op PFAS en indien nodig GenX. Omdat het onderzoek zich richt op de herbestemming van het perceel en vooralsnog op beide deellocaties nog geen grondverzet van toepassing is, is het laboratoriumonderzoek niet uitgebreid met PFAS en/of GenX.

Resultaten en conclusies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijkt het volgende:

<u>Deellocatie A</u>

- Er zijn visueel geen bodemvreemde bijmengingen of andere indicaties waargenomen die kunnen duiden op een mogelijke bodemverontreiniging;
- Op de vermoede locatie van de mogelijke slootdemping zijn geen aanwijzingen aangetroffen dan op locatie daadwerkelijk een sloot gedempt is;
- In de samengestelde mengmonsters van de bovengrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als “altijd toepasbaar”;
- Het grondwater bevat een licht verhoogde concentraties barium.

De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bouwactiviteiten en herbestemming naar wonen.

Deellocatie B

- Er zijn visueel geen bodemvreemde bijmengingen of andere indicaties waargenomen die kunnen duiden op een mogelijke bodemverontreiniging;
- In het samengestelde mengmonster BM1 van de bovengrond is een zeer licht verhoogd gehalte lood gemeten (gelijk aan detectiegrens). Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- In de overige samengestelde mengmonsters van de boven- en ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Deze grond is indicatief geclassificeerd als ‘altijd toepasbaar’;
- Het grondwater bevat licht verhoogde concentraties kobalt en zink en een matig verhoogde concentratie nikkel. Na herbemonstering is een sterk verhoogde concentratie nikkel gemeten. Gezien het ontbreken van een bekende antropogene bron of oorzaak en het zeer slecht doorlatende pakket (leem) waar het filter in staat wordt verwacht dat sprake is van een natuurlijke oorzaak.

Hoewel voor nikkel de tussenwaarde/interventiewaarde in het grondwater wordt overschreden, wordt gezien het ontbreken van een bekende antropogene bron of oorzaak verwacht dat sprake is van een natuurlijke oorzaak. Nader onderzoek wordt daarom niet zinvol geacht.

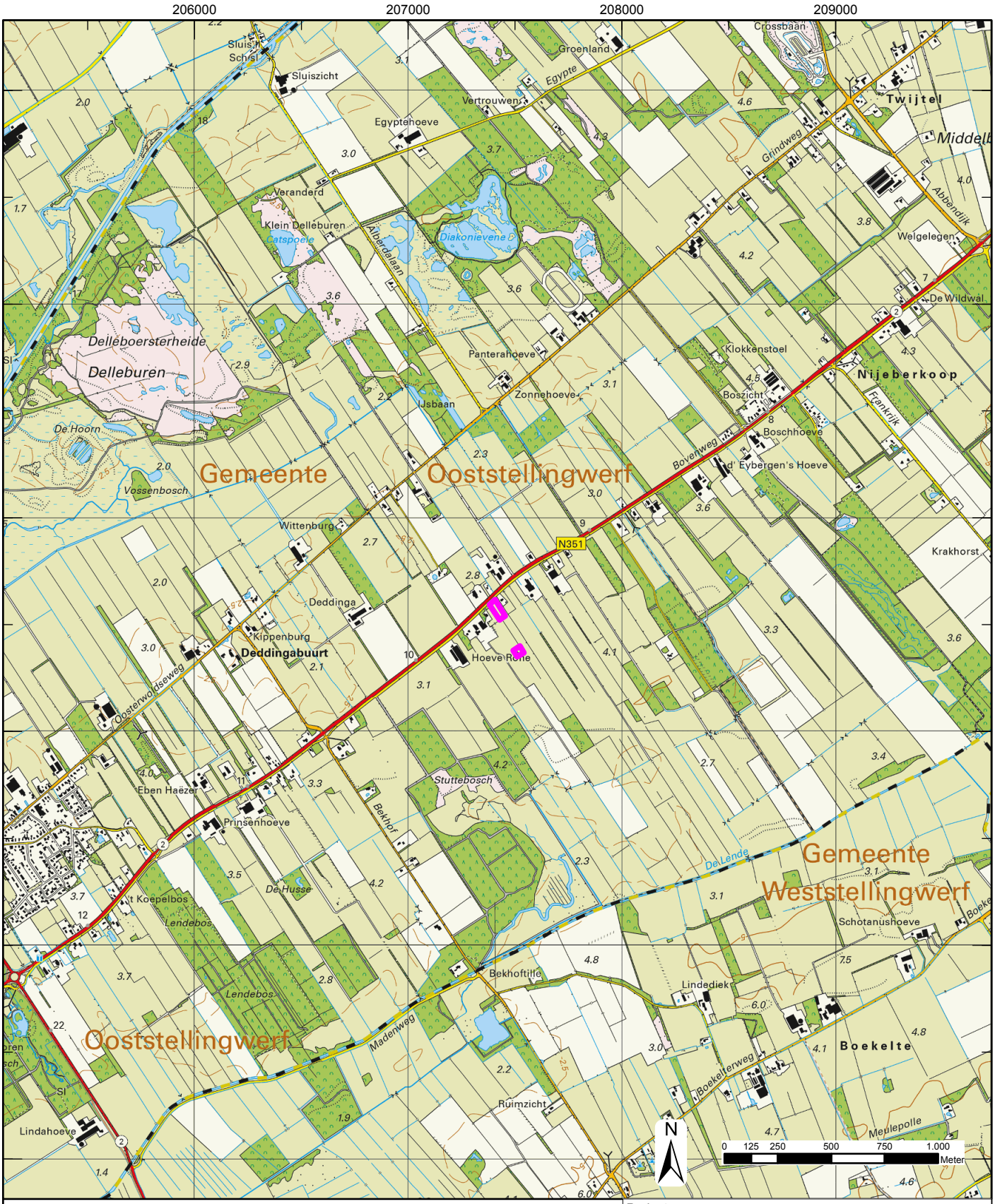
De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bestemmingswijziging naar agrarisch perceel.

Aanbevelingen

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het ‘meldpunt bodemkwaliteit’. In het kader van kostenefficiëntie adviseren wij om vrijkomende grond zoveel mogelijk binnen de onderzoekslocatie te hergebruiken.

BIJLAGE 1

Regionale ligging onderzoekslocatie

Legenda

onderzoekslocatie

Projectnaam: Verkennend bodemonderzoek Bovenweg 49 in Oldeberkoop			
Titel: Regionale ligging onderzoekslocatie			
Opdrachtgever: Gorissen Ruimtelijk Advies B.V.			
Schaal: 1:25.000	*Projectnummer:* 218449	*Bijlage:* 1	*Formaat:* A4
Getekend: J.Westerink		*Datum tekening:* 21-12-2022	

ORTAGEO
INGENIEURS RUIMTELIJKE LEEFOMGEVING

D:\ORT\218449_V1.0\218449_V1.0.aprx

BIJLAGE 2

Situatietekening met onderzoekspunten

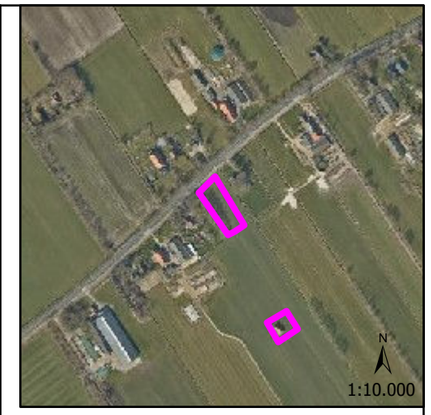
207340 207360 207380 207400 207420 207440 207460 207480

551620 551600 551580 551560 551540 551520

E 894 F 405 E 981 E 34 E 33 F 567 Bovenweg Bovenweg F 594 F 408 47 F 593 F 256 F 629 51 F 263 F 608 F 628 F 325 F 258

A01 A02 A03 A04 A05 A06 A07 A08 A09 A10 A11 A12 A13 A14 A15

w w w

Legenda

- boring
- peilbuis
- w weiland
- onderzoekslocatie
- kadastrale grens

N

0 2,5 5 10 15 20 Meter

Projectnaam: Verkennend bodemonderzoek Bovenweg 49 in Oldeberkoop			
Titel: Situatietekening met onderzoekspunten			
Opdrachtgever: Gorissen Ruimtelijk Advies B.V.			
Schaal: 1:500	*Projectnummer:* 218449	*Bijlage:* 2	*Formaat:* A3
Getekend: J.Westerink		*Datum tekening:* 21-12-2022	

ORTAGEO
INGENIEURS RUIMTELIJKE LEEFOMGEVING

D:\ORT\218449_V1.0\218449_V1.0.aprx

207440 207460 207480 207500 207520 207540 207560 207580

551440 551420 551400 551380 551360 551340 551320

F 325

F 594

F 410

F 258

F 263

B01 B02 B03 B04 B05 B06 B07 B08 B09

BR

W

49

Legenda

- boring
- peilbuis
- BR braak
- W weiland
- onderzoekslocatie
- kadastrale grens

N

0 2,5 5 10 15 20 Meter

Projectnaam: Verkennend bodemonderzoek Bovenweg 49 in Oldeberkoop			
Titel: Situatietekening met onderzoekspunten			
Opdrachtgever: Gorissen Ruimtelijk Advies B.V.			
Schaal: 1:500	*Projectnummer:* 218449	*Bijlage:* 2	*Formaat:* A3
Getekend: J.Westerink		*Datum tekening:* 21-12-2022	

ORTAGEO
INGENIEURS RUIMTELIJKE LEEFOMGEVING

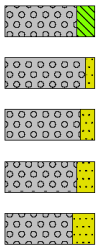
D:\ORT\218449_V1.0\218449_V1.0.aprx

BIJLAGE 3

Bodemprofielbeschrijvingen

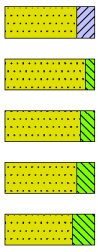
Legenda (conform NEN 5104)

grind

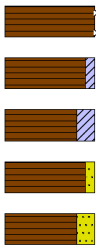
Grind, siltig
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig

zand

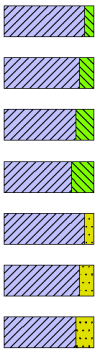
Zand, kleïig
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleïig
Veen, sterk kleïig
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig

klei

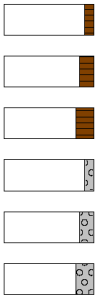
Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig

leem

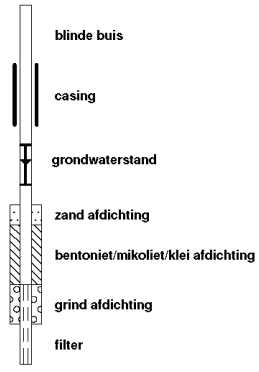
Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig

peilbuis

blinde buis
casing
grondwaterstand
zand afdichting
bentoniet/mikoliet/klei afdichting
grind afdichting
filter

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

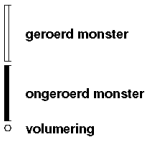
olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster
ongeroerd monster
volumering

overig

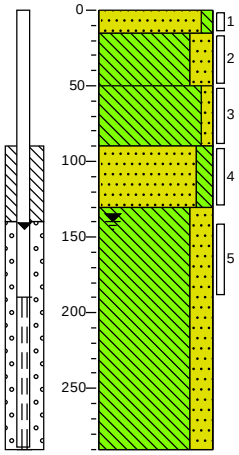
- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib
water

Meetpunt: A01

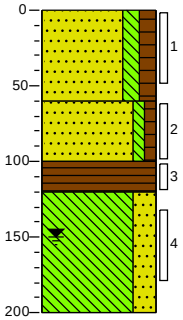
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
15 Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin
▲ Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, lichtbruin
50
▲ Leem, zwak zandig, matig roesthoudend, licht beigegrijs
90
Zand, matig fijn, matig siltig, licht geelgrijs
130
Leem, sterk zandig, lichtgrijs
290

Meetpunt: A02

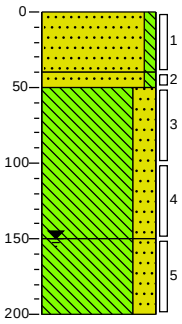
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
60
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, beigebruin
100
Veen, donkerbruin
120
Leem, sterk zandig, sporen roest, lichtgrijs
▲
200

Meetpunt: A03

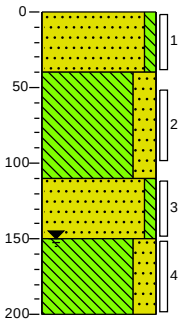
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin
40
50 Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin
Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht beigegrijs
▲
150
Leem, sterk zandig, lichtgrijs
200

Meetpunt: A04

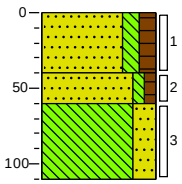
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin
40
Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht beigegrijs
▲
110
Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtgrijs
150
Leem, sterk zandig, lichtgrijs
200

Meetpunt: A05

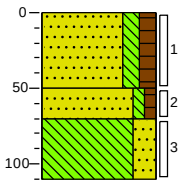
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
40
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, Geroerd
60
▲ Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht beigegrijs
110

Meetpunt: A06

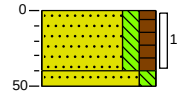
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, Geroerd
70
▲ Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht beigegrijs
110

Meetpunt: A07

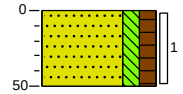
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
40
50 Zand, zeer fijn, matig siltig, brokken leem, licht beigebruin

Meetpunt: A08

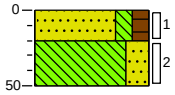
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: A09

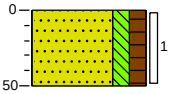
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwartbruin
20
Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht beigebruin
50

Meetpunt: A10

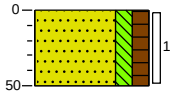
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: A11

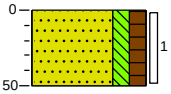
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: A12

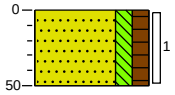
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: A13

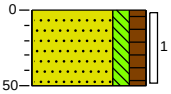
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwartbruin
50

Meetpunt: A14

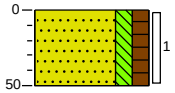
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: A15

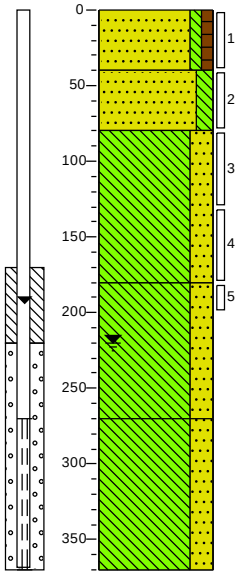
Datum meting: 16-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwartbruin
50

Meetpunt: B01

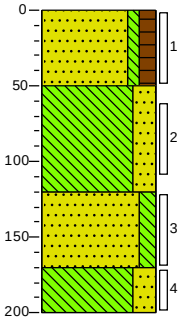
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin
40
Zand, zeer fijn, matig siltig, brokken leem, beigegeel
80
Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht oranjegrijs
180
Leem, sterk zandig, sporen roest, licht beigegrijs
270
Leem, sterk zandig, lichtgrijs, Slappe leem
370

Meetpunt: B02

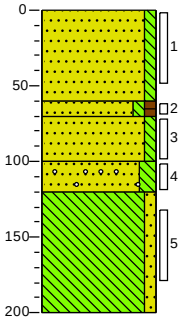
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin
50
Leem, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht oranjegrijs
120
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs
170
Leem, sterk zandig, licht beigegrijs
200

Meetpunt: B03

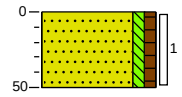
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Zand, zeer fijn, zwak siltig, donkergeel
60
70 Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, bruinzwart
100 Zand, zeer fijn, zwak siltig, grijsbeige
120 Zand, zeer fijn, matig siltig, sporen grind, licht witgrijs, Leem brokjes
Leem, zwak zandig, matig roesthoudend, laagjes zand, licht oranjegrijs
200

Meetpunt: B04

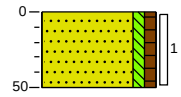
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, neutraalbruin
50

Meetpunt: B05

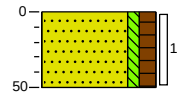
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, neutraalbruin
50

Meetpunt: B06

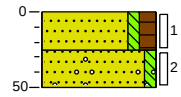
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: B07

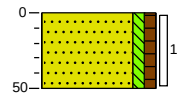
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin
25
Zand, zeer fijn, zwak siltig, sporen grind, beigegeel
50

Meetpunt: B08

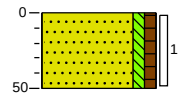
Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: B09

Datum meting: 15-12-2022
Veldwerker: Tom Veldhuis
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 weiland
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

BIJLAGE 4

Analysecertificaten

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Bovenweg 49 Oldeberkoop
Uw projectnummer	: 218449
SGS rapportnummer	: 13790221, versienummer: 1.

Rotterdam, 27-12-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 218449. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

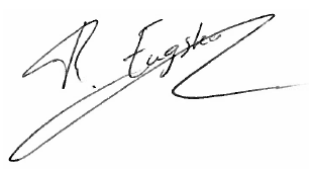
Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Per 1 september 2022 is SGS Environmental Analytics B.V. gefuseerd met SGS Nederland B.V. en handelt onder de naam SGS Environmental Analytics. Alle erkenningen van SGS Environmental Analytics B.V. blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SGS Nederland B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Operations Manager Rotterdam

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	AM1 A01 (0-15) A03 (0-40) A04 (0-40)
002	Grond (AS3000)	AM2 A02 (0-50) A05 (0-40) A07 (0-40) A08 (0-50) A09 (0-20) A11 (0-50) A13 (0-50) A14 (0-50)
003	Grond (AS3000)	AM3 A01 (140-190) A02 (130-180) A03 (100-150) A04 (50-100) A06 (70-110)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	85.4	85.2	87.4
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	3.0	5.2	0.3
KORRELGROOTTEVERDELING					
lutum (bodem)	% vd DS	S	4.6	7.0	22
METALEN					
barium	mg/kgds	S	<20	<20	30
cadmium	mg/kgds	S	<0.2	<0.2	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	<1.5	<1.5	3.6
koper	mg/kgds	S	6.8	9.7	8.4
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	S	12	12	<10
molybdeen	mg/kgds	S	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	3.4	<3	12
zink	mg/kgds	S	<20	<20	33
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.01	0.02	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.05	0.08	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.02	0.04	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.02	0.05	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.02	0.04	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.04	0.06	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.05 [1)]	0.08	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.04	0.06	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.264 [2)]	0.444 [2)]	0.07 [2)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [2)]	4.9 [2)]	4.9 [2)]

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	AM1 A01 (0-15) A03 (0-40) A04 (0-40)
002	Grond (AS3000)	AM2 A02 (0-50) A05 (0-40) A07 (0-40) A08 (0-50) A09 (0-20) A11 (0-50) A13 (0-50) A14 (0-50)
003	Grond (AS3000)	AM3 A01 (140-190) A02 (130-180) A03 (100-150) A04 (50-100) A06 (70-110)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
MINERALE OLIE					
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		9	10	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		12	15	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	20	20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	Er zijn componenten aanwezig die een storende invloed hebben op de meting. Om die reden is de onzekerheid in het resultaat vergroot.
2	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	AS3010-3 en NEN 5754.
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O0340422	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
001	O0341022	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
001	O0340811	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340426	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340818	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340631	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340630	16-12-2022	16-12-2022	ALC201

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
002	O0341021	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340411	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340815	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
002	O0340415	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
003	O0340814	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
003	O0340633	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
003	O0340625	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
003	O0340819	16-12-2022	16-12-2022	ALC201
003	O0341017	16-12-2022	16-12-2022	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

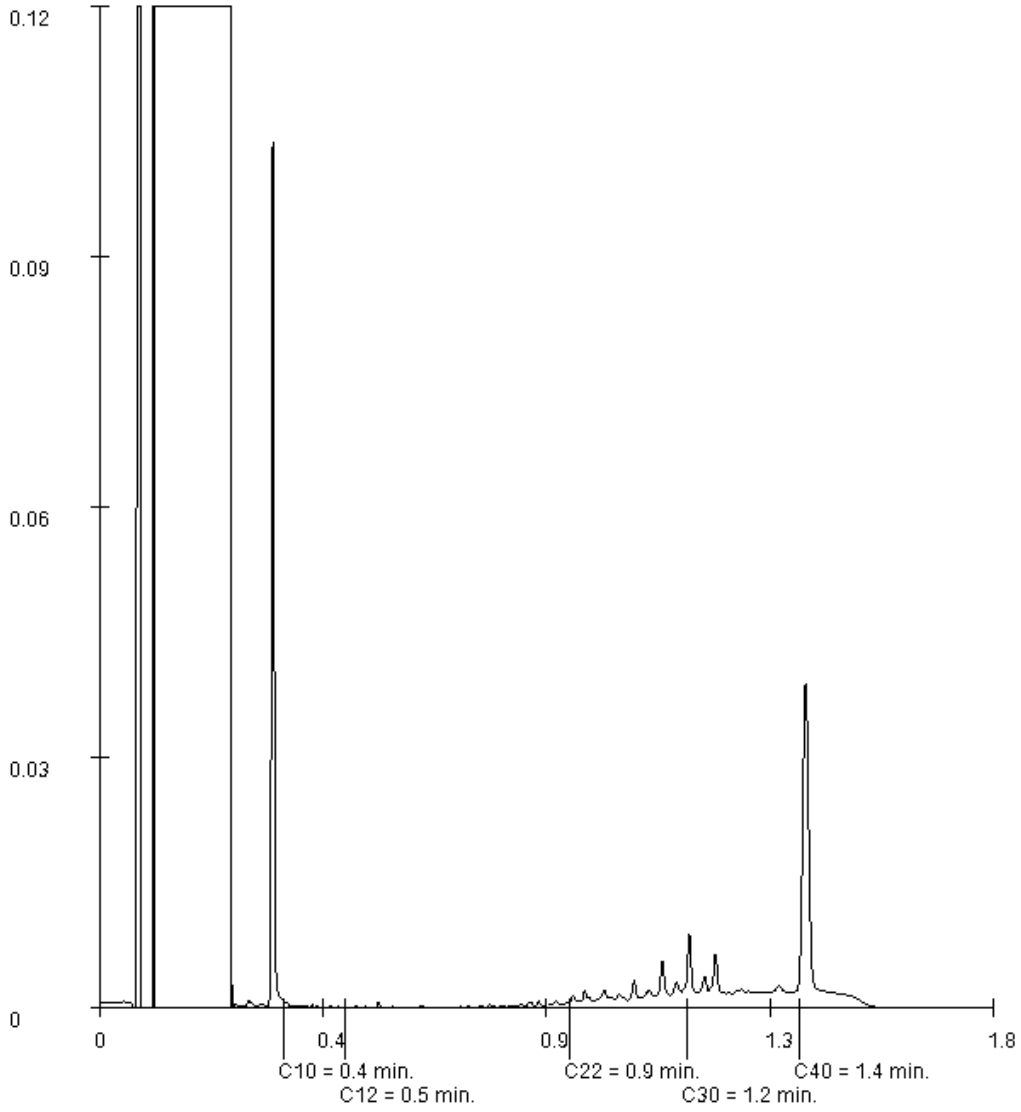
Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	AM1 A01 (0-15) A03 (0-40) A04 (0-40)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

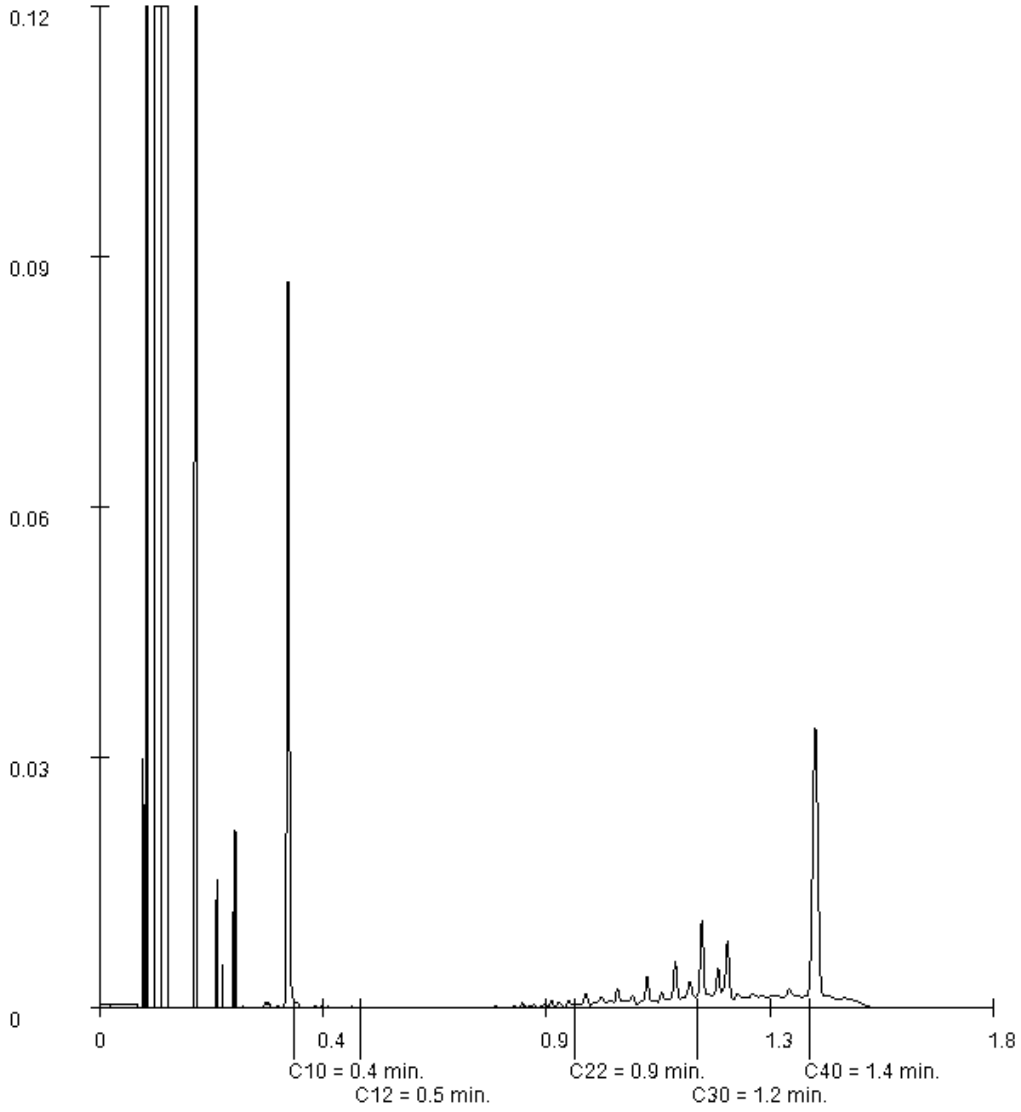
Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790221 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monsternummer:	002
Monster beschrijvingen	AM2 A02 (0-50) A05 (0-40) A07 (0-40) A08 (0-50) A09 (0-20) A11 (0-50) A13 (0-50) A14 (0-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Bovenweg 49 Oldeberkoop
Uw projectnummer	: 218449
SGS rapportnummer	: 13790218, versienummer: 1.

Rotterdam, 27-12-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 218449. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

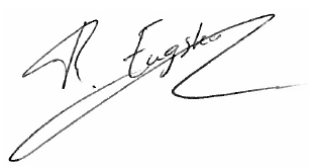
Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Per 1 september 2022 is SGS Environmental Analytics B.V. gefuseerd met SGS Nederland B.V. en handelt onder de naam SGS Environmental Analytics. Alle erkenningen van SGS Environmental Analytics B.V. blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SGS Nederland B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Operations Manager Rotterdam

TESTEN
RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	B03-1 B03 (0-50)
002	Grond (AS3000)	BM1 B01 (0-40) B04 (0-50) B05 (0-50) B09 (0-50)
003	Grond (AS3000)	BM2 B02 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-25)
004	Grond (AS3000)	BM3 B01 (130-180) B02 (60-110) B03 (130-180)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	95.7	84.1	83.4	88.1
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.2	5.3	6.9	0.5
KORRELGROOTTEVERDELING						
lutum (bodem)	% vd DS	S	2.1	5.0	5.2	22
METALEN						
barium	mg/kgds	S	<20	<20	<20	33
cadmium	mg/kgds	S	<0.2	<0.2	0.21	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	<1.5	<1.5	<1.5	2.6
koper	mg/kgds	S	<5	11	13	8.8
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05	0.06	<0.05
lood	mg/kgds	S	<10	37	19	<10
molybdeen	mg/kgds	S	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	<3	3.3	3.2	11
zink	mg/kgds	S	<20	32	26	28
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	<0.01	0.03	0.02	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.02	0.08	0.07	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	<0.01	0.04	0.04	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	<0.01	0.05	0.04	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	<0.01	0.04	0.03	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	<0.01	0.05	0.04	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	<0.01	0.05	0.03	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	<0.01	0.05	0.03	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.083 [1)]	0.404 [1)]	0.314 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	B03-1 B03 (0-50)
002	Grond (AS3000)	BM1 B01 (0-40) B04 (0-50) B05 (0-50) B09 (0-50)
003	Grond (AS3000)	BM2 B02 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-25)
004	Grond (AS3000)	BM3 B01 (130-180) B02 (60-110) B03 (130-180)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	6	7	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	AS3010-3 en NEN 5754.
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O0211572	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
002	O0211395	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
002	O0211391	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
002	O0211384	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
002	O0211381	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
003	O0211613	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
003	O0340634	16-12-2022	15-12-2022	ALC201

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
003	O0211400	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
004	O0211387	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
004	O0211383	16-12-2022	15-12-2022	ALC201
004	O0211388	16-12-2022	15-12-2022	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

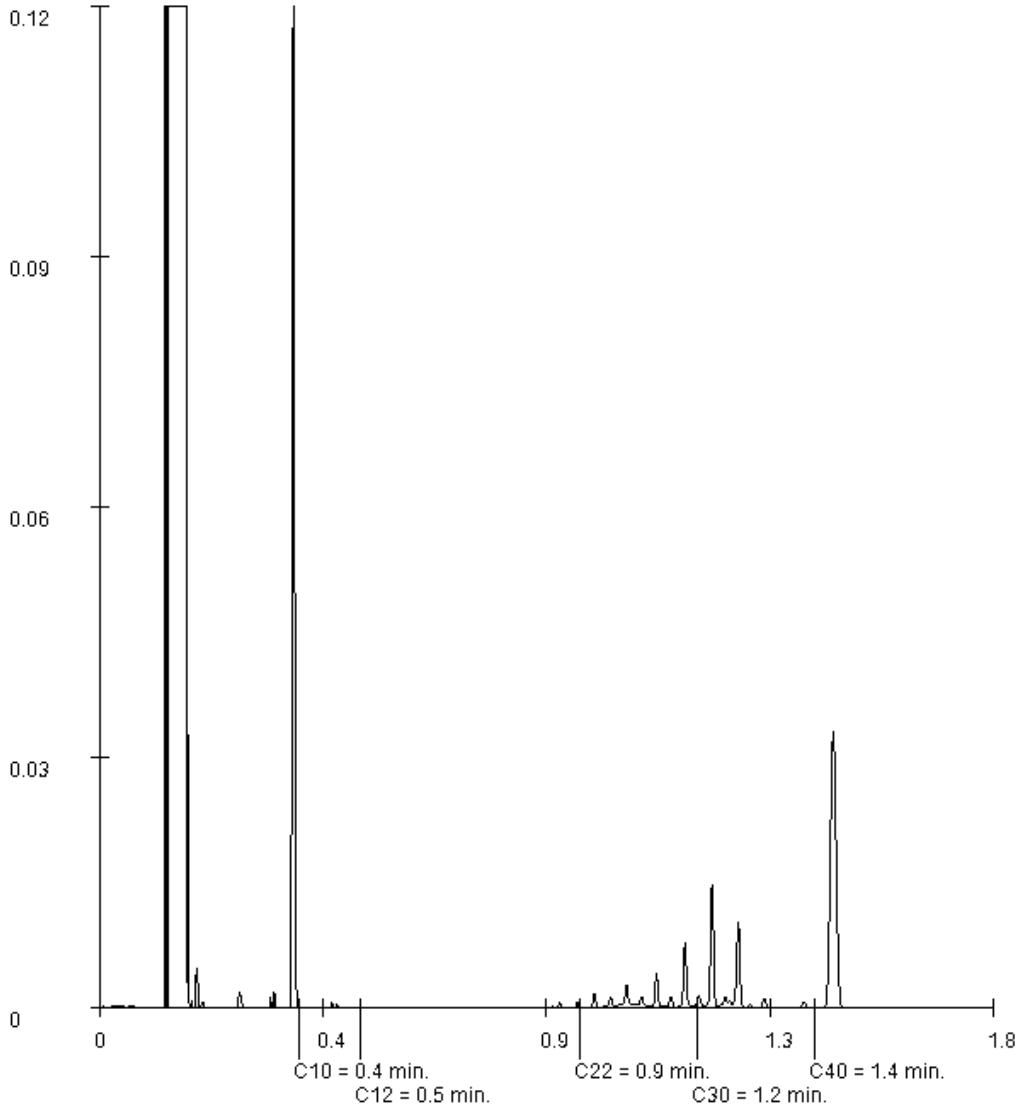
Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monsternummer:	002
Monster beschrijvingen	BM1 B01 (0-40) B04 (0-50) B05 (0-50) B09 (0-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

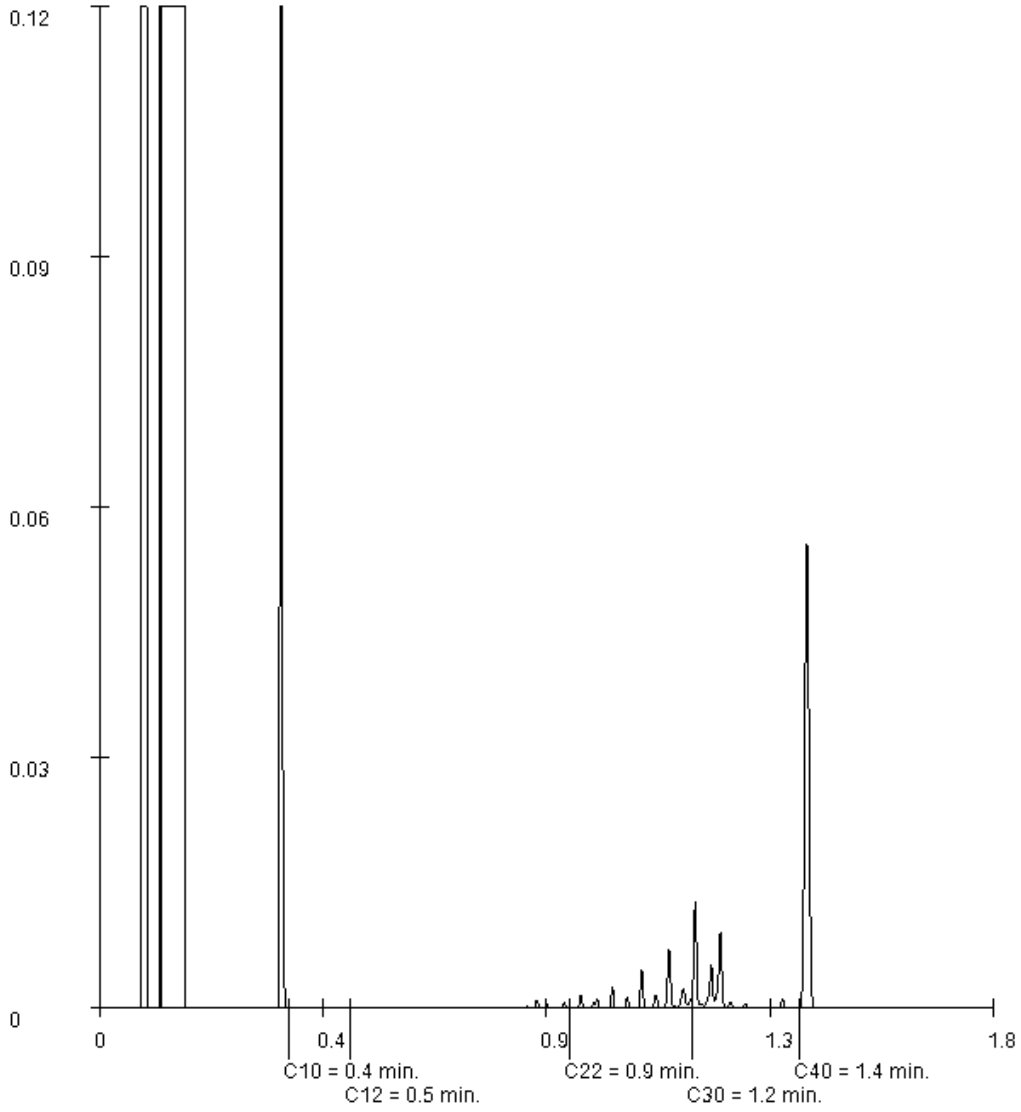
Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	16-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	16-12-2022
Rapportnummer	13790218 - 1	Rapportagedatum	27-12-2022

Monsternummer:	003
Monster beschrijvingen	BM2 B02 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-25)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Bovenweg 49 Oldeberkoop
Uw projectnummer	: 218449
SGS rapportnummer	: 13793886, versienummer: 1.

Rotterdam, 28-12-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 218449. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

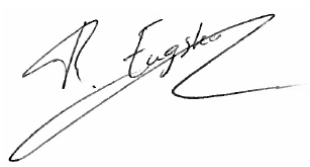
Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Per 1 september 2022 is SGS Environmental Analytics B.V. gefuseerd met SGS Nederland B.V. en handelt onder de naam SGS Environmental Analytics. Alle erkenningen van SGS Environmental Analytics B.V. blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SGS Nederland B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Operations Manager Rotterdam

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	23-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	23-12-2022
Rapportnummer	13793886 - 1	Rapportagedatum	28-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	A01-1-1 A01 (190-290)
002	Grondwater (AS3000)	B01-1-1 B01 (270-370)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
METALEN				
barium	µg/l	S	67	120
cadmium	µg/l	S	<0.2	0.21
kobalt	µg/l	S	8.6	26
koper	µg/l	S	<2	2.9
kwik	µg/l	S	<0.05	<0.05
lood	µg/l	S	<2	<2
molybdeen	µg/l	S	<2	<2
nikkel	µg/l	S	15	54
zink	µg/l	S	39	73
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.02	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.14 [1)]	0.14 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	23-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	23-12-2022
Rapportnummer	13793886 - 1	Rapportagedatum	28-12-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	A01-1-1 A01 (190-290)
002	Grondwater (AS3000)	B01-1-1 B01 (270-370)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	µg/l		<25	<25
fractie C12-C22	µg/l		<25	<25
fractie C22-C30	µg/l		<25	<25
fractie C30-C40	µg/l		<25	<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	23-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	23-12-2022
Rapportnummer	13793886 - 1	Rapportagedatum	28-12-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	23-12-2022
Projectnummer	218449	Startdatum	23-12-2022
Rapportnummer	13793886 - 1	Rapportagedatum	28-12-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
styreen	Grondwater (AS3000)	Idem
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B2117056	23-12-2022	23-12-2022	ALC204
001	G7186144	23-12-2022	23-12-2022	ALC236
002	B2117051	23-12-2022	23-12-2022	ALC204
002	G7186136	23-12-2022	23-12-2022	ALC236

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Bovenweg 49 Oldeberkoop
Uw projectnummer	: 218449
SGS rapportnummer	: 13796243, versienummer: 1.

Rotterdam, 05-01-2023

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 218449. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

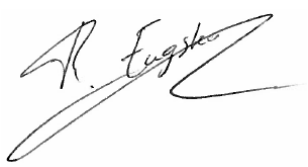
Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 4 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Per 1 september 2022 is SGS Environmental Analytics B.V. gefuseerd met SGS Nederland B.V. en handelt onder de naam SGS Environmental Analytics. Alle erkenningen van SGS Environmental Analytics B.V. blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SGS Nederland B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Operations Manager Rotterdam

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	03-01-2023
Projectnummer	218449	Startdatum	03-01-2023
Rapportnummer	13796243 - 1	Rapportagedatum	05-01-2023

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	B01-1-2 B01 (270-370)

Analyse	Eenheid	Q	001
METALEN			
nikkel	µg/l	S	88

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	03-01-2023
Projectnummer	218449	Startdatum	03-01-2023
Rapportnummer	13796243 - 1	Rapportagedatum	05-01-2023

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
Lars Jetten

Projectnaam	Bovenweg 49 Oldeberkoop	Orderdatum	03-01-2023
Projectnummer	218449	Startdatum	03-01-2023
Rapportnummer	13796243 - 1	Rapportagedatum	05-01-2023

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
nikkel	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B2092160	03-01-2023	03-01-2023	ALC204

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

BIJLAGE 5

Overschrijdingstabellen

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		AM1			AM2			AM3		
Certificaatcode		13790221			13790221			13790221		
Boring(en)		A01, A03, A04			A02, A05, A07, A08, A09, A11, A13, A14			A01, A02, A03, A04, A06		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,40			0,00 - 0,50			0,50 - 1,90		
Humus	% ds	3,00			5,20			0,30		
Lutum	% ds	4,60			7,00			22,0		
Datum van toetsing		2-1-2023			2-1-2023			2-1-2023		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
barium	mg/kg ds	<20	<41 (6)		<20	<33 (6)		30	33 (6)	
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03
kobalt	mg/kg ds	<1,5	<2,9	-0,07	<1,5	<2,4	-0,07	3,6	4,0	-0,06
koper	mg/kg ds	6,8	12,5	-0,18	9,7	15,6	-0,16	8,4	10,3	-0,2
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,04	-0
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01
nikkel	mg/kg ds	3,4	8,2	-0,41	<3	<4	-0,47	12	13	-0,34
lood	mg/kg ds	12	18	-0,07	12	16	-0,07	<10	<8	-0,09
zink	mg/kg ds	<20	<29	-0,19	<20	<25	-0,2	33	39	-0,17
PAK										
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		<0,01	<0,01		<0,01	<0,01	
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,04	0,04		0,06	0,06		<0,01	<0,01	
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,02	0,02		0,04	0,04		<0,01	<0,01	
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,04	0,04		0,06	0,06		<0,01	<0,01	
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,05	0,05		0,08	0,08		<0,01	<0,01	
fluorantheen	mg/kg ds	0,05	0,05		0,08	0,08		<0,01	<0,01	
chryseen	mg/kg ds	0,02	0,02		0,05	0,05		<0,01	<0,01	
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,02	0,02		0,04	0,04		<0,01	<0,01	
anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		<0,01	<0,01		<0,01	<0,01	
fenanthreen	mg/kg ds	0,01	0,01		0,02	0,02		<0,01	<0,01	
PAK	mg/kg ds	0,264	0,264	-0,03	0,444	0,444	-0,03	0,07	<0,07	-0,04
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	µg/kg ds	4,9	<16,3	-0	4,9	<9,4	-0,01	4,9	<24,5	0
PCB 28	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 52	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 101	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 118	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 138	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 153	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
PCB 180	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1		<1	<4	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	12 (6)		<5	7 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	12 (6)		<5	7 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	9	30 (6)		10	19 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	12	40 (6)		15	29 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie	mg/kg ds	20	67	-0,03	20	38	-0,03	<20	<70	-0,02
OVERIG										
Droge stof	% ds	85,4	85,4 (6)		85,2	85,2 (6)		87,4	87,4 (6)	
lutum	%	4,6			7,0			22		
organische stof	% ds	3,0			5,2			0,3		

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		B03-1			BM1			BM2		
Certificaatcode		13790218			13790218			13790218		
Boring(en)		B03			B01, B04, B05, B09			B02, B06, B07		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	1,20			5,30			6,90		
Lutum	% ds	2,10			5,00			5,20		
Datum van toetsing		2-1-2023			2-1-2023			2-1-2023		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
barium	mg/kg ds	<20	<54 (6)		<20	<39 (6)		<20	<39 (6)	
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03	0,21	0,28	-0,03
kobalt	mg/kg ds	<1,5	<3,7	-0,06	<1,5	<2,8	-0,07	<1,5	<2,7	-0,07
koper	mg/kg ds	<5	<7	-0,22	11	19	-0,14	13	21	-0,13
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0	0,06	0,08	-0
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01
nikkel	mg/kg ds	<3	<6	-0,45	3,3	7,7	-0,42	3,2	7,4	-0,43
lood	mg/kg ds	<10	<11	-0,08	*37*	*52*	*0*	19	26	-0,05
zink	mg/kg ds	<20	<33	-0,18	32	61	-0,14	26	48	-0,16
PAK										
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		<0,01	<0,01		<0,01	<0,01	
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,05	0,05		0,04	0,04	
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,04	0,04		0,03	0,03	
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,05	0,05		0,03	0,03	
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,05	0,05		0,03	0,03	
fluorantheen	mg/kg ds	0,02	0,02		0,08	0,08		0,07	0,07	
chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,05	0,05		0,04	0,04	
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,04	0,04		0,04	0,04	
anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		<0,01	<0,01		<0,01	<0,01	
fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		0,03	0,03		0,02	0,02	
PAK	mg/kg ds	0,083	0,083	-0,04	0,404	0,404	-0,03	0,314	0,314	-0,03
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	µg/kg ds	4,9	<24,5	0	4,9	<9,2	-0,01	4,9	<7,1	-0,01
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4		<1	<1		<1	<1	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	7 (6)		<5	5 (6)	
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	7 (6)		<5	5 (6)	
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	7 (6)		5	7 (6)	
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)		6	11 (6)		7	10 (6)	
minerale olie	mg/kg ds	<20	<70	-0,02	<20	<26	-0,03	<20	<20	-0,04
OVERIG										
Droge stof	% ds	95,7	95,7 (6)		84,1	84,1 (6)		83,4	83,4 (6)	
lutum	%	2,1			5,0			5,2		
organische stof	% ds	1,2			5,3			6,9		

Tabel 3: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		BM3				
Certificaatcode		13790218				
Boring(en)		B01, B02, B03				
Traject (m -mv)		0,60 - 1,80				
Humus	% ds	0,50				
Lutum	% ds	22,0				
Datum van toetsing		2-1-2023				
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde				
Monstermelding 1						
Monstermelding 2						
Monstermelding 3						
		Meetw	**GSSD**	**Index**		
METALEN						
barium	mg/kg ds	33	37 (6)			
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03		
kobalt	mg/kg ds	2,6	2,9	-0,07		
koper	mg/kg ds	8,8	10,8	-0,19		
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,04	-0		
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01		
nikkel	mg/kg ds	11	12	-0,35		
lood	mg/kg ds	<10	<8	-0,09		
zink	mg/kg ds	28	33	-0,18		
PAK						
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01			
PAK	mg/kg ds	0,07	<0,07	-0,04		
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
PCB	µg/kg ds	4,9	<24,5	0		
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4			
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4			
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN						
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)			
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)			
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)			
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)			
minerale olie	mg/kg ds	<20	<70	-0,02		
OVERIG						
Droge stof	% ds	88,1	88,1 (6)			
lutum	%	22				
organische stof	% ds	0,5				

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: > Achtergrondwaarde
8,88	: > Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 4: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
koper	mg/kg ds	40	54	190	190
kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
lood	mg/kg ds	50	210	530	530
zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000

Tabel 5: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		A01-1-1			B01-1-2			B01-1-1		
Datum watermonstername		23-12-2022			3-1-2023			23-12-2022		
Filterdiepte (m -mv)		1,90 - 2,90			2,70 - 3,70			2,70 - 3,70		
Datum van toetsing		2-1-2023			5-1-2023			2-1-2023		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde			Overschrijding Interventiewaarde			Overschrijding Streefwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
barium	µg/l	*67*	*67*	*0,03*				*120*	*120*	*0,12*
cadmium	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05				0,21	0,21	-0,03
kobalt	µg/l	8,6	8,6	-0,14				*26*	*26*	*0,08*
koper	µg/l	<2	<1	-0,23				2,9	2,9	-0,2
kwik	µg/l	<0,05	<0,04	-0,06				<0,05	<0,04	-0,06
molybdeen	µg/l	<2	<1	-0,01				<2	<1	-0,01
nikkel	µg/l	15	15	0	**88**	**88**	**1,22**	*54*	*54*	*0,65*
lood	µg/l	<2	<1	-0,23				<2	<1	-0,23
zink	µg/l	39	39	-0,04				*73*	*73*	*0,01*
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
benzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0				<0,2	<0,1	-0
tolueen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01				<0,2	<0,1	-0,01
ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,03				<0,2	<0,1	-0,03
xylenen (som)	µg/l	0,21	<0,21	0				0,21	<0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,2	<0,1					<0,2	<0,1	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1					<0,1	<0,1	
styreen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02				<0,2	<0,1	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77 (2,14)						<0,77 (2,14)	
PAK										
naftaleen	µg/l	<0,02	<0,01	0				<0,02	<0,01	0
PAK	-		<0,00020 (11)						<0,00020 (11)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1					<0,2	<0,1	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1					<0,2	<0,1	
Dichloorpropaan (som)	µg/l	0,42	<0,42	-0				0,42	<0,42	-0
dichloormethaan	µg/l	<0,2	<0,1	0				<0,2	<0,1	0
chloroform	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01				<0,2	<0,1	-0,01
bromoform	µg/l	<0,2	<0,1 (14)					<0,2	<0,1 (14)	
TETRA	µg/l	<0,1	<0,1	0,01				<0,1	<0,1	0,01
1,1-dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01				<0,2	<0,1	-0,01
1,2-dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02				<0,2	<0,1	-0,02
1,2-dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1					<0,2	<0,1	
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0				<0,1	<0,1	0
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0				<0,1	<0,1	0
TRI	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05				<0,2	<0,1	-0,05
PER	µg/l	<0,1	<0,1	0				<0,1	<0,1	0
DCE (som)	µg/l	0,14	<0,14	0,01				0,14	<0,14	0,01
1,1-dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	0,01				<0,1	<0,1	0,01
DCE (cis)	µg/l	<0,1	<0,1					<0,1	<0,1	
DCE (trans)	µg/l	<0,1	<0,1					<0,1	<0,1	
vinylchloride	µg/l	<0,2	<0,1	0,03				<0,2	<0,1	0,03
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
minerale olie C10 - C12	µg/l	<25	18 (6)					<25	18 (6)	
minerale olie C12 - C22	µg/l	<25	18 (6)					<25	18 (6)	
minerale olie C22 - C30	µg/l	<25	18 (6)					<25	18 (6)	
minerale olie C30 - C40	µg/l	<25	18 (6)					<25	18 (6)	
minerale olie	µg/l	<50	<35	-0,03				<50	<35	-0,03

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
>T	: > Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 6: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
barium	µg/l	50	200		625
cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
kobalt	µg/l	20	0,7		100
koper	µg/l	15	1,3		75
kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
molybdeen	µg/l	5	3,6		300
nikkel	µg/l	15	2,1		75
lood	µg/l	15	1,7		75
zink	µg/l	65	24		800
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
benzeen	µg/l	0,2			30
tolueen	µg/l	7			1000
ethylbenzeen	µg/l	4			150
xylenen (som)	µg/l	0,2			70
styreen	µg/l	6			300
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
PAK					
naftaleen	µg/l	0,01			70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
Dichloorpropaan (som)	µg/l	0,8			80
dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
chloroform	µg/l	6			400
bromoform	µg/l				630
TETRA	µg/l	0,01			10
1,1-dichloorethaan	µg/l	7			900
1,2-dichloorethaan	µg/l	7			400
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	0,01			130
TRI	µg/l	24			500
PER	µg/l	0,01			40
DCE (som)	µg/l	0,01			20
1,1-dichlooretheen	µg/l	0,01			10
vinylchloride	µg/l	0,01			5
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	µg/l	50			600

Tabel 7: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Monstercode		AM1		AM2		AM3	
Humus (% ds)		3,00		5,20		0,30	
Lutum (% ds)		4,60		7,00		22,0	
Datum van toetsing		2-1-2023		2-1-2023		2-1-2023	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
Zintuiglijke bijmengingen						zwak roesthoudend, sporen roest	
Grondsoort		Zand		Zand		Leem	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
barium	mg/kg ds	<20	<41 (6)	<20	<33 (6)	30	33 (6)
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
kobalt	mg/kg ds	<1,5	<2,9	<1,5	<2,4	3,6	4,0
koper	mg/kg ds	6,8	12,5	9,7	15,6	8,4	10,3
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,04
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
nikkel	mg/kg ds	3,4	8,2	<3	<4	12	13
lood	mg/kg ds	12	18	12	16	<10	<8
zink	mg/kg ds	<20	<29	<20	<25	33	39
PAK							
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,04	0,04	0,06	0,06	<0,01	<0,01
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,02	0,02	0,04	0,04	<0,01	<0,01
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,04	0,04	0,06	0,06	<0,01	<0,01
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,05	0,05	0,08	0,08	<0,01	<0,01
fluorantheen	mg/kg ds	0,05	0,05	0,08	0,08	<0,01	<0,01
chryseen	mg/kg ds	0,02	0,02	0,05	0,05	<0,01	<0,01
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,02	0,02	0,04	0,04	<0,01	<0,01
anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
fenanthreen	mg/kg ds	0,01	0,01	0,02	0,02	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds	0,264	0,264	0,444	0,444	0,07	<0,07
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB	µg/kg ds	4,9	<16,3	4,9	<9,4	4,9	<24,5
PCB 28	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1	<1	<4
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	12 (6)	<5	7 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	12 (6)	<5	7 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	9	30 (6)	10	19 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	12	40 (6)	15	29 (6)	<5	18 (6)
minerale olie	mg/kg ds	20	67	20	38	<20	<70
OVERIG							
Droge stof	% ds	85,4	85,4 (6)	85,2	85,2 (6)	87,4	87,4 (6)
lutum	%	4,6		7,0		22	
organische stof	% ds	3,0		5,2		0,3	

Tabel 8: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Monstercode		B03-1		BM1		BM2	
Humus (% ds)		1,20		5,30		6,90	
Lutum (% ds)		2,10		5,00		5,20	
Datum van toetsing		2-1-2023		2-1-2023		2-1-2023	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort		Zand		Zand		Zand	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
barium	mg/kg ds	<20	<54 (6)	<20	<39 (6)	<20	<39 (6)
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	0,21	0,28
kobalt	mg/kg ds	<1,5	<3,7	<1,5	<2,8	<1,5	<2,7
koper	mg/kg ds	<5	<7	11	19	13	21
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,06	0,08
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
nikkel	mg/kg ds	<3	<6	3,3	7,7	3,2	7,4
lood	mg/kg ds	<10	<11	37	52	19	26
zink	mg/kg ds	<20	<33	32	61	26	48
PAK							
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,05	0,05	0,04	0,04
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,04	0,04	0,03	0,03
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,05	0,05	0,03	0,03
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,05	0,05	0,03	0,03
fluorantheen	mg/kg ds	0,02	0,02	0,08	0,08	0,07	0,07
chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,05	0,05	0,04	0,04
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,04	0,04	0,04	0,04
anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	0,03	0,03	0,02	0,02
PAK	mg/kg ds	0,083	0,083	0,404	0,404	0,314	0,314
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB	µg/kg ds	4,9	<24,5	4,9	<9,2	4,9	<7,1
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<1	<1	<1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	7 (6)	<5	5 (6)
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	7 (6)	<5	5 (6)
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	7 (6)	5	7 (6)
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	6	11 (6)	7	10 (6)
minerale olie	mg/kg ds	<20	<70	<20	<26	<20	<20
OVERIG							
Droge stof	% ds	95,7	95,7 (6)	84,1	84,1 (6)	83,4	83,4 (6)
lutum	%	2,1		5,0		5,2	
organische stof	% ds	1,2		5,3		6,9	

Tabel 9: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Monstercode		BM3		
Humus (% ds)		0,50		
Lutum (% ds)		22,0		
Datum van toetsing		2-1-2023		
Monster getoetst als		partij		
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		
Samenstelling monster				
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
Zintuiglijke bijmengingen		matig roesthoudend, zwak roesthoudend		
Grondsoort		Leem		
		Meetw **GSSD**		
METALEN				
barium	mg/kg ds	33 37 (6)		
cadmium	mg/kg ds	<0,2 <0,2		
kobalt	mg/kg ds	2,6 2,9		
koper	mg/kg ds	8,8 10,8		
kwik	mg/kg ds	<0,05 <0,04		
molybdeen	mg/kg ds	<0,5 <0,4		
nikkel	mg/kg ds	11 12		
lood	mg/kg ds	<10 <8		
zink	mg/kg ds	28 33		
PAK				
naftaleen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
fluorantheen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
chryseen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
anthraceen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
fenanthreen	mg/kg ds	<0,01 <0,01		
PAK	mg/kg ds	0,07 <0,07		
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB	µg/kg ds	4,9 <24,5		
PCB 28	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 52	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 101	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 118	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 138	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 153	µg/kg ds	<1 <4		
PCB 180	µg/kg ds	<1 <4		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5 18 (6)		
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5 18 (6)		
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5 18 (6)		
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5 18 (6)		
minerale olie	mg/kg ds	<20 <70		
OVERIG				
Droge stof	% ds	88,1 88,1 (6)		
lutum	%	22		
organische stof	% ds	0,5		

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: Niet Toepasbaar > IW
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 10: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
METALEN					
cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
koper	mg/kg ds	40	54	190	190
kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
lood	mg/kg ds	50	210	530	530
zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000

BIJLAGE 6

Gegevens vooronderzoek

Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, de Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Noardeast-Fryslân, Opsterland, Ooststellingwerf, Schiermonnikoog, Smallingerland, Súdwest-Fryslân, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Waadhoeke, Weststellingwerf en Provincie Fryslân

Bodeminformatie

Bovenweg 66 eo Oldeberkoop

Getoonde informatie in rapportage	Zorgmaatregel
25-meter contour	Slootdempingen
Locatie-ID	Locaties
Onderzoek vlak	Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks
Verontreinigingscontour	Boringen
Saneringscontour	

Toelichting

Deze rapportage is automatisch tot stand gekomen. De informatie is afkomstig uit het bodeminformatiesysteem van de Provincie Fryslân en de Friese gemeenten.
Voor het grondgebied van de gemeente Leeuwarden is alleen informatie opgenomen over waterbodemverontreiniging. Om volledige informatie te krijgen over de bodemkwaliteit in de gemeente Leeuwarden dient u zich te richten tot deze gemeente.

Alle in deze rapportage geraadpleegde informatiebronnen zijn in juli 2009 samengevoegd in één centrale database. Hierbij is geen inhoudelijke herbeoordeling van de samengevoegde informatie op de locaties uitgevoerd. Mocht u naar aanleiding van dit rapport nog stuiten op onduidelijkheden, dan kunt u contact opnemen met de betreffende gemeente waarin deze locatie ligt. Als het noodzakelijk is om een herbeoordeling uit te voeren van de locatie en eventueel omliggende locaties, dan zal de betreffende gemeente het dossier met eventuele aanvullende informatie opnieuw beoordelen en u voorzien van een nieuwe rapportage.

Beoordeling en advies

Deze rapportage geeft inzicht of in het kader van de saneringsregeling van de Wet bodembescherming nog acties ondernomen moeten worden binnen de opgegeven contour. De rapportage geeft antwoorden op de volgende vragen.
Is er bodeminformatie op het opgegeven adres geregistreerd?
Is er bodeminformatie binnen de opgegeven contour bekend?
Zo ja:
Wat is de kans op aanwezigheid van bodemverontreiniging dan wel de ernst van de geconstateerde verontreiniging?
Welke vervolg actie is nodig of wordt geadviseerd?
Indien antwoord op deze vragen ontbreekt kunt u zelf aan de hand van eventueel beschikbare informatie van bodembedreigende activiteiten en onderzoekssamenvattingen een eigen oordeel vormen. Mocht u behoefte hebben aan een bevestiging van uw oordeel neem dan contact op met de betreffende gemeente.

Nadere informatie over de Wet bodembescherming, de geraadpleegde informatie bronnen en gebruikte termen treft u aan in de bijlage van dit rapport.

Disclaimer

De bodeminformatie is met zorg ingevoerd. Toch kan het voorkomen dat deze informatie verouderd is, onvolledig is of onjuistheden bevat. De Provincie Fryslân en de Friese gemeenten achten zich niet aansprakelijk voor enigerlei schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van deze informatie. U helpt de provincie en de gemeenten door eventuele geconstateerde fouten of gebreken te melden.

Leeswijzer

Met het plaatje op bladzijde 1 kunt u in één oogopslag zien wat voor relevante bodeminformatie aanwezig is:
- groen geeft aan dat er onderzoek is uitgevoerd;
- okergeel geeft aan dat er een verontreiniging zit
- bruin geeft aan dat er een sanering heeft plaatsgevonden
- zwart geeft aan de plekken waarop een zorgmaatregel (ook kadastraal geregistreerd) van toepassing is
- oranje lijnen geven de locatiecontour aan; kleine vierkantjes geven aan dat er gegevens over bedrijfsactiviteit aanwezig zijn
- blauwe lijnen geven de plek aan van slootdempingen of (tram en spoor)traces
- donkergroene punten geven aan waar boringen zijn gezet
- rode driehoekjes geven aan waar tanks zitten of hebben gezeten.

Het lange nummer verwijst naar een locatie-ID waaronder u nadere informatie kunt vinden in deze rapportage.
In het hoofdstuk Samenvatting bodeminformatie is de informatie over locaties, onderzoeken en tanks opgenomen welke (grafisch) binnen de opgegeven contour vallen.
Voor de gedetailleerde informatie behorende bij een locatie wordt u verwezen naar het hoofdstuk Aanvullende bodeminformatie.

Locaties (overlap met contour)

LOC. ID	Naam	Beoordeling Wbb	Vervolgactie Wbb
109199	OLDB, Bovenweg 66	Niet ernstig	voldoende onderzocht
161512	demping (niet gespecificeerd) Oldeberkoop		voldoende onderzocht
162013	demping (niet gespecificeerd) Oldeberkoop		voldoende onderzocht

Uitgevoerde onderzoeken (overlap met contour)

Loc. ID	Naam+datum onderzoek	Rapportnummer	Onderzoeksbureau
109199	Verkennend onderzoek NEN 5740: 7-2-2007	ABO/ADV/VMN/257009	Verhoeve Advies & Realisatie BV

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Aanvullende bodeminformatie

109199 OLDB, Bovenweg 66

Locatiecode	FR008500610
Straat	Bovenweg
Huisnummer	66
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	8421DD
Plaats	OLDEBERKOOP
Gemeente	Ooststellingwerf (0085)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	
Beoordeling Wbb	Niet ernstig
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Besluiten bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Onderzoeken bij locatie

Verkennend onderzoek NEN 5740: 7-2-2007

Rapportnummer	ABO/ADV/VMN/257009
Datum rapport	07-02-2007
Onderzoeksbureau	Verhoeve Advies & Realisatie BV
Aanleiding	Bouwvergunning
Conclusie	Geschikt: geschikt voor voorgenomen Vervolg: N Zint: geen opmerkingen in rapp. Bg: m. Olie >S Og: PAK >S Gw: Cr >S en Ni >S
Opmerkingen	Archief gemeente: AA008500445, OLDB, AA008500640, ABO/ADV/VMN/257009, 07-02-2007, OLDB Aantekening Strabis d.d. 9-1-2008 Gebruik: Huidige stal wordt verbouwd tot woning en realistatie nieuwe schuur. Boorpunten globaal ingetekend, omdat de verhoudingen van de situatieschet kwamen niet overeen met die van GBKN.

Gebruiken bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Gegevens niet beschikbaar

161512 demping (niet gespecificeerd) Oldeberkoop

Locatiecode	NZ054404012
Straat	
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	
Plaats	OLDEBERKOOP
Gemeente	Ooststellingwerf (0085)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	demping (niet gespecificeerd), NSX 1.9
Beoordeling Wbb	
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Besluiten bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Onderzoeken bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
demping (niet gespecificeerd)	1,9	onbekend	2000	Heden	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

demping (niet gespecificeerd)

Bedrijfsnaam	
UBI-omschrijving	demping (niet gespecificeerd)
UBI-klasse	2
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Luchtfoto 2000
Dossiernummer	11G_zuid

162013 demping (niet gespecificeerd) Oldeberkoop

Locatiecode	NZ054404513
Straat	
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	
Plaats	OLDEBERKOOP
Gemeente	Ooststellingwerf (0085)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	demping (niet gespecificeerd), NSX 1.9
Beoordeling Wbb	
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Besluiten bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Onderzoeken bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
demping (niet gespecificeerd)	1,9	onbekend	2000	Heden	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

demping (niet gespecificeerd)

Bedrijfsnaam	
UBI-omschrijving	demping (niet gespecificeerd)
UBI-klasse	2
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Luchtfoto 2000
Dossiernummer	11G_zuid

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Informatie van locaties in een straal van 25 meter rondom de locatie

Locaties (overlap met contour)

Gegevens niet beschikbaar

Uitgevoerde onderzoeken (overlap met contour)

Gegevens niet beschikbaar

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Aanvullende bodeminformatie

Gegevens niet beschikbaar

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Bijlage:

1.Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) schrijft voor, dat een melding moet worden gedaan aan het bevoegde gezag als men een bodemsanering of andere werkzaamheden in de verontreinigde bodem wil uitvoeren waarbij vermoed wordt dat het een bodemverontreiniging betreft groter dan 25m3 of een grondwaterverontreiniging groter dan 100m3. Op zo'n melding neemt het bevoegd gezag een 'besluit'. Ook als een sanering is uitgevoerd neemt het bevoegd gezag over het evaluatierapport een 'besluit'.

Gemeenten en de Wet bodembescherming

In de meeste gevallen worden ter voorbereiding van de uitvoering van infrastructurele werkzaamheden, woningbouw, milieuvergunningen en grondverplaatsing bodemonderzoeken uitgevoerd. Bij veel van deze onderzoeken is geen bodemverontreiniging geconstateerd en bij sommige in beperkte mate waarbij het niet noodzakelijk was een melding zoals bedoeld in de Wet bodembescherming door te geven aan het bevoegde gezag Wbb. Hoewel de gemeenten formeel de uitgevoerde onderzoeken zullen hebben getoetst aan de Wet bodembescherming is het toetsingsresultaat in veel gevallen niet vastgelegd in het bodeminformatiesysteem. Wel is bij elk rapport een conclusie of opmerking opgenomen met een samenvatting van het rapport.

Bevoegd gezag Wet bodembescherming.

De Provincie Fryslân is bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb). De gemeente Leeuwarden is bevoegd gezag voor haar eigen grondgebied. Met de invoering van de Waterwet in 2009 is het Wetterskip Fryslân bevoegd gezag voor de waterbodems (Provincie Fryslân is nog bij hoge uitzondering bevoegd gezag voor waterbodems).
De besluiten en beschikkingen die zijn opgenomen in deze rapportage zijn afgegeven door de Provincie Fryslân.
Alleen beschikkingen over grondverontreiniging, voor zover de interventiewaarde zijn overschreden, zijn geregistreerd bij het Kadaster.

Het Kadaster en de Wet bodembescherming

Sinds 1995 worden ernstige gevallen van grondverontreinigingen ook geregistreerd bij het Kadaster.
Grondwaterverontreiniging en waterbodemverontreinigingen hoeven niet geregistreerd te worden bij het Kadaster. De registraties in het kader van de Wet bodembescherming kunt u opvragen bij het Kadaster.
Nota Bene: Als er onderzoeken en saneringen zijn uitgevoerd voor 1995 dan zijn hier geen beschikkingen op afgegeven en heeft ook geen registratie plaats gevonden bij het Kadaster.

Bedrijven en de Wet bodembescherming

Bedrijven zijn, in bepaalde gevallen, verplicht om bodemonderzoek te laten uitvoeren voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning (bouw- en/of milieudeel). Nieuw ontstane bodemverontreiniging (als gevolg van calamiteiten) dient direct gemeld te worden bij het bevoegd gezag. De vervuiler zorgt onverwijld voor in beginsel een volledige verwijdering van de vervuiling.

Burgers en de Wet bodembescherming

Als burger kunt u op meerdere manieren te maken krijgen met (mogelijke) bodemverontreiniging. Veel voorkomende situaties zijn:
• Aan- of verkoop van een woning.
• Aanvraag omgevingsvergunning.
Zijn er naar aanleiding van de rapportage vragen betreffende de bodem, neem dan contact op met de gemeente.

2.Welke gegevensbronnen zijn geraadpleegd voor deze rapportage?

De gegevensbronnen zijn:
1. Registraties van beschikkingen en besluiten op (mogelijke) gevallen van bodem-, grondwater- en waterbodemverontreiniging en uitgevoerde saneringen zoals bedoeld is in het kader van de Wet bodembescherming (vanaf 1995).
2. Vermeldingen van bodemonderzoeken en bekende verontreinigingen en saneringen welke voor 1995 uitgevoerd zijn.
3. Uitgevoerde archiefonderzoeken naar mogelijk belastende (bedrijfs)activiteiten welke bodemverontreiniging hebben kunnen veroorzaken.
4. Gegevens uit luchtfoto interpretaties waarna in vergelijking met eerder genomen luchtfoto's sprake is van slootdempingen, stortplaatsen en erfverhardingen waar mogelijk verontreinigd materiaal in is gebruikt.
5. Uitgevoerde waterbodem en slibonderzoeken en eventueel uitgevoerde baggerwerken en saneringen
6. Informatie uit bodem- en grondwateronderzoeken of partijkeuringen welke de gemeente vereist voor het afgeven van omgevingsvergunningen, locatieontwikkeling of grondverplaatsing (Besluit bodemkwaliteit)
7. Brandstoftanks welke zijn verwijderd (Activiteitenbesluit) of nog aanwezig kunnen zijn met eventuele indicatie van aanwezige verontreiniging. (deze info is niet volledig)

BIJLAGE 7

Foto's onderzoekslocatie

Foto 1: inpandige boring B03.

Foto 2: inpandige boring B03.

Foto 3: Boring A01. Foto is noordelijk gericht

APPENDIX

Kader en verantwoording

Kader van het onderzoek

In deze appendix wordt kort ingegaan op de verschillende kaders die van toepassing zijn op bodemonderzoek.

NEN-normen

Bij het bepalen van de onderzoeksstrategie en het vaststellen van het onderzoeksprogramma is uitgegaan van de volgende NEN-normen:

- Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5725: oktober 2017).
- Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond' (Nederlandse norm 5740: januari 2009 en 5740:2009/A1: februari 2016).

Uitvoeringskader

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de wettelijke KWALIBO-regeling (Kwaliteitsborging bij bodem-intermediairs). Dit betekent dat het veldwerk is uitgevoerd onder erkenning op basis van BRL SIKB 2000 en de daarbij behorende protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen) en 2002 (nemen van grondwater-monsters). Waar tijdens het onderzoek is afgeweken van de normen en de protocollen, is dat vermeld in dit rapport.

Eventuele monstername voor onderzoek naar PFAS is uitgevoerd conform specifieke eisen volgens veldwerkprotocol ''bemonstering PFAS-verbindingen in grond- en grondwater'' vastgesteld door expertisecentrum PFAS (juli 2019).

Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd op basis van de criteria in NEN-EN-ISO/IEC 17025:2000 en op basis van AS3000. Op de analysecertificaten is aangegeven welke laboratoriumverrichtingen onder de genoemde accreditaties zijn uitgevoerd.

In deze appendix is de verantwoording van het uitgevoerde onderzoek opgenomen, waaronder verwijzingen naar wet- en regelgeving en kwaliteitsborging.

Reikwijdte van het onderzoek

Het bodemonderzoek is alleen bedoeld om inzicht te krijgen in de actuele milieuhygiënische kwaliteit van grond en/of grondwater op de onderzoekslocatie voor het beoogde doel. De uitvoering van de werkzaamheden door Ortageo vindt op zorgvuldige wijze plaats volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden bij onderzoek naar bodemverontreiniging. Het bodemonderzoek beoogt een waarheidsgetrouw beeld te geven van de bodem-kwaliteit van de onderzoekslocatie op het moment van de monstername. Vanwege het steekproefsgewijze karakter van het onderzoek waarbij de monstername op deels willekeurig bepaalde locaties plaatsvindt, kan niet worden uitgesloten dat binnen de onderzoekslocatie lokaal een verontreiniging afkomstig van een onbekende puntbron aanwezig is, die niet wordt aangetoond in dit onderzoek. Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname betreft. De onderzoeksresultaten worden minder representatief voor de actuele bodemkwaliteit naarmate meer activiteiten op de locatie plaatsvinden en de verstreken periode sinds de uitvoering van het onderzoek langer wordt.

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het 'meldpunt bodemkwaliteit'.

Het bodemonderzoek is, mits anders aangegeven, niet van toepassing op puin- of andere lagen waarin het gewichtspercentage aan bodemvreemd materiaal groter is dan 50%. Deze lagen betreffen formeel geen bodem en hierop is de Wet bodembescherming niet van toepassing.

Toetsingskader

Om de mate waarin sprake is van bodemverontreiniging te kunnen beoordelen, worden de analyseresultaten van de grond- en/of grondwatermonsters getoetst aan het toetsingskader dat landelijk (generiek) is vastgesteld.

Generiek toetsingskader

Voor de beoordeling van de analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters wordt gebruik gemaakt van de achtergrondwaarden grond zoals opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit, de streefwaarden grondwater en interventiewaarden grond en grondwater zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering. In onderstaande tabel worden deze referentiewaarden en de daarbij gehanteerde terminologie toegelicht.

Tabel: Toelichting op referentiewaarden

Referentiewaarde	Afkorting	Betekenis	Index	Terminologie bij overschrijding
Grond				
Achtergrondwaarde	A	Generieke waarde voor schone grond (AW2000-waarde)	0	Licht verhoogd / verontreinigd
Tussenwaarde	T	'Trigger' voor nader onderzoek	0,5	Matig verhoogd / verontreinigd
Interventiewaarde	I	Waarde voor sanering(sonderzoek)	1,0	Sterk verhoogd / verontreinigd
Grondwater				
Streefwaarde	S	Generieke waarde voor een schoon grondwater	0	Licht verhoogd / verontreinigd
Tussenwaarde	T	'Trigger' voor nader onderzoek	0,5	Matig verhoogd / verontreinigd
Interventiewaarde	I	Waarde voor sanering(sonderzoek)	1,0	Sterk verhoogd / verontreinigd

Voor toetsing aan de referentiewaarden worden de gemeten gehalten op basis van de percentages lutum (fractie <2 µm) en organische stof in een monster, omgerekend naar een gestandaardiseerd gehalte. Een gestandaardiseerd gehalte geldt voor een standaardbodem met 25% lutum en 10% organische stof. Vóór 1 november 2013 werden bij elke onderzoek juist de referentiewaarden die gelden voor een standaardbodem omgerekend op basis van de percentages aan lutum en organische stof per monster.

Gehalten c.q. concentraties aan verontreinigende stoffen boven de tussenwaarde geven in het algemeen aanleiding tot het instellen van een nader onderzoek.

Gebiedsspecifiek toetsingskader

Gemeenten hebben op basis van het Besluit bodemkwaliteit de mogelijkheid tot het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid voor hun grondgebied. Op basis daarvan kan licht tot matig verontreinigde grond zonder verdere keuring worden hergebruikt binnen de betreffende gemeente(n). Sommige gemeenten hebben in het bodembeheerplan tevens vastgesteld dat de lokale maximale waarden gelden als verhoogde achtergrondwaarden in het kader van de beoordeling c.q. afperking van (gevallen van) bodemverontreiniging.

Op basis van gebiedsspecifiek beleid kunnen lokale maximale waarden (LMW) zijn vastgesteld die hoger liggen dan de generieke achtergrondwaarden. Deze waarden gelden voor homogene deelgebieden die zijn ingedeeld naar ontstaansgeschiedenis en gebruik. De lokale maximale waarden kunnen, mits dit is vastgelegd in het gemeentelijk beleid, worden gebruikt in plaats van de generieke achtergrondwaarden bij de toetsing of sprake is van bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming.

Tijdelijk handelingskader PFAS

Op 8 juli 2019 is in een brief van het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (kenmerk IENW/BSK-2019/131399) aangegeven dat te verzetten of toe te passen grond moet voldoen aan de eisen die het Ministerie stelt aan PFAS. Omdat in het Besluit bodemkwaliteit nog geen toepassingsnormen voor PFAS zijn vastgelegd, zijn voorlopige toepassingsnormen vastgesteld in het geactualiseerd tijdelijk handelingskader (kenmerk IENW/BSK-2021/335279, d.d. 13 december 2021). Vooruitlopend op de aanpassing van de regelgeving, dient dit kader op basis van de zorgplicht al te worden gebruikt.

Gevalsdefinitie

Een geval van bodemverontreiniging wordt gedefinieerd als een verontreinigd grondgebied, waarbij de geconstateerde verontreinigingen een technische, organisatorische en ruimtelijke samenhang vertonen. Aan elk van deze drie criteria moet worden voldaan om te spreken van één geval van bodemverontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vanaf 1987

Als de bodemverontreiniging is ontstaan na 1 januari 1987 dan is conform de Wet bodembescherming (Wbb) sprake van een verontreiniging die valt onder de zorgplicht (art. 13 Wbb). De veroorzaker is verplicht de verontreiniging en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken. Er moet dus zo spoedig mogelijk een sanering worden uitgevoerd, ongeacht de ernst, omvang en risico's van de verontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vóór 1987

De saneringsparagraaf uit de Wet bodembescherming, van toepassing op bodemverontreiniging die is ontstaan vóór 1 januari 1987, omschrijft de volgende uitgangspunten:

- Conform art. 28 Wbb moet degene die de bodem wil gaan saneren of werkzaamheden wil gaan verrichten waardoor de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst, hiervan melding doen bij het bevoegd gezag (art. 28 Wbb). Deze melding hoeft niet, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de sanering of de geplande activiteit geen betrekking heeft op een geval van ernstige bodemverontreiniging en tevens vaststaat:
  - dat de betreffende hoeveelheid verontreinigde grond niet meer bedraagt dan 50 m^3 en/of de hoeveelheid verontreinigd grondwater niet meer bedraagt dan 1.000 m^3;
  - dat uit de aard van de handelingen volgt dat de grond slechts tijdelijk wordt verplaatst en na verplaatsing in zijn geheel wordt teruggebracht.
- Er is sprake van een ‘geval van ernstige bodemverontreiniging’ als in een bodemvolume van 25 m^3 in de grond en/of 100 m^3 in het grondwater het gemiddelde gehalte van een verontreinigde stof groter is dan de interventiewaarde voor grond respectievelijk grondwater. Voor een geval van ernstige bodemverontreiniging geldt een saneringsnoodzaak.
- In enkele specifieke situaties kan bij gehalten onder de interventiewaarden ook sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit geldt voor de zogenaamde gevoelige functies:
  - moestuin/volkstuin;
  - plaatsen waar vluchtige verbindingen aanwezig zijn in het grondwater in combinatie met hoge grondwaterstanden en/of in de onverzadigde bodem onder bebouwing;
  - plaatsen waar sprake is van gewasconsumptie en waar een verontreiniging met PCB in de contactzone aanwezig is.
- Of een geval van ernstige bodemverontreiniging met spoed moet worden gesaneerd is afhankelijk van de risico's. Hiertoe moet een risicobeoordeling worden uitgevoerd waarbij de humane, ecologische en verspreidingsrisico's worden vastgesteld. Als sprake is van onaanvaardbare risico's moet de sanering met spoed worden uitgevoerd. Eventueel kunnen ook tijdelijke beveiligingsmaatregelen worden getroffen om de risico's te beheersen.

Het bevoegd gezag Wbb stelt in een beschikking vast of sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en, als dit het geval is, of de verontreiniging met spoed moet worden gesaneerd. Als sprake is van spoed, dan stelt het bevoegd gezag in de beschikking tevens de termijn vast waarbinnen met de sanering moet worden begonnen.

NEN-normen	
Vooronderzoek	
NEN 5717	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5717, december 2017)
NEN 5725	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5725: oktober 2017)
Bodemonderzoek	
NEN 5720	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek (Nederlandse Norm 5720, december 2017)
NEN 5740	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond (Nederlandse norm 5740, januari 2009 en 5740:2009/A1: februari 2016)
NEN 5707	Bodem - Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond (Nederlandse norm 5707: augustus 2015 en 5707/C2: december 2017)
NEN 5897	Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat (Nederlandse norm 5897: augustus 2015 en 5897/C2: december 2017)
NTA 5755	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek - Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging (Nederlandse Technische Afspraak 5755, juli 2010)

Kwaliteitsborging			
Algemeen			
Kwaliteitszorg algemeen	NEN-EN-ISO 9001: 2015	Kwaliteitsmanagementsystemen – Eisen (Nederlandse norm, oktober 2015)	
Veiligheidscertificaat aannemers	VCA**	VGM (Veiligheid, Gezondheid en Milieu) Checklist Aannemers (versie 2017/6.0, april 2018)	
Kwalibo algemeen	BRL SIKB	Kwalibo staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer en is verankerd in het Besluit bodemkwaliteit	
Milieukundig laboratoriumonderzoek			
Laboratorium	AS3000 AP04	SGS Environmental Analytics B.V. Eurofins Analytico B.V. Eurofins ACMAA Testing (asbest) SGS Environmental Analytics B.V.	RvA
Milieukundig veldwerk			
BRL SIKB/protocol*	BRL SIKB 1000	Monsterneming voor partijkeuringen	
	Protocol 1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 2000	Veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek	
	Protocol 2001	Uitvoeren van handboringen en plaatsen van peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen	
	Protocol 2002	Het nemen van grondwatermonsters	
	Protocol 2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek	
	Protocol 2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 2100	Mechanisch boren	
	Protocol 2101	Mechanisch boren	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 6000	Milieukundige begeleiding van (water-) bodemsaneringen en nazorg	
	Protocol 6001	Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden	
	Protocol 6002	Milieukundige begeleiding van landbodemsanering met in-situ methoden	

Kwaliteitsborging advies en rapportage			
Norm	**Functie**	**Naam**	**Datum**
ISO 9001: 2015	Auteur	Dhr. L. Jetten	12 januari 2023
ISO 9001: 2015	Kwaliteitscontrole	Dhr. K.J. Haan	12 januari 2023

Toelichting verklaring van onafhankelijkheid
Ortageo en al haar medewerkers hebben geen financiële en / of juridische belangen met betrekking tot de opdrachtgever en/of het eigendom van de onderzoekslocatie voor het bodemonderzoek.

Disclaimer
Hoewel het bodemonderzoek op zorgvuldige wijze en conform de vigerende normen en protocollen is voorbereid en uitgevoerd, kan niet worden uitgesloten dat in werkelijkheid de situatie afwijkt ten opzichte van de in dit rapport gepresenteerde gegevens. Immers, elk bodemonderzoek is gebaseerd op het nemen van een aantal steekmonsters, welke representatief worden geacht voor het onderzochte gebied, maar waarbij (lokale) afwijkingen niet volledig kunnen worden uitgesloten.

Bijlage 3 Ecologisch onderzoek

Quickscan Flora & Fauna

Bovenweg 49

8421 DD , Oldeberkoop

Alcedo natuurprojecten

Quickscan Flora & Fauna

Bovenweg 49

8421 DD , Oldeberkoop

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van Gorissen Ruimtelijk Advies. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Opdrachtgever:	Gorissen Ruimtelijk Advies Berkenlaan 51 9321 GT Peize
Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Jos Hoekerswever
Projectcode:	2022 - 059
Rapportcode:	2023 – 003
Datum:	19.01.2023
Status:	Definitief

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2023. Quickscan Flora & Fauna Bovenweg 49 Oldeberkoop. Alcedo Natuurprojecten rapportnummer 2023 – 003. In opdracht van: Gorissen Ruimtelijk Advies, Peize*

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 6

1.1 AANLEIDING EN VRAAG 6
1.2 DOEL 6
1.3 LEESWIJZER 7

2 ONDERZOEKSMETHODIEK 8

2.1 ALGEMENE OPZET EN WERKWIJZE 8
2.2 BRONNENONDERZOEK 8
2.3 ORIËNTEREND TERREINBEZOEK 8
2.4 VOLLEDIGHEID VAN HET ONDERZOEK 9
2.5 VERANTWOORDING 9

3 BESCHRIJVING LOCATIES EN INGREPEN 10

3.1 BESCHRIJVING LOCATIE 10
3.2 BESCHRIJVING INGREEP 11

4 GEBIEDSBESCHERMING 12

4.1 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN) 12
4.2 NATURA 2000 (N2000) 14

5 RESULTATEN 15

5.1 VELDBEZOEK 15
5.2 FLORA 16
5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 17
5.4 VLEERMUIZEN 18
5.5 VOGELS 20
5.6 AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSEN 21
5.7 DAGVLINDERS, LIBELLEN EN OVERIGE ONGEWERVELDEN 22

6 TOETSING AAN DE WNB 23

6.1. SOORTBESCHERMING 23
6.2. GEBIEDSBESCHERMING 24

7 CONCLUSIES EN ADVIES 25

7.1. CONCLUSIES 25
7.2. ADVIES 26

8 BRONVERMELDINGEN 27

BIJLAGE 1 | FOTO-OVERZICHT 28

BIJLAGE 2 | WETTELIJK KADER 31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

Initiatiefnemer is voornemens om aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop een bestaande boerderij te gaan slopen om iets noordelijker ruimte te creëren voor de bouw van een grondgebonden woning.

De geplande ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde planten- of diersoorten in het geding komen en/of dat er sprake kan zijn van negatieve invloed op de kernwaarwaarden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of Natura-2000 gebieden (N2000).

Daartoe zal een quickscan flora en fauna moeten worden uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan kunnen bepalend zijn voor aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol 2021, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen.

Gorissen Ruimtelijk Advies uit Peize, die dit project begeleidt, heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze quickscan uit te voeren.

In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek, de quickscan flora & fauna, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de (potentiële) aanwezigheid van via de Wnb beschermde planten- en diersoorten alsmede het inschatten van de effecten van de voorgenomen plannen of ingreep op NNN en N2000 en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in de volgende zes vragen:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht;
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten;
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden;
4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;
5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;
6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van een quickscan flora & fauna in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. Vervolgens wordt In hoofdstuk 3 een korte beschrijving gegeven van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 4 volgt een effectentoetsing van deze ingreep op NNN en N2000. In hoofdstuk 5 volgt per soortgroep een beschrijving van wat er daadwerkelijk is aangetroffen en wat er kan worden verwacht op basis van biotoopkenmerken en recente verspreidingsgegevens. In hoofdstuk 6 een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de Wnb. Vervolgens worden de conclusies en aanbevelingen en de eventuele noodzaak tot nader onderzoek verwoord in hoofdstuk 7. Bronvermeldingen zijn aangegeven in hoofdstuk 8. De rapportage wordt besloten met bijlagen in de vom van een foto-impressie van de onderzochte locatie, (indien voorhanden) een beeld van de gewenste situatie en ten slotte een uiteenzetting van het wettelijk kader waarbinnen die onderzoek is uitgevoerd.

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan flora en fauna. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de mogelijke nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate veldkennis van de onderzoeker met betrekking tot beschermde planten- en diersoorten. Naar aanleiding van de bevindingen is een oordeel gevormd van te verwachten negatieve effecten op de aanwezige en/of mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek wordt gebruikt als aanvulling op tijdens het veldonderzoek verzamelde waarnemingen en gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde planten- en diersoorten die in de regio voorkomen kunnen verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's) worden geraadpleegd.

2.3 Oriënterend terreinbezoek

Het bezoek heeft overdag plaatsgevonden onder geschikte weercondities. Tijdens dit bezoek is -op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens- zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde planten- en diersoorten, via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek zoals de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, uilenballen, veertjes, eischalen. Ook is de wijde omgeving van de te onderzoeken locatie of locaties bekeken en is er een inschatting gemaakt van hoe dieren deze en het omliggende terrein kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, erlangs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

2.4 Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van het onderzoeksgebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit deskundigheidsoordeel komt tot stand aan de hand van parate kennis van beschermde planten- en diersoorten, hun habitatvoorkeur, ecologie en op basis van vooronderzoek met betrekking tot de te onderzoeken locatie of locaties.

2.5 Verantwoording

Uitvoer veldwerk, fotografie: Jos Hoekerswever
Bronnenonderzoek en rapportage: Evert Ruiter
www.alcedo-natuurprojecten.nl
info@alcedo-natuurprojecten.nl

3 Beschrijving locaties en ingrepen

3.1 Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop. Zie figuur 1. Het betreft twee onderdelen, te weten een perceel grasland en een oude vervallen boerderij. De beschrijving van het perceel grasland is simpel, want het is slechts begroeid met Engels raaigras. De oude boerderij (bouwjaar 1910) is een bouwval, want het is voor een groot deel al ingestort. Het is opgetrokken uit steensmuren, heeft één verdieping met daarboven een zolder/vliering met een rood pannendak. Het staat middenin een weiland en er is geen sprake meer van een toegangsweg of tuin. De woning is niet meer bewoond en verkeerd in een desolate staat. Wind en regen hebben vrij spel in het pand.

Voor een impressie van de planlocatie: zie fotobijlage op pagina 23.

Figuur 1. Ligging van de planlocatie in Oldeberkoop. Bron: Google Maps

3.2 Beschrijving ingreep

Het voornemen bestaat om alle bebouwing op de onderzochte locatie (het deel binnen de gele cirkel in figuur 2) te slopen. Iets noordelijke (het deel binnen het gele kader) zal nieuwbouw verrijzen in de vorm van een grondgebonden woning. Ten behoeve van het plan zullen geen bomen worden gekapt en geen sloten of andere wateren worden gedempt.

Figuur 2: De onderzochte locaties. Geel kader=locatie nieuwbouw. Gele cirkel=af te breken woning. Bron: Google Earth.

4 Gebiedsbescherming

Binnen de kaders van een quickscan flora & fauna is het van belang om ook na te gaan of de te onderzoeken locatie binnen of in de nabijheid van de begrenzingen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of een Natura 2000 gebied ligt en wat het effect van de voorgenomen ingreep op deze gebieden zal zijn. Hierbij wordt een kritische afstand van 3 kilometer gehanteerd.

4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

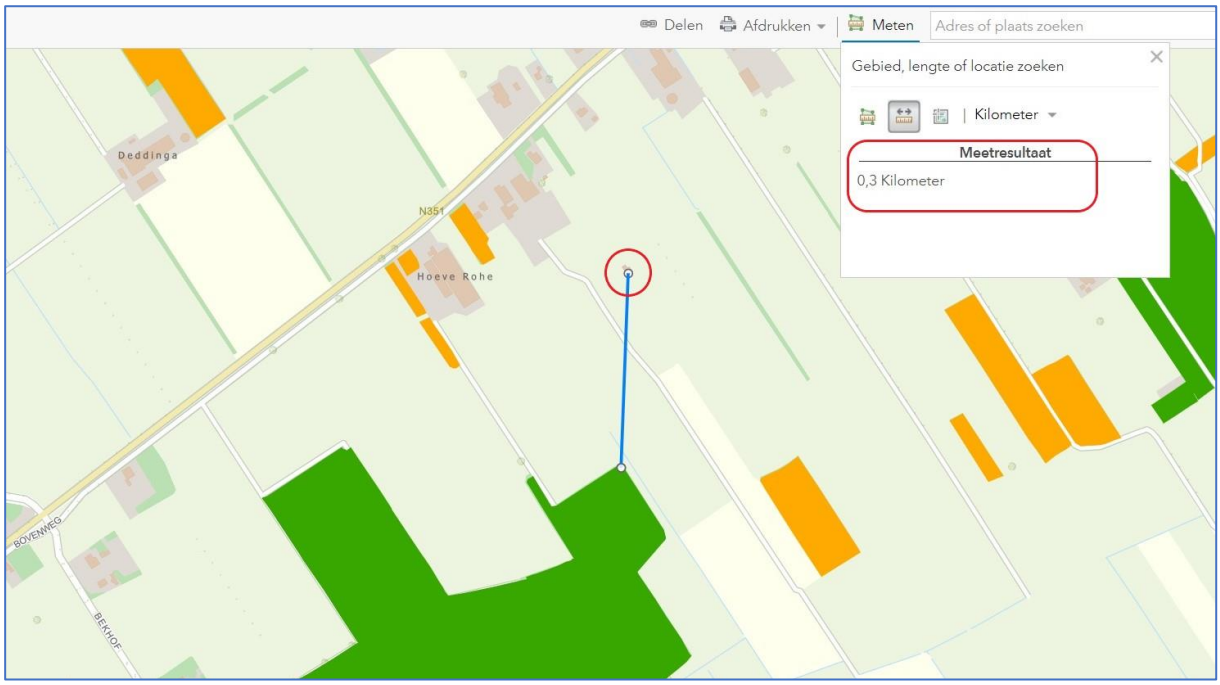
Het NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het is een netwerk waarin de natuur voorrang heeft en daarom wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is daarom van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten Pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk drukdoende met de aanleg van verbindingszones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het '*nee-tenzij*'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de *wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN* in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te

leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie valt niet binnen de begrenzing van het NNN, maar ligt daar 721,5 meter vandaan. Zie figuur 3. De voorgenomen ingreep zal geen impact hebben op de kernwaarden van het NNN, omdat deze geen directe invloed heeft in de vorm van verstoring van de rust binnen het NNN en er verandert op termijn niets aan de huidige situatie.

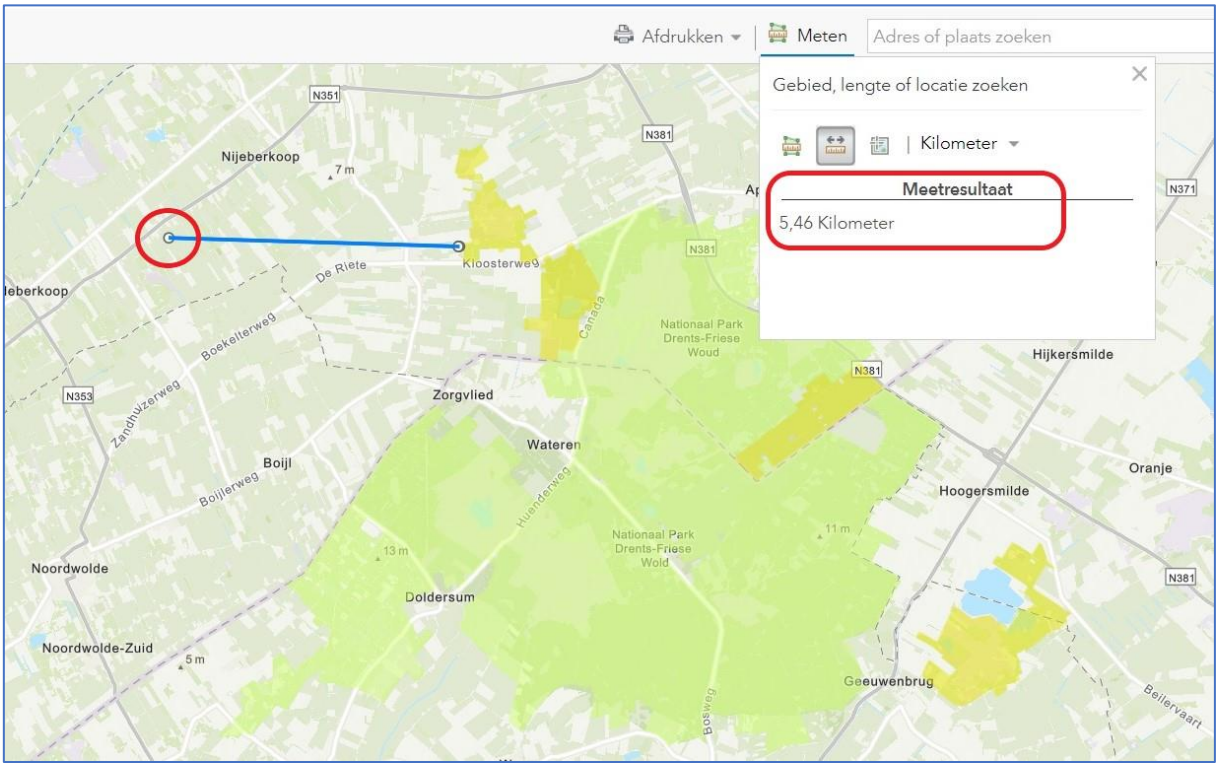

Figuur 3. Ligging van onderzochte locatie ten opzichte van het NNN (groene vlak). Bron: Provincie Friesland.

4.2 Natura 2000 (N2000)

Natura 2000 (N2000) is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze N2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (=soortenrijkdom) te behouden. De biodiversiteit staat in Europa al jaren onder druk. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. In 1979 is de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen bestaan uit twee delen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke leefgebieden van planten- en diersoorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het N2000-netwerk.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie ligt op 5,46 kilometer van N2000 gebied Drents Friese Wold. Zie figuur 4. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op de instandhoudingsdoelen van N2000. Het is daarom niet noodzakelijk een Aerius-calculatie te maken om te kunnen bepalen hoe groot de stikstofdepositie zal zijn.

Figuur 4: Ligging van locatie (in rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000 gebied. Bron: ArcGis.com

5 Resultaten

In dit hoofdstuk wordt de aan- of afwezigheid van de onderzochte planten- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. Alleen relevante soorten worden nader toegelicht.

5.1 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van aanwezige planten- en diersoorten met een nadruk op de middels de Wnb beschermde soorten.

In onderstaande tabel worden het tijdstip en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoek

Waarnemingscondities veldbezoek	
Datum	21 december 2022
Begintijd	10.30 uur
Eindtijd	12.30 uur
Temperatuur (in °C)	9
Bewolking (in octa's)	8
Wind (in bft.)	2
Neerslag	geen

5.2 Flora

De onderzochte locatie betreft feitelijk alleen een weiland begroeid met raaigras. Rondom de oude boerderij groeit wat opslag van vlier, brandnetels en andere ruigtekruiden. De aanwezigheid van via de Wnb beschermde flora is niet vastgesteld en kan ter plaatse geheel worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling:
Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde plantensoorten in het geding komen.

Beeld van de begroeiing rond de boerderij.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek is naar sporen gezocht die wijzen op het voorkomen van grondgebonden zoogdieren en is de aard van de locatie als potentieel geschikt leefgebied voor deze soortgroep beschouwd. Op het graslandperceel zijn, buiten wat sporen van mol en veldmuis geen sporen aangetroffen. Holen of burchten van das of vos zijn niet gevonden. Op de zolder van de boerderij zijn oude sporen (uitwerpselen) van steenmarter aangetroffen. Het betreft echter oude sporen. Verse sporen van bewoning door steenmarter zijn niet aangetroffen. Overige aanwijzingen van beschermde grondgebonden zijn niet aangetroffen. De onderzochte locatie en de omgeving daarvan worden gekenschetst als potentieel, maar slechts matig geschikt leefgebied voor egel en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel). De reden voor deze kwalificatie is dat het object zich middenin een monotoon grasland zonder verbindingszones in de vorm van slootranden, houtwallen en degelijke bevindt. Kleine marterachtigen mijden doorgaans grote open vlaktes. De aard van de geplande ingreep zal daarom geen impact hebben op deze functie en de duurzame instandhouding van deze diersoorten.

Effectenbeoordeling:
Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen.

5.4 Vleermuizen

Op basis van recente verspreidingsgegevens en gegevens uit de NDFF komen in de directe omgeving (straal van 0 – 1 kilometer) van de onderzochte locatie de volgende soorten vleermuizen voor: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Omdat er sprake is van sloop van gebouwen (een oude boerderij) en geen kap van bomen is er binnen het kader van dit onderzoek alleen gekeken naar de potentiële geschiktheid van de locatie als vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen in gebouwen.

Daarnaast is er onderzoek gedaan naar de geschiktheid van de gehele locatie als foerageerbiotoop en vliegroute voor vleermuizen.

Vaste verblijfplaatsen: Tijdens dit onderzoek is gericht gezocht naar plekken in de bebouwing die toegankelijk zijn voor vleermuizen. Dat betreft open stootvoegen en andere situaties die toegang tot de spouw kunnen verschaffen. Kierende daklijsten, loszittend loodslab en dergelijke. Dergelijke situaties zijn op de planlocatie niet aangetroffen, want er zijn geen spouwmuren aanwezig en het dak is grotendeels ingestort. Het gehele pand is open, nat en tochtig wat voor vleermuizen geen aantrekkelijke ruimte is om in te verblijven.

Foerageerplaatsen: De omgeving van de onderzochte locatie is matig geschikt als foerageerplaats voor vleermuizen. Wat niet wegneemt dat op de locatie zo nu en dan vleermuizen foerageren, maar er is geen sprake van essentieel en onvervangbaar foerageerbiotoop. Vanwege de geïsoleerde ligging van de boerderij en het ontbreken van corridors als houtwallen, bosranden en watergangen is de plek voor vleermuizen ook moeilijk te bereiken.

Vliegroutes: De onderzochte locatie is niet geschikt als (onderdeel van) vliegroute voor vleermuizen. Er zijn ter plaatse geen lineaire structuren aanwezig in de vorm van houtwallen, bosranden en watergangen. Langs de Bovenweg is wel sprake van laanbeplanting met bomen, maar dat heeft verder geen invloed op de bereikbaarheid van de onderzochte locaties. De voorgenomen ingreep zal geen invloed hebben op deze functie, omdat de huidige situatie niet wordt aangetast.

Effectenbeoordeling:

Door de voorgenomen ingreep:

- Zullen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen of bomen in het geding komen;
- Zal foerageergebied van vleermuizen niet permanent worden aangetast;
- Zullen vliegroutes van vleermuizen niet permanent worden aangetast.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Een tochtige bouwval geïsoleerd gelegen in een groot grasland is slecht bereikbaar voor vleermuizen en dus ongeschikt als vaste verblijfplaats.

5.5 Vogels

Tijdens dit onderzoek is gericht gekeken naar de functie die de onderzochte locatie voor vogels kan vervullen en gezocht naar jaarrond beschermde nestplaatsen. Hierbij ging de aandacht in het bijzonder uit naar mogelijk geschikte broedplaatsen voor huismus, spreeuw, boerenzwaluw, kerkuil en steenuil. Er zijn geen aanwijzingen die duiden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen en spreeuwen. Wel zijn er oude nesten of restanten daarvan van boerenzwaluw aangetroffen en sporen (poepsporen en braakballen) die duiden op een verblijfplaats van een kerkuil. Het betreft echter oude sporen. Sporen van recente bewoning door een kerkuil zijn niet aangetroffen. Op de deel hangt een kerkuilenkast[1]. Deze is niet meer bewoond. Sporen die duiden op bewoning door een steenuil zijn niet gevonden.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep worden geen jaarrond beschermde nestplaatsen of verblijfplaatsen van vogels verstoord.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Onbewoonde kerkuilen kast (L) en oude uiteengevallen braakballen van kerkuil (R)

[1] Deze kast is inmiddels verplaatst naar een nieuwe en betere plaats.

5.6 Amfibieën, reptielen en vissen

Er is op de onderzochte locatie geen sprake van aanwezigheid van geschikt waterbiotoop voor amfibieën en vissen. Ook is er vanwege het ontbreken van boswallen of oude tuinen geen sprake van een geschikt landbiotoop voor amfibieën als gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander. Dit zijn overigens allemaal licht beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt. Omdat er geen voornemen bestaat om sloten of andere wateren te dempen is er dus geen gericht onderzoek verricht naar het voorkomen van vissen en amfibieën die uitsluitend in het water leven. Het voorkomen van via de Wnb beschermde reptielensoorten kan ter plaatse geheel worden uitgesloten. Wel is ter plaatse een gewone pad aangetroffen. Deze verbleef in de kelder van de oude boerderij.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde amfibieën, reptielen of vissen in het gedrang komen.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Gewone pad in de kelder van de oude boerderij.

5.7 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Op basis van verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken kan een inschatting worden gemaakt voor wat betreft het (mogelijk) voorkomen van via de Wnb beschermde insectensoorten en overige ongewervelden. Op basis van deze gegevens kan worden bepaald dat er ter plaatse geen via de Wnb beschermde insectensoorten of andere ongewervelden zullen voorkomen die zich er voortplanten of waarvan functioneel zal worden aangetast door de voorgenomen ingreep. Tijdens het onderzoek zijn wel enkele overwinterende insecten aangetroffen. Het betreft dagpauwoog (dagvlindersoort) en roesje (nachtvlindersoort). Dit zijn beide algemene soorten zonder beschermde status.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden in het gedrang komen.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Overwinterende dagpauwoog (L) en dagpauwoog en roesjes (R).

6 Toetsing aan de Wnb

6.1. Soortbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 '*het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen'* en lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is aangetoond dat er ter plaatse geen jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig zijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijk of onvervangbaar foerageerbiotoop voor vleermuizen zal worden aangetast;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijke vliegroutes voor vleermuizen worden aangetast of doorsneden.

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b 'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'

- Dit is niet van toepassing, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk worden beschadigd of vernield.

6.2. Gebiedsbescherming

NNN

De onderzochte locatie ligt niet binnen de begrenzing van het NNN.

- De voorgenomen ingreep heeft geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het NNN.

N2000

De onderzochte locatie ligt op 5,46 kilometer afstand van N2000 gebied.

- De voorgenomen ingreep heeft geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het N2000.

7 Conclusies en advies

7.1. Conclusies

Op basis van de onder 1.2. gestelde onderzoeksvragen kan het volgende worden geconcludeerd:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht?

   Conclusie: Er zijn op de onderzochte locatie geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van beschermde planten- of diersoorten.

2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten?

   Conclusie: Er zijn vanwege de voorgenomen plannen geen effecten te verwachten die de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten zullen beïnvloeden.

3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?

   Conclusie: Er worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;

   Conclusie: Ja, door middel van het plaatsen van een kerkuilenkast in de omgeving.

5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;

   Conclusie: Aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen is niet noodzakelijk

6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

   Conclusie: Dit is niet van toepassing.

7.2. Advies

Hieronder volgen enkele adviezen die niet voortvloeien uit de resultaten en conclusies van deze quickscan en dus vrijblijvend van karakter zijn.

- Richt de nieuwbouw in op een natuur-inclusieve wijze door middel van het plaatsen van inbouwvoorzieningen voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.
- Meer informatie hierover is te vinden op https://unitura.nl/
- Richt de groene omgeving in op een natuur-inclusieve wijze door middel van het gebruik van inheems en streekeigen bosplantsoen en streekeigen planten en/of zadenmengsels.
- Meer informatie hierover is te vinden op https://www.cruydthoeck.nl/over-ons/de-heliant/

8 Bronvermeldingen

Bronvermeldingen staan in dit document vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, en ook relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON, VZZ en overige PGO's;
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Sander Bouwens)

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosys.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Quickscanhulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

Bijlage 1 | foto-overzicht

Oude boerderij

Beoogde plaats voor nieuwbouw

Bijlage 2 | Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd (‘nee-tenzij’-beginsel).

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht

moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Artikel 3.5 lid 2 Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.	Artikel 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Artikel 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Artikel 3.10 lid 1c Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Artikel 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Artikel 3.5 lid 5 Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te	

	verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Bijlage 4 Aeriusberekening

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Gorissen Ruimtelijk Advies
Inrichtingslocatie	Bovenweg 49, 8421 DD Oldeberkoop

Activiteit

Omschrijving	Vervangende nieuwbouw
Toelichting	UITGANGSPUNTEN REALISATIEFASE: * De realisatiefase duurt maximaal 12 maanden; * Er worden mobiele werktuigen uit Stageklasse IV (2014-2018, 75-560 kW) ingezet; * Voor het slopen worden een kraan (16 draaiuren) en een verreiker (8 draaiuren) ingezet; * Voor het bouwrijp maken en de terreininrichting van het nieuwe woonperceel wordt een graafmachine (8 draaiuren) ingezet; * De nieuwe woning wordt casco opgeleverd; * Voor de bouwfase worden een kraan (24 draaiuren), een verreiker (8 draaiuren) en een betonpomp (8 draaiuren) ingezet; * Tijdens de tijdens sloop en nieuwbouw worden 100 stuks licht verkeer en 50 stuks zwaar verkeer ingezet; * De nieuwe woning wordt energieneutraal opgeleverd; * Het bouw- en sloopverkeer gaat na circa 300 m op in heersend verkeersbeeld.

Berekening

AERIUS kenmerk	RN8Jw8Gq9LEZ
Datum berekening	14 januari 2023, 16:25
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Realisatiefase - Beoogd	2023	1,3 kg/j	38,1 kg/j

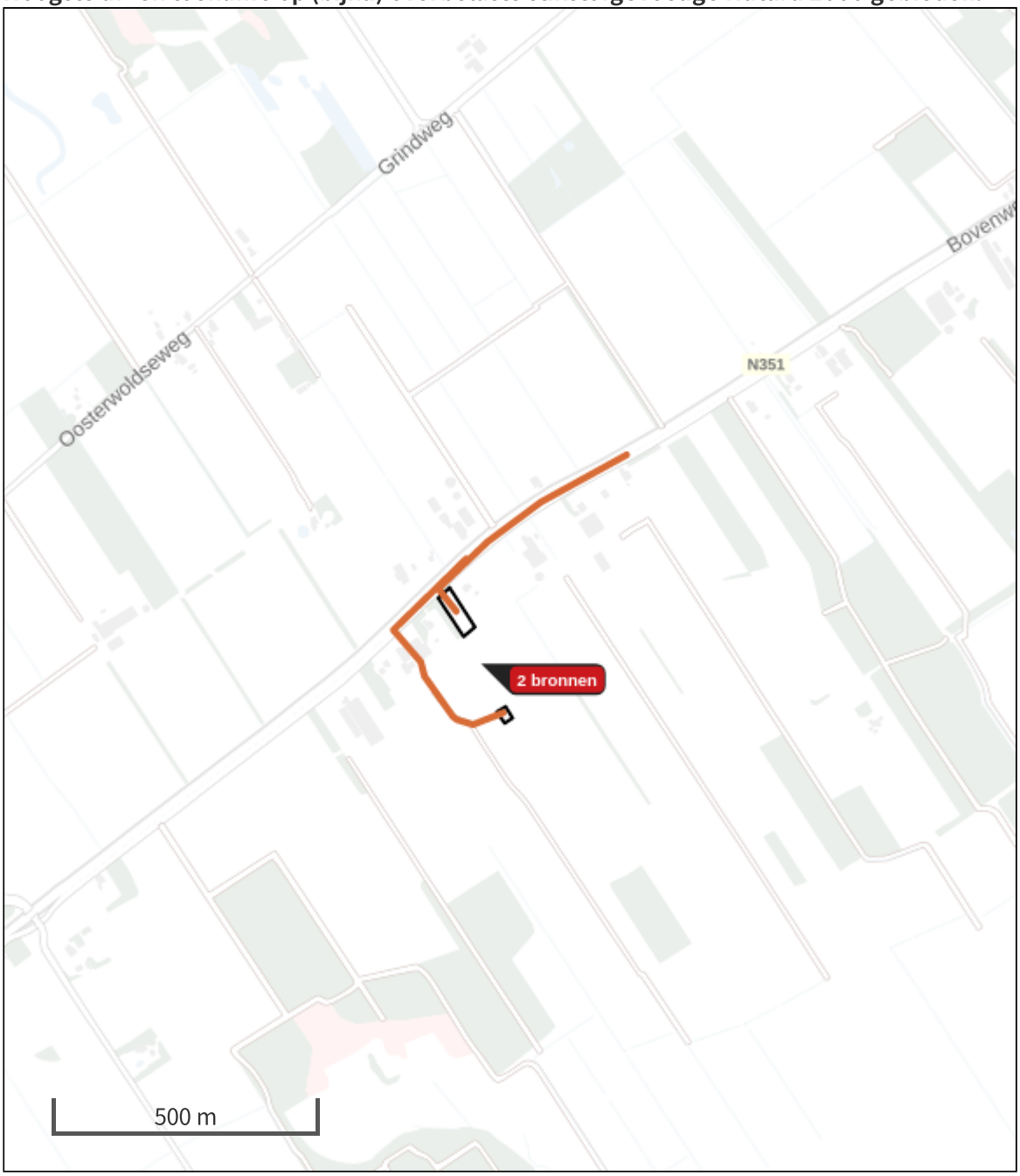
Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Realisatiefase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Realisatiefase (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Bouwfase	13,4 g/j	2,1 kg/j
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Sloopfase	5,0 g/j	0,8 kg/j
Verkeersnetwerk	1,2 kg/j	35,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn
Vogelrichtlijn
Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
Niet bepaald

Grootste afname van depositie
Grootste toename van depositie
Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Realisatiefase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Realisatiefase, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouwfase		
		NO_x	2,1 kg/j
		NH_3	13,4 g/j

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	15 l/j	24 u/j	0 l/j	NO_x	0,6 kg/j
					NH_3	3,6 g/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	6 l/j	8 u/j	0 l/j	NO_x	0,2 kg/j
					NH_3	1,4 g/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	15 l/j	8 u/j	0 l/j	NO_x	0,5 kg/j
					NH_3	3,6 g/j
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	20 l/j	8 u/j	0 l/j	NO_x	0,7 kg/j
					NH_3	4,8 g/j

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Sloopfase		
		NO_x	0,8 kg/j
		NH_3	5,0 g/j

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	15 l/j	16 u/j	0 l/j	NO_x	0,6 kg/j
					NH_3	3,6 g/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	6 l/j	8 u/j	0 l/j	NO_x	0,2 kg/j
					NH_3	1,4 g/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Sloopverkeer				NO_x	19,7 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Type scherm	-	-	NO_2	1,1 kg/j
Rijrichting	Beide richtingen	Hoogte	-	-	NH_3	0,6 kg/j
Tunnelfactor	1	Afstand tot de weg	-	-		
Type hoogte ligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Beschrijving	Voertuigtype/euroklasse	Voertuigen	In file
Voorgeschreven factoren	Licht verkeer	20 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Middelzwaar vrachtverkeer	0 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Zwaar vrachtverkeer	30 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Busverkeer	0 p/etmaal	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer				NO_x	15,5 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Type scherm	-	-	NO_2	1,3 kg/j
Rijrichting	Beide richtingen	Hoogte	-	-	NH_3	0,7 kg/j
Tunnelfactor	1	Afstand tot de weg	-	-		
Type hoogte ligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Beschrijving	Voertuigtype/euroklasse	Voertuigen	In file
Voorgeschreven factoren	Licht verkeer	80 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Middelzwaar vrachtverkeer	0 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Zwaar vrachtverkeer	20 p/etmaal	0,0 %
Voorgeschreven factoren	Busverkeer	0 p/etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2021.2_20221219_f040e7fca7
Database versie	2021.2_f040e7fca7

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 5 Watertoets

Aanvraagformulier

Aanvraag ingediend op 14-01-2023 17:06

Normale procedure met advies in Wetterskip Fryslan

ALGEMENE INFORMATIE

- e-mail: [redacted]
- aanvraagnummer: 00009831
- naam aanvraag: Normale procedure met advies
- bevoegd gezag: Wetterskip Fryslan

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Wat is uw naam?
   - [redacted]

2. Wat is uw emailadres?
   - [redacted]

3. Wat is uw telefoonnummer?
   - [redacted]

4. Doet u een aanvraag namens uzelf?
   - Nee

5. Namens wie vraagt u een watertoets aan?
   - [redacted]

6. Wat is het emailadres van de initiatiefnemer?
   - [redacted]

7. Wat is het telefoonnummer van de initiatiefnemer?
   - [redacted]

8. In welke gemeente ligt het plan?
   - Ooststellingwerf

9. Is er contact geweest met de gemeente?
   - Ja

10. Geef hier de naam van de contactpersoon van de gemeente.
    - [redacted]

11. Wat is het emailadres van de contactpersoon?
    - [redacted]

12. Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?
    - Nee

13. Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?
    - Ja

14. Met hoeveel m2 neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?
    - 300

15. Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping oppervlaktewater?
    - Er wordt een greppel gegraven met een breedte van circa 2 m, een lengte van circa 120 m en een diepte van maximaal 40 cm.

16. Geef aan wat er wordt uitgevoerd in het oppervlaktewater
    - keuzes: Graven

17. Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
    - Nee

18. Voeg een overzichtstekening toe van het plan
    - bestandsnaam: Verbeelding.pdf

19. Omschrijving van het plan
    - De familie J.W. Wagenaar is eigenaar van de woning aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop. Het pand wordt al enige tijd niet meer bewoond en is in verval geraakt. De toegangsweg naar de woning is verwijderd, waardoor het pand midden in het agrarische land is komen te liggen. De initiatiefnemer is van plan om de woning te slopen en noordelijk daarvan, in het lint van Bovenweg, te herbouwen. Daarvoor wordt een bestemmingsplan opgesteld. Het bebouwd oppervlak neemt door de vervangende nieuwbouw toe met maximaal 225 m2 (375-150 m2). Inclusief terreinverharding bedraagt de totale toename in verhard oppervlak maximaal 300 m2. De drempel voor compensatie van oppervlakteverharding binnen het landelijk gebied (1.500 m2) wordt daarmee niet gehaald. Er wordt voorzien in waterberging aan de zuid- en oostzijde van het nieuwe woonperceel. Dit gebeurt door een greppel van maximaal 2 m breed en 40 cm diep op de perceelgrens aan te leggen. De grond die bij de aanleg van deze greppel vrijkomt wordt plaatselijk toegepast. Voor de bouw van de woning wordt uitsluitend gebruik gemaakt van duurzame en niet-uitlogende bouwmaterialen. Dat betekent dat er geen uitspoeling van verontreinigende stoffen naar het grond- of oppervlaktewater plaatsvindt.

20. Straat en nummer van het plan
    - Bovenweg 49

21. Postcode en plaats van het plan
    - 8421DD

22. Kadastraal adres
    - De huidige woonlocatie is kadastraal bekend als 'gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 258'. Voor de nieuwe woonlocatie gaat het om 'gemeente Oldeberkoop, sectie F, nummer 256'.

23. Oppervlak van het plangebied in m2
    - 3000

24. Tekening met de nieuwe situatie en/of compenserende maatregelen toename verharding/demping oppervlaktewater. Maximale bestandsgrootte te uploaden is 20 MB.
    - bestandsnaam: 221213 (WD) Bovenweg 49 Oldeberkoop.pdf

25. Heeft u aanvullende opmerkingen?
    - Nee

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. Normale procedure
2. Advies aanbrengen toename verharding
3. Advies dempen en graven van oppervlaktewater

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop ‘Direct aanvragen’.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op de Friese klimaatatlas

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

2. Advies aanbrengen toename verharding

Je gaat verharding aanbrengen.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m2 in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m2 buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

3. Advies dempen en graven van oppervlaktewater

Je gaat oppervlakte dempen of graven.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om na te gaan via de vergunningchecker of je een vergunning moet aanvragen, een melding moet doen of zo aan de slag mag. Daarnaast kunt je checken welke gemeentelijke regels gelden

Waar moet ik op letten?

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.5) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf en op onze site: https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/vergunning-check-meteen-of-maak-een-afspraak

Bijlage 6 Overlegreacties

BRANDWEER
Fryslân

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf
T.a.v. [redacted]
Postbus 38
8430AA OOSTERWOLDE

[redacted]

Datum	17 mei 2023	Behandeld door	[redacted]	Bijlagen	-
Onze referentie	[redacted]	Doorkiesnummer	[redacted]		
Uw referentie	[redacted]	E-mail	[redacted]		
Uw brief van	9 mei 2023			Pand-ID	

Onderwerp Adviesaanvraag omgevingsvergunning 2023 - Bovenweg 49 - Oldeberkoop

Geacht college,

Op 9 mei 2023 heeft u ten behoeve van het overleg ingevolge artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening aan ons het ontwerp bestemmingsplan Bovenweg 49 – Oldeberkoop toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Omschrijving plan
Aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop heeft initiatiefnemer het plan om een vervallen woning te slopen en noordelijk hiervan, in het lint van de Bovenweg, te herbouwen. Aangezien dit niet mag op basis van het huidige bestemmingsplan, dient deze te worden herzien.

Externe veiligheid
Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit ontwerp bestemmingsplan opmerkingen te plaatsen. Dit omdat er geen risicovolle activiteiten zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) op het plangebied van invloed zijn.

Advies risico's en brandweerzorg
Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweerzorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweerzorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Aangezien de ontwikkeling geen nadelige gevolgen heeft op de basisbrandweerzorg en er in de huidige situatie geen knelpunten zijn op basis van de bovengenoemde aspecten, ziet Brandweer Fryslân af van de mogelijkheid tot het geven van een repressief advies.

Afsluiting
Mocht u naar aanleiding van dit advies een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

BRANDWEER
Fryslân

voor deze,

[redacted]

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 1 juni 2023 17:19
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: [wetterskip 419926-092cd2] Aanvullend advies ruimtelijk plan 'concept bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop, verplaatsen woonbestemming'

Geachte mevrouw [redacted]

Op 10-05-2023 hebben wij ‘concept bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop, verplaatsen woonbestemming’ ter inzage gekregen, waarvoor onze dank. Uit de beoordeling van het plan vragen we je aandacht voor de volgende punten:

Wij zijn zeer content met de compensatie in de vorm van een ondiepe greppel waarin water kan infiltreren, zoals beschreven in aanvraag watertoets. Hierbij is het wel van belang dat de greppel via een verhoogde of 'geknepen' uitlaat worden aangesloten op de bestaande sloten. Hierdoor kan versnelde afvoer worden voorkomen, en kan het regenwater infiltreren.

Aan de noordzijde van de project locatie is een schouwwatergang aanwezig. Deze aanwezigheid graag vermelden in de waterparagraaf, wat hier de gevolgen van zijn, en hoe hier in de planvorming rekening is gehouden(bijv. onderhoud). Het één en ander volgens de leidraad watertoets.

Graag zien wij bovenstaande punten worden opgenomen in het onderdeel ‘Water’.

Mocht je vragen hebben dan kun je contact met ons opnemen via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Gebiedsadviseur Wetterskip Fryslân
[redacted]

Wetterskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ooststellingwerf
Postbus 38
8430 AA OOSTERWOLDE

Leeuwarden, 7 juni 2022
Verzonden,

Ons kenmerk	:	02119873
Afd./Opgave	:	Omgevingszaken
Behandeld door	:	Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	

Onderwerp : advies vooroverleg bestemmingsplan Bovenweg 49 Oldeberkoop

Geacht college,

Op 20 april 2023 hebben wij bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Wonen
Bij het onttrekken van de woonbestemming adviseren wij u er op te letten dat ook het bouwvlak wordt verwijderd. De verbeelding geeft hierover nog niet voldoende duidelijkheid.

Archeologie
Het betreft een bestemmingswijziging voor beide percelen. Het betreft het onttrekken van een woonbestemming en het opnemen van een agrarische bestemming en het toevoegen van een nieuwe woonbestemming. Bij het bepalen van de omvang van de ingreep moet worden gekeken naar de omvang van alle gronden die worden voorzien van een andere bestemming. Dit betekent dat op grond van de FAMKE archeologisch onderzoek aan de orde is. Wij adviseren u dit archeologisch onderzoek uit te voeren.

Cultuurhistorie
De beoordeling in de toelichting is gericht op een aanvraag omgevingsvergunning die na de bestemmingswijziging zou kunnen worden ingediend ten behoeve van een activiteit zoals benoemd onder de dubbelbestemming. De beoordeling die voorligt is of de bestemmingswijziging invloed heeft op de toegekende waarden. Uit het ruimtelijk inrichtingsplan blijkt dat hiermee voldoende rekening is gehouden. Wij adviseren u de

toelichting hierop af te stemmen. Een dubbelbestemming zorgt ervoor dat ook na de vaststelling van het bestemmingsplan de waarden nog in voldoende mate worden beschermd.

Natuurinclusief bouwen
In de Omgevingsvisie De Romte Diele wordt ingezet op natuurinclusief ontwerpen bij nieuwe ontwikkelingen. Dit is mogelijk door in het ontwerp rekening te houden met maatregelen die een positief ecologisch effect sorteren. Daarbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld gevelstenen met openingen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen. Wellicht is hierbij ook inspiratie op te doen met de “40 punten checklist” van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (zie ook Natuurinclusief bouwen met deze 40 punten - Stadszaken.nl). Geadviseerd wordt om in het ontwerp hier rekening mee te houden.

Ontgronding
In het plangebied wordt een greppel gegraven met een breedte van circa 2 m, een lengte van circa 120 m en een diepte van maximaal 40 cm. Dit betekent dat sprake is van een ontgronding waarop de Ontgrondingenverordening Friesland van toepassing is. Wij adviseren u om in afstemming met de FUMO te bepalen of hier sprake is van een vergunningvrije ontgronding en hierover een passage in de toelichting van het plan op te nemen.

Vervolg
Mocht het advies nog vragen oproepen of is er behoefte aan nader overleg, dan kunt u contact opnemen met team Romte. U kunt contact opnemen via e-mail romte@fryslan.frl of via (058) 292 5925.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by G. Samandijan
on 07-06-2023

mevr. G. Samandijan
afdelingshoofd Omgevingszaken

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop met identificatienummer NL.IMRO.0085.BPBovenweg49-VG01 van de gemeente Ooststellingwerf;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aanduidingsvlak:

een op de verbeelding aangegeven vlak met eenzelfde aanduiding, begrensd door een aanduidingsgrens;

1.6 aan-huis-verbonden bedrijf:

het beroepsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid door middel van handwerk - niet zijnde een aan-huis-verbonden beroep - waarvan de omvang in een woning met bijbehorende bouwwerken past en waarbij de woonfunctie in ruimtelijke en visuele zin behouden blijft. Onder een aan-huis-verbonden bedrijf valt wel internetverkoop, maar geen webwinkel;

1.7 aan-huis-verbonden beroep:

het uitoefenen van een beroep of het verlenen van diensten op juridisch, medisch, therapeutisch, administratief, kunstzinnig of daaraan verwant gebied, als ondergeschikt onderdeel in een woning, waarbij de woonfunctie centraal is. Commerciële dienstverlening als bankfilialen, uitzendbureaus en reisbureaus, alsmede detailhandel en horeca worden niet begrepen onder aan-huis-verbonden beroep;

1.8 agrarisch bedrijf:

een veehouderij, een akkerbouw- of tuinbouwbedrijf, niet zijde een glastuinbouwbedrijf, een champignonkwekerij of een gebruiksgerichte paardenhouderij (manege);

1.9 agrarische cultuurgrond:

grasland, akkerbouw en vollegrondstuinbouw c.q. de teelt van gewassen op open grond, daaronder niet begrepen sierteelt, fruitteelt en houtteelt;

1.10 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.11 bêd & brochje:

een kleinschalige overnachtingsaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt binnen bestaande gebouwen. Een bêd & brochje is gevestigd in een woonhuis of bijbehorend bouwwerk en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende huis;

1.12 bedrijfsgebouw:

een gebouw, geen bedrijfswoning zijnde, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.13 bestaand:

a. bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken dat aanwezig is op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan of zoals dat kan worden gebruikt krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het gebruik, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
b. bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan aanwezig zijn of nog kunnen worden gebouwd krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
c. bestaande afmetingen: afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
d. bestaande bouwhoogte: bouwhoogtematen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.14 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw, dan wel functioneel met een zich op het hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegenaan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerken met een dak;

1.16 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.17 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.18 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.19 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.20 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.22 brutovloeroppervlakte:

de vloeroppervlakte van de ruimte, dan wel van meerdere ruimten van een gebouw gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de (buitenste) opgaande scheidingsconstructie;

1.23 cultuurhistorische waarden:

waarden die van belang zijn voor de archeologie en voor de kennis van de cultuurhistorie;

1.24 dagrecreatief medegebruik:

dagrecreatief gebruik van gronden dat is ondergeschikt aan de hoofdfunctie van de gronden waarbinnen dit dagrecreatief gebruik is toegestaan;

1.25 dagrecreatieve voorzieningen:

voorzieningen in de vorm van voet-, fiets- en ruiterpaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen, visoevers en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen;

1.26 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.27 erf:

een al dan niet omheind stuk grond, in ruimtelijk opzicht direct behorende bij, in functioneel opzicht ten dienste van en in feitelijk opzicht direct aansluitend aan een woning of een ander gebouw, dat in beginsel behoort tot de kavel(s) waarop de woning of het andere gebouw is geplaatst, zoals dat blijkt uit de kadastrale gegevens;

1.28 fruitteelt:

de teelt of het kweken van fruit aan houtige gewassen;

1.29 gebruiksmogelijkheden:

de mogelijkheden om gronden en bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende functie te gebruiken;

1.30 gebouw:

elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.31 hoofdgebouw:

gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige functie van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op de functie het belangrijkst is;

1.32 houtopstand:

één of meer bomen of boomvormers al dan niet deel uitmakend van een boomzone of boomstructuur;

1.33 houtteelt:

de bedrijfsmatige uitoefening van uitsluitend het kweken van bomen ten behoeve van de houtproductie op gronden die in principe hiervoor tijdelijk worden gebruikt en waarvoor daartoe ontheffing is verleend van de meldings- en herplantplicht ex artikel 2 en artikel 3 van de Boswet;

1.34 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht, dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.35 kampeerplaats:

een in of op het terrein aangegeven, zichtbaar gemarkeerde plek door middel van nummering, stroomvoorziening, erfafscheiding of anderszins, voor het plaatsen of geplaatst houden van maximaal een hoofdkampeermiddel en maximaal twee bijzettentjes;

1.36 kampeerterrein:

een terrein ter beschikking gesteld voor het plaatsen, dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen;

1.37 kas:

gebouw, niet zijnde tunnelkassen, waarvan de constructie bestaat uit hout, metaal of anderszins welke met glas of in gebruik daarmee overeenstemmend materiaal is afgedekt;

1.38 kleinschalige verblijfsrecreatie:

een terrein met maximaal 25 kampeerplaatsen gedurende de periode van 15 maart tot en met 31 oktober, uitsluitend ten behoeve van mobiele kampeermiddelen in de vorm van toercaravans, vouwwagens, campers, tenten, huifkarren of andere kampeermiddelen niet bedoeld als plaatsgebonden object;

1.39 landschappelijke waarden:

de visuele waarden van het landschap zoals beschreven in Bijlage 1 Landschappelijke waarden per deelgebied;

1.40 landschapsbeleidsplan:

het meest actuele regionale landschapsbeleidsplan zoals dat geldt op het moment van toetsing;

1.41 milieusituatie:

de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin, die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkomen, dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.42 natuurlijke waarden:

de in het gebied aanwezige waarden van zowel levende als niet-levende natuur zoals geconstateerd door een algemeen erkend en ter zake deskundige;

1.43 normaal agrarisch gebruik:

het gebruik dat, gelet op de functie, regelmatig noodzakelijk is voor een goede grondgebonden agrarische bedrijfsvoering en grondgebonden agrarisch gebruik van de gronden;

1.44 normaal onderhoud:

het onderhoud, dat gelet op de functie regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende functie behoren;

1.45 nutsvoorziening:

een voorziening ten behoeve van telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie, alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut;

1.46 overkapping:

elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder, dan wel met ten hoogste één wand;

1.47 paardenbak:

buitenrijbaan ten behoeve van paardrijdactiviteiten, voorzien van een andere ondergrond dan gras en al dan niet voorzien van een omheining;

1.48 peil:

a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst de bouwhoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst de bouwhoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

1.49 permanente bewoning:

bewoning als hoofdverblijf;

1.50 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.51 recreatiewoning:

een gebouw, geen woonkeet en geen (sta)caravan of chalet zijnde, bestemd om uitsluitend door een persoon, een gezin of een daarmee gelijk te stellen groep van personen, dat/die zijn hoofdverblijf elders heeft, gedurende een gedeelte van het jaar te worden bewoond. Onder recreatiewoning wordt tevens een chalet begrepen;

1.52 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.53 schuilstal:

een niet voor bewoning, al dan niet in het kader van een agrarisch bedrijf bestemd gebouw dat dient voor het onderbrengen van vee tegen weersinvloeden;

1.54 straat- en bebouwingsbeeld:

de stedenbouwkundige waarde van een gebied, die wordt bepaald door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing. De mate van samenhang wordt bepaald door de verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, de onderlinge verhouding tussen bebouwing op het gebied van bouwhoogte en -breedte en de wijze waarop bebouwing die ruimtelijk op elkaar georiënteerd is zich tot elkaar verhoudt op het vlak van bouwvorm en ligging;

1.55 theetuin:

een horecagelegenheid waar uitsluitend niet-alcoholische dranken en kleine koude gerechten worden geserveerd. De openingstijden van een theetuin zullen tussen 9.00 uur en zonsondergang liggen;

1.56 tunnelkas:

elke constructie van hout, metaal of anderszins welke met plastic of in gebruik daarmee overeenstemmend materiaal is afgedekt en dient als teeltondersteuning voor bedekte teelten;

1.57 verblijfsrecreatie:

recreatief verblijf, waarbij wordt overnacht in kampeermiddelen, recreatiewoningen, appartementen en/of recreatieverblijven, waarbij hoofdverblijf elders wordt gehouden;

1.58 verkeersveiligheid:

de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer, die wordt bepaald door de mate van overzichtelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.59 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien een gebouw met meerdere zijden aan een weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel;

1.60 windturbine:

een bouwwerk ten behoeve van de opwekking van windenergie;

1.61 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.62 woonsituatie:

de waarde van een gebied voor de woonfunctie, die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing. Bij de bepaling van de waarde wordt in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkomen of beperken van hinder.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot c.q. druiplijn, het boeibord of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.6 afstand tot de zijdelingse grens van een bouwperceel:

de kortste afstand vanaf enig punt van een bouwwerk tot de zijdelingse perceelgrens;

2.7 overschrijding bouwgrenzen:

bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van bouwen, worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons, en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van het gestelde in de regels niet meer dan 1 m bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. agrarische cultuurgrond;
b. behoud en herstel van landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden;
c. dagrecreatief medegebruik, in de vorm van voet-, fiets- en ruiterpaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen;

met de daarbij behorende:
d. bestaande wegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en landbouwontsluitingswegen;
e. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
f. parkeervoorzieningen;
g. nutsvoorzieningen;
h. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
i. groenvoorzieningen;
j. water;
k. tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken geldt dat uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde mogen worden gebouwd, met een maximale bouwhoogte van 2 m, niet zijnde tunnelkassen en omheiningen van paardenbakken.

3.3 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:
a. het gebruik van gronden en gebouwen voor opslag van voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, alsmede caravans, tenten en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
b. het gebruik van gronden voor opslag van schroot, puin, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie en al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen of producten;
c. het gebruik van gronden ten behoeve van de opslag van mest;
d. het gebruik van gronden ten behoeve van boomteelt, houtteelt en boomfruitteelt;
e. het gebruik van gronden als erf of tuin.

3.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, te doen en te laten uitvoeren:
   1. het aanleggen van landbouwontsluitingswegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en dagrecreatieve voorzieningen, zoals picknickplaatsen;
   2. het vellen en/of rooien van houtopstanden.

b. Het onder a vervatte verbod is niet van toepassing op:
   1. werken en werkzaamheden welke het normale onderhoud betreffen;
   2. dunning en terugzetten van een houtopstand ten behoeve van normaal onderhoud en beheer van de houtopstand;
   3. het verwijderen van houtopstanden uit bestaande watergangen ten behoeve van een duurzaam beheer van de watergang.

c. Voor zover voor meerdere werken en/of werkzaamheden vergunningen worden gevraagd en deze in één (inrichting)plan zijn ondergebracht, wordt dit plan in z'n geheel in de beoordeling betrokken.

d. De onder a bedoelde vergunning mag geen afbreuk doen aan de in de in lid 3.1 omschreven waarden.

Artikel 4 Wonen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, al dan niet in combinatie met:
   1. een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf;
   2. bed & brochje;
   3. theetuinen;

met de daarbij behorende:

b. verkeer- en verblijfsvoorzieningen;
c. parkeervoorzieningen;
d. nutsvoorzieningen;
e. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
f. groenvoorzieningen;
g. water en watergangen;
h. tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Hoofdgebouwen

Voor hoofdgebouwen ten behoeve van het wonen gelden de volgende regels:

a. de hoofdgebouwen moeten als woningen worden gebouwd;
b. hoofdgebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
c. het aantal hoofdgebouwen bedraagt niet meer dan één;
d. de oppervlakte van een hoofdgebouw bedraagt maximaal 175 m²;
e. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3,5 m en 8 m.

4.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a. een bijbehorend bouwwerk voor de voorgevel is niet toegestaan;
b. een bijbehorend bouwwerk mag op de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd, dan wel op een afstand van niet minder dan 1 m tot de zijdelingse perceelgrens;
c. de afstand van vrijstaande bijbehorende bouwwerken tot het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 50 m;
d. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken bedraagt maximaal:
   1. 125 m^2 bij een erf met een oppervlakte kleiner dan 800 m^2;
   2. 150 m^2 bij een erf met een oppervlakte kleiner dan 1.500 m^2;
   3. 200 m^2 bij een erf met een oppervlakte van ten minste 1.500 m^2;
e. de oppervlakte van een overkapping bedraagt ten hoogste 30 m^2;
f. de goot- en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3 m en 6 m.

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag voor (het verlengde van) de voorgevel niet meer bedragen dan 1 m en daarachter niet meer bedragen dan 2 m;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 6 m.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- het milieu;
- de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;
- de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;

bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2.2 sub a en toestaan dat voor de voorgevel van een woning een erker wordt gebouwd, mits:

a. de bouwdiepte maximaal 1,2 m bedraagt;
b. de goothoogte maximaal 3 m bedraagt;
c. de breedte maximaal 60% bedraagt van de voorgevelbreedte van de woning waartoe hij behoort;
d. de afstand tot aan de weg gelegen bouwperceelgrens minimaal 3,5 m bedraagt.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Toegestaan gebruik

Onder gebruik in overeenstemming met de bestemming wordt in ieder geval begrepen:

a. het gebruik van woningen en bijbehorende bouwwerken in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep of aan-huis-verbonden bedrijf, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. de grondoppervlakte mag maximaal 25% van de vloeroppervlakte van de woning bedraagt, met een maximum van 50 m²;
    2. er mag geen detailhandel plaatsvinden, tenzij het productiegebonden detailhandel betreft;
b. het gebruik van woningen en bijbehorende bouwwerken in combinatie met een bed & brochje, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. het brutovloeroppervlak dat wordt gebruikt voor een bed & brochje is maximaal 50 m²;
    2. in de slaapkamers mag geen zelfstandige kookgelegenheid worden gerealiseerd;
    3. ten behoeve van een bed & brochje mag geen extra inrit worden gerealiseerd;
    4. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
    5. de ontsluiting van het perceel dient kwantitatief en kwalitatief goed van aard te zijn;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een theetuin, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. theetuinen dienen binnen het bestemmingsvlak te worden gerealiseerd;
    2. de oppervlakte van een theetuin mag niet meer bedragen dan 50 m^2;
    3. de afstand van een theetuin tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
    4. het parkeren ten behoeve van de theetuin dient op eigen terrein plaats te vinden;
    5. reclame-uitingen ter aanduiding van de theetuin zijn toegestaan, met dien verstande dat:
        - reclame-uitingen uitsluitend zijn toegestaan binnen het bestemmingsvlak waar de theetuin is gelegen;
        - uitsluitend bedrijfsgebonden reclame is toegestaan;
        - lichtreclame niet is toegestaan;
        - maximaal twee reclame-uitingen per theetuin zijn toegestaan;
        - de oppervlakte van de reclame-uiting indien op een gebouw aangebracht maximaal 3% van het geveloppervlak mag bedragen, met een maximum van 2,5 m^2;
        - de oppervlakte van een vrijstaande reclame-uiting maximaal 1 m^2 bedraagt;
        - de breedte van een reclame-uiting mag maximaal 2 m bedragen, de hoogte maximaal 1,5 m.

4.4.2 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden, anders dan de in lid 4.1 en lid 4.4.1 toegelaten voorzieningen;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan de in 4.4.1 toegelaten detailhandel;
c. het gebruik van gronden en gebouwen voor opslag van voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, alsmede caravans, tenten en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
d. het gebruik van gronden voor opslag van schroot, puin, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie en al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen of producten.
e. het gebruik van een hoofdgebouw van een vrijstaande woning voor meer dan één woning.

4.4.3 Voorwaardelijke verplichting slopen

Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt gerekend het gebruik van, en het in gebruik laten nemen van, gronden en bouwwerken overeenkomstig de in lid 4.1 opgenomen bestemmingsomschrijving, zonder de afgeronde sloop van de bestaande bebouwing op grond van Bijlage 3 ter plaatse van de binnen het plangebied opgenomen aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - voorwaardelijke verplichting sloop'.

4.4.4 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

1. Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in elk geval gerekend het gebruik van, en het in gebruik laten nemen van, gronden en bouwwerken overeenkomstig de in lid 4.1 opgenomen bestemmingsomschrijving zonder de aanleg en instandhouding van het in Bijlage 3 opgenomen ruimtelijk inrichtingsplan, waaronder in ieder geval wordt begrepen de aanleg van de beplantingsstrook ter plaatse van de aanduiding 'groen', teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing.
2. In afwijking van het onder sub 1 bepaalde mogen gronden en bouwwerken overeenkomstig in de lid 4.1 opgenomen bestemmingsomschrijving worden gebruikt, uitsluitend indien en voor zover binnen een termijn van 24 maanden na gereedmelding van de bouw van het hoofdgebouw uitvoering wordt gegeven aan de aanleg en instandhouding van de landschapsmaatregelen conform het in Bijlage 3 opgenomen inrichtingsplan, ten einde te komen tot een goede landschappelijke inpassing.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 3

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 30 cm beneden het maaiveld wordt geroerd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte met niet meer dan 100 m² wordt uitgebreid;
b. bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 100 m² ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm, indien:
    1. door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
        - de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld;
        - in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.
    2. de aanvrager op vergelijkbare wijze overtuigend kan aantonen, voor zover het agrarische bouwvlakken betreft, dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.
b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
c. Indien het bevoegd gezag voornemens is aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld onder a, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
    1. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en ontginnen van gronden, met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft met een oppervlakte groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm;
    2. het graven en dempen van watergangen;
    3. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 30 cm;
    4. het aanbrengen van systematische drainage in agrarische percelen dieper dan 30 cm;
    5. het permanent verlagen van het waterpeil.
b. Een vergunning als bedoeld onder a wordt slechts verleend indien:
    1. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad;
    3. één of meer van de volgende voorwaarden in acht wordt genomen:
        - een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;

- een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
- een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

c. Indien het bevoegd gezag voornemens is aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden voorwaarden te verbinden, wordt een professioneel archeoloog om advies gevraagd.
d. Het verbod als bedoeld onder a is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:
    1. het normale onderhoud en het normale agrarische gebruik betreffen;
    2. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
    4. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek, dan wel voor zover het agrarische bouwvlakken betreft, op vergelijkbare wijze overtuigend is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

5.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische verwachtingswaarden (meer) aanwezig zijn.

Artikel 6 Waarde - Archeologie 4

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 4' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van archeologische waarden.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 40 cm beneden het maaiveld wordt geroerd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte met niet meer dan 500 m² wordt uitgebreid;
b. bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 500 m² ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

a. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm, indien:
    1. door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
        - de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld;
        - in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.
    2. de aanvrager op vergelijkbare wijze overtuigend kan aantonen, voor zover het agrarische bouwvlakken betreft, dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

c. Indien het bevoegd gezag voornemens is aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld onder b, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
    1. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en ontginnen van gronden, met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft met een oppervlakte groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm;
    2. het graven en dempen van watergangen;
    3. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 40 cm;
    4. het permanent verlagen van het waterpeil.

b. Een vergunning als bedoeld onder a wordt slechts verleend indien:
    1. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad;
    3. één of meer van de volgende voorwaarden in acht wordt genomen:

- een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
- een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

c. Indien het bevoegd gezag voornemens is aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden voorwaarden te verbinden, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

d. Het verbod als bedoeld onder a is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:
   1. het normale onderhoud en het normale agrarische gebruik betreffen;
   2. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
   3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
   4. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek, dan wel voor zover het agrarische bouwvlakken betreft, op vergelijkbare wijze overtuigend is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

6.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische verwachtingswaarden (meer) aanwezig zijn.

Artikel 7 Waarde - Cultuurhistorie 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Cultuurhistorie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Hieronder worden begrepen de navolgende landschappen waar de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken in onderlinge samenhang nog duidelijk aanwezig is:

a. het essenlandschap;
b. de heideontginningen;
c. woudontginningen.

7.2 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik wordt begrepen:

a. het egaliseren of afvlakken van natuurlijk reliëf;
b. het afgraven en vergraven van houtwallen en dykswâlen;
c. het verharden van zandpaden en de vervanging van de verharding van klinkerwegen door een asfaltverharding of daarmee vergelijkbare verharding;
d. het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m^2.

7.3 Afwijking van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde ten behoeve van het verharden van zandpaden en het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m^2 mits:

a. de maatschappelijke noodzaak hiervoor is aangetoond;
b. er geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het type verharding dat wordt toegestaan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Algemene bouwregels

9.1 Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie

Ten behoeve van de kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie is ten hoogste één sanitairgebouw per terrein van maximaal 50 m² toegestaan.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

10.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
b. het gebruik van gronden voor zover deze zijn gelegen binnen een afstand van 50 m van de bouwperceelgrenzen van naastgelegen agrarische bedrijven voor nieuwe geurgevoelige objecten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij;
c. het gebruik van gronden ten behoeve van windturbines;
d. permanente en niet permanente bewoning, alleen voor zover het betreft andere gebouwen dan bedrijfswoningen en woningen.

10.2 Toegestaan gebruik

Tot een gebruik, toegestaan in dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden bij een (bedrijfs)woning binnen het bestemmingsvlak waarin de (bedrijfs)woning is gesitueerd ten behoeve van een paardenbak, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
    1. per (bedrijfs)woning is maximaal één paardenbak toegestaan;
    2. de oppervlakte van een paardenbak bedraagt ten hoogste 800 m^2;
    3. een paardenbak mag uitsluitend achter de bestaande bebouwing worden gesitueerd;
    4. de afstand tussen een paardenbak en naastgelegen (bedrijfs)woningen van derden bedraagt minimaal 25 m;
    5. de afstand van een paardenbak tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
    6. de bouwhoogte van omheiningen van paardenbakken zal ten hoogste 1,7 m bedragen, met dien verstande dat een omheind oppervlak niet meer mag bedragen dan 800 m^2.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

a. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van:
   1. de in het plan gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
   2. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
   3. het bepaalde in het plan voor het bouwen van antennes, waarvan de bouwhoogte niet meer dan 25 m mag bedragen;
   4. het bepaalde in het plan voor het bouwen van vlaggenmasten en naar de aard daarmee gelijk te stellen andere bouwwerken met een bouwhoogte van niet meer dan 8 m;
   5. het bepaalde in het plan en toestaan dat gebouwen ten behoeve van beheer van bos en/of ten behoeve van natuur- en landschapswaarden worden gebouwd, met dien verstande dat:
      - het te beheren object niet minder dan 25 ha bedraagt;
      - per 100 ha niet meer dan één gebouw is toegestaan;
      - de inhoud niet meer bedraagt dan 150 m³;
      - gebouwd wordt in één bouwlaag met kap;
   6. het bepaalde in het plan voor het gebruik van gronden bij een woning binnen het bestemmingsvlak Wonen, dan wel in de bestemming Agrarisch aansluitend op het bestemmingsvlak Wonen ten behoeve van een paardenbak, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
      - per (bedrijfs)woning is maximaal één paardenbak toegestaan;
      - de oppervlakte van een paardenbak bedraagt ten hoogste 800 m^2;
      - een paardenbak mag uitsluitend achter de bestaande bebouwing worden gesitueerd, tenzij een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd, zoals opgenomen in Bijlage 2 Procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;
      - de afstand tussen een paardenbak en naastgelegen (bedrijfs)woningen van derden bedraagt minimaal 25 m;
      - de afstand van een paardenbak tot de perceelgrenzen bedraagt minimaal 5 m;
      - de bouwhoogte van omheiningen van paardenbakken zal ten hoogste 1,7 m bedragen, met dien verstande dat een omheind oppervlak niet meer mag bedragen dan 800 m²;
   7. het bepaalde in het plan en toestaan dat lichtmasten uitsluitend ten behoeve van een paardenbak voor hobbymatig gebruik mag worden aangebracht, mits:
      - de hoogte van de lichtmasten minimaal 4 m en maximaal 8 m bedraagt;
      - de situering van de lichtmasten binnen 0,5 m aan de rand van de paardenbak plaatsvindt;
      - de verlichtingstijd is beperkt tussen 07.00 uur en 22.00 uur;
      - geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden van het betreffende gebied;
   8. het bepaalde in het plan ten behoeve van het vervangen van de verharding van klinkerwegen, mits:
      - de maatschappelijke noodzaak hiervoor is aangetoond;
      - er geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het type verharding dat wordt toegestaan;
   9. het bepaalde in het plan ten behoeve van het vervangen van de verharding van klinkerwegen, mits:
      - de maatschappelijke noodzaak hiervoor is aangetoond;
      - er geen afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het type verharding dat wordt toegestaan;
   10. het gebruik van bouwwerken en bouwpercelen ten behoeve van zonne-energie, mits het op te stellen vermogen is gericht op de energiebehoefte die samenhangt met de bestaande functie van dat perceel;
   11. het bepaalde in het plan en toestaan dat de afstand tussen geluidgevoelige objecten tot de weg wordt verkleind, mits de voorkeursgrenswaarden voor geluidgevoelige gebouwen uit de Wet geluidhinder niet worden overschreden;
   12. het bepaalde in het plan en toestaan dat geurgevoelige objecten op een kleinere afstand tot agrarische bouwpercelen worden gebouwd, mits geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van het agrarisch bedrijf;
   13. het bepaalde in het plan en toestaan dat gronden worden gebruikt ten behoeve van verblijfsrecreatie met een kleinschalige karakter, mits:
      - dit uitsluitend plaatsvindt op of aansluitend aan de erven van een woning of bedrijf indien sprake is van een woon- of bedrijfsperceel dat wat betreft oppervlakte en uitstraling vergelijkbaar is met

een agrarisch perceel;
- niet meer dan 50% van de oppervlakte van het erf wordt ingericht ten behoeve van het kamperen;
- op een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend kampeermiddelen zijn toegestaan welke niet kunnen worden beschouwd als een plaatsgebonden object;
- de oppervlakte van een kampeerplaats ten minste 100 m² en ten hoogste 150 m² bedraagt;
- een kleinschalig kampeerterrein op een afstand van minimaal 50 m ten opzichte van een naastgelegen woning ligt;
- een inrichtingsplan is overlegd, waaruit blijkt dat de processtappen zijn gevolgd zoals opgenomen in Bijlage 2 Procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf, en waarbij tevens rekening is gehouden met het regionale landschapsbeleidsplan;, waarbij in ieder geval het aanbrengen van afschermende beplantingsranden om een kleinschalig kampeerterrein verplicht is;
- het aantal kampeerplaatsen niet meer bedraagt dan 15 en ter plaatse van de aanduiding ‘overige zone – recreatieve zone’ het aantal kampeerplaatsen niet meer bedraagt dan 25.

b. De onder a bedoelde omgevingsvergunning mag geen onevenredige afbreuk doen aan:
   1. het milieu;
   2. de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater;
   3. de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven;
   4. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
   5. het bebouwingsbeeld;
   6. de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden;
   7. de verkeersveiligheid.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeernormen

Een gebouw mag pas worden gebouwd als wordt voldaan aan de in Bijlage 4 Parkeernormen genoemde parkeernormen.

Hoofdstuk 4 Overgangs-en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

A. Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel kan worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan.

2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid bij een omgevingsvergunning afwijken voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

B. Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Landschappelijke waarden per deelgebied

Bijlage 1: landschappelijke waarden per deelgebied

1. Woudontginningen

Landschapsstructuren

- Opstrekkende verkavelingsstructuur met percelen vanaf de zandrug het beekdal in.
- Vaak parallelle wegenstructuur met een binnenweg op het hoogste deel van de zandrug en een buitenweg aan de zijde van het beekdal.
- Bebouwing geconcentreerd langs rechte wegen over de zandrug.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Laanbeplanting langs de wegen, houtsingels op perceelsgrenzen en bosstroken geven het gebied een kleinschalig karakter.
- Duidelijk contrast tussen meer beplante dekzandruggen en weidse beekdalen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

2. Essenlandschap

Landschapsstructuren

- Ruimtelijke samenhang van es, esdorp of buurtschap en beekdal, wat zich uit in het wegenverloop en beplantingselementen als esrandbosjes en houtwallen;
- Organisch wegenverloop vanuit de dorpen naar de omgeving, waarbij de wegen vaak nog een klinkerbestrating hebben en een bomenrij aan weerszijden.
- Verspreid liggende bebouwing, waarbij de ligging ten opzichte van de doorgaande weg verschilt.
- Grillig verloop van de doorgaande weg, passend binnen onregelmatige verkavelingsopzet.
- Onregelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Aanwezigheid van microreliëf: bollende bouwlanden (essen) en steilranden.
- Kleinschalig landschap met een afwisseling van houtsingels, bospercelen, esrandbeplantingen, boomgroepen, losse bomen en laanbeplanting langs de wegen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

3. Heideontginningen

Landschapsstructuren

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond, grote bospercelen en heiderestanten en daarmee een afwisseling van open en besloten gebieden.
- Bebouwing ligt verspreid aan de meestal sterk beplante wegen.
- Regelmatige opzet van erven.
- Aanwezigheid van pingoruïnes.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven als verdichtingen aan de weg.
- Afwisseling van open en besloten gebieden.

- Zandpaden.
- Wegbeplantingen.

4. Hoogveenontginningen

Landschapsstructuren

- Stelsel van hoofdvaart met haaks daaropstaande wijken in regelmatige onderlinge afstand.
- Bebouwingslinten die zijn uitgegroeid tot langgerekte dorpen langs de hoofdvaart.
- De structuur van het gebied wordt bepaald door een opstrekkende verkaveling haaks op de hoofdvaart.
- Leidijken als waterkering bij Fochteloo en Waskemeer.
- De bebouwing ligt enerzijds geconcentreerd aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten en anderzijds verspreid aan de meestal rechte wegen in het omringende gebied.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven meest een tot tweezijdig beplant en regelmatig van opzet.
- Open gebieden die door beplante wegen worden begrensd.
- Erven als verdichtingen aan de weg.

5. Beekdalen

Landschapsstructuren

- Slotenpatroon haaks op de loop van de beek.
- Bebouwing komt beperkt voor en ligt verspreid aan later aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Rationele en planmatig aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Een grootschalige openheid, die sterk contrasteert met de meer besloten woudontginningen op de zandruggen.
- Meer besloten gebieden in de bovenloop, vaak in gebruik als natuurgebied.
- Incidentele beplanting, meestal gekoppeld aan de erven.

Bijlage 2 Procesboek Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf

gemeente ooststellingwerf

Procesboek

Ontwikkeling (agrarische) erven Ooststellingwerf

Procesboek
Ontwikkeling (agrarische) erven
Ooststellingwerf

gemeente ooststellingwerf

BügelHajema
Plek voor ideeën

Projectnummer: 180.00.01.35.00
Datum: 20 augustus 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
2. Integrale afweging	13
3. Inpassing op locatie	17
4. Woudontginningen	21
5. Essenlandschap	33
6. Heideontginningen	45
7. Hoogveenontginningen	57
8. Beekdalen	69

1. Inleiding

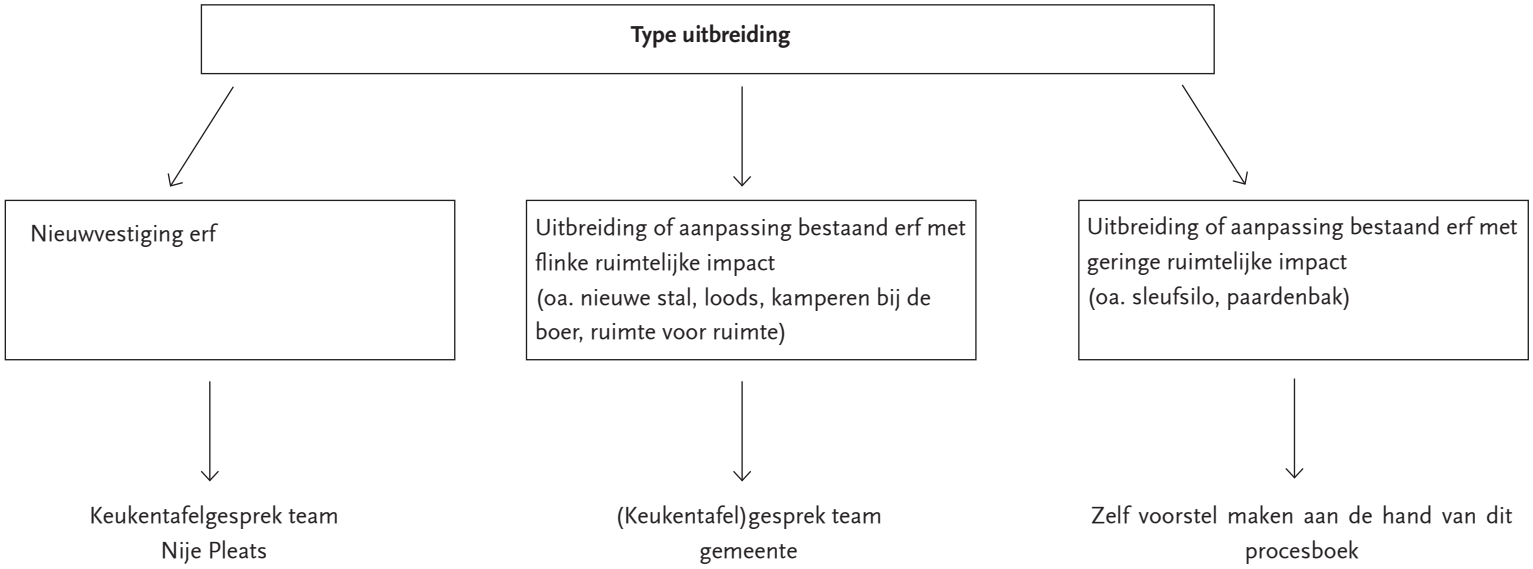
In onze gemeente Ooststellingwerf hechten we aan ons fraaie landschap. Het is een van de visitekaartjes van onze gemeente. Daarom vinden we het van groot belang dat nieuwe ontwikkelingen in het landelijke gebied goed passen in het landschap en in hun omgeving: een mooi erf in een mooi landschap. We hanteren daarbij de 'ja,mits'- instelling: nieuwe ontwikkelingen mogen in het landelijk gebied, mits ze een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het landschap.

Dit procesboek laat zien op welke wijze we willen ontwikkelen met kwaliteit in het landelijk gebied. Daarbij geven we meteen aan dat ontwikkelen met kwaliteit altijd maatwerk is en afhankelijk van plannen en plek. Maar in dit boek geven wij de handvatten om het goede maatwerk te kunnen leveren en te komen tot een plan dat ontwikkelruimte biedt en een kwalitatieve meerwaarde levert voor de locatie en de directe omgeving.

Relatie met bestemmingsplan

Het bestemmingsplan buitengebied geeft de kaders waarbinnen ontwikkelingen in het buitengebied mogen plaatsvinden. Tussen het bestemmingsplan en dit procesboek zit een nauwe relatie. In het bestemmingsplan is namelijk vastgelegd dat ontwikkelingen pas worden toegestaan als daarbij de stappen uit dit procesboek zijn gevolgd en het daaruit voortkomende plan door het college van Burgemeester en Wethouders is goedgekeurd.
Het procesboek is als bijlage bij de regels vastgesteld.

PROCES

Type uitbreiding
Nieuwvestiging erf
Uitbreiding of aanpassing bestaand erf met flinke ruimtelijke impact
(oa. nieuwe stal, loods, kamperen bij de boer, ruimte voor ruimte)
Uitbreiding of aanpassing bestaand erf met geringe ruimtelijke impact
(oa. sleufsilo, paardenbak)
Keukentafelgesprek team Nije Pleats
(Keukentafel)gesprek team gemeente
Zelf voorstel maken aan de hand van dit procesboek

Relatie met Nije Pleats

In de provincie Fryslân is ' Nije Pleats' inmiddels een bekend begrip. Nije Pleats is een provinciale aanpak voor het uitbreiden van (agrarische) erven in het buitengebied. Onderdeel van de procesaanpak is een specialistisch team dat aan de keukentafel samen met de gemeente en de ondernemer bekijkt hoe een vergroting of ontwikkeling van een (nieuw) agrarisch erf gestalte kan krijgen. Daarbij wordt rekening gehouden met een goede bedrijfsvoering en praktische inrichting van het erf, planologische randvoorwaarden en een goede landschappelijke inpassing.
In Ooststellingwerf werken we ook met dit team van de Nije Pleats, maar alleen in gevallen waarbij sprake is van de vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf.

Denkstappen en processtappen

Dit voorliggende procesboek is gebaseerd op dezelfde afwegingen en stappen als die in de provinciale 'Nije Pleats' -methode worden toegepast. De stappen zijn van toepassing op alle vormen van ontwikkeling van agrarische erven in het buitengebied van de gemeente. Het procesboek geeft aan welke denkstappen doorlopen moeten worden in het proces om te komen tot een plan op maat. Deze denkstappen hoeft u niet allemaal alleen te zetten, dat hangt af van de omvang van uw plannen. Wilt u bijvoorbeeld een paardenbak op uw erf realiseren, wat natuurlijk een ruimtebeslag en een verandering van het erf met zich meebrengt, maar geen toename van dieren, dan kunt u zelf veel doen.

Waar een nieuwe ontwikkeling gepaard gaat met een toename van verkeersbewegingen of dierenaantallen, dan gaan wij graag eerst met u in overleg. Dat geeft het schema hiernaast ook aan. Met het doornemen van dit procesboek, voorafgaand aan dat overleg, bent u al goed voorbereid.

Hoe zit dit procesboek in elkaar?

Dit procesboek geeft de achterliggende gedachten en de te zetten stappen om te komen tot een maatwerkoplossing voor uw ontwikkelplannen. Daarbij valt het procesboek uiteen in twee delen. Het eerste deel (hoofdstuk 2) gaat in op de locatie en de omgeving: is de gekozen plek ook voor de lange termijn de meest geschikte plek voor de ontwikkeling? Deze afweging zorgt voor een integrale afgewogen onderbouwing van de ontwikkeling(en) op de gekozen locatie. Hierbij worden alle randvoorwaarden vanuit verkeer, milieu, natuur etc. in beeld gebracht.

Als de keuze voor de locatie goed is onderbouwd, kan in tweede instantie (vanaf hoofdstuk 3) worden ingezoomd op de ontwikkeling en de locatie zelf. In dit hoofdstuk gaat het over de wijze waarop de ontwikkeling op het erf kan worden vormgegeven, rekening houdend met de landschappelijke kenmerken van de omgeving en met de bedrijfseconomische wensen van de initiatiefnemer. In dit deel worden voor elk landschap voorbeelden gegeven hoe een landschappelijke inpassing vorm kan krijgen. Een schematisch overzicht van alle processtappen vindt u op de volgende pagina's.

Stappenplan proces

1. Spoorkeuze

Wat wilt u realiseren?

Nieuw erf op een nieuwe plek

Proces:
Keukentafelgesprek team Nije Pleats

Nieuwe stal, loods, kampeerterrein, nieuwe woning in kader van ruimte-voor-ruimte (Uitbreiding of aanpassing van bestaand erf met flinke ruimtelijke impact)

Proces:
Keukentafelgesprek team gemeente

Nieuwe sleufsilo's, paardenbak (Uitbreiding of aanpassing bestaand erf met geringe ruimtelijke impact)

Proces:
Voorstel maken aan de hand van dit procesboek

2. Processtappen
(voor elk spoor gelijk!)

A

Integrale afweging - is het de goede locatie?

1. Tijdshorizon
Staat uw grondpositie (aantal m2) in verhouding tot de gewenste uitbreiding en is die voldoende voor een toekomstbestendige ontwikkeling?

2. Bereikbaarheid
Heeft de uitbreiding consequenties voor het verkeer van en naar uw bedrijf? Heeft u een extra ontsluiting van het erf nodig of een bredere inrit?

3. Nabijheid wonen
Is er voldoende afstand tot naastgelegen woonbebouwing?

4. Nabijheid natuur
Welke effecten verwacht u met uw ontwikkeling op de natuur in uw omgeving?

B

Inpassing locatie - hoe ziet het eruit?

1. Landschapstype
In welk landschapstype ligt uw erf? Kijk op de kaart op pagina 18 en ga naar het desbetreffende hoofdstuk.

2. Uitbreidingswensen
Wat zijn uw wensen? Welke omvang hoort daarbij?

3. Landschappelijke waarden
Welke landschappelijke waarden zijn er in uw directe woon- en werkomgeving?

4. Randvoorwaarden omgeving
Zijn er nog randvoorwaarden uit de omgeving (zie deel A) die bepalend zijn voor hoe u uw uitbreidingswensen kunt realiseren?

5. Stel een inpassingsplan op
Maak een inpassingsplan aan de hand van alle ingrediënten uit de vorige stappen.

6. Vormgeving bebouwing en bouwwerken
Hoe komen de nieuwe bebouwing of de niewue bouwwerken eruit te zien?

Maak één document waarin de resultaten uit deel A zijn opgenomen en een inpassingsplan met bijbehorende onderbouwing.

2. Integrale afweging

2.1 Inleiding

Als ondernemer ben je voortdurend bezig met het toekomstbestendig houden en maken van je bedrijf.
Soms betekent dat dat het bedrijf zich verder moet ontwikkelen: schaal vergroten, verbreden met andere functies of stoppen en wat nieuws beginnen.
Wanneer dit betekent dat het erf moet worden opgeschaald of aangepast en dat niet past binnen de regels van het bestemmingsplan zal er een nieuwe ruimtelijke (vergunning)procedure moeten worden gestart. Dan is dit procesboek de handleiding om te komen tot een passend voorstel op basis waarvan uiteindelijk een omgevingsvergunning kan worden verleend.

De belangrijkste eerste vraag hierbij is of de voorgenomen locatie de juiste plek voor de gewenste ontwikkeling? Is bijvoorbeeld de bereikbaarheid van het erf voldoende om de bij de schaalvergroting horende toename aan verkeer goed te kunnen afwikkelen? En past een vergroting nog binnen de milieucontouren ter plekke? Met andere woorden: is het verstandig om op deze plek nog te investeren?

2.2 Aspecten voor afweging

Het antwoord op de vraag of de voorgenomen locatie (vaak de bestaande locatie) geschikt is voor een uitbreiding van het erf is niet gemakkelijk eenduidig te beantwoorden. Bovendien speelt vaak mee dat veel bedrijven familiebedrijven zijn waar decennialang van vader op zoon (of dochter) een bedrijf heeft gehad. Toch is het goed om te bepalen bij elke ontwikkeling of die locatie voldoende toekomstperspectief biedt.
Belangrijke aspecten die een rol spelen om uit te kunnen breiden op de bestaande locatie of toch te kiezen voor een verplaatsing en nieuwvestiging:

1. tijdshorizon
2. bereikbaarheid: ontsluiting en infrastructuur
3. nabijheid van wonen
4. nabijheid van natuur

In het navolgende wordt bij elk van de aspecten ingegaan op de te maken afweging. Wij verwachten dat u bij het indienen van uw verzoek om medewerking te verlenen aan uw plannen, ook ingaat op al deze aspecten en de daaruit voortvloeiende afweging. In sommige gevallen kan dat heel kort. Maar hoe omvangrijker de ontwikkeling, hoe ingewikkelder de te maken afweging is. In die gevallen is het ook goed om eerst een afspraak te maken met ons op het gemeentehuis om deze bredere verkenning samen door te spreken.

1. Tijdshorizon

Het vergroten of verder ontwikkelen van een bedrijf is meestal niet alleen voor de korte termijn. Het is dan ook goed om meteen in het begin van het (denk)proces stil te staan bij de ontwikkelmogelijkheden, ook op langere termijn, op de gedachte locatie.

Is er voldoende ruimte, hoe zit het met de grondposities? Past de uitbreiding in de plannen voor de verdere toekomst?

Grondpositie is met name ook van belang voor agrariërs. Grotere stallen betekent meer beesten en daarvoor is meer grond nodig. Een nieuwe stal van bijvoorbeeld 3000 m² biedt ruimte aan zo'n 300 koeien en daarvoor is (naar de huidige maatstaven) zo'n 150 hectare cultuurgrond nodig.

Wij verwachten dat u in beeld brengt dat uw grondpositie (aantal m2) in verhouding staat en voldoende is voor een toekomstbestendige ontwikkeling.

2. Bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid is voor ondernemers in het landelijk gebied van groot belang, of het nu gaat om een kampeerterrein of een (groot) agrarisch bedrijf. Een groter bedrijf genereert meer verkeersbewegingen en niet alle bestaande wegen zijn daarop berekend.
Voor agrarische bedrijven komt daar bovenop dat ook het in te zetten materieel steeds groter en zwaarder wordt. Is de bestaande infrastructuur daar nog geschikt voor? Ontstaan er conflicten met bijvoorbeeld het langzaam verkeer?
Als een boer door het dorp moet met zijn materieel is dat voor de boer lastig, maar geeft het voor het dorp ook hinder.
Daarnaast heeft een modern agrarisch erf steeds vaker een tweede ontsluiting. Wetgeving, een efficiënte bedrijfsvoering en veiligheid vragen een scheiding van verkeersstromen die het erf op en af gaan.

Ooststellingwerf is een landelijke en toeristisch recreatieve gemeente. Als gemeente accepteren we daarmee dat er (veel) landbouwverkeer in onze gemeente rijdt, maar ook veel recreatief (fiets)verkeer.

Wij vragen u bij het uitwerken van uw plannen aan te geven op welke wijze de uitbreiding consequenties heeft voor het verkeer van en naar uw bedrijf en of u een extra ontsluiting van het erf nodig bent, of een bredere inrit.

3. Nabijheid wonen

De nabijheid van woonbebouwing van derden rond het boerenbedrijf kan beperkingen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van een (agrarisch) bedrijf, nu én in de toekomst. In Nederland hanteren we richtlijnen voor de afstand tussen woningen en andere bestemmingen. Deze richtlijnen, vastgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn opgesteld in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening' en geven een richtafstand aan tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen).
Huidige richtafstanden zijn bijvoorbeeld:

- akkerbouwbedrijven: 30 m;
- veehouderijen: 100 m;
- varkens- en pluimveehouderijen: 200m;
- loonbedrijven: 30 – 50m afhankelijk van de omvang (kleiner of groter dan 500m2)

Zeker wanneer het gaat om forse ontwikkelingen met een flink lange termijn perspectief is het verstandig om meer dan de richtafstand ten opzichte van andere functies aan te houden. Zo wordt voorkomen dat bedrijven op de langer termijn 'op slot' komen te staan. De ervaring leert namelijk dat ook de milieuwetgeving steeds strenger wordt.

Als gemeente nemen wij bij ontwikkelingen in het buitengebied de VNG-richtlijnen als uitgangspunt en hanteren die als minimale afstand.

Wij vragen u aan te geven in uw onderbouwing bij de plannen wat de afstand tot naastgelegen woonbebouwing is.

4. Nabijheid natuur

In Ooststellingwerf liggen vele natuurgebieden. Het Drents-Friese Wold en het Fochteloërveen horen tot het Europese netwerk van Natura2000-gebieden. Beide gebieden zijn gevoelig voor een toename van de stikstofdepositie die het gevolg kan zijn van de vergroting van agrarische bedrijven, in het bijzonder veehouderijen en paardenhouderijen.
Bij recreatieve ontwikkelingen speelt een toename van de recreatieve druk op natuurgebieden een rol.
Bij een vergroting van erven in het landelijk gebied is ecologisch onderzoek dan ook altijd noodzakelijk.

Als gemeente vragen we u op voorhand in beeld te brengen welke effecten u verwacht met uw ontwikkeling op de natuur in uw omgeving. Geef bijvoorbeeld aan met welke omvang uw veestapel groeit en of u met de bouw van een stal maatregelen neemt om de stikstofemissie te beperken.

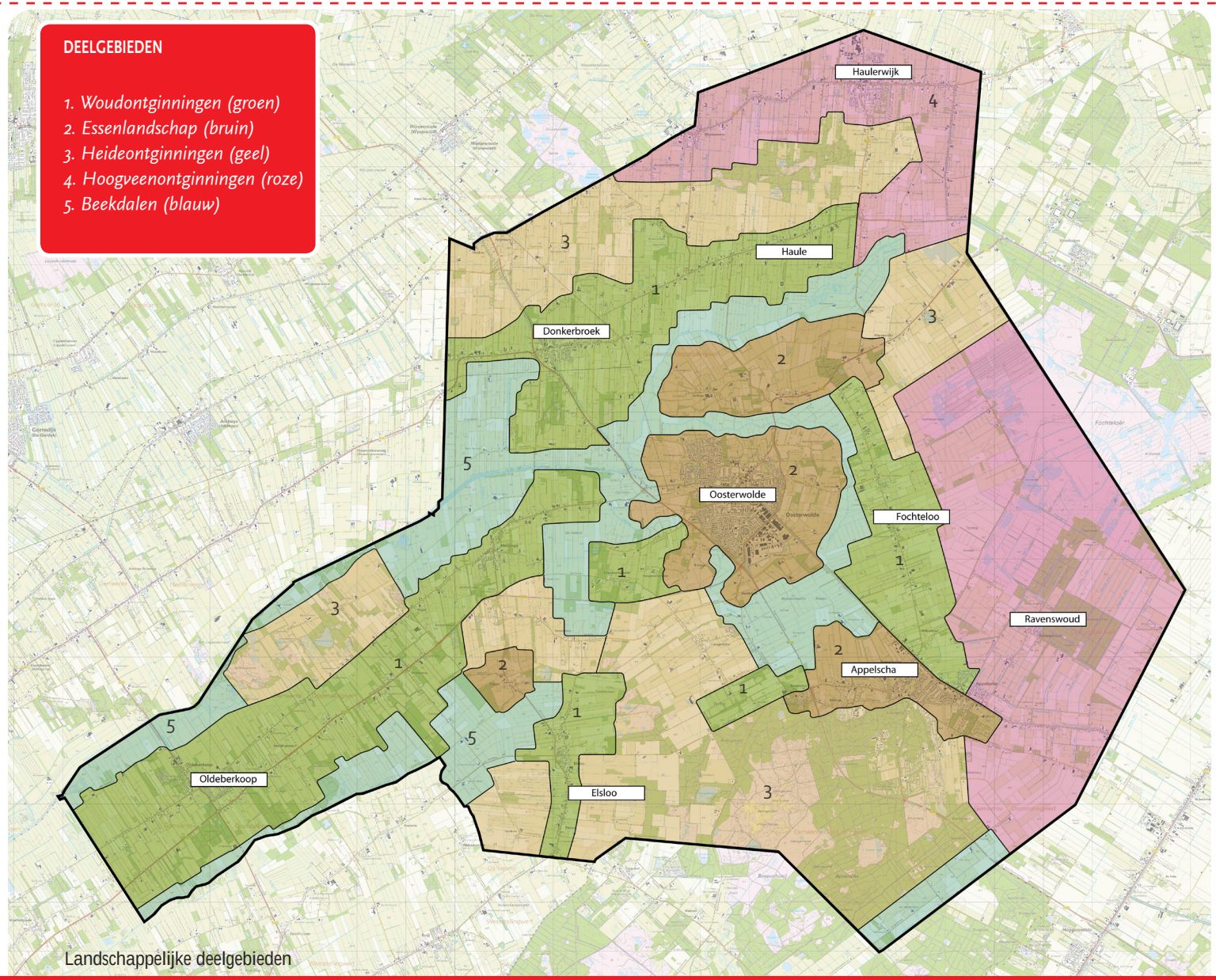

3. Inpassing op locatie

Inleiding

Waar in het vorige hoofdstuk vooral de vraag op tafel ligt of de voorgenomen locatie voor uw plannen ook op de langere termijn een verstandige keuze is, ligt in dit hoofdstuk het accent op de manier waarop uw plannen op de locatie kunnen worden ingepast. Daarbij zoeken we naar een oplossing die zowel rekening houdt met de landschappelijke kenmerken van de omgeving, als met voorwaarden vanuit de bedrijfsvoering: meerdere uitritten, draaicirkels, ruimte voor opslag etc.

Natuurlijk is geen enkele locatie gelijk en dat betekent dus ook dat elke oplossing een *maatwerkoplossing* is. Toch zijn er overeenkomsten tussen erven, afhankelijk van het landschap waarin ze te vinden zijn. Een erf in het esdorpenlandschap bij Oosterwolde zit anders in elkaar dan een erf in de hoogveenontginningen bij Haulerwijk. In dit procesboek nemen we voor elk landschapstype een 'voorbeelderf'. Aan de hand van dit erf zetten we de te volgen denkstappen uiteen die uiteindelijk moeten resulteren in een goed voorstel voor het ontwerp van uw plan en de inpassing ervan op de locatie en in de omgeving.

Landschappelijke deelgebieden

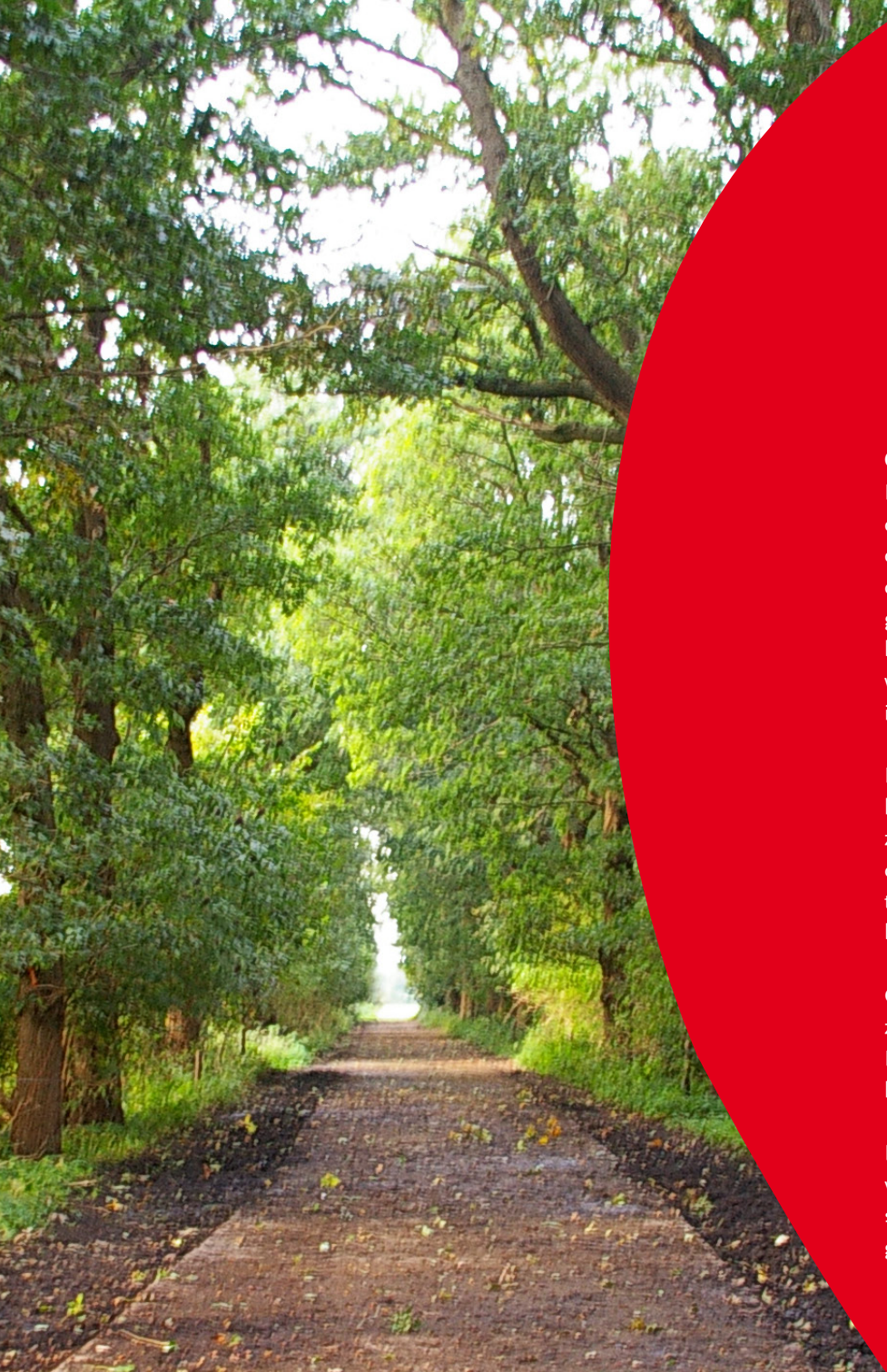
Landschappelijke deelgebieden

In Ooststellingwerf vinden we grote landschappelijke verschillen. Binnen de gemeente komen maar liefst 5 landschappen voor:

1. Woudontginningen
2. Essenlandschap
3. Heideontginningen
4. Hoogveenontginningen
5. Beekdalen.

Op de kaart hiernaast is de indeling in de verschillende landschappen te zien.

De kenmerken van elk landschap zijn in belangrijke mate richtinggevend voor de inpassing van een erf in zijn omgeving. U kijkt dus allereerst in welk landschap uw erf of uw (bouw)plan zich bevindt. Per landschap (elk landschap in een hoofdstuk) laten we vervolgens stap voor stap zien hoe een inpassingsplan kan worden opgesteld. Daarbij gaan we eerst in op de kenmerken van het landschap en het erf en doen we vervolgens handreikingen op welke wijze uw erf landschappelijk kan worden ingepast.

4. Woudontginningen

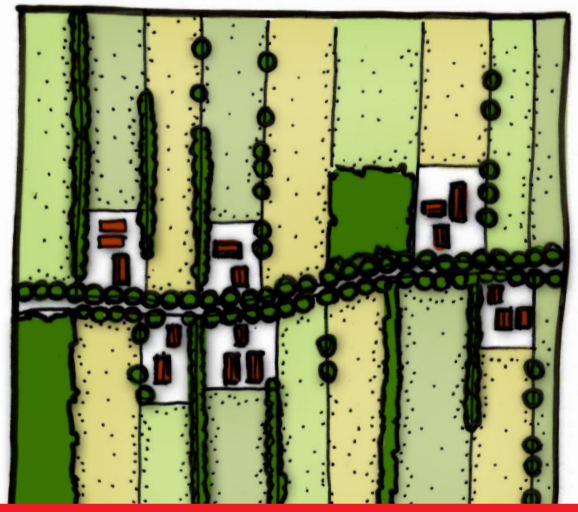
Ontstaansgeschiedenis

In de dertiende eeuw zijn de mensen begonnen met het in cultuur brengen van de dekzandruggen tussen de beekdalen. Deze ruggen zijn de hogere en dus drogere plekken in het landschap en daarom geschikt als woonplek. Haaks op de loop van de beek zijn langgerekte kavels zijn ontstaan op de dekzandruggen. De percelen worden van elkaar gescheiden door houtsingels en smalle bosstroken. De woudontginningen zijn een bijzondere vorm van esvorming, waarbij een lang-gerekt patroon van bouwlanden, heidevelden en hooilanden is ontstaan.

Kenmerkend zijn de twee parallelle wegen over de dekzandrug, die alle percelen met elkaar verbinden. De binnenweg loopt over het hoogste deel van de zandrug en is de basis van het oudste bebouwingslint. De buitenweg ligt op de overgang van de rug naar het beekdal en is pas later bebouwd. Dat is goed te zien bij Oldeberkoop waar de binnenweg (Oosterwoldseweg) eerder is bebouwd dan de buitenweg (De Weeme).

Ook de bebouwing volgt de zandrug waardoor de karakteristieke streekdorpen zijn ontstaan. Deze streekdorpen vormen een lang bebouwingslint op de rug. Het bebouwingslint van Oldeberkoop, Nijeberkoop en Makkinga wordt tot dit landschap gerekend evenals het lint van Donkerbroek en Haule.

Naast deze lange bebouwingslinten op de zandruggen zijn in de bovenloop van de Tjonger en op geïsoleerde zandruggen de linten van Fochteloo en Elsloo ontstaan. Deze bebouwingslinten worden ook tot de woudontginningen gerekend.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Opstrekkende verkavelingsstructuur met percelen vanaf de zandrug het beekdal in.
- Vaak parallelle wegenstructuur met een binnenweg op het hoogste deel van de zandrug en een buitenweg aan de zijde van het beekdal.
- Bebouwing geconcentreerd langs rechte wegen over de zandrug.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Laanbeplanting langs de wegen, houtsingels op perceelsgrenzen en bosstroken geven het gebied een kleinschalig karakter.
- Duidelijk contrast tussen meer beplante dekzandruggen en weidse beekdalen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

Aandachtspunten

De woudontginningen hebben van oudsher een sterk besloten karakter. Maar door allerhande ontwikkelingen in de afgelopen decennia is dat kleinschalige, besloten beeld niet overal meer even sterk. We zien bovendien dat recente uitbreidingen van agrarische erven vaak kaal in het landschap liggen. We zetten dan ook in op een versterking van het landschapsbeeld en verbetering van de erfinpassing met houtsingels en bosstroken.

Het kleinschalige karakter van de woudontginningen vormt ook een sterk contrast met de veel opener en grootschaliger beekdalen. De bosstroken, houtsingels en laanbeplantingen langs wegen spelen daarin een belangrijke rol. We vinden het belangrijk dat het contrast met de beekdalen duidelijk zichtbaar blijft, ook in de toekomst. De overgangen naar meer open gebieden (de beekdalen) hebben een rafelig karakter, doordat singels en bosstroken in afwisselende lengtes doorlopen tot aan het open gebied. Deze gevarieerde overgangen zijn kenmerkend. Behoud en versterking van dit rafelig karakter is gewenst.

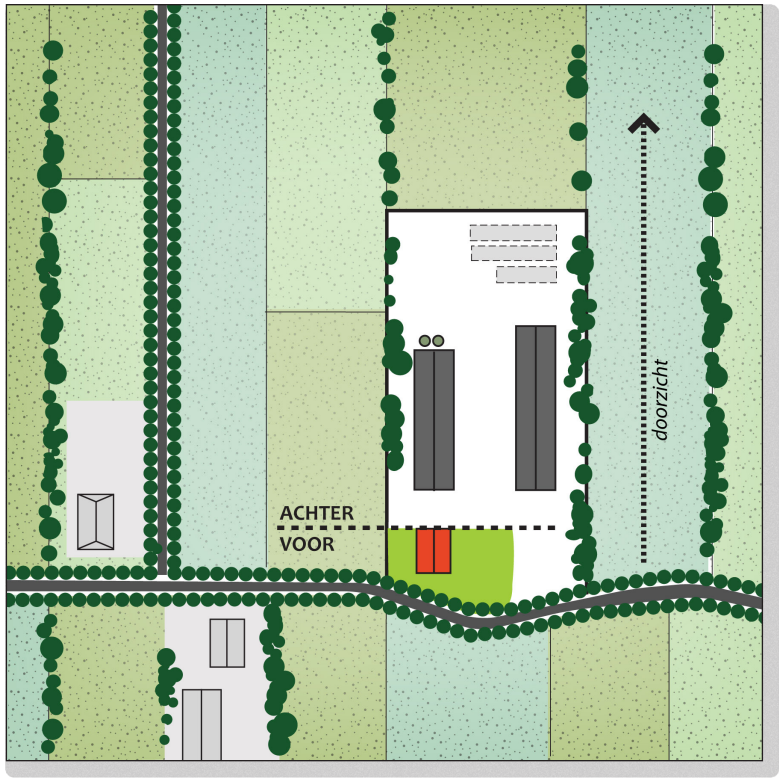
De bebouwing en beplanting zorgen samen voor een afwisselend beeld van open plekken en meer besloten gebieden waardoor een aantrekkelijk dorpssilhouet ontstaat. Doorzichten vanuit de bebouwingslinten naar het achterland zorgen voor een sterke relatie tussen het dorp en de omgeving. Wij vinden het erg belangrijk dat deze doorzichten ook voor de toekomst worden gewaarborgd.

Erven

De kenmerken van het landschap zien we ook terug in de erven. In de woudontginningen liggen de boerenerven meestal in de bebouwingslinten. De erven liggen direct aan de doorgaande weg. Ze hebben een langgrekte opzet en liggen in de opstrekkende verkavelingsstructuur, met het voorerf op de weg gericht en het achtererf grenzend aan de landerijen.

Vroeger was er een duidelijk onderscheid tussen voorerf en achtererf, maar tegenwoordig is dat beeld vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dit onderscheid tussen voor- en achtererf te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap. Houtsingels langs een perceelsgrens lopen door tot op het erf. Nieuwe beplantingen worden op dezelfde manier ingepast, langs perceelsgrenzen, zodat de lengterichting van het landschap wordt versterkt. Op het erf passen verder hoogstamfruitbomen, hagen en enkele solitaire bomen.

Stap 0. Bestaande situatie

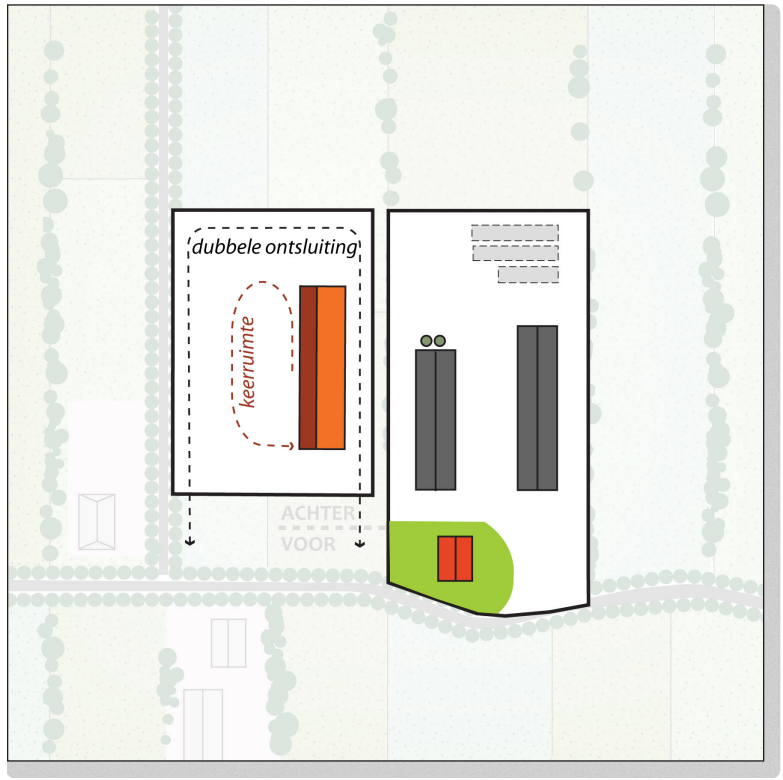

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

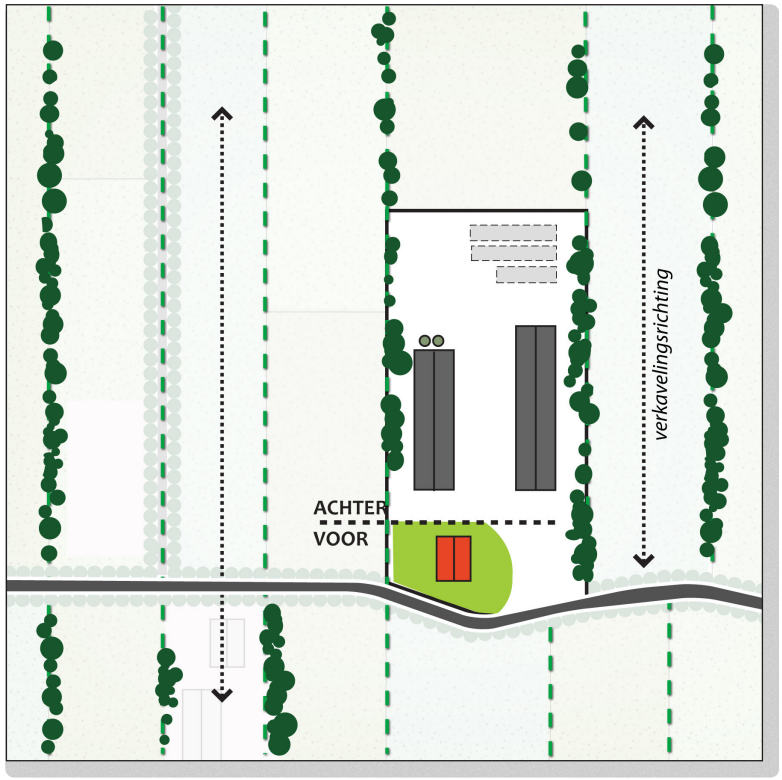
- *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
- *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
- *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
- *Geef aan welke beplanting waardevol is*
- *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De woudontginningen worden gekenmerkt door een opstrekkende verkaveling. De erven liggen daar vaak tussen.
Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

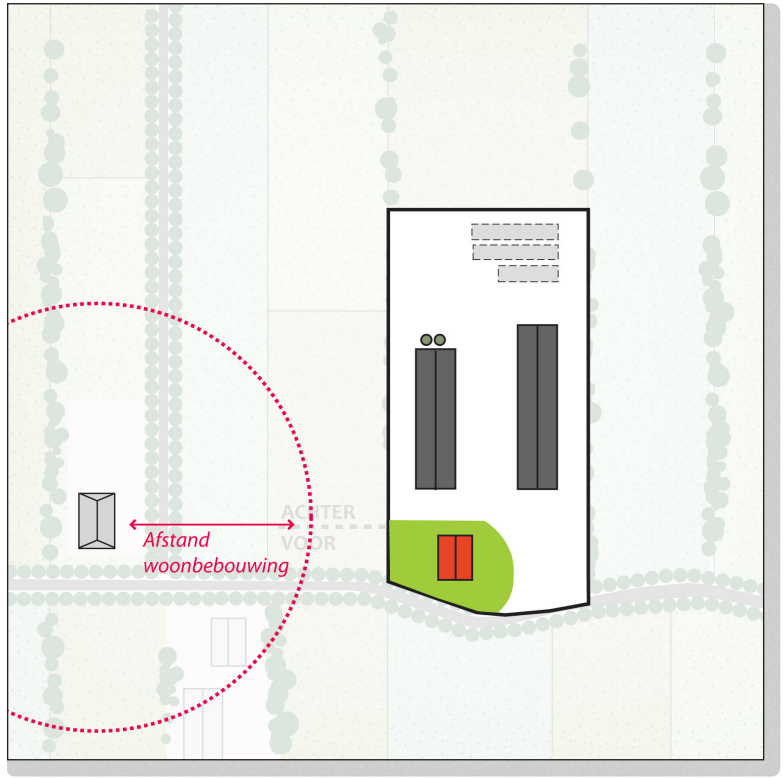
Bij het opstellen van een erfinrichtingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in de woudontginningen zijn dan ook:

- doorzichten vanaf de weg naar het achterland zoveel mogelijk behouden;
- vasthouden aan een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan: nieuwe bedrijfsbebouwing komt achter de achtergevel van het woonhuis of de oorspronkelijke boerderij;
- erfbeplanting in de vorm van houtsingels in de lengterichting van het perceel, waarbij de houtsingel over de perceelsgrens doorloopt langs het erf.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

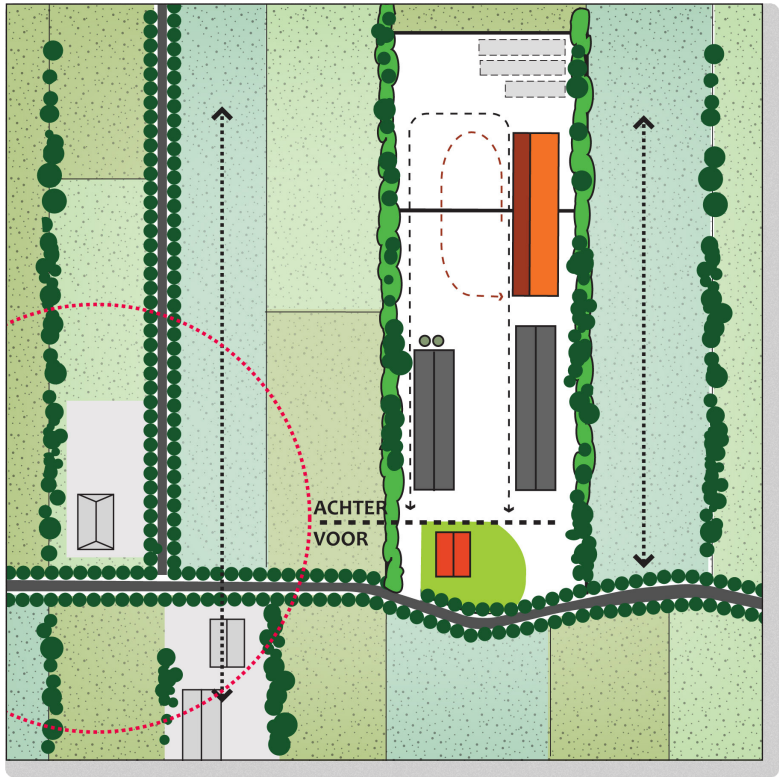
+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In de woudontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit houtsingels die doorlopen langs de perceelsgrenzen, het achterland in. Soms staat er een boom los op het voorerf.
Dit beeld, dat bepalend is voor de verweving van erven in het landschap, zien we graag terug in uw inpassingsplan, zoals ook het voorbeeld laat zien. De beplanting die u gebruikt moet wel streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).
Denk bij de inpassing ook aan de inpassing van sleufsilo's, bijvoorbeeld met een lage aarden wal of struiken.

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de woudontginningen is de bebouwing vaak eenvoudig van vorm. Een simpele rechthoekige schuur met kap, een eenvoudige boerderij met een lage goot.

In zijn algemeenheid houden wij vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Moderne (kunststoffen) materialen mogen wel worden gebruikt, mits ze donkergekleurd zijn. Wat altijd goed past zijn riet, donkere rode tot bruine baksteen, voor de plint, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen of golfplaten. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken.
Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Om het gevoel van de kleine schaal van de woudontginningen te behouden, willen we graag een lage gootlijn voor de bebouwing, in ieder geval aan de zijde die aan het landschap grenst. Als dat niet kan, overweeg dan een dakoverstek te gebruiken of een rij beplanting om de gootlijn voor het oog laag te houden.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

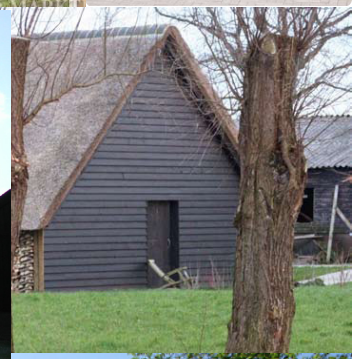

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

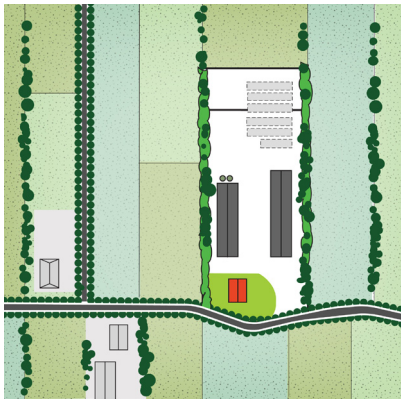

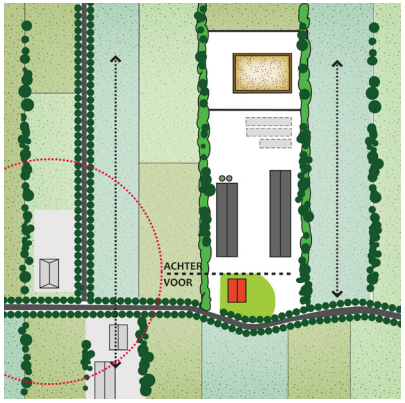
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

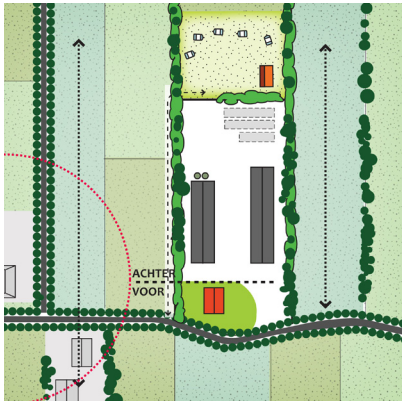
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

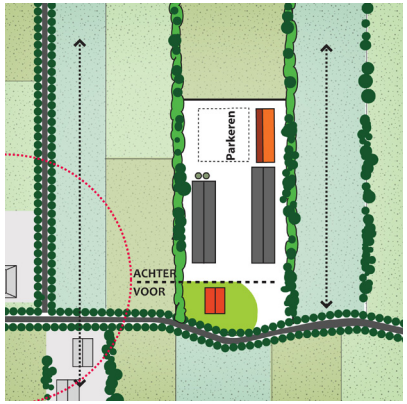
Silo's op achtererf

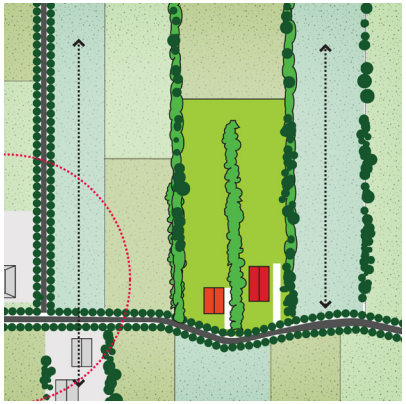
Paardenbak aan achterzijde erf

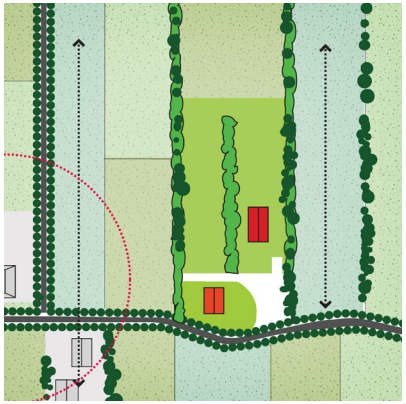
Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van houtsingels op de perceelsgrenzen, waarbij de nieuwe bebouwing grotendeels aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het erf passen solitaire bomen en hoogstamfruitbomen in een boomgaard;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- In geval van stallen bij de vormgeving er van rekening houden met de mate van lichtuitstoot;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

5. Essenlandschap

Ontstaansgeschiedenis

Op de uitlopers van het Drents Plateau is, net als in Drenthe, in de vroege Middeleeuwen het essenlandschap ontstaan. Rond deze essen zijn de dorpen en buurtschappen gegroeid, zoals Oosterwolde, Jardinga, Schrappinga, Weper, Tronde en Oud Appelscha.

De essen liggen als eilanden tussen de beekdalen van het Grootdiep, de Tjonger en de Linde. Het 'onland' is vanuit de esdorpen afgeplagd en gemeenschappelijk begraasd. De lange geschiedenis van de esdorpen is in het landschap nog steeds te zien. Historische boerderijen, erven, houtsingels en (het reliëf van) de essen maken het een waardevol gebied.

Deze van oudsher relevante elementen zijn ook nu nog de drager van het landschap: de essen als bouwland, de beekdalen als hooiland en de heidevelden als weidegebied (nu onderdeel van de jonge veldontginningen). Te midden van de essen en op de overgangen naar de beekdalen liggen de dorpen. Het wegenverloop is kronkelig. De bolle vorm van de essen en de aanwezige steilranden zorgen op kleine schaal voor hoogteverschil.

In Ooststellingwerf zijn de esdorpen, op Oosterwolde na, kleine buurtschappen gebleven. Hier is het aloude samenspel tussen bebouwing en omgeving nog sterk aanwezig en zichtbaar. De esdorpen kenmerken zich door een stervormig uitwaaierend wegen- en bebouwingspatroon dat samenhangt met de natuurlijke hoogteverschillen in het gebied.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Ruimtelijke samenhang van es, esdorp of buurtschap en beekdal, wat zich uit in het wegenverloop en beplantingselementen als esrandbosjes en houtwallen;
- Organisch wegenverloop vanuit de dorpen naar de omgeving, waarbij de wegen vaak nog een klinkerbestrating hebben en een bomenrij aan weerszijden.
- Verspreid liggende bebouwing, waarbij de ligging ten opzichte van de doorgaande weg verschilt.
- Grillig verloop van de doorgaande weg, passend binnen onregelmatige verkavelingsopzet.
- Onregelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Aanwezigheid van microreliëf: bollende bouwlanden (essen) en steilranden.
- Kleinschalig landschap met een afwisseling van houtsingels, bospercelen, esrandbeplantingen, boomgroepen, losse bomen en laanbeplanting langs de wegen.
- Klinkerwegen en zandpaden.

Aandachtspunten

Het essenlandschap is een waardevol cultuurlandschap. We zien dat de karakteristieke elementen
van het essenlandschap onder druk staan, door schaalvergroting en rond Oosterwolde door de aanwas van bebouwing. Als gemeente vinden we het van groot belang dat het reliëf van de essen behouden blijft. Wij stimuleren het verder versterken van de esrandbeplantingen, om het besloten karakter van dit landschap te benadrukken. Zandwegen mogen niet worden verhard.

Erven

Het essenlandschap wordt gekenmerkt door verspreid liggende erven. Op verschillende momenten zijn er doorkijkjes naar het achterliggende landschap.
Deze landschappelijke kenmerken vinden we terug op de erven. De oriëntatie van de bebouwing wisselt en ook de vorm van de erven is variabel. Meestal is het voorerf is gericht op de weg, het achtererf is vaak gekoppeld aan de (eenmans)es.
De erven in het essenlandschap worden getypeerd door een rafelig silhouet van bebouwing en beplanting. De bebouwing wisselt af met houtsingels, boskavels en kleine boomgroepen. Desondanks hebben de erven een duidelijk onderscheid tussen een voorerf en een achtererf. Onze inzet is erop gericht om bij nieuwe ontwikkelingen verder te bouwen aan dit ruimtelijke en functionele onderscheid.
Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.
De erfbeplanting bestaat uit boomgroepen en boomgaarden met hoogstamfruit of notenbomen. Vaak ligt aan een zijde een houtsingel, die langs een perceelsgrens verder loopt het landschap in. Beukenhagen vormen de afscheiding van de voortuin met de openbare weg. Wij zetten in op een versterking van dit beplantingspatroon.

Stap 0. Bestaande situatie

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. Het essenlandschap kenmerkt zich door een variabele blokvormige verkaveling. De erven hebben vaak een onregelmatige opzet met bebouwing die ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de weg onder een hoek staat.
Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

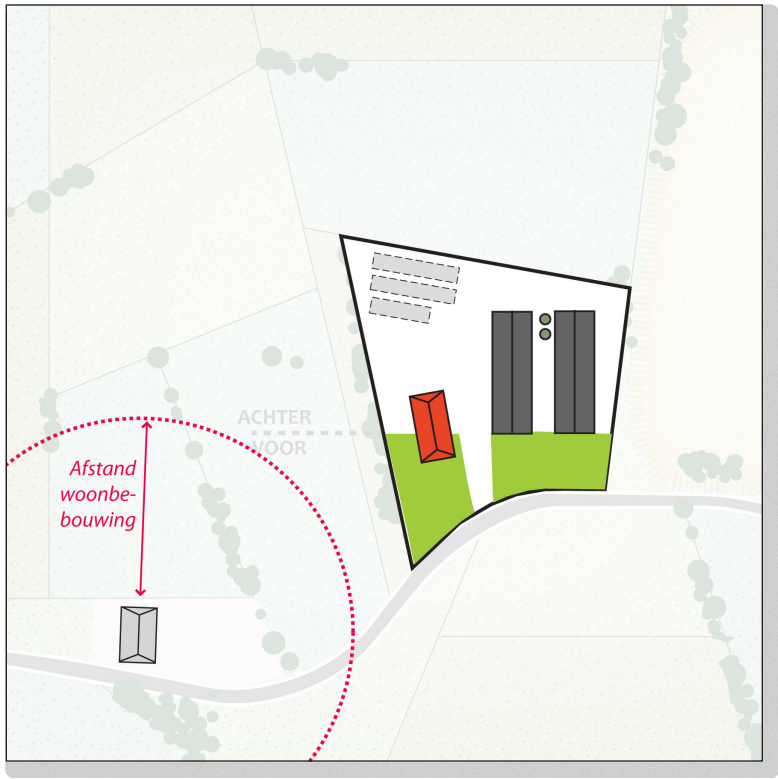
Bij het opstellen van een erfinrichtingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in het essenlandschap zijn dan ook:

- het zicht op de essen, steilranden en andere hoogteverschillen zoveel mogelijk vrij houden;
- niet bouwen op de es
- het silhouet van het erf waarbij bebouwing en beplanting elkaar afwisselen blijft behouden;
- vasthouden aan een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

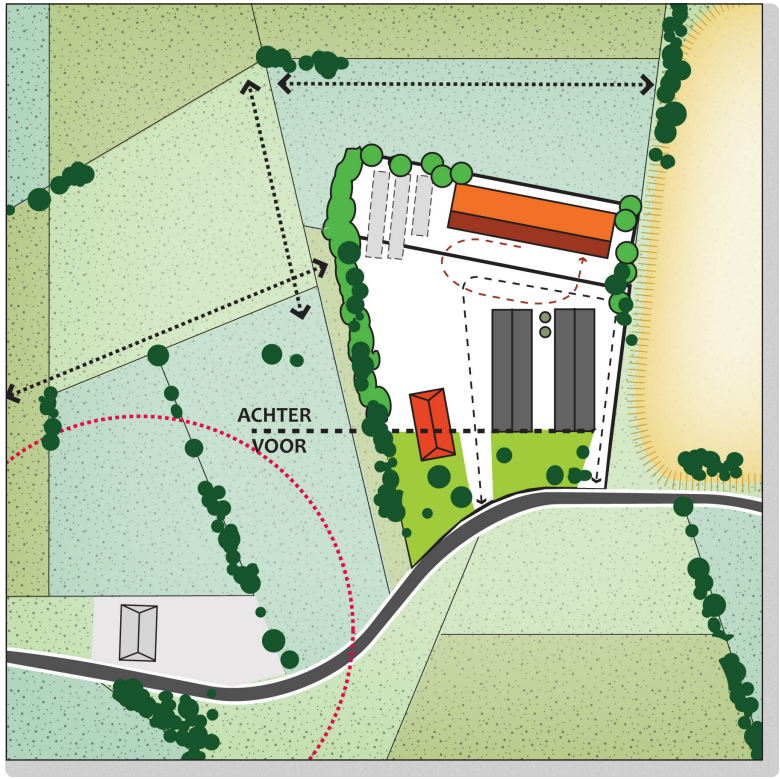
+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In het essenlandschap bestaat de erfbeplanting vaak uit een eenzijdige (onregelmatige) boomsingel en één of enkele boomgroepen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Ook een boomgaard komt veel voor, net als beukenhagen.
Dit beeld, dat bepalend is voor het rafelig silhouet van het erf, zien we graag terug in uw inpassingsplan. De beplanting die u gebruikt moet wel streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen). Denk bij de inpassing ook aan de inpassing van sleufsilo's, bijvoorbeeld met een aarden wal of struiken.

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In het essenlandschap is de bebouwing vaak eenvoudig van vorm. Een simpele rechthoekige schuur met kap, een eenvoudige boerderij met een rieten dak, lage goot en een wolfseind. Dat is kenmerkend voor dit eeuwenoude landschap.

In zijn algemeenheid houden wij vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Moderne (kunststoffen) materialen mogen wel worden gebruikt, mits ze donkergekleurd zijn. Wat altijd goed past zijn riet, donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren zijn hoogglanzende geglazuurde dakpannen, veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Om het gevoel van de kleine schaal van het essenlandschap te behouden, willen we graag een lage gootlijn voor de bebouwing, in ieder geval aan de zijde die aan het landschap grenst. Als dat niet kan, overweeg dan een dakoverstek te gebruiken of een rij beplanting om de gootlijn voor het oog laag te houden.
In de beschermde dorpsgezichten zal de gevraagde kwaliteit van de bebouwing hoger zijn.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

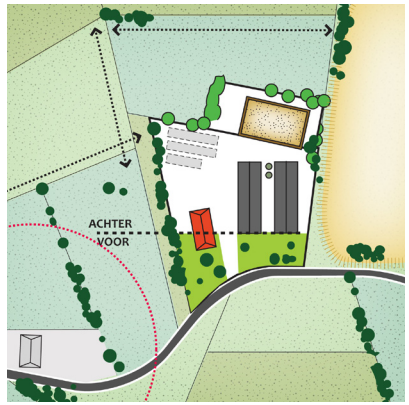
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

Silo's op achtererf

Paardenbak aan achterzijde erf

Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij;
- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomgroepen op het erf en aan één zijde een houtsingel op de perceelsgrens, waarbij de nieuwe bebouwing voor een deel aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het erf passen solitaire bomen en hoogstamfruitbomen in een boomgaard;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

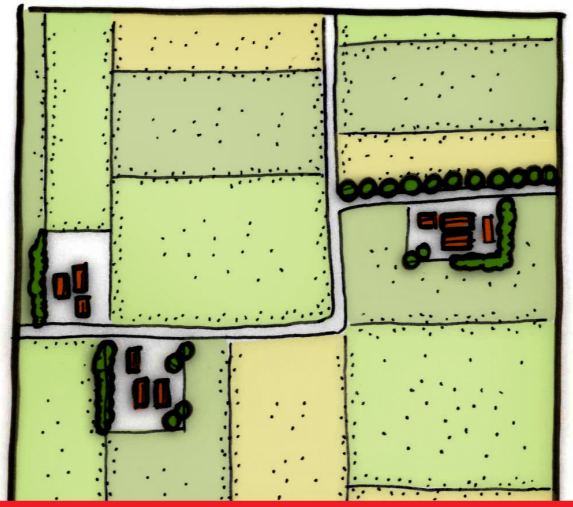
6. Heideontginningen

Ontstaansgeschiedenis

De heideontginningen zijn de gronden in de gemeente die als laatste in cultuur zijn gebracht. Door hun natuurlijke omstandigheden, vooral de arme en droge bodem, waren deze gronden in eerste instantie niet geschikt als landbouwgrond. De oude heidegronden zijn vaak in één keer ontgonnen. Dat gebeurde op een planmatige manier via lange lijnen in een regelmatige verkaveling. Boerderijen worden verspreid over het gebied gebouwd.

De heideontginningen kenmerken zich door hun rationele opzet, de duidelijke lijnen in het landschap en de grote regelmatige verkaveling. Ook komen er veel dobben en pingo's voor, relicten van tienduizenden jaren geleden.
Doordat veel wegen zijn beplant, wordt de van oudsher aanwezige openheid gebroken. Er is een afwisseling tussen bouwlanden, weilanden en bospercelen. Op sommige plekken zijn nog restanten van de heide aanwezig. Bij Appelscha is een deel van de oude zandgronden beplant om het stuivende zand vast te houden. Hoogteverschillen komen niet voor.

Vanwege de late periode van ontginning liggen er in dit landschap geen dorpen. Wel hebben er door het gebied tramlijnen gelopen die in dezelfde perio-de als de heideontginningen zijn aangelegd. Er is een spoorverbinding geweest tussen Noordwolde, Makkinga en Oosterwolde en vanuit Gorredijk via Donkerbroek naar Oosterwolde en vandaar verder richting Appelscha.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond, grote bospercelen en heiderestanten en daarmee een afwisseling van open en besloten gebieden.
- Bebouwing ligt verspreid aan de meestal sterk beplante wegen.
- Regelmatige opzet van erven.
- Aanwezigheid van pingoruïnes.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven als verdichtingen aan de weg.
- Afwisseling van open en besloten gebieden.
- Zandpaden.
- Wegbeplantingen.

Aandachtspunten

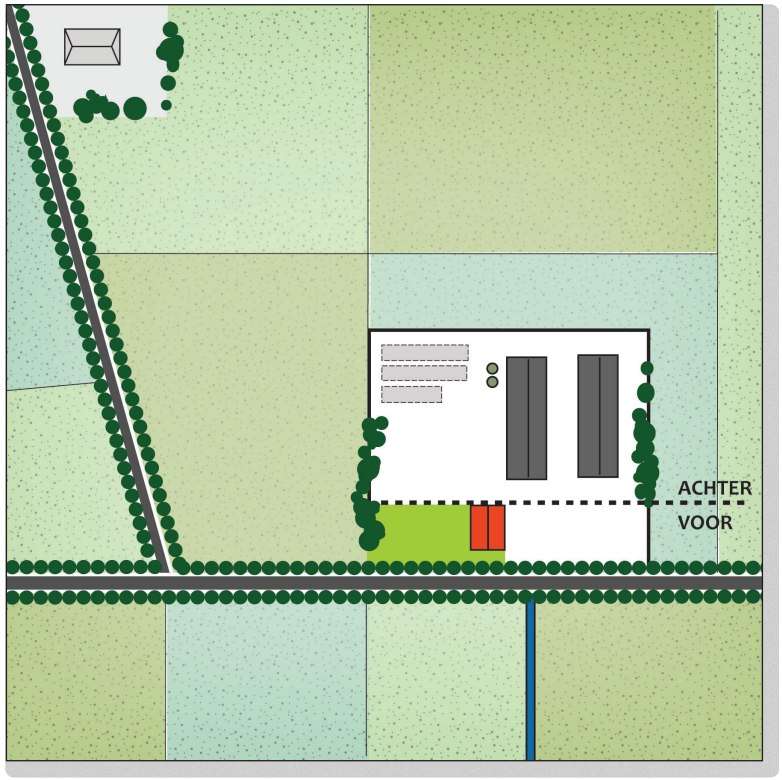
De heideontginningen zijn een relatief jong landschap. Door de rationele verkaveling en ontginning is een duurzame robuuste landschappelijke structuur ontstaan, die we als gemeente als basis willen vasthouden voor de toekomst. We zetten daarom in op een verdere versterking van deze structuur. Stevige erfbeplantingen als losse landschapselementen passen daarin. De nog aanwezige pingo's, dobben en zandwegen willen we als cultuurhistorisch waardevolle relicten behouden.

Erven

In de heideontginningen vormen de doorgaande wegen de bebouwingslinten waar de meeste erven aan liggen. De erven liggen direct aan de weg of op korte afstand
van de weg. De erven liggen in de verkavelingsstructuur en zijn vaak royaal van omvang. Ze hebben een rechthoekige tot langgerekte opzet. Op veel erven zijn stallen tot op het voorerf gebouwd.
Dat past bij het beeld waarin het onderscheid tussen voorerf en achtererf is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap, op de gronden die bij de boerderij horen.

De erfbeplanting is op dit moment sterk uiteenlopend: van een singel op de perceelsgrens tot een groter bosperceel waar het erf naast ligt. Passend in dit soort landschappen zijn erfbeplantingen die een forse maat hebben. Brede singels rond het erf vormen een scherpe grens met de omgeving. De beplanting op het erf bestaat uit bomenrijen, erfbosjes en enkele solitaire
bomen.
We kiezen ervoor om in de heideontginningen de erfbeplanting in ieder geval één hoek van het achtererf te laten omkaderen. Hiermee wordt het groene karakter van het erf versterkt en ontstaat een fraaie achterwand voor de (nieuwe) bebouwing.

Stap 0. Bestaande situatie

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we houtsingels en solitaire volwassen bomen die passen in de streek (eik, beuk, kastanje, linde) die markant zijn op het erf waardevol.

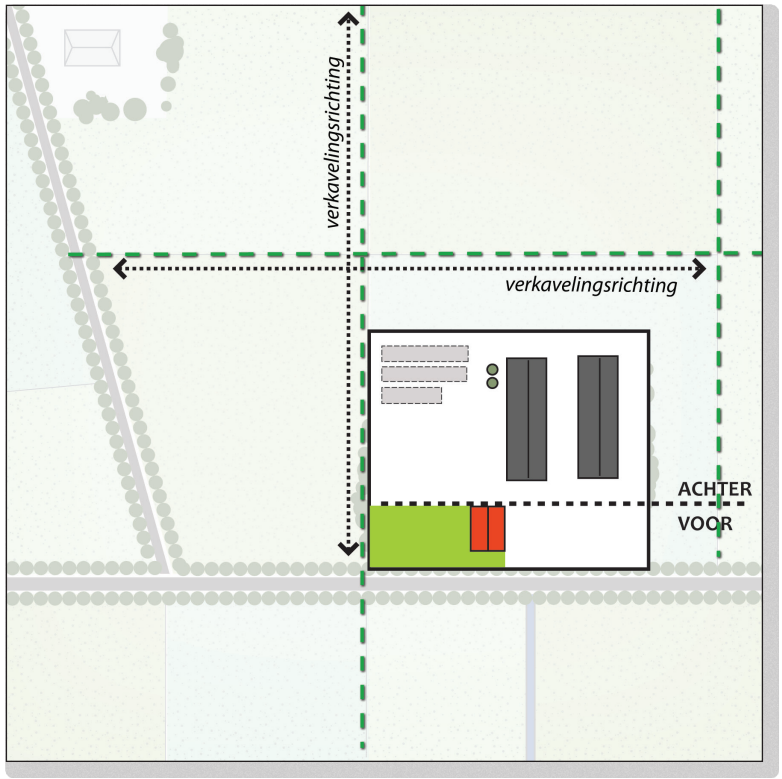
- *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
- *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
- *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
- *Geef aan welke beplanting waardevol is*
- *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De heideontginningen kenmerken zich door hun rationele opzet, varierend van een opstrekkende tot een meer blokvormige verkaveling. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

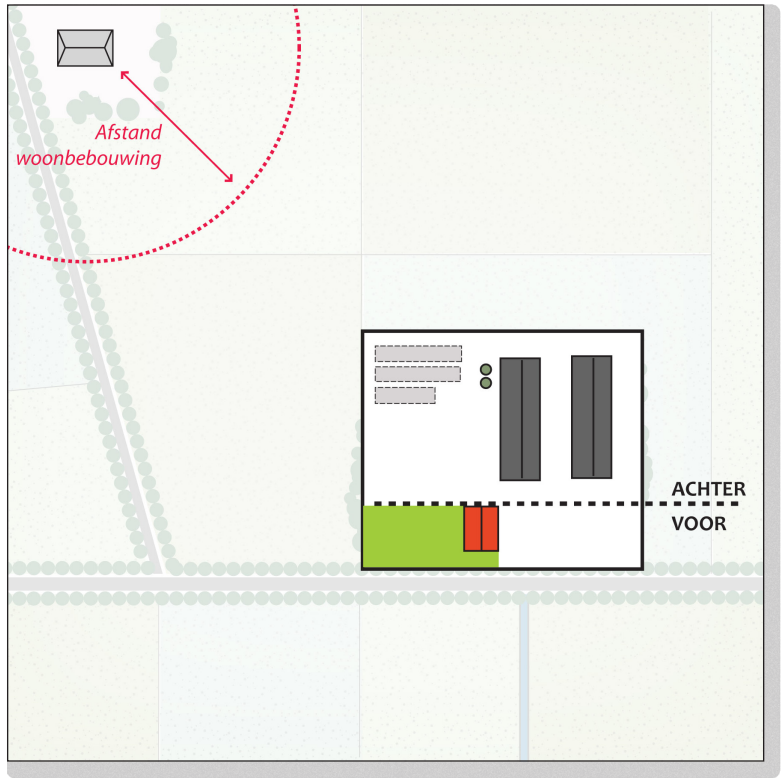
Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. De belangrijkste uitgangspunten bij aanpassingen aan erven in het heideontginningslandschap zijn dan ook:

- vasthouden aan de rationele opzet van de verkaveling en van de erven;
- waar het landschap wordt gedomineerd door een opstrekkende verkaveling wordt door de situering van bebouwing, nokrichting en de richting van de beplanting deze verkavelingsrichting versterkt;
- het silhouet van het erf als groen cluster in het landelijk gebied behouden;
- respecteren van een onderscheid tussen een voorerf waar gewoond wordt en een achtererf waar wordt gewerkt en de bijgebouwen staan.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

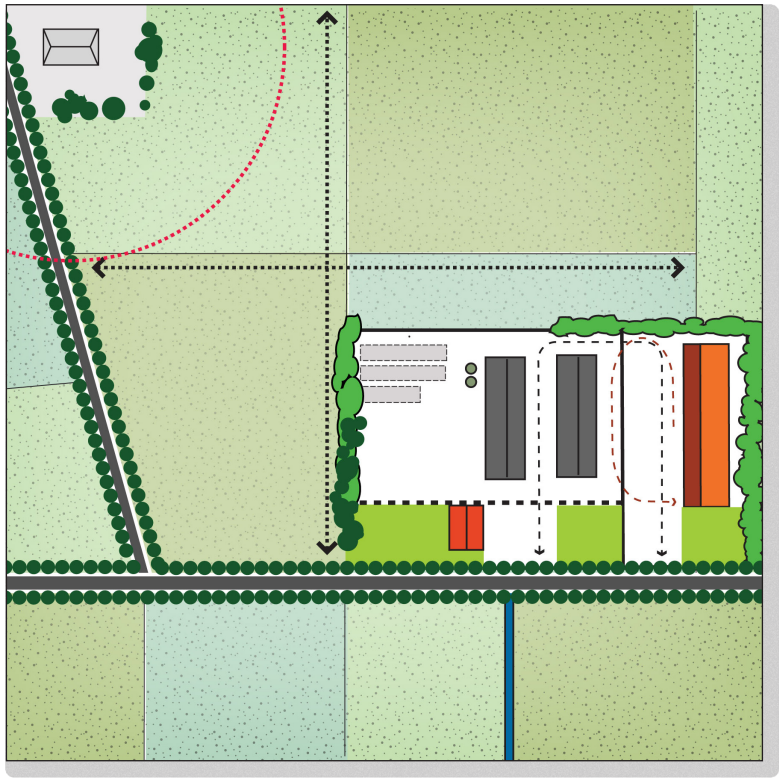
+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

Een belangrijk onderdeel bij de inpassing is de beplanting. We hechten veel waarde aan een goede erfbeplanting. In de heideontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit boomsingels op de erfgrenzen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Om het beeld van de heideontginningen te versterken willen we dat een hoek van het achtererf is beplant door twee boomsingels aan weerszijden. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de jonge veldontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

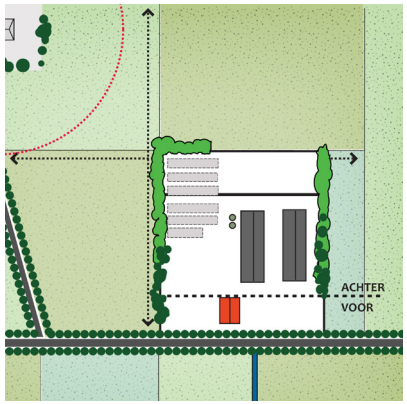

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

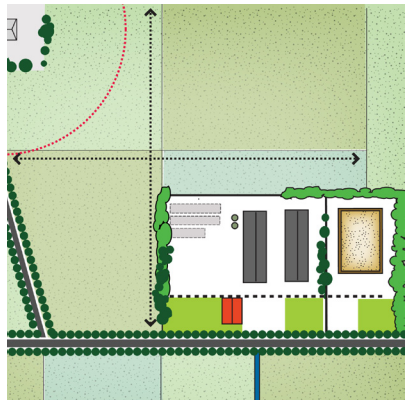
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

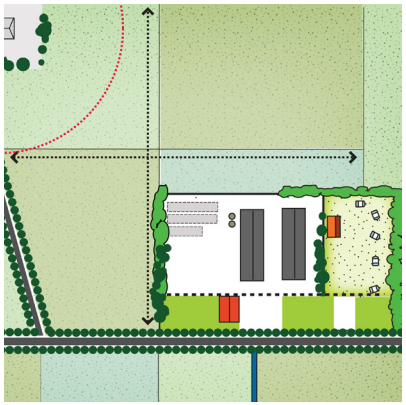
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

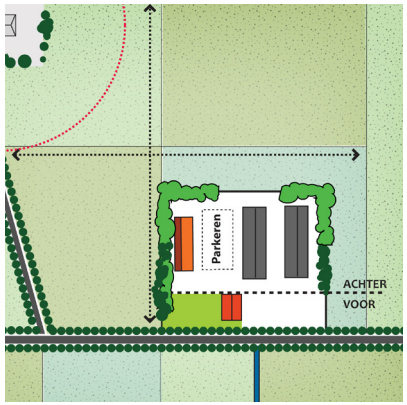
Silo's op achtererf

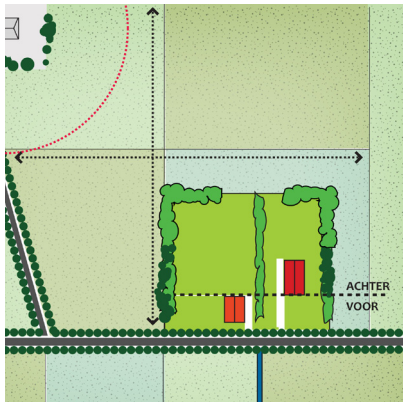
Paardenbak op het achtererf

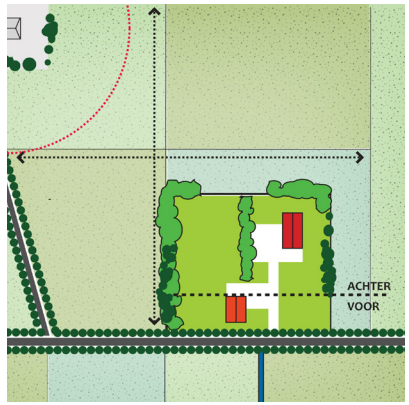
Kleinschalig kamperen bij het erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomsingels op de perceelsgrenzen, waarbij een hoek van het erf in ieder geval is beplant en waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

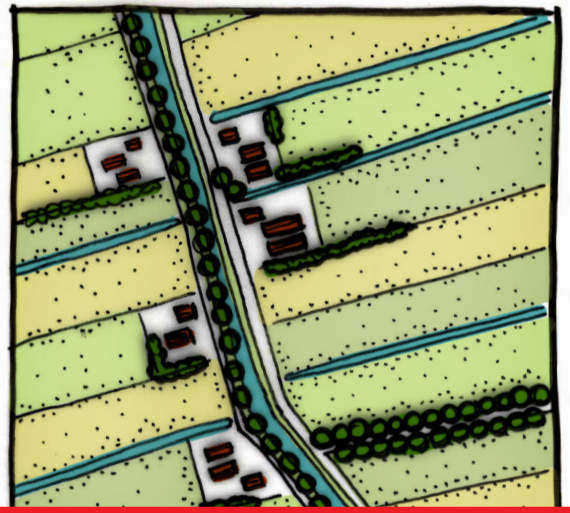
7. Hoogveenontginningen

Ontstaansgeschiedenis

De hoogveengebieden zijn lange tijd ondoordringbare natte, ruige gebieden geweest. De hoogvenen strekten zich uit over het Drents Plateau tot in de bovenlopen van de beekdalen en tot aan de dekzandruggen. Vanaf het eind van de negentiende eeuw zijn de gebieden in cultuur gebracht. De turf wordt allereerst uit de hoogveengebieden gestoken waar deze droog kon worden gewonnen. Hiervoor graaft men een hoofdvaart: de Opsterlandse Compagnonsvaart, Appelschaster Vaart, Haulerwijkstervaart of Lycklamavaart. Vanaf de hoofdvaart worden haaks daaropstaande wijken gegraven in een duidelijke ritmiek en met dezelfde onderlinge afstand. Ook in de naamgeving komt dat vaak terug zoals bij Ravenswoud met Eerste Opwiek, Tweede Opwiek, etc. Zo ontstaat een rationeel ontginningspatroon.

De turf wordt over het water afgevoerd. Langs de vaarten waar de turfstekers zich vestigen, ontstaan veenkoloniedorpen. De vaarten vormen zo naast transportas een ontginngingsbasis en afwateringskanaal voor het onland.
De leidijken vormen een grens tussen ontginning en onland en beschermen op deze wijze het ontgonnen land tegen wateroverlast vanuit het hoogveen. Bovendien werd met de leidijken de hoge waterstand van het onland in tact ge-houden en hadden de leidijken daardoor tegelijk de functie als verdedigingslinie voor het rijke Friese land.

Doordat vrijwel al het veen is afgegraven bestaat de bovengrond van de hoogveenontginningen nu uit zand. Het landschap van de hoogveenontginningen kenmerkt zich door open gebieden die door sterk beplante wegen worden ingekaderd. De erven liggen als beplante clusters aan deze wegen. Rond Ra-

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Hoofdvaart als drager van de ontginning met haaks daarop wijken op regelmatige afstand van elkaar.
- Bebouwingslinten die zijn uitgegroeid tot langgerekte dorpen langs de hoofdvaart.
- De structuur van het gebied wordt bepaald door een opstrekkende verkaveling haaks op de hoofdvaart.
- Leidijken als waterkering bij Fochteloo en Waskemeer.
- De bebouwing ligt enerzijds geconcentreerd aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten en anderzijds verspreid aan de meestal rechte wegen in het omringende gebied.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Erven meest een tot tweezijdig beplant en regelmatig van opzet.
- Open gebieden die door beplante wegen worden begrensd.
- Erven als verdichtingen aan de weg.

venswoud komt veel bosaanplant voor, waardoor de boskavels het gebied een meer besloten karakter geven.
De omgeving rond Haulerwijk, en ten noorden van Appelscha (Ravenswoud) wordt tot de hoogveenontginningen gerekend. Ravenswoud is in 2007 aangewezen als beschermd gezicht. De gaafheid van de veenontginning, gecombineerd met de relatief geringe ouderdom maken het gebied van groot belang.

De waarde van het beschermd gezicht zit in het rationele verkavelingspatroon van het gebied, gebaseerd op een patroon van hoofdwijken en dwarswijken, met een historische boerderijreeks op de kop van de kavels. Samen met het naastgelegen onontgonnen Fochteloërveen geeft het gebied een totaalbeeld van de ontwikkelingsgeschiedenis van de veenontginningen.

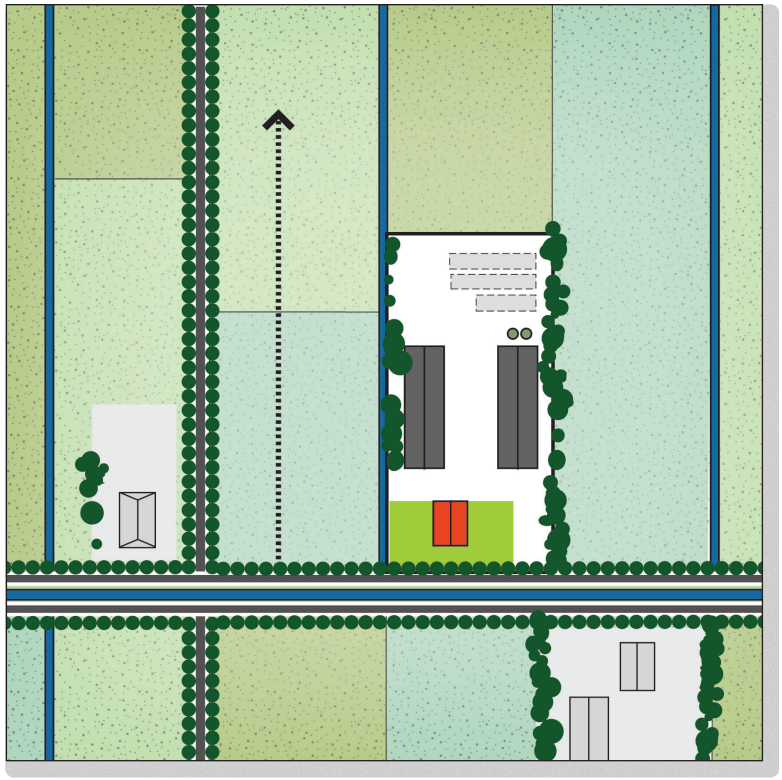
Aandachtspunten

Door het dempen van wijken bevatten de hoogveenontginningen in Ooststellingwerf ook kenmerken van de heideontginningen. Omdat beide landschappen een rationele opzet kennen, lijkt het onderscheid tussen beide landschapstypen daarmee te vervagen. Als gemeente willen we de specifieke kenmerken van de hoogveenontginningen hooghouden. We stimuleren daarom het zichtbaar en open houden van de wijken, zeker in het zicht vanaf de weg. Daarnaast streven we naar perceelsbeplantingen aan weerszijden van het erf, zodat de opstrekkende richting van de verkaveling wordt benadrukt.

Erven

In de hoogveenontginningen zijn de meeste erven onderdeel van de bebouwingslinten aan de doorgaande wegen langs de hoofdvaarten, zoals de Haulerwijkstervaart of de Opsterlandse Compagonsvaart. Daarnaast ligt een deel van de erven langs uitvalswegen in de hoogveenontginningen, zoals de Drentse Weg en aan de rand van het Fochteloerveen.
De erven liggen direct aan de weg en zijn meestal compact van opzet. Hierdoor is het verschil tussen voorerf en achtererf soms vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.
Vaak zijn erfgrenzen beplant, waardoor de erven groene verdichtingen vormen aan de eveneens sterk beplante wegen. Dat beeld is kenmerkend voor dit landschap. Wij zetten daarom ook in op versterking van deze karakteristiek door te kiezen voor een erfbeplanting op de zijdelingse perceelsgrenzen, waarmee de ontginningsrichting wordt benadrukt.
De beplanting kan bestaan uit brede singels of bosstroken. Waar het erf grenst aan een wijk, wordt in ieder geval het voorerf vrij gehouden van beplanting op de perceelsgrens, zodat de waterstructuur vanaf de weg beleefbaar blijft.
Enkele solitaire bomen zijn in alle gevallen passend op het voorerf.

Stap 0. Bestaande situatie

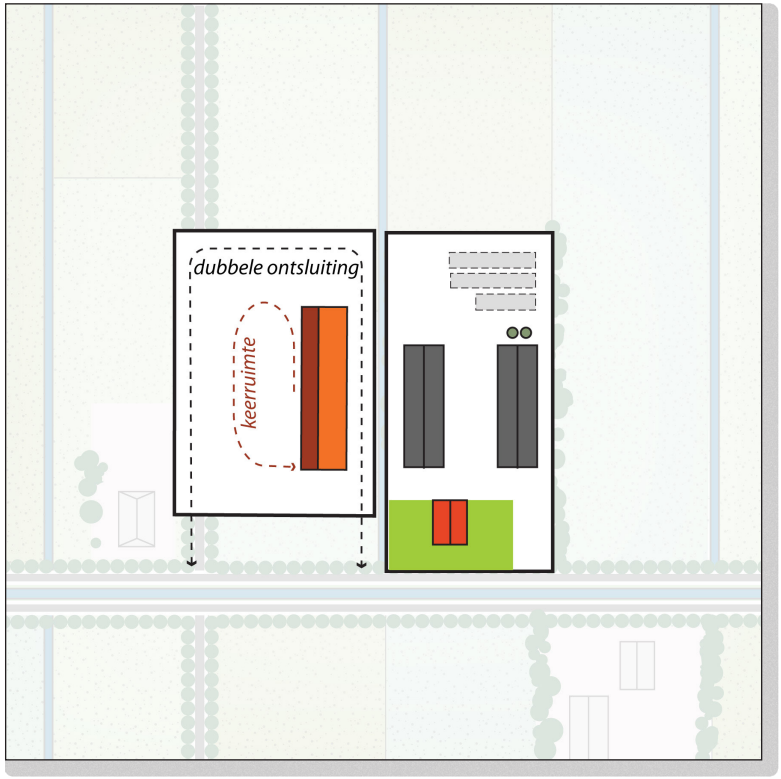
Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Een mooi doorzicht bijvoorbeeld.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we volwassen boomsingels die passen in de streek (bijvoorbeeld met eik, els, abeel, liguster, meidoorn) waardevol. Ook een markante losse boom op het voorerf kan waardevol zijn.

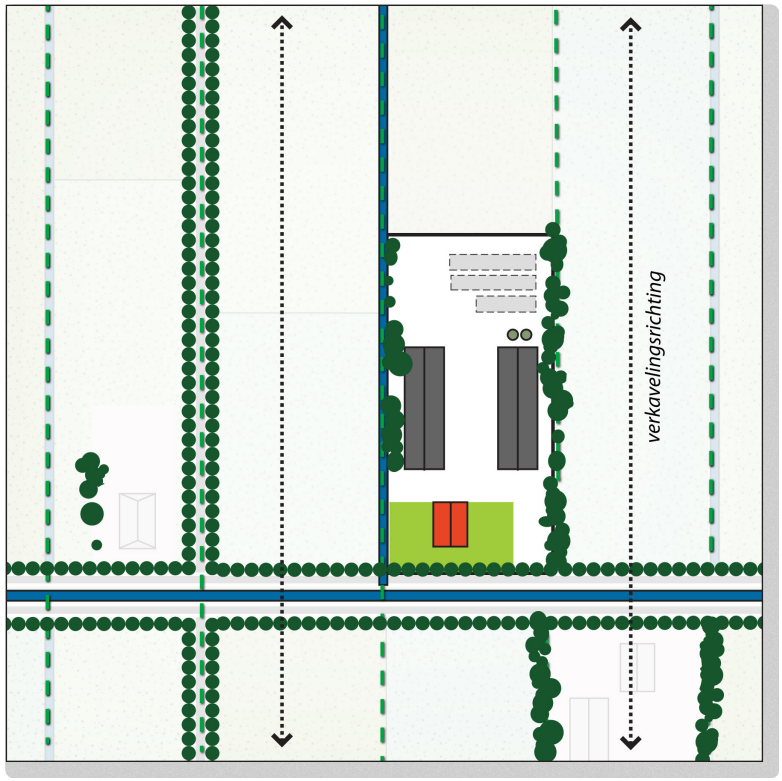
+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De hoogveenontginningen kenmerken zich door een rationele, meest opstrekkende verkaveling. Het ligt dan voor de hand om het erf aan de achterzijde uit te breiden. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.

Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. Daarbij geven we de volgende aanwijzingen mee:

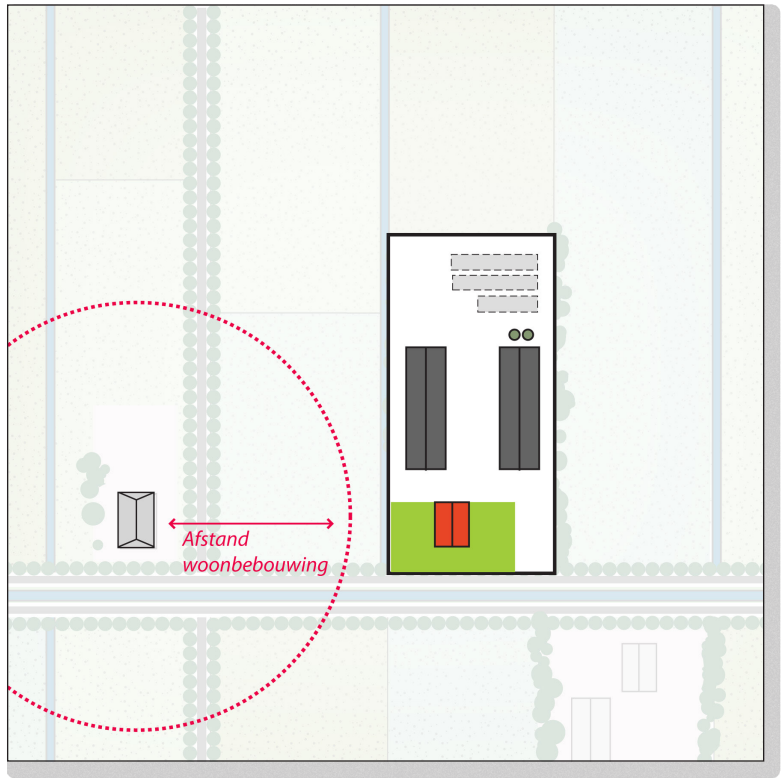
- streef naar een compacte opzet van het erf;
- geef het nieuwe erf een duidelijke rechthoekige vorm.

Op voorhand staan we niet positief tegenover het overschrijden van perceelsgrenzen, al weten we dat het soms onontkomelijk is. Een erf kan dan ook pas in de breedte worden uitgebreid als dat om bedrijfslogistieke redenen noodzakelijk is.
We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing met erfbeplanting, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

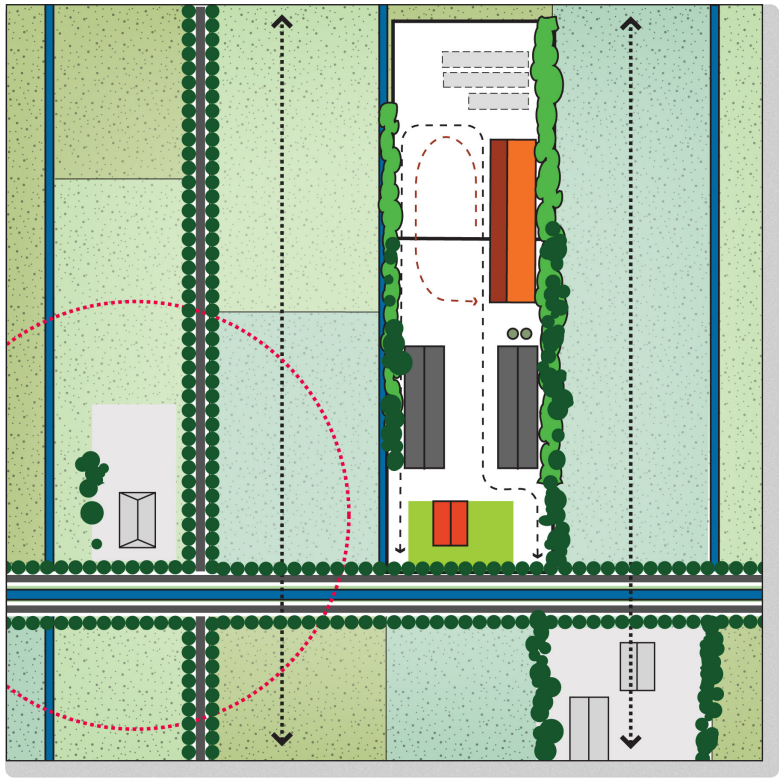
+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

In de hoogveenontginningen bestaat de erfbeplanting vaak uit boomsingels op de erfgrenzen. Soms staat er een boom los op het voorerf. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan. Om de herkenbaarheid van de hoogveenontginningen in stand te houden, willen we graag de wijkenstructuur zichtbaar houden. Houd daarom het voorerf vrij van beplanting op de erfgrens.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de hoogveenontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

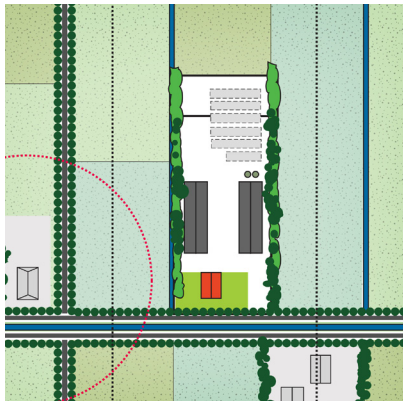

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

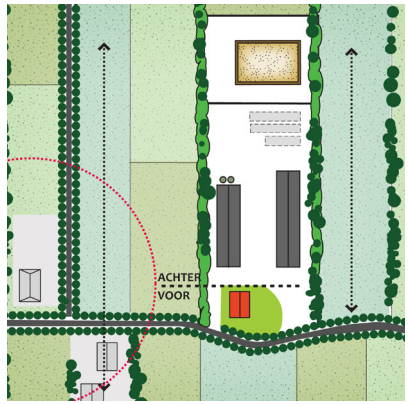
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

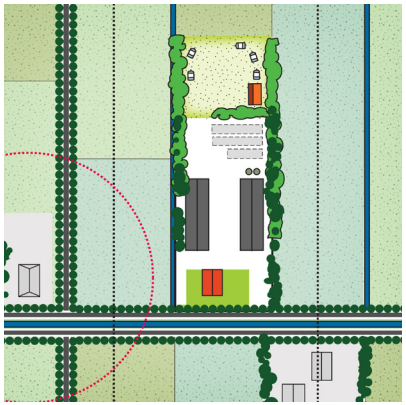
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

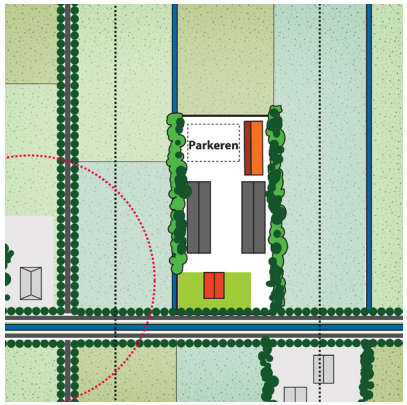
Silo's op achtererf

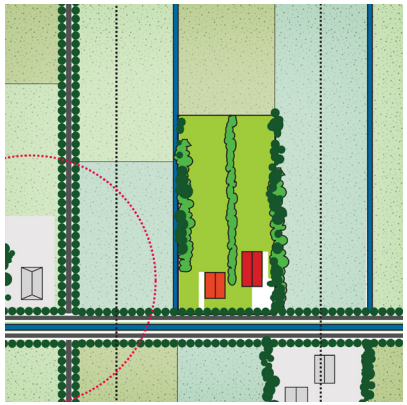
Paardenbak aan achterzijde erf

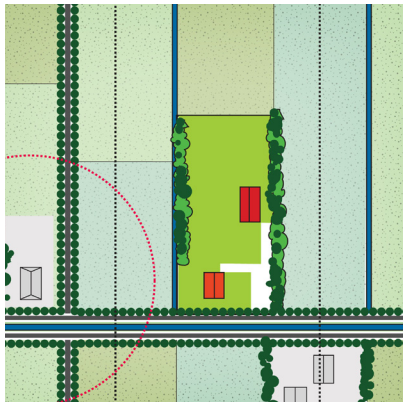
Kleinschalig kamperen aan achterzijde erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van houtsingels op de perceelsgrenzen aan weerszijden van het erf, waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Houd het zicht op de wijken vanaf de weg vrij van beplanting;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

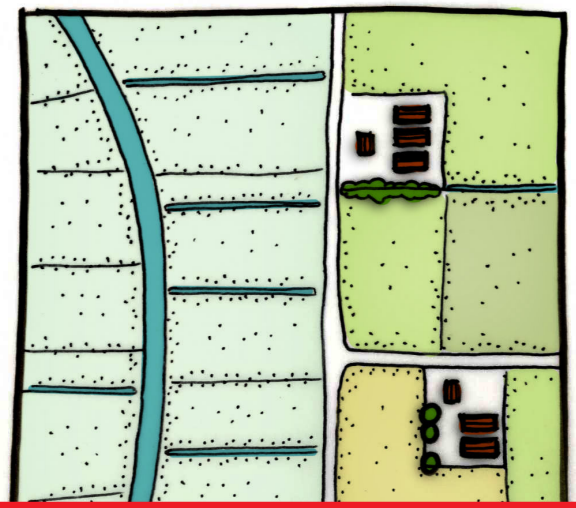
8. Beekdalen

Ontstaansgeschiedenis

De beekdalen zijn lage, door beken uitgesleten delen tussen de zandruggen. Doordat ze van oudsher nat en moeilijk begaanbaar waren, zijn de beekdalen lange tijd onbewoond gebleven. In de Middeleeuwen fungeerden de beekdalen als hooiland en weidegrond voor het vee.
In Ooststellingwerf liggen de beekdalen van de Linde, de Tjonger (Kuunder) en het Grootdiep. Van oorsprong zijn dit meanderende beken, maar vanwege onder andere de waterbeheersing zijn de beken in de vorige eeuw gekanaliseerd: de Tjonger in 1880 en de Linde vanaf 1922.

Een deel van de beekdalen heeft tegenwoordig ook een natuurfunctie. De beekdalen kenmerken zich door een grote verscheidenheid van open landschap met (natte) hooilanden, rietlanden tot een meer besloten landschap met elzenbroekbossen en wilgenstruwelen.

In de beekdalen staat het slotenpatroon haaks op de loop van de beek. Bebouwing komt in de beekdalen beperkt voor langs doorgaande wegen door het beekdal, zoals boven Oosterwolde of aan ruilverkavelingswegen, bijvoorbeeld in het gebied ten noorden van Makkinga.

Landschapskarakteristiek

Landschapsstructuren

- Slotenpatroon haaks op de loop van de beek.
- Bebouwing komt beperkt voor en ligt verspreid aan later aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Rationele en planmatig aangelegde ruilverkavelingswegen.
- Regelmatige opzet van erven.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

- Een grootschalige openheid, die sterk contrasteert met de meer besloten woudontginningen op de zandruggen.
- Meer besloten gebieden in de bovenloop, vaak in gebruik als natuurgebied.
- Incidentele beplanting, meestal gekoppeld aan de erven.

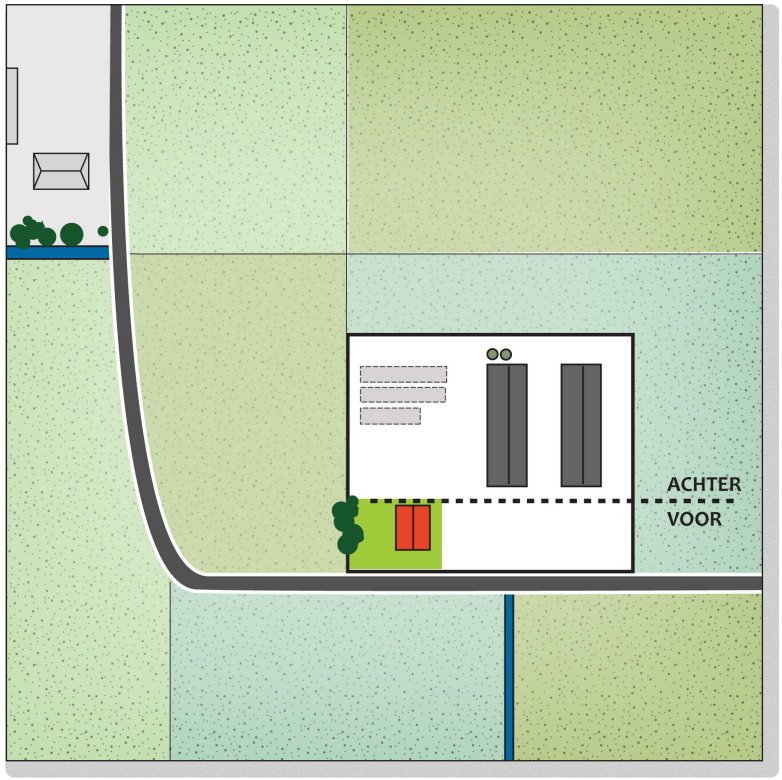
Aandachtspunten

Door klimaatveranderingen en afspraken in het kader van goed waterbeheer ligt het accent tegenwoordig op het herstellen van het meer natuurlijke karakter van de beekdalen. We zullen nieuwe bouwplannen ook in dat licht beoordelen. Nieuwe bebouwing in het beekdal mag daarom niet strijdig zijn met dergelijke wateropgaven . Vanwege het open karakter van beekdalen, zijn
wij voorzichtig met het toevoegen van nieuwe clusters van bebouwing die een verdichting van het gebied mogelijk zouden kunnen maken. De ontwikkeling van erven zien wij vooral in de lengterichting, zodat het zicht vanaf de weg naar het landschap zoveel mogelijk in stand blijft.

Erven

Pas nadat het waterbeheer in de beekdalen goed was geregeld, zijn er erven ontstaan in de beekdalen. De erven zijn dan ook relatief nieuw. Hun opzet varieert van rechthoekig tot vierkant. Ze zijn allemaal helder van opzet met een duidelijk onderscheid tussen voor- en achtererf. Opvallend is de vaak forse schaal van het erf en de stallen. Meestal is er een vrijstaand woonhuis op het erf.
Beplanting op de erven is wisselend van geen beplanting tot boomsingels rondom het erf. Wij willen dat de erven als groene eilanden in de open ruimte te herkennen zijn. Onze inzet is daar dan ook op gericht.

Stap 0. Bestaande situatie

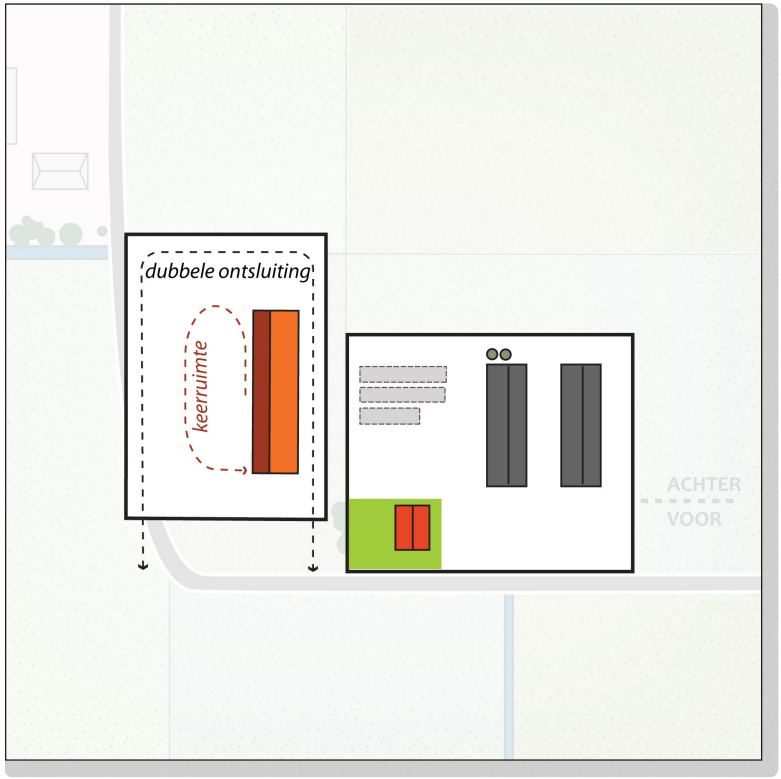

Om een goed inpassingsplan op te kunnen stellen beginnen we met het in beeld brengen van de bestaande situatie. Dat is het vertrekpunt. Waar staat de huidige bebouwing, welke bebouwing wordt eventueel gesloopt, waar liggen de grenzen van het erf? Maar we kijken ook in de omgeving. Zijn er bijzonderheden in de directe omgeving van het erf? Nabije buren, sloten of een natuurgebied.

We vinden we dat waardevolle erfbeplanting bij voorkeur gespaard moet blijven, zoals een oude houtsingel langs uw erf. Op de bestaande situatie kunt u (indicatief) deze erfbeplanting dan ook aangeven. Wat waardevol is, is niet op voorhand goed aan te geven. Over het algemeen vinden we volwassen boomsingels die passen in de streek (bijvoorbeeld met els, abeel) waardevol. Ook een markante losse boom op het voorerf kan waardevol zijn.

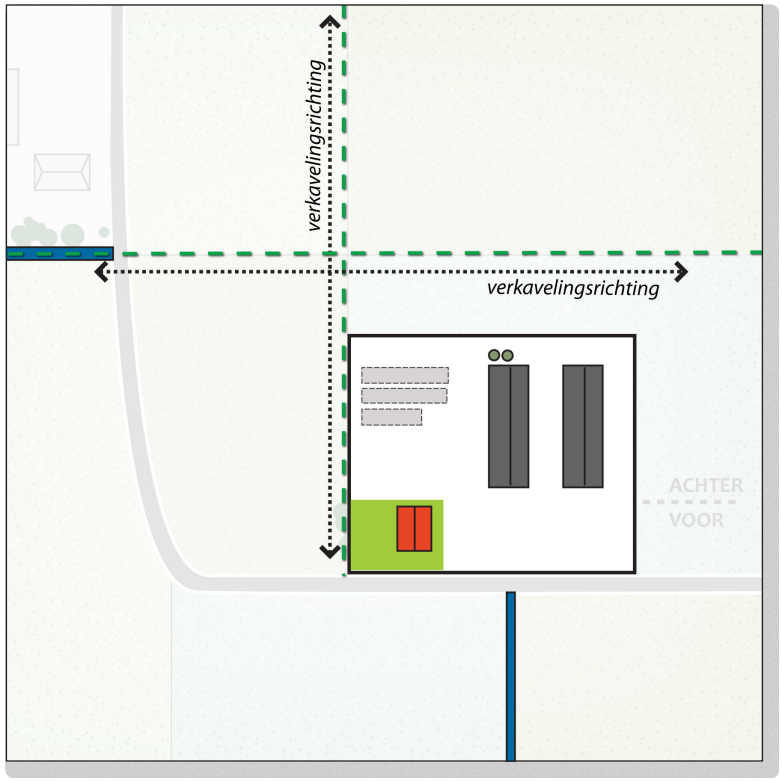
+ *Maak foto's van het bestaande erf en bekijk luchtfoto's*
+ *Teken de bestaande bebouwing en beplanting in*
+ *Geef aan waar de grenzen van het erf liggen*
+ *Geef aan welke beplanting waardevol is*
+ *Geef aan of er in de directe omgeving van uw erf bijzondere landschappelijke waarden zijn*

Natuurlijk heeft u uw wensen, niet voor niets staat u op het punt om uw erf verder te ontwikkelen. Het is goed om in beeld te brengen wat uw wensen zijn. Een paardenbak, een mestsilo of een nieuwe stal? En van welke omvang dan?
Heeft u ook extra mavoevreerruimte nodig op het erf, zodat vrachtwagens of loonwerkers niet ingewikkelde en tijdrovende draai- en keerbewegingen hoeven te malen. Of misschien een tweede ontsluiting van uw erf?

- *Geef aan wat uw wensen zijn*
- *Voor zover ze van een maatvoering zijn te voorzien, zet die dan maatvast op papier.*

Stap 2. Kenmerken landschap

In de volgende stap kijken we naar de ingredienten uit het landschap. De beekdalen kenmerken zich door hun rationele opzet met rechthoekige, bijna vierkante erven. Elk erf heeft in meer of mindere mate een voorerf en een achtererf. Op het voorerf wordt gewoond, het achtererf is het deel waar wordt gewerkt.
Bij het opstellen van een inpassingsplan borduren we voort op de kenmerken van het landschap en van het erf. Daarbij geven we de volgende aanwijzingen mee:

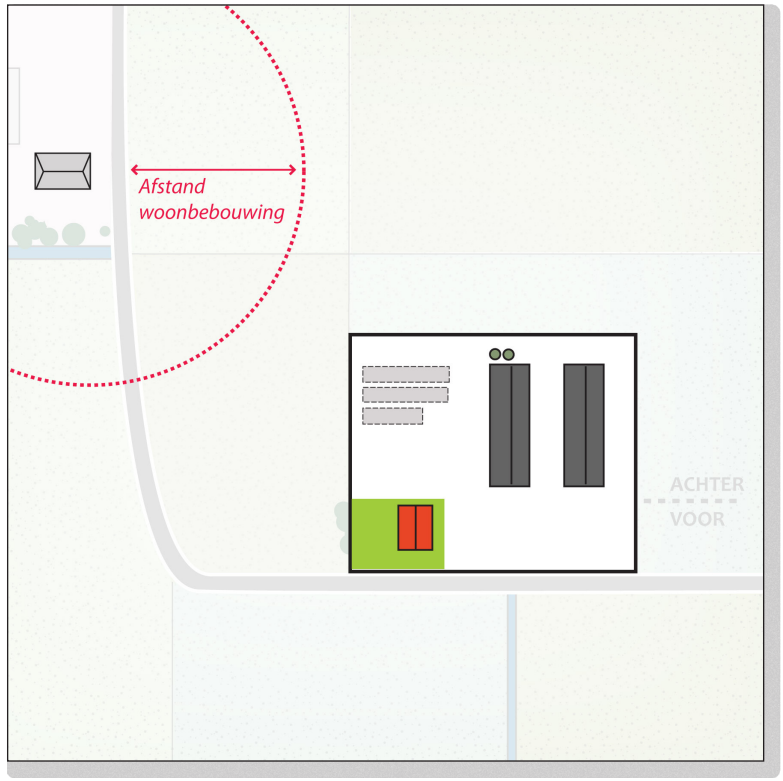
- vasthouden aan de rationele opzet van de verkaveling en van de erven;
- het silhouet van het erf als groen cluster in de openheid van het gebied behouden;
- streef naar een compacte opzet van het erf;
- breid het erf bij voorkeur uit binnen de perceelsgrenzen;
- geef het nieuwe erf duidelijke rechte hoeken.

Op voorhand staan we niet positief tegenover het overschrijden van perceelsgrenzen, al weten we dat het soms onontkomelijk is. Een erf kan dan ook pas over perceelsgrenzen heen worden uitgebreid als dat om bedrijfslogistieke redenen noodzakelijk is.

We adviseren u de ruimte te nemen voor de inpassing van uw bouwplan. Dat biedt niet alleen voldoende kansen voor een goede inpassing met erfbeplanting, maar maakt het ook mogelijk om eventuele latere aanpassingen aan uw erf gemakkelijker te realiseren. Een krappe opzet kan de ontwikkeling van het erf in een latere fase juist op slot zetten. Ook is in die gevallen vaak de ruimte voor de aanplant van bomen en struiken beperkt.

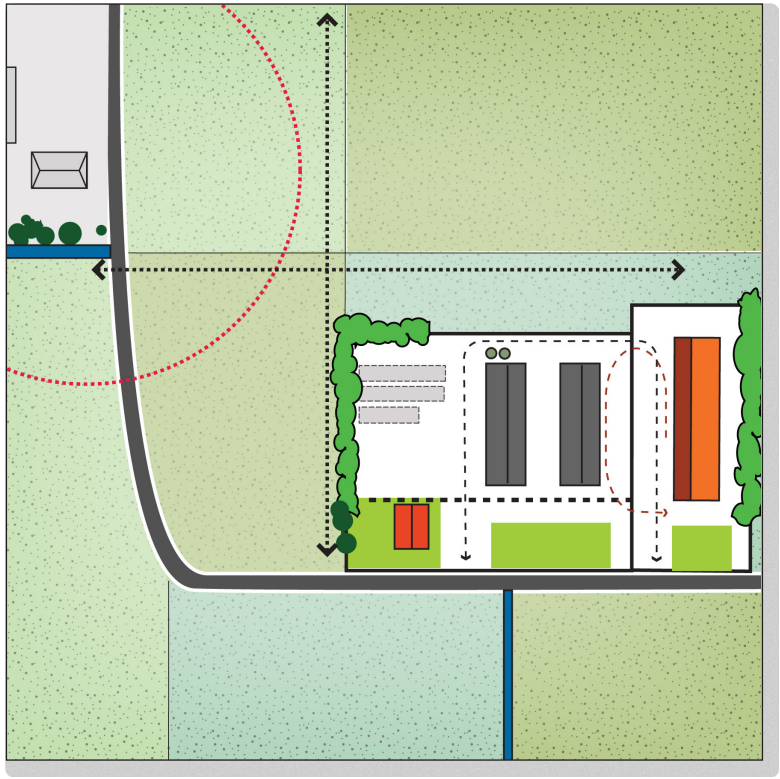
+ *Geef aan welke landschappelijke kenmerken zich op en rond uw perceel bevinden.*
+ *Trek over uw erf een denkbeeldige lijn die de scheiding vormt tussen het voorerf en het achtererf.*

In hoofdstuk 2 van dit procesboek hebben we stil gestaan bij het maken van de integrale afweging of de voorgenomen locatie de juiste plek is voor de gewenste ontwikkeling. In deze afweging is ook gekeken naar randvoorwaarden uit de omgeving. Als deze randvoorwaarden er daadwerkelijk zijn en ze kunnen van invloed zijn op de uitwerking en de inpassing van het plan op de locatie, dan is het goed om ze ook aan te geven en mee te nemen in de planvorming.

+ *Geef eventuele ruimtelijke randvoorwaarden die uit het voortraject komen aan op kaart, bijvoorbeeld de afstand tot naastgelegen woningen.*

Stap 4. Inpassingsplan

Het uiteindelijke inpassingsplan is een samenspel van alle voorgaande stappen. Zoeken naar voldoende ruimte en een goede indeling van het erf, zorgen voor een goede inpassing van het erf in de omgeving en rekening houden met de randvoorwaarden die vanuit de omgeving worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu.
Het uiteindelijke resultaat is een plan dat zowel bedrijfseconomisch als landschappelijk voldoet. Een mooi erf dat goed is ingepast in de omgeving en waar het goed werken is. Maar waar (indien gewenst) ook zicht is op ruimte voor toekomstige groei.

In de beekdalen zijn boomsingels op de erfgrenzen een passende inpassing. om het landschapsbeeld van de beekdalen te versterken willen we dat een hoek van het achtererf is beplant door twee boomsingels aan weerszijden. Dit beeld zien we graag terug in uw erfinrichtingsplan.

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

Neem ook sleufsilo's mee bij de inpassing, bijvoorbeeld door struiken of een lage aarden wal. De beplanting die u gebruikt moet streekeigen zijn en passen bij de bodemsoort (zie daarvoor de bijlage met beplantingstypen).

- *Maak een inpassingsplan dat rekening houdt met de wensen vanuit een goede bedrijfsvoering en rekening houdt met de kenmerken van het landschap*
- *Laat zien dat het plan ook een meerwaarde heeft voor de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten van de omgeving, bijvoorbeeld door het herstellen en versterken van een houtsingel*
- *Geef aan welk type en welke soorten erfbeplanting wordt gekozen (bijv. bomenrij, houtsingel)*

Tot slot kan een goede vormgeving van de bebouwing en andere bouwwerken bijdragen aan een goed eindbeeld van een fraai erf. In de hoogveenontginningen is de bebouwing over het algemeen eenvoudig van vorm en opzet.

Wij houden dan ook vast aan eenduidige bouwvolumes met natuurlijke en gebiedseigen kleuren en materialen. Dat mogen ook moderne materialen zijn, mits ze donkergekleurd zijn. Wat goed past zijn donkere rode tot bruine baksteen, donker houtwerk en eenvoudige donkergrijze dakpannen. Wat wij in ieder geval afkeuren is veel wit (en andere lichte kleuren) en glimmende oppervlakken. Ook opvallend gekleurde en grote hekwerken rond paardenbakken en als erfafscherming vinden we niet passend.

Donkerte wordt steeds vaker gezien als een kwaliteit van het landelijk gebied. Kies daarom bij voorkeur voor bebouwing waar in de vormgeving rekening is gehouden met de mate van lichtuitstoot.

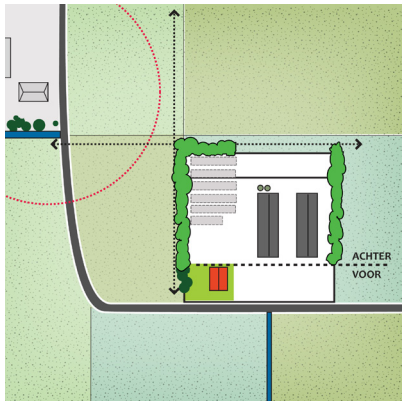

+ *Voeg, indien aanwezig, de bouwtekeningen toe*
+ *Gebruik eventueel referentiebeelden om te laten zien welk eindbeeld u voor ogen heeft*

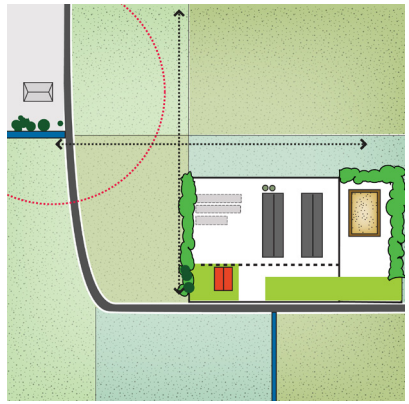
Andere voorbeelden van inpassing

De denkstappen op de vorige pagina's zijn universeel, of het nu om de bouw van een stal gaat of een andere uitbreiding van het erf. De principes die daar worden gebruikt, gelden ook voor de inpassing van andere elementen op een erf, zoals een camping of paardenbak. De belangrijkste uitgangspunten blijven:

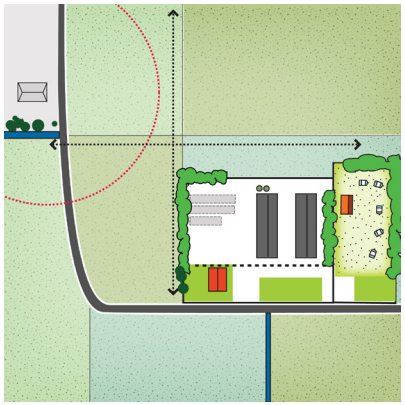
1. in beeld brengen van de wensen van de uitbreiding;
2. in beeld brengen van de landschappelijke kwaliteiten;
3. rekening houden met randvoorwaarden uit de omgeving;
4. opstellen van een inpassingsplan:
   - met een onderscheid in voor- en achtererf;
   - het nieuwe erf vormgeven als één erf;
   - met benutten van beplanting als middel voor de inpassing in het landschap.

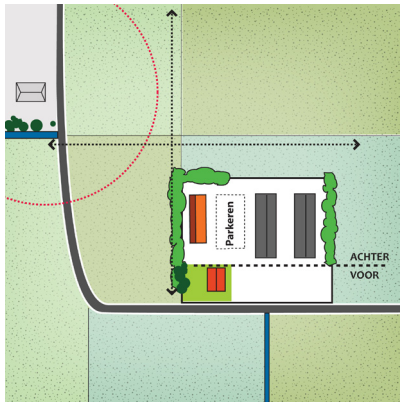
Silo's op achtererf

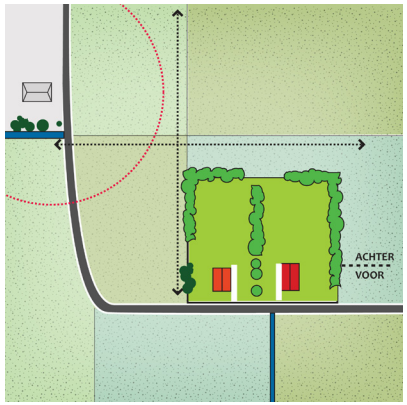
Paardenbak op het achtererf

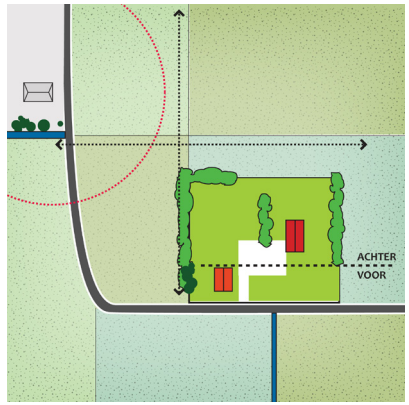
Kleinschalig kamperen bij= het erf

Functieverandering naar bedrijf

Toepassing ruimte voor ruimte - splitsen van erf

Toepassing ruimte voor ruimte op bestaand erf

Uitbreidingsrichting

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf;
- Kies zo mogelijk voor een uitbreiding aan de achterzijde van het erf;
- Kies voor een rechthoekige tot vierkante opzet van het erf;
- Probeer de uitbreiding binnen de bestaande perceelsgrenzen te situeren;
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.

Inrichting van het erf

- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf;
- Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen;
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt op het achtererf, achter de achtergevel van de oorspronkelijke boerderij;
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.

Inpassing van het erf

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit;
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomsingels langs minimaal twee perceelsgrenzen en één hoek, waarbij de (nieuwe) bebouwing zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt;
- Geef extra aandacht aan erfbeplanting aan de zijden van het erf die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn;
- Pas ook sleufsilo's in, bijvoorbeeld met struiken of een lage aarden wal;
- Op het voorerf past een enkele solitaire boom;
- Rond het voorerf past een haag;
- Voor sortimentskeuze zie de bijlage.

Vormgeving bebouwing

- Kies voor de bebouwing bij voorkeur een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond);
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een lage gootlijn;
- Kies kleuren en materialen die passen in het gebied en opgaan in hun omgeving (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

Bijlagen

- beplantingslijst
- wijze van aanplant van houtwal of houtsingel

Verklaring

landschapstype:	
geschikt	x
minder geschikt	o
niet geschikt	
vochtbehoefte:	
groot	+
matig	o
weinig	-

Houtsingels met bomen en struiken

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk, ruwe	Betula pendula	x	x	x			x		-	niet toepassen in beekdalen
Berk, zachte	Betula pubescens	o	x	o	x	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Braam	Rubus	x	x					x	-	
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	o	x		-	
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o		o	x	x	x		+	niet toepassen in beekdalen
Gelderse roos	Viburnum opulus	x	x	x	o	o		x	o	
Hazelaar	Corylus avellana	x	x	x	o	o		x	+	
Hulst	Ilex aquifolium	o	o	x	x	x		x	+	
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	o	o	x	x	x		x	o	geschikt voor beekdalen
Kers, zoete	Prunus avium	o	x	x				x	o	niet toepassen in beekdalen
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	x	x	x	x	o		x	o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x				x	+	
Populier, grauwe abeel	Populus canescens			o	x	x	x		+	
Roos, honds	Rosa canina	x	x	o	o			x	o	niet toepassen in beekdalen
Sleedoorn	Prunus spinosa	x	x	o	o			x	o	
Sporkehout/vuilboom	Rhamnus frangula	x	x	x	x	x		x	+	
Veldesdoorn	Acer campestre	x	o	x	o	o		x	-	
Vogelkers (inheems)	Prunus padus	o	o	o	x	x		x	+	
Vlier	Sambucus nigra	x	x	o				x	+	niet toepassen in beekdalen
Wilg, bos	Salix caprea				x	x		x	+	
Wilg, geoorde	Salix aurita				x	x		x	+	

Laanbomen en solitaire bomen

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk, ruwe	Betula pendula	x	x	x					-	
Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	o			o	goede laanboom
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	x			-	goede laanboom
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x			+	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x	x	x			-	
Linde, kleinbladig	Tilia cordata	x	x	x	x	x			-	
Koningslinde	Tilia x europaea 'Koningslinde'	x	x	x	x	x			-	
Balsempopulier	Populus trichocarpa			o	x	x			o	
Paardekastanje	Aesculus hippocastanum	o	o	x	x	x			+	ziektegevoelig
Walnoot, zwarte	Juglans nigra	x	x	x	x	o			o	
Hoogstam fruitbomen	appel, peer, kers en pruim	x	x	x	o	o			o	

Hagen

Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	o			o	
Hulst	Ilex aquifolium	o	o	x	x	x			+	
Liguster, wilde	Ligustrum vulgare	x	x	x	x	x			o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x	o	o			+	
Haagbeuk	Carpinus betulus	o	o	o	o	o			-	
Veldesdoorn	Acer campestre	x	o	x	o	o			-	

Bijzondere bomen voorerf

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginningen	Essenlandschap	Heideontginningen	Hoogveenontginningen	Beekdalen	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Beuk, rode	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	x		x	x	x			o	
Es, goud	Fraxinus excelsior 'Allgold'					x			+	
Moerbei, zwarte	Morus nigra	x	x	x					-	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x	x	x			-	

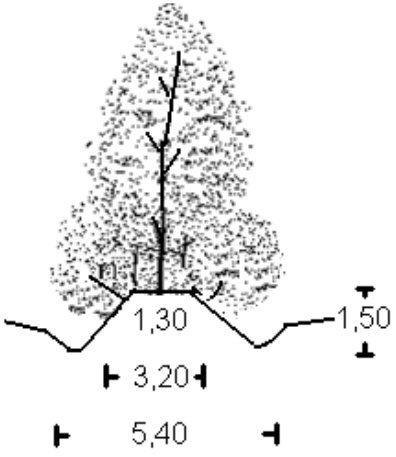
Heesters voorerf

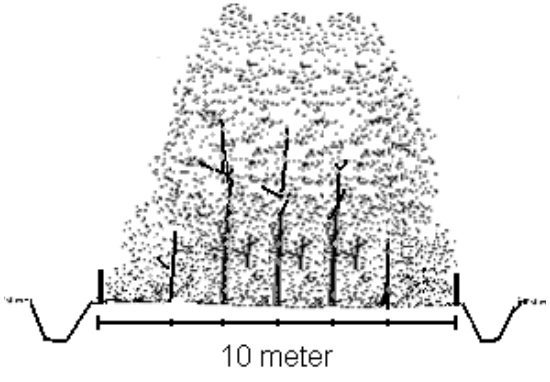
Boerenjasmijn	Philadelphus species	x	x	x	x	x		x	o	
Hortensia	Hydrangea macrophylla cv's	x	x	x	x	x		x	+	
Krent	Amelanchier lamarckii	x	x	x	x	x		x	-	
Ribes, rode	Ribes sanguineum	x	x	x	x	x		x	o	
Sering	Syringa cv's	x	x	x	x	x		x	o	

Bessenstruiken moestuin

Aalbes	Ribes rubrum	x	x	x	o	o			o	
Kruisbes	Ribes uva-crispa	x	x	x	o	o			+	
Zwarte bes	Ribes nigrum	x	x	x	o	o			-	

Wijze van aanplant voor een houtwal of houtsingel

HOUTWAL

- Te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm.
- De buitenste rijen 100 % heesters.
- In de rij plantafstand van 100 cm.
- De middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij.
- Om de 200 cm.

HOUTSINGEL

- Planten 5 rijen, plantafstand tussen de rij 150 cm.
- Driehoeksverband.
- Afstand buitenste rij en afrastering of sloot is 200 cm.
- Buitenste 2 rijen bestaan uit 100% struiken.
- De middelste 3 rijen bestaan uit 90 % boomvormers en 10 % struiken.

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Ooststellingwerf
dhr. R. Westerveld
mevr. T. Wuite

Rapport
mevr. J. Schurer
dhr. R. Schipper

20 augustus 2015

BügelHajema Adviseurs
Vaart NZ. 50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 31 62 06
E assen@bugelhajema.nl
I www.bugelhajema.nl

Bijlage 3 Ruimtelijk inrichtingsplan

LEGENDA

Bestaande boom

Nieuwe boom
ALGL Alnus glutinosa (Zwarte els)
BEPE Betula pendula (Ruwe berk)
QURO Quercus robur (Zomereik)

Nieuwe beukenhaag
(Fagus sylvatica)

Tuin met overwegend gras
Intensief beheerd

Gesloten verharding (indicatief)

Nieuwe sloten

Bestaande sloten

Beplantingsstrook met minimaal 3 rijen beplanting. Plantafstand rijen is 1,0 m. Middelste rij bestaat voor 100 % uit bomen. Overige rijen bestaan uit 100% struiken. Plantafstand struiken is 1,0 m. Plantafstand bomen is wisselend en is conform tekening in een verspringend patroon t.o.v. de middellijn (0,5 -1,0 m).
Sortiment struiken:
25% Gelderse Roos (Viburnum opulus)
20% Hazelaar (Corylus avellana)
20% Lijsterbes (Sorbus aucuparioa)
25% Meidoorn, eenstijlig (Crataegus monogyna)
10% Vuilboom (Rhamnus frangula)

Getekend door	Datum uitgifte	Schaal
W. Douwsma	13-12-2022	1:500
Projectnummer	Formaat	
969.00.00.10.00.00	A3	

Project	Bovenweg 49 Oldeberkoop
Onderdeel	Inrichtingsplan
Opdrachtgever	Gorissen Ruimtelijk Advies

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema Adviseurs bv
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
058 215 25 15

Bijlage 4 Parkeernormen

PARKEERKENCIJFERS VOOR DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

Woningen	
Vrijstaande woningen	Minimaal 1 parkeerplaats per woning op eigen terrein.
Half-vrijstaande woningen	1 p.p. per woning op eigen terrein + 0,5 p.p. per woning in openbaar gebied.
Woningen in rijen	1,5 p.p. per woning in het openbaar gebied.
Appartementen	1,3 p.p. per appartement op eigen terrein
Seniorenappartementen	1 p.p. per appartement op eigen terrein
Serviceflat/aanleunwoningen	0,5 p.p. per woning op eigen terrein
De hierna volgende onderdelen	parkeren in principe op eigen terrein
Detailhandel	
Winkels foodsector	1 p.p. per 25 m2 verkoopvloeroppervlak (excl. magazijn, kantoor)
Winkels non-foodsector	1 p.p. per 30 m2 verkoopvloeroppervlak (idem)
Bouwmarkt	2,5 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Tuincentrum	idem
Kringloopwinkel	idem
Showroom (auto's, meubels, caravans, keukens etc)	1,6 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Dienstverlening	
Kantoor met baliefunctie	3 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Kantoor zonder baliefunctie	2 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Bedrijven	
Arbeids- en bezoekersextensief (loods,opslag, transportbedrijf)	0,7 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Arbeids- en bezoekersintensief (industrie, lab, werkplaats)	2,2 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeropervlak
Bedrijfsverzamelgebouw	1,3 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Horeca	
Café, Bar, Disco, Cafétaria	7 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Restaurant	12 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Hotel	1 p.p. per kamer
Sportvoorzieningen	
Sporthal incl. wedstrijdsport	2,25 p.p. per 100 m2 b.v.o. + 0,15 p.p. per bezoekersplaats
Gymlokaal t.b.v. verenigingen	2,25 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Sportveld buiten	20 p.p. per hectare nettoterrein (excl. kantine, kleedruimte etc)
Dansstudio / sportschool	3,5 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Tennisbanen	2,5 p.p. per baan
Golfbaan	7 p.p. per hole
Bowlingbaan / biljartzaal	2 p.p. per baan / biljarttafel
Zwembad	10 p.p. per 100 m2 oppervlak van het bassin
Manege	0,4 p.p. per box
Recreatie	
Pretpark / themapark	8 p.p. per hectare nettoterrein
Volkstuin	0,3 p.p. per perceel

Maatschappelijke voorzieningen	
Cultureel centrum / wijkgebouw	3 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Bibliotheek / museum	1 p.p. per 100 m2 bedrijfsvloeroppervlak
Bioscoop / theater / schouwburg	0,3 p.p. per zitplaats
Religiegebouw	0,15 p.p. per zitplaats
Begraafplaats	25 p.p.
Gezondheidszorg	
Verpleeg- / verzorgingstehuis	0,6 p.p. per wooneenheid / bed
Arts, maatschap, kruisgebouw, therapeut	1,75 p.p. per behandelkamer
Apotheek	2,2 p.p. per 100 m2 per bedrijfsvloeroppervlak
Onderwijs	
Creche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	0,7 p.p. per arbeidsplaats (excl. kiss & ride)
Basisonderwijs	0,75 p.p. per leslokaal (excl. kiss & ride)
Voorbereidend beroepsonderwijs	0,75 p.p. per leslokaal
Avondonderwijs	0,75 p.p. per student

Vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders op 4 januari 2011.

Wanneer worden parkeerkencijfers in de gemeentelijke praktijk toegepast?
In de voorschriften van praktisch elk bestemmingsplan van de kernen staat een bepaling dat het college van B & W nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van het aantal en de situering van parkeervoorzieningen. Als een bedrijf, winkel, voorziening voor maatschappelijke doeleinden etc. wil nieuwbouwen dan wel uitbreiden, dan wordt bij de behandeling van de aanvraag om omgevingsvergunning aandacht besteed aan de mogelijkheid van het stellen van nadere eisen. In het voortraject worden aanvragers om een omgevingsvergunning vaak al gewezen op de noodzaak van aanleg van voldoende parkeerruimte op eigen terrein.
Lukt het niet om op eigen terrein te kunnen parkeren en zijn er in de nabije omgeving wel voldoende gemeentelijke parkeerplaatsen, dan kan aan aanvragers van een omgevingsvergunning een bijdrage worden verlangd voor gebruik van gemeentelijke parkeervoorzieningen.

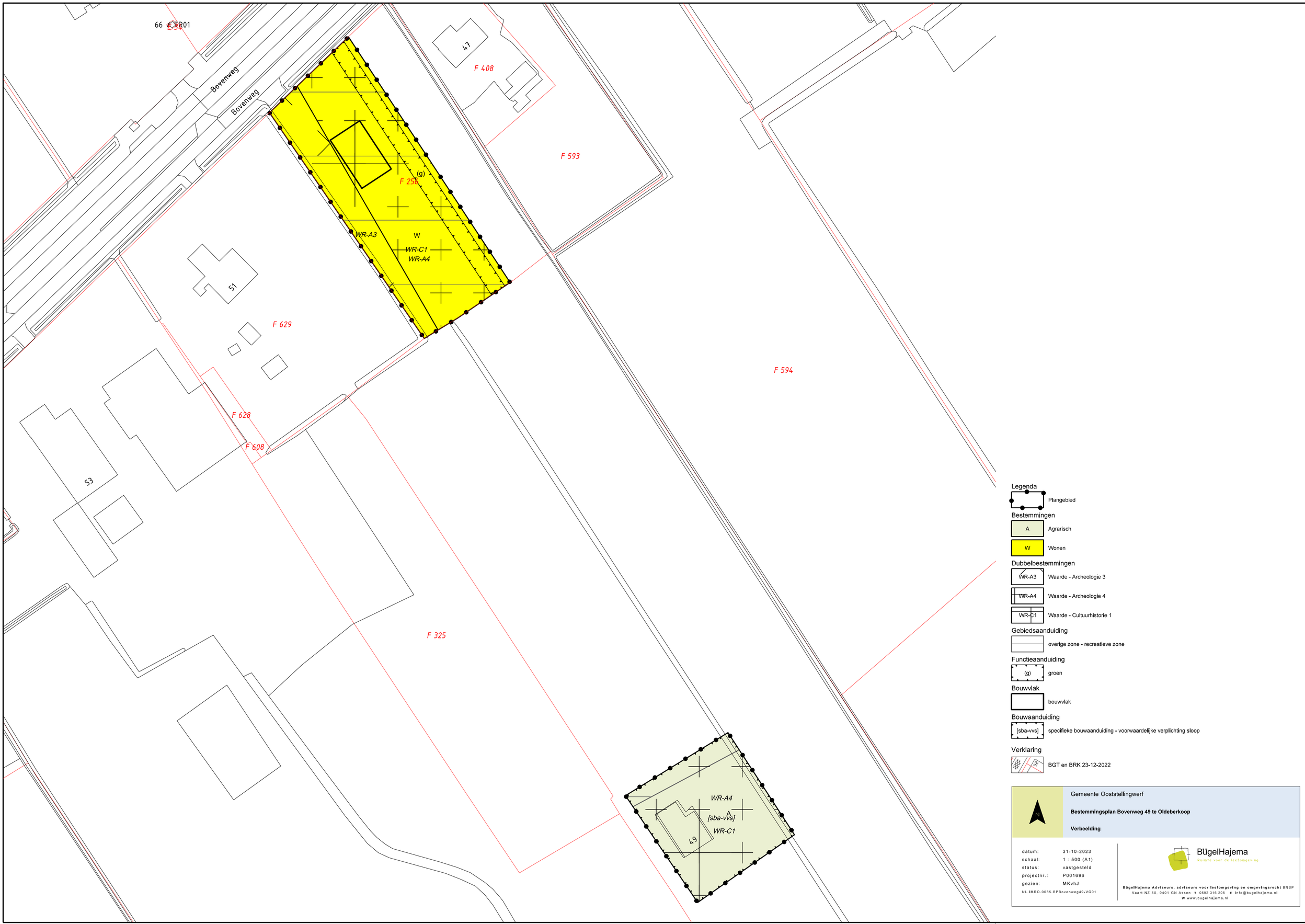
Sinds jaar en dag hanteert de gemeente Ooststelllingwerf parkeerkencijfers.
Deze worden hoofdzakelijk ontleend aan de "Parkeerkencijfers – Basis voor parkeernormering" van CROW kennisplatvorm voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte (ASVV).
Ze worden door gemeenten het meest toegepast. De kencijfers komen na uitgebreide verkeersstudies tot stand en worden regelmatig geactualiseerd.

Eindnoten

1. In het kader van de Regio Deal Zuidoost Friesland is afgesproken dat de gemeente Ooststellingwerf 700 woningen mag bouwen.

2. Zie: https://www.agrimatie.nl/ThemaResultaat.aspx?subpubID=2232&themaID=2272&indicatorID=2100&sectorID=2245.

3. "Ontgrondingen bestaande uit het aanleggen, verruimen of verdiepen van watergangen door particulieren of niet met de zorg voor de waterhuishouding ter plekke belaste openbare lichamen, ten behoeve van de waterhuishouding en/of de scheepvaart, mits:
1. de bovenbreedte niet meer dan 5,00 m bedraagt;
2. de bodembreedte niet meer dan 1,50 bedraagt;
3. de diepte niet meer bedraagt dan 1,00 m beneden het oppervlaktewaterpeil, of wanneer een zodanig peil ontbreekt, 1,00 m beneden het maaiveld;
4. bij de ontgronding niet meer dan 10.000 m3 bodemmateriaal naar elders wordt afgevoerd of in depot wordt gezet."

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- A — Agrarisch
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WR-A4 — Waarde - Archeologie 4
- WR-C1 — Waarde - Cultuurhistorie 1

Gebiedsaanduiding

- overige zone - recreatieve zone

Functieaanduiding

- (g) — groen

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduiding

- [sba-vvs] — specifieke bouwaanduiding - voorwaardelijke verplichting sloop

Verklaring

- BGT en BRK 23-12-2022

Gemeente Ooststellingwerf

Bestemmingsplan Bovenweg 49 te Oldeberkoop

Verbeelding

datum:	31-10-2023
schaal:	1 : 500 (A1)
status:	vastgesteld
projectnr.:	P001696
gezien:	MKvhJ

NL.IMRO.0085.BPBovenweg49-VG01

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema Advlseurs, advlseurs voor leefomgevlng en omgevlngsrecht BNSP
Vaart NZ 50, 9401 GN Assen t 0592 376 206 e info@bugelhajema.nl
w www.bugelhajema.nl

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf;

Gelet op de bepalingen van de Wet geluidhinder;

In overweging nemende,

- dat is gebleken dat bij realisatie van het bestemmingsplan ‘Bovenweg 49 te Oldeberkoop’ de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder met maximaal 5 dB zal worden overschreden;
- dat in eerste instantie is gezocht naar maatregelen aan de bron of in de overdrachtssfeer om een procedure ten aanzien van een hogere grenswaarde Wet geluidhinder te voorkomen;
- dat een bronmaatregel zoals het vervangen van het wegdek financieel niet haalbaar is, gezien de beperkte schaal van de voorgestane ontwikkeling;
- dat vergroting van de afstand tussen de weg en de gevel, niet goed past in het bebouwingspatroon van de lintbebouwing en zou resulteren in een mindere visuele binding van de woning aan het lint en onnodig gebruik van materialen;
- dat het oprichten van schermen en/of wallen voor incidentele gebouwen sterk afbreuk doet aan het landschappelijke en stedenbouwkundige beeld en daarom niet wenselijk is om als maatregel toe te passen;
- dat er in de te realiseren woning zodanige gevelmaterialen worden toegepast zodat de binnenwaarde van 33 dB bij gesloten deuren en ramen niet zal worden overschreven en het hogere geluidsniveau op de gevels als minder hinderlijk zal worden ervaren;
- dat bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk zal worden aangetoond door middel van berekeningen dat de binnenwaarde van 33 dB niet wordt overschreden;
- dat de Wet geluidhinder het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft om een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vast te stellen;
- dat betrokken belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld om gedurende zes weken schriftelijk zienswijzen naar voren te brengen.

besluiten:

1. Op grond van artikel 110a van de Wet geluidhinder de volgende hoogst toelaatbare waarden vast te stellen voor het perceel aan de Bovenweg 49 te Oldeberkoop.

Onder voorwaarde dat:
- Maatregelen zullen worden getroffen om de waarde binnen de woning bij gesloten ramen terug te brengen tot de in de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder of het Bouwbesluit vastgestelde binnenwaarden.

Voor de situering en nadere informatie wordt verwezen naar:
- Paragraaf 4.2 van de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bovenweg 49 te Oldeberkoop’, de bijbehorende bijlage ‘Akoestisch onderzoek Woning Bovenweg 49 te Oldeberkoop’ en de bijbehorende motivatie (adviesbureau WMA d.d. 18-01-2023).

Oosterwolde, 19 september 2023

Burgemeester en wethouders voornoemd,

, secretaris. , burgemeester.

Advies agendacommissie

Gehoord hebbende de beraadslaging in de agendacommissie van 26 september 2023 heeft de agendacommissie geadviseerd het raadsvoorstel ‘Verlening overeenkomst accountant’ als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 31 oktober 2023.

Namens de agendacommissie,

H. Dongstra, voorzitter agendacommissie

Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**P&C**
Titel	:	Verlenging overeenkomst accountant
Onderwerp	:	
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Jan van Weperen / Froukje de Wit
Extern zaak ID (zaakcode)	:	

Datum collegevergadering
18 juli 2023

Voorgesteld besluit
1. De overeenkomst met Eshuis Accountants en Adviseurs met een jaar te verlengen.

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
Op 17 december 2019 heeft u besloten met ingang van 2020 voor een looptijd van vier jaar, met een optie tot verlenging van maximaal twee maal één jaar, Hofsteenge Zeeman Groep B.V. aan te wijzen als gemeentelijke accountant. Hofsteenge Zeeman Groep is inmiddels Eshuis Accountants en Adviseurs geworden.

Argumenten
1.1 De overeenkomst eindigt na de controle van het boekjaar 2023
De huidige overeenkomst gaat over de controle van de boekjaren 2020 tot en met 2023. Met de verlenging wordt ook boekjaar 2024 door de accountant gecontroleerd.

1.2 We hebben mogelijkheid om de overeenkomst te verlengen
In artikel twee van de overeenkomst is opgenomen dat de opdrachtgever de overeenkomst tweemaal eenzijdig kan verlengen met één boekjaar.

1.3 We zijn tevreden over de werkzaamheden van de accountant
De afgelopen jaren heeft de accountant de werkzaamheden naar tevredenheid uitgevoerd. We zien geen reden om nu een overeenkomst met een andere accountant aan te gaan.

1.4 Het niet verlengen van de overeenkomst betekent dat we opnieuw moeten aanbesteden
Gezien de omvang van de overeenkomst moeten we Europees aanbesteden.

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiële toelichting
Jaarlijks op 1 januari mogen het jaarbedrag en de tarieven worden geïndexeerd volgens de huidige overeenkomst.

Publicatie voor bekendmaking
De raad verlengt de overeenkomst met de accountant met een jaar.

Vervolg
De accountant wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het besluit van de raad.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Extern zaak ID (zaakcode) :

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 juli 2023;

gelet op artikel 213 gemeentewet;

Besluit

1. De overeenkomst met Eshuis Accountants en Adviseurs met een jaar te verlengen.

Besloten in de openbare vergadering van 31 oktober 2023.

, griffier. , voorzitter.

MOTIE

#M-052

De raad van de gemeente Ooststellingwerf in vergadering bijeen d.d. 31 oktober 2023

Agendapunt 11: Motie vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp motie: Kleinschalige bouwprojecten

Ondergetekenden, leden van de raad van de gemeente Ooststellingwerf,

Constaterende dat;

- De bouw van nieuwe woningen aan de rand van dorpen / gemeenten wordt vaak gefrustreerd. Minister Hugo de Jonge (volkshuisvesting) wil de regels daarom versoepelen voor kleinschalige bouwprojecten.
- Om de woningnood op te lossen zet het kabinet in op een aantal grote nieuwe woonwijken en veel extra huizen binnen de bestaande stads- en dorpsgrenzen.
- Maar dat is niet genoeg om aan de groeiende vraag naar betaalbare huizen te voldoen. Zeker kleinere gemeenten hebben de behoefte om ook net buiten de bebouwde kom extra huizen te bouwen.
- Het aanleggen van zo'n extra "straatje" blijkt in veel gevallen niet te lukken. Regelgeving van gemeenten, provincies en de Rijksoverheid werken elkaar nogal eens tegen, blijkt uit onderzoek van het Economische Instituut voor de bouw.
- Minister De Jonge wil daarom de regels wat versoepelen voor projecten tot vijftig woningen die aan de rand van een dorp of gemeente worden gepland.
- Daarover wil hij de komende maanden afspraken maken met alle provincies.
- De raad in de samenwerkingsagenda 2022-2026 heeft opgenomen dat het college verzocht wordt om te bezien of het mogelijk is om voorrang te geven bij bouw aan personen met lokale of economische of maatschappelijke binding met onze gemeente.

Overwegende, dat;

- De provincies moeten kleinschalige bouwprojecten niet zomaar aan de kant schuiven. We vernemen dat er zeker bij kleine gemeenten veel behoefte aan is.
- Nu veel projecten vertraging oplopen doordat ontwikkelaars last hebben van oplopende kosten, moet worden gekeken naar waar wel sneller kan worden gebouwd. "We kunnen het ons niet veroorloven te zeggen: alles moet perse binnen de bebouwde kom."
- Gun de dorpen de mogelijkheid van een straatje erbij. Als ze niet kunnen bouwen voor de bevolking, gaat de boel op slot en dat is slecht voor de leefbaarheid in onze dorpen.
- Of de jongeren een woning kunnen vinden in hun dorp bepaalt b.v. of de school open kan blijven, dat het openbaar vervoer blijft rijden en dat ze hun ouders mantelzorg kunnen geven.
- Deze motie past in de invulling van hetgeen is opgenomen in De Samenwerkingsagenda 2023-2026, Hoofdstuk 2 "Wonen en ruimtelijke ordening".

Verzoeken het college;

- Er bij de provinciale overheid op aan te dringen dat met de huidige woningnood haast moet worden gemaakt met het aanwijzen van meer plekken waar kan worden gebouwd, ook net buitende bebouwde kom/aan de rand van dorpsgrenzen.
- De taskforce wonen de opdracht te geven om te onderzoeken of het mogelijk is om personen met lokale of economische of maatschappelijke binding met onze gemeente volgens de geldende procedures voorrang te verlenen bij de bouw van nieuwe woningen.

---

en gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

OoststellingwerfsBelang, Bert Beijert

PvdA, Bart Polpe

CDA, Thomas Wiebe Swart

De motie is overgenomen / aangenomen / verworpen in de vergadering van 31 oktober 2023

Mevr. A. Hensen, griffier